အရှင်ကေသရ (မော်ကွန်းထိန်း)
နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ်(မန္တလေး)
အရှင်ပညာနန္ဒ (ပိဋကတ်တိုက်မှူး)
နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ်(ရန်ကုန်)

ပူးတွဲပြုစုအပ်သော

ဇာတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ

သဋ္ဌိနိပါတ်နှင့် သတ္တတိနိပါတ်

၂

ဘာသာပြန်နှင့် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရေးဌာန
နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ်
ရန်ကုန်-မန္တလေး

ဗုဒ္ဓဝသေ - ၂၅၅၉ မရမ္မဝသေ-၁၃၇၇ ခရစ္စဝသေ - ၂၀၁၅

အရှင်ကေသရ (မော်ကွန်းထိန်း)
နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ်(မန္တလေး)
အရှင်ပညာနန္ဒ (ပိဋကတ်တိုက်မှူး)
နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ်(ရန်ကုန်)

ပူးတွဲပြုစုအပ်သော

ဓာတ်အဋ္ဌကထာနိဿယ

သင်္ဂဟနိပါတ်နှင့် သတ္တာတိနိပါတ်

ဘာသာပြန်နှင့် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရေးဌာန
နိုင်ငံတော်ပရိယတ္တိသာသနာ့တက္ကသိုလ်
ရန်ကုန်–မန္တလေး

ဗုဒ္ဓဝဿ - ၂၅၅၉ မရမ္မဝဿ-၁၃၇၇ ခရစ္စဝဿ - ၂၀၁၅

အမှတ် ၂၉၄၃၀
ရက်စွဲ ၂၀.၈.၁၅

ပုံနှိပ်ခြင်း

၂၀၁၅ - ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်

ရန်ကုန်မြို့ ကမ္ဘာအေးကုန်းမြေ၊ သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန၊

သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးဝင်းထင်အောင်

(မှတ်ပုံတင်အမှတ် - ၀၃၈၄၃/၀၂၄၀၅) က ထုတ်ဝေ၍

သာသနာရေးဦးစီးဌာနအတွက်

မသင်းသင်းဌေး (မှတ်ပုံတင်အမှတ်-၀၀၀၀၂)

Good Luck ပုံနှိပ်တိုက်

အမှတ်(၁၀၁၄/ခ)၊ မာန်ပြေ - ၄လမ်းရှေ့

၂/တောင်ရပ်ကွက်၊ သာကေတ။

ဖုန်း-၀၉ ၄၅၀၀၂၉၄၃၈

ဇာတ်အဋ္ဌကထာ နိဿယ

(သဋ္ဌိနိပါတ်-သတ္တတိနိပါတ်)

မာတိကာ

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁၉-သဋ္ဌိနိပါတ်	
၁-သောဏကဇာတ် (၅၂၉)	
ပဟောတော်မူရာဌာန	၁
ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု	၁
အတိတ်ဝတ္ထု	၂
အရိန္ဒမမင်းသား မင်းဖြစ်ပြီ	၂
သောဏကသတို့သား ဘုရားငယ်ဖြစ်ပြီ	၅
မင်းကြီး မိတ်ဆွေကို သတိရပြီ	၆
အရှင်သောဏက ကြွလာခြင်း	၇
ထင်းခွေသူငယ် ဆုရပြီ	၈
အရှင်သောဏကကို တွေ့ရပြီ	၁၅
ရဟန်းတို့ကောင်းခြင်း ၈-ခု	၁၈
မင်းကြီး ရဟန်း မပြုလို	၂၇
ကာမဂုဏ်အပြစ်	၂၈
ဆင်သေကောင်နှင့် ကျီးကန်း	၂၉
ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အဆုံးအမဂါထာ	၃၇
- မင်းကြီးက သားတော်ကို ခေါ်စေသော ဂါထာ	၄၁

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
သားတော်အား တိုင်းပြည်ကို အပ်နှင်းပုံ	၄၁
သားတော်ပါ လိုက်ပါလို	၄၅
ဒီဃာဝုမင်းသားအား အတင်းနန်းအပ်ခဲ့	၄၆
သားတော်မင်းသား မင်းပြုရလေပြီ	၄၆
မင်းကြီး၏အကြောင်းကို ဘုရားရှင်ဟောပြ	၄၇
ဒီဃာဝုမင်းသား အလွန်နှစ်သက်သောဂါထာ	၄၈
ဇာတ်ပေါင်းခန်း	၅၃
၂- သံကိစ္စဇာတ် (၅၃၀)	
ဟောတော်မူရာဌာန	၅၄
ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု	၅၄
အဇာတသတ် ဘုရားရှင်ထံ ခစားဝင်ပုံ	၅၅
စိတ်ချမ်းသာမှုရပြီ	၅၈
အတိတ်ဝတ္ထု	၅၉
မင်းသားအကြံများ သံကိစ္စတား	၅၉
မင်းကြီး မိတ်ဆွေကို အောက်မေ့နေ	၆၁
သံကိစ္စရသေ့ ကြွလာ၍ မင်းကြီးဆည်းကပ်ခြင်း	၆၂
ရသေ့ကြီး တရားဟောခြင်း	၆၈
ငရဲကြီးရှစ်ထပ်	၇၁
ဝန်တိုသူတို့၏ ငရဲ	၇၁
ရသေ့ ရဟန်းကို ဆဲသူတို့၏ ငရဲ	၇၂
ငရဲကျဖူးသူများနှင့် အပြစ်	၇၃
အမိအဖသတ်သူတို့ ခံစားရာငရဲ	၇၆
ကိုယ်ဝန် ဖျက်ချသူတို့ ခံစားရာငရဲ	၈၀
လင်ငယ် မယားငယ် နေသူတို့ ခံစားရာ ငရဲ	၈၁
တံငါ မုဆိုးတို့ ခံစားရာ ငရဲ	၈၂

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ

လာဘ်စားသူတို့ ခံစားရာ ငရဲ ၈၃
မုဆိုးများ ခံစားရာငရဲ ၈၃
နတ်ပြည်ချမ်းသာ ၁၀၉
ဇာတ်ပေါင်းခန်း ၁၁၁

၂၀- သတ္တတိနိပါတ်

၁-ကုသဇာတ် (၅၃၁)
ဟောတော်မူရာဌာန ၁၁၃
ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု ၁၁၃
နတ်တို့သေခါနီးနှင့် ရဟန်းတို့လူထွက်ခါနီး ၁၁၄
အတိတ်ဝတ္ထု ၁၁၅
သိကြားမင်း သားဆုပေးပုံ ၁၁၈
မင်းကြီး ချီးမြှောက်ပြီ ၁၂၂
ရွှေရုပ်ပုံနှင့် တူမှ ယူမည် ၁၂၆
ရွှေရုပ်တုဖြင့် လှည့်လည်ရှာဖွေခြင်း ၁၂၇
ပဘာဝတီကို ရခဲ့ပြီ ၁၃၁
ခွေးမတော်ကို လိုက်ကြည့်ကြပုံ ၁၃၃
အဘိသိက်ခံ နန်းစံရပြီ ၁၃၄
ဆင်ချေးတုံးနှင့် မြင်းချေးတုံးတို့ဖြင့် ပစ်ပြီ ၁၃၆
ညီတော်ကို ပြခြင်း ၁၃၇
ပဘာဝတီ စုံစမ်းခြင်း ၁၃၉
ရေကန်ထဲ ရွှေလက်ဆွဲ ၁၄၀
ပဘာဝတီ ပြန်သွားပြီ ၁၄၁
ရှေးအကြောင်းဖန် ကံစီမံ ၁၄၂
ကုသမင်း လိုက်လာပြီ ၁၄၅
\- စောင်းသံပေးပြီ ၁၄၈

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
အိုးတော်ဆက်ပြန်ပြီ	၁၄၉
ဖျာတော်ဆက် ပြန်ပြီ	၁၅၂
ပန်းကုံးဆက်ပြန်ပြီ	၁၅၃
စားတော်ဆက်သွားပြီ	၁၅၅
မချစ်ရ ငါမပြန်	၁၅၉
ပဘာဝတီ တံတွေးထွေးခံရ	၁၆၂
မကြိုက်ကြိုက် ရဖို့သာ ပဓာန	၁၆၃
ကုသမင်းနှင့် ပဘာဝတီ အပြန်အလှန် ပြောကြပုံ	၁၆၄
ခုဇ္ဇာကို ကပ်၍ ပြောသည်	၁၆၉
ခုဇ္ဇာကို ကြိမ်းမောင်းပုံ	၁၇၄
ခုဇ္ဇာ ကြုံးဝါးသံ	၁၇၅
ပဘာဝတီ တောင်းပန်ပြီ	၁၈၀
ခုနစ်ပြည်ထောင်မင်းတို့ လာတောင်းခြင်း	၁၈၁
ခုပေးမှ ဖြစ်တော့မယ်	၁၈၂
ခုနစ်ပိုင်း ပိုင်းစေ	၁၈၄
မယ်တော်ထံ အသနားခံ	၁၈၄
မယ်တော်ပါ ငိုရပြီ	၁၉၁
ကုသမင်းရှိလျှင် ကောင်းမည်	၁၉၄
ကုသမင်း ဒီမှာ ရှိနေသည်	၁၉၇
နင်ရှုးနေသလား	၁၉၈
ဟိုမှာ ကြည့်ပါ မယ်တော်	၁၉၉
နင်တယ်မိုက်ပါလား	၂၀၀
ကျွန်လို့ ထင်လို့လား	၂၀၂
ကုသမင်းကို ကန်တော့ပြီ	၂၀၅
ကုသမင်းတောင်းပန်ခြင်း	၂၀၆
သမီးတော်ကို ကန်တော့စေပြီ	၂၀၆

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
ကုသမင်း ကျေနပ်	၂၀၉
ကြုံးဝါးပြီး စစ်တပ်ကို ပြင်စေခြင်း	၂၁၁
စစ်ဝတ်တန်ဆာ ဝတ်ဆင်ကာ	၂၁၂
ခြင်္သေ့မင်းအသံ ဟစ်ကြွေးညံ	၂၁၃
ခုနစ်ပြည်ထောင်မင်းတို့ကို ဖမ်း၍ မင်းကြီးအား အပ်သော်	၂၁၅
ညီမ ခုနစ်ဖော်နှင့် လက်ဆက်ပြီ	၂၁၇
ကုသဝတီ ပြည်တော်ပြန်	၂၂၀
ဇာတ်ပေါင်းခန်း	၂၂၂
၂-သောဏနန္ဒဇာတ် (၅၃၂)	
ဟောတော်မူရာဌာန	၂၂၃
ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု	၂၂၃
အတိတ်ဝတ္ထု	၂၂၄
ညီရသေ့ လု၍ ပြုစုခြင်း	၂၂၇
အစ်ကိုရသေ့အား ကန်တော့မည်	၂၂၉
မင်းတို့အား စည်းရုံးခြင်း	၂၃၀
မင်းအားလုံးရ၍ မင်းကြီးကျေးဇူးတင်ခြင်း	၂၃၅
အစ်ကိုရသေ့အား ကန်တော့တောင်းပန်	၂၄၀
မင်းအပေါင်း သွားကြပုံ	၂၄၄
မနောဇာမင်း အံ့သြခြင်း	၂၄၈
သောဏပညာရှိရသေ့ လမ်းညွှန်ပြ	၂၅၀
ဖခင်ရသေ့ကြီးနှင့် တွေ့ကြပြီ	၂၅၃
သောဏပညာရှိ လျှောက်ထားချက်	၂၅၆
မင်းတစ်ရာ့တစ်ပါးတို့ ကန်တော့ပြီ	၂၅၈
နန္ဒရသေ့ တောင်းပန်ခြင်း	၂၆၃
သောဏပညာရှိရသေ့၏ မိန့်ခွန်း	၂၆၉
မင်းများ ကြည်ညိုသွားကြပြီ	၂၇၁

အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
မိဘလုပ်ကျွေးခွင့်ရပြီ	၂၇၅
မယ်တော်ကို လုပ်ကျွေးစေခြင်း	၂၇၈
မိခင်တို့ ကျေးဇူး	၂၈၁
မိဘတို့ကို လုပ်ကျွေးသင့်ကြောင်း	၂၈၃
အမိမလုပ်ကျွေးပြစ်	၂၈၅
အဖမလုပ်ကျွေးပြစ်	၂၈၅
သင်္ဂဟတရားလေးပါး	၂၈၆
မိဘကို ရှိခိုးသင့်ကြောင်း	၂၈၈
ဇာတ်ပေါင်းခန်း	၂၉၄
ဂါထာသူစိ	၂၉၆
စာမျက်နှာအညွှန်း	၃၀၇

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ဇာတကအဋ္ဌကထာနိဿယ

၁၉-သဋ္ဌိနိပါတ်

၁-သောဏကဇာတ် (၅၂၉)

သူတော်ကောင်းတို့၏ စကားကို နာယူအပ်ကြောင်း

ဟောတော်မူရာဌာန

[နှာ-၂၆၁] သတ္ထာ- သဗ္ဗညုဘုရားရှင်သည်၊ "ကဿ သုတွာ သတံ ဒမ္မိ" တိ ဣဒံ- "ကဿ သုတွာ သတံ ဒမ္မိ" အစရှိသော ဂါထာပုဒ်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ဤသောဏကဇာတ်တော်ကို၊ ဇေတဝနေ- ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌၊ ဝိဟရန္တော- သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ်၊ နေက္ခမ္မပါရမိံ- ကာမဂုဏ်များစွာကို ပယ်စွန့်လျက် ရသေ့ရဟန်းပြု၍ တောထွက်ခြင်း၊ ရဟန်းတရား ကျင့်ခြင်းဟူသော နေက္ခမ္မပါရမီကို၊ အာရဗ္ဘ- အကြောင်းပြု၍၊ ကထေသိ- ဟောတော်မူပြီ။

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဟိ- ထိုစကားသည် မှန်၏၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ- သဗ္ဗညုဘုရားရှင်သည်၊ ဓမ္မသဘာယံ- တရားသဘင်၌၊ နေက္ခမ္မပါရမိံ- နေက္ခမ္မပါရမီကို၊ ဝဏ္ဏယန္တာနံ- ချီးမွမ်းကုန်သော၊ ဘိက္ခူနံ- ရဟန်းတို့၏၊ မဇ္ဈေ- အလယ်၌၊ နိသီဒိတွာ- နေတော်မူ၍၊ "ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ ဣဒါနေဝ- ယခုအခါ၌သာလျှင်၊ (တထာဂတော- သင်တို့ဆရာ ငါဘုရားသည်၊ မဟာဘိနိက္ခမနနိက္ခန္တော- မြတ်သော တောထွက်ခြင်းဖြင့် တောထွက်တော်မူသည်၊) န- မဟုတ်သေး၊ ပုဗ္ဗေပိ- ရှေး၌လည်း၊ တထာဂတော- သင်တို့ဆရာ ငါဘုရားသည်၊ မဟာဘိနိက္ခမနံ- မြတ်သော တောထွက်ခြင်းကို၊ နိက္ခန္တော ယေဝ- တောထွက်တော်မူဖူးသည်သာလျှင်တည်း၊" ဣတိ- ဤသို့ ဝတွာ- မိန့်တော်မူ၍၊ အတီတံ- အတိတ်ကို၊ အာဟရိ- ဆောင်တော်မူပြီ။

အတိတ်ဝတ္ထု

အတီတေ- လွန်လေပြီးသောအခါ၌၊ ရာဇဂဟေ- ၌၊ မဂဓရဇ္ဇေ နာမ- မဂဓမင်းမည်သည်၊ ရဇ္ဇံ- မင်းအဖြစ်ကို၊ ကာရေသိ- ပြုစေပြီ။ (တစ်နည်း) ရဇ္ဇံ- တိုင်းပြည်ကို၊ ကာရေသိ- အုပ်ချုပ်ပြီ။ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းသည်၊ တဿ- ထိုမဂဓမင်းကြီး၏၊ အဂ္ဂမဟေသိယာ- မိဖုရားကြီး၏၊ ကုစ္ဆိသ္မိံ- ဝမ်း၌၊ နိဗ္ဗတ္တိ- ဖြစ်ပြီ။ စ- ဆက်ဦးအံ့၊ အဿ- ထိုမင်းသားအား၊ နာမဂ္ဂဟဏဒိဝသေ- အမည်မှည့်အံ့သောနေ့၌၊ “အရိန္ဒမကုမာရော”တိ နာမံ- အရိန္ဒမသတို့သားဟူသော အမည်ကို၊ ကရိံသု- မှည့်ကုန်ပြီ။ တဿ- ထိုအရိန္ဒမသတို့သား၏၊ ဇာတဒိဝသေယေဝ- ဖွားတော်မူသောနေ့၌ပင်လျှင်၊ ပုရောဟိတဿပိ- ပုရောဟိတ်အားလည်း၊ ပုတ္တော- သားသည်၊ ဇာတော- ဖွားပြီ။ အဿ- ထိုပုရောဟိတ်သားအား၊ “သောဏကကုမာရော”တိ နာမံ- သောဏက သတို့သားဟူသော အမည်ကို၊ ကရိံသု- မှည့်ကုန်ပြီ။ ဥဘော- နှစ်ဦးဖြစ်ကုန်သော၊ တေပိ- ထိုမင်းသား ပုရောဟိတ်သားတို့သည်လည်း၊ ဧကတောဝ- အတူတကွသာလျှင်၊ ဝဍ္ဎိတွာ- ကြီးကြကုန်၍၊ ဝယပ္ပတ္တာ- အရွယ်သို့ရောက်ကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ဥတ္တမရူပဓရာ- မြတ်သော အဆင်းကို ဆောင်ကုန်သည်၊ ရူပေန- အဆင်းအားဖြင့်၊ နိဗ္ဗိသေသာ-အထူးမရှိကုန်သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်ကုန်၍၊ တက္ကသိလံ- တက္ကသိုလ်သို့ ဂန္တွာ- သွားကုန်၍၊ ဥဂ္ဂဟိတသိပ္ပါ- သင်ယူအပ်ပြီးသော အတတ် ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ တတော- ထိုတက္ကသိုလ် ပြည်မှ၊ နိက္ခမိတွာ- ထွက်ခဲ့ကုန်၍၊ “သဗ္ဗသမယသိပ္ပဉ္စ- အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၏ အယူ အတတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဒေသစာရိတ္တဉ္စ- အရပ်သူတို့၏ စရိုက် (ဓလေ့ထုံးစံ) ကိုလည်းကောင်း၊ ဇာနိဿာမ- သိကုန်အံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အနုပုဗ္ဗေန- အစဉ်အတိုင်း၊ စာရိကံ- ဒေသစာရီ လှည့်လည်ခြင်းကို၊ စရန္တာ- သွားကုန်သည်ရှိသော်၊ ဗာရာဏသိံ- ဗာရာဏသီပြည်သို့ ပတွာ- ရောက်ကုန်၍၊ ရာဇုယျာနေ- မင်း၏ ဥယျာဉ်၌၊ ဝသိတွာ- နေကုန်ပြီး၍၊ ပုနဒိဝသေ- နောက်တစ်နေ့၌၊ နဂရံ- မြို့သို့၊ ပဝိသိံသု- ဝင်ကုန်ပြီ။

အရိန္ဒမမင်းသား မင်းဖြစ်ပြီ

တံ ဒိဝသဉ္စ- ထိုနေ့၌လည်း၊ ဧကစ္စေ- အချို့ကုန်သော၊ မနုဿာ- လူတို့သည်၊ “ဗြာဟ္မဏဝါစနကံ- ပုဏ္ဏားတို့ မင်္ဂလာဂါထာ ရွတ်ဖတ်ရာ နေရာကို၊ ကရိဿာမ-

ပြုကုန်အံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ပါယာသံ- ယနာထမင်း(နို့ထမင်း)ကို၊ ပဋိယာဒေတွာ- စီရင်၍၊ အာသနာနိ- နေရာတို့ကို၊ ပညာပေတွာ- ခင်းစေ၍၊ အာဂစ္ဆန္တေ- လာကုန်သော၊ တေ ကုမာရေ- ထိုမင်းသားတို့ကို၊ ဒိသွာ- မြင်ကုန်၍၊ ဃရံ- အိမ်သို့ ပဝေသေတွာ- သွင်း၍၊ ပညတ္တာသနေ- ခင်းအပ်သောနေရာ၌၊ နိသီဒါပေသုံ- နေစေကုန်ပြီ။ တတ္ထ- ထိုအိမ်၌၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားလောင်း၏၊ ပညတ္တာသနေ- ခင်းအပ်သော နေရာ၌၊ သုဒ္ဓဝတ္ထံ- စင်ကြယ်သော အဝတ် (ပုဆိုးဖြူ)ကို၊ အတ္ထတံ- ခင်းအပ်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ သောဏကဿ- သောဏကသတို့သား၏၊ (ပညတ္တာသနေ- ခင်းအပ်သော နေရာ၌၊) ရတ္တကမ္ဗလံ- နီသော ကမ္ဗလာကို၊ (အတ္ထတံ- ခင်းအပ်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ)။ သော- ထိုသောဏက သတို့သား သည်၊ တံ နိမိတ္တံ- ထိုနိမိတ်ကို၊ ဒိသွာဝ- မြင်၍သာလျှင်၊ “အဇ္ဇ- ယနေ့၊ မေ- ငါ၏၊ ပိယသဟာယော- ချစ်အပ်စွာသော အဆွေ ခင်ပွန်း ဖြစ်သော၊ အရိန္ဒမကုမာရော- အရိန္ဒမမင်းသားသည်၊ ဗာရာဏသိရဇ္ဇေ- ဗာရာဏသီမင်းသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့။ မယှံ ပန- ငါ့အားကား၊ သေနာပတိဋ္ဌာနံ- စစ်သူကြီး အရာကို၊ ဒဿတိ- ပေးလတ္တံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အညာသိ- သိပြီ။ ဥဘောပိ- နှစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တေ- ထိုအရိန္ဒမနှင့် သောဏကတို့သည်၊ ကတဘတ္တကိစ္စာ- ပြုအပ် ပြီးသော ထမင်းစားခြင်းကိစ္စ ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဥယျာနမေဝ- ဥယျာဉ်သို့သာလျှင်၊ အဂမံသု- ပြန်သွားကုန်ပြီ။

တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ကာလကတဿ- ပြုအပ်ပြီးသော နတ်ရွာစံခြင်းရှိသော၊ ဗာရာဏသိရညော- ဗာရာဏသီမင်း၏၊ သတ္တမော- ခုနစ်ရက်မြောက်သော၊ ဒိဝသော- နေ့သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ ရာဇကုလံ- မင်းမျိုးသည်ကား၊ အပုတ္တကံ- သားမရှိ၊ အမစ္စာဒယော- မှူးတော်မတ်တော် အစရှိကုန်သော သူတို့သည်၊ ပါတောဝ- နံနက်စောစော၌ပင်၊ သသီသံ- ဦးခေါင်းနှင့် တကွ၊ နှာတာ- ရေချိုးပြီး ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ သန္နိပတိတွာ- စည်းဝေးကုန်၍၊ “ရဇ္ဇာရဟဿ- မင်းပြုထိုက်သော သူ၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂမိဿတိ- သွားလတ္တံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဖုဿရထံ- မင်္ဂလာရထားကို၊ ယောဇေတွာ- (တပ်ဆင်) က၍၊ ဝိဿဇ္ဇေသုံ- လွှတ်လိုက်ကုန်ပြီ။ သော- ထိုမင်္ဂလာ ရထားသည်၊ နဂရာ- ဗာရာဏသီမြို့မှ၊ နိက္ခမိတွာ- ထွက်၍၊ အနုပုဗ္ဗေန- ရှေ့နောက် အစဉ်အားဖြင့်၊ ရာဇုယျာနံ- မင်း၏ဥယျာဉ်တော်သို့ ဂန္တွာ- သွား၍၊ ဥယျာနဒွါရေ-

ဥယျာဉ်တော်တံခါး၌၊ နိဝတ္တိတွာ- ပြန်လှည့်၍၊ အာရောဟဏသဇ္ဇော- တက်စီးစေအံ့သော အစီအရင်ရှိသည်။ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ အဋ္ဌာသိ- တည်ပြီ။

ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်း အရိန္ဒမမင်းသားသည်၊ မင်္ဂလသိလာပဋ္ဋေ- မင်္ဂလာကျောက်ဖျာပေါ်၌၊ သသီသံ- ဦးခေါင်းနှင့်တကွ၊ ပါရုပိတွာ- ခြုံ၍၊ နိပဇ္ဇိ- အိပ်ပြီ၊ သောဏကကုမာရော- သောဏကသတို့သားသည်၊ တဿ- ထိုအရိန္ဒမမင်းသား၏၊ သန္တိကေ- အနီး၌၊ နိသီဒိ- ထိုင်နေပြီ။ သော- ထိုသောဏကသတို့သားသည်၊ တူရိယသဒ္ဒံ- တီးမှုတ်သံကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ "အရိန္ဒမဿ- အရိန္ဒမမင်းသားအား၊ ဖုဿရထော- မင်္ဂလာရထားသည်၊ အာဂစ္ဆတိ- ရောက်လာ၏။ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ ဧသ ဧသော- ဤအရိန္ဒမမင်းသားသည်၊ [နှာ-၂၆၂] ရာဇာ- မင်းသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ မမ- ငါ့အား၊ သေနာပတိဋ္ဌာနံ- စစ်သူကြီးအရာကို၊ ဒဿတိ- ပေးလတ္တံ့။ ပန- ထိုသို့ပေးသော်လည်း၊ မယှံ- ငါ့အား၊ ဣဿရိယေန- စည်းစိမ်ချမ်းသာဖြင့်၊ န အတ္ထော- အလိုမရှိပြီ။ ဧတသ္မိံ- ထိုအရိန္ဒမမင်းသားသည်၊ ဂတေ- သွားသည်ရှိသော်၊ နိက္ခမိတွာ- တောထွက်၍၊ ပဗ္ဗဇိဿာမိ- ရဟန်းပြုအံ့" ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေတွာ- ကြံ၍၊ ဧကမန္တေ- တစ်ခုသော အစွန်အဖျားဖြစ်သော၊ ပဋိစ္ဆန္နေ- ဖုံးကွယ်ရာအရပ်၌၊ အဋ္ဌာသိ- တည်နေပြီ။ ပုရောဟိတော- ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားသည်၊ ဥယျာနံ- ဥယျာဉ်သို့၊ ပဝိသိတွာ- ဝင်၍၊ နိပန္နကံ- လျောင်းနေသော၊ မဟာသတ္တံ- ဘုရားလောင်း အရိန္ဒမမင်းသားကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ တူရိယာနိ- တူရိယာတို့ကို၊ ပဂ္ဂဏှာပေသိ- တီးမှုတ်စေပြီ။ မဟာသတ္တော- ဘုရားလောင်းသည်၊ ပဗုဇ္ဈိတွာ- နိုး၍၊ ပရိဝတ္တိတွာ- ပြန်လည်၍၊ ထောကံ- အနည်းငယ်၊ နိပဇ္ဇိတွာ- အိပ်ပြီး၍၊ ဥဋ္ဌာယ- ထ၍၊ သိလာပဋ္ဋေ- မင်္ဂလာကျောက်ဖျာအပြင်၌၊ ပလ္လင်္ကေန- ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေခြင်းဖြင့်၊ နိသီဒိ- ထိုင်နေလေပြီ။

အထ- ထိုအခါ၌၊ နံ- ထိုဘုရားလောင်းကို၊ ပုရောဟိတော- ပုရောဟိတ်ပုဏ္ဏားသည်၊ အဉ္ဇလိံ- လက်အုပ်ကို၊ ပဂ္ဂဏှိတွာ- မြှောက်ချီ၍၊ "ဒေဝ- အလောင်းတော် မင်းမြတ်၊ တေ- သင်အလောင်းတော် မင်းမြတ်အား၊ ရဇ္ဇံ- မင်း၏အဖြစ်သည်၊ ပါပုဏာတိ- ရောက်ပါ၏၊" ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- လျှောက်တင်ပြီ။ ရာဇကုလံ- (သင်တို့) မင်းမျိုးသည်၊ အပုတ္တကံ ကိံ- သားမရှိသလော၊ ဣတိ- ဤသို့ (ပုစ္ဆိ- မေးတော်မူပြီ)။ ဒေဝ- အလောင်းတော်မင်းမြတ်၊ ဧဝံ- (အိမ်း) မရှိပါ၊ ဣတိ-

ဤသို့ (အာဟ- လျှောက်တင်ပြီ)။ တေန ဟိ- ထိုသို့ဖြစ်မှုကား၊ သာဓု- ကောင်းပြီ၊ ဣတိ- ဤသို့ (အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ)။ အထ- ထိုသို့ မေးမြန်းပြီးရာအခါ၌၊ တေ- ထိုအမတ်ပုဏ္ဏားတို့သည်၊ တတ္ထေဝ- ထိုမင်းဥယျာဉ်၌ပင်လျှင်၊ အဘိသိဉ္စိတွာ- အဘိသိက်သွန်းလောင်း၍၊ နံ- ထိုဘုရားလောင်းကို၊ ရထံ- ထိုမင်္ဂလာရထားသို့၊ အာရောပေတွာ- တက်ရောက်စေ၍၊ မဟန္တေန- များစွာသော၊ ပရိဝါရေန- အခြံအရံဖြင့်၊ နဂရံ- ဗာရာဏသီမြို့သို့ ပဝေသေသုံ- သွင်းကုန်ပြီ။ သော- ထိုဘုရားလောင်း အရိန္ဒမမင်းသည်၊ နဂရံ- မြို့ကို၊ ပဒက္ခိဏံ- လက်ယာရစ်လှည့်သည်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ပါသာဒံ- ပြာသာဒ်အထက်သို့၊ အဘိရုဟိ- တက်တော်မူပြီ။ သော- ထိုဘုရားလောင်း အရိန္ဒမမင်းသည်၊ ယသမဟန္တတာယ- စည်းစိမ်ချမ်းသာကြီးမြတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သောဏကကုမာရံ- သောဏကသတို့သားကို၊ န သရိ- မအောက်မေ့မိ၊ ဝါ- အမှတ်မရပြီ။

သောဏကသတို့သား ဘုရားငယ်ဖြစ်ပြီ

သောပိ- ထိုသောဏကသတို့သားသည်လည်း၊ တသ္မိံ- ထိုအရိန္ဒမမင်းသည်၊ နဂရံ- မြို့သို့၊ ပဝိဋ္ဌေ- ဝင်သည်ရှိသော်၊ ပစ္ဆာ- နောက်မှ၊ အာဂန္တွာ- လာ၍၊ သိလာပဋ္ဋေ- မင်္ဂလာကျောက်ဖျာပေါ်၌၊ နိသီဒိ- ထိုင်နေပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿ- ထိုသောဏကသတို့သား၏၊ ပုရတော- ရှေ့၌၊ ဗန္ဓနာ- အညှာမှ၊ ပဝုတ္တံ- လွတ်သော၊ ပဏ္ဍုပလာသံ- ဖျော့တော့သော အဆင်းရှိသော သစ်ရွက်သည်၊ သာလရုက္ခတော- အင်ကြင်းပင်မှ၊ ပတိ- ကြွေကျပြီ။ သော- ထိုသောဏကသတို့သားသည်၊ တံ- ထိုသစ်ရွက်ရော်ကို၊ ဒိသွာဝ- မြင်၍သာလျှင်၊ "ဧတံ- ဤသစ်ရွက်ရော်သည်၊ (ပတိ) ယထေဝ- ကြွေကျသကဲ့သို့သာလျှင်၊ တထာ- ထို့အတူ၊ မမ- ငါ၏၊ သရီရမ္ပိ- ကိုယ်သည်လည်း၊ ဇရံ- အိုခြင်းသို့၊ ပတွာ- ရောက်၍၊ ပတိဿတိ- ကြွေကျလတ္တံ့၊" ဣတိ- ဤသို့၊ အနိစ္စာဒိဝသေန- အနိစ္စစသော အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဝိပဿနံ- ဝိပဿနာကို၊ ပဋ္ဌပေတွာ- ဖြစ်စေ၍၊ ပစ္စေကဗောဓိ- ပစ္စေကဗောဓိဉာဏ်သို့၊ ပါပုဏိ- ရောက်လေပြီ။ တံ ခဏညေဝ- ထိုခဏ၌ပင်၊ အဿ- ထိုသောဏကသတို့သား၏၊ ဂိဟိလိင်္ဂံ- လူ၏အသွင်သည်၊ အန္တရဓာယိ- ကွယ်ပျောက်ပြီ။ ပဗ္ဗဇိတလိင်္ဂံ- ရဟန်း၏ အသွင်သည်၊ ပါတုရဟောသိ- ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ သော- ထိုအရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ "ဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ (မေ- ငါ့အား)၊ ပုနဗ္ဘဝေါ-

တစ်ဖန် ဘဝသစ်၌ ဖြစ်ခြင်းသည်၊ နတ္ထိ- မရှိပြီ။" ဣတိ- ဤသို့၊ ဥဒါနံ- ဥဒါန်းကို၊ ဥဒါနေန္တော- ကျူးရင့်မြွက်ဆိုလျက်၊ နန္ဒမူလကပဗ္ဘာရံ- နန္ဒမူလက အမည်ရှိသော တောင်ဝှမ်း(နန္ဒမူလိုဏ်ဂူ)သို့၊ အဂမာသိ- ကြွတော်မူပြီ။

မင်းကြီး မိတ်ဆွေကို သတိရပြီ

မဟာသတ္တောပိ- ဘုရားလောင်း အရိန္ဒမမင်းသည်လည်း၊ စတ္တာလီသမတ္တာနံ- လေးဆယ်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ သံဝစ္ဆရာနံ- နှစ်တို့၏၊ အစ္စယေန- လွန်သဖြင့်၊ သရိတွာ- အောက်မေ့မိ၍၊ "မေ- ငါ၏၊ သဟာယော- အဆွေချစ်ဖြစ်သော၊ သောဏကော- သောဏကသတို့သားသည်၊ ကဟံ နု ခေါ- အဘယ်မှာနည်း၊" ဣတိ- ဤသို့၊ သောဏကံ- သောဏကသတို့သားကို၊ ပုနပ္ပုနံ- အဖန်တလဲလဲ၊ သရန္တောပိ- အောက်မေ့သော်လည်း၊ "မယာ- အကျွန်ုပ်သည်၊ သုတော ဝါ- ကြားအပ်ပါ၏ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဒိဋ္ဌောဝါ- မြင်အပ်ပါ၏ဟူ၍လည်းကောင်း၊" ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတ္တာရံ- ပြောဆိုအံ့သော သူကို၊ အလဘိတွာ- မရသောကြောင့်၊ အလင်္ကတမဟာတလေ- တန်ဆာဆင်အပ်သော မြတ်သော ရွှေနန်းပြာသာဒ် အပြင်၌၊ ရာဇပလ္လင်္ကေ- ရာဇပလ္လင်၌၊ နိသိန္နော- ထိုင်နေတော်မူလျက်၊ ဂန္ဓဗ္ဗနာဋကနစ္စဂီတာဒီဟိ- စောင်းသမား, ကချေသည်, သီချင်းသီဆိုသူ အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ပရိဝုတော- ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍၊ သမ္ပတ္တိံ- မင်း၏စည်းစိမ်ကို၊ အနုဘဝန္တော- ခံစားလျက်၊ "ယော- အကြင်သူသည်၊ ကဿစိ- တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူ၏၊ သန္တိကေ- အထံ၌၊ သုတွာ- ကြား၍၊ 'အသုကဋ္ဌာနေ နာမ- ဤမည်သော အရပ်၌၊ (မေ- ငါ၏)၊ သောဏကော- အဆွေသောဏကသည်၊ ဝသတိ- နေ၏၊' ဣတိ- ဤသို့ မေ- ငါ့အား၊ အာစိက္ခိဿတိ- ပြောကြားအံ့၊ တဿ- ထိုသူအား၊ သတံ- အသပြာတစ်ရာကို၊ ဒဿာမိ- ပေးအံ့၊ ယော- အကြင်သူသည်၊ သာမံ- ကိုယ်တိုင်၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ မေ- ငါ့အား၊ အာရောစေဿတိ- ပြောကြားအံ့၊ တဿ- ထိုသူအား၊ သဟဿံ- အသပြာတစ်ထောင်ကို၊ (ဒဿာမိ- ပေးအံ့)၊" ဣတိ- ဤသို့၊ ဧကံ- တစ်ခုသော၊ ဥဒါနံ- နှစ်သက်ဝမ်းမြောက် မြွက်ဆိုအပ်သော ဥဒါန်းဂါထာကို၊ အဘိသင်္ခရိတွာ- ကောင်းစွာပြု၍၊ ဂီတဝသေန- သီချင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဥဒါနေန္တော- ကျူးရင့်မြွက်ဆိုသည်ဖြစ်၍၊ "ကဿ သုတွာ သတံ (ပ) ပံသုကီဠိတန္တိ-

"ကဿ သုတွာ သတံ ဒမ္မိ (ပ) သဟာယံ ပံသုကီဠိတံ" ဟူသော၊ ပဌမံ- ရှေးဦးစွာသော၊ ဂါထံ- သီဆိုအပ်သော ပါဠိဂါထာကို၊ ဝါ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုတော်မူပြီ။

အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿ- ထိုအရိန္ဒမမင်းကြီး၏၊ မုခတော- ခံတွင်းမှ၊ လုဉ္စိတွာ ဝိယ- နုတ်ယူဘိသကဲ့သို့ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ ဧကာ- တစ်ယောက်သော၊ နာဋကိတ္ထီ- မောင်းမငယ်သည်၊ တံ (ဂီတံ)- ထိုဥဒါန်းသီချင်းကို၊ ဂါယိ- သီဆိုပြီ။ အထ- ထို့နောက်မှ၊ အညာ- အခြားကုန်သော မောင်းမတို့သည်၊ အထ- ထို့နောင်မှ၊ အညာ- အခြားကုန်သော မောင်းမတို့သည်၊ ဣတိ- ဤသို့၊ (တံ ဂီတံ- ထိုဥဒါန်းသီချင်းကို၊ ဂါယိံသု- သီဆိုကုန်ပြီ)။ "(ဣဒံ ဂီတံ- ဤသီချင်းသည်ကား)၊ အမှာကံ- ငါတို့၏၊ ရညော- အရှင်မင်းကြီးသည်၊ ပိယဂီတံ- ချစ်မြတ်နိုးအပ်သော သီချင်းတည်း၊" ဣတိ- ဤသို့၊ သဗ္ဗာ- အလုံးစုံကုန်သော၊ ဩရောဓာ- မောင်းမတို့သည်၊ ဂါယိံသု- သီဆိုကြကုန်ပြီ။ အနုက္ကမေန- အစဉ်အတိုင်းအားဖြင့်၊ နဂရဝါသိနောပိ- မြို့၌နေကုန်သော သူတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဇာနပဒါပိ- ဇနပုဒ်၌နေကုန်သော သူတို့သည်လည်းကောင်း၊ တမေဝ ဂီတံ- ထိုသီချင်းကိုသာလျှင်၊ ဂါယိံသု- သီဆိုကုန်ပြီ။ ရာဇာပိ- ဘုရားလောင်း အရိန္ဒမမင်းကြီးသည်လည်း၊ [နှာ-၂၆၃] ပုနပ္ပုနံ- အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်၊ တမေဝ ဂီတံ- ထိုဥဒါန်းသီချင်းကိုသာလျှင်၊ ဂါယတိ- သီဆိုတော်မူ၏။

အရှင်သောဏက ကြွလာခြင်း

ပဏ္ဏာသမတ္တာနံ- ငါးဆယ်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ သံဝစ္ဆရာနံ- နှစ်တို့၏၊ အစ္စယေန ပန- လွန်သဖြင့်ကား၊ အဿ- ထိုအရိန္ဒမမင်းကြီးအား၊ ဗဟူ- များစွာကုန်သော၊ ပုတ္တဓီတရော- သားသမီးတို့သည်၊ အဟေသုံ- ရှိကုန်ပြီ။ ဇေဋ္ဌပုတ္တော- အကြီးဖြစ်သော သားတော်သည်၊ ဒီဃာဝုကုမာရော နာမ- ဒီဃာဝုမင်းသားမည်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ သောဏကပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ- အရှင်သောဏကပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ "အရိန္ဒမရာဇာ- အရိန္ဒမမင်းကြီးသည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ ဒဋ္ဌုကာမော- ဖူးမြင်ခြင်းငှာ အလိုရှိ၏၊ အဟံ- ငါသည်၊ တတ္ထ- ထိုအရိန္ဒမမင်းကြီး အထံသို့ ဂန္တွာ- သွား၍၊ ကာမေသု- ဝတ္ထုအာရုံကာမဂုဏ်တို့၌၊ အာဒီနဝဉ္စ- အပြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ နေက္ခမ္မေ- တောထွက်ခြင်း၌၊ အာနိသံသဉ္စ- အကျိုးကိုလည်းကောင်း၊ ကထေတွာ- ဟောပြော၍၊ ပဗ္ဗဇ္ဇနာကာရံ- ရဟန်းပြုခြင်း၏ အခြင်းအရာကို၊

ကရောမိ- ပြုအံ့၊" ဣတိ- ဤသို့ စိန္တေတွာ- ကြံတော်မူ၍၊ ဣဒ္ဓိယာ- တန်ခိုးဖြင့်၊ အာကာသေန- ကောင်းကင်ခရီးဖြင့်၊ အာဂန္တွာ- ကြွလာတော်မူ၍၊ ဥယျာနေ- ဥယျာဉ်တော်၌၊ နိသီဒိ- နေတော်မူပြီ။

ထင်းခွေသူငယ် ဆုရပြီ

တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ဧကော- တစ်ယောက်သော၊ သတ္တဝဿိကော- အသက်ခုနစ်နှစ်အရွယ်ရှိသော၊ ပဥ္စစူဠကကုမာရကော- ဦးစွန်းငါးခုရှိသော သူငယ်သည်၊ မာတရာ- အမိသည်၊ ပဟိတော- စေခိုင်းအပ်သည် ဖြစ်၍၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ ဥယျာနဝနေ- ဥယျာဉ်တော်အနီးဖြစ်သော တော၌၊ ဒါရူနိ- ထင်းတို့ကို၊ ဥဒ္ဓရန္တော- ခွေသည်ရှိသော်၊ ပုနပ္ပုနံ- အဖန်တလဲလဲ၊ တမေဝ ဂီတံ- ထိုဥဒါန်းသီချင်းကိုသာလျှင်၊ ဂါယိ- သီဆိုပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ သော- ထိုအရှင်သောဏကပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ နံ- ထိုပဥ္စစူဠကကလေးသူငယ်ကို၊ ပက္ကောသိတွာ- ခေါ်တော်မူ၍၊ "ကုမာရက- သူငယ်၊ တွံ- သင်သည်၊ ကထံ- အဘယ့်ကြောင့်၊ အညံ- တစ်ပါးသော သီချင်းကို၊ အဂါယိတွာ- မသီဆိုမူ၍၊ ဧကမေဝ ဂီတံ- တစ်ခုတည်းသော သီချင်းကိုသာလျှင်၊ ဂါယသိ- သီဆိုဘိသနည်း။ အညံ- တစ်ပါးသော သီချင်းကို၊ ကိံ နု ဇာနာသိ- မသိသလော၊" ဣတိ- ဤသို့ ပုစ္ဆိ- မေးတော်မူပြီ။ ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ ဇာနာမိ- သိ၏။ ပန- ထိုသို့ သိသော်လည်း၊ အမှာကံ- အကျွန်ုပ်တို့၏၊ ရညော- အရှင် မင်းကြီးသည်၊ ဣဒမေဝ- ဤဥဒါန်းသီချင်းကိုသာလျှင်၊ ပိယံ- ချစ်မြတ်နိုးအပ်၏၊ တေန- ထို့ကြောင့်၊ နံ- ထိုဥဒါန်းသီချင်းကို၊ (အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊) ပုနပ္ပုနံ- အဖန်တလဲလဲ၊ ဂါယာမိ- သီဆိုပါ၏။ ဣတိ- ဤသို့၊ (အာဟ- လျှောက်ကြားပြီ)။ တေ ပနံ- သင်သည်ကား၊ ဧတဿ ဂီတဿ- ထိုဥဒါန်းသီချင်း၏၊ ပဋိဂီတံ- သီချင်းတုံ့ကို၊ ဂါယန္တော- သီဆိုသော၊ ကောစိ- တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူကို၊ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော- ရှေး၌မြင်အပ်ခဲ့ဖူးသလော၊ ဣတိ- ဤသို့၊ (ပုစ္ဆိ- မေးတော်မူပြီ)။ ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ န ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော- ရှေး၌ မမြင်အပ်ဖူးပါ၊ ဣတိ- ဤသို့၊ (အာဟ- လျှောက်ပြီ)။ အဟံ- ငါသည်၊ တံ- ထိုသီချင်း၏ အတုံ့ကို၊ သိက္ခာပေဿာမိ- သင်ပေးအံ့။ (တွံ- သင်သည်၊) ရညော- အရှိန္ဒမမင်းကြီး၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့ ဂန္တွာ- သွား၍၊ ပဋိဂီတံ- သီချင်းတုံ့ကို၊ ဂါယိတုံ- သီဆိုခြင်းငှာ၊ သက္ခိဿတိ- တတ်နိုင်အံ့လော။ ဣတိ- ဤသို့၊ (ပုစ္ဆိ- မေးတော်မူပြီ)။ ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ အာမ- တတ်နိုင်ပါ၏။ ဣတိ- ဤသို့၊ (အာဟ- လျှောက်ပြီ)။

အထ- ထိုအခါ၌၊ အသ- ထိုပစ္စေကသူငယ်အား၊ သော- ထို အရှင် သောဏက ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ ပဋိဂီတံ- သီချင်းတံ့ကို၊ အာစိက္ခန္တော- ပြောကြားတော်မူလိုသည် ဖြစ်၍၊ "မယှံ သုတွာ"တိအာဒိ- "မယှံ သုတွာ" ဤသို့အစရှိသည်ကို၊ အာဟ- မိန့်တော်မူပြီး ဥဂ္ဂဏှာပေတွာ စ ပန- သီချင်းတံ့ကို သင်စေပြီး၍ကား၊ တံ- ထိုပစ္စေက သူငယ်ကို၊ ဥယျောဇေသိ- လွှတ်တော်မူလိုက်ပြီ။ (ကိံ ဥယျောဇေသိ- အဘယ်သို့ (ဆို၍) လွှတ်တော်မူလိုက်သနည်း)။ "ကုမာရက- သူငယ်၊ ဂစ္ဆ- သွားချေ၊ ဣမံ ပဋိဂီတံ- ဤဥဒါန်းသီချင်းတံ့ကို၊ ရညော- အရိန္ဒမမင်းကြီးနှင့်၊ သဒ္ဓိံ- အတူတကွ၊ ဂါယာဟိ- သီဆိုချေလော့၊ ရာဇာ- အရိန္ဒမမင်းကြီးသည်၊ တေ- သင့်အား၊ မဟန္တံ- များစွာသော၊ ဣဿရိယံ- စည်းစိမ်ချမ်းသာကို၊ ဒဿတိ- ပေးလတ္တံ့။ တေ- သင့်အား၊ ဒါရူဟိ- ထင်းတို့ဖြင့်၊ ကိံ- အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ ဝေဂေန- လျင်စွာ၊ ယာဟိ- သွားချေလော့၊" ဣတိ- ဤသို့ ဆို၍၊ ဥယျောဇေသိ- လွှတ်တော်မူလိုက်ပြီ။

သော- ထိုပစ္စေကသူငယ်သည်၊ "သာဓူ"တိ- "ကောင်းပြီ"ဟု၊ တံ ပဋိဂီတံ- ထိုဥဒါန်းသီချင်းတံ့ကို၊ ဥဂ္ဂဏှိတွာ- သင်ပြီး၍၊ ဝန္ဒိတွာ- ရှိခိုး၍၊ "ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ ယာဝ- အကြင်မျှလောက်၊ အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊ ရာဇာနံ- အရှင်မင်းကြီးကို၊ အာနေမိ- ဆောင်ပါချေဦးအံ့။ တာဝ- ထိုမျှလောက်၊ (တုမှေ- အရှင်ဘုရားတို့သည်)၊ ဣဓေဝ- ဤအရပ်၌သာလျှင်၊ ဟောထ- နေတော်မူပါကုန်လော့၊" ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- ဆို၍၊ ဝေဂေန- လျင်မြန်စွာ၊ မာတု- အမိ၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ "အမ္မ- မိခင်၊ မံ- အကျွန်ုပ်ကို၊ ခိပ္ပံ- လျင်မြန်စွာ၊ နှာပေတွာ- ရေချိုး၍၊ အလင်္ကရောထ- တန်ဆာဆင်လော့။ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ တံ- ထိုသင်မိခင်ကို၊ ဒလိဒ္ဒဘာဝတော- ဆင်းရဲခြင်း၏ အဖြစ်မှ၊ မောစေဿာမိ- လွတ်စေအံ့၊" ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- ဆို၍၊ နှာတမဏ္ဍိတော- ရေချိုးတန်ဆာဆင်အပ်ပြီးသည်ဖြစ်၍၊ ရာဇဒွါရံ- မင်း၏ အိမ်တံခါးသို့ ဂန္တွာ- သွား၍၊ "အယျ ဒေါဝါရိက- အရှင်တံခါးစောင့်၊ 'ဧကော- တစ်ယောက်သော၊ ဒါရကော- သူငယ်သည်၊ တုမှေဟိ- အရှင်မင်းကြီးနှင့်၊ သဒ္ဓိံ- အတူတကွ၊ ပဋိဂီတံ- သီချင်းတံ့ကို၊ ဂါယိဿာမိ- သီဆိုပါအံ့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဂန္တွာ- လာ၍၊ ဒွါရေ- တံခါး၌၊ ဌိတော- ရပ်ပြီ၊ ဣတိ- ဤသို့ ရညော- မင်းအား၊ အာ ရောစေဟိ- တင်လျှောက်ပါချေ၊" ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ သော- ထို တံခါးစောင့်သည်၊ ဝေဂေန- လျင်မြန်စွာ၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ ရညော- မင်းကြီးအား၊

အာရောစေသိ- တင်လျှောက်ပြီ။ ရာဇာ- အရိန္ဒမမင်းကြီးသည်၊ “အာဂစ္ဆတု”တိ- လာစေလော့ဟု၊ ပက္កោသာပေတွာ- ခေါ်စေတော်မူပြီး၍၊ “တာတ- အမောင်၊ တွံ- သင်သည်၊ မယာ- ငါနှင့်၊ သဒ္ဓိံ- အတူတကွ၊ ပဋိဂီတံ- သီချင်းတုံ့ကို၊ ဂါယိဿသိ- သီဆိုလတ္တံ့လော၊” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ။ ဒေဝ- အရှင်မင်းကြီး၊ အာမ- သီဆိုပါအံ့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ (အာဟ- တင်လျှောက်ပြီ)။ တေန ဟိ- ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ ဂါယဿု- သီဆိုလော့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ (အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ)။ ဒေဝ- အရှင်မင်းကြီး၊ ဣမသ္မိံ ဌာနေ- ဤအရပ်၌၊ (အဟံ- သည်၊) န ဂါယာမိ- မသီဆိုပါအံ့။ ပန- စင်စစ်သော်ကား၊ နဂရေ- မြို့တော်၌၊ ဘေရိံ- စည်တော်ကို၊ စရာပေတွာ- လည်စေတော်မူ၍၊ မဟာဇနံ- များစွာသော လူအပေါင်းကို၊ သန္နိပါတာပေထ- စည်းဝေးစေပါကုန်လော့။ မဟာဇနမဇ္ဈေ- လူအများ၏ အလယ်၌၊ ဂါယိဿာမိ- သီဆိုပါအံ့။ ဣတိ- ဤသို့ (အာဟ- တင်လျှောက်ပြီ)။ ရာဇာ- အရိန္ဒမမင်းကြီးသည်၊ တထာ- ထိုသူငယ်ဆိုတိုင်း၊ ကာရေတွာ- ပြုစေပြီး၍၊ အလင်္ကတမဏ္ဍပေ- တန်ဆာဆင်အပ်သော မဏ္ဍပ်၌၊ ပလ္လင်္ကမဇ္ဈေ- ပလ္လင်အလယ်၌၊ နိသီဒိတွာ- နေတော်မူ၍၊ တဿ- ထိုသူငယ်အား၊ အနုရူပံ- လျောက်ပတ်သော၊ အာသနံ- နေရာကို၊ ဒါပေတွာ- ပေးစေ၍၊ “ကဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ တဝ- သင်၏၊ ဂီတံ- သီချင်းကို ဂါယဿု- သီဆိုလော့၊” ဣတိ- ဤသို့ အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ။ ဒေဝ- အရှင်မင်းကြီး၊ တုမှေ- အရှင်မင်းကြီးတို့သည်၊ တာဝ- ရှေးဦးစွာ၊ ဂါယထ- သီဆိုတော်မူကုန်လော့။ အထ- ထိုနောက်မှ၊ အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊ ပဋိဂီတံ- သီချင်းတုံ့ကို၊ ဂါယိဿာမိ- သီဆိုပါအံ့။ ဣတိ- ဤသို့၊ (အာဟ- တင်လျှောက်ပြီ)။ တတော- ထိုနောက်မှ၊ ရာဇာ- အရိန္ဒမမင်းကြီးသည်၊ ပဌမံ- ရှေးဦးစွာ၊ ဂါယန္တော- သီဆိုတော်မူသည်ဖြစ်၍၊ [နှာ-၂၆၄] “ကဿ သုတွာ သတံ ဒမ္မိ ။ပ။ သဟာယံ ပံသုကီဠိတ” န္တိ- “ကဿ သုတွာ ။ပ။ သဟာယံ ပံသုကီဠိတံ”ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုတော်မူပြီ။

၁။ ဘောန္တော- အို အချင်းတို့၊ ကော- အဘယ်သူသည်၊ မေ- ငါ၏၊ ပံသုကီဠိတံ- မြေမှုန့်ကစားဘက်ဖြစ်သော၊ သဟာယံ သောဏကံ- ငါ့အဆွေ သောဏကကို၊ အက္ခာတိ- ကြားလတံ့နည်း။ သောဏဿ- သောဏက၏၊ ဝသနဋ္ဌာနံ- နေရာအရပ်ကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊

အာရောစေန္တဿ- ပြောလာသော၊ ကဿ- အဘယ်သူအား၊ သတံ- အသပြာတစ်ရာကို၊ ဒမ္မိ- ပေးရအံ့နည်း။ သောဏကံ- ငါ့အဆွေ သောဏကကို၊ ဒိဋ္ဌောတိ- မြင်အပ်၏ ဟူ၍၊ အာရောစေန္တဿ- ပြောကြား လာသော၊ ကဿ- အဘယ်သူအား၊ သဟဿံ- အသပြာတစ်ထောင်ကို၊ ဒမ္မိ- ပေးရအံ့နည်း။

တတ္ထ- ထို'ကဿ သုတွာ' စသောဂါထာ၌၊ သုတွာတိ- သုတွာ ဟူသည်ကား၊ "အသုကဋ္ဌာနေ နာမ- ဤမည်သောအရပ်၌၊ တေ- သင်၏၊ ပိယသဟာယော- ချစ်အပ်သော သူငယ်ချင်းဖြစ်သော၊ သောဏကော- သောဏကသည်၊ ဝသတိ- နေ၏၊" ဣတိ- ဤသို့၊ တဿ- ထိုသောဏက၏၊ ဝသနဋ္ဌာနံ- နေရာအရပ်ကို၊ သုတွာ- ကြားရ၍၊ အာရောစေန္တဿ- ပြောကြားသော၊ ကဿ- အဘယ်သူအား၊ သတံ- အသပြာတစ်ရာကို၊ ဒမ္မိ- ပေးရအံ့နည်း။ ဒိဋ္ဌောတိ- ဒိဋ္ဌဟူသည်ကား၊ "အသုကဋ္ဌာနေ နာမ- ဤမည်သောအရပ်၌၊ မယာ- ငါသည်၊ (သောဏကော- သောဏကကို)၊ ဒိဋ္ဌော- မြင်အပ်ပြီ" ဣတိ- ဤသို့ ဒိသွာ- မြင်၍၊ အာရောစေန္တဿ- ပြောကြားသော၊ ကဿ- အဘယ်သူအား၊ သဟဿံ- အသပြာတစ်ထောင်ကို၊ ဒမ္မိ- ပေးရအံ့နည်း၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

ဧဝံ- ဤသို့၊ ရညာ- အရိန္ဒမမင်းကြီးသည်၊ ပဌမံ- ရှေးဦးစွာ၊ ဥဒါနဂါထာယ- ဥဒါန်းဂါထာဖြင့်၊ ဂီတာယ- သီဆိုအပ်ပြီးသော်၊ ပဉ္စစူဠကဒါရကေန- ပဉ္စစူဠက သူငယ်သည်၊ ပဋိဂီတဘာဝံ- သီချင်းတုံ့သီဆိုသည်၏အဖြစ်ကို၊ ပကာသေန္တော- ထင်ရှားပြတော်မူလိုသော၊ သတ္ထာ- သဗ္ဗညုဘုရားရှင်သည်၊ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓါ- သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီးသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ "အထဗြဝီ မာဏဝကော (ပ) သဟဿံ ပံသုကီဠိတ"န္တိ- "အထဗြဝီ မာဏာဝကော (ပ) သဟဿံ ပံသုကီဠိတံ"ဟူသော၊ ဒိယဍ္ဎဂါထာ- တစ်ခုခွဲဖြစ်ကုန်သော ဂါထာတို့ကို၊ အဘာသိ- ဟောတော်မူပြီ။

၂။ အထ- ထိုမင်းကြီးဆိုပြီးနောက်၌၊ ပဉ္စစူဠဒါရကော- ဦးစွန်းငါးခုရှိသော သူငယ်ဖြစ်သော၊ ဒဟရော- ငယ်သော၊ မာဏဝကော- လုလင်သည်၊ အဗြဝိ- ဆိုပြီ။ မဟာရာဇ- မင်းကြီး၊ သုတွာ- ကြား၍၊ အာရောစေန္တဿ-

ပြောကြားသော၊ မယှံ- ငါ့အား၊ သတံ- အသပြာတစ်ရာကို၊[၁] ဒေဟိ- ပေးလော့။ သောဏကံ- သောဏကကို၊ ဒိဋ္ဌ- မြင်၍၊ အာရောစေန္တဿ- ပြောကြားသော၊ မယှံ- ငါ့အား၊ သဟဿံ- အသပြာတစ်ထောင်ကို၊ ဒေဟိ- ပေးလော့။ အဟံ- ငါသည်၊ တေ- သင်၏၊ ပံသုကီဠိတံ- မြေမှုန့်ကစားဘက် ဖြစ်သော၊ သဟာယံ- သူငယ်ချင်း ဖြစ်သော၊ သောဏကံ- သောဏကကို၊ က္လဒါနေ၀- ယခုပင်လျှင်၊ ပစ္စက္ခတော၀- မျက်မှောက်အားဖြင့်သာ၊ အက္ခိဿံ- ပြောကြားပေအံ့။

ပန- ဆက်ဦးအံ့၊ အယံ- ဤဆိုအပ်လတ္တံ့သည်ကား၊ တေန- ထိုဦးစွန်းငါးခု ရှိသော သူငယ်သည်၊ ဝုတ္တဂါထာယ- ဆိုအပ်သော ဂါထာ၏၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ မဟာရာဇ- မင်းကြီး၊ ယံ တွံ- အကြင်သင်သည်၊ "သုတွာ- ကြား၍၊ အာရောစေန္တဿ- ပြောကြားသောပုဂ္ဂိုလ်အား၊ သတံ- အသပြာတစ်ရာကို၊ ဒမ္မိ- ပေးအံ့၊" က္လတိ- ဤသို့၊ ဝဒသိ- ဆိုပြီ။ တမ္ပိ- ထိုတစ်ရာကိုလည်း၊ မမေ၀- ငါ့အားသာလျှင်၊ ဒေဟိ- ပေးလော့။ ယံ တွံ- အကြင်သင်သည်၊ "ဒိသွာ- မြင်၍၊ အာရောစေန္တဿ- ပြောကြားသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ သဟဿံ- အသပြာတစ်ထောင်ကို၊ ဒမ္မိ- ပေးအံ့၊" က္လတိ- ဤသို့၊ ဝဒသိ- ဆိုပြီ။ တမ္ပိ- ထိုအသပြာတစ်ထောင်ကိုလည်း၊ မယှမေ၀- ငါ့အားသာလျှင်၊ ဒေဟိ- ပေးလော့၊ အဟံ- ငါသည်၊ တေ- သင်၏၊ ပိယသဟာယံ- ချစ်အပ်သော သူငယ်ချင်းကို၊ က္လဒါနေ၀- ယခုအခါ၌ပင်လျှင်၊ ပစ္စက္ခတော၀- မျက်မြင်အားဖြင့်သာလျှင်၊ "အယံ- ဤသူသည်၊ သောဏကော- သောဏကတည်း၊" က္လတိ- ဤသို့ အာစိက္ခိဿံ- ပြောကြားပေအံ့။ က္လတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

က္လတော- ဤသို့ ပြောဆိုပြီးသည်မှ၊ ပရံ- နောက်၌၊ သုဝိညေယျာ- ကောင်းစွာ သိအပ်ကုန်သော၊ သမ္ဗုဒ္ဓဂါထာ- ဘုရားရှင်တို့သည် (ဟောကြားတော်မူအပ် ကုန်သော) ဂါထာတို့ကို၊ ပါဠိနယေနေ၀- ပါဠိနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ- သိအပ်ကုန်၏။

၁။ သတံ-ရွှေတရာ ဟု မိုးထိမှု၌ အနက်ပေးထားသည်၊ အဋ္ဌကထာ၌ အထူးမဆို။ ထို့ကြောင့် အသပြာတစ်ရာဟု အနက်ပေးလိုက်သည်။

၃။ ဘော မာဏဝ- အို လုလင်ငယ်၊ သော သောဏကော- ထိုငါ့ဆွေ သောဏကကို၊ တေ- သင်သည်၊ ကတမသ္မိံ ဇနပဒေ စ- အဘယ်ဇနပုဒ်၌ လည်းကောင်း၊ ကတရေသု ရဋ္ဌေသု စ- အဘယ်တိုင်းတို့၌လည်းကောင်း၊ ကတရေသု နိဂမေသု စ- အဘယ်နိဂုံးတို့၌လည်းကောင်း၊ ကတ္ထ- အဘယ် အရပ်၌၊ အဒ္ဒက္ခိ- မြင်အပ်ပါသနည်း။ တံ- ထိုအကြောင်းကို၊ ပုစ္ဆိတော- မေးအပ်သော အမောင် လုလင်ငယ်သည်၊ မေ- ငါ့အား၊ အက္ခာဟိ- တင်လျှောက်လော့။

၄။ ဒေဝ- အရှင်မင်းမြတ်၊ တဝေဝ- အရှင်မင်းမြတ်၏သာလျှင်၊ ဝိဇိတေ- နိုင်ငံတော်၌၊ တဝေဝ- အရှင်မင်းမြတ်၏သာလျှင်၊ ဉယျာနဘူမိယံ- ဉယျာဉ်တော်၌၊ ဥဇုဝံသာ- ဖြောင့်မတ်သော ပင်စည်လည်း ရှိကုန်ထသော၊ နီလောဘာသာ- စိမ်းညိုသော အဆင်းလည်း ရှိကုန်ထသော၊ မနောရမာ- နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်လည်းရှိကုန်ထသော၊

၅။ မေဃသမာနာ- တိမ်ညိုအဆင်းနှင့်လည်း တူကုန်ထသော၊ ရမ္မာ- မွေ့လျော်ဖွယ်လည်း ရှိကုန်ထသော၊ အညောညနိဿိတာ- အခက်, အရွက်, အမြစ်တို့ဖြင့် အချင်းချင်း ရောပြွမ်းယှက်တင်၍လည်း တည်ကုန် ထသော၊ မဟာသာလာ- အင်ကြင်းစသော သစ်ပင်ကြီးတို့သည်၊ တိဋ္ဌန္တိ- တည်ကုန်၏။ တေသံ- ထိုသစ်ပင်ကြီးတို့၏၊ မူလမှိ- အရင်း၌၊ သောဏကော- အရှင်မင်းမြတ်၏ အဆွေတော်ဖြစ်သော သောဏကသည်၊ ဉပါဒါနေသု- ဉပါဒါန်တရားတို့၏ အာရုံဖြစ်သော တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည် စွဲလမ်းအပ် ကုန်သော၊ လောကေသု- သတ္တဝါတို့တွင်၊ အနုပါဒါနော- ဉပါဒါန်တရား တို့၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည် မစွဲလမ်းအပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဍယှမာနေသု- ရာဂအစရှိသော တစ်ဆယ့်တစ်ပါးသော မီးတို့ဖြင့် လောင်ကုန်သော သတ္တဝါတို့၌၊ နိဗ္ဗုတော- ရာဂအစရှိသော မီးတို့ကို ငြိမ်းစေသည်ဖြစ်၍၊ ဈာယတိ- နှစ်ပါးသော ဈာန်တို့ဖြင့် နေ၏။

၆။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ တတော စ- ထိုနောင်မှသာလျှင်၊ ရာဇာ- အရိန္ဒမမင်းကြီးသည်၊ မဂ္ဂံ- ခရီးကို၊ သမံ- ညီညွတ်စွာ၊ ကာရာပေတွာ-

ပြုပြင်စေ၍၊ စတုရင်္ဂိယာ- လေးပါးသောအင်္ဂါရှိသော၊ သေနာယ- စစ်သည်ဖြင့်၊ ပါယာသိ- သွားလေပြီ။ ယေန- အကြင်အရပ်၌၊ သောဏကော- အရှင်သောဏကပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏၊ တံ ဌာနံ- ထိုအရပ်သို့၊ အဂမာ- သွားလေပြီ။

၇။ ဥယျာနဘူမိံ- ဥယျာဉ်တော်သို့ ဂန္တွာန- သွားပြီး၍၊ ဖြဟာဝနေ- ကျယ်သော ဥယျာဉ်တော်၌၊ ဝိစရန္တော- လှည့်လည်သည်ရှိသော်၊ ဒ္ဒယှမာနေသု- ရာဂအစရှိသော တစ်ဆယ့်တစ်ပါးသောမီးတို့ဖြင့် လောင်ကုန်သော သတ္တာဝါတို့၌၊ နိဗ္ဗုတံ- ရာဂအစရှိသော တစ်ဆယ့်တစ်ပါးသော မီးတို့မှ ငြိမ်းပြီးထသော၊ အာသီနံ- ထိုင်နေသော၊ သောဏကံ- သောဏ အမည်ရှိသော အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါကို၊ ဒက္ခိ- မြင်လေပြီ။

တတ္ထ- ထို 'ကတမသ္မိံ သော' စသော ဂါထာတို့၌၊ ဉဇုဝံသာတိ- ဉဇုဝံသာ ဟူသည်ကား၊ ဉဇုက္ခန္ဓာ- ဖြောင့်သောပင်စည်ရှိကုန်သော။ မဟာသာလာတိ- မဟာသာလာ ဟူသည်ကား၊ မဟာရုက္ခာ- ကြီးမားသော သစ်ပင်ကြီးတို့သည်။[၁] မေဃ သမာနာတိ- မေဃသမာနာ ဟူသည်ကား၊ နီလမေဃသဒိသာ- စိမ်းညိုသော မိုးတိမ်နှင့်တူကုန်သော။ ရမ္မာတိ- ရမ္မာဟူသည်ကား၊ ရမဏီယာ- မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းကုန်သော။ အညောညနိဿိတာတိ- အညောညနိဿိတာ ဟူသည်ကား၊ သာခါဟိ- အခက်တို့ဖြင့်၊ သာခံ- အခက်ကို၊ မူလေန- အမြစ်ဖြင့်၊ မူလံ- အမြစ်ကို၊ သံသိဗ္ဗိတွာ- ချုပ်စပ်၍၊ ဌိတာ- တည်ကုန်သော။ တေသန္တိ- တေသံ ဟူသည်ကား၊ တဝ- သင်၏၊ ဥယျာနဝနေ- ဥယျာဉ်တော်၌၊ ဧဝရူပါနံ- ဤသို့သဘောရှိကုန်သော၊ တေသံ သာလာနံ- ထိုသစ်ပင်ကြီးတို့၏၊ ဟေဋ္ဌာ- အောက်၌။ ဈာယတီတိ- ဈာယတိ ဟူသည်ကား၊ လက္ခဏူပနိဇ္ဈာနအာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနသင်္ခါတေဟိ- လက္ခဏူပဈာန် အာရမ္မဏူပဈာန်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ ဈာနေဟိ- ဈာန်တို့ဖြင့်၊ ဈာယတိ- ဈာန်ဝင်စား၍ နေ၏။ အနုပါဒနောတိ- အနုပါဒနော ဟူသည်ကား၊ ကာမုပါဒါနာဒိဝိရဟိတော- ကာမုပါဒါန်အစရှိသည်တို့မှ ကင်းသော။ ဒ္ဒယှမာနေသူတိ- ဒ္ဒယှမာနေသု ဟူသည်ကား၊ ဧကာဒသဟိ- တစ်ဆယ့်တစ်ပါးကုန်သော၊ အဂ္ဂိဟိ-

၁။ သာလ-သဒ္ဒါ အင်ကြင်းပင်ကိုလည်း ဟော၏၊ သစ်ပင်သာမညကိုလည်း ဟော၏။

မိးတို့ဖြင့်၊ ဥယှမာနေသု- လောင်မြိုက်အပ်ကုန်သော၊ သတ္တေသု- သတ္တဝါတို့တွင်။ နိဗ္ဗုတောတိ- နိဗ္ဗုတော ဟူသည်ကား၊ တေ အဂ္ဂိ- ထိုတစ်ဆယ့်တစ်ပါးသော မီးတို့ကို၊ နိဗ္ဗာပေတွာ- ငြိမ်းစေပြီး၍၊ သီတလေန- အေးမြသော၊ ဟဒယေန- စိတ်နှလုံးဖြင့်၊ ဈာယမာနော- ဈာန်ဝင်စားလျက်၊ တဝ- သင်၏၊ ဥယျာနေ- ဥယျာဉ်၌၊ မင်္ဂလသာလရုက္ခမူလေ- မင်္ဂလာရှိသော အင်ကြင်းပင်၏အရင်း၌၊ သိလာပဋ္ဋေ- ကျောက်ဖျာပေါ်၌၊ နိသိန္နော- ထိုင်နေလျက်၊ တေ- သင်၏၊ သဟာယော- သူငယ်ချင်း ဖြစ်သော၊ သေ ဓသော- ဤသူသည်၊ ကဥ္စနပဋိမာ ဝိယ- ရွှေရုပ်တုကဲ့သို့ သောဘမာနော- တင့်တယ်လျက်၊ ပဋိမာနေတိ- သင့်အလာကို ငံ့လင့်၍ နေ၏။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ပြောဆိုပြီ။ တတော စာတိ- တတော စ ဟူသည်ကား၊ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ တတော- ထိုအခါ၌၊ အရိန္ဒမော- အရိန္ဒမအမည်ရှိသော၊ သော ရာဇာ- ထိုမင်းသည်၊ တဿ- ထိုဦးစွန်းငါးခု ရှိသော သူငယ်၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုတွာဝ- ကြား၍လျှင်၊ "သောဏကပစ္စေကဗုဒ္ဓံ- သောဏကပစ္စေကဗုဒ္ဓါကို၊ ပဿိဿာမိ- ဖူးမြင်အံ့၊" ဣတိ- ဤသို့၊ စတုရင်္ဂိနိယာ- အင်္ဂါလေးပါးရှိသော၊ သေနာယ- စစ်တပ်ဖြင့်၊ ပါယာသိ- သွားပြီ။ နိက္ခမိ- နန်းတော်မှ ထွက်ခဲ့ပြီ။ ဝိစရန္တောတိ- ဝိစရန္တော ဟူသည်ကား၊ ဥဇုကမေဝ- ဖြောင့်ဖြောင့်သာလျှင်၊ အဂန္တွာ- မသွားမူ၍၊ မဟန္တေ- ကြီးသော၊ တသ္မိံ ဝနသဏ္ဍေ- ထိုတောအုပ်၌၊ ဝိစရန္တော- လှည့်လည်ပြီး၍၊ တဿ- ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ အာသီနံ- ထိုင်နေသော၊ တံ- ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါကို၊ အဒ္ဒက္ခိ- မြင်ခဲ့ပြီ။

အရှင်သောဏကကို တွေ့ရပြီ

[နှာ-၂၆၅] သော- ထိုအရိန္ဒမမင်းကြီးသည်၊ တံ- ထိုအရှင်သောဏက ပစ္စေကဗုဒ္ဓါကို၊ အဝန္ဒိတွာ- ရှိမခိုးမူ၍ (ဝန္ဒိတွာ- ဟုရှိလျှင် "ရှိခိုး၍၊"ဟု ပေးလေ)၊ ဧကမန္တံ- တစ်ဖက်သော အစွန်း၌၊ ဝါ- တင့်အပ်လျောက်ပတ်သော အရပ်၌၊ နိသီဒိတွာ- ထိုင်နေ၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ကိလေသာဘိရတတ္တာ- ကိလေသာ၌ အလွန် မွေ့လျော်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တံ- ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါကို၊ "ကပဏော"တိ- 'အထီးကျန်သောသူတည်း'ဟု၊ မညမာနော- မှတ်ထင်သည်ဖြစ်၍၊ "ကပဏော ဝတ' ယံ ဘိက္ခု (ပ) ရုက္ခမူလသ္မိ ဈာယတိ"တိ- "ကပဏော ဝတ(ပ) ရုက္ခေ မူလသ္မိ ဈာယတိ" ဟူသော၊ ဣမံ ဂါထံ- ဤဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၈။ ဗောဓေန္တော အမစ္စာ- အိုအမတ်အပေါင်းတို့ မုဏ္ဍော- ဦးပြည်းသော၊ သယ်ာင်္ဃပါရုတော- ဒုကုဋ်ကို ရုံသော၊ အယံ ဘိက္ခု- ဤရဟန်းသည်၊ အမာတိကော- အမိမရှိသည်ဖြစ်၍၊ အပိတိကော- အဖမရှိသည်ဖြစ်၍၊ ကပဏော ဝတ- အထီးကျန်စွတကား၊ ရုက္ခမူလသ္မိ- သစ်ပင်ရင်း၌၊ ဈာယတိ- သနားစဖွယ် မှိုင်တွေဘိ၏။

တတ္ထ- ထို 'ကပဏော ဝတ' အစရှိသော ဂါထာ၌၊ ဈာယတီတိ- ဈာယတိ ဟူသည်ကား၊ (အယံ ဘိက္ခု- သည်၊) နိမ္မာတိကော- အမိမရှိသည် ဖြစ်၍၊ နိပ္ပိတိကော- အဖမရှိသည် ဖြစ်၍၊ ကာရုညပ္ပတ္တော- သနားဖွယ်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သည်ဖြစ်၍၊ ဈာယတိ- ကြံစည်စဉ်းစား၏၊ ဝါ- မှိုင်တွေဘိ၏။

(တံ- ထိုစကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ- အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ ရညော- မင်းအား၊ ပဋိဝစနံ- စကားတုံ့ကို၊ အဘာသိ- ဆိုတော်မူပြီ။ တံ- ထိုစကားကို၊ ပကာသေန္တော- ထင်ရှားပြတော်မူလိုသော ဘုရားရှင်သည်၊ "ဣမံ ဝါကျံ နိသာမေတွာ၊ (ပ) ပါပေါ ပါပပရာယဏော"တိ- "ဣမံ ဝါကျံ နိသာမေတွာ (ပ) ပါပေါ ပါပပရာယဏော" ဟူကုန်သော၊ ဣမာ ဂါထာ- ဤနှစ်ဂါထာတို့ကို၊ အာဟ- ဟောတော်မူပြီ။)

၉။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ သောဏကော- သောဏကအမည်ရှိသော ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ ဣမံ ဝါကျံ- ဤမင်းကြီးစကားကို၊ နိသာမေတွာ- မှတ်၍၊ ဧတံ ဝစနံ- ဤသို့သော စကားကို၊ အဗြဝိ- ပြောလေပြီ။ ရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဓမ္မံ- ကိုးပါးသော လောကုတ္တရာတရားကို၊ ကာယေန- ကိုယ်ဖြင့်၊ ဖဿယံ ဖဿယန္တော- ထိတွေ့၍နေသောသူသည်၊ ကပဏော- အထီးကျန်သော သူသည်၊ န ဟောတိ- မဖြစ်။

၁၀။ ယော စ ရာဇ- အကြင်မင်းသည်ကား၊ ဓမ္မံ- သုစရိုက်တရား သုံးပါးကို၊ နိရံကတွာ- စွန့်၍၊ အဓမ္မံ- ဒုစရိုက်တရား သုံးပါးကို၊ အနုဝတ္တတိ- ကျင့်၏၊ သ= သော ရာဇာ- ထိုဒုစရိုက်ကို ကျင့်သော မင်းသည်၊ ကပဏော- အထီးကျန်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ ပါပေါ- ယုတ်မာစွာသော

မင်းတည်း၊ ပါပပရာယဏော- ယုတ်မာသော အရပ်သို့ လားရအံ့သော မင်းတည်း[၁]။

[နှာ-၂၆၆] တတ္ထ- ထို 'က္လမံ ဝါကျ' စသောဂါထာတို့၌၊ က္လမန္တိ- က္လမံ ဟူသည်ကား၊ ကိလေသာဘိရတာဿ- ကိလေသာ၌ မွေ့လျော်သော၊ ပဗ္ဗဇ္ဇံ- ရသေ့ရဟန်းအဖြစ်ကို၊ အရောစေန္တဿ- မနှစ်သက်သော၊ တဿ- ထိုမင်း၏၊ က္လမံ ပဗ္ဗဇ္ဇာဂရဟာဝစနံ- ဤရသေ့ရဟန်းအဖြစ်ကို ကဲ့ရဲ့သော စကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍။ ဧတဒဗြဝီတိ- ဧတဒဗြဝိ ဟူသည်ကား၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ- ရသေ့ရဟန်းအဖြစ်၏၊ ဂုဏံ- ဂုဏ်ကို၊ ပကာသေန္တော- ထင်ရှား ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ ဧတံ- ဤစကားကို၊ အဗြဝိ- ဆိုပြီ။ ဖဿယန္တိ- ဖဿယံ ဟူသည်ကား၊ ဖဿယန္တော- ထိတွေ့၍ နေသော၊ ယေန နာမကာယေန- အကြင်နာမကာယဖြင့်၊ အရိယမဂ္ဂဓမ္မော- အရိယာမဂ် တရားကို၊ ဖဿိတော- ထိတွေ့၍နေသော၊ သော- ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကပဏော နာမ- အထီးကျန်မွဲဆင်းရဲသူမည်သည်၊ န ဟောတိ- မဖြစ်။ က္လတိ- ဤသို့ ဒဿေန္တော- ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ ဧဝံ- ဤစကားကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ နိရယံ ကတွာတိ- နိရယံ ကတွာ ဟူသည်ကား၊ အတ္တဘာဝတော- ခန္ဓာကိုယ်အတ္တဘောမှ၊ နီဟရိတွာ- ထုတ်ပယ်၍။ ပါပေါ ပါပပရာယဏောတိ- ပါပေါ ပါပပရာယဏော ဟူသည်ကား၊ သယံ- ကိုယ်တိုင်၊ ပါပါနံ- မကောင်းမှုတို့ကို၊ ကရဏေန- ပြုခြင်းဖြင့်၊ ပါပေါ- ယုတ်မာသူသည်၊ (ဟောတိ- ဖြစ်၏)၊ ကရောန္တာနံ- မကောင်းမှုကို ပြုကုန်သော၊ အညေသမ္ပိ- အခြားသော သူတို့၏လည်း၊ ပတိဋ္ဌာဘာဝေန- တည်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပါပပရာယဏော- ယုတ်မာသူတို့၏ တည်ရာသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ က္လတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

ဧဝံ- ဤသို့၊ သော- ထိုအရှင်သောဏကပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ ဗောဓိသတ္တံ- ဘုရားအလောင်း အရိန္ဒမမင်းကြီးကို၊ ဂရဟိ- ကဲ့ရဲ့တော်မူပြီ။ သော- ထိုအရိန္ဒမမင်းကြီးသည်၊ အတ္တနော- မိမိအား၊ ဂရဟိတဘာဝံ- ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချအပ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ အဇာနန္တော ဝိယ- မသိသကဲ့သို့၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ နာမဂေါတ္တံ- အမည်

---

[၁] ပါပပရာယဏော-မကောင်းမှုပြုသောယုတ်မာသူတို့၏ တည်ရာမှီရာဖြစ်သူသည်-ဟုအနက်ပေးမှ အဋ္ဌကထာ အဖွင့်နှင့် ညီမည်။

အနွယ် (အမျိုးမျိုး)ကို၊ ကထေတွာ- ပြောဆို၍၊ တေန- ထိုအရှင်သောဏက ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနှင့်၊ သဒ္ဓိံ- အတူတကွ၊ ပဋိသန္ထာရံ- စေ့စပ်စကား ပြောဟောခြင်းကို၊ ကရောန္တော- ပြုလိုသည်ဖြစ်၍၊ "အရိန္ဒမောတိ မေ နာမံ (ပ) ဣဓ ပတ္တဿ သောဏကာ"တိ- "အရိန္ဒမောတိ မေ နာမံ (ပ) ဣဓ ပတ္တဿ သောဏက" ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၁၁။ သောဏက- အရှင်သောဏက၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ နာမံ- အမည်ကို၊ အရိန္ဒမောတိ- အရိန္ဒမဟူ၍၊ ဝိဒူ- သိကြကုန်၏။ ကာသိရာဇာတိ- ကာသိမင်း ဟူ၍လည်း၊ မံ- အကျွန်ုပ်ကို၊ ဝိဒူ- သိကြကုန်၏။ ကစ္စိ- အသို့နည်း၊ ဣဓ- ဤအကျွန်ုပ်တို့၏ ဥယျာဉ်တော်သို့၊ ပတ္တဿ- ရောက်လာသော၊ ဘောတော- အရှင်ဘုရားအား၊ သုခသေယျာ- ချမ်းသာစွာ အိပ်ရပါ၏လော။

တတ္ထ- ထို 'အရိန္ဒမောတိ' စသောဂါထာ၌၊ ကစ္စီတိ- ကစ္စိ ဟူသည်ကား၊ တာဝ- ရှေးဦးစွာ၊ အမှာကံ- ငါတို့မှာ၊ ကိဉ္စိ- တစုံတစ်ခုသော၊ အဖာသုကံ- မချမ်းသာ ဖွယ်သည်၊ န- မရှိ။ ကစ္စိ- အသို့နည်း၊ ဣဓ- ဤဥယျာဉ်သို့ ပတ္တဿ- ရောက်သော၊ ဣမသ္မိံ ဥယျာနေ- ဤဥယျာဉ်၌၊ ဝသတော- နေသော၊ ဘောတော ပန- အရှင်၏ အတွက်ကား၊ သုခဝိဟာရော- ချမ်းသာစွာနေရခြင်းရှိသည်၊ (ဟောတိ- ဖြစ်ပါသလော)။ ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆတိ- မေး၏။

ရဟန်းတို့ကောင်းခြင်း ၈-ခု

အထ- ထိုအခါ၌၊ နံ- ထိုအရိန္ဒမမင်းကြီးကို၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ- အရှင်သောဏက ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ "မဟာရာဇ- မြတ်သော မင်းကြီး၊ ကေဝလံ- စင်စစ်လျှင်၊ ဣဓ- ဤအရပ်၌၊ (ဝသန္တဿ- နေသော၊ မေ- ငါ့အား၊ အသုခံ နာမ- မချမ်းသာသော မည်သည်၊) န- မရှိ၊ အညတြာပိ- တစ်ပါးသော အရပ်၌လည်း၊ ဝသန္တဿ- နေသော၊ မေ- ငါ့အား၊ အသုခံ နာမ- မချမ်းသာသော မည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ။ (သုခံယေဝ- ချမ်းသာသည်သာလျှင်တည်း)။" ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- ဆိုတော်မူ၍၊ တဿ- ထိုမင်းအား၊ သမဏဘဒြဂါထာယော နာမ- ရဟန်းတို့အား ကောင်းခြင်း မည်ကုန်သော ဂါထာတို့ကို၊ အာရဘိ- ထုတ်ဆောင်တော်မူပြီ။

၁၂။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ အနာဂါရဿ- အိမ်လည်းမရှိထသော၊ အခနဿ- ဥစ္စာစပါးလည်း မရှိထသော၊ ဘိက္ခုနော- ရဟန်းအား၊ သဒါ- အခါခပ်သိမ်း၊ ဘဒြ- ကောင်းသည်သာလျှင်တည်း။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တေသံ- ထိုဥစ္စာစပါးမရှိကုန်သော ရဟန်းတို့အား၊ ကောဋ္ဌေ- ကျီကျဥ်၌၊ ခနဓညာနိ- ဥစ္စာစပါးတို့ကို၊ န ဩပေန္တိ- မထားကုန်။ ကုမ္ဘိ- အိုးစရည်း၌၊ န ဩပေန္တိ- မထားကုန်။ ကဠောပိယံ- ခြင်းတောင်း၌၊ န ဩပေန္တိ- မထားကုန်။ သုဗ္ဗတာ- ပေ့ါသော အသက်မွေးခြင်းရှိကုန်သော ရဟန်းကောင်းတို့သည်၊ ပရနိဋ္ဌိတံ- သူတစ်ပါးအိမ်၌ ကျက်လေပြီးသော အစာကို၊ ဧသာနာ- ရှာကုန်သည် ဖြစ်၍၊ တေန- ထိုအစာဖြင့်၊ ယာပေန္တိ- မျှကုန်၏။

၁၃။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ယေန ဘိက္ခုနာ- အကြင်ရဟန်းသည်၊ အနဝဇ္ဇပိဏ္ဍော- အပြစ်မရှိသောဆွမ်းကို၊ ဘောတ္တဗ္ဗော- စားအပ်၏။ တေံ ဘိက္ခုံ- ထိုရဟန်းကို၊ ကောစိ- တစ်စုံတစ်ခုသော ကိလေသာသည်၊ န စ ဥပရောဓတိ- မနှိပ်စက်။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ အနာဂါရဿ- အိမ်လည်း မရှိထသော၊ အခနဿ- ဥစ္စာစပါးလည်း မရှိထသော၊ အဿ ဘိက္ခုနော- ထိုရဟန်းအား၊ ဒုတိယမ္ပိ- နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း၊ ဘဒြ- ကောင်းသည် သာလျှင်တည်း။

၁၄။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ယေန ဘိက္ခုနာ- အကြင်ရဟန်းသည်၊ နိဗ္ဗုတော- အေးပြီးသော၊ ပိဏ္ဍော- ဆွမ်းကို၊ ဘောတ္တဗ္ဗော- စားအပ်၏။ တံ ဘိက္ခုံ- ထိုရဟန်းကို၊ ကောစိ- တစ်စုံတစ်ခုသောကိလေသာသည်၊ န စ ဥပရောဓတိ- မနှိပ်စက်။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ အနာဂါရဿ- အိမ်လည်း မရှိထသော၊ အခနဿ- ဥစ္စာစပါးလည်းမရှိထသော၊ အဿ ဘိက္ခုနော- ထိုရဟန်းအား၊ တတိယမ္ပိ- သုံးကြိမ်မြောက်လည်း၊ ဘဒြ- ကောင်းသည် သာလျှင်တည်း။

၁၅။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ မုတ္တဿ- ကိလေသာမှလွတ်ပြီးထသော၊ ရဋ္ဌေ- နိဂုံး တိုင်း နိုင်ငံ စသည်တို့၌၊ စရတော- သွားထသော၊ ယဿ ဘိက္ခုနော- အကြင် ရဟန်းအား၊ သင်္ဂေါ- ရာဂအစရှိသော ငြိတွယ် ခြင်းသည်၊ န ဝိဇ္ဇတိ- မရှိ၊ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ အနာဂါရဿ- အိမ်လည်း

မရှိထသော၊ အဓနေသ- ဥစ္စာစပါးလည်း မရှိထသော၊ အဿ ဘိက္ခုနော- ထိုရဟန်းအား၊ စတုတ္ထမ္ပိ- လေးကြိမ်မြောက်လည်း၊ ဘဒြံ- ကောင်းသည် သာလျှင်တည်း။

[န္ဟာ-၂၆၇] ၁၆။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ နဂရမ္ပိ- မြို့ကို၊ ဥယှမာနမ္ပိ- မီးလောင်အပ် သည်ရှိသော်၊ အဿဘိက္ခုနော- ထိုရဟန်း၏၊ ကိဉ္စိ- တစ်စုံတစ်ခုသော ပရိက္ခာရကို၊ န အဍယှထ- မီးမလောင်၊ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ အနာဂါရဿ- အိမ်လည်း မရှိထသော၊ အဓနေသ- ဥစ္စာစပါးလည်း မရှိထသော၊ အဿ ဘိက္ခုနော- ထိုရဟန်းအား၊ ပဉ္စမမ္ပိ- ငါးကြိမ် မြောက်လည်း၊ ဘဒြံ- ကောင်းသည်သာလျှင်တည်း။

၁၇။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ရဋ္ဌေ- တိုင်းပြည်ကို၊ ဝိလုမ္ပမာနမ္ပိ- ခိုးသူလုယက် ဖျက်ဆီးအပ်သည်ရှိသော်၊ အဿ ဘိက္ခုနော- ထိုပေ့ါသော အသက်မွေးခြင်း ရှိသော ရဟန်း၏၊ ကိဉ္စိ- တစ်စုံတစ်ခုသောပရိက္ခာရကို၊ န အဟီရထ- ခိုးသူ မလုယက်။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ အနာဂါရဿ- အိမ်လည်း မရှိထသော၊ အဓနေသ- ဥစ္စာစပါးလည်းမရှိထသော၊ အဿ ဘိက္ခုနော- ထိုရဟန်းအား၊ ဆဋ္ဌမ္ပိ- ခြောက်ကြိမ်မြောက်လည်း၊ ဘဒြံ- ကောင်းသည်သာလျှင်တည်း။

၁၈။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ စောရေဟိ- ခိုးသူတို့သည်၊ ရက္ခိတံ- စောင့် အပ်သော၊ မဂ္ဂဉ္စ- ခရီးကိုလည်းကောင်း၊ အဉ္ဇေ- ခိုးသူမှတစ်ပါးကုန်သော၊ ယေ စ ပရိပန္ထိကာ- အကြင်ကင်းစောင့်တို့သည်လည်း၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏။ တေဟိ စ- ထိုကင်းစောင့်တို့သည်လည်း၊ ရက္ခိတံ- စောင့်အပ်သော၊ မဂ္ဂဉ္စ- ခရီးကိုလည်းကောင်း၊ သုဗ္ဗတော- ပေ့ါသောအသက်မွေးခြင်းရှိကုန်သော ရဟန်းသည်၊ ပတ္တစီဝရံ- သပိတ်သင်္ကန်းကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ သောတ္ထိံ- ချမ်းသာစွာ၊ ဂစ္ဆတိ- သွားရ၏။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ အနာဂါရဿ- အိမ်လည်းမရှိထသော၊ အဓနေသ- ဥစ္စာစပါးလည်း မရှိထသော၊ အဿ ဘိက္ခုနော- ထိုရဟန်းအား၊ သတ္တမမ္ပိ- ခုနစ်ကြိမ်မြောက်လည်း၊ ဘဒြံ- ကောင်းသည်သာလျှင်တည်း။

၁၉။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ယံ ယံ ဒိသံ- အကြင်အကြင် အရပ်မျက်နှာသို့ ပက္ကမတိ- သွားလို၏၊ တံ တံ ဒိသံ- ထိုထိုအရပ်မျက်နှာသို့ အနပေက္ခော၀- ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍သာလျှင်၊ ဂစ္ဆတိ- သွားရ၏။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ အနာဂါရဿ- အိမ်လည်းမရှိထသော၊ အဓနဿ- ဥစ္စာစပါးလည်း မရှိထသော၊ အဿ ဘိက္ခုနော- ထိုရဟန်းအား၊ အဋ္ဌမမ္ပိ- ရှစ်ကြိမ်မြောက် လည်း၊ ဘဒြံ- ကောင်းသည်သာလျှင်တည်း။

တတ္ထ- ထို 'သဒါပိ' စသော ဂါထာတို့၌၊ အနာဂါရဿာတိ- အနာဂါရဿ ဟူသည်ကား၊ မဟာရာဇ- မင်းကြီး၊ ဃရာဝါသံ- အိမ်ရာတည်ထောင် လူ့ဘောင်ကို၊ ပဟာယ- ပယ်၍၊ အနာဂါရိယဘာဝံ- အိမ်ရာမထောင် ရဟန်းဘောင်သို့ ပတ္တဿ- ရောက်သော၊ အဓနဿ- ဥစ္စာမရှိသော၊ အကိဉ္စနဿ- ကြောင့်ကြ ဗျာပါရမရှိသော၊ ဘိက္ခုနော- ရဟန်းအဖို့ သဗ္ဗကာလံ- အခါခပ်သိမ်း၊ ဘဒြမေဝ- ကောင်းခြင်းသည် သာလျှင်။ (ဟောတိ- ဖြစ်၏)။[၁] န တေသန္တိ- န တေသံ ဟူသည်ကား၊ မဟာရာဇ- မင်းကြီး၊ အဓနာနံ- ဥစ္စာမရှိကုန်သော၊ တေသံ ဘိက္ခုနံ- ထိုရဟန်းတို့အဖို့၊ ကောဋ္ဌာဂါရေ- ကျီကျ၌၊ ဓနဓညာနိ- ဥစ္စာစပါးတို့ကို၊ န ဩပေန္တိ- မထားကုန်၊ ကုမ္ဘိယံ- အိုးကြီး၌၊ န ဩပေန္တိ- မထားကုန်၊ ပစ္ဆိယံ- ခြင်းတောင်းကြီး၌၊ န ဩပေန္တိ- မထားကုန်။ ပန- ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့၊ သုဗ္ဗတာ- ကောင်းသော အကျင့်ရှိကုန်သော၊ တေ- ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ပရနိဋ္ဌိတံ- သူတစ်ပါးအိမ်၌ ကျက်လေပြီးသော၊[၂] ပရေသံ- သူတစ်ပါးတို့၏၊ ဃရေ- အိမ်၌၊ ပက္ကံ- ကျက်ပြီးသော၊ အာဟာရံ- အစားအစာကို၊ သံဃာဋိံ- ဒုကုဋ်ကို၊ ပါရုပိတွာ- ရုံ၍၊ ကပါလံ- ခွက်ကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ ဃရပဋိပါဋိယာ- အိမ်စဉ်အားဖြင့်၊ ဧသာနာ ပရိယေသန္တာ- ရှာမှီးကုန်လျက်၊ တတော- ထိုအိမ်မှ၊ လဒ္ဓေန- ရအပ်သော၊ တေန ပိဏ္ဍေန- ထိုအစာဖြင့်၊ (ယာပေန္တိ-

၁။ ဘိက္ခုနော သဗ္ဗကာလံ ဘဒြမေဝ• ဘိက္ခုနော-ရဟန်းအား-ဟု ရှေးနိသျတို့၌ အနက်ပေးလေ့ရှိ၏၊ ဤ၌ ဆဋ္ဌီဝိဘတ်ကြံဆ၍ အနက်ပေးထား၏၊ ရဟန်း၏ ရဟန်းအဘို့ အခါခပ်သိမ်းကောင်းခြင်းသည်သာ ဖြစ်၏-ဟုဆိုလိုသည်။

၂။ ပရနိဋ္ဌိတံ-သူတစ်ပါးအိမ်၌ ချက်ပြုတ်၍ပြီးပြီးသော အစားအစာဟုဆိုလိုသည်၊ ထို့ကြောင့် ပရေသံ ဃရေ ပက္ကံ-ဟုဖွင့်သည်။

ဥ္စပ်၊) တံ အာဟာရံ- ထိုအစာကို၊ နုဝန္ဓိ- ကိုးပါးကုန်သော၊ ပါဋိကုလျာန်-စက်ဆုပ်ဖွယ် ရှိသည်၏ အဖြစ်တို့၏၊ ဝသေန- အစွမ်းဖြင့်၊ ပစ္စဝေက္ခိတွာ- ဆင်ခြင်၍၊ ပရိဘုဥ္ဇိတွာ- သုံးဆောင်၍၊ ဇီဝိတဝုတ္တိံ - အသက်မွေးခြင်း ကို၊ ယာပေန္တိ-ဖြစ်စေကုန်၏။

အနုဝဇ္ဇပိဏ္ဍော ဘောတ္တဗ္ဗောတိ- အနုဝဇ္ဇပိဏ္ဍော ဘောတ္တဗ္ဗော ဟူသည်ကား၊ ဝေဇ္ဇကမ္မာဒိကာယ- ဆေးကုခြင်းအစရှိသော၊ အနေသနာယ ဝါ- မအပ်သော ရှာမှီးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကုဟနာ- အံ့ဖွယ်သရဲပြုခြင်း၊ လပနာ- မြှောက်ပင့်၍ ပြောဆိုခြင်း၊ နေမိတ္တိကတာ- ပစ္စည်းရလိုသော အရိပ်နိမိတ်ကို ပြုလေ့ရှိသူ၏အဖြစ်၊ နိပ္ပေသိကတာ- လာဘ်ရလို၍ သူ့ဂုဏ်ကိုချေဖျက်တတ်သူ၏ အဖြစ်၊ လာဘေန-လာဘ်ဖြင့်၊ လာဘံ- လာဘ်ကို၊ နိဇိဂီသနတာ- ရှာဖွေသူ၏ အဖြစ်၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဧဝရူပေန- ဤသို့ သဘောရှိသော၊ မိစ္ဆာဇီဝေန ဝါ- မိစ္ဆာဇီဝဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥပ္ပါဒိတာ- ဖြစ်စေတတ်သော၊ စတ္တာရော- လေးပါးကုန်သော၊ ပစ္စယာ-ပစ္စည်းတို့သည်၊ (သာဝဇ္ဇပိဏ္ဍော နာမ- သာဝဇ္ဇပိဏ္ဍ မည်၏)။ ဓမ္မေန- တရားသဖြင့်၊ ဥပ္ပါဒိတာပိ- ဖြစ်စေအပ်ပါသော်လည်း၊ အပစ္စဝေက္ခိတွာ- ပစ္စဝေက္ခဏာမဆင်ခြင်မူ၍၊ ပရိဘုတ္တာ- သုံးဆောင်အပ်သော ပစ္စည်းတို့သည်၊ သာဝဇ္ဇပိဏ္ဍော နာမ-အပြစ်ရှိသောဆွမ်း မည်၏။ ပန- အဖို့တစ်ပါးကား၊ အနေသနံ- မအပ်သော ရှာမှီးခြင်းကို၊ ပဟာယ- ပယ်၍၊ မိစ္ဆာဇီဝံ- မိစ္ဆာဇီဝကို၊ ဝဇ္ဇေတွာ- ရှောင်ကြဉ်၍၊ ဓမ္မေန- တရားသဖြင့်၊ သမေန- မျှတသဖြင့်၊ ဥပ္ပါဒိတာ- ဖြစ်စေအပ်သော ပစ္စည်းတို့ကို၊ (ဝါ)တို့သည်၊ "ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော စီဝရံ ပဋိသေဝါမိ"တိ- "ပဋိသင်္ခါယောနိသော စီဝရံ ပဋိသေဝါမိ" ဟူ၍၊ ဝုတ္တနယေန- ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ ပစ္စဝေက္ခိတွာ- ပစ္စဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်၍၊ ပရိဘုတ္တာ- သုံးဆောင်အပ်သည်ရှိသော်၊ အနုဝဇ္ဇပိဏ္ဍော နာမ- အပြစ်မရှိသော ဆွမ်းမည်၏။ ယေန- အကြောင်းရဟန်းသည်၊ ဧဝရူပေါ- ဤသို့ သဘောရှိသော၊ အနုဝဇ္ဇပိဏ္ဍော- အပြစ်မရှိသော ဆွမ်းကို၊ ဘောတ္တဗ္ဗော ပရိဘုဥ္ဇိတဗ္ဗော- သုံးဆောင်အပ်၏။ ဧဝရူပံ- ဤသို့သဘောရှိသော၊ အနုဝဇ္ဇံ- အပြစ် မရှိသော၊ ယဉ္စ ပိဏ္ဍံ- အကြင်ဆွမ်းကိုလည်း၊ ဘုဥ္ဇမာနာနံ- သုံးဆောင်ကုန်စဉ်၊ ပစ္စယေ- ပစ္စည်းတို့ကို၊ နိဿာယ- မှီ၍၊ ကောစိ- တစ်စုံတစ်ခုသော၊ အပ္ပမတ္တကောပိ- အနည်းငယ်မျှလည်းဖြစ်သော၊ ကိလေသော- ကိလေသာသည်၊

န ဥပရောစတိ- မချုပ်ချယ်၊ န ပီဠေတိ- မညှင်းဆဲ၊ အနေသ- ဥစ္စာမရှိသော၊ အနာဂါရဿ- အိမ်ရာ မထောင်သော၊ တဿ ဘိက္ခုနော- ထိုရဟန်းအဖို့ ဒုတိယမ္ပိ- နှစ်ခုမြောက်လည်း ဖြစ်သော၊ ဘဒြ- ကောင်းခြင်းသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။

နိဗ္ဗုတောတိ- နိဗ္ဗုတော ဟူသည်ကား၊ ပုထုဇ္ဇနဘိက္ခုနော- ပုထုဇဉ် ဖြစ်သော ရဟန်း၏၊ ဓမ္မေန- တရားသဖြင့်၊ ဥပ္ပန္နပိဏ္ဍောပိ- ဖြစ်သော ဆွမ်းသည်လည်း၊ ပစ္စဝေက္ခိတ္ဂာ- ပစ္စဝေက္ခဏာ ဆင်ခြင်၍၊ ပရိဘုဉ္ဇိယမာနော- သုံးဆောင်အပ်သည် ရှိသော်၊ နိဗ္ဗုတပိဏ္ဍော နာမ- အေးချမ်းသော ဆွမ်းမည်၏၊ ဓေန္တတော ပန- စင်စစ် သော်ကား၊ ခီဏာသဝဿ- ရဟန္တာ၏၊ ပိဏ္ဍော၀- ဆွမ်းသည်သာ၊ နိဗ္ဗုတပိဏ္ဍော နာမ- အေးချမ်းသောဆွမ်းမည်၏။ ကိံ ကာရဏာ?- အဘယ် အကြောင်းကြောင့် နည်းဟူမူကား၊ ဟိ- အကြောင်းကား၊ သော- ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်သည် (ဘုဉ္ဇတိ-ဉ်စပ်)၊ ထေယျပရိဘောဂေါ- ခိုး၍သုံးဆောင်ခြင်းလည်းကောင်း၊ [နှာ-၂၆၈] ဣဏပရိဘောဂေါ- ကြွေးယူ၍ သုံးဆောင်ခြင်းလည်းကောင်း၊ ဒါယဇ္ဇပရိဘောဂေါ- ကျွန်အဖြစ်ဖြင့် သုံးဆောင်ခြင်းလည်းကောင်း၊ သာမိပရိဘောဂေါ- အရှင်အဖြစ်ဖြင့် သုံးဆောင် ခြင်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့ စတူသု- လေးပါးကုန်သော၊ ဣမေသု ပရိဘောဂေသု- ဤသုံးဆောင်ခြင်းတို့တွင်၊ သာမိပရိဘောဂဝသေန- အရှင်၏ အဖြစ်ဖြင့် သုံးဆောင်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ တံ- ထိုဆွမ်းကို၊ ဘုဉ္ဇတိ- သုံးဆောင်၏။ တဏှာဒါသဗျံ- တဏှာကျွန်၏အဖြစ်ကို၊ အတီတော- ကျော်လွန်၍၊ သာမိ- အရှင်သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ပရိဘုဉ္ဇတိ- သုံးဆောင်၏။ တံ- ထိုရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ တပ္ပစ္စယာ- ထိုအစားအစာဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ကောစိ- တစ်စုံတစ်ခုသော၊ အပ္ပမတ္တကောပိ- အနည်းငယ်မျှလည်းဖြစ်သော၊ ကိလေသော- ကိလေသာသည်၊ န ဥပရောစတိ- မချုပ်ချယ်။

မုတ္တဿ ရဋ္ဌေ စရတောတိ- မုတ္တဿ ရဋ္ဌေ စရတော ဟူသည်ကား၊ ဥပဋ္ဌာကကုလာဒီသု- အလုပ်အကျွေး အမျိုး စသည်တို့၌၊ အလဂ္ဂမာနသဿ- ကပ်ငြိသောစိတ် မရှိသော၊ ဆိန္နဝလာဟကဿ ဝိယ- လေသည် တိုက်လွှင့်အပ်သော မိုးတိမ်ကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ရာဟုမုခါ- ရာဟုခံတွင်းမှ၊ ပမုတ္တဿ- လွတ်သော၊ ဝိမ္ဗလစန္ဒမဏ္ဍလဿ ဝိယ စ- ကင်းသောအညစ်အကြေးရှိသော လဝန်းကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဂါမနိဂမာဒီသု- ရွာနိဂုံးစသည်တို့၌၊ စရန္တဿ- လှည့်လည်သော၊

ယဿ- အကြင်ရဟန်းအား၊ ရာဂသင်္ဂါဒီသု- ရာဂဖြင့် ကပ်ငြိခြင်း အစရှိတို့တွင်၊ ဧကောပိ- တစ်ခုလည်းဖြစ်သော၊ သင်္ဂေါ- ကပ်ငြိခြင်းသည်၊ နတ္ထိ- မရှိ။ ဟိ- မှန်၏၊ ဧကစ္စော- အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကုလေဟိ- အမျိုးတို့ဖြင့်၊ သံသဋ္ဌော- ရောနှောလျက်၊ သဟသောကီ- တကွစိုးရိမ်ခြင်းရှိသည်ဖြစ်၍၊ သဟနန္ဒီ- တကွပျော်ရွှင်ခြင်း ရှိသည် ဖြစ်၍၊ ဝိဟရတိ- နေ၏။ ဧကစ္စော- အချို့သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ မာတာပိတူသုပိ- အမိအဘတို့၌လည်း၊ အလဂ္ဂမာနသော- မငြိကပ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ကောရုနဂရဂါမဝါသီ- ကောရုမြို့မှ ဂါမဝါသီ ဖြစ်သော၊ ဒဟရော ဝိယ- ရဟန်းငယ်ကဲ့သို့၊ ဝိစရတိ- လှည့်လည်၏။ ဧဝရူပဿ- ဤသို့သဘောရှိသော၊ ပုထုဇ္ဇနဿပိ- ပုထုဇဉ်ဖြစ်သော ရဟန်း၏လည်း၊ ဘဒ္ဒမေဝ- ကောင်းခြင်းသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။

နာဿ ကိဉ္စိတိ- နာဿ ကိဉ္စိ ဟူသည်ကား၊ ဟိ- ချဲ့ဦးအံ့၊ ယော- အကြင် ရဟန်းသည်၊ ဗဟုပရိက္ခာရော- များသောပရိက္ခရာရှိသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ သော- ထိုရဟန်းသည်၊ "မေ- ငါ၏၊ ပရိက္ခာရေ- ပရိက္ခရာတို့ကို၊ စောရာ- ခိုးသူတို့သည်၊ မာ ဟရိံသု- မယူကြပါစေကုန်လင့်၊" က္တတိ- ဤသို့၊ အတိရေကာနိ စ- ပိုလွန်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ စီဝရာဒီနိ- သင်္ကန်းအစရှိသည်တို့ကို၊ အန္တောနဂရေ- မြို့တွင်း၌၊ ဥပဋ္ဌာကကုလေ- အလုပ်အကျွေးအိမ်၌၊ နိက္ခိပတိ- ထား၏။ အထ- ထိုအခါ၌၊ နဂရမှိ- မြို့သည်၊ ဈာယမာနေ- မီးလောင်သည်ရှိသော်၊ "အသုကကုလေ နာမ- ဤမည်သော အမျိုး၌၊ အဂ္ဂိ- မီးသည်၊ ဥဋ္ဌိတော- လောင်သတဲ့၊" က္တတိ- ဤသို့၊ သုတွာ- ကြား၍၊ သောစတိ- စိုးရိမ်ပူဆွေး၏။ ကိလမတိ- ပင်ပန်းရ၏။ ဧဝရူပဿ- ဤသို့ သဘောရှိသောရဟန်းအား၊ ဘဒ္ဒံ နာမ- ကောင်းခြင်းမည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ။ ပန- အဖို့တစ်ပါးကား၊ မဟာရာဇ- မြတ်သောမင်းကြီး၊ ယော- အကြင် ရဟန်းသည်၊ သကုဏဝတ္တံ- ငှက်၏ကျင့်ဝတ်ကို၊ ပူရေတိ- ဖြည့်ကျင့်၏။ ကာယပရိဟာရိကပရိက္ခာရောဝ- ကိုယ်နှင့်စပ်သော ပရိက္ခရာရှိသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ တာဒိသဿ- ထိုသို့ သဘောရှိသော၊ တဿ- ထိုရဟန်း၏၊ ကိဉ္စိ- တစ်စုံ တစ်ခုကို၊ န အဋ္ဈယထ- မလောင်မြိုက်နိုင်။ တေန- ထို့ကြောင့်၊ အဿ- ထိုရဟန်း အတွက်၊ ပဉ္စမမ္ပိ- ငါးခုမြောက်လည်း ဖြစ်သော၊ ဘဒ္ဒမေဝ- ကောင်းခြင်းသည် သာလျှင်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။

ဝိလုမ္ပမာနမှိတိ- ဝိလုမ္ပမာနမှိ ဟူသည်ကား၊ ဝိလုပ္ပမာနမှိ- လုယက် ဖျက်ဆီးသည်ရှိသော်။ အယမေဝ ဝါ- ဤဝိလုပ္ပမာနမှိသည်သာလျှင်၊ ပါဠော- ပါဠ်သည်၊ (ဘဝတိ- ဖြစ်၏)။ အဟီရထာတိ- အဟီရထ ဟူသည်ကား၊ ပဗ္ဗတဂဟနာဒီဟိ- တောင်ကြား ခြုံပုတ် အစရှိသည်တို့မှ၊ နိက္ခမိတွာ- ထွက်၍၊ ရဋ္ဌံ- တိုင်းနိုင်ငံကို၊ စောရေသု- ခိုးသူတို့သည်၊ ဝိလုမ္ပမာနေသု- လုယက် ဖျက်ဆီးအပ်ကုန်သည် ရှိသော်၊ ဗဟုပရိက္ခာရဿ- များသောပရိက္ခရာရှိသော ရဟန်း၏၊ အန္တောဂါမေ- ရွာတွင်း၌၊ ဌပိတံ- ထားအပ်သော ပရိက္ခရာကို၊ (စောရော- ခိုးသူသည်)၊ ဝိလုမ္ပတိ ယထာ- လုယက်သကဲ့သို့ ဟရတိ ယထာ- ဆောင်ယူသကဲ့သို့ တထာ- ထို့အတူ၊ အဓနဿ- ဥစ္စာမရှိသော၊ ကာယပဋိဗဒ္ဓပရိက္ခာရဿ- ကိုယ်နှင့်စပ်သော ပရိက္ခရာသာ ရှိသော၊ ယဿ- အကြင်ရဟန်း၏၊ ကိဉ္စိ- တစ်စုံတစ်ခုသော ဥစ္စာကို၊ န အဟီရထ- မခိုးယူ။ တဿ- ထိုရဟန်း၏၊ ဆဋ္ဌမ္ပိ- ခြောက်ခုမြောက်လည်း ဖြစ်သော၊ ဘဒြမေဝ- ကောင်းခြင်းသည်သာလျှင်၊ (ဟောတိ- ဖြစ်၏)။

ယေ စညေ ပရိပန္ထိကာတိ- ယေ စညေ ပရိပန္ထိကာ ဟူသည်ကား၊ အညေပိ- အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တေသု တေသု ဌာနေသု- ထိုထိုအရပ်တို့၌၊ သုင်္ကဂဟဏတ္ထာယ- ကင်းခွန်ကို တောင်းယူခြင်း အကျိုးငှာ၊ ဌပိတာ- ထားအပ်ကုန်သော၊ ယေ စ ပရိပန္ထိကာ- အကြင်ကင်းစောင့်တို့သည်၊ (သန္တိ- ရှိကုန်၏)။ တေဟိ စ- ထိုကင်းစောင့်တို့သည်လည်း၊ ရက္ခိတံ- စောင့်အပ်သော။ ပတ္တစီဝရန္တိ- ပတ္တစီဝရံ ဟူသည်ကား၊ စောရာနံ- ခိုးသူတို့အတွက်၊ အနုပကာရံ- ခိုးခြင်းငှာ မလျောက်ပတ်သော၊ သုင်္ကိကာနံ- ကင်းခွန်တောင်းသူတို့အတွက်၊ အသုင်္ကာရဟံ- အခွန်တောင်းခြင်းငှာ မထိုက်သော၊ မတ္တိကာပတ္တဉ္စ- မြေသပိတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကတဒဏ္ဍကမ္မပရိဘဏ္ဍံ- ပြုအပ်ပြီးသော ခိုင်ခန့်အောင် ပြုမှုတည်းဟူသော အနားပတ်တင်ခြင်းရှိသော၊[၁] ပံသုကူလစီဝရဉ္စ- ပံသုကူသင်္ကန်းကိုလည်းကောင်း၊ အပ္ပဂ္ဃံနိ-

၁။ ပရိဘဏ္ဍ- ပရိ-ရှေးရှိသော ဘဍိ-ဓာတ်၊ ကလျာဏတ္ထ-ဖြင့် ပရိဘဏ္ဍ-ဟုပုဒ်ပြီး၏၊ ကောင်းမွန်အောင် ပြေပြစ်အောင် ပြုလုပ်ခြင်းတည်း၊ သင်္ကန်း၌ အလျားအနားပတ် အနံအနားပတ်တင်ခြင်းသည် ပရိဘဏ္ဍတည်း၊ ဤ၌ ခိုင်ခန့်အောင်ပြုခြင်းဖြစ်၍ ဒဏ္ဍကမ္မဟု ဝိသေသနပြုထားသည်၊ အနားပတ်မတင်လျှင် မခိုင်၊ အနားပတ်တင်မှ ခိုင်သည်၊ ပံ့သုကူသင်္ကန်းကို အထူးပြုသောပုဒ်တည်း။

မင်းကြီး ရဟန်း မပြုလို

ဣတိ- ဤသို့ သောဏကပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ- အရှင်သောဏကပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ အဌ- ရှစ်ပါးကုန်သော၊ သမဏဘဒြကာနိ- ရဟန်းတို့၏ ကောင်းခြင်းတို့ကို၊ ကထေသိ- ဟောတော်မူပြီ၊ တတော- ထိုရှစ်ပါးထက်၊ ဥတ္တရိ ပန- အလွန်ကား၊ သတမ္ပိ- အရာလည်းကောင်း၊ သဟဿမ္ပိ- အထောင်လည်းကောင်း၊ အပရိမာဏာနိ- မရေတွက်နိုင်ကုန်သော၊ သမဏဘဒြာနိ- ရဟန်းတို့၏ ကောင်းခြင်းတို့ကို၊ ဧသ ဧသော- ဤအရှင်သောဏကပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ ကထေတုံ- ဟောခြင်းငှာ၊ သမတ္ထော ယေဝ- စွမ်းနိုင်တော်မူသည်သာတည်း။ ပန- ထိုသို့ စွမ်းနိုင်တော်မူသော်လည်း၊ ရာဇာ- အရိန္ဒမမင်းကြီးသည်၊ ကာမာဘိရတတ္တာ- ကာမဂုဏ်၌ အလွန်မွေ့လျော်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ တဿ- ထိုအရှင်သောဏကပစ္စေကဗုဒ္ဓါ၏၊ ကထံ- စကားကို၊ ပစ္ဆိန္ဒိတွာ- ဖြတ်၍၊ "မယှံ- အကျွန်ုပ်အား၊ သမဏဘဒြကေဟိ- ရဟန်းတို့၏ ကောင်းခြင်းတို့ဖြင့်၊ အတ္ထော- အလိုသည်၊ နတ္ထိ- မရှိ။" ဣတိ- ဤသို့၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ကာမာဓိမုတ္တတံ- ကာမဂုဏ်၌ ငြိကပ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ပကာသေန္တော- ထင်ရှားပြုလိုသည်ဖြစ်၍၊ "ဗဟူနိ သမဏဘဒြာနိ ။ပ။ ဥဘော လောကေ လဘာမသေ"တိ- ဗဟူနိ သမဏဘဒြာနိ ။ပ။ ဥဘော လောကေ လဘာမသေ ဟူကုန်သော၊ (ဣမာ ဒွေ ဂါထာယော- ဤနှစ်ဂါထာတို့ကို၊) အာဟ- ဆိုပြီ။

၂၀။ သောဏက- သောဏကအမည်ရှိသော၊ ဘိက္ခု- ရဟန်း၊ တွံ- သင်သည်၊ ဗဟူနိ- များစွာကုန်သော၊ သမဏဘဒြာနိ- ရဟန်းတို့အား ကောင်းခြင်းတို့ကို၊ ပသံသသိ- ချီးမွမ်း၏။ အဟဉ္စ- အကျွန်ုပ်သည်ကား၊ ကာမေသု- ကာမဂုဏ်တို့၌၊ ဂိဒ္ဓေါ- အလွန်တပ်မက်မော၏။ ကထံ- အဘယ်သို့သော အကြောင်းဖြင့်၊ ကာဟာမိ- စွန့်နိုင်ပါအံ့နည်း။

၂၁။ မေ- အကျွန်ုပ်သည်၊ မာနုသာ- လူ၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ကာမာ- ကာမဂုဏ်တို့ကို၊ ပိယာ- ချစ်အပ်ကုန်၏။ အထော- ထိုမှတစ်ပါး၊ မေ- အကျွန်ုပ်သည်၊ ဒိဗျာ- နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ကာမာပိ- ကာမဂုဏ်တို့ကိုလည်း၊ ပိယာ- ချစ်အပ်ကုန်၏။ အထ- ထို့ကြောင့်၊ ကေန ဝဏ္ဏေန-

အဘယ်သို့သော အကြောင်းဖြင့်၊ ဥဘော လောကေ- နှစ်ပါးကုန်သော လောကတို့ကို၊ လဘာမသေ နု- ရပါအံ့နည်း။

တတ္ထ- ထို'ပိယာ မေ မာနုသာ' အစရှိသော ပါဌ်၌၊ ဝဏ္ဏောနာတိ- ဝဏ္ဏေန ဟူသည်ကား၊ ကာရဏေန- အကြောင်းဖြင့်။

အထ- ထိုအခါ၌၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ- အရှင်သောဏကပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ နံ- ထိုအရိန္ဒမမင်းကြီးကို၊ "ကာမေ ဂိဒ္ဓါ ကာမရတာ၊ (ပ) ယဒိ ကာဟသိ ဝါ န ဝါ" တိ- "ကာမေဂိဒ္ဓါ ကာမရတာ၊ (ပ) ယဒိ ကာဟသိ ဝါ န ဝါ" ဟူကုန်သော၊ (ဣမာ ဒွါဒသဂါထာယော- ဤတစ်ဆယ့်နှစ်ဂါထာတို့ကို) အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ။

ကာမဂုဏ်အပြစ်

၂၂။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ယေ နရာ- အကြင်သူတို့သည်၊ ကာမေ- ကာမဂုဏ်ငါးပါး၌၊ ဂိဒ္ဓါ- တပ်မက်မောကုန်၏။ ကာမရတာ- ကာမဂုဏ်၌၊ မွေ့လျော်ကုန်၏။ ကာမေသု- ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့၌၊ အဓိမုစ္ဆိတာ- လွန်စွာ တွေဝေကုန်၏။ တေနရာ- ထိုသူတို့သည်၊ ပါပါနိ- မကောင်းမှုတို့ကို၊ ကတွာန- ပြုကုန်၍၊ ဒုဂ္ဂတိံ- မကောင်းမှုကိုပြုသော သူတို့ လားရာ ဖြစ်သောငရဲသို့၊ ဥပပဇ္ဇန္တိ- ကပ်၍ ဖြစ်လေကုန်၏။

၂၃။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ယေ စ နရာ- အကြင်သူတို့သည်ကား၊ ကာမေ- ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်တို့ကို၊ ပဟန္တွာန- တံတွေးပေါက်ကဲ့သို့ စွန့်ကုန်၍၊ နိက္ခန္တာ- တောထွက်ကုန်၏။ တေ နရာ- ထိုသူတို့သည်၊ အကုတောဘယာ- ဘေးမှ ကင်းကုန်၏။ ဧကောဒိဘာဝံ- တစ်ယောက် အထီးတည်းနေခြင်းသို့ အဓိဂတာ- ရောက်ကုန်၏။ ဒုဂ္ဂတိံ- မကောင်းမှုကို ပြုသော သူတို့လားရာဖြစ်သော ငရဲသို့၊ န ဂစ္ဆန္တိ- မလားရကုန်။

၂၄။ အရိန္ဒမ- မင်းမြတ် အရိန္ဒမ၊ တေ- သင်မင်းမြတ်အား၊ ဥပမံ- ဥပမာကို၊ ကရိဿာမိ- ပြုအံ့။ တံ- ထိုဥပမာကို၊ သုဏောဟိ- နာလော့။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဣဓ လောကေ- ဤလောက၌၊ ဧကေစ္စေ- အချို့ ကုန်သော၊ ပဏ္ဍိတာ- ပညာရှိတို့သည်၊ ဥပမာယပိ- ဥပမာဖြင့်လည်း၊ အတ္ထံ- အနက်ကို၊ ဇာနန္တိ- သိကုန်၏။

ဆင်သေကောင်နှင့် ကျီးကန်း

၂၅။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ အပ္ပပညော- နည်းသောပညာရှိသော၊ အစေတသော- ပညာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်မရှိသော၊ ဝါယသော- ကျီးတစ်ကောင်သည်၊ မဟဏ္ဏဝေ- နက်ကျယ်သော ရေရှိသော၊ ဂင်္ဂါယ- ဂင်္ဂါမြစ်၌၊ ဝုယှမာနံ- မျောသော၊ ကုဏပံ- ဆင်ကောင်ပုပ်ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ သမစိန္တေသိ- မိမိအစွမ်းဖြင့် ကြံပြီ။

[နှာ-၂၇၀] ၂၆။ ကိံ သမစိန္တေသိ- အဘယ်သို့ မိမိအစွမ်းဖြင့် ကြံသနည်း၊ မယာ- ငါသည်၊ ဣဒံ ယာနဉ္စ- ဤယာဉ်ကိုလည်း၊ လဒ္ဓံ ဝတ- ရအပ်ပေစွတကား၊ အယံ ဘက္ခော စ- ဤအစာသည်လည်း၊ အနပ္ပကော- များပေစွတကား၊ ဣတိ- ဤသို့၊ သမစိန္တေသိ- မိမိ အစွမ်းဖြင့်ကြံပြီ။ ဧဝံ စိန္တေတွာ- ဤသို့ ကြံပြီး၍၊ တတ္ထ- ထိုဆင်သေကောင်ပုပ်၌၊ ရတ္တံ- ညဉ့်၌လည်းကောင်း၊ တတ္ထ- ထိုဆင်သေကောင်ပုပ်၌၊ ဒိဝါ- နေ့၌လည်းကောင်း၊ တတ္ထေဝ- ထို ဆင်သေကောင်ပုပ်၌သာလျှင်၊ မနော- စိတ်သည်၊ နိရတော- အမြဲ မွေ့လျော်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။

၂၇။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဝိဟင်္ဂမော- ကျီးသည်၊ နာဂဿ- ဆင်၏၊ မံသာနိ- အသားတို့ကို၊ ခါဒံ ခါဒန္တော- စားလျက်၊ ဘာဂီရထောဒကံ- ဂင်္ဂါရေကို၊ ပိဝံ= ပိဝန္တော- သောက်လျက်၊ တောနိ စ- ဤသို့ ဆိုခဲ့ပြီးသည်တို့ကိုလည်း၊ သမ္ပဿံ- ကောင်းစွာ မြင်သည် ဖြစ်၍၊ ဝနံ- မိမိနေရာတောသို့၊ န ပလေတ္ထ- မပြန်ပြီ။

၂၈။ ဂင်္ဂါ- မြစ်သည်၊ သမုဒ္ဒံ- သမုဒ္ဒရာသို့၊ ဩတရဏီ- သက်ဝင်သည်ရှိသော်၊ ပမတ္တံ- မေ့လျော့သော၊ ကုဏပေ- ဆင်သေကောင်ပုပ်၌၊ ရတံ- မွေ့လျော်သော၊ တဉ္စ- ထိုကျီးကိုလည်း၊ သမုဒ္ဒံ- သမုဒ္ဒရာသို့၊ အဇ္ဈောဂါဟာသိ- သက်ဝင်စေခဲ့ပြီ။ ယတ္ထ- ယင်းသမုဒ္ဒရာ၌၊ ပက္ခီနံ- ငှက်တို့အတွက်၊ အဂတိ- တည်ရာ မရှိ။

၂၉။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ သော စ ဝိဟင်္ဂမော- ထိုကျီးသည်၊ ဘက္ခပရိက္ခီဏော- အစာကုန်ပြီးသော်၊ ဥဒပတွာ- ရေပေါ်၌ ပျံ၍၊ ပစ္ဆတော-

အနောက်အရပ်မှ၊ ပတိဋ္ဌ- တည်ရာကို၊ န လဘတိ- မရ။ ပုရတော- အရှေ့အရပ်မှ၊ ပတိဋ္ဌ- တည်ရာကို၊ န လဘတိ- မရ။ ဥတ္တရ- မြောက်အရပ်မှ၊ ပတိဋ္ဌ- တည်ရာကို၊ န လဘတိ- မရ။ ဒက္ခိဏ- တောင် အရပ်မှ၊ ပတိဋ္ဌ- တည်ရာကို၊ နောပိ လဘတိ- မရ။

၃၀။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ သော ဝိဟင်္ဂမော- ထိုကျီးသည်၊ ယတ္ထ- အကြင်သမုဒ္ဒရာပြင်၌၊ ပက္ခီနံ- ငှက်တို့အား၊ အဂတိ- တည်ရာမရှိ၊ တတ္ထ- ထိုတည်ရာ မရှိသော သမုဒ္ဒရာအပြင်၌၊ အဂစ္ဆိ- ပျံသွားပြီ။ ဒီပံ- တည်ရာ ကိုကား၊ နဇ္ဈဂါ- မရနိုင်။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ သော စ ဝိဟင်္ဂမော- ထို ကျီးသည်၊ ယထာ- အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ပျံသွားဖန် များသည် ရှိသော်၊ ဒုဗ္ဗလကော- အားနည်း၏။ တထာ- ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့် ပျံသွားသည်ရှိသော်၊ တတ္ထေဝ- ထိုသမုဒ္ဒရာ အပြင်၌ပင်လျှင်၊ ပါပတ္ထ- ကျလေပြီ။

၃၁။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဝိပက္ခကံ- အတောင်လည်း ပျက်စီးထသော၊ ဖန္ဒမာနံ- တုန်လှုပ်ထသော၊ တဉ္စ- ထိုကျီးကိုလည်း၊ သာမုဒ္ဒိကာ- သမုဒ္ဒရာ၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ မစ္ဆာ စ- ငါးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ကုမ္ဘီလာ စ- လင်းပိုင်တို့ သည်လည်းကောင်း၊ မကရာ စ- မကန်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ သုသူ စ- မိကျောင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပသယှကာရာ- နှိပ်စက်ခြင်းကို ပြုကုန်လျက်၊ ခါဒိံသု- စားကြကုန်ပြီ။

၃၂။ ရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဧဝမေဝ- ဤအတူသာလျှင်၊ တုဝံ စ- သင်မင်း မြတ်သည်လည်းကောင်း၊ အညေ- သင်မင်းမြတ်မှတစ်ပါးကုန်သော၊ ကာမဘောဂိနော- ကာမဂုဏ်ချမ်းသာကို ခံစားကုန်သော၊ ဂိဒ္ဓါ- ကာမဂုဏ်၌ တပ်မက်မောကုန်သော၊ ယေ စ ပုဂ္ဂလာ- အကြင်ပုဂ္ဂိုလ် တို့သည်လည်းကောင်း၊ စေ န ဝမိဿန္တိ- အကယ်၍ မစွန့်ကုန်အံ့။ တေ ပုဂ္ဂလာ- ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ ကာကပညာဝ- ကျီးပညာနှင့်တူသော ပညာ ရှိသောသူဟူ၍၊ တေ- ထိုဘုရားအစရှိသော ပညာရှိတို့သည်၊ ဝိဒူ- သိကုန်၏။

၃၃။ ရာဇ- မင်းမြတ်၊ တေ- သင်မင်းမြတ်အား၊ အတ္ထသန္ဒဿနီ- အကျိုးကို ကောင်းစွာ ပြတတ်သော၊ သော ဥပမာ- ဤဥပမာကို၊ ကတာ- ပြုအပ်ပြီ။ တွဉ္စ- သင်မင်းမြတ်သည်လည်း၊ တေန- ထိုအကြောင်းဖြင့်၊ ပညာယသေ- ထင်လတ္တံ့။ ယဒိ- အကယ်၍၊ ကာဟသိ ဝါ- လိုက်နာလိုလည်း လိုက်နာလော့၊ န ဝါ ကာဟသိ- မလိုက်နာလိုလျှင်လည်း နေတော်မူလော့။

တတ္ထ- ထို'ကာမေ ဂိဒ္ဓါ'စသော ဂါထာတို့၌၊ ပါပါနီတိ- ပါပါနိ ဟူသည်ကား၊ မဟာရာဇ- မြတ်သော မင်းကြီး၊ တွံ- သင်သည်၊ ကာမဂိဒ္ဓေါ- ကာမဂုဏ်၌ တပ်မက်သည် (ဟောတိ- ဖြစ်၏)။ စ- ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့၊ နရာ- လူတို့သည်၊ ကာမေ- ကာမဂုဏ်တို့ကို၊ နိဿာယ- မှီ၍၊ ကာယဒုစ္စရိတာဒီနိ- ကာယဒုစရိုက် အစရှိကုန်သော၊ ပါပါနိ- မကောင်းမှုတို့ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ယတ္ထ- အကြင်ဒုဂ္ဂတိ၌၊ သုပိနန္တေပိ- အိပ်မက်၌လည်း၊ ဒိဗ္ဗာ- နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော၊ (ကာမာ) စ- ကာမဂုဏ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ မာနုသိကာ- လူ၌ဖြစ်ကုန်သော၊ ကာမာ စ- ကာမဂုဏ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ န လဗ္ဘန္တိ- မရအပ်ကုန်။ တံ ဒုဂ္ဂတိံ- ထိုဒုဂ္ဂတိသို့၊ ဥပပဇ္ဇန္တိ- ဖြစ်ရကုန်၏။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ ပဟန္ဒာနာတိ- ပဟန္ဒာန ဟူသည်ကား၊ ခေဠပိဏ္ဍံ ဝိယ- တံတွေးပေါက်ကဲ့သို့ ပဟာယ- ပယ်စွန့်၍။ အကုတောဘယာတိ- အကုတောဘယာ ဟူသည်ကား၊ ရာဂါဒီသု- ရာဂ အစရှိသည်တို့တွင်၊ ကုတောစိ- တစ်စုံတစ်ခုမှ၊ အနာဂတဘယာ- ရောက်အပ်သော ဘေးမရှိသည်ဖြစ်၍။ ဧကောဒိဘာဝါဓိဂတာတိ- ဧကောဒိဘာဝါဓိဂတာ ဟူသည်ကား၊ ဧကောဒိဘာဝံ- တစ်ယောက်တည်း၏ အဖြစ်သို့၊ ဧကဝိဟာရိကတံ- တစ်ယောက်တည်းနေခြင်း ရှိသူ၏ အဖြစ်သို့ အဓိဂတာ- ရောက်ကုန်၏။ န တေတိ- န တေ ဟူသည်ကား၊ ဧဝရူပါ- ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော၊ တေ ပဗ္ဗဇိတာ- ထိုရဟန်းတို့သည်၊ ဒုဂ္ဂတိံ- ဒုဂ္ဂတိသို့၊ န ဂစ္ဆန္တိ- မရောက်ကုန်။

ဥပမံ တေတိ- ဥပမံ တေ ဟူသည်ကား၊ မဟာရာဇ- မြတ်သောမင်းကြီး၊ ဒိဗ္ဗမာနုသကေ- နတ်ပြည် လူ့ပြည်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ကာမေ- ကာမဂုဏ်တို့ကို၊ ပတ္ထေန္တဿ- တောင့်တသော၊ ဟတ္ထိကုဏပေ- ဆင်အသေကောင်ပုပ်၌၊

ပဋိဗဒ္ဓကာကသဒိသဿ- တပ်မက်သော ကျီးနှင့်တူသော၊ တဝ- သင့်အတွက်၊ ဧကံ- တစ်ခုသော၊ ဥပမံ- ဥပမာကို၊ ကရိဿာမိ- ပြုအံ့။ တံ- ထိုဥပမာကို၊ သုဏောဟိ- နာလော့၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ ကုဏပန္တိ- ကုဏပံ ဟူသည်ကား၊ ဟတ္ထိကဠေဝရံ- ဆင်သေကောင်ပုပ်ကို။ မဟဏ္ဏဝေတိ- မဟဏ္ဏဝေ ဟူသည်ကား၊ ဂမ္ဘီရပုထုလေ- နက်လည်းနက် ကျယ်လည်းကျယ်သော၊ [နှာ-၂၇၁] ဥဒကေ- ရေ၌။ ကိရ- ခဲ့ဦးအံ့၊ ဧကော- တစ်ကောင်သော၊ မဟာဝါရဏော- ဆင်ကြီးသည်၊ ဂင်္ဂါတီရေ- ဂင်္ဂါကမ်းနား၌၊ စရန္တော- လှည့်လည်စဉ်၊ ဂင်္ဂါယံ- ဂင်္ဂါမြစ်သို့ ပတိတွာ- ကျ၍၊ ဥတ္တရိတုံ- ကူးခြင်းငှာ၊ အသက္ကောန္တော- မစွမ်းနိုင်သည် ဖြစ်၍၊ တတ္ထေဝ- ထိုဂင်္ဂါမြစ်၌ပင်၊ မတော- သေ၍၊ ဂင်္ဂါယ- ဂင်္ဂါမြစ်၌၊ ဝုယှိ- မျောပါခဲ့ပြီ။ တံ- ထိုဆင်သေကောင်ကို၊ သန္ဓာယ- ရည်ရွယ်၍၊ ဧတံ- ဤဥပမာကို၊ ဝုတ္တံ- ဆိုအပ်ပြီ။ ဝါယသောတိ- ဝါယသော ဟူသည်ကား၊ အာကာသေန- ကောင်းကင်ဖြင့်၊ ဂစ္ဆန္တော- သွားသော၊ ဧကော- တစ်ကောင်သော၊ ကာကော- ကျီးသည်။ ယာနဥ္စ ဝတဒိန္တိ- ယာနဥ္စ ဝတဒိ ဟူသည်ကား၊ သော- ထိုကျီးသည်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ စိန္တေတွာ- ကြံ၍၊ တတ္ထ- ထိုဆင်သေကောင်ပုပ်၌၊ နိလီယိတွာ- နေ၍၊ "မယာ- ငါသည်၊ ဣဒံ ဟတ္ထိယာနံ- ဤဆင်ယာဉ်ကို၊ လဒ္ဓံ- ရအပ်ပြီ။ ဧတ္ထ- ဤဆင်ယာဉ်၌၊ နိလီနော- နေလျက်၊ သုခံ- ချမ်းသာစွာ၊ စရိဿာမိ- လှည့်လည်အံ့။ စ- ထို့အပြင်၊ အယမေဝ- ဤဆင်သေကောင်သည်ပင်၊ မေ- ငါ့အတွက်၊ အနပ္ပကော- များစွာသော၊ ဘက္ခော- အစာသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ့်။ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ မယာ- ငါသည်၊ အညတ္ထ- အခြားသော အရပ်သို့ ဂန္တုံ- သွားခြင်းငှာ၊ န ဝဋ္ဋတိ- မအပ်။" ဣတိ- ဤသို့ သန္နိဋ္ဌာန်- ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို၊ အကာသိ- ပြုပြီ။ တတ္ထ ရတ္တိန္တိ- တတ္ထ ရတ္တိံ ဟူသည်ကား၊ တတ္ထ- ထိုဆင်သေကောင် ပုပ်၌၊ ရတ္တိဥ္စ- ညဉ့်၌လည်းကောင်း၊ ဒိဝါ စ- နေ့၌လည်းကောင်း၊ တတ္ထေဝ- ထိုဆင်သေကောင်ပုပ်၌ပင်၊ မနော- စိတ်သည်၊ အဘိရတော- မွေ့လျော်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ န ပလေတ္ထာတိ- န ပလေတ္ထ ဟူသည်ကား၊ ဥပ္ပတိတွာ- ပျံ၍၊ န ပက္ကာမိ- မသွား။

ဩတရဏီတိ- ဩတရဏီဟူသည်ကား၊ (ဂင်္ဂါ- ဂင်္ဂါမြစ်သည်)၊ သမုဒ္ဒါဘိမုခီ- သမုဒ္ဒရာသို့ ရှေးရှု၊ ဩတရမာနာ- သက်ဝင်သည်ရှိသော်။ "ဩဟာရိဏီ"တိပိ- ဩဟာရိဏီ ဟူ၍လည်း၊ ပါဌော- ပါဌ်သည်၊ (ဘဝတိ- ဖြစ်၏)။ သာ- ထိုဂင်္ဂါ

မြစ်သည်၊ သမုဒ္ဒါဘိမုခီ- သမုဒ္ဒရာသို့ရှေးရှု အဝဟာရိဏီ- ဆောင်ယူသည် ရှိသော်၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ အဂတိ ယတ္ထာတိ- အဂတိ ယတ္ထ ဟူသည်ကား၊ သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ- သမုဒ္ဒရာအလယ်ကို၊ သန္ဓာယ- ရည်ရွယ်၍၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ ဘက္ခပရိက္ခီဏောတိ-'ဘက္ခပရိက္ခီဏော ဟူသည်ကား၊ ပရိက္ခီဏဘက္ခော- ကုန်သောအစာ ရှိသည် ဖြစ်၍။ ဥဒပတ္တွာတိ¹- ဥဒပတ္တွာ ဟူသည်ကား၊ စမ္မေ စ- အရေသည်လည်းကောင်း၊ မံသေ စ- အသားသည်လည်းကောင်း၊ ခီဏေ- ကုန်သည် ရှိသော်၊ အဋ္ဌိသံဃာတော- အရိုးစုသည်၊ ဦမိဝေဂေန- လှိုင်းတံပိုးကြောင့်၊ ဘိန္နော- ကွဲလျက်၊ ဥဒကေ- ရေ၌၊ နိမုဇ္ဇိ- မြုပ်ပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ သော ကာကော- ထို ကျီးသည်၊ ဥဒကေ- ရေ၌၊ ပတိဋ္ဌာတုံ- တည်ခြင်းငှာ၊ အသက္ကောန္တော- မစွမ်းနိုင်သည်ဖြစ်၍၊ ဥပ္ပတိ- ပျံတက်၏။ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဥပ္ပတိတွာ- ပျံတက်သည် ဖြစ်၍။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ အဂတိ ယတ္ထ ပက္ခိနန္တိ- အဂတိ ယတ္ထ ပက္ခိနံ ဟူသည်ကား၊ ယသ္မိံ သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ- အကြင်သမုဒ္ဒရာအလယ်၌၊ ပက္ခိနံ- ငှက်တို့၏၊ အဂတိ- တည်ရာမရှိ တတ္ထ- ထိုသမုဒ္ဒရာအလယ်၌၊ သော- ထိုကျီးသည်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဥပ္ပတိတော- ပျံတက်သည်ဖြစ်၍၊ ပစ္ဆိမံ- အနောက်ဖြစ်သော၊ ဒိသံ- အရပ်သို့၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ တတ္ထ- ထိုအနောက်အရပ်၌၊ ပတိဋ္ဌံ- တည်ရာကို၊ အလဘိတွာ- မရမူ၍၊ ပုရတ္ထိမံ- အရှေ့အရပ်သို့၊ တတော- ထို့နောင်မှ၊ ဥတ္တရံ- မြောက်အရပ်သို့၊ တတော- ထို့နောင်မှ၊ ဒက္ခိဏံ- တောင်အရပ်သို့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ စတဿောပိ- လေးပါးလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဒိသာ- အရပ်မျက်နှာတို့သို့၊ ဂန္တွာ-

---

၁။ ဥဒပတ္တွာ- ပါဠိ၌ ဥ-ဥပသာရပုဒ်သည် သက္ကတ၌ ဥတ်-ဟုရှိ၏၊ တ်-ဗျည်းသည် နောက်၌ သရ သို့မဟုတ် ဃောသဗျည်းရှိလျှင် ဒ်-သို့ ပြောင်း၍ အဃောသဗျည်း ရှိလျှင် သဒိသပြုရသည်၊ ထို့ကြောင့် ဥဒ်+အပ+တွာ-ဥဒပတွာ-ဟုရုပ်ဖြစ်၏၊ ဥတ်+ပတ်+က္က+တွာ- ဥပ္ပတိတွာ-ဟုရုပ်ဖြစ်၏၊ အပ-ဓာတ် ပါပုဏနတ္ထဟု ပါဠိဆရာတို့ ကြံဆ၏၊ သက္ကတ၌ကား အာပ-ဓာတ်ဖြစ်သည်၊ အာပ-ဖြင့် ရုပ်ပြီး မလွယ်၍ ပဒ-ဓာတ်ဖြင့်လည်း ကြံဆသေး၏၊ ပါဠိအင်္ဂလိပ်အဘိဓာန်၌ ဥဒ်-ကို အ-သရထည့်၍ ဥဒ-ပုဒ်ပြုပြီး ၎င်းပုဒ်ရှေ့ရှိသော ပတ်-ဓာတ်၊ တွာ-ဖြင့် ရုပ်ပြီးကြံထား၏၊ ဤပုဒ်သည် ရုပ်အထူးတည်း။

သွား၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ပတိဋ္ဌာနံ- တည်ရာကို၊ န အဒ္ဒက္ခိ- မရ။ နာဂစ္ဆိ- မသွားနိုင်။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ အထ ဝါ- ထို့အပြင်၊ ဝါယသော- ကျီးသည်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဥပ္ပတိတွာ- ပျံတက်၍၊ ပစ္ဆိမာဒိသု- အနောက်အရပ် စသည်တို့တွင်၊ ဧကေကံ- တစ်ခုတစ်ခုသော၊ ဒိသံ- အရပ်သို့၊ အာဂစ္ဆိ- ပျံသွားပြီ။ ဒိပံ ပန- ကျွန်းသို့ကား၊ နဇ္ဈာဂမာ- မရောက်နိုင်။ ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့ ဧတ္ထ- ဤဥပမာ၌၊ အတ္ထော- အနက်ကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော- မှတ်အပ်၏။ ပါပတ္တာတိ¹- ပါပတ္တ ဟူသည်ကား၊ ပပတိတော- ကျခဲ့ပြီ။ ယထာ ဒုဗ္ဗလကောတိ- ယထာ ဒုဗ္ဗလကော ဟူသည်ကား၊ ဒုဗ္ဗလကော- အားနည်းသော သူသည်၊ ပတေယျ ယထာ- ကျဘိသကဲ့သို့၊ တထေဝ- ထို့အတူ ပတိတော- ကျခဲ့ပြီ။ သုသူတိ- သုသု ဟူသည်ကား၊ သုသုနာမကာ- သုသုဟု အမည်ရှိကုန်သော၊ စဏ္ဍမစ္ဆာ- ကြမ်းတမ်းသော ငါးတို့သည်။ ပသယှကာရာတိ- ပသယှကာရာ ဟူသည်ကား၊ အနိစ္ဆမာနကံယေဝ- အလိုမရှိဘဲလျက်သာလျှင်၊ ဗလက္ကာရေန- အနိုင်အထက်ဖြင့်။ ဝိပက္ခကန္တိ- ဝိပက္ခကံ ဟူသည်ကား၊ ဝိဒ္ဒသ္တပက္ခကံ- ပျက်စီးသော အတောင်ရှိသော။

ဂိဒ္ဓါ စေ န ဝမိဿန္တီတိ- ဂိဒ္ဓါ စေ န ဝမိဿန္တိ ဟူသည်ကား၊ ဂိဒ္ဓါ- တပ်မက်ကုန်သည် ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ကာမေ- ကာမဂုဏ်တို့ကို၊ ယဒိ န ဝမိဿန္တိ- အကယ်၍ မထွေးအန် ကုန်အံ့၊ န ဆဍ္ဍေဿန္တိ- မစွန့်ကုန်အံ့။ ကာကပညာဝ တေတိ- ကာကပညာဝ တေ ဟူသည်ကား၊ ကာကဿ- ကျီးနှင့်၊ သမာနပညာ ဣတိ- တူသောပညာရှိသူ ဟူ၍၊ ပဏ္ဍိတာ- ပညာရှိကုန်သော၊ ဗုဒ္ဓါဒယော- ဘုရားအစရှိကုန်သော၊ တေ ဝိဒူ- ထိုပညာရှိတို့သည်၊ ဝိဒန္တိ- သိကုန်၏။ ဇာနန္တိ- သိကုန်၏။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ အတ္ထသန္ဒဿနီတိ- အတ္ထသန္ဒဿနီ ဟူသည်ကား၊ အတ္ထပ္ပကာသိကာ- အနက်ကို ထင်ရှားပြတတ်သော။ တွဉ္စ ပညာယသေတိ- တွဉ္စ ပညာယသေ ဟူသည်ကား၊ တွဉ္စ- သင်သည်လည်း၊ ပညာယိဿသိ- ထင်ရှားလတ့်။ ဣဒံ- ဤစကားကို၊ ဝုတ္တံ- ဆိုအပ်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ မဟာရာဇ- မြတ်သော မင်းကြီး၊ ဟိတကာမေန- အစီးအပွားကို လိုလားသော၊

၁။ ပါပတ္တ-ပဒေ့ရှိသော အာပ-ဓာတ် ပရောက္ခာ အတ္တနောပုဒ် နာမယောဂ ဧကဝုစ် တ္ထ-ဝိဘတ်ဖြင့် ရုပ်ပြီး၏၊ ဓာတ်နှင့် ဝိဘတ်အကြား၌ အ-သရထည့်ပေးရ၏။

မယာ- ငါသည်၊ တဝ- သင့်အား၊ ဩဝါဒေါ- ဩဝါဒကို၊ ဒိန္နော- ပေးအပ်ပြီ။ ပန- ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့၊ တံ- ထိုငါပေးသော ဩဝါဒကို၊ တွံ- သင်သည်၊ ယဒိ ကာဟသိ- အကယ်၍ လိုက်နာအံ့။ ဒေဝလောကေ- နတ်ပြည်လောက၌၊ နိဗ္ဗတ္တိဿသိ- ဖြစ်လတ့်။ ယဒိ- အကယ်၍၊ န ကာဟသိ- မလိုက်နာအံ့။ ကာမပင်္ကေ- ကာမည္ဘွန်၌၊ နိမုဂ္ဂေါ- နစ်သည် ဖြစ်၍၊ ဇီဝိတပရိယောသာနေ- အသက်၏ အဆုံး၌၊ နိရယေ- ငရဲ၌၊ နိဗ္ဗတ္တိဿသိ- ဖြစ်လတ့်။ ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့၊ တွမေဝ- သင်သည်ပင်၊ တေန ကာရဏေန ဝါ- ထိုလိုက်နာခြင်း ကြောင့်လည်းကောင်း၊ [နှာ-၂၇၂] တေန အကာရဏေန ဝါ- ထိုမလိုက်နာ ခြင်းကြောင့် လည်းကောင်း၊ သဂ္ဂေ ဝါ- နတ်ပြည်၌လည်းကောင်း၊ နိရယေ ဝါ- ငရဲ၌လည်းကောင်း၊ ပညာယိဿသိ- ထင်လတ့်။ အဟံ ပန- ငါသည်ကား၊ သဗ္ဗဘဝေဟိ- အလုံးစုံသော ဘဝတို့မှ၊ မုတ္တော- လွတ်ပြီ။ အပ္ပဋိသန္ဓိကော- တစ်ဖန် ပဋိသန္ဓေနေခြင်း မရှိတော့ပြီ။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

ပန- အဖို့ တစ်ပါးကို ဆိုဦးအံ့၊ ဣမံ ဩဝါဒံ- (အကြောင်းအကျိုးနှင့် ယှဉ်စပ်သော) ဤဩဝါဒအဆုံးအမကို၊ ဒေန္တေန- ပေးသနားသော၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေန- အရှင် သောဏကပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ နဒီ- မြစ်ကို၊ ဒဿိတာ- ပြအပ်ပြီ။ တာယ- ထိုမြစ်၌၊ ဝုယှမာနံ- မျောနေသော၊ ဟတ္ထိကုဏပံ- ဆင်သေကောင်ကို၊ ဒဿိတံ- ပြအပ်ပြီ။ ကုဏပခါဒကော- အကောင်ပုပ်ကို ခဲစားသော၊ ကာကော- ကျီးကန်းကို၊ ဒဿိတော- ပြအပ်ပြီ။ တဿ- ထိုကျီးကန်း၏၊ ကုဏပံ- အကောင်ပုပ်ကို၊ ခါဒိတွာ- ခဲစား၍၊ ပါနီယပိဝနကာလော- သောက်ရေကို သောက်သောအခါ ကာလကို၊ ဒဿိတော- ပြအပ်ပြီ။ ရမဏီယဝနသဏ္ဍဒဿနကာလော- မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းသော တောအုပ်ကို မြင်သောအခါကာလကို၊ ဒဿိတော- ပြအပ်ပြီ။ နဒိယာ- မြစ်၌၊ ဝုယှမာနဿ- မျောနေသော၊ ကုဏပဿ- အကောင်ပုပ်၏၊ သမုဒ္ဒပဝေသော- သမုဒ္ဒရာသို့ ဝင်ခြင်းကို၊ ဒဿိတော- ပြအပ်ပြီ။ သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ- သမုဒ္ဒရာ၏ အလယ်၌၊ ကာကဿ- ကျီးကန်း၏၊ ဟတ္ထိကုဏပေ- ဆင်သေကောင်၌၊ ပတိဋ္ဌံ- တည်ရာကို၊ အလဘိတွာ- မရမူ၍၊ ဝိနာသံ- ပျက်စီးခြင်းသို့၊ ပတ္တကာလော- ရောက်ရာအချိန်ကို၊ ဒဿိတော- ပြအပ်ပြီ။ တတ္ထ- ထိုဥပမာ၌၊ နဒီ ဝိယ- မြစ်ကဲ့သို့၊ အနမတဂ္ဂေါ- ဉာဏ်ဖြင့် လျှောက်၍ မသိအပ်သော အရှေ့စွန်း၊ အနောက်စွန်း အပိုင်းအခြား

ရှိသော၊ သံသာရော- သံသရာကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော- မှတ်သားအပ်၏။ နဒိယာ- မြစ်၌၊ ဝုယှမာနံ- မျောနေသော၊ ဟတ္ထိကုဏပံ ဝိယ- ဆင်သေကောင်ကဲ့သို့၊ သံသာရေ- သံသရာ၌၊ ပဉ္စ- ငါးပါးကုန်သော၊ ကာမဂုဏာ- ကာမဂုဏ်တို့ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗာ- မှတ်သား အပ်ကုန်၏)။ ကာကော ဝိယ- ကျီးကန်းကဲ့သို့၊ ဗာလပုထုဇ္ဇနော- မိုက်ကန်းသော ပုထုဇဉ်ကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော- မှတ်သားအပ်၏)။ ကာကဿ- ကျီးကန်း၏၊ ကုဏပံ- သူသေကောင်ကို၊ ခါဒိတွာ- ခဲစား၍၊ ပါနီယပိဝနကာလော ဝိယ- သောက်ရေကို သောက်ရာ အချိန်အခါကဲ့သို့၊ ပုထုဇ္ဇနဿ- ပုထုဇဉ်၏၊ ကာမဂုဏေ- ကာမဂုဏ် တို့ကို၊ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ- သုံးဆောင်ခံစားပြီး၍၊ သောမနဿိကကာလော- ကောင်းသော ဝမ်းမြောက်ခြင်း ရှိရာအခါကို၊ (ဒဋ္ဌဗ္ဗော- မှတ်သားအပ်၏)။ ကုဏပေ- သူသေကောင်၌၊ လဂ္ဂဿ- (တဏှာဖြင့်) ကပ်ငြိသော၊ ကာကဿ ဧဝ- ကျီးကန်း၏ သာလျှင်၊ ရမဏီယဝနသဏ္ဍဒဿနံ ဝိယ- မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းသော တောအုပ်ကို မြင်သကဲ့သို့၊ ကာမဂုဏေသု- ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့၌၊ လဂ္ဂဿ- တဏှာဖြင့် ကပ်ငြိသော၊ ပုထုဇ္ဇနဿ ဧဝ- ပုထုဇဉ်၏သာလျှင်၊ သဝနဝသေန- ကြားခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ အဋ္ဌတိံသာရမ္မဏဒဿနံ- သုံးဆယ့်ရှစ်ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းအာရုံတို့ကို မြင်ခြင်းကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ- မှတ်သားအပ်၏။ ကုဏပေ- သူသေကောင်သည်၊ သမုဒ္ဒံ- သမုဒ္ဒရာသို့၊ ပဝိဋ္ဌေ- ဝင်သည်ရှိသော်၊ ပတိဋ္ဌံ- တည်ရာကို၊ လဘိတုံ- ရခြင်းငှာ၊ အသက္ကောန္တဿ- မစွမ်းနိုင်သော၊ ကာကဿ- ကျီးကန်း၏၊ ဝိနာသံ- ပျက်စီးခြင်းသို့၊ ပတ္တကာလော ဝိယ- ရောက်ရာအခါကဲ့သို့၊ ကာမဂုဏဂိဒ္ဓဿ- ကာမဂုဏ်တို့၌ တပ်မက်သော၊ ပါပပရာယဏဿ- မကောင်းမှု၌ မှီခိုရာ, လဲလျောင်းရာ ရှိသော၊ (ဗာလပုထုဇ္ဇနဿ-၌စပ်၊) ကုသလေ ဓမ္မေ- ကုသိုလ်တရား၌၊ ပတိဋ္ဌံ- တည်ရာကို၊ လဘိတုံ- ရခြင်းငှာ၊ အသက္ကောန္တဿ- မစွမ်းနိုင်သော၊ ဗာလပုထုဇ္ဇနဿ- မိုက်ကန်းသော ပုထုဇဉ်၏၊ မဟာနိရယေ- ကြီးစွာသော ငရဲ၌၊ မဟာဝိနာသပတ္တိ- ကြီးစွာသော ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ခြင်းကို၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ- မှတ်သားအပ်၏။ ဣတိ- ဤ သည်ကား ဥပမာနှင့် ဥပမေယျတည်း။

ဧဝံ- ဤသို့၊ အဿ- ထိုအရိန္ဒမမင်းကြီးအား၊ သော- ထိုအရှင်သောဏက ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ ဣမာယ ဥပမာယ- ဤဥပမာဖြင့်၊ ဩဝါဒံ- အဆုံးအမကို၊ ဒတွာ- ပေးတော်မူပြီး၍၊ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ တမေဝ ဩဝါဒံ- ထိုအဆုံးအမကိုသာလျှင်၊

ထိရံ- မြဲစွာ၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ပတိဋ္ဌပေတုံ- တည်စေခြင်းငှာ၊ " ဧကဝါစမ္ပိ ဒွိဝါစံ၊ (ပ) ဒါသော'ဝ'ယျသ သန္တိကေ"တိ- "ဧဝံဝါစမ္ပိဒွိဝါစံ (ပ) ဒါသော'ဝ'ယျသ သန္တိကေ" ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဟောတော်မူပြီ။

၃၄။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ အနုကမ္ပကော- အစဉ်သနားခြင်းရှိသော သူသည်၊ ဧကဝါစမ္ပိ- တစ်ခွန်းသော စကားကိုလည်းကောင်း၊ ဒွိဝါစမ္ပိ- နှစ်ခွန်းသော စကားကိုလည်း၊ ဘဏေယျ- ဆိုဆုံးမရာ၏။ တတုတ္တရိံ- ထိုတစ်ခွန်းနှစ်ခွန်းထက် အလွန်၊ န ဘာသေယျ- မဆို မဆုံးမရာ။ အယျဿ- အရှင်၏၊ သန္တိကေ- အထံ၌၊ ဒါသော ဣဝ- ကျွန်ကဲ့သို့ ဟောတိ- ဖြစ်၏။

တတ္ထ- ထိုဧကဝါစမ္ပိ စသော ဂါထာ၌၊ န ဘာသေယျာတိ- န ဘာသေယျ ဟူသည်ကား၊ ဟိ- ထင်ရှားအောင် ဆိုဦးအံ့။ ဝစနံ- စကားကို၊ အဂ္ဂဏှန္တဿ- မနာယူသော ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ တတော- ထို့ထက်၊ ဥတ္တရိံ- အလွန်၊ ဘာသမာနော- ပြောဆိုသော သူသည်၊ သာမိကဿ- အရှင်၏၊ သန္တိကေ- အထံ၌၊ ဒါသော ဝိယ- ကျွန်ကဲ့သို့၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ ဟိ- မှန်၏၊ ဒါသော- ကျွန်သည်၊ သာမိကေ- အရှင်သည်၊ ကထံ- စကားကို၊ ဂဏှန္တေပိ- ယူသော်လည်းကောင်း၊ အဂ္ဂဏှန္တေပိ- မယူသော် လည်းကောင်း၊ ကထေတိ ယေဝ- ဆိုရသည်သာ။ တေန- ထို့ကြောင့်၊ "တတုတ္တရိံ န ဘာသေယျာ"တိ- တတုတ္တရိံ န ဘာသေယျဟူ၍၊ ဝုတ္တံ- ဆိုအပ်ပြီ။

ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ အဆုံးအမဂါထာ

၃၅။ "ဣဒံ ဝတွာန ပက္ကာမိ၊ သောဏကော အမိတဗုဒ္ဓိမာ။
ဝေဟာသေ အန္တလိက္ခသ္မိံ၊ အနုသာသိတွာန ခတ္တိယ"န္တိ-

"ဣဒံ ဝတွာန ပက္ကာမိ (ပ) အနုသာသိတွာန ခတ္တိယံ"ဟူသော၊ အယံ- ဤဂါထာ သည်ကား၊ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓဂါထာ- ထိုးထွင်း၍ ကောင်းစွာသိအပ်သော ဂါထာတည်း။

၃၅။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ အမိတဗုဒ္ဓိမာ- မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော လောကုတ္တရာပညာရှိထသော၊ သောဏကော- သောဏကပစ္စေက ဗုဒ္ဓါသည်၊ ဣဒံ- ဤသို့သော စကားကို၊ ဝတွာန- မိန့်တော်မူပြီး၍၊ ခတ္တိယံ- ရေမြေကို အစိုးရသော အရိန္ဒမမင်းကြီးကို၊ အနုသာသိတွာန-

ဆုံးမတော်မူပြီး၍၊ ဝေဟာသေ- ဝေဟာသဟုဆိုအပ်သော၊ အန္တလိက္ခသို့-
ကောင်းကင်၌၊ ပက္ကာမိ- ကြွလေပြီ။

[နှာ-၂၇၃] တတ္ထ- ထို'ဣဒံ ဝတွာန' စသော ဂါထာ၌၊ ဣဒံ ဝတွာနာတိ-
ဣဒံ ဝတွာန ဟူသည်ကား၊ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ အမိတာယ- မနိူင်းယှဉ်အပ်သော၊
လောကုတ္တရ-ဗုဒ္ဓိယာ- လောကုတ္တရာဉာဏ်ဖြင့်၊ အမိတဗုဒ္ဓိမာ- မနိူင်းယှဉ်အပ်သော
ဉာဏ်ရှိသော၊ သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ- ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ ဣဒံ- ဤစကားကို၊ ဝတွာ-
ဆိုပြီး၍၊ ဣဒ္ဓိယာ- တန်ခိုးဖြင့်၊ ဥပ္ပတိတွာ- ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်၍၊ (တွံ-
သင်သည်)၊ "သစေ- အကယ်၍၊ ပဗ္ဗဇိဿသိ- ရဟန်းပြုအံ့၊ တဝေဝ- သင်၏သာလျှင်၊
(ဘာရော- ဝန်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏)။ နော စေ ပဗ္ဗဇိဿသိ- အကယ်၍
ရဟန်းမပြုအံ့၊ တဝေဝ- သင်၏သာလျှင်၊ (ဘာရော- ဝန်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏)။
မယာ- ငါသည်၊ တေ- သင့်အား၊ ဩဝါဒေါ- ဩဝါဒကို၊ ဒိန္နော- ပေးအပ်ပြီ။
အပ္ပမတ္တော- မမေ့လျော့သည်၊ ဟောဟိ- ဖြစ်လော့။" ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့၊ ခတ္တိယံ-
မင်းကို၊ အနုသာသိတွာန- ဆုံးမ၍၊ ပက္ကာမိ- ကြွလေပြီ။

ဗောဓိသတ္တောပိ- ဘုရားလောင်း အရိန္ဒမမင်းသည်လည်း၊ အာကာသေန-
ကောင်းကင်ခရီးဖြင့်၊ ဂစ္ဆန္တံ- ကြွသွားတော်မူသော၊ တံ- ထိုအရှင်
သောဏကပစ္စေကဗုဒ္ဓါကို၊ ယာဝ ဒဿနပထာ- မြင်လောက်ရာ လမ်းခရီး (မျက်စိ
မြင်ကောင်းသော ခရီး)တိုင်အောင်၊ ဌတွာ- ရပ်၍၊ ဩလောကေန္တော- ကြည့်မျှော်
လျက်၊ တသ္မိံ- ထိုသောဏကပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ စက္ခုပထေ- မျက်စိမြင်လောက်ရာ
ခရီးတို့ကို၊ အတိက္ကန္တေ- လွန်သည်ရှိသော်၊ သံဝေဂံ- ထိတ်လန့်ခြင်းကို၊ ပဋိလဘိတွာ-
ရ၍၊ "ဟီနဇစ္စော- ယုတ်ညံ့သော ဇာတ်ရှိသော၊ အယံ- ဤသူသည်၊ ဗြာဟ္မဏော-
ပုဏ္ဏားသည်၊ သမာနော- ဖြစ်လျက်၊ အသမ္ဘိန္နေ- (အခြားအမျိုးတို့နှင့်) မရော
ယှက်သော၊ ဝါ- မျိုးရိုးမပျက်သော၊ ခတ္တိယဝံသေ- မင်းမျိုးမင်းနွယ်၌၊ ဇာတဿ-
ဖြစ်သော၊ မမ- ငါ၏၊ မတ္ထကေ- ဦးခေါင်းထက်၌၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ပါဒရဇံ-
ခြေမှုန့် မြူမှုန့်ကို၊ ဩကိရန္တော- ကြဲချလျက်၊ အာကာသံ- ကောင်းကင်သို့ ဥပ္ပတိတွာ-
ပျံတက်၍၊ ဂတော- ကြွသွားတော်မူပြီ။ မယာပိ- ငါသည်လည်း၊ အဇ္ဇေဝ- ယနေ့
ပင်လျှင်၊ နိက္ခမိတွာ- တောထွက်၍၊ ပဗ္ဗဇိတုံ- (ရသေ့)ရဟန်းပြုခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ-

သင့်၏၊” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံပြီ။ (စိန္တေတွာ- ကြံပြီး၍)၊ သော- ထိုအရှိန္ဒမင်းကြီးသည်၊ ရဇ္ဇံ- တိုင်းပြည်ကို၊ နိယျာဒေတွာ- အပ်နှင်း၍၊ ပဗ္ဗဇိတုကာမော- (ရသေ့)ရဟန်း ပြုခြင်းငှာ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍-

၃၆။ “ကောနု’မေ ရာဇကတ္တာရော၊ သုဒ္ဒါ ဝေယျတ္တမာဂတာ။
ရဇ္ဇံ နိယျာဒယိဿာမိ၊ နာဟံ ရဇ္ဇေန မတ္ထိကော။

၃၇။ အဇ္ဇေဝ ပဗ္ဗဇိဿာမိ၊ ကောဇညာ မရဏံ သုဝေ။
မာဟံ ကာကောဝ ဒုမ္မေဓော၊ ကာမာနံ ဝသမန္ဝဂ”န္တိ-

“ကော နုမေ ရာဇကတ္တာရော (ပ) ကာမာနံ ဝသမန္ဝဂံ”ဟူကုန်သော၊ ဂါထာဒွယံ- ဂါထာနှစ်ခုတို့၏ အပေါင်းကို၊ အာဟ- ဆိုတော်မူပြီ။

၃၆။ ဘောန္တော အမစ္စာ- အိုအမတ်အပေါင်းတို့၊ သုဒ္ဒါ စ- သုဒ္ဒမျိုးနွယ် တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဝေယျတ္တမာဂတာ- ထင်ရှားသောအဖြစ်သို့ ရောက်သော နှုတ်မင်္ဂလာရှိသောသူတို့သည်လည်းကောင်း၊ ယေ- အကြင် သူတို့သည်၊ ရာဇကတ္တာရော- မင်း၏ အဖြစ်ကို ပြုခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်ကုန်၏၊ ဣမေ- ဤသူတို့သည်၊ ကော နု- အဘယ်မှာနည်း၊ အဟံ- ငါသည်၊ ရဇ္ဇံ- တိုင်း ပြည်ကို၊ နိယျာဒယိဿာမိ- အပ်နှင်းပါအံ့။ ရဇ္ဇေန- မင်းအဖြစ်ဖြင့်၊ န အတ္ထိကော- အလိုမရှိ။

၃၇။ ဘောန္တော အမစ္စာ- အိုအမတ်အပေါင်းတို့ အဇ္ဇေဝ- ယနေ့ပင်လျှင်၊ ပဗ္ဗဇိဿာမိ- ရဟန်းပြုအံ့၊ သုဝေ- နက်ဖြန်၊ မရဏံ- သေအံ့သည်ကို၊ ကော- အဘယ်သူသည်၊ ဇညာ- သိနိုင်ရာအံ့နည်း၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဒုမ္မေဓော- ပညာမရှိသော၊ ကာကောဝ- ဆင်သေကောင်ပုပ်၌ တပ်စွမ်းသဖြင့် မွေ့လျော်ပျော်ပါးသော ကျီးကဲ့သို့၊ ကာမာနံ- ကာမဂုဏ်တို့၏၊ ဝသံ- အလိုသို့၊ မာ အန္ဝဂံ- မလိုက်ပြီ။

တတ္ထ- ထို‘ကွဒံ ဝတ္တာန’ စသော ဂါထာ၌၊ ကွဒံ ဝတ္တာနာတိ- ကွဒံ ဝတ္တာန ဟူသည်ကား၊ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ အမိတာယ- မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော၊ လောကုတ္တရဗုဒ္ဓိယာ- လောကုတ္တရာဉာဏ်ဖြင့်၊ အမိတဗုဒ္ဓိမာ- မနှိုင်းယှဉ်အပ်သော

ဉာဏ်ရှိသော၊ သော ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ- ထိုပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ ဣဒံ- ဤစကားကို၊ ဝတွာ- ဆို၍၊ ဣဒ္ဓိယာ- တန်ခိုးဖြင့်၊ ဉပ္ပတိတွာ- ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်၍၊ "(တွံ- သင်သည်)၊ သစေ- အကယ်၍၊ ပဗ္ဗဇိဿသိ- ရဟန်းပြုအံ့။ တဝေ- သင်၏သာလျှင်၊ (ဘာရော- ဝန်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏)။ နော စေ ပဗ္ဗဇိဿသိ- အကယ်၍ ရဟန်းမပြုအံ့။ တဝေ- သင်၏သာလျှင်၊ (ဘာရော- ဝန်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏)။ မယာ- ငါသည်၊ တေ- သင့်အား၊ ဩဝါဒေါ- ဩဝါဒကို၊ ဒိန္နော- ပေးအပ်ပြီ။ အပ္ပမတ္တော- မမေ့မလျော့သည်၊ ဟောဟိ- ဖြစ်လော့၊" ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့၊ ခတ္တိယံ- မင်းကို၊ အနုသာသိတွာန- ဆုံးမ၍၊ ပက္ကာမိ- ကြွလေပြီ။

ဧဝံ- ဤသို့ ရဋ္ဌံ- တိုင်းပြည်ကို နိယျာဒေန္တဿ- အပ်နှင်းသော အရိန္ဒမမင်းကြီး၏၊ (ဝစနံ- စကားကို)၊ သုတွာ- ကြားကုန်၍၊ အမစ္စာ- မှူးတော်မတ်တော်တို့သည်၊ (ရညော- မင်းကြီးအား)-

၃၈။ "အတ္ထိ တေ ဒဟရော ပုတ္တော၊ ဒီဃာဝု ရဋ္ဌဝဍ္ဎနော။

တံ ရဇ္ဇေ အဘိသိဉ္စဿု၊ သော နော ရာဇာ ဘဝိဿတိ"တိ-

"အတ္ထိ တေ ဒဟရော ပုတ္တော (ပ) သော နော ရာဇာ ဘဝိဿတိ" ဟူသော၊ (ဂါထံ- ဂါထာကို)၊ အာဟံသု- တင်လျှောက်ကုန်ပြီ။

> ၃၈။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တေ- အရှင်မင်းမြတ်၏၊ ပုတ္တော- သားတော်ဖြစ်သော၊ ဒဟရော- ငယ်နုစွာသော၊ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနော- ပြည်သူတို့၏ နှလုံးကို ပွားစေတတ်သော၊ ဒီဃာဝု- ဒီဃာဝုအမည်ရှိသော သတို့သားသည်၊ အတ္ထိ- ရှိပါ၏။ တံ- ထိုသားတော်ဒီဃာဝုကို၊ ရဇ္ဇေ- မင်းအဖြစ်၌၊ အဘိသိဉ္စဿု- အဘိသိက်သွန်းတော်မူပါလော့။ သော- ထိုဒီဃာဝု မင်းသားသည်၊ နော- အကျွန်ုပ်တို့၏၊ ရာဇာ- အရှင်မင်းမြတ်သည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်ပါလတ္တံ့။

တတော- ထိုသို့ တင်လျှောက်သောအခါမှ၊ ပရံ- နောက်၌၊ (တစ်နည်း) တတော ပရံ- ထိုသို့ တင်လျှောက်သောအခါ၌၊ ရညာ- အရိန္ဒမမင်းကြီးသည်၊ ဝုတ္တဂါထံ- ဆိုအပ်ပြီးသော ဂါထာကို၊ အာဒိံ ကတွာ- အစပြု၍၊ ဉဒါနသမ္ဗန္ဓဂါထာ- ဉဒါန်း

(ဝမ်းမြောက်စကား)နှင့် စပ်ယှဉ်ကုန်သော ဂါထာတို့ကို ပါဠိနယေနေဝ- ပါဠိနည်းဖြင့် သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ- သိအပ်ကုန်၏။ (ကိံ ဝေဒိတဗ္ဗာ- နည်း)-

၃၉။ "ခိပ္ပံ ကုမာရမာနေထ၊ ဒီဃာဝုံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနံ။
တံ ရဇ္ဇေ အဘိသိဉ္စိဿံ၊ သော ဝေါ ရာဇာ ဘဝိဿတိ။ (ပ)

၆၈။ တဿ တေ သဂ္ဂကတံ ရာဇ၊ သီဟဿေဝ ဂိရိဗ္ဗဇံ။
အနုသာသ မဟာရာဇ၊ တွံ နော သဗ္ဗာသမိဿရော"တိ-

ခိပ္ပံ ကုမာရမာနေထ (ပ) တွံ နော သဗ္ဗာသမိဿရော" ဟူကုန်သော၊ (ဥဒါနသမ္ဗန္ဓဂါထာ- တို့ကို၊ ပါဠိနယေနေဝ- ဖြင့်သာလျှင်၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ- ကုန်၏။)

မင်းကြီးက သားတော်ကို ခေါ်စေသော ဂါထာ

၃၉။ ဘောန္တော- အိုအမတ်များတို့၊ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနံ- ပြည်သူအပေါင်းတို့၏ နှလုံးကို ပွားစေတတ်သော၊ ဒီဃာဝုံ- ဒီဃာဝုအမည်ရှိသော၊ တံ ကုမာရံ- ထိုမင်းသားကို၊ ခိပ္ပံ- လျင်စွာ၊ အာနေထ- ဆောင်ခဲ့ကြလော့။ တံ- ထို ဒီဃာဝု မင်းသားကို၊ ရဇ္ဇေ- မင်းအဖြစ်၌၊ အဘိသိဉ္စိဿံ- အဘိသိက် သွန်းကြလော့။ သော- ထိုဒီဃာဝုသည်၊ ဝေါ- သင်တို့၏၊ ရာဇာ- မင်းသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့။

[နှာ-၂၇၄] ၄၀။ တတော- ထိုမှနောက်၌၊ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနံ- ပြည်သူ အပေါင်း တို့၏ နှလုံးကို ပွားစေတတ်သော၊ ဒီဃာဝုံ- ဒီဃာဝုအမည်ရှိသော၊ ကုမာရံ- မင်းသားကို၊ အာနေသုံ- ဆောင်ခဲ့ကုန်ပြီ။ ရာဇာ- ခမည်းတော် အရိန္ဒမ မင်းကြီးသည်၊ မနာေရမံ- နှစ်လိုဖွယ်ရှိသော၊ ဧကပုတ္တံ- တစ်ယောက် တည်းသော သားတော်ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ အာလပိ- ခေါ်တော်မူပြီ။

သားတော်အား တိုင်းပြည်ကို အပ်နှင်းပုံ

၄၁။ ပုတ္တ- ချစ်သား ဒီဃာဝု၊ သဗ္ဗသော- ခပ်သိမ်းသောအခြင်းအရာ အားဖြင့်၊ ပရိပုဏ္ဏာနိ- ကောင်းစွာပြည့်ကုန်သော၊ သဋ္ဌိဂါမသဟဿာနိ- ခြောက်သောင်းသော ရွာတို့သည်၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏။ တေ- ထိုရွာတို့ကို၊

ပဋိပဇ္ဇဿု- စီရင်ပါလော့။ တေ- သင်ချစ်သားအား၊ ရဋ္ဌံ- တိုင်းပြည်စည်းစိမ်ကို၊ နိယျာဒယာမိ- ငါဆောင်နှင်း၏။

၄၂။ ပုတ္တ- ချစ်သား ဒီဃာဝု၊ အဟံ- ငါသည်၊ အဇ္ဇေဝ- ယနေ့ပင်လျှင်၊ ပဗ္ဗဇိဿာမိ- ရဟန်းပြုတော့အံ့။ သုဝေ- နက်ဖြန်၊ မရဏံ- သေအံ့သည်ကို၊ ကော- အဘယ်သူသည်၊ ဇညာ- သိချေအံ့နည်း။ အဟံ- ငါသည်၊ ဒုမ္မေဓော- ပညာမရှိသော၊ ကာကောဝ- ဆင်သေကောင်ပုပ်၌ မွေ့လျော်သော ကျီးကဲ့သို့၊ ကာမာနံ- ကာမဂုဏ်တို့၏၊ ဝသံ- အလိုသို့၊ မာ အန္ဝဂံ- မလိုက်ပြီ။

၄၃။ ပုတ္တ- ဖခင်ရင်နှစ် သားချစ်မျက်ရှု ဒီဃာဝု၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရ-ဘူသိတာ- ခပ်သိမ်းသော တန်ဆာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်ကုန်သော၊ သုဝဏ္ဏကစ္ဆာ- ရွှေကြိုးတို့ဖြင့်လည်း ကအပ်ကုန်ထသော၊ မာတင်္ဂါ- မာတင်မျိုးလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဟေမကပ္ပနဝါသသာ- ရွှေကြိုးလည်း တင်ကုန်ထသော။

၄၄။ တောမရင်္ကုသပါဏိဘိ- လှံမချွန်းတောင်းလည်း လက်၌ စွဲကုန်ထသော၊ ဂါမဏိယေဘိ- ဆင်စီးသူရဲတို့သည်၊ အာရုဠှာ- တက်စီးကုန်ထသော၊ သဋ္ဌိ နာဂသဟဿာနိ- ခြောက်သောင်းသော ဆင်တော်အပေါင်းတို့သည်၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏။ တေ- ထိုဆင်တို့ကို၊ ပဋိပဇ္ဇဿု- စီရင်ပါလော့။ တေ- သင်ချစ်သားအား၊ ရဋ္ဌံ- တိုင်းပြည်စည်းစိမ်ကို၊ နိယျာဒယာမိ- ငါဆောင်နှင်း၏။

၄၅။ ပုတ္တ- ချစ်သား ဒီဃာဝု၊ အဟံ- ငါသည်၊ အဇ္ဇေဝ- ယနေ့ပင်လျှင်၊ ပဗ္ဗဇိဿာမိ- ရဟန်းပြုတော့အံ့။ သုဝေ- နက်ဖန်၊ မရဏံ- သေအံ့သည်ကို၊ ကော- အဘယ်သူသည်၊ ဇညာ- သိချေအံ့နည်း။ အဟံ- ငါသည်၊ ဒုမ္မေဓော- ပညာမရှိသော၊ ကာကောဝ- ဆင်သေကောင်ပုပ်၌ မွေ့လျော်သော ကျီးကဲ့သို့၊ ကာမာနံ- ကာမဂုဏ်တို့၏၊ ဝသံ- အလိုသို့၊ မာ အန္ဝဂံ- မလိုက်ပြီ။

၄၆။ ပုတ္တ- ချစ်သား ဒီယာဝု၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ- ခပ်သိမ်းသော တန်ဆာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်ကုန်သော၊ ဇာတိယာ- အမျိုးအားဖြင့်၊ အာဇာနီယာဝ- အာဇာနည်မျိုး၌လည်း ဖြစ်ကုန်ထသော၊ သိန္ဓဝါ- သိန္ဓောမျိုး၌လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ သီဃဝါဟိနော- လျင်ခြင်းအားနှင့်လည်း ပြည့်စုံကုန်ထသော။ ဣလ္လိယာစာပဓာရိဘိ- ဓားမြှောင်, လေး, မြားလွယ်ကုန်ထသော။

၄၇။ ပုတ္တ- ချစ်သား ဒီယာဝု၊ ဂါမဏိယေဘိ- မြင်းစီးသူရဲတို့သည်၊ အာရူဠာ- တက်စီးအပ်ကုန်ထသော၊ သဠ္ဍ အဿသဟဿနိ- ခြောက် သောင်းသော မြင်းတော်အပေါင်းတို့သည်၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏။ တေ- ထိုမြင်းတို့ကို၊ ပဋိပဇ္ဇသု- စီရင်ပါလော့။ တေ- သင်ချစ်သားအား၊ ရဋ္ဌ- တိုင်းပြည်စည်းစိမ်ကို၊ နိယျာဒယာမိ- ငါဆောင်နှင်း၏။

၄၈။ ပုတ္တ- ချစ်သား ဒီယာဝု၊ အဟံ- ငါသည်၊ အဇ္ဇေဝ- ယနေ့ပင်လျှင်၊ ပဗ္ဗဇိဿာမိ- ရဟန်းပြုတော့အံ့။ သုဝေ- နက်ဖန်၊ မရဏံ- သေအံ့သည်ကို၊ ကော- အဘယ်သူသည်၊ ဇညာ- သိချေအံ့နည်း။ အဟံ- ငါသည်၊ ဒုမ္မေဓော- ပညာမရှိသော၊ ကာကောဝ- ဆင်သေကောင်ပုပ်၌ မွေ့လျော်သော ကျီးကဲ့သို့၊ ကာမာနံ- ကာမဂုဏ်တို့၏၊ ဝသံ- အလိုသို့၊ မာ အန္ဒဂံ- မလိုက်ပြီ။

၄၉။ ပုတ္တ- ချစ်သား ဒီယာဝု၊ သန္နဒ္ဓါ- မြဲမြံစွာ ဖွဲ့အပ်ကုန်ထသော၊ ဥဿိတဒ္ဓဇာ- ရထား၌ ဆောက်အပ်သော တံခွန်လည်းရှိကုန်ထသော၊ ဒီပါ- သစ်ရေလည်း ရံအပ်ကုန်ထသော၊ အထောပိ- ထိုမှတစ်ပါးလည်း၊ ဝေယျဂ္ဃါ- ကျားရေလည်း ရံအပ်ကုန်ထသော၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ- ခပ်သိမ်းသော တန်ဆာတို့ဖြင့်လည်း တန်ဆာဆင်အပ်ကုန်ထသော။

၅၀။ စာပဟတ္ထေဟိ- လေးလက်စွဲကုန်ထသော၊ ဝမ္မိဘိ- ချပ်မိန်ညှိလည်း ဝတ်ကုန်ထသော၊ ဂါမဏိယေဟိ- ရထားစီးသူရဲတို့သည်၊ အာရူဠာ- တက်စီးအပ်ကုန်ထသော၊ သဠ္ဍ ရထသဟဿာနိ- ခြောက်သောင်းသော ရထားတော်အပေါင်းတို့သည်၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏။ တေ-

ထိုရထားတို့ကို၊ ပဋိပဇ္ဇဿု- စီရင်ပါလော့။ တေ- သင်ချစ်သားအား၊ ရဇ္ဇံ- တိုင်းပြည် စည်းစိမ်ကို၊ နိယျာဒယာမိ- ငါဆောင်နှင်း၏။

၅၁။ ပုတ္တ- ချစ်သား ဒီဃာဝု၊ အဟံ- ငါသည်၊ အဇ္ဇေဝ- ယနေ့ပင်လျှင်၊ ပဗ္ဗဇိဿာမိ- ရဟန်းပြုတော့အံ့။ သုဝေ- နက်ဖန်၊ မရဏံ- သေအံ့သည်ကို၊ ကော- အဘယ်သူသည်၊ ဇညာ- သိချေအံ့နည်း။ အဟံ- ငါသည်၊ ဒုမ္မေဓော- ပညာ မရှိသော၊ ကာကောဝ- ဆင်သေကောင်ပုပ်၌ မွေ့လျော်သော ကျီးကဲ့သို့၊ ကာမာနံ- ကာမဂုဏ်တို့၏၊ ဝသံ- အလိုသို့ မာ အန္ဝဂံ- မလိုက်ပြီ။

၅၂။ ပုတ္တ- ချစ်သား ဒီဃာဝု၊ ရောဟညာ- နီသောအဆင်းလည်း ရှိကုန်ထသော၊ ပုင်္ဂဝူသဘာ- နွားလားဥသဘဟု ဆိုအပ်သော အကြီးဖြစ်သော နွားနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော၊ သဋ္ဌိဓေနုသဟဿာနိ- ခြောက်သောင်းကုန်သော နို့ညှစ်နွားမတို့သည်၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏။ တာ- ထိုနွားမအပေါင်းတို့ကို၊ ပဋိပဇ္ဇဿု- စီရင်ပါလော့။ တေ- သင်ချစ်သားအား၊ ရဇ္ဇံ- တိုင်းပြည် စည်းစိမ်ကို၊ နိယျာဒယာမိ- ငါဆောင်နှင်း၏။

[နှာ-၂၇၅] ၅၃။ ပုတ္တ- ချစ်သား ဒီဃာဝု၊ အဟံ- ငါသည်၊ အဇ္ဇေဝ- ယနေ့ပင်လျှင်၊ ပဗ္ဗဇိဿာမိ- ရဟန်းပြုတော့အံ့။ သုဝေ- နက်ဖန်၊ မရဏံ- သေအံ့သည်ကို၊ ကော- အဘယ်သူသည်၊ ဇညာ- သိချေအံ့နည်း။ အဟံ- ငါသည်၊ ဒုမ္မေဓော- ပညာမရှိသော၊ ကာကောဝ- ဆင်သေကောင်ပုပ်၌ မွေ့လျော်သော ကျီးကဲ့သို့၊ ကာမာနံ- ကာမဂုဏ်တို့၏၊ ဝသံ- အလိုသို့ မာ အန္ဝဂံ- မလိုက်ပြီ။

၅၄။ ပုတ္တ- ချစ်သား ဒီဃာဝု၊ သဗ္ဗလင်္ကာရဘူသိတာ- ခပ်သိမ်းသော တန်ဆာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်ကုန်သော၊ ဝိစိတြဝတ္ထာဘရဏာ- ဆန်းကြယ်သော အဝတ်တန်ဆာလည်း ဝတ်ဆင်ကုန်ထသော၊ အာမုတ္တမဏိကုဏ္ဍလာ- ပုလဲ၊ ပတ္တမြား နားဋောင်းလည်း ဆင်ဝတ်ကုန်ထသော၊ သောဠသိတ္ထိသဟဿာနိ- တစ်သောင်းခြောက်ထောင်ကုန်သော မောင်းမတို့သည်၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏။ တာ- ထိုမောင်းမတို့ကို၊

ပဋိပဇ္ဇသု- စီရင်ပါလော့။ တေ- သင်ချစ်သားအား၊ ရဋ္ဌံ- တိုင်းပြည်စည်းစိမ်ကို၊ နိယျာဒယာမိ- ငါဆောင်နှင်း၏။

၁၅။ ပုတ္တ- ချစ်သား ဒီယာဝု၊ အဟံ- ငါသည်၊ အဇ္ဇေဝ- ယနေ့ပင်လျှင်၊ ပဗ္ဗဇိဿာမိ- ရဟန်းပြုတော့အံ့။ သုဝေ- နက်ဖန်၊ မရဏံ- သေအံ့သည်ကို၊ ကော- အဘယ်သူသည်၊ ဇညာ- သိချေအံ့နည်း။ အဟံ- ငါသည်၊ ဒုမ္မေဓော- ပညာမရှိသော၊ ကာကောဝ- ဆင်သေကောင်ပုပ်၌ မွေ့လျော်သော ကျီးကဲ့သို့၊ ကာမာနံ- ကာမဂုဏ်တို့၏၊ ဝသံ- အလိုသို့၊ မာ အန္ဒဂံ- မလိုက်ပြီ။

သားတော်ပါ လိုက်ပါလို

၁၆။ တာတ- ခမည်းတော် မင်းမြတ်၊ ဒဟရဿေဝ- ငယ်စဉ်ကပင်လျှင်၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ မာတာ- မယ်တော်သည်၊ မတာတိ- သေပြီဟူ၍၊ မေ- အကျွန်ုပ်သည်၊ သုတံ- ကြားအပ်ဖူးပါ၏။ တာတ- ခမည်းတော်မင်းမြတ်၊ အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊ တယာ- သင်ဖခင်မင်းမြတ်နှင့်၊ ဝိနာ- ကင်း၍၊ ဇီဝိတုမ္ပိ- အသက်ရှင်ခြင်းငှာလည်း၊ န ဥဿဟေ- မစွမ်းနိုင်ပါ။

၁၇။ တာတ- ခမည်းတော် မင်းမြတ်၊ ယထာ- ဥပမာမည်သည်ကား၊ သမေသု စ- ညီညွတ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်ထသော၊ ဝိသမေသု စ- မညီညွတ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်ထသော၊ ဂိရိဒုဂ္ဂေသု- တောင်ချောက်ကြားတို့၌၊ ဇေယန္တံ- သွားသော၊ အာရညကံ- တော၌နေသော၊ နာဂံ- ဆင်မင်းကို၊ ပေါတော- ဆင်သူငယ်သည်၊ ပစ္ဆတော- နောက်က၊ အန္ဒေတိ ယထာ- အစဉ်လိုက်သကဲ့သို့။

၁၈။ ဧဝံ တထာ- ထို့အတူ၊ ပတ္တံ- ခွက်ကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ ပစ္ဆတော- နောက်မှ၊ တံ- သင်ဖခင်မင်းမြတ်သို့၊ အနုဂစ္ဆာမိ- အစဉ်တစိုက် လိုက်ပါတော့အံ့။ တေ- သင်ဖခင်မင်းမြတ်အား၊ သုဘရော- မွေးမြူလွယ်သည်၊ ဘဝိဿာမိ- ဖြစ်ပါအံ့။ တေ- သင်ဖခင်မင်းမြတ်အား၊ ဒုဗ္ဘရော- အသက်မွေးခက်သည်၊ န ဟေဿာမိ- မဖြစ်ရပါလတ္တံ့။

ဒီဃာဝုမင်းသားအား အတင်းနန်းအပ်ခဲ့

၅၉။ ဘောန္တော- အို အမတ်တို့၊ ယထာ- ဥပမာမည်သည်ကား၊ ခနေသိနံ- ဥစ္စာကို ရှာကုန်သော၊ ဝါဏိဇာနံ- ကုန်သည်တို့၏၊ သာမုဒ္ဒိကံ- သမုဒ္ဒရာ၌ သွားသော၊ နာဝံ- လှေကို၊ တတ္ထ- ထိုသမုဒ္ဒရာ၌၊ ဝေါဟာရေ- အထူးထူးသော ဘေးရန်သည်၊ ယဒိ ဂစ္ဆေယျ- အကယ်၍ ကိုင်ငင်ငြားအံ့၊ [ဝါဏိဇာဗျသနီ (ဝါဏိဇဗျသနံ)]- ကုန်သည်တို့၏ပျက်စီးခြင်းသည်၊ သိယာ ယထာ- ဖြစ်သကဲ့သို့။

၆၀။ ဧဝမေဝ- ဤအတူသာလျှင်၊ အယံ ပုတ္တကလိ- ဤသားယုတ်သည်၊ မမ- ငါ၏၊ အန္တရာယကရော- ရဟန်းပြုခြင်းအန္တရာယ်ကို ပြုဘိ၏။ ဣမံ ကုမာရံ- ဤမင်းသားကို၊ ရတိဝၯနံ- မွေ့လျော်ခြင်းကို ပွားစေတတ်သော၊ ပါသာဒံ- ရွှေနန်းပြာသာဒ်ထက်သို့၊ ပါပေထ- ပို့လေကုန်။

သားတော်မင်းသား မင်းပြုရလေပြီ

၆၁။ ဘောန္တော- အိုအမတ်အပေါင်းတို့၊ တတ္ထ- ထိုမွေ့လျော်ခြင်းကို ပွားစေတတ်သော ရွှေနန်းပြာသာဒ်ထက်၌၊ ကမ္ဗုသဟတ္ထာယော- ရွှေတန်ဆာဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော လက်ရှိကုန်သော၊ တာ- ထိုမောင်းမတို့သည်၊ နံ- ထိုဒီဃာဝုမင်းသားကို၊ အစ္ဆရာ- နတ်သမီးတို့သည်၊ သက္ကံ- သိကြားနတ်မင်းကို၊ ရမေန္တိ ယထာ- မွေ့လျော် ပျော်ပါးစေကုန်သကဲ့သို့၊ တထာ- ထို့အတူ၊ တတ္ထ- ထိုသို့ မွေ့လျော်ခြင်းကို ပွားစေတတ်သော ရွှေနန်းပြာသာဒ်၌၊ ရမေဿန္တိ- မွေ့လျော်စေကုန်လတ္တံ့။ ဧသော စ- ဤမင်းသားသည်လည်း၊ တာဟိ- ထိုမောင်းမတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- တကွ၊ ရမိဿတိ- မွေ့လျော်ပျော်ပါးလတ္တံ့။

၆၂။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ တတော- ထို့နောင်မှ၊ ကုမာရံ- ဒီဃာဝုမင်းသားကို၊ ရတိဝၯနံ- မွေ့လျော်ခြင်းကိုပွားစေတတ်သော၊ ပါသာဒံ- ပြာသာဒ်သို့၊ ပါပေသုံ- ပို့လေကုန်ပြီ။ ရဋ္ဌဝၯနံ- တိုင်းပြည်သူအပေါင်းကို တိုးပွားစေတတ်သော၊ ဒီဃာဝုံ- ဒီဃာဝုအမည်ရှိသော၊ တံ- ထိုမင်းသားကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ ကညာ- နန်းတွင်းသူအပေါင်းတို့သည်၊ အဝစုံ- မေးကြကုန်ပြီ။

၆၃။ ကထံ အဝစ- အဘယ်သို့ မေးလျှောက်ကြကုန်သနည်း။ သာမိ- အရှင်၊ တွံ- သင်သည်၊ ဒေဝတာ- စာတုမဟာရာဇ်နတ်သည်တည်း၊ အသိ နု- ဖြစ်လေသလော။ ဂန္ဓဗ္ဗော- ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သည်တည်း၊ အသိ နု- ဖြစ်သလော။ အဒု- ထိုသို့ မဟုတ်မူကား၊ ပုရိန္ဒဒေါ- အလှူလက်ဦး ပေးကြူးစွာသော၊ သက္ကော- သိကြားမင်းသည်တည်း၊ အသိ နု- ဖြစ်လေသလော။ တွံ- သင်သည်၊ ကော ဝါ- အဘယ်သူနည်း။ ကဿ ဝါ- အဘယ်သူ၏မူလည်း၊ ပုတ္တော- သားနည်း။ ကထံ- အဘယ်သို့သော အကြောင်းဖြင့်၊ တံ- သင့်ကို၊ မယံ- ငါတို့သည်၊ ဇာနေမု- သိရကုန်အံ့နည်း။

[နှာ-၂၇၆] ၆၄။ ဘဒ္ဒန္တေ- အရှင်မတို့၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဒေဝေါ- စာတုမဟာရာဇ်နတ် သည်၊ န အမှိ- မဖြစ်။ ဂန္ဓဗ္ဗော- ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သည်၊ န အမှိ- မဖြစ်။ အဟံ- ငါသည်၊ ပုရိန္ဒဒေါ- အလှူလက်ဦး ပေးကျူးစွာသော၊ သက္ကော- သိကြားနတ် မင်းသည်၊ န အမှိ- မဖြစ်။ အဟံ- ငါသည်၊ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနော- တိုင်းပြည်သူ အပေါင်းကို ပွားစေတတ်သော၊ ဒီဃာဝု- ဒီဃာဝုအမည်ရှိသော၊ ကာသိရညော- ကာသိမင်းမြတ်၏၊ ပုတ္တော- သားတော်တည်း။ ဘဒ္ဒန္တေ- အရှင်မတို့၊ မမံ- ငါ့ကို၊ ဝေါ- ရှင်မတို့သည်၊ ဘရထ- လုပ်ကျွေးကြကုန်လော့။ အဟံ- ငါသည်၊ ဝေါ- အရှင်မတို့၏၊ ဘတ္တာ- ချစ်လင်သည်၊ ဘဝါမိ- ဖြစ်အံ့။

မင်းကြီး၏အကြောင်းကို ဘုရားရှင်ဟောပြ

၆၅။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ တတ္ထ- ထိုမွေလျော်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော ရွှေနန်းပြာသာဒ်၌၊ ကညာ- မင်းသမီးအပေါင်းတို့သည်၊ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနံ- ပြည်သူအပေါင်းကို ပွားစေတတ်သော၊ ဒီဃာဝုံ- ဒီဃာဝုအမည်ရှိသော၊ တံ- ထိုမင်းသားကို၊ အဝစုံ- မေးလျှောက်ကြကုန်ပြီ။ သာမိ- အရှင်၊ ရာဇာ- ငါတို့သခင် အရှင်အရိန္ဒမမင်းမြတ်သည်၊ ကုဟိံ- အဘယ်အရပ်သို့၊ အနုပ္ပတ္တော- ရောက်တော်မူလေသနည်း။ ရာဇာ- ငါတို့သခင် အရှင် အရိန္ဒမမင်းမြတ်သည်၊ ဣတော- ဤငါတို့ တိုင်းပြည်မှ၊ ကုဟိံ- အဘယ်အရပ်သို့၊ ဂတော- သွားလေသနည်း။

၆၆။ ဘဒ္ဒန္တေ- အရှင်မတို့၊ ရာဇာ- သင်တို့သခင် အရှင် အရိန္ဒမမင်း မြတ်သည်၊ ပင်္က- ရာဂအစရှိသော ကိလေသာတည်းဟူသော ညွန်ကို၊ အတိက္ကန္တော- လွန်လေပြီ။ ရာဇာ- သင်တို့သခင် အရှင်အရိန္ဒမမင်း မြတ်သည်၊ ထလေ- ရဟန်းအဖြစ်တည်းဟူသော ကြည်းကုန်းထက်၌၊ ပတိဋ္ဌိတော- တည်လေပြီ။ အကဏ္ဍက- ရာဂအစရှိသော ဆူးငြောင့်မှ ကင်းထသော၊ အဂဟနံ- ရာဂစသော ခြုံပုတ်မရှိထသော၊ မဟာပထံ- နတ်ရွာ နိဗ္ဗာန်သို့ သွားသောသူတို့၏ ခရီးသို့၊ ပဋိပန္နော- သွားလေပြီ။

၆၇။ ဘဒ္ဒန္တေ- အရှင်မတို့ ယေန မိစ္ဆာမဂ္ဂေန- အကြင်မှားသောခရီးဖြင့်၊ ဒုဂ္ဂတိံ- မကောင်းမှုကို ပြုသောသူတို့၏ လားရာဒုဂ္ဂတိဘဝသို့၊ ဂစ္ဆန္တိ- သွားရကုန်၏။ သကဏ္ဍက- ရာဂအစရှိသော ဆူးငြောင့်လည်း ရှိထသော၊ သဂဟနံ- ရာဂစသော ခြုံပုတ်တို့ ရှိသော၊ ဒုဂ္ဂတိဂါမိနံ- မကောင်းမှုကို ပြုသောသူတို့၏ သွားရာဖြစ်သော၊ တံ မဂ္ဂံ- ထိုခရီးကို၊ အဟာစ္စ- ငါသည်လည်း၊ ပဋိပန္နော- သွားသည်၊ အသို့- ဖြစ်ချေ၏။

ဒီဃာဝုမင်းသား အလွန်နှစ်သက်သောဂါထာ

၆၈။ ရာဇ- အရှင်မင်းမြတ်၊ ဂိရိဗ္ဗဇံ- ခြသေ့်မငယ်၏ နေရာရွှေဂူသို့၊ သီဟဿ- သားများသေဌ်နင်း ခြသေ့်မင်း၏၊ အာဂတံဝ- လာခြင်းကဲ့သို့၊ တဿ တေ- ထို အရှင်မင်းမြတ်၏၊ အာဂတံ- လာတော်မူခြင်းကား၊ သွာဂတံ- ကောင်းသော လာတော်မူခြင်းတည်း။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ အနုသာသ- ဆုံးမတော်မူလော့၊ တွံ- အရှင်မင်းမြတ်သည်၊ သဗ္ဗာသံ- အလုံးစုံကုန်သော၊ နော အမှာကံ- အကျွန်ုပ်တို့၏၊ ဣဿရော- အစိုးရသော ချစ်လင်တည်း၊ ဣတိ- ဤသည်လျှင်အပြီးတည်း။

တတ္ထ- ထို'ခိပ္ပံ' စသော ဂါထာတို့၌၊ ခိပ္ပန္တိ- ခိပ္ပံ ဟူသည်ကား၊ တေန ဟိ- ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်၊ နံ- ထိုမင်းသားကို၊ သီဃံ- လျင်စွာ၊ အာနေထ- ဆောင်ကြကုန်လော့။ အာလပီတိ- အာလပိ ဟူသည်ကား၊ "သဋ္ဌိ ဂါမသဟဿာနိ"တိ အာဒိနိ- သဋ္ဌိဂါမသဟဿာနိ ဤသို့ အစရှိသည်တို့ကို၊ ဝဒန္တော- ဆိုလျက်၊ အာလပိ- ပြောပြီ။ သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာတိ- သဗ္ဗာလင်္ကာရဘူသိတာ ဟူသည်ကား၊ တေ နာဂါ-

ထိုဆင်တို့ကို၊ သဗ္ဗေဟိ- အလုံးစုံကုန်သော၊ သီသူပဂါဒိဟိ- ဦးခေါင်း တန်ဆာ အစရှိကုန်သော၊ အလင်္ကာရေဟိ- တန်ဆာတို့ဖြင့်၊ ဘူသိတာ- တန်ဆာ ဆင်အပ်ကုန်၏။ ဟေမကပ္ပနဝါသသာတိ- ဟေမကပ္ပနဝါသသာ ဟူသည်ကား၊ သုဝဏ္ဏခစိတေန- ရွှေစီချယ်အပ်သော၊ ကပ္ပနေန- ဆင်ကုံးနီးဖြင့်၊ ပဋိစ္ဆန္နသရီရာ- ဖုံးလွှမ်းအပ်သော ကိုယ်ရှိကုန်သော။ ဂါမဏီယေဘီတိ- ဂါမဏီယေဘိ ဟူသည်ကား၊ ဟတ္ထာစရိယေဟိ- ဆင်ဆရာတို့သည်။ အာဇာနီယာဝါတိ- အာဇာနီယာဝ ဟူသည်ကား၊ ကာရဏာကာရဏဝိဇာနနကာဝ- အကြောင်း ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်ကို သိတတ်ကုန်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဇာတိယာတိ- ဇာတိယာ ဟူသည်ကား၊ သိန္ဓဝဇာတိယာ- သိန္ဓောဇာတ်အားဖြင့်၊ သိန္ဓုရဋ္ဌေ- သိန္ဓုတိုင်း၌၊ သိန္ဓုနဒီတီရေ- သိန္ဓုမြစ်ကမ်း၌၊ ဇာတာ- ဖြစ်ကုန်သော။ ဂါမဏီယေဘီတိ- ဂါမဏီယေဘိ ဟူသည်ကား၊ အဿာစရိယေဟိ- မြင်းဆရာ တို့သည်။ ဣလ္လိယာ စာပဓာရိဘီတိ- ဣလ္လိယာ စာပဓာရိဘိ ဟူသည်ကား၊ ဣလ္လိယာဝုဓေ- ဆောင်ဓားလက်နက်ကိုလည်းကောင်း၊ စာပါဝုဓေ- လေးလက်နက် ကိုလည်းကောင်း၊ ဓာရေန္တေဟိ- ဆောင်ကုန်သော။ ဒီပါ အထောပိ ဝေယျဂ္ဃိတိ- ဒီပါ အထောပိ ဝေယျဂ္ဃ ဟူသည်ကား၊ ဒီပိစမ္မဗျဂ္ဃစမ္မပရိဝါရာ- သစ်ရေ ကျားရေ တို့ဖြင့် ခြံရံအပ်ကုန်သော။ ဂါမဏီယေဘီတိ- ဂါမဏီယေဘိ ဟူသည်ကား၊ ရထိကေဟိ- ရထားစီးသူရဲတို့သည်။ ဝမ္မိဘီတိ- ဝမ္မိဘိ ဟူသည်ကား၊ သန္နဒ္ဓ ဝမ္မေဟိ- ဖွဲ့အပ်သော ချပ်မိန်ညို ရှိကုန်သော။ ရောဟညာတိ- ရောဟည ဟူသည်ကား၊ ရတ္တဝဏ္ဏာ- နီသော အဆင်းရှိကုန်သော။ ပုင်္ဂဝသဘာတိ- ပုင်္ဂဝသဘာ ဟူသည်ကား၊ ဥသဘသဒိသေန- ဥသဘဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ ဇေဋ္ဌကပုင်္ဂဝေန- မြတ်သောနွားလားနှင့်၊ သမန္နာဂတာ- တကွဖြစ်ကုန်သော။

ဒဟရဿေဝ မေ တာတာတိ- ဒဟရဿေဝ မေ တာတာ ဟူသည်ကား၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ နံ- ထိုမင်းကြီးကို၊ ကုမာရော- မင်းသားသည်၊ တာတ- ဖခင်၊ ဒဟရဿေဝ- ငယ်ရွယ်သည်သာလျှင်၊ သတော- ဖြစ်သော၊ မမ- ငါ၏၊ မာတာ- အမိသည်၊ မတာ- သေခဲ့ပြီ။ ဣတိ- ဤသို့ မယာ- ငါသည်၊ သုတံ- ကြားဖူး၏။ သောဟံ- ထိုငါသည်၊ တယာ- သင်ဖခင်နှင့်၊ ဝိနာ- ကင်း၍၊ ဇီဝိတုံ- အသက် ရှင်ခြင်းငှာ၊ န သက္ကိဿာမိ- မစွမ်းနိုင်။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ပြောပြီ။

ပေါတောတိ- ပေါတော ဟူသည်ကား၊ တရုဏပေါတကော- ငယ်ရွယ်သော ဆင်ပေါက်သည်။ ဇေဿန္တန္တိ- ဇေဿန္တံ ဟူသည်ကား၊ ဝိစရန္တံ- လှည့်လည်သော။ သာမုဒ္ဒိကန္တိ- သာမုဒ္ဒိကံ ဟူသည်ကား၊ သမုဒ္ဒေ- သမုဒ္ဒရာ၌၊ ဝိစရန္တံ- လှည့်လည်သော။ ဓနေသိနန္တိ- ဓနေသိနံ ဟူသည်ကား၊ ဓနံ- ဥစ္စာကို၊ ပရိယေသန္တာနံ- ရှာမှီးကုန်သော။ ဝေါဟာရောတိ- ဝေါဟာရော ဟူသည်ကား၊ ဝိစိတြဝေါဟာရော- ဆန်းကြယ်သော ဝေါဟာရရှိသော၊ ဟေဋ္ဌာကမ္ဗနကော- အောက်မှ ဆွဲငင်တတ်သော၊ ဝါဠမစ္ဆော ဝါ- ကြမ်းတမ်းသော ငါးသည်လည်းကောင်း၊ ဥဒကရက္ခသော ဝါ- ရေ၌နေသော ရက္ခိုက်သည်လည်းကောင်း၊ အာဝဋ္ဋော ဝါ- ဝဲသည်လည်းကောင်း။ တတ္ထာတိ- တတ္ထ ဟူသည်ကား၊ တသ္မိံ သမုဒ္ဒေ- ထို သမုဒ္ဒရာ၌။ ဝါဏိဇာ ဗျသနီ သိယာတိ- ဝါဏိဇာ ဗျသနီ သိယာ ဟူသည်ကား၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ တေ ဝါဏိဇာ- ထို ကုန်သည်တို့သည်၊ ဗျသနပ္ပတ္တာ- ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သည်၊ ဘဝေယျုံ- ဖြစ်ကုန်ရာ၏။ [နှာ-၂၇၇] "သိယျုန္တိ"ပိ ပါဌော- သိယျုန္တိ ဟူသော ပါဌ်သည်လည်း၊ (ဘဝတိ- ဖြစ်၏)။ ပုတ္တကလီတိ- ပုတ္တကလိ ဟူသည်ကား၊ ပုတ္တလာမကော- သားယုတ်တည်း။ ပုတ္တကာဠကဏ္ဏိ- မင်္ဂလာ မရှိသော သားတည်း။ ကုမာရော- မင်းသားသည်၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ ကိဉ္စိ- တစ်စုံတစ်ခုကို၊ ဝတ္တုံ- ဆိုခြင်းငှာ၊ န ဝိသဟိ- မစွမ်းနိုင်။ အထ- ထိုအခါ၌၊ ရာဇာ- မင်းသည်၊ အမစ္စေ- အမတ်တို့ကို၊ အာဏာပေန္တော- စေလိုသည်ဖြစ်၍၊ "ဣမ"န္တိ အာဒိ- ဣမံ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ တတ္ထ ကမ္ဗုသဟတ္ထာယောတိ- တတ္ထ ကမ္ဗုသဟတ္ထာယော ဟူသည်ကား၊ သုဝဏ္ဏံ- ရွှေကို၊ ကမ္ဗုသံ- ကမ္ဗုသဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ဆိုအပ်၏။ သုဝဏ္ဏာဘရဏဘူသိတဟတ္ထာယော- ရွှေဖြင့်ပြီးသော လက်ဝတ် လက်စားတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော လက်ရှိကုန်သော၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ ယထာတိ- ယထာ ဟူသည်ကား၊ ယထာ- အကြင်အခြင်းအရာဖြင့်၊ ဣစ္ဆန္တိ- အလိုရှိကုန်၏၊ တထာ- ထိုအခြင်းအရာဖြင့်၊ ကရောန္တု- ပြုကုန်၏။

ဇဝံ- ဤသို့၊ ဝတွာ- မိန့်တော်မူပြီး၍၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားလောင်း အရိန္ဒမ မင်းကြီးသည်၊ တံ- ထိုသားတော် ဒီဃာဝုမင်းသားကို၊ တတ္ထေဝ- ထိုဥယျာဉ်တော်၌ပင်လျှင်၊ အဘိသိဉ္စာပေတွာ- အဘိသိက်သွန်းစေ၍၊ နဂရံ- နန်းမြို့သို့ ပါဟေသိ- ပို့ဆောင်စေတော်မူပြီ။ သယံ ပန- ကိုယ်တိုင် မိမိသည်ကား၊ ဧကကောဝ- ကိုယ်တော်

တစ်ပါးတည်းသာလျှင်၊ ဥယျာနာ- ဥယျာဉ်တော်မှ၊ နိက္ခမိတွာ- ထွက်သွား၍၊ ဟိမဝန္တံ- ဟိမဝန္တာသို့၊ ပဝိသိတွာ- ဝင်၍၊ ရမဏီယေ- မွေ့လျော်ဖွယ် ရှိသော၊ ဘူမိဘာဂေ- မြေအဖို့၌၊ ပဏ္ဏသာလံ- သစ်ရွက်မိုးကျောင်း(ဇရပ်)ကို၊ မာပေတွာ- ဖန်ဆင်းစေ (ဆောက်လုပ်)၍၊ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ- ရသေ့ရဟန်းကို၊ ပဗ္ဗဇိတွာ- (ရသေ့ရဟန်း) ပြု၍၊ ဝနမူလဖလာဟာရော- တောသစ်မြစ်, တောသစ်သီးဟူသော အစာအာဟာရ ရှိသည် ဖြစ်၍၊ ယာပေသိ- မျှတော်မူပြီ။ မဟာဇနောပိ- မှူးတော်မတ်တော် အစရှိသော လူအပေါင်းသည်လည်း၊ ကုမာရံ- သားတော် ဒီဃာဝုမင်းသားကို၊ ဗာရာဏသိံ- ဗာရာဏသီနေပြည်တော်သို့၊ ပဝေသေသိ- ဝင်စေပြီ (ပို့ဆောင်ပြီ)။ သော- ထိုဒီဃာဝု မင်းသားသည်၊ နဂရံ- မြို့တော်ကို၊ ပဒက္ခိဏံ- လက်ယာရစ် လှည့်လည်ခြင်းကို (လက်ယာဘက်၌ ထား၍ လှည့်လည်ခြင်းကို)၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ပါသာဒံ- ရွှေနန်းပြာသာဒ်ထက်သို့ အဘိရုဟိ- တက်တော်မူပြီ။ တမတ္ထံ= တံ အတ္ထံ- ထိုအကြောင်းကို၊ ပကာသေန္တော- ထင်ရှားပြတော်မူလိုသော၊ သတ္ထာ- သဗ္ဗညု ဘုရားရှင်သည်၊ "တတော"တိ အာဒိံ- တတောအစရှိသော ဤခုနစ်ဂါထာကို၊ အာဟ- ဟောတော်မူပြီ။

တံ ဒိသွာ အဝစုံ ကညာတိ- တံ ဒိသွာ အဝစုံ ကညာ ဟူသည်ကား၊ တံ- ထိုမင်းသားကို၊ မဟန္တေန- ကြီးစွာသော၊ သိရိသောဘဂ္ဂေန- ကျက်သရေရှိ၍ တင့်တယ်သော၊ ပရိဝါရေန- အခြံအရံဖြင့်၊ အာဂတံ- လာသည်ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ "ဧသော- ဤများသော အခြံအရံဖြင့် လာသောသူသည်၊ အသုကော နာမ- ဤအမည်ရှိသူတည်း။" ဣတိ- ဤသို့၊ အဇာနန္တိယော၀- မသိကြသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော၊ တာ နာဋကိတ္ထိယော- ထိုကချေသည်မိန်းမတို့သည်၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ အဝေါစုံ- ပြောဆိုကြကုန်ပြီ။ မမံ ဘရထာတိ- မမံ ဘရထ ဟူသည်ကား၊ မမံ- ငါ့ကို၊ ဣစ္ဆထ- အလိုရှိကြပါ။ ပင်္ကန္တိ- ပင်္ကံ ဟူသည်ကား၊ ရာဂါဒိကိလေသပင်္ကံ- ရာဂ အစရှိသော ကိလေသာညွှန်ပျောင်းကို။ ထလေတိ- ထလေ ဟူသည်ကား၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ- ရဟန်းအဖြစ်၌။ အကဏ္ဍကန္တိ- အကဏ္ဍကံ ဟူသည်ကား၊ ရာဂကဏ္ဍကာဒိဝိရဟိတံ- ရာဂတည်းဟူသော ငြောင့်စသည်မှ ကင်းသော။ တေဟေဝ- ထိုရာဂစသည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော၊ ဂဟနေဟိ- ချုံတို့ဖြင့်၊ အဂဟနံ- တောချုံ မရှိသော။ မဟာပထန္တိ- မဟာပထံဟူသည်ကား၊ သဂ္ဂမောက္ခဂါမိနံ- နတ်ရွာ

နိဗ္ဗာန်သို့ သွားရာ ဖြစ်သော၊ မဟာမဂ္ဂံ- ကြီးစွာသောလမ်းကို၊ ပဋိပန္နော- လျှောက်လှမ်းခဲ့ပြီ။ ယေနာတိ- ယေန ဟူသည်ကား၊ ယေန မိစ္ဆာမဂ္ဂေန- အကြင် များသော လမ်းဖြင့်၊ ဒုဂ္ဂတိံ- ဒုဂ္ဂတိဘဝသို့ ဂစ္ဆန္တိ- သွားကြကုန်၏၊ အဟံ- ငါသည်၊ တံ- ထိုမိစ္ဆာမဂ်တည်းဟူသော လမ်းသို့ ပဋိပန္နော- သွားသူတည်း၊ ဣတိ- ဤသို့ ဝဒတိ-¹ ဆို၏။ တတော- ထိုအခါမှ၊ တာ- ထိုကချေသည်မတို့သည်၊ စိန္တေသုံ- ကြံကြကုန်ပြီ။ (ကိံ) "ရာဇာ- မင်းသည်၊ တာဝ- ရှေးဦးစွာ၊ အမှေ- ငါတို့ကို၊ ပဟာယ- စွန့်၍၊ ပဗ္ဗဇိတော- ရဟန်းပြုခဲ့ပြီ။ အယမ္ပိ- ဤမင်းသားသည်လည်း၊ ကာမေသု- ကာမဂုဏ်တို့၌၊ ဝိရတ္တစိတ္တရူပေါ- တပ်ခြင်းကင်းသောစိတ်ရှိသော သဘောရှိ၏။ သစေ- အကယ်၍၊ နံ- ထိုမင်းသားကို၊ နာဘိရမေဿာမ- ကာမဂုဏ်တို့၌ မမွေ့လျော်စေနိုင်ကုန်အံ့၊ နိက္ခမိတွာ- တောထွက် ၍၊ ပဗ္ဗဇေယျ- ရဟန်းပြုရာ၏။ အဿ- ထိုမင်းသား၏၊ အဘိရမနာကာရံ- ကာမဂုဏ် တို့၌ မွေ့လျော်သော အခြင်းအရာကို၊ ကရိဿာမ- ပြုကုန်အံ့၊" ဣတိ- ဤသို့ (စိန္တေသုံ- ကြံကြကုန်ပြီ)။ အထ- ထိုအခါ၌၊ နံ- ထိုမင်းသားကို၊ အဘိနန္ဒန္တိယော- နှစ်သက် ကြသော ကချေသည်မတို့သည်၊ ဩသာနဂါထံ- အဆုံးဖြစ်သော ဂါထာကို၊ အာဟံသု- ဆိုကြကုန်ပြီ။ တတ္ထ- ထိုဂါထာ၌၊ ဂိရိဗ္ဗဇန္တိ- ဂိရိဗ္ဗဇံ ဟူသည်ကား၊ သီဟပေါတကာနံ- ခြင်္သေ့ငယ်တို့၏၊ ဝသနဋ္ဌာနံ- နေရာအရပ်ဖြစ်သော၊ ကဥ္စနဂုဟံ- ရွှေဂူသို့၊ ကေသရသီဟဿ- ကေသရမည်သော ခြင်္သေ့မင်း၏၊ အာဂတံ ဝိယ- လာခြင်းကဲ့သို့ တဿ တဝ- ထိုအရှင်မင်းသား၏၊ အာဂတံ- လာခြင်းသည်၊ သုအာဂတံ- ကောင်းသော လာခြင်းတည်း။ တွံ နော‌တိ- တွံ နော ဟူသည်ကား၊ တွံ- သင်သည်၊ သဗ္ဗာသမ္ပိ- အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ အမှာကံ- ငါတို့၏၊ ဣဿရော- အစိုးရသူပါတည်း၊ သာမိ- အရှင်သခင်ပါတည်း။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

စ- ဆက်ဦးအံ့၊ ဇဝံ- ဤသို့သော စကားကို၊ ဝတွာ ပန- ဆိုကုန်၍ကား၊ (စ, ပန- ကား နိပါတ်ပုဒ်ဟု ကြံပါ)၊ သဗ္ဗာ- အလုံးစုံကုန်သော၊ တူရိယာနိ- (အိုးစည်, မုရိုးစည်, ထက်စည်, နှဲ, မောင်း, ကြေးနင်းစသော အားဖြင့်) တီးမှုတ်မျိုးတို့ကို၊ ပဂ္ဂဏှိံသု- တီးမှုတ်ကြကုန်ပြီ (ချီးမြှောက်အားပေးကြကုန်ပြီ)။ နာနပ္ပကာရာနိ- (နာနာ+ပကာရ) အထူးထူး အပြားပြားရှိကုန်သော၊ (များသော အပြားရှိ

ကုန်သော)၊ နစ္စဂီတာနိ- ကခြင်း, သီဆိုခြင်းတို့ကို၊ ပဝတ္တိံသု- ဖြစ်စေကုန်ပြီ။ ယသော- စည်းစိမ်ချမ်းသာ အခြံအရံသည်၊ မဟာ- အလွန်များသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ သော- ထိုဒီဃာဝုမင်းသားသည်၊ ယသမဒမတ္တော- အခြံအရံ စည်းစိမ် ဥစ္စာကို စွဲ၍ဖြစ်သော မာန်ယစ်ခြင်းဖြင့် မာန်ယစ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ- များမြတ်သော စည်းစိမ်အခြံအရံဖြင့် မာန်ယစ်သည်ဖြစ်၍၊ (*"ယသ+ သမ္မတ္တော- ရှိလျှင် စည်းစိမ် အခြံအရံဖြင့် လွန်စွာ မာန်ယစ်သည် ဖြစ်၍ဟု လည်းကောင်း၊ "ယသမတ္တော- ရှိလျှင် စည်းစိမ်အခြံအရံဖြင့် မာန်ယစ်သည်ဖြစ်၍"ဟု လည်းကောင်း အနက်ပေးနိုင်သည်*)၊ ပိတရံ- ခမည်းတော်ကို၊ န သရိ- မအောက်မေ့ (သတိမရ)ပြီ။ ဓမ္မေန- တရားသဖြင့် (တရားနှင့်အညီ)၊ ရဇ္ဇံ- မင်းအဖြစ်ကို၊ ကာရေတွာ- ပြုစေ၍၊ (တစ်နည်း) ရဇ္ဇံ- တိုင်းပြည်ကို၊ ကာရေတွာ- အုပ်ချုပ်၍၊ ယထာကမ္မံ- ကံအားလျော်စွာ၊ ဝါ- အကြင် အကြင် (ကုသိုလ်, အကုသိုလ်, ကာယ, ဝစီ, မနော)ကံအားလျော်စွာ၊ ဂတော- သွားရောက်ပြီ (လားပြီ)။ ဗောဓိသတ္တောပိ- ဘုရားလောင်း အရိန္ဒမမင်းသည်လည်း၊ ဈာနာဘိညာ- ရူပဈာန်, အရူပဈာန်အားဖြင့် ဈာန် ၈ ပါးနှင့် ဣဒ္ဓိဝိဓ, ဒိဗ္ဗသောတ စေတောပရိယ (ပရစိတ္တဝိဇာနန)၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသ, ဒိဗ္ဗစက္ခုအားဖြင့် လောကီ အဘိညာဉ် ၅ ပါးတို့ကို၊ နိဗ္ဗတ္တေတွာ- ဖြစ်စေ၍၊ အာယုပရိယောသာနေ- အသက်၏ အဆုံး၌၊ ဗြဟ္မလောကူပဂေါ- သုဒ္ဓါဝါသ ၅ ဘုံ ကြဉ်သော ဗြဟ္မာ ၁၅ ဘုံ၌ ကပ်ရောက် တတ်သည်၊ ဝါ- ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ လားသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း

သတ္ထာ- သဗ္ဗညုဘုရားရှင်သည်၊ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ- ဤသောဏကဇာတ် တရား ဒေသနာကို၊ အာဟရိတွာ- ဆောင်တော်မူ၍၊ "ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ ဣဒါနေဝ- ယခုအခါ၌သာလျှင်၊ (တထာဂတော- သင်တို့ဆရာ ငါဘုရားသည်၊ မဟာဘိ- နိက္ခမနံ- မြတ်သော တောထွက်ခြင်းကို၊ နိက္ခန္တော- တောထွက်တော်မူ သည်။) န- မဟုတ်သေး၊ ပုဗ္ဗေပိ- ရှေး၌လည်း၊ တထာဂတော- ငါဘုရားသည်၊ မဟာဘိနိက္ခမနံ- မြတ်သော တောထွက်ခြင်းကို၊ နိက္ခန္တောယေဝ- တောထွက်တော်မူဖူးသည် သာလျှင်တည်း၊ "ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- မိန့်တော်မူ၍၊ "တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ- အရှင်သောဏကပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ ပရိနိဗ္ဗာယိ- ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းခြင်း, ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ငြိမ်းခြင်းဖြင့် ငြိမ်းတော်မူပြီ၊ ဝါ- ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုတော်မူပြီ၊

(ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊) ရာဟုလကုမာရော- ရာဟုလာမင်းသားသည်၊ (တဒါ- ထိုအခါ၌၊) ပုတ္တော- ဒီဃာဝုမင်းသားသည်၊ [နှာ-၂၃၈] အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ သေသပရိသာ- ကြွင်းကုန်သော ပရိသတ်တို့သည်၊ ဗုဒ္ဓပရိသာ- ဘုရားရှင်၏ ပရိသတ် တို့သည်၊ (အဟေသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ)။ အရိန္ဒမရာဇာ ပန- အရိန္ဒမမင်းကြီးသည်ကား၊ အဟမေဝ- ငါဘုရားသည်သာလျှင်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ခဲ့ပြီ" ဣတိ- ဤသို့ ဇာတက- ဇာတ်တော်ကို၊ သမောဓာနေသိ- ပေါင်းတော်မူပြီ။

ပဌမာ- ရှေးဦးစွာသော၊ သောဏကဇာတကဝဏ္ဏနာ- သောဏကဇာတ်၏ အဖွင့်သည်၊ (နိဋ္ဌိတာ- ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ပြီ)။

၂- သံကိစ္စဇာတ် (၅၃၀)

သူတော်ကောင်းတရားနာရ၍ သောကကင်းဝေးရကြောင်း

ဟောတော်မူရာဌာန

သတ္ထာ- သဗ္ဗညုဘုရားရှင်သည်၊ "ဒိသွာ နိသိန္နံ ရာဇာန"န္တိ ဣဒံ- "ဒိသွာ နိသိန္နံ ရာဇာနံ" အစရှိသော ဂါထာပုဒ်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ဤသံကိစ္စ ဇာတ်တော်ကို၊ ဇီဝကမ္ဗဝနေ- ဇီဝက၏ သရက်ဥယျာဉ်၌၊ ဝိဟရန္တော- သီတင်းသုံး နေတော်မူစဉ်၊ အဇာတသတ္တုဿ- အဇာတသတ်မင်း၏၊ ပိတုဃာတကကမ္မံ- အဘကို သတ်သော အမှုကို၊ အာရဗ္ဘ- အကြောင်းပြု၍၊ ကထေသိ- ဟောတော်မူပြီ။

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဟိ သစ္စံ- ထိုစကားသည် မှန်၏၊ သော- ထိုအဇာတသတ်မင်းကြီးသည်၊ ဒေဝဒတ္တံ- အရှင်ဒေဝဒတ်ကို၊ နိဿာယ- အမှီပြု၍၊ တဿ- ထိုအရှင်ဒေဝဒတ်၏၊ ဝစနေန- စကားဖြင့်၊ ပိတရံ- ခမည်းတော် ဗိမ္ဗိသာရမင်းကြီးကို၊ ဃာတာပေတွာ- သတ်စေ၍၊ သံယဘေဒါဝသာနေ- သံဃာသင်းခွဲသော ကံကို ပြုသော အဆုံး၌၊ ဘိန္နပရိသဿ- ပျက်စီးသော ပရိသတ်ရှိသော၊ ဒေဝဒတ္တဿ- အရှင်ဒေဝဒတ်သည်၊ ဝါ-၏၊ ရောဂေ- ရောဂါသည်၊ ဥပ္ပန္နေ- ဖြစ်လတ်သော်၊ "တထာဂတံ- ဘုရားရှင်ကို၊ ခမာပေဿာမိ- သည်းခံစေအံ့၊" ဣတိ- ဤသို့၊ မဉ္စသိဝိကာယ- ညောင်စောင်း,

ထမ်းစင်ဖြင့်၊ သာဝတ္ထိံ- သာဝတ္ထိပြည်သို့၊ ဂစ္ဆန္တသာ- သွားစဉ်၊ ဇေတဝနဒွါရေ- ဇေတဝန် ကျောင်းတော်တံခါး အနီး၌၊ ပထဝိံ- မြေသို့၊ ပဝိဋ္ဌဘာဝံ- ဝင်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ "ဒေဝဒတ္တော- အရှင်ဒေဝဒတ်သည်၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ- ဘုရားရှင်၏၊ ပဋိပက္ခော- ဆန့်ကျင်ဘက်သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ပထဝိံ- မြေသို့ ပဝိသိတွာ- ဝင်၍၊ အဝီစိပရာယဏော- အဝီစိငရဲလျှင် လဲလျောင်းရာရှိသည်၊ ဇာတော- ဖြစ်ပြီ။ မယာပိ- ငါသည်လည်း၊ တံ- ထိုအရှင်ဒေဝဒတ်ကို၊ နိဿာယ- အမှီပြု၍၊ ဓမ္မိကော- တရားရှိသော၊ ဓမ္မရာဇာ- တရားမင်းဖြစ်သော၊ ပိတာ- ခမည်းတော်ကို၊ ဃာတိတော- သတ်အပ်ပြီ။ အဟမ္ပိ- ငါသည်လည်း၊ ပထဝိံ- မြေသို့ ပဝိသိဿာမိ နု ခေါ- ဝင်ရ အံ့လော၊" ဣတိ- ဤသို့ ဘီတော- ကြောက်သည်ဖြစ်၍၊ ရဇ္ဇသိရိယာ- မင်း၏ စည်းစိမ်၌၊ စိတ္တဿာဒံ- စိတ်၏သာယာခြင်းကို၊ န လဘိ- မရပြီ။ "ထောကံ- အနည်းငယ်၊ နိဒ္ဒါယိဿာမိ- အိပ်ဦးအံ့၊" ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ နိဒ္ဒံ- အိပ်ခြင်းသို့၊ ဥပဂတမတ္တောဝ- ကပ်ရောက်ကာမျှသည်သာလျှင်၊ နဝယောဇနဗဟလာယံ- အထုအားဖြင့် ကိုးယူဇနာ ရှိသော၊ အယမဟာပထဝိယံ- သံမြေကြီး၌၊ ပါတေတွာ- ကျစေ၍၊ အယသူလေဟိ- သံတံကျင်တို့ဖြင့်၊ ကောဋ္ဋိယမာနော ဝိယ-ထိုးဆွအပ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ သုနခေဟိ- ခွေးတို့သည်၊ လုဉ္စိတွာ- အပိုင်းပိုင်းဖြတ်၍၊ ခဇ္ဇမာနော ဝိယ- ခဲစားအပ်ဘိ သကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ဘေရဝရဝေန- ကြောက်မက်ဖွယ်သော အသံဖြင့်၊ ဝိရဝန္တော- မြည်တမ်းလျက်၊ ဥဋ္ဌာတိ- ထ၏။

အဇာတသတ် ဘုရားရှင်ထံ ခစားဝင်ပုံ

အထ- ထိုအခါ၌၊ ဧကဒိဝသံ- တစ်နေ့သ၌၊ စာတုမာသိနိယာ- မိုးလေးလတို့၏ အဆုံးဖြစ်သော၊ ကောမုဒိယာ- တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့၌၊ အမစ္စဂဏပရိဝုတော- မှူးမတ်တော် အပေါင်းသည် ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ယသံ- စည်းစိမ်ကို၊ ဩလောကေတွာ- ကြည့်၍၊ "မမ- ငါ၏၊ ပိတု- ခမည်းတော်၏၊ ယသော- စည်းစိမ်သည်၊ ဣတော- ဤငါ၏ စည်းစိမ်ထက်၊ မဟန္တတရော- ကြီးမြတ်၏။ အဟံ- ငါသည်၊ တထာရူပံ နာမ- ထိုသို့သဘောရှိသည်မည်သော၊ ဓမ္မရာဇာနံ- တရားရှိ (တရားစောင့်)သော မင်းကို၊ ဒေဝဒတ္တံ- အရှင်ဒေဝဒတ်ကို၊ နိဿာယ- အမှီပြု၍၊ ဃာတေသိံ- သတ်မိပြီ၊" ဣတိ- ဤသို့ စိန္တေသိ- ကြံပြီ။ ဧဝံ-

ဤသို့၊ စိန္တေန္တဿေဝ- ကြံစည်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ တဿ- ထိုအဇာတသတ်မင်း၏၊ ကာယေ- ကိုယ်၌၊ ဒါဟော- ပူလောင်ခြင်းသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိ- ဖြစ်ပြီ။ သကလသရီရံ- အလုံးစုံသော ကိုယ်ကို၊ ဝါ- ကိုယ်အလုံးသည်၊ သေဒတိန္တံ- ချွေးဖြင့် စိုစွတ်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ တတော- ထိုနောက်မှ၊ "ကော- အဘယ်သူသည်၊ မေ- ငါ၏၊ ဣမံ ဘယံ- ဤဘေးကို၊ ဝိနောဒေတုံ- ပယ်ဖျောက်ခြင်းငှာ၊ သက္ခိဿတိ နု ခေါ- တတ်နိုင်ပါလတ္တံ့နည်း၊" ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေတွာ- ကြံ၍၊ "ဒသဗလံ- အားဆယ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ဘုရားရှင်ကို၊ ဌပေတွာ- ထား၍၊ အညော- ဘုရားရှင်မှ တစ်ပါးသောသူ မည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ" ဣတိ- ဤသို့၊ ဉတွာ- သိ၍၊ "အဟံ- ငါသည်၊ တထာဂတဿ- ဘုရားရှင်အား၊ မဟာပရာဓော- ကြီးစွာ ပြစ်မှားမိခဲ့၏။ ကော- အဘယ်သူသည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ နေတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ ဒဿေဿတိ နု ခေါ- ပြပါလတ္တံ့နည်း၊" ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေန္တော- ကြံသည်ရှိသော်၊ "ဇီဝကာ- ဆေးဆရာဇီဝကကို၊ အညတြ- ထား၍၊ အညော- ဆရာဇီဝကမှ တစ်ပါးသော၊ ကောစိ- တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည်၊ (မံ- ငါ့ကို၊ နေတွာ- ဆောင်ယူ၍)၊ န (ဒဿေဿတိ)- မပြနိုင်လတ္တံ့၊" ဣတိ- ဤသို့၊ သလ္လက္ခေတွာ- ကောင်းစွာ မှတ်ပြီး၍၊ တဿ- ထိုဆရာဇီဝကကို၊ ဂဟေတွာ- ခေါ်တော်မူ၍၊ ဂမနူပါယံ- သွားရခြင်း၏ အကြောင်းကို၊ ကရောန္တော- ပြုလိုသည် ရှိသော်၊ "ရမဏီယာ ဝတ ဘော ဒေါသိနာ ရတ္တိ"တိ- "ရမဏီယာ ဝတ ဘော ဒေါသိနာ ရတ္တိ"ဟူသော၊ ဥဒါနံ- ဥဒါန်း(ဝမ်းမြောက်စကား)ကို၊ ဥဒါနေတွာ- ကျူးရင့်မြွက်ဆို၍၊ (ဘော- အိုအချင်းတို့၊ ဒေါသိနာ- ဆီးနှင်း, မြူ, တိမ်, သူရိန်, မီးခိုး ညစ်မျိုးငါးဝ ကင်းစင်ပသော၊ ရတ္တိ- ညဉ့်သည်၊ ရမဏီယာ ဝတ- စိတ်နှလုံးကို ယူကျုံးသည့်အနေ မွေ့လျော်စေနိုင်ပေစွတကား၊) "အဇ္ဇ- ယနေ့၊ ကံ- အဘယ်မည်သော၊ သမဏံ ဝါ- ရဟန်းသို့လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏံ ဝါ- ပုဏ္ဏားသို့ လည်းကောင်း၊ ပယိရုပါသေယျာမ နု ခေါ- ဆည်းကပ်ရအံ့နည်း၊" ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- မိန့်တော်မူ၍၊ ပူရဏသာဝကာဒီဟိ- ပူရဏကဿပတို့၏ တပည့်အစရှိကုန်သော မှူးမတ်တော်တို့သည်၊ ပူရဏာဒီနံ- ပူရဏကဿပ အစရှိကုန်သော တိတ္ထိဆရာတို့၏၊ ဂုဏေ- ဂုဏ်ကျေးဇူးတို့ကို၊ ကထိတေ- ပြောဆို လျှောက်တင်အပ်သော်၊ တေသံ- ထိုသူတို့၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ အနာဒိယိတွာ- မယူမူ၍၊ ဇီဝကံ- ဆေးဆရာ ဇီဝကကို၊ ပဋိပုစ္ဆိတွာ-

မေးတော်မူပြန်၍၊ တေန- ထိုဆေးဆရာဇီဝကသည်၊ တထာဂတဿ- သဗ္ဗညု ဘုရားရှင်၏၊ ဂုဏံ- ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်ကို၊ ကထေတွာ- ပြောဆိုရှိ၍၊ "(ဒေဝ- အရှင်မင်းမြတ်)၊ ဒေဝေါ- အရှင်မင်းမြတ်သည်၊ တံ ဘဂဝန္တံ- ထိုသဗ္ဗညုဘုရားရှင်သို့ ပယိရုပါသတု- ဆည်းကပ်ပါလော့၊" ဣတိ- ဤသို့ ဝတွော- လျှောက်တင်အပ်သည် ဖြစ်၍၊ [နှာ-၂၇၉] ဟတ္ထိယာနာနိ- ဆင်ယာဉ် (စသည်)တို့ကို၊ ကပ္ပါပေတွာ- ပြုပြင်စီရင်စေ၍ (ကစေ၍)၊ ဇီဝကမ္ဗဝနံ- ဆေးဆရာဇီဝက၏ သရက်ဥယျာဉ် တောသို့၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ တထာဂတံ- သဗ္ဗညုဘုရားရှင်သို့၊ ဥပသင်္ကမိတွာ- ချဉ်းကပ်၍၊ ဝန္ဒိတွာ- ရှိခိုး၍၊ တထာဂတေန- ဘုရားရှင်နှင့် တကွ၊ ကတပဋိသန္ထာရော- ပြုအပ်ပြီးသော စကားအစေ့အစပ်ရှိသည် ဖြစ်၍၊ သန္ဒိဋ္ဌိကံ- မျက်မှောက်၌ ဖြစ်သော၊ သာမညဖလံ- ရဟန်းအဖြစ်၏ အကျိုးကို၊ ပုစ္ဆိတွာ- မေးလျှောက်၍၊ တထာဂတဿ- ဘုရားရှင်၏၊ မဓုရံ- သာယာသော၊ သာမညဖလ- မဓုဒေသနံ- သာမညဖလသုတ် တရားဒေသနာကို၊ သုတွာ- နာရ၍၊ သုတ္တပရိယောသာနေ- သာမညဖလသုတ်ကို ဟောတော်မူသည်၏ အဆုံး၌၊ ဥပါသကတ္တံ- ရတနာသုံးပါးသို့ ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်တတ်သော ဥပါသကာ၏ အဖြစ်ကို၊ ပဋိဝေဒိတွာ- လျှောက်ကြားပြီး၍၊ တထာဂတံ- ဘုရားရှင်ကို၊ ခမာပေတွာ- သည်းခံစေ၍ (ကန်တော့၍)၊ ပက္ကာမိ- ဖဲသွားလေပြီ။ သော- ထိုအဇာတသတ် မင်းသည်၊ တတော- ထိုအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ ဒါနံ- အလှူကို၊ ဝါ- စွန့်ကြဲခြင်းကို၊ ဒေန္တော- ပေးလျက်၊ သီလံ- အလေ့အကျင့် (သီလ)ကို၊ ရက္ခန္တော- စောင့်ရှောက်လျက်၊ တထာဂတေန- ဘုရားနှင့်၊ သဒ္ဓိံ- အတူတကွ၊ သံသဂ္ဂံ- ပေါင်းဖော်ခြင်းကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ မဓုရမဓုကထံ- သာယာစွာသော တရားစကားကို၊ သုဏန္တော- ကြားနာလျက်၊ ကလျာဏမိတ္တသံသဂ္ဂေန- အဆွေခင်ပွန်းကောင်းနှင့် ပေါင်းဖော်ရခြင်းဖြင့်၊ ပဟီနဘယော- ပယ်အပ်ပြီးသော ဘေးရှိသည်၊ ဝါ- ကြောက်ခြင်းကင်းသည်၊ ဝိဂတလောမဟံသော- ကင်းသော ကြက်သီးမွေးညှင်း ထခြင်းရှိသည် ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ စိတ္တသာတံ- စိတ်၏ ချမ်းသာ ခြင်းကို၊ ပဋိလဘိတွာ- ရ၍၊ သုခေန- ချမ်းသာခြင်းဖြင့်၊ စတ္တာရော- လေးပါးကုန်သော၊ ဣရိယာပထေ- လျောင်း, ထိုင်, ရပ်, သွားဟူသော ဣရိယာပုတ်တို့ကို၊ ကပ္ပေသိ- ပြုပြီ။

စိတ်ချမ်းသာမှုရပြီ

အထ- ထိုအခါ၌၊ ဧကဒိဝသံ- တစ်နေ့သ၌၊ ဓမ္မသဘာယံ- တရားသဘင်၌၊ ကထံ- စကားကို၊ သမုဋ္ဌာပေသုံ- ဖြစ်စေကုန်ပြီ။ (ကိံ- အဘယ်သို့ သမုဋ္ဌာပေသုံ- နည်း)။ "အာဝုသော- ငါ့ရှင်တို့၊ အဇာတသတ္တု- အဇာတသတ်မင်းကြီးသည်၊ ပိတုဃာတကကမ္မံ- အဘသတ်သော အမှုကို၊ ကတွာ- ပြုမိသောကြောင့်၊ ဘယပ္ပတ္တော- ကြောက်ရွံ့ ထိတ်လန့်ခြင်းသို့ ရောက်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ ရဇ္ဇသိရိံ- မင်း၏ စည်းစိမ်ချမ်းသာဟူသော အသရေကို၊ နိဿာယ- မှီ၍၊ စိတ္တဿာဒံ- စိတ်၏ ချမ်းသာခြင်းကို၊ အလဘန္တော- မရသည်ဖြစ်၍၊ သဗ္ဗဣရိယာပထေသု- အလုံးစုံကုန်သော ဣရိယာပုတ်တို့၌၊ ဒုက္ခံ- ဆင်းရဲမှုကို၊ အနုဘောတိ- ခံစားရ၏။ သော- ထိုအဇာတသတ်မင်းသည်၊ ဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ တထာဂတံ- သဗ္ဗညု ဘုရားရှင်ကို၊ အာဂမ္မ- အကြောင်းပြု၍၊ ကလျာဏမိတ္တသံသဂ္ဂေန- အဆွေ ခင်ပွန်းကောင်းနှင့် ပေါင်းဖော်ရသဖြင့်၊ ဝိဂတဘယော- ကင်းသော ဘေးရန်ရှိသည် ဖြစ်၍၊ ဣဿရိယသုခံ- အစိုးရခြင်း မင်းချမ်းသာကို၊ အနုဘောတိ- ခံစားရ၏။" ဣတိ- ဤသို့ (ကထံ- စကားကို၊ သမုဋ္ဌာပေသုံ- ဖြစ်စေကုန်ပြီ)။ သတ္ထာ- ဘုရားရှင် သည်၊ အာဂန္တွာ- ကြွလာတော်မူ၍၊ "ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ ဧတရဟိ- ယခုအခါ၌၊ ကာယ ကထာယ- အဘယ်စကားဖြင့်၊ သန္နိသိန္နာ- အညီအညွတ်စည်းဝေး ထိုင်နေ ကြကုန်သည်၊ အတ္ထ နု- ဖြစ်ကြကုန်သနည်း၊" ဣတိ- ဤသို့ ပုစ္ဆိတွာ- မေးတော်မူ၍၊ "ဣမာယ နာမ- ဤမည်သော စကားဖြင့်၊ (သန္နိသိန္နာ- အညီအညွတ် စည်းဝေးကြ ကုန်သည်၊ ဘဝါမ- ဖြစ်ပါကုန်၏)၊" ဣတိ- ဤသို့၊ ဝုတ္တေ- (ရဟန်းတို့သည်) လျှောက်တင်အပ်သော်။ "ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ ဣဒါနေဝ- ယခုအခါ၌သာလျှင်၊ (ဧသော- ဤအဇာတသတ်မင်းသည်၊ ပိတုဃာတကကမ္မံ- အဘသတ်သော အမှုကို၊ ကတွာ- ပြုမိသောကြောင့်၊ စိတ္တဿာဒံ- စိတ်၏ ချမ်းသာခြင်းကို၊ အလဘန္တော- မရလတ်သော်၊ မံ- ငါ့ကို၊ နိဿာယ- မှီ၍၊ သုခံ- ချမ်းသာစွာ၊ န (သယတိ)- အိပ်ရသည် မဟုတ်သေး)။ ပုဗ္ဗေပိ- ရှေး၌လည်း၊ ဧသ ဧသော- ဤ အဇာတသတ် သည်၊ ပိတုဃာတကကမ္မံ- အဘသတ်သော ကံကို၊ ကတွာ- ပြုပြီး၍၊ မံ- ငါ့ကို၊ နိဿာယ- မှီ၍၊ သုခံ- ချမ်းသာစွာ၊ သယိ- အိပ်ရဖူးပြီ၊" ဣတိ- ဤသို့ ဝတွာ- မိန့်တော်မူ၍၊ အတီတံ- လွန်လေပြီးသော ကာလကို၊ အာဟရိ- ဆောင်တော်မူပြီ။

အတိတ်ဝတ္ထု

အတီတေ- လွန်လေပြီးသော အခါ၌၊ ဗာရာဏသိယံ- ဗာရာဏသီမည်သော ပြည်၌၊ ဗြဟ္မဒတ္တေ- ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည်၊ ရဇ္ဇံ- မင်း၏ အဖြစ်ကို၊ ဝါ- တိုင်းပြည်ကို၊ ကာရေန္တေ- ပြုစေသည်ရှိသော်၊ ဝါ- အုပ်ချုပ်သည် ရှိသော်၊ ဗြဟ္မဒတ္တကုမာရံ နာမ- ဗြဟ္မဒတ္တသတို့သားမည်သော၊ ပုတ္တံ- သားကို၊ ပဋိလဘိ- ရပြီ။ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းသည်၊ ပုရောဟိတဿ- ပုရောဟိတ်၏၊ ဂေဟေ- အိမ်၌၊ ပဋိသန္ဓိံ- ပဋိသန္ဓေကို၊ ဂဏှိ- ယူတော်မူပြီ။ ဇာတဿေဝ- ဖွားမြင်ပြီးသည် သာလျှင်ဖြစ်သော၊ အဿ- ထိုဘုရားလောင်းအား "သံကိစ္စကုမာရော"တိ နာမံ- သံကိစ္စသတို့သားဟူသော အမည်ကို၊ ကရိံသု- မှည့်ကြကုန်ပြီ။ ဉဘောပိ- နှစ်ယောက်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တေ- ထိုမင်းသား, ပုဏ္ဏားတို့သည်၊ ရာဇနိဝေသနေ- မင်း၏အိမ်၌၊ ဧကတောဝ- တပေါင်းတည်း (အတူတကွ)သာလျှင်၊ ဝဍ္ဎိံသု- ကြီးကြ ကုန်ပြီ။ အညမည်- အချင်းချင်း၊ သဟာယကာ- သူငယ်ချင်း ဖြစ်ကြကုန်သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်ကုန်၍၊ ဝယပ္ပတ္တာ- အရွယ်သို့ ရောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ တက္ကသိလံ- တက္ကသိုလ်ပြည်သို့၊ ဂန္တွာ- သွားကုန်ပြီး၍၊ သဗ္ဗသိပ္ပါနိ- အလုံးစုံကုန်သော အတတ်တို့ကို၊ ဉဂ္ဂဏှိတွာ- သင်ယူကုန်၍၊ ပစ္စာဂမိံသု- တစ်ဖန် ပြန်လာကုန်ပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ ရာဇာ- ခမည်းတော် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးသည်၊ ပုတ္တဿ- သားတော် ဗြဟ္မဒတ္တ မင်းသားအား၊ ဉပရဇ္ဇံ- အိမ်ရှေ့မင်း၏ အဖြစ်ကို၊ အဒါသိ- ပေးတော်မူပြီ။ ဗောဓိသတ္တောပိ- သံကိစ္စဘုရားလောင်းသည်လည်း၊ ဉပရာဇဿ- အိမ်ရှေ့မင်း၏၊ သန္တိကေယေဝ- အထံ၌သာလျှင်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။

မင်းသားအကြံများ သံကိစ္စတား

အထ- ထိုအခါ၌၊ ဧကဒိဝသံ- တစ်နေ့သ၌၊ ဉပရာဇာ- အိမ်ရှေ့မင်းသည်၊ ဉယျာနကီဠံ- ဉယျာဉ်ကစားခြင်းကို၊ ဂစ္ဆန္တဿ- သွားသော၊ ပိတု- ခမည်းတော် ဗြဟ္မဒတ်မင်း၏၊ မဟန္တံ- များစွာသော၊ ယသံ- စည်းစိမ်ချမ်းသာကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ တသ္မိံ- ထိုစည်းစိမ်၌၊ လောဘံ- (လိုချင်တပ်မက်မှု)လောဘကို၊ ဉပ္ပါဒေတွာ- ဖြစ်စေ ၍။ "မယှံ- ငါ၏၊ ပိတာ- ခမည်းတော်သည်၊ မမ- ငါ၏၊ ဘာတိကသဒိသော- အစ်ကိုနှင့် တူ၏၊ ဧတဿ- ထိုခမည်းတော်၏၊ မရဏံ- သေလွန်ခြင်းကို၊ သစေ

ဩလောကေဿာမိ- အကယ်၍ ငုံ့လင့်အံ့၊ မဟလ္လကကာလေ- ကြီးရင့်သော အခါ၌၊ ရဇ္ဇံ- မင်းအဖြစ်ကို၊ လဘိဿာမိ- ရလတ္တံ့။ တဒါ- ထိုသို့ ကြီးရင့်သော အခါ၌၊ လဒ္ဓေနပိ- ရအပ်သည်လည်းဖြစ်သော၊ ရဇ္ဇေန- မင်းအဖြစ်ဖြင့်၊ ကော အတ္ထော- အဘယ် အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ပိတရံ- ခမည်းတော်ကို၊ မာရေတွာ- သတ်၍၊ ရဇ္ဇံ- မင်းအဖြစ်ကို၊ ဂဏှိဿာမိ- ယူအံ့" ဣတိ- ဤသို့ စိန္တေတွာ- ကြံ၍၊ ဗောဓိသတ္တဿ- သံကိစ္စဘုရားလောင်းအား၊ တမတ္ထံ- ထိုအကြောင်းကို၊ အာရောစေသိ- ပြောကြားပြီ။ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းသည်၊ "သမ္မ- အရှင့်သား၊ ပိတုဃာတကမ္မံ နာမ- အဖကို သတ်သောအမှုမည်သည်၊ ဘာရိယံ- အလွန်ဝန်းလေးစွာ၏။ နိရယမဂ္ဂေါ- ငရဲပြည်သို့ သွားရာခရီးတည်း။ ဧတံ- ထိုခမည်းတော်ကို၊ ကာတုံ- သတ်ခြင်းငှာ၊ န သက္ကာ- မတတ်ကောင်း၊ မာ ကရိ- မပြုလင့်၊" ဣတိ- ဤသို့ ပဋိဗာဟိ- တားမြစ်ပြီ။ သော- ထိုအိမ်ရှေ့မင်းသည်၊ ပုနပ္ပုနမ္ပိ- အဖန်ဖန်လည်း၊ ကထေတွာ- ပြောဆို၍၊ ယာဝတတိယံ- သုံးကြိမ်မြောက်အောင်၊ တေန- ထိုသံကိစ္စဘုရားလောင်းသည်၊ ပဋိဗာဟိတော- တားမြစ်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ပါဒမူလိကေဟိ- ခြေရင်း၌ ခစားကုန်သော သူတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- အတူတကွ၊ မန္တေသိ- တိုင်ပင်ပြီ။ တေပိ- ထိုခြေရင်း၌ ခစားကုန်သော သူတို့သည်လည်း၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ- ဝန်ခံ၍၊ [နှာ-၂၈၀] ရညော- ခမည်းတော် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီး၏၊ မာရဏူပါယံ- သေခြင်း၏ အကြောင်းကို၊ ဝီမံသိံသု- စုံစမ်းကြကုန်ပြီ။ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းသည်၊ တံ ပဝတ္တိံ- ထိုအကြောင်းကို၊ ဉတွာ- သိ၍၊ "အဟံ- ငါ(သံကိစ္စ) သည်၊ ဧတေဟိ- ထိုသူတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- အတူတကွ၊ ဧကတော- တပေါင်းတည်း၊ န ဘဝိဿာမိ- မဖြစ်အံ့"၊ ဣတိ- ဤသို့၊ မာတာပိတရော- မိဘတို့ကို၊ အနာပုစ္ဆိတွာဝ- မပန်ကြားမူ၍သာလျှင်၊ အဂ္ဂဒွါရေန- မြတ်သော တံခါးဖြင့်၊ နိက္ခမိတွာ- ထွက်ခဲ့၍၊ ဟိမဝန္တံ- ဟိမဝန္တာ တောင်သို့ ပဝိသိတွာ- ဝင်၍၊ ကသိဏပရိကမ္မံ- ရသေ့ရဟန်း၏အဖြစ်ကို၊ ပဗ္ဗဇိတွာ- ရသေ့ရဟန်းပြု၍၊ ဈာနာဘိညာ- ဈာန်, အဘိညာဉ်တို့ကို၊ နိဗ္ဗတ္တေတွာ- ဖြစ်စေ၍၊ ဝနမူလဖလာဟာရော- တောသစ်မြစ်, တောသစ်သီးဟူသော အစာရှိသည် ဖြစ်၍ ဝိဟာသိ- နေပြီ။

ရာဇကုမာရောပိ- အိမ်ရှေ့မင်းသည်လည်း၊ တသ္မိံ- ထိုဘုရားလောင်း သံကိစ္စသည်၊ ဂတေ- သွားသည်ရှိသော်၊ ပိတရံ- ခမည်းတော်ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးကို၊

မာရာပေတွာ- သတ်စေ၍၊ မဟန္တံ- များစွာသော၊ ယသံ- (မင်း၏) စည်းစိမ်ကို၊ အနုဘဝိ- ခံစားပြီ။ "သံကိစ္စကုမာရော- သံကိစ္စသတို့သားသည်၊ ဣသိပဗ္ဗဇ္ဇံ- ရသေ့ရဟန်းအဖြစ်ကို၊ ပဗ္ဗဇိတော ကိရ- (ရသေ့ရဟန်း)ပြုသတတ်။" ဣတိ- ဤသို့ သုတွာ- ကြား၍၊ ဗဟူ- များစွာကုန်သော၊ ကုလပုတ္တာ- အမျိုးသားတို့သည်၊ နိက္ခမိတွာ- (အိမ်မှ) ထွက်၍၊ တဿ- ထိုသံကိစ္စရသေ့၏၊ သန္တိကေ- အထံ၌၊ ပဗ္ဗဇိံသု- ရသေ့ရဟန်း ပြုကြကုန်ပြီ၊ သော- ထိုသံကိစ္စရသေ့သည်၊ မဟတာ- အရေအတွက်အားဖြင့် များသော၊ ဣသိဂဏေန- ရသေ့အပေါင်းသည်၊ ပရိဝုတော- ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍၊ တတ္ထ- ထိုဟိမဝန္တာတောင်၌၊ ဝသိ- နေပြီ။ သဗ္ဗေပိ- အလုံးစုံကုန်သော ရသေ့တို့သည်လည်း၊ သမာပတ္တိလာဘိနော ယေဝ- ချာန်သမာပတ်ကို ရကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ ရာဇာပိ- (သားတော် ဗြဟ္မဒတ္တ)မင်းသည်လည်း၊ ပိတရံ- ခမည်းတော် ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးကို၊ မာရေတွာ- သတ်၍၊ အပ္ပမတ္တကံယေဝ- အနည်းငယ်မျှသည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ကာလံ- ကာလပတ်လုံး၊ ရဇ္ဇသုခံ- မင်း၏ စည်းစိမ်ချမ်းသာကို၊ အနုဘဝိတွာ- ခံစား၍၊ တတော- ထိုအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ ဘီတော- ကြောက်လန့်သည်ဖြစ်၍၊ စိတ္တဿာဒံ- စိတ်၏ချမ်းသာခြင်းကို၊ အလဘန္တော- မရသည်ဖြစ်၍၊ နိရယေ- ငရဲ၌၊ ကမ္မကရဏပ္ပတ္တော ဝိယ- ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။

မင်းကြီး မိတ်ဆွေကို အောက်မေ့နေ

သော- ထိုဗြဟ္မဒတ်မင်းသည်၊ ဗောဓိသတ္တံ- သံကိစ္စဘုရားလောင်းကို၊ အနုဿရိတွာ- အောက်မေ့၍၊ "မေ- ငါ၏၊ သဟာယော- အဆွေဖြစ်သော သံကိစ္စသတို့သားသည်၊ 'ပိတုဃာတကမ္မံ- အဖကိုသတ်သော ကံသည်၊ ဘာရိယံ- အလွန်ဝန်လေး၏၊ မာ ကရိ- မပြုလင့်၊' ဣတိ- ဤသို့၊ ပဋိသေဓေတွာ- တားမြစ်၍၊ မံ- ငါ့ကို၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ကထံ- စကားကို၊ ဂါဟာပေတုံ- ယူစေခြင်းငှာ၊ အသက္ကောန္တော- မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍၊ အတ္တာနံ- မိမိကိုယ်ကို၊ နိဒ္ဒေါသံ- အပြစ်မရှိသည်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ပလာယိ- ထွက်ပြေးလေပြီ။ သော- ထိုသံကိစ္စဘုရားလောင်းသည်၊ ဣဓ- ဤအရပ်၌၊ သစေ အဘဝိဿ- အကယ်၍ ရှိအံ့၊ မေ- ငါ့အား၊ ပိတုဃာတကမ္မံ- ပိတုဃာတကကံကို၊ ကာတုံ- ပြုခြင်းငှာ၊ အဒဿ- မပေးလေရာ။ မေ- ငါ၏၊ ဣဒမ္ပိ ဘယံ- ဤကြောက်ရွံ့ ထိတ်လန့်ခြင်းဘေးကိုလည်း၊

ဟာရေယျ- ပယ်ဖျောက်လေရာ၏။ သော- ထိုသံကိစ္စဘုရားလောင်းသည်၊ တေရဟိ- ယခုအခါ၌၊ ကဟံ- အဘယ်အရပ်၌၊ ဝိဟရတိ နု ခေါ- နေလေသနည်း။ (အဟံ- ငါသည်) တဿ- ထိုသံကိစ္စ၏၊ ဝသနဋ္ဌာနံ- နေရာအရပ်ကို၊ သစေ ဇာနေယျံ- အကယ်၍ သိအံ့၊ (တံ- ထိုသံကိစ္စကို) ပဏ္ဍောသာပေယျံ- ခေါ်စေရာ၏။ ကော- အဘယ်သူသည်၊ တဿ- ထိုသံကိစ္စဘုရားလောင်း၏၊ ဝသနဋ္ဌာနံ- နေရာအရပ်ကို၊ မေ- ငါ့အား၊ အာရောစေယျ နု ခေါ- ပြောကြားလာပါအံ့နည်း။" ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံပြီ။ သော- ထိုပြဟ္မဒတ်မင်းသည်၊ တတော- ထိုအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ အန္တေပုရေ စ- နန်းတော်တွင်း၌လည်းကောင်း၊ ရာဇသဘာယဉ္စ- မင်းပွဲသဘင်၌လည်းကောင်း၊ ဗောဓိသတ္တဿ- သံကိစ္စဘုရားလောင်း၏၊ ဝဏ္ဏံယေဝ- ဂုဏ်ကျေးဇူးကိုသာလျှင်၊ ဘာသတိ- ပြောဆို၏။

သံကိစ္စရသေ့ ကြွလာ၍ မင်းကြီးဆည်းကပ်ခြင်း

ဧဝံ- ဤသို့၊ အဒ္ဓါနေ- ရှည်သောကာလသည်၊ ဝါ- သို့၊ ဂတေ- ရောက်သည်ရှိသော်၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းသည်၊ "ရာဇာ- ပြဟ္မဒတ်မင်းသည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ သရတိ- အောက်မေ့၏။ မယာ- ငါသည်၊ တတ္ထ- ထို (ပြဟ္မဒတ်မင်း၏) နန်းတော်သို့၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ တဿ- ထိုမင်းအား၊ ဓမ္မံ- တရားကို၊ ဒေသေတွာ- ဟော၍၊ တံ- ထိုပြဟ္မဒတ်မင်းကို၊ နိဗ္ဗာယံ- ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်ခြင်းကင်းသည်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ အာဂန္တုံ- လာခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ- သင့်၏၊" ဣတိ- ဤသို့၊ ပဏ္ဏာသဝဿာနိ- အနှစ် ငါးဆယ်တို့ပတ်လုံး၊ ဟိမဝန္တေ- ဟိမဝန္တာ၌၊ ဝသိတွာ- နေ၍၊ ပဉ္စသတတာပသပရိဝုတော- ရသေ့ငါးရာတို့သည် ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍၊ အာကာသေန- ကောင်းကင်ခရီးဖြင့်၊ အာဂန္တွာ-လာ၍၊ ဒါယပဿေ နာမ- ဒါယပဿအမည်ရှိသော၊ ဥယျာနေ- ဥယျာဉ်၌၊ ဩတရိတွာ- သက်ဆင်း၍၊ ဣသိဂဏပရိဝုတော- ရသေ့အပေါင်းသည် ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍၊ သိလာပဋ္ဋေ- မင်္ဂလာ ကျောက်ဖျာအပြင်၌၊ နိသီဒိ- နေတော်မူပြီ။ ဥယျာနပါလော- ဥယျာဉ်စောင့်သည်၊ တံ- ထိုဘုရားလောင်းသံကိစ္စရှင်ရသေ့ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ "ဂဏသတ္ထာ- ဂိုဏ်းဆရာ ဖြစ်သော၊ ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ (တွံ- အရှင်ဘုရားသည်)၊ ကော နာမ- အဘယ်အမည်တော် ရှိသနည်း၊" ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိတွာ- မေးလျှောက်၍၊ "သံကိစ္စပဏ္ဍိတော နာမ- သံကိစ္စပညာရှိ မည်၏။" ဣတိ စ- ဤသို့လည်း၊ သုတွာ-

ကြား၍၊ သယမ္ပိ- မိမိ(ဥယျာဉ်စောင့်)သည်လည်း၊ သဥ္စာနိတွာ- ကောင်းစွာ သိရှိမှတ်မိ၍၊ "ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ ယာဝ- အကြင်မျှလောက်၊ အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊ ရာဇာနံ- အရှင်မင်းကြီးကို၊ အာနေမိ- ဆောင်ပါချေဦးအံ့။ တာဝ- ထိုမျှလောက်၊ (တုမှေ- အရှင်ဘုရားတို့သည်၊) ဣဓေဝ- ဤအရပ်၌သာ၊ ဟောထ- နေတော်မူပါဦးလော့။ အမှာကံ- အကျွန်ုပ်တို့၏၊ ရာဇာ- အရှင်မင်းကြီးသည်၊ တုမှေ- အရှင်ဘုရားတို့ကို၊ ဒဋ္ဌုကာမော- ဖူးမြင်ခြင်းငှာ အလိုရှိပါ၏" ဣတိ- ဤသို့ ဝတ္တာ- လျှောက်ကြား၍၊ ဝေဂေန- လျင်မြန်စွာ၊ ရာဇကုလံ- မင်း၏နန်းတော်သို့၊ ဂန္ဒာ- သွား၍၊ တဿ- ထိုသံကိစ္စဘုရားလောင်း ရှင်ရသေ့၏၊ အာဂတဘာဝံ- ကြွရောက်လာသည်၏အဖြစ်ကို၊ ရညော- ဗြဟ္မဒတ်မင်းအား၊ အာရောစေသိ- လျှောက်ကြားပြီ။ ရာဇာ- ဗြဟ္မဒတ်မင်းသည်၊ တဿ- ထိုသံကိစ္စ ရှင်ရသေ့၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္ဒာ- သွား၍၊ ကတ္တပ္ပဋိသန္ထာရော- ပြုအပ်သည်နှင့် ယှဉ်သော၊ ဥပဟာရံ- ကပ်၍ ဆောင်ခြင်းဟူသော ပူဇော်ဖွယ်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ပဥှံ- အမေးပြဿနာကို၊ ပုစ္ဆိ- မေးလျှောက်ပြီ။ တမတ္ထံ- ထိုအကြောင်းကို၊ ပကာသေန္တော- ထင်ရှားပြတော်မူလိုသော၊ သတ္ထာ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ "ဒိသွာ နိသိန္နံ ရာဇာနံ၊ (ပ) တံ မေ အက္ခာဟိ ပုစ္ဆိတော"တိ- "ဒိသွာ နိသိန္နံ ရာဇာနံ (ပ) တံ မေ အက္ခာဟိ ပုစ္ဆိတော" ဟူကုန်သော၊ (ဣမာ နဝ ဂါထာ- ဤကိုးဂါထာတို့ကို၊) အာဟ- ဟောတော်မူပြီ။

၆၉။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့ သော ဥယျာနပါလော- ထိုဥယျာဉ်စောင့်သည်၊ ရထေသဘံ- ရထားစီးချင်း မင်းတကာတို့ထက် မြတ်သော၊ ဗြဟ္မဒတ္တံ- ဗြဟ္မဒတ်အမည်ရှိသော၊ ရာဇာနံ- မင်းကို၊ ရာဇသဘာယံ- မင်းကွန်း၌၊ နိသိန္နံ- ထိုင်နေသည်ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ အထ- ထိုသို့ မြင်ပြီးနောက်မှ၊ အဿ- ထိုဗြဟ္မဒတ်မင်းအား၊ ပဋိဝေဒေသိ- ကြားလျှောက်ပြီ။ မဟာရာဇ- မင်းကြီး၊ တွံ- သင်သည်၊ ယဿ- အကြင် သံကိစ္စရသေ့အား၊ အနု-ကမ္ပကော- နှုးညံ့သောစိတ် ရှိသည်၊ အသိ- ဖြစ်ပြီ။

[နှာ-၂၈၁] ၇၀။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဣသီနံ- ရသေ့တကာတို့ထက်၊ သာဓု သမ္မတော- ကောင်းမြတ်၏ဟု သမုတ်အပ်သော၊ အယံ သံကိစ္စော- ဤသံကိစ္စရှင်ရသေ့သည်၊ အနုပ္ပတ္တော- ရောက်လာတော်မူ၏။ တရမာန-ရူပေါ- အဆောတလျင်၊ နိယျာဟိ- ကြွတော်မူပါလော့။ မဟေသိနံ-

သိလက္ခန္ဓာအစရှိသော ကျေးဇူးအပေါင်းကို ရှာမှီးလေ့ရှိသော ရှင်ရသေ့ကို၊ ခိပ္ပံ- လျင်စွာ၊ ပဿ- ဖူးမြင်တော်မူပါလော့။

၇၁။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ တတော- ထိုသို့ကြားလျှောက်ပြီးသော နောက်မှ၊ ရထေသဘော- ရထားစီးချင်း မင်းတကာတို့ထက် မြတ်သော၊ ရာဇာ- ပြဟ္မဒတ်မင်းသည်၊ တရမာနော- အဆောတလျင်၊ ယုတ္တံ- ကအပ်သော၊ သန္ဒနံ- ရထားထက်သို့၊ အာရုယှ- တက်စီး၍၊ မိတ္တာမစ္စပရိဗျူဠော- ချစ်ကျွမ်းဝင်သော မှူးတော်မတ်တော် အပေါင်းခြံရံလျက်၊ အဂမာသိ- သွားလေပြီ။

၇၂။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့ ကာသိနံ- ကာသိတိုင်းသူတို့၏၊ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနော- တိုင်းပြည်သူ လူအပေါင်း၏ စိတ်ကို ပွားစေတတ်သော၊ ရာဇာ- ပြဟ္မဒတ်မင်းကြီးသည်၊ ဝါဠဗီဇနိဥ္စ- သားမြီးယပ်လည်းကောင်း၊ ဥဏှီသဥ္စ- ရွှေသင်းကျစ်လည်းကောင်း၊ ခဂ္ဂဥ္စ- သန်လျက်လည်းကောင်း၊ ဆတ္တဥ္စ- ထီးဖြူလည်းကောင်း၊ ဥပါဟနဥ္စ- ရွှေခြေနင်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့ ပဥ္စကကုဓါနိ- ငါးပါးကုန်သော မင်းမြောက်တန်ဆာတို့ကို၊ နိက္ခိပ္ပ- ထားခဲ့၍။

၇၃။ ရာဇာ- ပြဟ္မဒတ်မင်းသည်၊ ယာနမှာ- ရထားထက်မှ၊ ဩရုယှ- သက်၍၊ ပဋိစ္ဆဒံ- မင်းမြောက်တန်ဆာငါးပါးကို၊ ဌပယိတွာ- ဘဏ္ဍာစိုး လက်၌ ထားခဲ့၍၊ ဒါယပဿသ္မိံ- ဒါယပဿ အမည်ရှိသော ဥယျာဉ်တော်၌၊ အာသိနံ- နေလင့်သော၊ သံကိစ္စံ- သံကိစ္စရှင်ရသေ့သို့ ဥပသင်္ကမိကပ်လေပြီ။

၇၄။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ သော ရာဇာ- ထိုပြဟ္မဒတ်မင်းကြီးသည်၊ ဥပသင်္ကမိတွာ- ကပ်လေပြီး၍၊ ဣသိနာ- သံကိစ္စရှင်ရသေ့နှင့်၊ သဟ- အတူ တကွ၊ သမ္မောဒိ- ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ပြောဟောပြီ။ တံ ကထံထို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ပြောဟောသော စကားကို၊ ဝီတိသာရေတွာပြီးဆုံးစေ၍၊ ဧကမန္တံ- တင့်အပ်လျောက်ပတ်သော အရပ်၌၊ ဥပါဝိသိကပ်ဝင်ပြီ။

၇၅။ ဧကမန္တံ- တင့်အပ်လျောက်ပတ်သော အရပ်၌၊ နိသိန္နော ၀- ထိုင်နေပြီးသော်သာလျှင်၊ အထ ပဥှာ- ထို့နောင်မှ၊ ကာလံ- ပြဿနာ မေးအံ့သော ကာလကို၊ အမညထ- သိ၏။ တတော- ထိုသို့ သိပြီးသော နောင်မှ၊ ပါပါနိ ကမ္မာနိ- မကောင်းမှုကံတို့ကို၊ ပုစ္ဆိတုံ- မေးအံ့သောငှာ၊ ပဋိပဇ္ဇထ- ဆည်းကပ်လေ၏။

၇၆။ ကုသိနံ- ရသေ့အပေါင်းတို့တွင်၊ သာဓုသမ္မတံ- သူတော်ကောင်းဟု သမုတ်အပ်သော၊ ကုသိသံဃပုရက္ခတံ- ရသေ့အပေါင်း ခြံရံအပ်သော၊ ဒါယပဿသ္မိံ- ဒါယပဿအမည်ရှိသော ဥယျာဉ်တော်၌၊ အာသီနံ- နေသော၊ သံကိစ္စံ- သံကိစ္စအမည်ရှိသော၊ ကုသိံ- ရသေ့ကို၊ ပုစ္ဆာမ- မေးလျှောက်ကုန်၏။

၇၇။ ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ ဓမ္မာတိစာရိနော- ကုသိုလ်ဆယ်ပါး တရားကို လွန်၍ ကျင့်ကုန်သော၊ နရာ- လူတို့သည်၊ ပေစ္စ- တမလွန်ဘ၀၌၊ ကံ ဂတိံ- အဘယ်မည်သော ဂတိသို့၊ ဂစ္ဆန္တိ- သွားရကုန်အံ့နည်း။ ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ မယာ- အကျွန်ုပ်သည်၊ ဓမ္မော- သုစရိုက်တရားကို၊ အတိစိဏ္ဏော- လွန်၍ ကျင့်မိအပ်၏။ ပုစ္ဆိတော- မေးအပ်သော အရှင်ဘုရားသည်၊ တံ- ထို အကြောင်းကို၊ မေ- အကျွန်ုပ်အား၊ အက္ခာဟိ- ဖြေကြားတော်မူပါလော့။

တတ္ထ- ထို'ဒိသွာ နိသိန္နံ' စသော ဂါထာတို့၌၊ ဒိသွာတိ- ဒိသွာ ဟူသည်ကား၊ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ သော ဥယျာနပါလော- ထိုဥယျာဉ်စောင့်သည်၊ ရာဇာနံ- မင်းကြီးကို၊ ရာဇသဘာယံ- မင်းကွန်း၌၊ နိသိန္နံ- ထိုင်နေသည်ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍။ အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿ- ထိုမင်းကြီးအား၊ ပဋိဝေဒေသိ- ကြားလျှောက်ပြီ။ "ယဿာသိ"တိ ဝဒန္တော- ယဿာသိစသည်ကို ဆိုလျက်၊ အာရောစေသိ- လျှောက် ကြားပြီ။ ကုတိ- ဤကား၊ အတ္တော- အနက်တည်း။ ယဿာသီတိ- ယဿာသိ ဟူသည်ကား၊ "မဟာရာဇ- မြတ်သောမင်းကြီး၊ ယဿ- အကြင်သံကိစ္စရသေ့ကို၊ တွံ- သင်သည်၊ အနုကမ္ပကော မုဒုစိတ္တော- နူးညံ့သောစိတ်ရှိသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ ယဿ- အကြင်သံကိစ္စရသေ့အား၊ အဘိဏှံ- မပြတ်၊ ဝဏ္ဏံ- ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ ပယိရုဒါဟာသိ- ပြောဆိုခဲ့ပြီ။ ကုသိနံ- ရသေ့တို့၏၊ အန္တရေ- အကြား၌၊ သာဓု-

ကောင်း၏၊ လဒ္ဓကော- အကျိုးစီးပွားကို လိုလားသူတို့သည် ရအပ်၏၊[၁]" က္ကတိ- ဤသို့ သမ္မတော- သမုတ်အပ်သော၊ သော အယံ သံကိစ္စော- ထိုသံကိစ္စရသေ့သည်၊ တဝ ဥယျာနေ- သင်မင်းကြီး၏ ဥယျာဉ်၌၊ အနုပ္ပတ္တော- ရောက်ရှိခဲ့ပြီ။ သိလာပဋ္ဋေ- ကျောက်ဖျာထက်၌၊ ကူသိဂဏပရိဝုတော- ရသေ့အပေါင်း ခြံရံအပ်သည် ဖြစ်၍၊ ကဥ္စနပဋိမာ ဝိယ- ရွှေဆင်းတုကဲ့သို့၊ နိသိန္နော- ထိုင်နေခဲ့ပြီ။ တရမာနရူပေါတိ- တရမာနရူပေါ ဟူသည်ကား၊ မဟာရာဇ- မြတ်သောမင်းကြီး၊ ပဗ္ဗဇိတာ နာမ- ရဟန်းတို့မည်သည်၊ ကုလေ ဝါ- အမျိုး၌လည်းကောင်း၊ ဂဏေ ဝါ- ဂိုဏ်း၌လည်းကောင်း၊ အလဂ္ဂါ- မကပ်ငြိကုန်။ တုမှာကံ- သင်မင်းကြီးတို့သည်၊ ဂစ္ဆန္တာနညေဝ- သွားနေကုန်စဉ်မှာပင်လျှင်၊ ပက္ကမေယျုံ- ဖဲသွားကုန်ရာ၏။ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ တရမာနရူပေါ- ဆောလျင်သော သဘောရှိသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊) ခိပ္ပံ- လျင်စွာ၊ နိယျာဟိ- ထွက်ခွါလော့၊ မဟန္တာနံ- မြတ်ကုန်သော၊ သီလာဒိဂုဏာနံ- သီလအစရှိသော ဂုဏ်တို့ကို၊ ဓေိတတ္တာ- ရှားမှီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ မဟေသိနံ- ရသေ့မြတ်ဖြစ်သော သံကိစ္စရသေ့ကို၊ ပဿ- ဖူးမြင်ပါလော့။

တတောတိ- တတော ဟူသည်ကား၊ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ သော ရာဇာ- ထိုမင်းသည်၊ တဿ- ထိုဥယျာဉ်စောင့်၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ တတော- ထိုကြားသည်မှ နောက်၌၊ တဿ- ထိုဥယျာဉ်စောင့်၏၊ ဝစနတော- စကားမှ၊ အနန္တရမေဝ- အခြားမဲ့၌ပင်လျှင်။ နိက္ခိပ္ပါတိ- နိက္ခိပ္ပ ဟူသည်ကား၊ နိက္ခိပိတွာ- ထားခဲ့၍။ တဿ- ထိုမင်းကြီးအား၊ [နှာ-၂၈၂] ဥယျာနဒွါရံ- ဥယျာဉ်တံခါးသို့၊ ပတွာဝ- ရောက်၍သာလျှင်၊ ဧတံ- ဤသို့သော အကြံသည်၊ အဟောသိ ကိရ- ဖြစ်သတဲ့။ "ပဗ္ဗဇိတာ နာမ- ရဟန်းတို့မည်သည်၊ ဂရုဋ္ဌာနိယာ- အလေးဂရုပြုအပ်သော အရာတို့ ဖြစ်ကုန်၏။ သံကိစ္စတာပသဿ- သံကိစ္စရသေ့၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဥဒ္ဓတဝေသေန- ထောင်လွှားသော အသွင်ဖြင့်၊ ဂန္တုံ- သွားခြင်းငှာ၊ အယုတ္တံ- မသင့်၊" က္ကတိ- ဤသို့သော အကြံသည်၊ (အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။) သော-

---

၁။ သာဓု လဒ္ဓကော- သာဓုကို လဒ္ဓကောဟု ဖွင့်သည်၊ ထို့ကြောင့် လဒ္ဓကော- ကောင်းသူဟု အနက်ပေးရမည်၊ သဒ္ဒါနက်မှာ 'ရအပ်သူ' ဖြစ်သည်၊ အကျိုးစီးပွား လိုလားသူတို့သည် ရအပ်သော၊ မှီဝဲအပ်သော ကောင်းသောသူဟု ဆိုလိုသည်။

ထိုမင်းကြီးသည်၊ မဏိစိတ္တသုဝဏ္ဏဒဏ္ဍံ- ပတ္တမြားတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်စွာ စီခြယ်အပ်သော ရွှေဖြင့်ပြီးသော အရိုးရှိသော၊ ဝါလဗီဇနိံ- သားမြီးယပ်လည်းကောင်း၊ ကဉ္စနမယံ- ရွှေဖြင့်ပြီးသော၊ ဥဏှီသပဋ္ဋံ- နဖူးသင်းကျစ်လည်းကောင်း၊ သုပရိက္ခိတ္တံ- ကောင်းစွာ ဖုံးအုပ်၍ ထားအပ်သော၊ မင်္ဂလခဂ္ဂံ- မင်္ဂလာသန်လျက်လည်းကောင်း၊ သေတစ္ဆတ္တံ- ထီးဖြူလည်းကောင်း၊ သောဝဏ္ဏပါဒုကာ- ရွှေခြေနင်းလည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဣမာနိ ပဉ္စ ရာဇကကုဓဘဏ္ဍာနိ- ဤမင်းမြောက်တန်ဆာ ငါးပါးတို့ကို၊ အပနေသိ- ဖယ်ခဲ့ပြီ။ တေန- ထို့ကြောင့်၊ 'နိက္ခိပ္ပ'တိ- နိက္ခိပ္ပဟူ၍၊ ဝုတ္တံ- ဆိုအပ်ပြီ။ ပဋိစ္ဆဒန္တိ[၁]- ပဋိစ္ဆဒံ ဟူသည်ကား၊ တမေဝ ရာဇကကုဓဘဏ္ဍံ- ထိုမင်းမြောက်တန်ဆာ ငါးပါးကိုပင်လျှင်၊ ဌပယိတွာ- ထားခဲ့၍၊ ဘဏ္ဍာဂါရိကဿ- ဘဏ္ဍာစိုး၏၊ ဟတ္ထေ- လက်၌၊ ဒတွာ- ပေး၍။ ဒါယပဿသ္မိန္တိ- ဒါယပဿသ္မိံ ဟူသည်ကား၊ ဧဝံ နာမကေ- ဤသို့ ဒါယပဿဟူ၍ အမည်ရှိသော၊ ဥယျာနေ- ဥယျာဉ်၌။ အထ ကာလံ အမညထာတိ[၂]- အထ ကာလံ အမညထ ဟူသည်ကား၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ သော- ထိုမင်းကြီးသည်၊ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ မေ- ငါ၏၊ ပဉ္စ- ပြဿနာကို၊ ပုစ္ဆိတုံ- မေးမြန်း ခြင်းငှာ၊ ကာလော- အချိန်တည်း၊ ဣတိ- ဤသို့ ဇာနိ- သိပြီ၊ ပါဋ္ဌိယံ ပန- ပါဠိတော် ၌ကား၊ "ယထာကာလ"န္တိ- ယထာကာလံ ဟူ၍၊ အာဂတံ- လာခဲ့ပြီ။ တဿ- ထို ယထာကာလံ ဟူသောပါဌ်၏၊ ကာလာနုရူပေန- အချိန်အားလျောက်ပတ်စွာ၊ ပဉ္စပုစ္ဆနံ- ပြဿနာကို မေးခြင်းကို၊ (ရာဇာ- မင်းသည်၊) အမညထ- သိခဲ့ပြီ။ ဣတိ- ဤသို့ အတ္ထော- အနက်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗော- သိအပ်၏။ ပဋိပဇ္ဇထာတိ- ပဋိပဇ္ဇထ ဟူသည်ကား၊ ပဋိပဇ္ဇိ- ကျင့်ခဲ့ပြီ။ ပေစ္စာတိ- ပေစ္စ ဟူသည်ကား၊ ပဋိဂန္တွာ- ဆန့်ကျင်၍၊ ဝါ- တစ်နည်းကား၊ ဧတံ- ဤပေစ္စဟူသည်၊

၁။ ပဋိစ္ဆဒံ- ခန္ဓာကိုယ်ကို ဖုံးလွှမ်းကြောင်းဖြစ်သော အဝတ်အထည်ကို ရ၏၊ ဤ၌ မင်းတို့၏ကိုယ်၌ ဝတ်ဆင်အပ်သော အဝတ်အထည်နှင့် အဆင်တန်ဆာတို့ကို ဆိုလိုသည်။

၂။ အမညထ- အ+မန+ယ+ထ-ဟုပုဒ်ခွဲ အဇ္ဇတ္တနီနာမယောဂ ဧကဝုစ်ဝိဘတ်ဖြင့် ရုပ်ပြီးသည်၊ ဤ-ဝိဘတ်ကို ထ-ပြုသည်ဟု ယူဆရမည်၊ အဋ္ဌကထာ၌ ဇာနိ-ဟု ဉာ-ဓာတ်၊ ဤ-ဝိဘတ်ဖြင့် ဖွင့်ပြထားသည်၊ ကစ္စည်း၌ ဤ-ဝိဘတ်ကို တ္ထ-ပြုဟု ဆိုထား၏၊ ဤ၌ သံယုတ်မပါ။

ပရလောကဿ- တမလွန်လောက၏၊ နာမံ- အမည်တည်း။ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ ပရလောကေ- တမလွန်လောက၌၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ မယာတိ- မယာ ဟူသည်ကား၊ ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ မယာ- ငါသည်၊ သုစရိတဓမ္မော- သုစရိုက်တရားကို၊ အတိစိဏ္ဏော- လွန်၍ ကျင့်အပ်ပြီ။ ပိတုဃာတကမ္မံ- အဖကို သတ်သော ကံကို၊ ကတံ- ပြုအပ်ပြီ။ ပိတုဃာတကာ- အဖသတ်သူတို့သည်၊ ကံ ဂတိံ- အဘယ်မည်သော ဂတိသို့၊ ဂစ္ဆန္တိ- သွားရကုန်သနည်း။ တံ- ထို အကြောင်းအရာကို၊ မေ- ငါ့အား၊ အက္ခာဟိ- ပြောကြားလော့။ ကတရသ္မိံ နိရယေ- အဘယ်ငရဲ၌၊ ပစ္စန္တိ- ကျက်ကုန်သနည်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆတိ- မေး၏။

ရသေ့ကြီး တရားဟောခြင်း

တံ- ထိုမေးလျှောက်သော စကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းသံကိစ္စရှင်ရသေ့သည်၊ “မဟာရာဇ- မြတ်သော မင်းကြီး၊ တေန ဟိ- ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ သုဏောဟိ- နာတော်မူလော့။” ဣတိ- ဤသို့ ဝတွာ- ဆို၍၊ တာဝ- ရှေးဦးစွာ၊ ဩဝါဒံ- အဆုံးအမကို၊ အဒါသိ- ပေးတော်မူပြီ။ တမတ္ထံ- ထိုအကြောင်းကို၊ ပကာသေန္တော- ထင်ရှားပြတော်မူလိုသော၊ သတ္ထာ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ “ဣသိ အဝစ သံကိစ္စော (ပ) န သော ဂစ္ဆေယျ ဒုဂ္ဂတိ”န္တိ- ဣသိ အဝစ သံကိစ္စော (ပ) န သော ဂစ္ဆေယျ ဒုဂ္ဂတိံ ဟူကုန်သော၊ (ဣမာ တိဿော ဂါထာ- ဤသုံးဂါထာတို့ကို၊) အာဟ- ဟောတော်မူပြီ။

၇၈။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ ဒါယပဿသ္မိံ- ဒါယပဿအမည်ရှိသော ဥယျာဉ်၌၊ အာသီနံ- ထိုင်နေသော၊ ကာသီနံ- ကာသိတိုင်းသူတို့၏၊ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနံ- တိုင်းပြည်အစီးအပွားကို ပွားစေတတ်သော ဗြဟ္မဒတ်မင်းကြီးကို၊ သံကိစ္စော- သံကိစ္စအမည်ရှိသော၊ ဣသိ- ရှင်ရသေ့သည်၊ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ မေ- ငါ၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုဏောဟိ- နာလော့။ ဣတိ- ဤသို့၊ အဝစ- ဆိုလေပြီ။

၇၉။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ယော ဣသိ- အကြင်ရသေ့သည်၊ ဥပ္ပထေန- ခိုးသူရှိသော ခရီးဖြင့်၊ ဝဇန္တဿ- သွားသော ယောကျ်ားအား၊ မဂ္ဂံ- ဘေးမရှိသော ခရီးကို၊ အနုသာသတိ- ပြောကြား၏။ တဿ

က္လသိနော- ထိုဘေးမရှိသော ခရီးကိုကြားသော အရှင်ရသေ့၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ စေ ကယိရာ- အကယ်၍ လိုက်နာငြားအံ့၊ အသာ ပုရိသဿ- ထိုသို့ လိုက်နာသော ယောက်ျား၏၊ မုခံ- မျက်နှာကို၊ ကဏှရဇော- ခိုးသူသည်၊ န မဂ္ဂေယျ- မမြင်ရာ။

၈၀။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ယော က္လသိ- အကြင်ရသေ့သည်၊ အဓမ္မံ- ဒုစရိုက်တရားကို၊ ပဋိပန္နဿ- ကျင့်သောယောက်ျားအား၊ ဓမ္မံ ဓမ္မေန- သုစရိုက်တရားဖြင့်၊ အနုသာသတိ- ဆုံးမ၏။ တဿ က္လသိနော- ထိုရှင်ရသေ့၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ စေ ကယိရာ- အကယ်၍ လိုက်နာငြားအံ့၊ သော ပုရိသော- ထိုလိုက်နာသော ယောက်ျားသည်၊ ဒုဂ္ဂတိံ- ဒုဂ္ဂတိသို့၊ န ဂစ္ဆေယျ- မလားရာ။

တတ္ထ- ထို 'က္လသီ အဝစ' စသော ဂါထာတို့၌၊ ဥပ္ပထေနာတိ- ဥပ္ပထေန ဟူသည်ကား၊ စောရေဟိ- ခိုးသူတို့သည်၊ ပရိယုဋ္ဌိတမဂ္ဂေန- ထကြွ သောင်းကျန်းသော လမ်းဖြင့်။ မဂ္ဂမနုသာသတီတိ- မဂ္ဂမနုသာသတိ ဟူသည်ကား၊ ခေမမဂ္ဂံ- ဘေးကင်းသော လမ်းကို၊ အက္ခာတိ- ပြောကြား၏။ နာ'ဿ မဂ္ဂေယျ ကဏှရကောတိ- နာ'ဿ မဂ္ဂေယျ ကဏှရကောဟူသည်ကား၊ ဩဝါဒကရဿ- အဆုံးအမကို လိုက်နာသော၊ တဿ ပုရိသဿ- ထိုယောက်ျား၏၊ မုခံ- မျက်နှာကို၊ စောရကဏှရကော- ခိုးသူတည်းဟူသော ခြောင့်သည်၊ န ပဿေယျ- မမြင်ရာ။[1] ယော ဓမ္မန္တိ- ယော ဓမ္မံ ဟူသည်ကား၊ ယော- အကြင်သူသည်၊ သုစရိတဓမ္မံ- သုစရိုက်တရားကို။ န သောတိ- န သော ဟူသည်ကား၊ သော ပုရိသော- ထိုယောက်ျားသည်၊ နိရယာဒိဘေဒံ- ငရဲစသည် အပြားရှိသော၊ ဒုဂ္ဂတိံ- ဒုဂ္ဂတိသို့၊ န ဂစ္ဆေယျ- မရောက်ရာ။ ဟိ- မှန်၏၊ မဟာရာဇ- မြတ်သော မင်းကြီး၊ အဓမ္မော- အဓမ္မသည်၊ ဥပ္ပထသဒိသော- ခိုးသူထကြွ သောင်းကျန်းသော လမ်းနှင့်တူ၏။ သုစရိတဓမ္မော- သုစရိုက်တရားသည်၊ ခေမမဂ္ဂသဒိသော- ဘေးကင်းသော

၁။ န ပဿေယျ- န မဂ္ဂေယျကို န ပဿေယျ-ဟု ဖွင့်သည်၊ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်တည်း၊ ...ကဏှရကော-ဆူးသည်၊ န မဂ္ဂေယျ-မထိုးဖေါက်ရာ-ဟု သဒ္ဒတ္ထပေးလေ၊ ဆူး- ဆိုသည်မှာ ခိုးသူဖြစ်သည်၊ ခိုးသူသည်မမြင်ရာဟု အဓိပ္ပါယ်ယူထားသည်။

လမ်းနှင့်တူ၏။ တွံ ပန- သင်သည်ကား၊ ပုဗ္ဗေ- ရှေး၌၊ "(အဟံ- ငါသည်၊) ပိတရံ- အဖကို၊ ဃာတေတွာ- သတ်၍၊ ရာဇာ- မင်းသည်၊ ဟောမိ- ဖြစ်အံ့၊" ဣတိ- ဤသို့၊ မယှံ- ငါ့အား၊ ကထေတွာ- ပြော၍၊ မယာ- ငါသည်၊ ပဋိဗာဟိတော- တားမြစ်အပ်ပါလျက်၊ မမ- ငါ၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ အကတွာ- မလိုက်နာမူ၍၊ ပိတရံ- အဖကို၊ ဃာတေတွာ- သတ်၍၊ [နှာ-၂၈၃] ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ သောစသိ- စိုးရိမ်ရ၏။ ပဏ္ဍိတာနံ- ပညာရှိတို့၏၊ ဩဝါဒံ- အဆုံးအမကို၊ အကရောန္တော နာမ- မလိုက်နာသောသူ မည်သည်၊ စောရမဂ္ဂပဋိပန္နော ဝိယ- ခိုးသူရှိသော ခရီးကို သွားသောသူကဲ့သို့၊ မဟာဗျသနံ- ကြီးစွာသော ပျက်စီးခြင်းသို့၊ ပါပုဏာတိ- ရောက်၏။ ဣတိ- ဤသို့ ဆုံးမ၏။

ဧဝံ- ဤသို့၊ (ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းသံကိစ္စရှင်ရသေ့သည်)၊ အဿ- ထိုပြုဟ္မဒတ်မင်းအား၊ ဩဝါဒံ- အဆုံးအမကို၊ ဒတွာ- ပေးတော်မူ၍၊ ဥပရိ- အလွန်လည်း၊ (အဋ္ဌမဟာနိရယာဒီနိ- ငရဲကြီးရှစ်ထပ် အစရှိသည်တို့ကို၊ ဝိဝရေတွာ- ဖွင့်လှစ်၍)၊ ဓမ္မံ- တရားကို၊ ဒေသေန္တော- ဟောပြတော်မူလိုသည် ဖြစ်၍၊ "ဓမ္မော ပထော မဟာရာဇ ။ပ။ ဂန္တွာ တေ နိရယံ ဃဒ"န္တိ- "ဓမ္မောပထော မဟာရာဇ ။ပ။ ဂန္တွာ တေ နိရယံ ဃဒံ" ဟူကုန်သော၊ (ဒွိပဏ္ဏာသဂါထာယော- ငါးဆယ်နှစ် ဂါထာတို့ကို၊) အာဟ- ဟောတော်မူပြီ။

၈၁။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဓမ္မော- ကုသိုလ်ကမ္မပထတရား ဆယ်ပါးသည်ကား၊ ပထော- ကောင်းမှုကိုပြုသောသူတို့၏ သွားရာဖြစ်သော ဘေးမရှိသော မြတ်သော ခရီးမတည်း။ အဓမ္မော ပန- အကုသိုလ်ကမ္မပထ တရား ဆယ်ပါးသည်ကား၊ ဥပ္ပထော- မကောင်းမှုကို ပြုကုန်သော သူတို့၏ သွားရာ ဖြစ်သော ဘေးနှင့်တကွသော ခရီးတည်း။ အဓမ္မော- အကုသိုလ် ကမ္မပထတရားဆယ်ပါးသည်၊ နိရယံ- ငရဲသို့၊ နေတိ- ဆောင်တတ်၏။ ဓမ္မော- ကုသိုလ်ကမ္မပထတရားဆယ်ပါးသည်၊ သုဂ္ဂတိံ- သုဂတိဘဝသို့၊ ပါပေတိ- ရောက်စေတတ်၏။

၈၂။ ရာဇ- မင်းမြတ်၊ အဓမ္မစာရိနော- မကောင်းသောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိကုန်သော၊ ဝိသမဇီဝိနော- မကောင်းသော အသက်မွေးခြင်း

ရှိကုန်သော၊ ယေ နရာ- အကြင်သတ္တဝါတို့သည်၊ ပေစ္စ- တမလွန်ဘဝ၌၊ ယံ ဂတိံ- အကြင်ငရဲသို့၊ ဂစ္ဆန္တိ- သွားရကုန်၏။ တေသံ နရာနံ- ထို သတ္တဝါတို့၏၊ တေ နိရယေ- ထိုငရဲတို့ကို၊ မေ- ငါ၏၊ သန္တိကာ- အထံမှ၊ သုဏောဟိ- နာလော့။

ငရဲကြီးရှစ်ထပ်

၈၃။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ သဉ္စီဝေါ စ- သိဉ္စိုဝ်းငရဲလည်းကောင်း။ ကာဠသုတ္တော စ- ကာဠသုတ်ငရဲလည်းကောင်း၊ သင်္ဃာတော စ- သံဃာတ ငရဲလည်းကောင်း၊ ဒွေ စ ရောရုဝ- ဇာလရောရုဝ, ဓူမရောရုဝ ငရဲနှစ်ပါးတို့လည်းကောင်း၊ အထာပရော- ထို့မှတစ်ပါး၊ မဟာဝီစိ စ- မဟာအဝီစိငရဲလည်းကောင်း၊ တာပနော စ- တာပနငရဲလည်းကောင်း၊ ပတာပနော စ- ပတာပနငရဲလည်းကောင်း။

၈၄။ ဣတိ- ဤသို့ အဋ္ဌ- ရှစ်ပါးကုန်သော၊ ဧတေ နိရယာ- ထိုငရဲကြီးတို့ကို၊ အက္ခာတာ- ဟောတော်မူအပ်ကုန်၏။ ဒုရတိက္ကမာ- လွန်နိုင်ခဲကုန်၏။ လုဒ္ဒကမ္မေဟိ- ကြမ်းကြုတ်သောအမှုကို ပြုတတ်သော ငရဲထိန်းတို့ဖြင့်၊ အာကိဏ္ဏာ- ပြွမ်းကုန်၏။ ပစ္စေကာ- တစ်ခုတစ်ခုသော ငရဲကြီးကို စွဲ၍၊ သောဠသုဿဒါ- တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးကုန်သော ဥဿဒငရဲတို့သည်၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏။

ဝန်တိုသူတို့၏ ငရဲ

၈၅။ ကဒရိယာ- ဝန်တိုစဉ်းလဲသောသူတို့၏၊ တာပနာ- ကျရာခံရာ ဖြစ်ကုန်၏။ (ဝါ) ကျက်ရာဖြစ်ကုန်၏။ ဃောရာ- ကြမ်းကြုတ်ကုန်၏။ အစ္စိမန္တော- မီးအလျှံရှိကုန်၏။ မဟဗ္ဘယာ- ကြီးသောဘေးရှိကုန်၏။ လောမဟံသနရူပါ- ကြက်သီးထဖွယ်ရှိကုန်၏။ ဘေသ္မာ- အလွန် ကြောက်မက်ဖွယ် ရှိကုန်၏။ ပဋိဘယာ- ဘေးကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏၊ ဒုခါ- အလွန်ဆင်းရဲကုန်၏။

၈၆။ စတုက္ကဏ္ဏာ- လေးထောင့်ရှိကုန်၏။ စတုဒွါရာ- တံခါးလေးမျက်နှာ ရှိကုန်၏။ ဝိဘတ္တာ- လေးတံခါးစီ ဝေဖန်အပ်ကုန်၏။ ဘာဂသော- ခရီးမ

အားဖြင့်၊ မိတာ- နှိုင်းယှဉ်အပ်ကုန်၏။ အယောပါကာရပရိယန္တာ- သံတံတိုင်းလျှင် အဆုံးရှိကုန်၏။ အယသာ- ကိုးယူဇနာရှိသော သံအိုးကင်းဖြင့်၊ ပဋိကုဇ္ဇိတာ- ဖုံးအုပ်အပ်ကုန်၏။

၈၇။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တေသံ နိရယာနံ- ထိုငရဲတို့၏၊ ဘူမိ- မြေသည်၊ အယောမယာ- သံဖြင့်ပြီး၏။ ဇလိတာ- အလျှံပြောင်ပြောင် တောက်၏။ တေဇသာ- မီးနှင့်၊ ယုတာ- ယှဉ်၏။ သမန္တာ- ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ ယောဇနသတံ- ယူဇနာတစ်ရာတိုင်အောင်၊ သဗ္ဗေ- ခပ်သိမ်းကုန်သော ငရဲဘုံတို့သည်၊ ဖုဋ္ဌာ- ထိကုန်လျက်၊ သဗ္ဗဒါ- အခါခပ်သိမ်း၊ တိဋ္ဌန္တိ- တည်ကုန်၏။

ရသေ့ ရဟန်းကို ဆဲသူတို့၏ ငရဲ

၈၈။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ယေ- အကြင်သူတို့သည်၊ တပဿိနံ- ခြိုးခြံသော အကျင့်ရှိကုန်သော၊ သညတာနံ- ကိုယ်နှုတ်နှလုံးကို စောင့်ရှောက်တတ်ကုန်သော၊ က္လသိနံ- ရသေ့တို့အား၊ အတိဝတ္တာရော- ကြမ်းကြုတ်သော စကားတို့ဖြင့် လွန်ကျူး၍ ဆိုတတ်ကုန်၏၊ ဇတေ- ထိုသူတို့သည်၊ ဥဒ္ဓံပါဒါ- ခြေကားမိုးမြှော်၊ အဝံသိရာ- ဦးခေါင်းစောက်ထိုး၊ နိရယေ- ငရဲ၌၊ ပတန္တိ- ကျကုန်၏။

၈၉။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဘူနဟုနော- မိမိအစီးအပွါးကို ဖျက်ဆီးတတ်ကုန်သော၊ တေ- ထိုရသေ့တို့အားကြမ်းကြုတ်သော စကားဖြင့် လွန်ကျူး၍ ဆိုတတ်ကုန်သော သူတို့သည်၊ ဗိလကတာ- အပိုင်းအပိုင်းပြု၍ ချက်အပ်ကုန်သော၊ မစ္ဆာ ယထာ- ငါးတို့ကဲ့သို့၊ ပစ္စန္တိ- ကျက်ကုန်၏။ ကိဗ္ဗိသကာရိနော- ကြမ်းကြုတ်သော အမှုကို ပြုလေ့ရှိကုန်သော၊ နရာ- လူတို့သည်၊ အသင်္ချေယျေ- မရေမတွက်နိုင်ကုန်သော၊ သံဝစ္ဆရေ- နှစ်တို့ပတ်လုံး၊ ပစ္စန္တိ- ကျက်ကုန်၏။

၉၀။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ နိစ္စံ- အမြဲ၊ သန္တရဗာဟိရံ- ကိုယ်တွင်း ကိုယ်ပကို၊ ဍယှမာနေန- လောင်သော၊ ဂတ္တေန- ကိုယ်ဖြင့်၊ နိရယာ- ငရဲမှ၊

နိက္ခမနံ- ထွက်ခြင်းကို၊ ဧသိနော- ရှာကုန်သောငရဲသူတို့သည်၊ ဒွါရံ- တံခါးကို၊ နာဓိဂစ္ဆန္တိ- မရကုန်။

၉၁။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တေ- ထိုငရဲသူသတ္တဝါတို့သည်၊ ပုရတ္ထိမေန- အရှေ့ မျက်နှာဖြင့်၊ ဓာဝန္တိ- ပြေးလေကုန်၏။ တတော- ထိုအရှေ့မျက်နှာမှ၊ ပစ္ဆတော- အနောက်မျက်နှာဖြင့်၊ ဓာဝန္တိ- ပြေးကုန်၏။ ဥတ္တရေန- မြောက်မျက်နှာဖြင့်၊ ဓာဝန္တိ- ပြေးကုန်၏။ တတော- ထိုမြောက်မျက်နှာမှ၊ ဒက္ခိဏံ- တောင်မျက်နှာသို့ ဓာဝန္တိ- ပြေးကုန်၏။ ယံ ယံ ဟိ ဒွါရံ- အကြင် အကြင် အမှတ်မရှိသော တံခါးတို့သို့ ဂစ္ဆန္တိ- ပြေးလေကုန်၏။ တံ တဒေဝ- ထိုအမှတ်မရှိသော တံခါးသည်လျှင်၊ ပိဓီယရေ- ပိတ်နှင့်လေကုန်၏။

[နှာ-၂၈၄] ၉၂။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ နိရယဂါမိနော- ငရဲသို့ လားရကုန်သော၊ ဇနာ- ငရဲသူသတ္တဝါတို့သည်၊ ဗဟူနိ- များစွာကုန်သော၊ ဝဿသဟဿာနိ- အနှစ်တစ်သိန်းပတ်လုံး၊ အနပ္ပကံ- အတိုင်းအရှည် မရှိသော၊ ဒုက္ခံ- ဆင်းရဲသို့၊ ပတ္တာ- ရောက်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဗာဟာ- လက်နှစ်ဖက်တို့ကို၊ ပဂ္ဂယှ- ချီ၍၊ ကန္ဒန္တိ- ငိုကြွေးကုန်၏။

၉၃။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တေဇဿိံ- တန်ခိုးရှိသော၊ ဒုရတိက္ကမံ- လွန်နိုင်ခဲသော၊ ကုပိတံ- အမျက်ထွက်သော၊ အာသီဝိသံ- မြွေဟောက်ကို၊ ယထေ့တိ ကွာဝ- ပုတ်ခတ်သကဲ့သို့ သာဓုရူပေ- ကောင်းသော သဘောရှိသော ရသေ့တို့ကို၊ န အာသီဒေ- မပုတ်ခတ်ရာ။ သညတာနံ- ကိုယ်နှုတ်နှလုံး သုံးပါးကို စောင့်ရှောက်တတ်ကုန်သော၊ တပဿိနံ- ကိလေသာကို ပူပန် စေတတ်သော အကျင့်ရှိကုန်သော ရသေ့တို့ကို၊ အာသီဒေါ ယထေ့န္တော- သတ်ပုတ်သော၊ နရော- လူသည်၊ အဋ္ဌသု နိရယေသု- ငရဲကြီးရှစ်ထပ်တို့၌၊ ဥပဂစ္ဆေယျ- ကပ်လေရာ၏။

ငရဲကျဖူးသူများနှင့် အပြစ်

၉၄။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ အတိကာယော- ခွန်အားနှင့်ပြည့်စုံသော ကြီးသောကိုယ်လည်း ရှိထသော၊ မဟိဿာသော- လေးသမားကြီးလည်း ဖြစ်ထသော၊ ကေကကာဓိပေါ- ကေကကတိုင်းသူတို့၏ အကြီးလည်း

ဖြစ်ထသော၊ အဇ္ဈနော- အဇ္ဈုနမင်းသည်လည်းကောင်း၊ သဟဿဗာဟု- လေးသမားငါးရာတို့သည် လက်ရုံးတစ်ထောင်တို့ဖြင့် တင်အပ်သော လေးကို တင်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော လက်ရုံးရှိသောကြောင့် သဟဿဗာဟု အမည်ရှိသော မင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဂေါတမံ- အနွယ်ဖြစ်သော၊ ဣသိ- ရှင်ရသေ့ကို၊ အာသဇ္ဇ- သတ်၍၊ ဥစ္ဆိန္နော- ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်၏။

၉၅။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဒဏ္ဍကီ- ဒဏ္ဍကီမင်းသည်၊ အရဇံ- ကိလေသာမြူ မရှိသော၊ ကိသံ ဝစ္ဆံ- ကိသဝစ္ဆအမည်ရှိသော ရသေ့ကို၊ ရဇသာ- ကိလေသာ ဟူသော မြူဖြင့်၊ အဝကိရိယ- ကျဲဖြန့်၍၊ တာလော- ထန်းပင်ကို၊ မူလတော- အမြစ်မှ၊ ဆိန္နောဝ- ဖြတ်သကဲ့သို့၊ ဆိန္နော- ဖြတ်အပ်၏။ သ သော ရာဇာ- ထိုဒဏ္ဍကီမင်းသည်၊ ဝိဘဝံ- ပျက်စီးခြင်းသို့ ဂတော- ရောက်၏။

၉၆။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ မဇ္ဈော- မဇ္ဈအမည်ရှိသော မင်းသည်၊ ယသဿိနေ- များသော အခြံအရံရှိသော၊ မာတင်္ဂသ္မိံ- မာတင်္ဂသုခမိန်၌၊ မနံ- မိမိ၏စိတ်ကို၊ ဥပဟစ္စ- ပျက်စီးစေ၍၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ မဇ္ဈာရညံ- မဇ္ဈမင်း၏ တိုင်းပြည်သည်၊ သပါရိသဇ္ဇော- ပရိသတ်နှင့်တကွ၊ ဥစ္ဆိန္နော- ပျက်စီးသည်၊ အဟု- ဖြစ်ပြီ။

၉၇။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ အန္ဓကဝေဏ္ဍယော- အန္ဓကဝေဏ္ဍုတိုင်း၌ နေသော သူတို့သည်၊ ကဏှဒီပါယနံ- ကဏှဒီပါယနအမည်ရှိသော၊ ဣသိ- ရှင်ရသေ့ကို၊ အာသဇ္ဇ- သတ်ကုန်၍၊ အညောညံ- အချင်းချင်း၊ မုသလာ မုသလေန- ကျည်ပွေ့ဖြင့်၊ ဟန္တွာ- သတ်ကုန်၍၊ ယမသာဓနံ- ငရဲသို့၊ သမ္ပတ္တာ- ရောက်ရကုန်၏။

၉၈။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဣသိနာ- ကပိလရှင်ရသေ့သည်၊ သတ္တော- ကျိန်ဆိုအပ်သော၊ ပုရေ- ရှေးကာလ၌၊ အန္တလိက္ခစရော- ကောင်းကင်၌ သွားသော၊ အယံ စေစ္စော- ဤစေတိယမင်းသည်၊ ပတ္တပရိယာယံ- သေခါနီးသို့ ရောက်၍၊ ဟီနတ္တော- ယုတ်ညံ့သော တန်ခိုးရှိသည်ဖြစ်၍၊ ပထဝိံ- မြေထဲသို့၊ ပါဝေက္ခိ- ဝင်လေပြီ။

၉၉။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တသ္မာဟိ- ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ ဆန္နာဂမနံ- ဆန္ဒစသော လေးပါးသော မလားအပ်သည်သို့ လားခြင်းကို၊ ပဏ္ဍိတာ- ဘုရား အစရှိသော သူတော်ကောင်းအပေါင်းတို့သည်၊ နပ္ပသံသန္တိ- မချီးမွမ်းကုန်။ အဒုဋ္ဌစိတ္တော- မပြစ်မှားသော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ သစ္စူပသံဟိတံ- မှန်သည်နှင့် စပ်သော၊ ဂိရံ- စကားကို၊ ဘာသေယျ- ပြောဆိုရာ၏။

၁၀၀။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ယော နရော- အကြင်သူသည်၊ ပဒုဋ္ဌေန- ပြစ်မှားလိုသော၊ မနသာ- စိတ်ဖြင့်၊ ဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နံ- ဝိဇ္ဇာသုံးပါး ဝိဇ္ဇာရှစ်ပါး စရဏတစ်ဆယ့်ငါးပါးနှင့်ပြည့်စုံတော်မူသော၊ မုနိံ- မြတ်စွာဘုရားကို၊ စေ ပေက္ခတေ- အကယ်၍ ကြည့်ငြားအံ့၊ သော နရော- ထိုသူသည်၊ အဓော နိရယံ- အောက်ငရဲသို့၊ ဂစ္ဆာ- သွားရလေ၏။

၁၀၁။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ယေ ဇနာ- အကြင်သူတို့သည်၊ ဖရုသံ- ရုန့်ရင်း ကြမ်းကြုတ်စွာ၊ ဥပက္ကမာ- လုံ့လပြုကုန်၍၊ ဝုဍ္ဎေ- ဝယဝုဍ္ဎ ဂုဏဝုဍ္ဎဖြစ်သော သူတို့ကို၊ ပရိဘာသန္တိ- ဆဲရေးစွပ်စွဲကုန်၏။ တေ ဇနာ- ထိုသူတို့သည်၊ အနပစ္စာ- သားသမီးမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အဒါယာဒါ- အမွေခံမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ တာလဝတ္ထု- ထန်းပင်ငုပ်တို့ကဲ့သို့၊ ဘဝန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏။

၁၀၂။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ယော စ နရော- အကြင်သူသည်လည်း၊ မဟေသိနံ- သီလက္ခန္ဓ အစရှိသော ကျေးဇူးအပေါင်းကို ရှာမှီးလေ့ရှိထသော၊ ကတကိစ္စံ- ပြုအပ်ပြီးသော ကိစ္စလည်းရှိထသော၊ ပဗ္ဗဇိတံ- ရသေ့ရဟန်းကို၊ ဟန္တိ- သတ်၏။ သ သော နရော- ထိုသူသည်၊ ကာဠသုတ္တေ နိရယေ- ကာဠသုတ်ငရဲ၌၊ စိရရတ္တာယ- ကြာမြင့်စွာသော နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး၊ ပစ္စတိ- ခံရာ၏။

၁၀၃။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ယော စ ရာဇာ- အကြင်မင်းသည်ကား၊ အဓမ္မဋ္ဌော- မင်းကျင့်တရား၌ မတည်၊ မဂေါ ယထာ- သားမိုက်ကဲ့သို့၊ ရဋ္ဌဝိဒ္ဓံသနော- ဆန္ဒ အစရှိသည်၏ အစွမ်းဖြင့် အဂတိသို့ရောက်၍

တိုင်းပြည်ကို ဖျက်ဆီးတတ်၏။ သော စ ရာဇာ- ထိုမင်းသည်ကား၊ ဇနပဒံ- ဇနပုဒ်သူ ရှင်လူအပေါင်းကို၊ တာပယိတွာ- ပူပန်စေတတ်သောကြောင့်၊ ပေစ္စ- တမလွန်ဘဝ၌၊ တာပနေ- တာပနအမည်ရှိသော ငရဲ၌၊ ပစ္စတိ- ခံရ၏။

၁၀၄။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ယော စ ရာဇာ- အကြင်ဇနပုဒ်သူ ရှင်လူအပေါင်းကို ဖျက်ဆီးတတ်သော မင်းသည်ကား၊ ဒိဗ္ဗာနိ- နတ်တို့၏ အရေအတွက် ဖြစ်ကုန်သော၊ သတံ ဝဿသဟဿာနိ- အနှစ်တစ်သိန်းတို့ ကာလပတ်လုံး၊ နိရယေ- ငရဲ၌၊ ပစ္စတိ- ခံရ၏။ သော ရာဇာ- ထိုမင်းသည်၊ အစ္စိသံဃပရေတော- မီးလျှံအပေါင်းတို့ဖြင့် ခြံရံလျက်၊ ဒုက္ခံ ဝေဒနံ- ဆင်းရဲဝေဒနာကို၊ ဝေဒေတိ- ခံစားရ၏။

[နှာ-၂၈၅] ၁၀၅။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တဿ နေရယိကဿ- ထိုငရဲသူ သတ္တဝါ၏၊ ကာယာ- ကိုယ်မှ၊ အဂ္ဂိသိခါ- မီးလျှံတို့သည်၊ ပဘဿရာ- ပြိုးပြိုးပြက်၊ နိစ္ဆရန္တိ- ထွက်ကုန်၏။ တေဇောဘက္ခဿ- မီးကို စားရသော ငရဲသူ၏၊ ဂတ္တာနိ- ကိုယ်တို့သည်၊ လောမေဟိ စ- မွေးတွင်းတို့နှင့်လည်းကောင်း၊ နခေဟိ စ- ခြေသည်းလက်သည်း တို့နှင့် လည်းကောင်း၊ သဒ္ဒိံ- တကွ၊ ဇာလာနိ- တစ်ခဲနက်မီးလျှံတို့သည်၊ ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏။

၁၀၆။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ သော နေရယိကော- ထိုငရဲသူသည်၊ နိစ္စံ- အမြဲ သန္တရဗာဟိရံ- ကိုယ်တွင်းကိုယ်ပကို၊ ဥယှမာနေန- လောင်သော၊ ဂတ္တေန- ကိုယ်ဖြင့်၊ ဒုက္ခာဘိတုန္နော- ဆင်းရဲဖြင့် အလွန်နှိပ်စက်သည် ဖြစ်၍၊ တုတ္တင်္ကုသတော- ချွန်းတောင်းဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သော၊ နာဂေါ ယထာ- ဆင်ပြောင်ကဲ့သို့၊ နဒတိ- ဟစ်ကြွေး ငိုမြည်ရ၏။

အမိအဖသတ်သူတို့ ခံစားရာငရဲ

၁၀၇။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ယော ပုရိသာဓမော-အကြင် ယောက်ျား ယုတ်သည်၊ လောဘာ ဝါ- ပြည်တိုင်းကားကို လိုချင်သဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒေါသာ ဝါ- ပြစ်မှားလိုသော စိတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပိတရံ- အဘကို၊

ဟန္တိ- သတ်၏။ သော ပုဂ္ဂလော- ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကာဠသုတ္တေ- ကာဠသုတ် အမည်ရှိသော၊ နိရယေ- ငရဲ၌၊ စိရရတ္တာယ- ရှည်မြင့်စွာသော နေ့ညဉ့် ပတ်လုံး၊ ပစ္စတိ- ခံရ၏။

၁၀၈။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တာဒိသော- ထိုသို့သဘောရှိသော၊ သော ပုဂ္ဂလော- ထိုအဖကို သတ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ လောဟကုမ္ဘိယံ- ကြေးနီ အိုးငရဲ၌၊ ပစ္စတိ- ခံရ၏။ ပက္ကဋ္ဌ- ကျက်သော ငရဲသူကိုလည်း၊ သတ္တိဟိ- လှံတို့ဖြင့်၊ ဟနန္တိ- ထိုးကုန်၏။ နိတ္တစံ- အရေမရှိသည်ကို၊ ကရောန္တိ- ပြုကုန်၏။ တထာဝိဓံ- ထိုသို့အပြားရှိသော၊ နရံ- အဖသတ်ငရဲသူကို၊ အန္ဓံ- မျက်စိကန်းသည်ကို၊ မုတ္တကရီသဘက္ခံ- ကျင်ကြီးကျင်ငယ်လျှင် အစာရှိသည်ကို၊ ကရိတွာ- ပြု၍၊ ခါရေ- ကြေးနီရေ၌၊ နိမုဇ္ဇန္တိ- ငုပ်စေ ကုန်၏။

၁၀၉။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ရက္ခသာ- ငရဲထိန်းတို့သည်၊ တတ္တံ- ရဲရဲ ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်သော၊ အယောဂုဠဥ္စ- သံတွေခဲကို လည်းကောင်း၊ ပက္ကုထိတံ- ကျိုက်ကျိုက်ဆူသော၊ ဂူထကလလဥ္စ- ကျင်ကြီး ကျင်ငယ်ကိုလည်းကောင်း၊ စိရရတ္တတာပိတေ- ကြာမြင့်စွာ ပူစေအပ် ကုန်ပြီးသော၊ ဒီဃေ- ရှည်ကုန်သော၊ ဖာလေ စ- မြားချိတ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ ရဇ္ဇုဘိ- ကြိုးတို့ဖြင့်၊ ဝိဗန္ဓ- ဖွဲ့၍၊ ဝိက္ခမ္ဘ- ခံတွင်းကို ဖွင့်၍၊ ဝိဝရေ- ဟင်းလင်းသော၊ မုခေ- ခံတွင်း၌၊ သမ္ပဝိသန္တိ- ထည့်ကုန်၏။

၁၁၀။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တဿ ပိတုဃာတကဿ- ထိုအဖကို သတ်သော ငရဲသူ၏၊ ဖိဝံ- လျှာကို၊ ဝိဘိဇ္ဇ- ဖြတ်၍၊ သာမာ- ရွှေသော အဆင်းရှိကုန်သော၊ သောဏာ စ- ဆင်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော ခွေးတို့သည်လည်းကောင်း၊ သဗလာ- ပြောက်ကျားသော အဆင်းရှိ ကုန်သော၊ သောဏာ စ- ဆင်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော ခွေးတို့သည် လည်းကောင်း၊ အယောမုခါ- သံနှုတ်သီးရှိကုန်သော၊ ဂိဇ္ဈာ စ- ဝန်တင်လှည်း အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော လင်းတတို့သည်လည်းကောင်း၊ ကာကောလသံဃာ စ- တောကျီးအပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဒိဇာ

စ- ငှက်အပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ သံဂမ္မ- စည်းဝေးကြ၍၊ သလောဟိတံ- သွေးနှင့်တကွ၊ ဝိဃာသံ- စားကြွင်းစားကျန်ကို၊ ခါဒန္တာ ဝိယ- စားကုန်သကဲ့သို့၊ ဝိပ္ပန္ဒမာနံ- တုန်လှုပ်သော ငရဲသူကို၊ မုရုံ- ကြွပ်ကြွပ်မြည်အောင် ဝါး၍၊ ခါဒန္တိ- စားကုန်၏။[၁]

၁၁၁။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဒၶတာလံ- မီးလောင်သော ထန်းပင်ကဲ့သို့သော ကိုယ်ရှိသော၊ ပရိဘိန္နဂတ္တံ- တစ်ကိုယ်လုံးအပေါက်အပေါက် ခုတ်ထွင်းအပ်သော ကိုယ်ရှိသော၊ တံ- ထိုအဖကို သတ်သောသူကို၊ ရက္ခသာ- ငရဲထိန်းတို့သည်၊ နိပ္ပေါထယန္တာ- ပုက်ခတ်ကုန်လျက်၊ အနုဝိစရန္တိ- သွားကြကုန်၏။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တေသံ- ထို ငရဲထိန်းတို့အား၊ ရတီ- မွေ့လျော်ခြင်းတို့သည်၊ ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတရေ ပန- ငရဲသူသတ္တဝါတို့သည်ကား၊ ဒုခိနော- ဆင်းရဲကုန်သည်၊ ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဣဓ လောကေ- ဤလူ့ရွာ၌၊ ယေ ကေစိ- ခပ်သိမ်းကုန်သော၊ ပေတ္တိဃာတိနော- အဖကိုသတ်သောသူတို့သည်၊ ဧတာဒိသသ္မိံ- ဤသို့သဘောရှိသော၊ နိရယေ- ကြေးနီအိုးငရဲ၌၊ ဝသန္တိ- နေရကုန်၏။

၁၁၂။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ပုတ္တော စ- သားသည်လည်း၊ မာတရံ- အမိကို၊ ဟန္တွာန ဟန္တွာ- သတ်မိသောကြောင့်၊ ဣတော- ဤလူ့ပြည်မှ၊

၁၊ ဤဂါထာ၌ ပါဠိတော်ပါဌ်အနေအထားအရ ငရဲထိန်းတို့ထုတ်ဆောင်ထားသော ငရဲသား၏ လျှာကို ခွေး၊ ကျီး စသောသတ္တဝါတို့ ခဲစားကြကုန်၏-ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏၊ အဋ္ဌကထာ၌ ဇိဝှံ-ဟူသော ကံ-ပုဒ်အပြင် သတ္တေ-ဟူသော ကံ-ပုဒ်အပို ထည့်၍ ဖွင့်ထား၏၊ ဇိဝှံ-ကို ဝိဘတ္တိကြိယာ၌စပ်၍ သတ္တေ-ကို ဘက္ခယန္တိ-၌စပ်ရသည်၊ ခွေး၊ ကျီး စသော သတ္တဝါတို့သည် ငရဲသား၏လျှာကို ဖြတ်တောက်၍ ငရဲသားတို့ကို စားကြကုန်၏-ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏၊ ကာကပဒါကာရေန ကောဋ္ဌာသံ ကတွာ-ကို ဘက္ခယန္တိ-၌စပ်၊ ဝိပ္ပန္ဒမာနံ သလောဟိတံ ဝိဃာသံ ခါဒန္တိ-မှာ ဥပမာကို ပြခြင်းဖြစ်သည်၊ အဋ္ဌကထာပါဌ်အနေ ရှုပ်ထွေး၏၊

ဂန္တွာ- သွားလေ၍၊ ယမက္ခယံ- ယမမင်း၏ နေရာ၌၊ ဘုသံ- ပြင်းစွာသော၊ ဒုက္ခံ- ဆင်းရဲသို့ အာပဇ္ဇတေ- ရောက်၏။ အတ္တကမ္မဖလေန- မိမိပြုသော မကောင်းမှုကံ၏ အကျိုးဖြင့်၊ ဥပဂေါ- ကပ်ရလေ၏။

၁၁၃။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဇနယန္တိယာ- အမိကို၊ ဟန္တာန- သတ်မိသော ကြောင့်၊ အတိဗလာ- အလွန်အားကောင်းကုန်သော၊ အမနုဿာ- ငရဲထိန်းတို့သည်၊ အယောမယေဟိ- သံဖြင့်ပြီးကုန်သော၊ ဝါလေဟိ- လျှော်တို့ဖြင့်၊ ပုနပ္ပုနံ- အထပ်ထပ်၊ ဝေဌေတွာ- ရစ်ပတ်၍၊ အယယန္တေ- သံယန္တရားဖြင့်၊ ပီဠယန္တိ- ကြိတ်ကုန်၏။

[နှာ-၂၈၆] ၁၁၄။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ သကာ ဂတ္တာ- မိမိကိုယ်မှ၊ အဿဝံ- ယိုသော၊ တမ္ဗလောဟဝိလီနံဝ- မြေမြေကြေသော ကြေးနီရေနှင့် တူသော၊ တတ္တံ- ရဲရဲပြောင်ပြောင် တောက်လောင်သော၊ ရုဓိရံ- သွေးကို၊ အတ္တသမ္ဘဝံ- ကိုယ်ကောင်ပကတိ ပြန်၍ဖြစ်သော၊ တံ မတ္တိယံ- ထိုအမိကို သတ်သော ငရဲသူကို၊ ပါယေန္တိ- သောက်စေကုန်၏။

၁၁၅။ ဇိဂုစ္ဆံ- စက်ဆုပ်ဖွယ်သော၊ ကုဏပံ- အကောင်ပုပ်လည်း ဖြစ်ထသော၊ ပူတိံ- ပုပ်သောအဖြစ်သို့လည်း ရောက်ထသော၊ ဒုဂ္ဂန္ဓံ- အလွန် မကောင်းသော အနံ့လည်းရှိထသော၊ ဂူထကဒ္ဒမံ- မစင်ဟု ဆိုအပ်သော ညွှန်လည်းဖြစ်ထသော၊ ပုဗ္ဗလောဟိတသင်္ကာသံ- သွေးပြည်နှင့်လည်း တူထသော၊ ရဟဒံ- အိုင်သို့၊ ဓိပေန္တိ- ပစ်ချကုန်၏။ သော- ထိုအမိကို သတ်သော ငရဲသူသည်၊ တံ ရဟဒံ- ထိုအိုင်သို့ ဩဂယှ- သက်၍၊ တိဋ္ဌတိ- တည်နေရ၏။

၁၁၆။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တတ္ထ- ထိုမစင်ငရဲ၌၊ တမေနံ- ထို အမိသတ်သော ငရဲသူကို၊ အတိကာယာ- ပိန်းကောလှေ အတိုင်းအရှည် ရှိသော ကိုယ်ရှိကုန်သော၊ အယောမုခါ- သံအပ်နှင့်တူသော ထက်စွာသော နှုတ်သီး ရှိကုန်သော၊ ကိမယော- ပိုးလောက်တို့သည်၊ ဆဝိံ- အရေကို၊ ဘေတွာန- ဖောက်ကုန်၍၊ မံသလောဟိတေ- အသားအသွေးတို့ကို၊ သံဂိဒ္ဓါ- ပြင်းစွာထိုးဆွကုန်လျက်၊ ခါဒန္တိ- စားကုန်၏။

၁၁၇။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ သော စ- ထိုအမိကို သတ်သော ငရဲသူ သည်လည်း၊ သတပေါရိသံ- အသူတစ်ရာနက်သော၊ နိရယံ- ငရဲသို့ ပတ္တော- ရောက်၍၊ နိမုဂ္ဂေါ- နစ်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ တံ ကုဏပံ- ထိုအကောင်ပုပ်သည်၊ သမန္တာ- ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ သတယောဇနံ- ယူဇနာ တစ်ရာတိုင်တိုင်၊ ပူတိကံ- ပုပ်သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ဝါတိ- လှိုင်၏။

၁၁၈။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဟိ သစ္စံ- မှန်၏၊ စက္ခုမာပိ- မျက်စိရှိသော သူသည်လည်း၊ တေန ဂန္ဓေန- ထိုအပုပ်နံ့ဖြင့်၊ ဖုသိတေဟိ- တွေ့ထိအပ် ကုန်သော၊ စက္ခူဟိ- မျက်စိတို့ကြောင့်၊ ဇီယတိ- ကြေမွပျက်စီးရ၏။ ဗြဟ္မဒတ္တ- ဗြဟ္မဒတ်မင်းမြတ်၊ မာတုဃော- အမိကို သတ်သော ငရဲသူ သည်၊ ဧတာဒိသံ- ထိုသို့သဘောရှိသော၊ ဒုခံ- ဆင်းရဲကို၊ လဘတေ- ရ၏။

ကိုယ်ဝန် ဖျက်ချသူတို့ ခံစားရာငရဲ

၁၁၉။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဂဗ္ဘပါတိယော- ကိုယ်ဝန်ကိုချသော မိန်းမ တို့သည်၊ ဒုရဘိသမ္ဘဝံ- အလွန်ကြောက်မက်ဖွယ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော၊ တိက္ခံ- ထက်လှစွာသော၊ ခုရဓာရံ- သင်ဓုန်းသွားကို၊ အနုက္ကမ္မ- လွန်၍၊ ဒုဂ္ဂံ- ကူးနိုင်ခဲသော၊ ဝေတရဏိံ- ဝေတ္တရဏီအမည်ရှိသော၊ နဒိံ- ကြိမ်ပိုက်ချောင်းသို့၊ ပတန္တိ- ကျကုန်၏။

၁၂၀။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ အယောမယာ- သံဖြင့်ပြီးကုန်သော၊ သောဠသင်္ဂုလကဏ္ဍကာ- တစ်ဆယ့်ခြောက်လက်သစ်ပမာဏ အဆူး ရှိကုန်သော၊ သိမ္ဗလိယော- လက်ပံပင်၏ အလက်တို့သည်၊ ဥဘတော ဒွိသု တီရေသု- ကမ်းနားနှစ်ဘက်တို့၌၊ ဒုဂ္ဂံ- ကူးနိုင်ခက်သော၊ ဝေတရဏိံ- ဝေတ္တရဏီအမည်ရှိသော၊ နဒိံ- ကြိမ်ပိုက်ချောင်းသို့ အဘိလမ္ဗန္တိ- တွဲရရွဲ ကျကုန်၏။

၁၂၁။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ အာဒိတ္တာ- ရဲရဲညီးတောက်ကုန်သော၊ တေ သတ္တာ- ထိုသတ္တဝါတို့သည်၊ အာရကာ- အဝေးမှ၊ အဂ္ဂိခန္ဓာဝ- မီးပုံကြီး တို့ကဲ့သို့၊ အစ္စိမန္တော- အလျှံပြောင်ပြောင် တောက်ကုန်လျက်၊ တိဋ္ဌန္တိ- တည်ကုန်၏။ တေသံ- ထိုသတ္တဝါတို့၏၊ သရီရံ- ကိုယ်သည်၊ ဇာတဝေဒေန-

မီးအလျှံဖြင့်၊ သဒ္ဒိ- တကွ၊ ဥဒ္ဓံ- အထက်သို့၊ ယောဇနံ- တစ်ယူဇနာ
တိုင်တိုင်၊ ဥဂ္ဂတာ- တက်၏။

လင်ငယ် မယားငယ် နေသူတို့ ခံစားရာ ငရဲ

၁၂၂။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ အတိစာရာ- မိမိလင်ကို လွန်ကျူး၍
ကျင့် ကုန်သော၊ နာရိယော စ- မိန်းမတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပရဒါရဂူ-
သူတစ်ပါးမယားကို လွန်ကျူး၍ ကျင့်ကုန်သော၊ နရာ စ- ယောက်ျား
တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဧတေ- ထိုသူတို့သည်၊ တိခိဏကဏ္ဍကေ-
ထက်စွာသော အဆူးရှိသော၊ တတ္တေ- ပြင်းစွာပူသော၊ နိရယေ-
ထိုလက်ပန်ပင်ငရဲ၌၊ ဝဇန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏။

၁၂၃။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တေ- ထိုမိမိလင်ကို ကျူးလွန်၍
ကျင့်ကုန်သော မိန်းမ, သူတစ်ပါးမယားကို လွန်ကျူး၍ကျင့်သော
ယောက်ျားတို့သည်၊ အဝေကွန္တာ- ဦးခေါင်းစောက်ထိုး၊ ပတန္တိ-
လက်ပန်ပင်မှ ကျကုန်၏။ ပုထူ- အသီးအသီး၊ ဝိဝတ္တာ- စုတ်ပြတ်သော
ကိုယ်ရှိကုန်သည်၊ ဝိဟတာ- ပျက်စီးသော ကိုယ်ရှိကုန်သည်၊ ဝိနိဝိဒ္ဓင်္ဂါ-
ထိုးဖောက်အပ်သော ကိုယ်အင်္ဂါရှိ ကုန်သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်ကုန်၍၊ သယန္တိ-
အိပ်ရကုန်၏။ ဒီဃံ- ရှည်စွာသော နေ့ညဥ့်ပတ်လုံး၊ သဗ္ဗဒါ- အခါခပ်သိမ်း၊
ဇဂ္ဂန္တိ နိဒ္ဒံ န ဩက္ကမန္တိ- မအိပ်ရကုန်။

၁၂၄။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တတော- ထိုနောင်မှ၊ ရတျာဝိဝသာနေ-
များစွာသော ညဥ့်တို့၏ အဆုံး၌၊ မဟတိံ- ကြီးမားသော၊ ပဗ္ဗတူပမံ-
တောင်အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ တတ္တံ- ပြောင်ပြောင်တောက်သော၊
အဂ္ဂိသမူဒကံ- မီးနှင့် တူသော ရေရှိသော၊ လောဟကုမ္ဘိံ- ကြေးနီအိုး၌၊
ပဝဇ္ဇန္တိ- ဝင်လျက် ငုပ်ရကုန်၏။

၁၂၅။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဧဝံ- ဤဆိုအပ်သော နည်းဖြင့်၊ ဒိဝါ စ-
နေ့၌လည်းကောင်း၊ ရတ္တော စ- ညဥ့်၌လည်းကောင်း၊ မောဟပါရုတာ-
မောဟဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်ကုန်သော၊ ဒုဿီလာ- သူတစ်ပါးမယားကို ပြစ်မှား
တတ်ကုန်သော သူတို့သည်၊ ပုဗ္ဗေ- ရှေး၌၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ဒုက္ကဋံ-

မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သော ကံကို၊ ပဋိစ္စ- စွဲ၍၊ သကံ ကမ္မံ- မိမိပြုသော မကောင်းမှုကံကို၊ အနုဘောန္တိ- ခံစားရကုန်၏။

၁၂၆။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ခနက္ကိတာ- ဥစ္စာဖြင့် ဝယ်အပ်သော၊ ယာ စ ဘရိယာ- အကြင်မယားသည်လည်း၊ သာမိကံ- မိမိလင်ကို၊ အတိမညတိ- မထီမဲ့မြင် ပြု၏။ သဿုံ ဝါ- ယောက္ခမယောက်ျားသူကို လည်းကောင်း၊ သသုရံ ဝါ- ယောက္ခမ မိန်းမသူကိုလည်းကောင်း၊ ဇေဋ္ဌံ ဝါပိ- ခဲအိုကိုလည်းကောင်း၊ နနန္ဒရံ ဝါ- ယောက်မကိုလည်းကောင်း၊ အတိမညတိ- မထီမဲ့မြင်ပြု၏။

[န္တာ-၂၈၇] ၁၂၇။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တဿာ- ထိုငရဲသူမ၏၊ မုခံ- ခံတွင်းကို၊ အယသင်္ကုနာ- သံချွန်းတောင်းဖြင့်၊ ဝိဝရိတွာ- ဖွင့်၍၊ ဝင်္ကေန- သံမျှားချိပ်ဖြင့်၊ ဇိဝှဂ္ဂံ- လျှာဖျားကို၊ နိဗ္ဗဟန္တိ- ငင်ထုတ်ကုန်၏။ သဗန္ဓနံ- ကြိုးဖြင့်ဖွဲ့လျက်၊ ကမ္မန္တိ- ငင်ကုန်၏။ ကိမိနံ- ပိန်းကောကြီးမျှလောက်သော ပိုးလောက်တို့ဖြင့် ပြည့်သော၊ သဗျာမမတ္တံ- မိမိတစ်လံအတိုင်းအရှည် ရှိသော၊ အတ္တနိ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ဇိဝှံ- လျှာကို၊ ပဿတိ- မြင်ရ၏။ ဝိညာပေတုံ- ငရဲထိန်းတို့ကို တောင်းပန်ခြင်းငှာလည်း၊ န သက္ကောတိ- မတတ်နိုင်ပေ။ ပေစ္စ- တစ်ဖန်လည်း၊ တာပနေ- တာပနငရဲ၌၊ ပစ္စတိ- ကျက်ရ၏။

တံငါ မုဆိုးတို့ ခံစားရာ ငရဲ

၁၂၈။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဩရဗ္ဘိကာ စ- ဆိတ်ကိုသတ်၍အသက်မွေးသော သူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သူကရိကာ စ- ဝက်ကိုသတ်၍ အသက်မွေးသော သူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ မစ္ဆိကာ စ- တံငါတို့ကိုလည်းကောင်း၊ မိဂဗန္ဓကာ စ- သားမုဆိုးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ စောရာ စ- ခိုးသူတို့ကို လည်းကောင်း၊ ဂေါဃာတကာ စ- နွားသတ်ယောက်ျားတို့ကို လည်းကောင်း၊ လုဒ္ဒါ စ- ရုန့်ရင်း ကြမ်းကြုတ်သော သူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အဝဏ္ဏေ- မချီးမွမ်းအပ်သော သူတို့ကို၊ ဝဏ္ဏကာရကာ စ- ချီးမွမ်းခြင်းကို ပြုသော သူတို့ကိုလည်းကောင်း။

၁၂၉။ သတ္တိဟိ စ- လှံတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ လောဟကူဋေဟိ စ- သံဆောက်ပုတ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ နေတ္တိံသေဟိ စ- သန်လျက်တို့ဖြင့် လည်းကောင်း၊ ဥသူဟိ စ- မြားတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဟညမာနာ- ညှဉ်းဆဲ သတ်ပုတ်ကုန်လျက်၊ အဝံသိရာ- ဦးခေါင်းစောက်ထိုး၊ ခါရနဒိံ- ကြိမ်ပိုက် ချောင်းသို့၊ နိရယပါလာ- ငရဲထိန်းတို့သည်၊ ပပတန္တိ- ပစ်ချကုန်၏။

လာဘ်စားသူတို့ ခံစားရာ ငရဲ

၁၃၀။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ကူဋကာရီ- စဉ်းလဲစဉ်းစားပြုတတ်သော တရားသူကြီးစသော သူတို့သည်၊ သာယံပါတော- ညဉ့်နံနက်၊ အယော ကူဋေဟိ- ပြောင်ပြောင်တောက်သော သံတူတို့ဖြင့်၊ ဟညတိ- ညှဉ်းဆဲခံရ၏၊ တတော- ထိုနောင်မှ၊ ဒုရတ္တာနံ- မကောင်းသော အတ္တဘောရှိကုန်သော၊ ပရေသံ- သူတစ်ပါးတို့၏၊ ဝန္တံ- အန်ဖတ်ကို၊ သဒါ- အခါခပ်သိမ်း၊ ဘုဥ္စရေ- စားရကုန်၏။

၁၃၁။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ကိဗ္ဗိသကာရကံ- ကြမ်းကြုတ်သော အမှုကို ပြုတတ်ထသော၊ ဝိပ္ပန္နမာနံ- တပြောင်းပြန်ပြန် တုန်လှုပ်ထသော၊ နရံ- ငရဲသူ သတ္တဝါကို၊ အယောမုခါ- သံဖြင့်ပြီးသော နှုတ်သီးရှိကုန်သော၊ ဓင်္ကာ စ- စွန်ရဲတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဘေရဏ္ဍကာ စ- မြေခွေးတို့သည် လည်းကောင်း၊ ဂိဇ္ဈာ စ- ဝန်တင်လှည်း အတိုင်းအရှည်ရှိသော လင်းတ တို့သည်လည်းကောင်း၊ ကာကောလာ စ- တောကျီးအပေါင်းတို့သည် လည်းကောင်း၊ ခါဒန္တိ- ခဲကုန်၏။

မုဆိုးများ ခံစားရာငရဲ

၁၃၂။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ရဇသာ- ကိလေသာတည်းဟူသော မြူဖြင့်၊ ဆန္နာ- ဖုံးလွှမ်းအပ်ကုန်သော၊ အသန္တော- သူတော်ကောင်း မဟုတ် ကုန်သော၊ ယေ ပုဂ္ဂလာ- အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ မိဂေန- သမင် တိန်ညင်ဖြင့်၊ မိဂံ- သားအပေါင်းကို၊ ဟန္တိ- သတ်ကုန်၏။ ပက္ခိနာ ဝါ ပန- ငှက်တိန်ညင်ဖြင့်လည်း၊ ပက္ခိံ- ငှက်အပေါင်းကို၊ ဟန္တိ- သတ်ကုန်၏။ တေ ပုဂ္ဂလာ- ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ နိရယုဿဒံ- ဥဿဒငရဲသို့ ဂန္တာ- လားရကုန်၏။

တတ္ထ- ထို'ဓမ္မော ပထော' စသော ဂါထာတို့၌၊ ဓမ္မော ပထောတိ- ဓမ္မော ပထော ဟူသည်ကား၊ ဒသကုသလကမ္မပထဓမ္မော- ဆယ်ပါးသော ကုသိုလ်ကမ္မပထ တရားသည်၊ ခေမော- အေးချမ်း၏။ အပ္ပဋိဘယော- ဘေးမရှိ။ သုဂတိ မဂ္ဂေါ- သုဂတိသို့ သွားရာလမ်းကြောင်းတည်း။ ဝိသမဇီဝိနောတိ- ဝိသမဇီဝိနော ဟူသည်ကား၊ အဓမ္မေန- မတရားသဖြင့်၊ ကပ္ပိတဇီဝိကာ- ပြုအပ်သော အသက် မွေးခြင်းရှိသူတို့သည်။ နိရယေ တေတိ- နိရယေ တေ ဟူသည်ကား၊ ဧတေသံ- ထိုမတရားသဖြင့် အသက်မွေးခြင်း ပြုကြကုန်သူတို့၏၊ တေ နိဗ္ဗတ္တနိရယေ- ထိုဖြစ်ရာ ငရဲတို့ကို၊ ကထေမိ- ငါဟောအံ့။ သုဏောဟိ မေတိ- သုဏောဟိ မေ ဟူသည်ကား၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားအလောင်းသည်၊ ရညာ- မင်းကြီးသည်၊ ပိတုဃာတကာနံ- အဖသတ်သော သူတို့၏၊ နိဗ္ဗတ္တနိရယံ- ဖြစ်ရာငရဲကို၊ ပုဋ္ဌော‌ပိ- မေးအပ်ပါ သော်လည်း၊ ပထမံ- ရှေးဦးစွာ၊ တံ- ထိုငရဲကို၊ အဒဿေတွာ- မပြမူ၍၊ အဋ္ဌ- ရှစ်ပါး ကုန်သော၊ မဟာနိရယေ စ- ငရဲကြီးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သောဠသ- တစ်ဆယ့် ခြောက်ပါးကုန်သော၊ ဥဿဒနိရယေ စ- ငရဲငယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဒဿေတုံ- ပြခြင်းငှာ၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ အာဟ- ပြောဆိုပြီ။ ကိံ ကာရဏာ?- အဘယ် အကြောင်းကြောင့်နည်းဟူမူကား၊ ဟိ- အကြောင်းကား၊ ပဌမံ- ရှေးဦးစွာ၊ တသ္မိံ- ထိုအဖ သတ်သောသူတို့ ရောက်ရာငရဲကို၊ ဒဿိယမာနေ- ပြအပ်သည်ရှိသော်၊ ရာဇာ- မင်းကြီးသည်၊ ဖလိတေန- ကွဲသော၊ ဟဒယေန- နှလုံးဖြင့်၊ တတ္ထေဝ- ထိုအရပ်၌ပင်လျှင်၊ မရေယျ- သေရာ၏။ ပန- ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့၊ ဣမေသု နိရယေသု- ဤ ငရဲကြီးရှစ်ထပ် ငရဲငယ်တစ်ဆယ့်ခြောက်ထပ်တို့၌၊ ပစ္စမာနသတ္တေ- ကျက်ကုန်သော သတ္တဝါတို့ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ ဒိဋ္ဌာနုဂတိကော- အမြင်သို့ အစဉ် လိုက်သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ "အဟံ ဝိယ- ငါကဲ့သို့၊ အညေပိ- အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဗဟူ- များစွာ ကုန်သော၊ ပါပကမ္မိနော- မကောင်းမှုကို ပြုကုန်သော သူတို့သည်၊ အတ္ထိ (သန္တိ)- ရှိကုန်၏။ အဟံ- ငါသည်၊ ဧတေသံ- ထိုသူတို့၏၊ အန္တရေ- အကြား၌၊ ပစ္စိဿာမိ- ကျက်ရလတ္တံ့၊" ဣတိ- ဤသို့၊ သဉ္ဇာတုပတ္ထမ္ဘော- ကောင်းစွာဖြစ်သော အထောက်အပံ့ ရှိသည်ဖြစ်၍၊ အရောဂေါ- မနာကျင်သည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ တေ ပန နိရယေ- ထိုငရဲကြီးငရဲငယ်တို့ကို၊ ဒဿေန္တော- ပြလိုသော၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားအလောင်းသည်၊ ပဌမံ- ရှေးဦးစွာ၊

ကူဒ္ဒိဗလေန- တန်ခိုးအားဖြင့်၊ ပထဝိံ- မြေကြီးကို၊ ဒွိဓာ- နှစ်ဖြာ၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ပစ္ဆာ- နောက်မှ၊ ဒဿေသိ- ပြခဲ့ပြီ။

တေသံ- ထိုငရဲဘုံတို့၏၊ ဝဏ္ဏနတ္တော- ပုဒ်၏အနက်ကို (ဧဝံ- ဤသို့ ဝေဒိတဗ္ဗော- သိအပ်၏)။ ဧတ္ထ- ဤငရဲဘုံ၌၊ နိရယပါလေဟိ- ငရဲထိန်းတို့သည်၊ ပဇ္ဇလိတာနိ- အလျှံပြောင်ပြောင် တောက်ကုန်သော၊ နာနာဝုဓာနိ- အမျိုးမျိုးသော လက်နက်တို့ကို၊ ဂဟေတွာ- ကိုင်၍၊ ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကံ- အပိုင်းပိုင်း၊ ဆိန္နာ- ဖြတ်အပ်ကုန်သော၊ ဟိရိံ ဟိရိံ- အမျှင်အမျှင်၊ ကတာ- ပြုအပ်ကုန်သော၊ နေရယိကသတ္တာ- ငရဲသားသတ္တဝါတို့သည်၊ ပုနပ္ပုနံ- အဖန်ဖန်၊ သဉ္ဇီဝန္တိ- အသက်ပြန်၍ရှင်ကုန်၏။ တတော- ထို့ကြောင့်၊ သဉ္ဇီဝေါ- သဉ္ဇီဝငရဲဘုံမည်၏။ ဧတ္ထ- ဤငရဲဘုံ၌၊ နိရယပါလာ- ငရဲထိန်းတို့သည်၊ ပုနပ္ပုနံ- အဖန်ဖန်၊ နဒန္တာ- အော်ဟစ်ကုန်လျက်၊ ဝဂ္ဂန္တာ- ကြွေးကျော်ကုန်လျက်၊[1] ပဇ္ဇလိတာနိ- အလျှံပြောင်ပြောင် တောက်ကုန်သော၊ နာနာဝုဓာနိ- အမျိုးမျိုးသော လက်နက်တို့ကို၊ ဂဟေတွာ- ကိုင်၍၊ ဇလိတာယ- အလျှံပြောင်ပြောင်တောက်သော၊ လောဟပထဝိယံ- သံမြေပြင်၌၊ နေရယိကေ- ငရဲသားဖြစ်ကုန်သော၊ သတ္တေ- သတ္တဝါတို့ကို၊ အပရာပရံ- အပြန်ပြန် အလှန်လှန်၊ အနုဗန္ဓိတွာ- ဖွဲ့ချည်၍၊ ပဟရိတွာ- ပုတ်ခတ်၍၊ ဇလိတပထဝိယံ- အလျှံပြောင်ပြောင် တောက်သော မြေပြင်၌၊ ပတိတေ- လဲကျသည်ရှိသော်၊ ဇလိတကာဠသုတ္တံ- အလျှံပြောင်ပြောင်တောက်သော မဲကြိုးကို၊ ပါတေတွာ- ချ၍၊ [နှာ-၂၈၈] ဇလိတဖရသုံ- အလျှံပြောင်ပြောင် တောက်သော ပဲခွပ်ကို(ဝါ) ဓားမကို၊ ဂဟေတွာ- ကိုင်၍၊ သယံ- ကိုယ်တိုင်၊ ဥန္နဒန္တာ- အော်ဟစ် ကြွေးကျော်ကုန်လျက်၊ မဟန္တေန- ကြီးစွာသော၊ အဋ္ဋဿရေန- နာကျင်သော အသံဖြင့်၊ ဝိရဝန္တေ- မြည်တမ်း၍နေကုန်သော ငရဲသားတို့ကို၊ အဋ္ဌံသေ- ရှစ်မြောင့်၊ သောဠသံသေ- တစ်ဆယ့်ခြောက်မြောင့်၊ ကရောန္တာ- ပြုကုန်လျက်၊ တစ္ဆန္တိ- ရွေကုန်၏

၁။ ဝဂ္ဂန္တာ= ဝဂ္ဂ-ဓာတ် ဥစ္စာရဏတ္ထ-ဟု ပါဠိဆရာတို့ ကြံဆကြ၏၊ ဓာတ်ကျမ်းတို့၌မူ ဝဂ္ဂ-ဓာတ်သည် ဂတျတ္ထ-ဟုပြ၏၊ သက္ကတ၌ ဝလ္က-ဓာတ် ပရိဘာသနတ္ထ-ရှိ၏၊ ဝလ္က-ကို သဒိသပြုသော် ဝက္က-ဟုဖြစ်၏၊ ပြာကတ၌ ပထမက္ခရာကို တတိယက္ခရာသို့ အသံပြောင်း၍ အသံထွက်တတ်သဖြင့် ဝဂ္ဂ-ဟုပုဒ်ဖြစ်လာပုံရသည်။

(ဝါ) ခုတ်ထစ်ကုန်၏။ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ ကာဠသုတ္တော- ကာဠသုတ်ငရဲဘုံ[1] မည်၏။ ဧတ္ထ- ဤငရဲဘုံ၌၊ မဟန္တာ- ကြီးကုန်သော၊ ဇလိတအယပဗ္ဗတာ- အလျှံပြောင်ပြောင် တောက်သော သံတောင်တို့သည်၊ ယာတေန္တိ- ကြိတ်ချေကုန်၏။ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ သံဃာတော- သံဃာတငရဲမည်၏။ တတ္ထ- ထိုသံဃာတငရဲဘုံ၌၊ သတ္တေ- ငရဲသား သတ္တဝါတို့ကို၊ နဝ ယောဇနာယ- ကိုးယူဇနာရှိသော၊ ဇလိတာယ- အလျှံပြောင်ပြောင် တောက်သော၊ အယပထဝိယာ- သံဖြင့်ပြီးသော မြေပြင်၌၊ ယာဝ ကဋိတော- ခါးအရပ်တိုင်အောင်၊ ပဝေသေတွာ- နစ်မြုပ်စေ၍၊ နိစ္စလေ- မလှုပ်ရှားသည်တို့ကို၊ ကရောန္တိ ကိရ- ပြုကုန်သတတ်။ အထ- ထို့နောင်မှ၊ ပုရတ္ထိမတော- အရှေ့အရပ်မှ၊ ဇလိတော- အလျှံပြောင်ပြောင် တောက်သော၊ အယပဗ္ဗတော- သံဖြင့်ပြီးသော တောင်သည်၊ သမုဋ္ဌာယ- ထ၍၊ အသနိ ဝိယ- မိုးကြိုးကဲ့သို့ ဝိရဝန္တော- မြည်လျက်၊ အာဂန္တွာ- လာ၍၊ တေ သတ္တေ- ထိုငရဲသားသတ္တဝါတို့ကို၊ သဏှကရဏိယံ[2]- ကျည်ပွေ့၌ (ဝါ) ဆုံ၌၊ တိလေ- နှမ်းတို့ကို၊ ပိသန္တော ဝိယ- ကြိတ်ချေဘိသကဲ့သို့၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ ပစ္ဆိမဒိသာယ- အနောက်အရပ်၌၊ တိဋ္ဌတိ- တည်၏။ ပစ္ဆိမဒိသတော- အနောက်အရပ်မှ၊ သမုဋ္ဌိတောပိ- ထသောသံတောင်သည်လည်း၊ တထေဝ- ထို့အတူပင်၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ ပုရတ္ထိမဒိသာယ- အရှေ့အရပ်၌၊ တိဋ္ဌတိ- တည်၏။ ပန- ထို့အပြင်၊ ဒွေ- သံတောင်နှစ်ခုတို့သည်၊ ဧကတော- တပေါင်းတည်း၊ သမာဂန္တွာ- အညီအမျှလာ၍၊ ဥစ္ဆုယန္တေ- ကြံကြိတ်စက်၌၊ ဥစ္ဆုခဏ္ဍာနိ ဝိယ- ကြံချောင်းတိုကို့ကဲ့သို့၊ ပီဠေန္တိ ကိရ- ကြိတ်ချေကုန်သတတ်။ ဧဝံ- ဤသို့လျှင်၊ တတ္ထ-

---

[1]။ ကာဠသုတ္တ- ကြိုးမဲ- လက်သမား၊ သစ်ခွဲသမားတို့ တိုင်းထွာရာတွင် အသုံးပြုသော အနက်ရောင်သုတ်လိမ်းထားသော မျဉ်းကြိုးတည်း၊ ထိုကြိုးမဲဖြင့်သစ်လုံးတို့ကို တိုင်းထွာ၍ လိုအပ်သလို ခုတ်ဖြတ်ခြင်းကို ပြုကြ၏၊ မြေပြင်၌ လဲကျနေသော ငရဲသားသတ္တဝါတို့ကို ထိုကြိုးမဲဖြင့် တိုင်းထွာ၍ ရှစ်မြှောင့် တစ်ဆယ့်ခြောက်မြှောင့် စသည်ဖြင့် ငရဲထိန်းတို့က ခုတ်ဖြတ်၍ ညှင်းပမ်းနှိပ်စက်မှုကို ပြုကြသဖြင့် ထိုငရဲပြည်ကို ကာဠသုတ်ငရဲဟု ခေါ်သည်။

[2]။ သဏှကရဏိယံ- သဏှ-နူးညံ့အောင်၊ ကရဏိယ-ပြုအပ်ရာ ဌာန၊ သို့မဟုတ် အရာဝတ္ထု၊ အမှုန့်ကြိတ်ဆုံ စသည်တည်း၊ ကျဉ်ပွေ့-ဟု ဦးဟုတ်စိန် အဘိဓာန်၌ ဆိုသည်။

ထိုသံဃာတငရဲဘုံ၌၊ ဗဟူနိ- များစွာကုန်သော၊ ဝဿသတသဟဿာနိ- အနှစ်တစ်သိန်းတို့ ကာလ ပတ်လုံး၊ ဒုက္ခံ- ဆင်းရဲကို၊ အနုဘောန္တိ- ခံစားရကုန်၏။

ဒွေ့ စ ရောရုဝါတိ- ဒွေ စ ရောရုဝ ဟူသည်ကား၊ ဇာလရောရုဝေါ စ- ဇာလရောရုဝလည်းကောင်း၊ ဓူမရောရုဝေါ စ- ဓူမရောရုဝလည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဒွေ- နှစ်ပါးတို့တည်း။ တတ္ထ- ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင်၊ ဇာလရောရုဝေါ- ဇာလရောရုဝသည်၊ ကပ္ပေန- ကမ္ဘာပတ်လုံး၊ သဏ္ဍိတာဟိ- တည်ကုန်သော၊ ရတ္တလောဟဇာလာဟိ- နီရဲသော သံတွေခဲ မီးလျှံတို့ဖြင့်၊ ပုဏ္ဏော- ပြည့်နှက်၏။ ဓူမရောရုဝေါ- ဓူမရောရုဝသည်၊ ခါရဓူမေန- ကြမ်းတမ်းသော အခိုးတို့ဖြင့်၊ ပုဏ္ဏော- ပြည့်နှက်၏။ တေသု- ထိုနှစ်မျိုးတို့တွင်၊ ဇာလရောရုဝေ- ဇာလရောရုဝငရဲဘုံ၌၊ ပစ္စန္တာနံ- ကျက်ကုန်သော ငရဲသားတို့၏၊ နဝဟိ- ကိုးခုကုန်သော၊ ဝဏ္ဏမုခေဟိ- အမာဝတို့မှ၊ ဇာလာ- မီးတောက်တို့သည်၊ ပဝိသိတွာ- ဝင်၍၊ သရီရံ- ကိုယ်ကို၊ ဒဟန္တိ- လောင်မြိုက်ကုန်၏။ ဓူမရောရုဝေ- ဓူမရောရုဝငရဲဘုံ၌၊ ပစ္စန္တာနံ- ကျက်ကုန်သော ငရဲသားတို့၏၊ နဝဟိ- ကိုးခုကုန်သော၊ ဝဏမုခေဟိ- အမာဝတို့မှ၊ ခါရဓူမော- ကြမ်းတမ်းသော အခိုးသည်၊ ပဝိသိတွာ- ဝင်၍၊ ပိဋ္ဌ ဝိယ- မုန့်ညက်ကို ကဲ့သို့ သရီရံ- ကိုယ်ကို၊ သေဒေတိ- ပေါင်းခံ၏။ ဥဘယတ္ထာပိ- ငရဲဘုံနှစ်ခု၌လည်း၊ ပစ္စန္တာ- ကျက်ကုန်သော၊ သတ္တာ- သတ္တဝါတို့သည်၊ မဟာဝိရဝံ- ကျယ်စွာသော မြည်တမ်းခြင်းကို၊ ဝိရဝန္တိ- မြည်တမ်းကြကုန်၏။ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ ဒွေပိ- နှစ်ခုလည်းဖြစ်ကုန်သော ငရဲဘုံတို့ကို၊ "ရောရုဝါ"တိ- ရောရုဝဟူ၍၊ ဝုတ္တာ- ဆိုအပ်ကုန်ပြီ။ တတ္ထ- ဤငရဲဘုံ၌၊ ဇာလာနံ ဝါ- မီးတောက်မီးလျှံတို့၏လည်းကောင်း၊ ပစ္စနသတ္တာနံ ဝါ- ကျက်သောသတ္တဝါတို့၏လည်းကောင်း၊ တေသံ- ထိုသတ္တဝါ တို့၏၊ ဒုက္ခဿ ဝါ- ဆင်းရဲ၏လည်းကောင်း၊ ဝီစိ အန္တရံ- အကြားသည်၊ နတ္ထိ- မရှိ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ အဝီစိ- အဝီစိငရဲဘုံ မည်၏။ မဟန္တော- ကြီးသော၊ အဝီစိ- အဝီစိငရဲဘုံသည်၊ မဟာဝီစိ- မဟာအဝီစိမည်၏။ ဟိ- ချဲ့၍ ဆိုဦးအံ့၊ တတ္ထ- ထိုအဝီစိငရဲဘုံ၌၊ ပုရတ္ထိမာဒီဟိ- အရှေ့အရပ် အစရှိကုန်သော၊ ဘိတ္တီဟိ- နံရံတို့မှ၊ ဇာလာ- မီးတောက်မီးလျှံတို့သည်၊ ဥဋ္ဌဟိတွာ- ထ၍၊ ပစ္ဆိမာဒီသု- အနောက်အရပ် စသည်တို့၌၊ ပဋိဟညတိ- ညှင်းဆဲ၏။ တာ စ ဘိတ္တိယော- ထို နံရံတို့ကိုလည်း၊ ဝိနိဝိဇ္ဈိတွာ- ဖောက်ထွင်း၍၊ ပုရတော- ရှေ့မှ၊ ယောဇနသတံ- ယူဇနာတစ်ရာကို၊

ဂဏှာတိ- ယူ၏။ ဟေဋ္ဌာ- အောက်မှ၊ ဥဋ္ဌိတာ- ထသော၊ ဇာလာ- မီးတောက် မီးလျှံသည်၊ ဥပရိ- အထက်၌၊ ပဋိဟညတိ- ညှင်းဆဲ၏။ ဥပရိ- အထက်၌၊ ဥဋ္ဌိတာ- ထသော မီးတောက်မီးလျှံသည်၊ ဟေဋ္ဌာ- အောက်၌၊ ပဋိဟညတိ- ညှင်းဆဲ၏။ ဧဝံ- ဤသို့၊ တာဝ- ထိုမျှလောက်၊ ဧတ္ထ- ဤငရဲဘုံ၌၊ ဇာလာနံ- မီးတောက်မီးလျှံတို့၏၊ ဝီစိ နာမ- အကြားမည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ။ ပန- ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့၊ တဿ- ထိုငရဲဘုံ၏၊ အန္တော- အတွင်း၌၊ ယောဇနသတံ- ယူဇနာတစ်ရာတိုင်အောင်သော၊ ဌာနံ- အရပ်သည်၊ ခီရဝလ္လိပိဋ္ဌသ- ဥမ္ဗနိဥ[၁]ကိုကြိတ်ထားသော မုန့်ညက်ဖြင့်၊ ပူရိတနာဠိ ဝိယ- ပြည့်သော ကျီတောက်ကဲ့သို့ သတ္တေဟိ- သတ္တဝါ တို့ဖြင့်၊ နိရန္တရံ- အကြားမရှိ ပူရိတံ- ပြည့်လျက်နေ၏။ စတူဟိ- လေးပါးကုန်သော၊ ဣရိယာပထေဟိ- ဣရိယာပုတ်တို့ဖြင့်၊ ပစ္စန္တာနံ- ကျက်ကုန်သော၊ သတ္တာနံ- သတ္တဝါတို့၏၊ ပမာဏံ- ပမာဏသည်၊ နတ္ထိ- မရှိ။ စ- ထို့အပြင်၊ အညမညံ- အချင်းချင်း၊ န ဗျာဗာဓေန္တိ- မထိခိုက်မိကုန်။ သကဋ္ဌာနေယေဝ- မိမိနေရာ၌ပင်လျှင်၊ ပစ္စန္တိ- ကျက်ကုန်၏။ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဧတ္ထ- ဤငရဲဘုံ၌၊ သတ္တာနံ- သတ္တဝါတို့၏၊ ဝီစိ နာမ- အကြားမည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ။[၂] ပန- ဆက်၍ဆိုဦးအံ့၊ ဇိဝှဂ္ဂေ- လျှာဖျား၌၊ ဆ- ခြောက်ခုကုန်သော၊ မဓုပိန္ဍိကံ- ပျားရည်စက်တို့သည်၊ သတ္တမဿ- ခုနစ်ခုမြောက်သော၊ တမ္ဗလောဟ- ဗိန္ဒုနော- နီမြန်းသော သံရေပူစက်၏၊ အနုဒဟနဗလဝတာယ- ပူလောင်ခြင်း လွန်ကဲသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အဗ္ဗောဟာရိကာနိ- ပြောဆိုခြင်းငှာ မထိုက်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ ယထာ- ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့၊ တထာ- ထို့အတူ၊ တတ္ထ- ထိုငရဲဘုံ၌၊ အနုဒဟနဗလဝတာယ- ပူလောင်ခြင်း၏ လွန်ကဲသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သေသာ- ကြွင်းကုန်သော၊ ဆ- ခြောက်ခုကုန်သော၊ အကုသလဝိပါကုပေက္ခာ- အကုသလ ဝိပါက် ဥပေက္ခာဝေဒနာတို့သည်၊ အဗ္ဗောဟာရိကာ- မပြောပကုန်သည်၊ ဟောန္တိ-

---

၁။ ခီရဝလ္လိ- ရှေးနိဿျတို့၌ ဥမ္ဗနိဥ-ဟုအနက်ပေး၏၊ မြန်မာအခေါ်အားဖြင့် တောင်ကန်စွန်းကြီးပင်-ဟု ခေါ်၏၊ အနွယ်အမျိုးအစား၊ ဥ-ဥသောအပင် ဖြစ်သည်၊ အပင်ကို ချိုးဖဲ့လျှင် နို့စေးသဏ္ဍာန်အရည်ထွက်၏၊ ဥ-မှာ တစ်ပိဿာခန့် ရှိတတ်၏။

၂။ အဟိတ်အကုသလဝိဘတ်(၇)ပါးတွင် ဥပေက္ခာဝေဒနာ (၆)ပါးနှင့် ဒုက္ခဝေဒနာ (၁)ပါးရှိရာ တစ်ပါးတည်းရှိသော ဒုက္ခဝေဒနာက ပြင်းထန်လွန်းသဖြင့် ဤ၌ ဥပေက္ခာဝေဒနာခြောက်ပါးမှာ မထင်ရှားတော့ဟု ဆိုလိုသည်။

ဖြစ်ကုန်၏။ ဒုက္ခမေဝ- ဒုက္ခဝေဒနာသည်သာလျှင်၊ နိရန္တရံ- မပြတ်၊ ပညာယတိ- ထင်ရှား၏။ ဧဝံ- ဤသို့ ဧတ္ထ- ဤငရဲဘုံ၌၊ ဒုက္ခသ- ဆင်းရဲဝေဒနာ၏၊ ဝီစိ နာမ- အကြားမည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ။ သွာယံ=သော အယံ- ထိုအဝီစိငရဲသည်၊ ဘိတ္တိဟိ- နံရံတို့နှင့်၊ သဟ- တကွ၊ ဝိက္ခမ္ဘတော- အချင်းအားဖြင့်၊ အဋ္ဌာရသာဓိက တိယောဇနသတော- တစ်ဆယ့်ရှစ်ခုအလွန်ရှိသော ယူဇနာသုံးရာရှိ၏။ အာဝဋ္ဋတော ပန- အဝန်း အားဖြင့်ကား၊ စတုပဏ္ဏာသာဓိကနဝယောဇနသတော- ငါးဆယ့်လေးခု အလွန်ရှိသော ယူဇနာကိုးရာရှိ၏။ ဉဿဒေဟိ- ငရဲငယ်တို့နှင့်၊ သဟ- တကွ၊ ဒသယောဇနသဟဿာနိ- ယူဇနာတစ်သောင်း အကျယ်အဝန်း ရှိ၏။ ဧဝံ- ဤသို့ အဿ- ထိုအဝီစိငရဲ၏၊ မဟန္တတာ- ကြီးကျယ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝေဒိတဗ္ဗာ- သိအပ်၏။

[နှာ-၂၈၉] နိစ္စလေ- မလှုပ်ရှားကုန်သော၊ သတ္တေ- သတ္တဝါတို့ကို၊ တပတိ- လောင်မြိုက်တတ်၏။ ဣကိ- ထို့ကြောင့်၊ တာပနော- တာပနငရဲဘုံ မည်၏။ အတိဝိယ- အလွန်လျှင်၊ တာပေတိ- ပူလောင်စေတတ်၏။ ဣတိ- ထိုကြောင့်၊ ပတာပနော- ပတာပနငရဲဘုံမည်၏။ တတ္ထ တာပနသ္မိံ- ထိုတာပနငရဲဘုံ၌၊ တာဝ- ရှေးဦးစွာ၊ သတ္တေ- သတ္တဝါတို့ကို၊ တာလက္ခန္ဓပ္ပမာဏေ- ထန်းပင်ပမာဏရှိသော၊ ဇလိတအယသူလေ- အလျှံပြောင်ပြောင် တောက်လောင်သော သံဖြင့်ပြီးသော တံကျင်၌၊ နိသီဒါပေန္တိ- နေစေကုန်၏။ (ဝါ) ထိုးစိုက်၍ထားကုန်၏။ တတော- ထို့နောင်မှ၊ ဟေဋ္ဌာ- အောက်ဖြစ်သော၊ ပထဝီ- မြေသည်၊ ဇလတိ- တောက်လောင် ၏။ သူလာနိ- တံကျင်တို့သည်၊ ဇလန္တိ- တောက်လောင်ကုန်၏။ သတ္တာ- သတ္တဝါတို့သည်၊ ဇလန္တိ- တောက်လောင်ကုန်၏။ ဧဝံ- ဤသို့လျှင်၊ သော နိရယော- ထိုငရဲဘုံသည်၊ နိစ္စလေ- မလှုပ်ရှားကုန်သော၊ သတ္တေ- ငရဲသားသတ္တဝါတို့ကို၊ တပတိ- လောင်မြိုက် တတ်၏။ ဣတရသ္မိံ ပန- အခြားသော ပတာပနငရဲ၌ကား၊ နိဗ္ဗတ္တသတ္တေ- ဖြစ်သော ငရဲသားတို့ကို၊ ဇလန္တေဟိ- အလျှံပြောင်ပြောင် တောက်လောင်ကုန်သော၊ အာဝုဓေဟိ- လက်နက်တို့ဖြင့်၊ ပဟရိတွာ- ပုတ်ခတ်၍၊ ဇလိတံ- အလျှံပြောင်ပြောင်တောက်သော၊ အယပဗ္ဗတံ- သံတောင်သို့ အာရောပေန္တိ- တက်ရောက်စေကုန်၏။ တေသံ- ထိုငရဲသားသတ္တဝါတို့၏၊ ပဗ္ဗတမတ္ထကေ- တောင်ထိပ်၌၊ ဌိတကာလေ- တည်သော အခါ၌၊ ကမ္မပစ္စယော- ကံကြောင့်

ဖြစ်သော၊ ဝါတော- လေသည်၊ ပဟရတိ- တိုက်ခတ်၏။ တေ- ထိုငရဲသားတို့သည်၊ တတ္ထ- ထိုတောင်ထိပ်၌၊ သဏ္ဍာတုံ- တည်ခြင်းငှာ၊ အသက္ကောန္တာ- မတတ်နိုင်ကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ဥဒ္ဓံပါဒါ- ခြေထောက်မိုးမျှော်၊ အဓောသိရာ- ဦးခေါင်းဇောက်ထိုး၊ ပတန္တိ- ကျကုန်၏။ အထ- ထိုအခါ၌၊ ဟေဋ္ဌာ- အောက်၌၊ အယပထဝိတော- သံဖြင့်ပြီးသော မြေမှ၊ ဇလိတာနိ- အလျှံပြောင်ပြောင် တောက်လောင်ကုန်သော၊ အယသူလာနိ- သံဖြင့်ပြီးသော တံကျင် တို့သည်၊ ဥဋ္ဌဟန္တိ- ထွက်ပေါ်ကုန်၏။ တေ- ထိုငရဲသား သတ္တဝါတို့ကို၊ တာနိ- ထို တံကျင်တို့သည်၊ မတ္ထကေနေဝ- ဦးထိပ်၌ပင်၊ ပဟရိတွာ- ထိုးစိုက်၍၊ တေသု- ထိုတံကျင်တို့၌၊ ဝိနိဝိဒ္ဓသရီရာ- ထိုးစိုက်အပ်သော ကိုယ်ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်ကုန်၍၊) ဇလန္တာ- တောက်ကုန်လျက်၊ ပစ္စန္တိ- ကျက်ကုန်၏။ ဧဝံ- ဤသို့လျှင်၊ ဧသ- ဤပတာပနငရဲဘုံသည်၊ အတိဝိယ- အလွန်လျှင်၊ တာပေတိ- ပူလောင်စေတတ်၏၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

ဗောဓိသတ္တော ပန- ဘုရားလောင်း သံကိစ္စရသေ့သည်ကား၊ ဧတေ နိရယေ- ထိုငရဲကြီးရှစ်ထပ်တို့ကို၊ ဒဿေန္တော- ပြသည်ရှိသော်၊ ပဌမံ- ရှေးဦးစွာသော၊ သဉ္ဇီဝံ- သဉ္ဇီးငရဲကို၊ ဒဿေတွာ- ပြတော်မူ၍၊ တတ္ထ- ထိုသဉ္ဇီးငရဲ၌၊ ပစ္စန္တေ- ခံရကုန်သော၊ နေရယိကသတ္တေ- ငရဲ၌ဖြစ်သော သတ္တဝါတို့ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ မဟာဇနဿ- များစွာသော လူအပေါင်းအား၊ မဟာဘယေ- ကြီးစွာသော ဘေးသည်၊ ဥပ္ပန္နေ- ဖြစ်သည်ရှိသော်၊ တံ- ထိုသဉ္ဇီးငရဲကို၊ အန္တရဓာပေတွာ- ကွယ်ပျောက်စေ၍၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ ပထဝိံ- မြေကြီးကို၊ ဒွိဓာ- နှစ်ဖြာ၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ကာဠသုတ္တံ- ကာဠသုတ်ငရဲကို၊ ဒဿေသိ- ပြတော်မူပြီ။ တတ္ထာပိ- ထိုကာဠသုတ်ငရဲ၌လည်း၊ ပစ္စမာနေ- ခံရ ကုန်သော၊ သတ္တေ- (ငရဲသား)သတ္တဝါတို့ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ မဟာဇနဿ- များစွာသော လူအပေါင်းအား၊ မဟာဘယေ- ကြီးစွာသော ဘေးသည်၊ ဥပ္ပန္နေ- ဖြစ်လတ်သော်၊ တမ္ပိ- ထိုကာဠသုတ် ငရဲကိုလည်း၊ အန္တရဓာပေသိ- ကွယ်ပျောက်စေပြီ။ ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့၊ ပဋိပါဋိယာ- (ငရဲ၏)အစဉ်အားဖြင့်၊ ဒဿေသိ- ပြတော်မူပြီ။ တတော- ထိုမှ၊ ရာဇာနံ- ပြဟ္မဒတ်မင်းကို၊ အာမန္တေတွာ- သိစေ၍၊ "မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တယာ- သင်သည်၊ အဋ္ဌသု- ရှစ်ထပ်ကုန်သော၊ ဣမေသု မဟာနိရယေသု- ဤငရဲကြီးတို့၌၊ ပစ္စမာနေ- ခံရကုန်သော၊ သတ္တေ- ငရဲသားတို့ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ အပ္ပမာဒံ- မမေ့မလျော့ကြောင်းတရားကို၊ ကာတုံ- ပြုခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ- သင့်၏၊"

ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- မိန့်တော်မူ၍၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ တေသညေဝ မဟာနိရယာနံ- ထိုငရဲကြီး ရှစ်ထပ်တို့၏သာလျှင်၊ ကိစ္စံ- ပြုသင့် ပြုထိုက်သော ကိစ္စကို၊ ကထေတုံ- ဟောပြော ခြင်းငှာ၊ "ဣစ္စေတေ"တိ အာဒိံ- 'ဣစ္စေတေ' ဤသို့အစရှိသော ဂါထာကို၊ အာဟ- ဟောတော်မူပြီ။

တတ္ထ- ထို'ဣစ္စေတေ' စသော ဂါထာတို့၌၊ အက္ခာတာတိ- အက္ခာတာ ဟူသည်ကား၊ မယာ စ- ငါသည်လည်း၊ တုယှံ- သင့်အား၊ ကထိတာ- ဟောအပ်ပြီ။ ပေါရာဏကေဟိ စ- ရှေးပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း၊ ကထိတာယေဝ- ဟောအပ်ပြီး သည်သာ။ အာကိဏ္ဏာတိ- အာကိဏ္ဏာဟူသည်ကား၊ ပရိပုဏ္ဏာ- ပြည့်ကုန်၏။ ပစ္စေကာ သောဠသုဿဒါတိ- ပစ္စေကာ သောဠသုဿဒါ ဟူသည်ကား၊ ဧတေသံ နိရယာနံ- ထိုငရဲကြီးတို့၏၊ ဧကေကဿ- တစ်ခုတစ်ခုသော ဘုံ၏၊ စတူသု- လေးခုကုန်သော၊ ဒွါရေသု- တံခါးတို့တွင်၊ ဧကေကသ္မိံ- တစ်ခုတစ်ခုသော တံခါး၌၊ စတ္တာရော စတ္တာရော- လေးခု လေးခုတို့ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ သောဠသ သောဠသ ဥဿဒနိရယာ- တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါး တစ်ဆယ့်ခြောက်ပါးကုန်သော ငရဲငယ်တို့သည်၊ (ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏)။ ဣတိ- ဤသို့၊ သဗ္ဗေပိ- အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဥဿဒနိရယာ- ငရဲငယ်တို့သည်၊ သတံ စ- တစ်ရာလည်းကောင်း၊ အဋ္ဌဝီသတိ စ- နှစ်ဆယ့်ရှစ်ခုတို့လည်းကောင်း၊ မဟာနိရယာ- ငရဲကြီးတို့သည်၊ အဋ္ဌ စ- ရှစ်ခု တို့လည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့ ဆတ္တိံသနိရယသတံ- တစ်ရာသုံးဆယ့် ခြောက်ပါးသော ငရဲဘုံသည်၊ (ဟောတိ- ဖြစ်၏)။ ကဒရိယတာပနာတိ- ကဒရိယ တာပနာ ဟူသည်ကား၊ သဗ္ဗေတေ- ထိုအလုံးစုံသော ငရဲတို့သည်၊ ကဒရိယာနံ- ဝန်တိုစဉ်းလဲသောသူတို့၏၊ တာပနာ- ကျက်ရာတို့သည်၊ (ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏)။ ဗလဝဒုက္ခတာယ- အားကြီးသော ဆင်းရဲခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဃောရာ- ကြမ်းကုန်၏။ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တာနံ- ကံကြောင့်ဖြစ်ကုန်သော၊ အစ္စီနံ- မီးလျှံတို့၏၊ အတ္ထိတာယ- ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အစ္စိမန္တော- မီးလျှံရှိကုန်၏။ ဘယဿ- ဘေး၏၊ မဟန္တတာယ- ကြီးသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ မဟဗ္ဘယာ- ကြီးမားသော ဘေးကြီးရှိကုန်၏။ ဒိဋ္ဌမတ္တာ ဝါ- မြင်ကာမျှသော်လည်းကောင်း၊ သုတမတ္တာ ဝါ- ကြားကာမျှသော်လည်းကောင်း၊ လောမာနိ- အမွေးတို့သည်၊ ဟံသန္တိ- ရှင်ကုန်၏။ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ လောမဟံသနရူပါ စ- ကြက်သီး မွေးညင်းထသော သဘော

ရှိကုန်၏။ ဘီသနတာယ- ကြောက်မက်ဖွယ် ကောင်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဘေသွာ- ကြောက်မက်ဖွယ် ကောင်းကုန်၏။ ဘယဇနနတာယ- ဘေးကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပဋိဘယာ- ဘေးကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။ သုခါဘာဝေန- ချမ်းသာ၏ မရှိခြင်းကြောင့်၊ ဒုခါ- ဆင်းရဲကုန်၏။ စတုက္ကဏ္ဏာတိ- စတုက္ကဏ္ဏာ ဟူသည်ကား၊ သဗ္ဗေပိ- အလုံးစုံသော ငရဲဘုံတို့သည်လည်း၊ စတုရဿ မဉ္ဇူသသဒိသာ- လေးထောင့်ရှိသော သေတ္တာနှင့် တူကုန်၏။ ဝိဘတ္တာတိ- ဝိဘတ္တာ ဟူသည်ကား၊ စတုဒ္ဒွါရဝသေန- တံခါးလေးခု၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ဝိဘတ္တာ- ပိုင်းခြားအပ်ကုန်၏။ ဘာဂသော မိတာတိ- ဘာဂတော မိတာ ဟူသည်ကား၊ ဒွါရဝီထိနံ- တံခါးပေါက်မှ ဝင်ရာလမ်းတို့၏၊ ဝသေန- အစွမ်းအားဖြင့်၊ ကောဋ္ဌာသေ- အဖို့အစုတို့ကို၊ ဌပေတွာ- ထား၍၊ မိတာ- တိုင်းတာအပ်ကုန်၏။ အယသာ ပဋိကုဇ္ဇိတာတိ- အယသာ ပဋိကုဇ္ဇိတာ ဟူသည်ကား၊ [နှာ-၂၉၀] သဗ္ဗေပိ- အလုံးစုံသော ငရဲဘုံတို့သည်လည်း၊ နဝ ယောဇနိကေန- ကိုးယူဇနာရှိသော၊ အယကပါလေန- သံအိုးကင်းဖြင့်၊ ပဋိစ္ဆန္နာ- ဖုံးအုပ်ကုန်၏။ ဖုဋ္ဌာ တိဋ္ဌန္တိတိ- ဖုဋ္ဌာ တိဋ္ဌန္တိ ဟူသည်ကား၊ သဗ္ဗေပိ- အလုံးစုံသော ငရဲဘုံတို့သည်လည်း၊ ဧတ္တကံ- ဤမျှလောက်သော၊ ဌာနံ- အရပ်ကို၊ အနုဖရိတွာ- ပျံ့နှံ့၍၊ တိဋ္ဌန္တိ- တည်ကုန်၏။

ဥဒ္ဒံပါဒါ အဝံသိရာတိ- ဥဒ္ဒံပါဒါ အဝံသိရာ ဟူသည်ကား၊ ဧဝံ- ဤသို့လျှင်၊ တေသု တေသု နိရယေသု- ထိုထိုငရဲတို့၌၊ သမ္ပရိဝတ္တိတွာ- ပြန်လှန်၍၊ ပုနပ္ပုနံ- အဖန်ဖန်၊ ပတမာနေ- ကျသည်တို့ကို၊ သန္ဓာယ- ရည်ရွယ်၍၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ အတိဝတ္တာရောတိ- အတိဝတ္တာရော ဟူသည်ကား၊ ဖရုသဝါစာဟိ- ကြမ်းသော စကားတို့ဖြင့်၊ အတိက္ကမိတွာ- လွန်ကျူး၍၊ ဝတ္တာရော- ဆိုတတ်သူတို့တည်း။ မဟာနိရယေသု- ငရဲကြီးတို့၌၊ ယေဘုယျေန- များသောအားဖြင့်၊ ဓမ္မိကသမဏ ဗြာဟ္မဏေသု- တရားရှိသော ရဟန်းပုဏ္ဏားတို့၌၊ ကတာပရာဓာဝ- ပြုအပ်ပြီးသော ပြစ်မှားခြင်း ရှိသူတို့သည်သာလျှင်၊ ပစ္စန္တိ ကိရ- ကျက်ကုန်သတတ်၊ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ တေ ဘူနဟုနောတိ[၁]- တေ ဘူနဟုနော

၁။ ဘူနဟုနော• ဤ၌ ဝုမ္မိယာ ဟတတ္တာ-ဟု ဖွင့်သည်၊ မဇ္ဈိမဋီကာ၌ ဘူနံ ဝုစ္စတိ ဝုဒ္ဓိတံ၊ တံ ဟန္တိတိ ဘူနဟုနော-ဟု ဖွင့်သည်၊ ဖွင့်ပုံ မတူပေ။ မိမိ၏ အစီးအပွားကို ဖျက်ဆီးသူ-ဟု ကတ္တုကြံထား၏၊ မင်းစည်းစိမ်သည် မိမိ၏အစီးအပွားတည်း၊

ဟူသည်ကား၊ ဣသိနံ- ရသေ့တို့ကို၊ အတိဝတ္တာရော- လွန်ကျူး၍ဆိုကုန်သော၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ဝုမိယာ- အစီးအပွားကို၊ ဟတတ္တာ- ဖျက်စီးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဘူနဟုနော- ဘူနဟု မည်ကုန်သော (ဝါ) မိမိ၏အစီးအပွားကို ဖျက်စီးတတ်ကုန်သော၊ တေ- ထိုသူတို့သည်၊ ကောဋ္ဌသကတာ- အစုံအစုံ ပြုအပ်ကုန်သော၊ မစ္ဆာ ဝိယ- ငါးတို့ကဲ့သို့၊ ပစ္စန္တိ- ကျက်ကုန်၏။ အသခေ်ယျေတိ- အသခေ်ယျေ ဟူသည်ကား၊ ဂဏေတုံ- ရေတွက်ခြင်းငှာ၊ အသက္ကုဏေယျေ- မတတ်ကောင်းကုန်။ ကိဗ္ဗိသကာရိနောတိ- ကိဗ္ဗိသကာရိနော ဟူသည်ကား၊ ဒါရုဏကမ္မကာရိနော- ကြမ်းတမ်းသောအမှုကို ပြုလေ့ရှိကုန်သောသူတို့သည်။ နိက္ခမနေသိနောတိ- နိက္ခမနေသိနော ဟူသည်ကား၊ နိရယာ- ငရဲဘုံမှ၊ နိက္ခမနံ- ထွက်ရာကို၊ ဧသန္တာပိ- ရှာပါကုန်သော်လည်း၊ ဂဝေသန္တာပိ- ရှာပါကုန်သော်လည်း၊ နိက္ခမနဒွါရံ- ထွက်ရာ တံခါးသို့၊ နာဓိဂစ္ဆန္တိ- မရောက်နိုင်ကုန်။ ပုရတ္ထိမေနာတိ- ပုရတ္ထိမေန ဟူသည်ကား၊ ယဒါ- အကြင်အခါ၌၊ တံ ဒွါရံ- ထိုတံခါးသည်၊ အပါရုတံ- မပိတ်အပ်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ အထ- ထိုအခါ၌၊ တံ- ထိုတံခါးသို့၊ အဘိမုခါ- ရှေ့ရှု ဓာဝန္တိ- ပြေးကုန်၏။ တတ္ထ- ထိုတံခါး၌၊ တေသံ- ထိုငရဲသားတို့၏၊ ဆဝိအာဒီနိ- အရေအစရှိသည်တို့သည်၊ ဈာယန္တိ- လောင်ကုန်၏။ ဒွါရသမီပံ- တံခါး၏အနီးသို့၊ ပတ္တာနဉ္စ- ရောက်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တေသံ- ထိုငရဲသားတို့အတွက်၊ တံ-

---

ထိုစည်းစိမ်ကြောင့် ပိတုဃာတက-ကံကို ပြုမိသဖြင့် အစီးအပွားသည် ဖျက်ဆီးအပ်သူ-ဟု ဤ၌အဓိပ္ပါယ်ယူထားသည်။ ဘူ-ဓာတ် တ-ပစ္စည်း၊ တ-ကို န-ပြု၊ ဘူန-ဟုဖြစ်၏၊ ဟန-ဓာတ် ကွိ-ပစ္စည်း ဓာတွန် န-ကိုချေ၊ ဘူနဟ-ဟုဖြစ်၏၊ အ-ကို ဥ-ပြု၍ ဘူနဟု-ပုံစံပြောင်းသွားသည်၊ ယော-ဝိဘတ်ကို နော-ပြု။ ဘူနဟ-သည် ပုံစံမှန် ဖြစ်သည်၊ သက္ကတအလို ဘူတသည် သတ္တဝါကို ဟော၏၊ ဘူတိ-ကသာ ကြီးပွားခြင်းကို ဟော၏၊ ဟ-သည် သတ်ခြင်းအနက်ကို ဟော၏၊ ထို့ကြောင့် ဘူနဟ-သည် သူသတ်သမားဟူသော အနက်ကို ဟောသောပုဒ် ဖြစ်သည်၊ ဘူတ-မှ ဘူနသို့ အသံပြောင်းခြင်း၊ ဟ-မှ ဟု-သို့ အသံပြောင်းခြင်းများသည် ရှေးခေတ်ဟောင်း၌ပင် မှားယွင်းစွာ အသံထွက်နေကြခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ပါဠိအင်္ဂလိပ်အဘိဓာန်၌ ဝေဖန်ထားသည်။

ထိုတံခါးသည်၊ ပိဓိယတိ- ပိတ်အပ်၏။ ပစ္ဆိမဒွါရံ- အနောက်တံခါးသည်၊ အပါရုတံ ဝိယ- မပိတ်အပ်သကဲ့သို့ ခါယတိ- ထင်ပြန်၏။ သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံ၌၊ ဧသ နယော- ဤနည်းပင်တည်း။ န သာဓုရူပေတိ- န သာဓုရူပေ ဟူသည်ကား၊ ဝုတ္တပ္ပကာရံ- ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိသော၊[၁] သပ္ပံ ဝိယ- မြွေကိုကဲ့သို့ သာဓုရူပေ- ကောင်းသော သဘောရှိကုန်သော၊ ဣသယော- ရသေ့တို့ကို၊ န အာသီဒေ- မထိပါးရာ၊ (ဝါ) မပုတ်ခတ်ရာ၊[၂] ဖရုသဝစနေန ဝါ- ကြမ်းတမ်းသော စကားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကာယကမ္မေန ဝါ- ကြမ်းတမ်းသော ကာယကံဖြင့်လည်းကောင်း၊ ယဋ္ဌေန္တော- ထိပါးလျက်၊ န ဥပဂစ္ဆေယျ- မချဉ်းကပ်ရာ။ ကိံ ကာရဏာ? အဘယ်အကြောင်း ကြောင့်နည်း ဟူမူကား၊ သညတာနံ- ကိုယ်နှုတ်ကို စောင့်စည်းကုန်သော၊ တပဿိနံ- ရသေ့တို့ကို၊ အာသာဒိတတ္တာ- ထိပါးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အဋ္ဌသု- ရှစ်ခုကုန်သော၊ မဟာနိရယေသု- ငရဲကြီးတို့၌၊ မဟာဒုက္ခံ- ကြီးစွာသော ဒုက္ခကို၊ အနုဘဝိတဗ္ဗတ္တာ- ခံစားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။

ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ ယေ ရာဇာနော- အကြင်မင်းတို့သည်၊ တထာရူပေ- ထိုသို့ သဘောရှိသော ရသေ့တို့ကို၊ အာသာဒေတွာ- ထိပါးပုတ်ခတ်၍၊ တံ ဒုက္ခံ- ထိုကြီးစွာသော ဆင်းရဲသို့ ပတ္တာ- ရောက်ကုန်၏။ တေ- ထိုမင်းတို့ကို၊ ဒဿေတုံ- ပြခြင်းငှာ၊ "အတိကာယော"တိအာဒိံ- အတိကာယော ဤသို့ အစရှိသည်ကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ တတ္ထ- ထို အတိကာယော အစရှိသော ဂါထာတို့၌၊ အတိ ကာယောတိ- အတိကာယော ဟူသည်ကား၊ ဗလသမ္ပန္နော- အားနှင့်ပြည့်စုံသော၊ မဟာကာယော- ကြီးမားသော ကိုယ်ရှိထသော။ မဟိဿာသောတိ- မဟိဿာသော ဟူသည်ကား၊ မဟာဓနုဂ္ဂဟော- မြတ်သော လေးသမားလည်း ဖြစ်ထသော။ ကေကကာဓိပေါတိ- ကေကကာဓိပေါ ဟူသည်ကား၊

၁။ ဝုတ္တပ္ပကာရံ-ဤပုဒ်သည် သပ္ပံ-ဟူသောပုဒ်ကို အထူးပြုသော ပုဒ်ဖြစ်သည်၊ အောက်၌ ကြမ်းတမ်းသော ပြင်းထန်သော အဆိပ်ရှိသော-ဟု ပြဆိုခဲ့ပြီးဖြစ်သည်၊ ထိုစကားရပ်တို့ကို ငဲ့သည်ဟု ဆိုရမည်။

၂။ အာသီဒေ- အာရှေးရှိသော သဒ-ဓာတ် ညှင်းဆဲခြင်းအနက်ဟော၊ သတ္တမိဝိဘတ်ဖြင့် ရုပ်ပြီးသည်၊ မညှင်းဆဲရာ-ဟု ဓာတွတ္ထဒီပနီ ပေါ်အောင် ပေးလေ။

ကေကကရဋ္ဌာဓိပတိ- ကေကကတိုင်း၏အရှင် ဖြစ်သော။ သဟာဿဗာဟူတိ- သဟာဿဗာဟု ဟူသည်ကား၊ ပဉ္စဟိ- ငါးပါးကုန်သော၊ ဓနုဂ္ဂဟသတေဟိ- လေးသမားအရာတို့သည်၊ ဗာဟုသဟဿေန- လက်ရုံးတစ်ထောင်ဖြင့်၊ အာရောပေတဗ္ဗံ- တင်အပ်သော၊ ဓနုံ- လေးကို၊ အာရောပနသမတ္ထတာယ- တစ်ယောက်တည်း တင်ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သဟာဿဗာဟု- သဟာဿဗာဟု အမည်ရှိသော မင်းသည်။ ဝိဘဝင်္ဂတောတိ- ဝိဘဝင်္ဂတော ဟူသည်ကား၊ ဝိနာသံ- ပျက်စီးခြင်းသို့ ပတ္တော- ရောက်ခဲ့ပြီ။ ပန- ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့၊ ဝတ္ထုနိ- ဝတ္ထုတို့ကို၊ သရဘင်္ဂဇာတကေ- သရဘင်္ဂဇာတ်၌၊ ဝိတ္ထာရိတာနိ- ချဲ့အပ်ကုန်ပြီ။ ဥပဟစ္စမနန္တိ- ဥပဟစ္စမနံ ဟူသည်ကား၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ စိတ္တံ- စိတ်ကို၊ ပဒူသေတွာ- ဖျက်စီး၍။ မာတင်္ဂသ္မိန္တိ- မာတင်္ဂသ္မိံ ဟူသည်ကား၊ မာတင်္ဂပဏ္ဍိတေ- မာတင်္ဂ အမည်ရှိသော ရသေ့ပညာရှိ၌။ ဝတ္ထု- ဝတ္ထုကို၊ မာတင်္ဂဇာတကေ- မာတင်္ဂဇာတ်၌၊ ဝဏ္ဏိတံ- ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီ။ ကဏှဒီပါယနာသဇ္ဇာတိ- ကဏှဒီပါယနာသဇ္ဇာ ဟူသည်ကား၊ ကဏှဒီပါယနံ- ကဏှဒီပါယနအမည်ရှိသော ရသေ့ကို၊ အာသဇ္ဇ- ထိပါး၍။ ယမသာဓနန္တိ- ယမသာဓနံ ဟူသည်ကား၊ နိရယပါလကရညော- ငရဲထိန်းမင်း၏၊ အာဏာ ပဝတ္တဋ္ဌာနံ- အာဏာစက်ဖြစ်ရာ အရပ်သို့။ ဝတ္ထု- ဝတ္ထုကို၊ ယဋ္ဌပဏ္ဍိတဇာတကေ- ယဋ္ဌပဏ္ဍိတဇာတ်၌၊ ဝိတ္ထာရိတံ- ချဲ့အပ်ပြီ။ ဣသိနာတိ- ဣသိနာ ဟူသည်ကား၊ ကပိလတာပသေန- ကပိလရသေ့သည်။ ပါဝေက္ခီတိ- ပါဝေက္ခိ ဟူသည်ကား၊ ပဝိဋ္ဌော- ဝင်ခဲ့ပြီ။ စေစ္စောတိ- စေစ္စော ဟူသည်ကား၊[1] စေတိယရာဇာ- စေတိယမင်းသည်။ ဟီနတ္တောတိ- ဟီနတ္တော ဟူသည်ကား၊ ပရိဟီနတ္တဘာဝေါ- ယုတ်သော ကိုယ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ အန္တရဟိတတ္တဒ္ဓိ- ကွယ်ပျောက်သော တန်ခိုးရှိသည် ဖြစ်၍။ ပတ္တပရိယာယန္တိ- ပတ္တပရိယာယံ ဟူသည်ကား၊ ပရိယာယံ- သေခြင်းသို့ မရဏကာလံ- သေချိန်သို့ ပတွာ- ရောက်၍။ ဝတ္ထု- ဝတ္ထုကို၊ စေတိယဇာတကေ- စေတိယဇာတ်၌၊ ကထိတံ- ဆိုအပ်ပြီ။

၁။ စေစ္စော• စေတိယ-ပုဒ်၌ တိယ-ကို တျ-ပြု၊ ထို့နောက် တျ-ကို စ္စ-ပြု၍ စေစ္စ-ဟု ပုဒ်ဖြစ်လာသည်။

[နှာ-၂၉၁] တသ္မာ ဟီတိ- တသ္မာ ဟိ ဟူသည်ကား၊ ယသ္မာ- အကြင့်ကြောင့်၊ စိတ္တာဝသိကော- စိတ်အလိုသို့ လိုက်သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ဣသီသု- ရသေ့တို့၌၊ အပရဒ္ဓိတွာ- ပြစ်မှား၍၊ အဋ္ဌသု- ရှစ်ခုကုန်သော၊ မဟာနိရယေသု- ငရဲကြီးတို့၌၊ ပစ္စတိ- ကျက်ရ၏။ တသ္မာ ဟိ- ထို့ကြောင့်ပင်လျှင်။ ဆန္ဒာဂမနန္တိ- ဆန္ဒာဂမန် ဟူသည်ကား၊ ဆန္ဒာဒိစတုဗ္ဗိဓမ္ပိ- ဆန္ဒအစရှိသော လေးပါးအပြားရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ အဂတိဂမနံ- မလားအပ်သည်သို့ လားခြင်းကို။ ပဒုဋ္ဌေနာတိ- ပဒုဋ္ဌေန ဟူသည်ကား၊ ကုဒ္ဓေန- အမျက်ထွက်သော။ ဂန္တွာ သော နိရယံ အဓောတိ- ဂန္တွာ သော နိရယံ အဓော ဟူသည်ကား၊ သော- ထိုသူသည်၊ အဓော ဂမနိယေန- အောက်သို့သွားကြောင်းဖြစ်သော၊ တေန ကမ္မေန- ထိုအကုသိုလ်ကံကြောင့်၊ အဓော နိရယမေဝ- အောက်ငရဲသို့သာလျှင်၊ ဂစ္ဆတိ- သွားရ၏။ ပါဠိယံ ပန- ပါဠိတော်၌ကား၊ "နိရယုဿဒ"န္တိ- နိရယုဿဒံ ဟူ၍၊ လိခိတံ- ရေးအပ်ပြီ။ တဿ- ထိုနိရယုဿဒံ ဟူသော ပါဌ်၏၊ ဥဿဒနိရယံ- ငရဲငယ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ- သွားရ၏။ ဣတိ- ဤသို့၊ အတ္ထော- အနက်ကို၊ (ဝေဒိတဗ္ဗော- သိအပ်၏)။ ဝုဍ္ဎေတိ- ဝုဍ္ဎေ ဟူသည် ကား၊ ဝယောဝုဍ္ဎေ စ- အရွယ်အားဖြင့် ကြီးသူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဂုဏဝုဍ္ဎေ စ- ဂုဏ်အားဖြင့် ကြီးသူတို့ကိုလည်းကောင်း။ အနပစ္စာတိ- အနပစ္စာ ဟူသည်ကား၊ ဘဝန္တရေပိ- ဘဝတစ်ပါး၌လည်း၊ အပစ္စံ ဝါ- သားကိုလည်းကောင်း၊ ဒါယာဒံ ဝါ- အမွေခံကို လည်းကောင်း၊ န လဘန္တိ- မရကုန်။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ တာလာဝတ္ထူတိ- တာလာဝတ္ထု ဟူသည်ကား၊ ဒိဋ္ဌေဓမ္မေပိ- မျက်မှောက်ဘဝ၌လည်း၊ ဆိန္နမူလတာလော ဝိယ- အမြစ်ရင်းပြတ်သော ထန်းပင်ကဲ့သို့ မဟာဝိနာသံ- ကြီးစွာသော ပျက်စီးခြင်းသို့ ပတွာ- ရောက်၍၊ နိရယေ- ငရဲ၌၊ နိဗ္ဗတ္တန္တိ- ဖြစ်ရကုန်၏။ ယော စ ပဗ္ဗဇိတံ ဟန္တိတိ- ယော စ ပဗ္ဗဇိတံ ဟန္တိ ဟူသည်ကား၊ ယော ဗာလဇနော- အကြင်ညဏ်မဲ့သော သူသည်၊ သမဏံ- ရဟန်းကို၊ ဟနတိ- သတ်၏။ စိရရတ္တာယာတိ- စိရရတ္တာယ ဟူသည်ကား၊ စိရံ ကာလံ- ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး။

ဧဝံ- ဤသို့၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားအလောင်းသည်၊ ဣသိဝိဟေဌကာနံ- ရသေ့တို့ကို ညှဉ်းဆဲကုန်သော သူတို့၏၊ ပစ္စနနိရယေ- ကျက်ရာငရဲတို့ကို၊ ဒဿေတွာ- ပြပြီး၍၊ ဥပရိ- အထက်၌၊ အဓမ္မိကရာဇူနံ- တရားမစောင့်သော

မင်းတို့၏၊ ပစ္စနိကေ- ကျက်ရာငရဲတို့ကို၊ ဒဿေန္တော- ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ "ယော စာ"တိအာဒိ- 'ယော စ' ဤသို့အစရှိသော စကားရပ်ကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ တတ္ထ- ထို 'ယော စ' အစရှိသော ဂါထာတို့၌၊ ရဋ္ဌဝိဒ္ဓံသနောတိ- ရဋ္ဌဝိဒ္ဓံသနော ဟူသည်ကား၊ ဆန္ဒာဒိဝသေန- ဆန္ဒအစရှိသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ ရဋ္ဌသီ- တိုင်းနိုင်ငံကို၊ ဝိဒ္ဓံသနော- ဖျက်စီးတတ်သော။ အစ္စိသံယပရေတောတိ- အစ္စိသံယ ပရေတော ဟူသည်ကား၊ အစ္စိသမူဟပရိက္ခိတ္တော- မီးလျှံအပေါင်းသည် ဝန်းရံ အပ်သော။ တေဇောဘက္ခသာတိ- တေဇောဘက္ခသ ဟူသည်ကား၊ အဂ္ဂိမေဝ- မီးကိုသာလျှင်၊ ခါဒန္တသ- ခဲစားသော ငရဲသား၏။ ဂတ္တာနီတိ- ဂတ္တာနိ ဟူသည်ကား၊ တိဂါဝုတေ- သုံးဂါဝုတ်ရှိသော၊ သရီရေ- ကိုယ်၌၊ သဗ္ဗင်္ဂပစ္စင်္ဂါနိ- အလုံးစုံသော အင်္ဂါကြီးငယ်တို့သည်။ လောမဟိ စ နခေဟိ စာတိ- လောမဟိ စ နခေဟိ စ ဟူသည်ကား၊ ဧတေဟိ- ထိုမွေးညင်း လက်သည်းခြေသည်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- အတူ၊ သဗ္ဗာနိ- အလုံးစုံသော ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်းတို့သည်၊ ဧကဇာလာနိ- တစ်ခဲနက်သော မီးလျှံတို့သည်၊ ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏။ တုတ္တဋ္ဋိတောတိ- တုတ္တဋ္ဋိတော ဟူသည်ကား၊[၁] အာနေဥဋ္ဌကာရဏံ- မလှုပ်ရှားသော အမှုကို၊ ကာရိယမာနော- ပြုစေအပ်သော၊ တုတ္တေဟိ- သံချွန်တပ်သော ချွန်းတို့ဖြင့်၊ ဝိဒ္ဓေါ- ထိုးအပ်သော၊ နာဂေါ ယထာ- ဆင်ကဲ့သို့၊ နဒတိ- အော်မြည်၏။

ဧဝံ- ဤသို့၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားအလောင်းသည်၊ အဓမ္မိကရာဇူနံ- တရား မစောင့်သော မင်းတို့၏၊ ပစ္စနိကေ- ကျက်ရာငရဲတို့ကို၊ ဒဿေတွာ- ပြပြီး၍၊ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ ပိတုဃာတကာဒီနံ- အဖသတ်သူ စသည်တို့၏၊ ပစ္စနိကေ- ကျက်ရာငရဲတို့ကို၊ ဒဿေတုံ- ပြခြင်းငှာ၊ "ယော လောဘာ"တိ အာဒိ- 'ယော လောဘာ' ဤသို့ အစရှိသော စကားကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ တတ္ထ- ထို 'ယော လောဘာ'

၁။ တုတ္တဋ္ဋိတော• တုဒတိ အနေနာတိ တုတ္တံ-ဆင်၏နားရင်း၌ ထိုးကြောင်းဖြစ်သော သံချွန်တပ်သော အရိုးရှည်နှင်တံ ခက်ရင်းကို တုတ္တ-ဟု ခေါ်၏၊ အဋ္ဋ-ဓာတ်၊ တ-ပစ္စည်း၊ က္က-သရခံ၍ဆက်၊ နှိပ်စက်အပ်သော-ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏၊ မလှုပ်ရှားနိုင်အောင် ပြုလုပ်ခြင်းကို အပြုခံထားရသော ဆင်သည် သံချွန်တပ်ခက်ရင်း (ဝါ) သံချွန်တပ် နှင်တံဖြင့် ထိုးသော် အော်မြည်သကဲ့သို့ အော်မြည်၏-ဟုလို။

စသော ဂါထာတို့၌၊ လောဘာတိ- လောဘာ ဟူသည်ကား၊ ယသနေလောဘေန- အခြံအရံဥစ္စာကို တပ်မက်သော လောဘကြောင့်။ ဒေါသာ ဝါတိ- ဒေါသာ ဝါ ဟူသည်ကား၊ ဒုဋ္ဌစိတ္တတာယ ဝါ- ဒေါသသည် ဖျက်စီးအပ်သော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ နိတ္တစန္တိ- နိတ္တစံ ဟူသည်ကား၊ လောဟကုမ္ဘိယံ- လောဟကုမ္ဘိငရဲ၌၊ ဗဟူနိ- များစွာကုန်သော၊ ဝဿသဟဿာနိ- အနှစ် တစ်ထောင်တို့ပတ်လုံး၊ ပက္ကံ- ကျက်ပြီးသူကို၊ နီဟရိတွာ- ထုတ်၍၊ အဿ- ထိုငရဲသား၏၊ တိဂါဝုတံ- သုံးဂါဝုတ်ရှိသော၊ သရီရံ- ကိုယ်ကို၊ နိတ္တစံ- အရေမရှိသည်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဇလိတာယ- အလျှံပြောင်ပြောင်တောက်သော၊ လောဟပထဝိယံ- သံမြေကြီး၌၊ ပါတေတွာ- ကျစေ၍၊ တိဏှေဟိ- ထက်ကုန်သော၊ အယသူလေဟိ- သံဖြင့် ပြီးသော တံကျင်တို့ဖြင့်၊ ကောဋ္ဋေတွာ- ထိုးစိုက်၍၊ စုဏ္ဏဝိစုဏ္ဏံ- မုန့်မုန့်ညက်ညက်၊ ကရောန္တိ- ပြုကုန်၏။ အန္ဓံ ကရိတွာတိ- အန္ဓံ ကရိတွာ ဟူသည်ကား၊ မဟာရာဇ- မြတ်သော မင်းကြီး၊ တံ ပိတုဃာတကံ- ထိုအဖသတ်ငရဲသားကို၊ နိရယပါလာ- ငရဲထိန်းတို့သည်၊ ဇလိတလောဟပထဝိယံ- အလျှံပြောင်ပြောင်တောက်သော သံမြေပြင်၌၊ ဥတ္တာနံ- ပက်လက်၊ ပါတေတွာ- ကျစေ၍၊ ဇလိတေဟိ- အလျှံတောက်ကုန်သော၊ အယသူလေဟိ- သံတံကျင်တို့ဖြင့်၊ အက္ခီနိ- မျက်စိတို့ကို၊ ဘိန္ဒိတွာ- ထိုးစိုက်၍၊ အန္ဓံ- ကန်းသည်ကို၊ ကရိတွာ- ပြု၍၊ မုခေ- ပါးစပ်၌၊ ဥဏှံ- ပူသော၊ မုတ္တကရီသံ- ကျင်ငယ်ကျင်ကြီးကို၊ ပက္ခိပိတွာ- ထည့်၍၊ ပလာလပိဌံ ဝိယ- ကောက်ရိုးအင်းပျဉ်ကဲ့သို့၊[1] နံ- ထိုငရဲသားကို၊ ပရိဝတ္တေတွာ- လူးလိမ့်စေ၍၊ ကပ္ပေန- ကမ္ဘာရှည်ကြာစွာ၊ သဏ္ဍိတေ- တည်သော၊ ခါရေ- ငန်သော၊ လောဟဥဒကေ- သံရေ၌၊ နိမုဇ္ဇာပေန္တိ- ငုတ်စေကုန်၏။ တတ္တံ ပက္ကုထိတမယောဂုဠဉ္စာတိ- တတ္တံ ပက္ကုထိတမယောဂုဠဉ္စ ဟူသည်ကား၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ ပက္ကုထိတံ- ပွက်ပွက်ဆူသော၊ ဂူထကလလဉ္စ- မစင် ညွန်ပျောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဇလိတအယောဂုဠဉ္စ- အလျှံတောက်သော သံတွေခဲကိုလည်းကောင်း၊ ခါဒါပေန္တိ- ခဲစားစေကုန်၏။ ပန- ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့၊ သော-

---

၁။ ပလာလပိဌံ-ကောက်ရိုးဖြင့် ပြုလုပ်ထားသောအခင်းကို ကောက်ရိုးအင်းပျဉ်-ဟု ခေါ်၏။

ထိုငရဲသားသည်၊ တံ- ထိုမစင်ညွန်ပျောင်း စသည်ကို၊ အာဟရိယမာနံ- ဆောင်ယူအပ် သည်ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ မုခံ- ပါးစပ်ကို၊ ပိဓေတိ- ပိတ်ထား၏။ အထ- ထိုအခါ၌၊ ဒီဃေ- ရှည်သော၊ စိရတာပိတေ- ကြာမြင့်စွာကျက်အပ်သော၊ ဇလမာနေ- အလျှံ တောက်သော၊ ဖာလေ- ထွန်သွားတို့ကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ အဿ- ထိုငရဲသား၏၊ မုခံ- ပါးစပ်ကို၊ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ ဝိဝရိတွာ- ဖွင့်ဟ၍၊ ရဇ္ဇုဗဒ္ဓံ- ကြိုးဖြင့် ဖွဲ့ချည်အပ်သော၊ [နှာ-၂၉၂] အယဗလိသံ- သံငါးမျှားချိတ်ကို၊ ခိပိတွာ- ပစ်သွင်း၍၊ ဇိဝှံ- လျှာကို၊ နီဟရိတွာ- ထုတ်၍၊ တသ္မိံ မုခေ- ထိုပါးစပ်သည်၊ ဝိဝဋေ- ပွင့်သည်ရှိသော်၊ တံ အယောဂုဠံ- ထိုသံတွေခဲကို၊ သမ္ပဝိသန္တိ ပက္ခိပန္တိ- ထည့်သွင်းကြကုန်၏။ ရက္ခသာတိ- ရက္ခသာ ဟူသည်ကား၊ နိရယပါလာ- ငရဲထိန်းတို့သည်။

သာမာ စာတိ- သာမာ စ ဟူသည်ကား၊ မဟာရာဇ- မင်းကြီး၊ တဿ ပိတုယာတကဿ- ထိုအဖသတ်ငရဲသား၏၊ ဇိဝှံ- လျှာကို၊ ဗလိသေန- မျှားချိပ်ဖြင့်၊ နိက္ကမိတွာ- ငင်၍၊ အယသင်္ကူဟိ- သံငုတ်တို့ဖြင့်၊ ပထဝိယံ- မြေပြင်၌၊ နီဟတံ- ကပ်ဆောင်အပ်သော၊ ဇိဝှံ- လျှာကို၊ သာမာ- ရွှေသောအဆင်းရှိကုန်သော၊ သောဏာ စ- ခွေးတို့သည်လည်းကောင်း၊ သဗလဝဏ္ဏာ- ပြောက်ကျားသော အဆင်းရှိ ကုန်သော၊ သုနခါ စ- ခွေးတို့သည်လည်းကောင်း၊ လောဟတုဏ္ဍာ- သံဖြင့်ပြီးသော နှုတ်သီးရှိကုန်သော၊ ဂိဇ္ဈာ စ- လင်းတတို့သည်လည်းကောင်း၊ ကာကောလသံဃာ စ- ကျီးငှက်အပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ အညေ- အခြားကုန်သော၊ နာနပ္ပကာရာ- အမျိုးမျိုးသော အပြားရှိကုန်သော၊ သကုဏာ စ- ငှက်တို့သည် လည်းကောင်း၊ သမာဂန္တွာ- စုဝေးလာရောက်ကြကုန်၍၊ အာဝုဓေဟိ- ဓားလက်နက် တို့ဖြင့်၊ ဆိန္ဒန္တာ ဝိယ- ဖြတ်ကုန်သကဲ့သို့၊ ဝိဘဇ္ဇ- ဖြတ်တောက်၍၊ ကာကပဒါကာရေန- ကျီးခြေသဏ္ဌာန်အားဖြင့်၊[၁] ကောဋ္ဌာသေ-

---

၁။ ကာကပဒါကာရေန- ကျီးခြေသဏ္ဌာန်-ဟု စာပေ၌လာ၏၊ မြန်မာနိုင်ငံ အရပ်သုံး စကားအနေဖြင့် ကြက်ခြေ-ဟု သုံးနှုန်းထား၏၊ ကန့်လန့်ဖြတ် မျဉ်းကြောင်းနှစ်ခု ပုံသဏ္ဌာန်ကို ခေါ်၏၊ ကျီးငှက်၏ခြေချောင်းလေးများကဲ့သို့ အသားစကို အမြှောင်း အမြှောင်း ဖြစ်အောင် စိတ်ဖြာ၍ထားခြင်းဖြင့်-ဟု ဆိုလိုသည်။

အဖို့အစုတို့ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဝိပ္ပန္နမာနံ- တုန်လှုပ် လျက်ရှိသော၊ သလောဟိတံ- သွေးနှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ ဝိဃာသံ- စားကြွင်းကို၊ ခါဒန္တာ ဝိယ- စားကုန်သကဲ့သို့၊ သတ္တေ- ငရဲသားတို့ကို၊ ဘက္ခယန္တိ- စားကုန်၏။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ တံ ဒဍ္ဎတာလန္တိ- တံ ဒဍ္ဎတာလံ ဟူသည်ကား၊ ဈာယမာနတာလံ ဝိယ- အလျှံပြောင်ပြောင် တောက်သော ထန်းပင်ကဲ့သို့၊ ဇလိတသရီရံ- အလျှံ ပြောင်ပြောင်တောက်သော ကိုယ်ရှိသော၊ တံ ပိတုဃာတကံ- ထိုအဖသတ် ငရဲသားကို။ ပရိဘိန္နဂတ္တန္တိ- ပရိဘိန္နဂတ္တံ ဟူသည်ကား၊ တတ္ထ တတ္ထ- ထိုထိုအရပ်၌၊ ပရိဘိန္နဂတ္တံ- ပေါက်ကွဲ ပျက်စီးသော ကိုယ်ကို။ နိပ္ပေါထယန္တာတိ- နိပ္ပေါထယန္တာ ဟူသည်ကား၊ ဇလိတေဟိ- အလျှံတောက်ကုန်သော၊ အယမုဂ္ဂရေဟိ- သံတင်းပုတ်တို့ဖြင့်၊ ပဟရန္တာ- ပုတ်ခတ်ကုန်လျက်။ ရတ္တိ ဟိ တေသန္တိ- ရတ္တိ ဟိ တေသံ ဟူသည်ကား၊ တေသံ နိရယပါလာနံ- ထို ငရဲထိန်းတို့၏၊ သာ ရတ္တိ- ထိုပျော်ပါးမှုသည်၊ ကီဠာ- မြူးထူးပျော်ပါး ကစားပွဲသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ ဒုခိနော ပနီတရေတိ- ဒုခိနော ပနီတရေ ဟူသည်ကား၊ ဣတရေ ပန- ငရဲထိန်းမှ တစ်ပါးကုန်သော၊ နေရယိကသတ္တာ- ငရဲသားသတ္တဝါတို့သည်ကား၊ ဒုက္ခိတာ- ဆင်းရဲခြင်း ရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏။ ပေတ္တိဃာတိနောတိ- ပေတ္တိဃာတိနော ဟူသည်ကား၊ ပိတုဃာတကာ- အဖကို သတ်ကုန်သော သူတို့သည်။ ဣတိ- ဤသို့၊ ပိတုဃာတကာနံ- အဖသတ်သူတို့၏၊ ဣမံ ပစ္စနနိရယံ- ဤကျက်ရာ ငရဲကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ ရာဇာ- မင်းသည်၊ ဘီတတသိတော- ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ခဲ့ပြီ။

အထ- ထိုမှနောက်၌၊ နံ- ထိုမင်းကို၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားအလောင်းသည်၊ သမဿာသေတွာ- သက်သာရာရစေ၍၊ မာတုဃာတကာနံ- အမိကို သတ်သော သူတို့၏၊ ပစ္စနနိရယံ- ကျက်ရာငရဲကို၊ ဒဿေသိ- ပြပြီ။ ယမက္ခယန္တိ- ယမက္ခယံ ဟူသည်ကား၊[၁] ယမနိဝေသနံ- ယမမင်း၏ နေအိမ်သို့၊ နိရယံ- ငရဲသို့၊ ဣတိ-

---

၁။ ယမက္ခယံ- သက္ကတ-၌ က္ခယ-(ပရှ) သဒ္ဒါသည် အာဏာပြန့်နှံ့ရာ ဒေသကို ဟောသည်၊ ယမမင်း၏ အာဏာပြန့်နှံ့ရာအရပ် ဟူသည် ငရဲပင်တည်း၊ နိဝေသနံ- ဟု ဖွင့်ခြင်းမှာ အဓိပ္ပါယတ္ထသာ၊ ၎င်းအဖွင့်ကို ယူ၍ ဦးဟုတ်စိန်အဘိဓာန်၌ ခယ- အိမ်-ဟု ဖော်ပြထားသည်။

ဤကား၊ အတ္တော- အနက်တည်း။ အတ္တကမ္မဖလူပဂေါတိ- အတ္တကမ္မ ဖလူပဂေါ ဟူသည်ကား၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ကမ္မဖလေန- ကံ၏အကျိုးအားဖြင့်၊ ဥပဂတော- ကပ်ရောက်လေ၏။ အမနုဿာတိ- အမနုဿာ ဟူသည်ကား၊ နိရယပါလာ- ငရဲထိန်းတို့သည်။ ဟန္တာရံ ဇနယန္တိယာတိ- ဟန္တာရံ ဇနယန္တိယာ ဟူသည်ကား၊ မာတုယာတကံ- အမိကိုသတ်သောသူကို။ ဝါလေဟီတိ- ဝါလေဟိ ဟူသည်ကား၊ အယမကစိဝါလေဟိ- သံဖြင့်ပြီးသော သင်ပေါင်းလျှော်တို့ဖြင့်၊ ဝေဌေတွာ- ရစ်ပတ်၍၊ အယယန္တေန- သံယန္တရားဖြင့်၊ ပီဠယန္တိ- ကြိတ်ကုန်၏။ တန္တိ- တံ ဟူသည်ကား၊ တံ မာတုယာတကံ- ထိုအမိသတ် ငရဲသားကို။ ပါယေန္တီတိ- ပါယေန္တိ ဟူသည်ကား၊ ပီဠိယမာနဿ- ယန္တရားဖြင့် ကြိတ်အပ်သော၊ တဿ- ထိုငရဲသား၏၊ ရုဟိရံ- သွေးသည်၊ ဂဠိတွာ- လျှောကျ၍၊ အယကပလ္လံ- သံအိုးကင်းကို၊ ပူရေတိ- ပြည့်စေ၏။ အထ- ထိုမှနောက်၌၊ နံ- ထိုငရဲသားကို၊ ယန္တတော- ယန္တရားမှ၊ နီဟရန္တိ- ထုတ် ကုန်၏။ တာဝဒေဝ- ထိုထုတ်ပြီးကာမျှ၌ပင်၊ အဿ- ထိုငရဲသား၏၊ သရီရံ- ကိုယ်သည်၊ ပါကတိကံ- ပကတိသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ တံ- ထိုငရဲသားကို၊ ပထဝိယံ- မြေပြင်၌၊ ဥတ္တာနံ- ပက်လက်၊ နိပဇ္ဇာပေတွာ- လဲလျောင်းစေ၍၊ ဝိလီနံ- အရည်ဖြစ်သော၊ တမ္ဗလောဟံ ဝိယ- နီရဲသော သံကဲ့သို့၊ ပက္ကုထိတံ- ပွက်ပွက် ဆူသော၊ လောဟိတံ- သွေးကို၊ ပါယေန္တိ- တိုက်ကုန်၏။ ဩဂယှ တိဋ္ဌတီတိ- ဩဂယှ တိဋ္ဌတိ ဟူသည်ကား၊ တံ- ထိုငရဲသားကို၊ ဗဟူနိ- များစွာကုန်သော၊ ဝဿသဟဿာနိ- နှစ်အထောင်တို့ပတ်လုံး၊ အယယန္တေဟိ- သံယန္တရားတို့ဖြင့်၊ ပီဠေတွာ- ကြိတ်၍၊ ဇေဂုစ္ဆေ- စက်ဆုတ်ဖွယ်သည်၊ (သတိ- ရှိသော်၊) ဒုဂ္ဂန္ဓေ- မကောင်းသော အနံ့ရှိသည်၊ (သတိ- ရှိသော်၊) ပဋိကူလေ- ရွံရှာဖွယ်သည်၊ (သတိ- ရှိသော်၊) မဟန္တေ- ကြီးစွာသော၊ ဂူထကလလအာဝါဋေ- မစင်ညွန်ပျောင်းတွင်း၌၊ ခိပန္တိ- ပစ်ချကုန်၏။ သော- ထိုငရဲသားသည်၊ တံ ရဟဒံ- ထိုညွန်ပျောင်းအိုင်သို့၊ ဩဂယှ ဩဂါဟိတွာ- သက်၍၊ တိဋ္ဌတိ- တည်၏။ အတိကာယာတိ- အတိကာယာ ဟူသည်ကား၊ ဧက ဒေါဏိကနာဝပ္ပမာဏာသရီရာ- ပိန်းကောလှေတစ်စင်းမျှ ကိုယ်ပမာဏ ရှိကုန်သော။[1] အယောမုခါတိ- အယောမုခါ ဟူသည်ကား၊

၁။ ဧကဒေါဏိကနာဝပ္ပမာဏာ- ဒေါဏိ-သဒ္ဒါ စားကျင်းကို ဟော၏၊ သစ်လုံးကို ထွင်း၍ ကျွဲ နွား အစာကျွေးရန် ခွက်အဖြစ် အသုံးပြုကြ၏၊ ၎င်းကို စားကျင်း-ဟု ခေါ်သည်၊

အယသူစိမုခါ- သံအပ်တည်းဟူသော နှုတ်သီးရှိကုန်သော။ ဆဝိ ဘေတွာနာတိ- ဆဝိ ဘေတွာန ဟူသည်ကား၊ ဆဝိ- အရေကို၊ အာဒိ ကတွာ- အစပြု၍၊ ယာဝ အဋ္ဌိမိဉ္ဇမ္ပိ- အရိုးတိုင်အောင်လည်း၊ ဘေတွာ- ဖောက်၍၊ အဋ္ဌိမိဉ္ဇမ္ပိ- ရိုးတွင်းခြင်ဆီကိုလည်း၊ ခါဒန္တိ- စားကုန်၏။ သံဂိဒ္ဓါတိ- သံဂိဒ္ဓါ ဟူသည်ကား၊ ဂဓိတာ- တပ်မက်ကုန်သည် ဖြစ်၍၊ မုစ္ဆိတာ- တွေဝေကုန်သည်ဖြစ်၍။ စ- ထို့အပြင်၊ ကေဝလံ- သက်သက်၊ န ခါဒန္တေဝ- စားကုန်သည်သာလျှင် မဟုတ်သေး။ ပန- အဟုတ်သော်ကား၊ အဓောမဂ္ဂါဒီဟိ- အောက်မဂ်ပေါက် စသည်တို့မှ၊ ပဝိသိတွာ- ဝင်၍၊ [နှာ-၂၉၃] မုခါဒီဟိ- ပါးစပ်အစရှိသည်တို့မှ၊ နိက္ခမန္တိ- ထွက်ကုန်၏။ ဝါမပဿာဒီဟိ- ဝဲဘက် အစရှိသည်တို့မှ၊ ပဝိသိတွာ- ဝင်၍၊ ဒက္ခိဏပဿာဒီဟိ- ယာဘက်ဘေး အစရှိသည်တို့မှ၊ နိက္ခမန္တိ- ထွက်ကုန်၏။ သကလမ္ပိ- အလုံးစုံလည်း ဖြစ်သော၊ သရီရံ- ကိုယ်ကို၊ ဆိဒ္ဒါဝဆိဒ္ဒံ- အပေါက်ကြီးငယ်ရှိသည်ကို၊ ကရောန္တိ- ပြုကုန်၏။ သော- ထိုငရဲသားသည်၊ တတ္ထ- ထိုငရဲဘုံ၌၊ အတိဒုက္ခပရေတော- အလွန်ဆင်းရဲခြင်းသည် နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝိရဝန္တော- မြည်တမ်းလျက်ပင်၊ ပစ္စတိ- ကျက်ရ၏။ သော စာတိ- သော စ ဟူသည်ကား၊ စ- ဆက်၍ဆိုဦးအံ့၊ သော မာတုဃာတကော- ထိုအမိသတ်ငရဲသားသည်၊ သတပေါရိသံ- အသူတစ်ရာနက်သော၊ တံ နိရယံ- ထိုငရဲသို့၊ ပတ္တော- ရောက်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ သသီသကော- ဦးခေါင်းနှင့်တကွ၊ နိမုဂ္ဂေါ- နစ်မြုပ်သည်သာလျှင်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ တဥ္စ ကုဏပံ- ထိုအကောင်ပုပ်သည်လည်း၊ သမန္တာ- ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ ယောဇနသတံ- ယူဇနာတစ်ရာတိုင်အောင်၊ ပူတိကံ- အပုပ်နံ့သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ဝါယတိ- လှိုင်၏။ မာတုဃောတိ- မာတုဃော ဟူသည်ကား၊ မာတုဃာတကော- အမိကို သတ်သော ငရဲသားသည်။

ကလေးများ ရွေ့ချ၍ လှေအဖြစ် လော့ခတ်ကြ၏၊ ဤ၌ နာဝါ-ကို အထူးပြုထားသည်၊ ပျဉ်ချပ်တို့ကိုစပ်၍ ပြုလုပ်ထားသောလှေမဟုတ် သစ်လုံးကို ထွင်း၍ ပြုလုပ်ထားသော လှေဟု ဆိုလိုသည်၊ ထိုလှေတစ်စီးမျှ ပမာဏရှိသောဟု အနက်ပေးလေ။

ဧဝံ- ဤသို့၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားအလောင်းသည်၊ မာတုဃာတကာနံ- အမိကို သတ်သော သူတို့၏၊ ပစ္စနိရယံ- ကျက်ရာငရဲကို၊ ဒဿေတွာ- ပြပြီး၍၊ ပုန- တဖန်၊ ဂဗ္ဘပါတကာနံ- ကိုယ်ဝန်ကို ချသောသူတို့၏၊ ပစ္စနိရယံ- ကျက်ရာငရဲကို၊ ဒဿေန္တော- ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ ခုရဓာရမနုက္ကမ္မာတိ- ခုရဓာရမနုက္ကမ္မ ဟူသည်ကား၊ ခုရဓာရနိရယံ- သင်ဓုန်းဓားငရဲကို၊ အတိက္ကမိတွာ- ကျော်လွန်၍။ တတ္ထ- ထိုငရဲဘုံ၌၊ နိရယပါလာ- ငရဲထိန်းတို့သည်၊ မဟန္တမဟန္တေ- ကြီးကုန်ကြီးကုန်သော၊ ခုရေ- သင်ဓုန်းဓားတို့ကို၊ ဥပရိ- အထက်၌၊ ဓာရေ- အသွားကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ သန္ထရန္တိ ကိရ- ဖြန့်ထားကုန်သတတ်။ တတော- ထို့နောင်မှ၊ ယာဟိ- အကြင် မိန်းမတို့သည်၊ ဂဗ္ဘပါတနခရဘေသဇ္ဇာနိ- ကိုယ်ဝန်ကို ကျစေတတ်သော ကြမ်းတမ်းသော ဆေးတို့ကို၊ ပိဝိတွာ- သောက်၍၊ ဂဗ္ဘာ- ကိုယ်ဝန်ကို၊ ပါတိတာ- ကျစေအပ်ပြီ။ ဂဗ္ဘပါတိနိယော- ကိုယ်ဝန်ကို ကျစေကုန်သော၊ တာ က္ကတ္ထိယော- ထို မိန်းမတို့သို့ ဇလိတေဟိ- အလျှံတောက်ကုန်သော၊ အာဝုဓေဟိ- လက်နက်တို့ဖြင့်၊ ပေါထေန္တာ- ပုတ်ခတ်ကုန်လျက်၊ အနုဗန္ဓန္တိ- အစဉ်လိုက်ကုန်၏။ တာ- ထိုငရဲသူမတို့သည်၊ တိခိဏခုရဓာရာသု- ထက်သော သင်ဓုန်းဓားသွားတို့၌၊ ခဏ္ဍာခဏ္ဍိကာ- အပိုင်းအပိုင်းတို့သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်ကုန်၍၊ ပုနပ္ပုနံ- အဖန်ဖန်၊ ဥဋ္ဌာယ- ထ၍၊ ခုရဘိသမ္ဘဝံ- ကျော်လွှန်နိုင်ခဲသော၊ တံ ခုရဓာရနိရယံ- ထိုသင်ဓုန်းဓားသွားငရဲကို၊ အက္ကမန္တိယော- နင်းကုန်လျက်၊ အတိက္ကမိတွာ- ကျော်လွန်ပြီး၍၊ နိရယပါလေဟိ- ငရဲထိန်းတို့သည်၊ အနုဗဒ္ဓါ- အစဉ် လိုက်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ဒုဂ္ဂံ- သွားရန်ခက်ခဲသော၊ ဒုရတိက္ကမံ- ကျော်လွှန် နိုင်ခဲသော၊ ဝိသမံ- မညီညွတ်သော၊ ဝေတရဏိံ- ကြိမ်ပင်ရှိသော၊ နဒိံ- မြစ်သို့၊ ပတန္တိ- ကျကုန်၏။ တတ္ထ- ထိုကြိမ်ပိုက်ချောင်းငရဲ၌၊ ကမ္မကာရဏံ- နှိပ်စက်မှုကို ပြုခြင်းသည်၊ နိမိဇာတကေ- နိမိဇာတ်၌၊ အာဝိ- ထင်စွာ၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ့်။

ဧဝံ- ဤသို့၊ ဂဗ္ဘပါတိနီနံ- ကိုယ်ဝန်ကို ကျစေသော မိန်းမတို့၏၊ နိရယံ- ငရဲကို၊ ဒဿေတွာ- ပြပြီး၍၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားအလောင်းသည်၊ ယတ္ထ- အကြင် ငရဲဘုံ၌၊ ပရဒါရိကာ စ- သူ့မယားကို သွားလာသော သူတို့သည်လည်းကောင်း၊ အတိစာရိနိယော စ- လင်ကိုကျော်လွန်၍ကျင့်သော မိန်းမတို့သည်လည်းကောင်း၊

ပတန္တာ- ကျကုန်လျက်၊ ပစ္စန္တိ- ကျက်ရကုန်၏။ တံ ကဏ္ဍကသိမ္ဗလိနိရယံ- ထိုဆူးရှိသော လက်ပံပင်ငရဲကို၊ ဒဿေန္တော- ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ “အယော- မယာ”တိ အာဒိံ- အယောမယာ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ တတ္ထ- ထို 'အယောမယာ' စသော ဂါထာတို့၌၊ ဥဘတော အဘိလမ္ဗန္တီတိ- ဥဘတော အဘိလမ္ဗန္တိ ဟူသည်ကား၊ ဝေတရဏိယာ- ကြိမ်ချောင်းရှိသော မြစ်၏၊ ဥဘောသု- နှစ်ဘက်ကုန်သော၊ တီရေသု- ကမ်းနားတို့၌၊ တာသံ သိမ္ဗလီနံ- ထို ဆူးရှိသော လက်ပံပင်တို့၏၊ သာခါ- အကိုင်းတို့သည်၊ ဩလမ္ဗန္တိ- တွဲလျားကျကုန်၏။ တေ အစ္စိမန္တောတိ- တေ အစ္စိမန္တော ဟူသည်ကား၊ ပဇ္ဇလိတသရီရာ- အလျှံ ပြောင်ပြောင် တောက်လောင်သော ကိုယ်ရှိကုန်သော၊ တေ သတ္တာ- ထိုငရဲသား တို့သည်၊ အစ္စိမန္တော- မီးလျှံရှိကုန်သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်ကုန်၍၊ တိဋ္ဌန္တိ- တည်ကုန်၏။ ယောဇနန္တိ- ယောဇနံ ဟူသည်ကား၊ တေသံ- ထိုငရဲသားတို့၏၊ သရီရံ- ကိုယ်သည်၊ တိဂါဝုတံ- သုံးဂါဝုတ် ရှိ၏။ တတော- ထိုကိုယ်မှ၊ ဥဋ္ဌိတဇာလာယ ပန- ထွက်သော မီးတောက်နှင့်ကား၊ သဒ္ဓိံ- အတူ၊ ယောဇနဥဗ္ဗေဓာ- တစ်ယူဇနာ အစောက်ရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏။ ဧတေ ဝဇန္တီတိ- ဧတေ ဝဇန္တိ ဟူသည်ကား၊ ပရဒါရိကာ- သူမယားကို သွားလာကုန်သော၊ တေ သတ္တာ- ထိုငရဲသားတို့သည်၊ နာနာဝိဓေဟိ- အထူးထူး အပြားပြားရှိကုန်သော၊ အာဝုဓေဟိ- လက်နက်တို့ဖြင့်၊ ကောဋ္ဋိယမာနာ- ရိုက်နှက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဧတေ သိမ္ဗလိနိရယေ- ထိုလက်ပံပင်ငရဲတို့သို့၊ အဘိရုဟန္တိ- တက်ကုန်၏။ တေ ပတန္တီတိ- တေ ပတန္တိ ဟူသည်ကား၊ တေ- ထိုငရဲသား တို့သည်၊ ဗဟူနိ- များစွာကုန်သော၊ ဝဿသဟဿာနိ- နှစ် အထောင်တို့ပတ်လုံး၊ ရုက္ခဝိဋ္ဋပေသု- လက်ပံပင်အခွတို့၌၊ လဂ္ဂါ- ကပ်ငြိကုန်လျက်၊ ဈာယိတွာ- လောင် ကျွမ်း၍၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ နိရယပါလေဟိ- ငရဲထိန်းတို့သည်၊ အာဝုဓေဟိ- လက်နက် တို့ဖြင့်၊ ဝိဟတာ- ညှဉ်းဆဲအပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ဝိဝတ္တာ- ပြန်လည်ကုန်သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ပရိဝတ္တိတွာ- ပြောင်းပြန်လှည့်၍၊ အဓောသီသကာ- အောက်၌ဦးခေါင်း ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ပတန္တိ- ကျကုန်၏။ ပူထူတိ- ပုထူ ဟူသည်ကား၊ ဗဟူ- များစွာကုန်သော။ ဝိနိဝိဒ္ဓင်္ဂါတိ- ဝိနိဝိဒ္ဓင်္ဂါ ဟူသည်ကား၊ တေသံ- ထိုငရဲသားတို့၏၊ တတော- ထိုလက်ပံပင်မှ၊ ပတနကာလေ- ကျသောအခါ၌၊ ဟေဋ္ဌာ- အောက်၌၊ အယပထဝိတော- သံမြေပြင်မှ၊ သူလာနိ- ငြောင့်တို့သည်၊ ဥဋ္ဌဟိတွာ- ထ၍၊ တေသံ- ထိုငရဲသားတို့၏၊ မတ္ထကံ- ဦးထိပ်ကို၊ ပဋိစ္ဆန္တိ- ခံယူကုန်၏။ တာနိ- ထိုငြောင့်တို့သည်၊

တေသံ- ထိုငရဲသားတို့၏၊ အဓောမဂ္ဂေန- အောက် မင်ပေါက်ဖြင့်၊ ဂိုက္ခမန္တိ- ထွက်ကုန်၏။ တေ- ထိုငရဲသားတို့သည်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ သူလေသု- ငြောင့် တို့၌၊ ဝိဒ္ဓသရီရာ- ထိုးအပ်သော ကိုယ်ရှိကုန်သည်၊ (ဟုတ္တွာ- ဖြစ်ကုန်၍)၊ စိရရတ္တာ- ကြာမြင့်စွာသော ညဉ့်တို့ပတ်လုံး၊ သယန္တိ- အိပ်ရကုန်၏။ ဒီဃန္တိ- ဒီဃံ ဟူသည်ကား၊ သုပိနေပိ- အိပ်သော်လည်း၊ နိဒ္ဒံ- အိပ်ပျော်ခြင်းကို၊ အလဘန္တာ- မရကုန်၍၊ ဒီဃရတ္တံ- ရှည်စွာသော ညဉ့်ပတ်လုံး၊ ဇဂ္ဂန္တိ- နိုးကြား၍ နေကုန်၏။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ ရတျာဝိဝသာနေတိ- ရတျာဝိဝသာနေ ဟူသည်ကား၊ ရတ္တိနံ- ညဉ့်တို့၏၊ အစ္စယေန- ကုန်လွန်သဖြင့်၊ စိရကာလာတိက္ကမေန- ကြာမြင့်စွာသော ကာလကို ကျော်လွန်သဖြင့်၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ [နှာ-၂၉၄] ပဝဍ္ဎန္တီတိ- ပဝဍ္ဎန္တိ ဟူသည်ကား၊[၁] သင္ဃယောဇနိကံ- ယူဇနာခြောက်ဆယ် ရှိသော၊ ဇလိတံ- အလျှံပြောင်ပြောင်တောက်သော၊ လောဟကုမ္ဘိံ- လောဟကုမ္ဘီ ငရဲသို့၊ ကပ္ပေန- ကမ္ဘာဖြင့် (ဝါ) ကမ္ဘာပတ်လုံး၊ သဏ္ဍိတံ- တည်သော၊ ဇလိတ တမ္ဗလောဟရသပုဏ္ဏံ- အလျှံပြောင်ပြောင်တောက်သော နီမြန်းသော သံရည်ပူ တို့ဖြင့် ပြည့်သော၊ လောဟကုမ္ဘိံ- လောဟကုမ္ဘီငရဲသို့၊ နိရယပါလေဟိ- ငရဲထိန်းတို့သည်၊ ခိတ္တာ- ပစ်ချအပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ပစ္စန္တိ- ကျက်ရကုန်၏။ ဒုဿီလာတိ- ဒုဿီလာ ဟူသည်ကား၊ ပရဒါရိကာ- သူ့မယားကို သွားလာသူ တို့သည်။

ဧဝံ- ဤသို့၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားအလောင်းသည်၊ ပရဒါရိက အတိစာရိကာနံ- သူတစ်ပါးမယားကို သွားလာသူ, လင်သားကို ကျော်လွန်၍ ကျင့်သူတို့၏၊ ပစ္စနသိမ္ဗလိနိရယံ- ကျက်ရာ လက်ပန်တော ငရဲကို၊ ဒဿေတွာ- ပြပြီး၍၊ ဣတော- ယခုအခါမှ၊ ပရံ- နောက်၌၊ သာမိကဝတ္တသဿုသသုရဝတ္တာဒီနိ- လင်၏ကျင့်ဝတ် ယောက္ခမမိန်းမ ယောက္ခမယောကျ်ား စသူတို့၏ ဝတ်စသည်တို့ကို၊

၁။ ပဝဍ္ဎန္တိ- အဋ္ဌကထာ၌ ပစ္စန္တိ-ဟု ဖွင့်၏၊ မိုးထိမှု၌ ဝင်လျက်ငုတ်ရကုန်၏-ဟု အနက်ပေးထား၏၊ သက္ကတ-၌ ဝဇ်-ဓာတ်၊ ပါဠိ ဝဇ္ဈ-ဓာတ်သည် ရှောင်ခြင်း၊ လှည့်ထွက်ခြင်း၊ ရွေ့ရှားခြင်း၊ ထိခိုက်နာကျင်စေခြင်း အနက်တို့ကို ဟောနိုင်၏၊ အာဝဇ္ဇတိ-ဆင်ခြင်၏ ဆိုသည်မှာ စိတ်ကို ဘဝင်မှခွါ၍ အာရုံစိသို့ လှည့်ပေး ခြင်းတည်း၊ ဤ၌ ငရဲသားကို ငရဲဘုံသို့ လှည့်ပေးခြင်းဟု အနက်ရ၏။

အပူရေန္တိနံ- မပြည့်ကျင့်ကုန်သော သူတို့၏၊ ပစ္စုနဍ္ဍာနံ- ကျက်ရာအရပ်ကို၊ ပကာသေန္တော- ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ “ယာ စာ”တိ အာဒိ- ယာ စ ဤသို့ အစရှိသော ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ တတ္ထ- ထို ‘ယာ စ’ စသော ဂါထာတို့၌၊ အတိမညတီတိ- အတိမညတိ ဟူသည်ကား၊ ဘိသဇာတကေ- ဘိသဇာတ်၌၊ ဝုတ္တံ- ဆိုအပ်သော၊ သာမိကဝတ္တံ- လင်၏ကျင့်ဝတ်ကို၊ အကရောန္တီ- မပြုမူ၍၊ အတိက္ကမိတွာ- ကျော်လွန်၍၊ မညတိ- အောက်မေ့မှတ်ထင်၏။ ဇေဋ္ဌံ ဝါတိ- ဇေဋ္ဌံ ဝါ ဟူသည်ကား၊ သာမိကဿ- လင်၏၊ ဇေဋ္ဌဘာတရံ- အစ်ကိုကြီးကို၊ နနန္ဒရန္တိ- နနန္ဒရံ ဟူသည်ကား၊ သာမိကဿ- လင်၏၊ ဘဂိနိံ- နှမကို။ ဟိ- ချဲ့၍ ဆိုဦးအံ့၊ ဧတေသံ- ထိုလင် အစရှိသည်တို့တွင်၊ အညတရဿပိ- တစ်ဦးဦး၏လည်း၊ ဟတ္ထပါဒ ပိဋ္ဌိပရိကမ္မနှာပန- ဘောဇနာဒိဘေဒံ- လက်ခြေကျောက်ကုန်းတို့ကို နှိပ်နယ်ပေးခြင်း ရေချိုးပေးခြင်း ထမင်းကျွေးခြင်း စသည်အပြားရှိသော၊ ဝတ္တံ- ဝတ်ကို၊ အပူရေန္တီ- မပြည့်ကျင့်သည်ရှိသော်၊ တေသု- ထိုလင်သားစသည်တို့၌၊ ဟိရောတ္တပ္ပံ- အရှက် အကြောက်ကို၊ အနုပဋ္ဌပေန္တီ- မဖြစ်စေသည်ရှိသော်၊ တေ- ထိုလင်သားစသည်တို့ကို၊ အတိမညတိ နာမ- မထီမဲ့မြင် ပြုသည်မည်၏။ သာပိ- ထိုမိန်းမသည်လည်း၊ နိရယေ- ငရဲ၌၊ နိဗ္ဗတ္တိ- ဖြစ်ရ၏။ ဝဏ္ဏနာတိ- ဝဏ္ဏန ဟူသည်ကား၊ တဿာ- ထိုမိန်းမ၏၊ သာမိကဝတ္တာဒိနံ- လင်၏ကျင့်ဝတ် စသည်တို့ကို၊ အပရိပူရိကာယ- မပြည့်ကျင့် သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ သာမိကာဒယော- လင်အစရှိသည်တို့ကို၊ အက္ကောသိတွာ- ဆဲရေး၍၊ ပရိဘာသိတွာ- ကြိမ်းမောင်း၍၊ နိရယေ- ငရဲ၌၊ နိဗ္ဗတ္တာယ- ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ လောဟပထဝိယံ- သံမြေကြီး၌၊ နိပဇ္ဇာပေတွာ- လဲလျောင်းစေ၍၊ အယသင်္ကုနာ- သံငုတ်ဖြင့်၊ မုခံ- ပါးစပ်ကို၊ ဝိဝရိတွာ- ဖွင့်၍၊ ဗလိသေန- မျှားချိပ်ဖြင့်၊ ဇိဝှဂ္ဂံ- လျှာဖျားကို၊ နိဗ္ဗဟန္တိ- ထုတ်ထားကုန်၏။ ရဇ္ဇုပန္ဓနေန- ကြိုးဖြင့် ဖွဲ့ခြင်းဖြင့်၊ သပန္ဓနံ- နှောင်ဖွဲ့ထားသော ငရဲသားကို၊ ကမ္မန္တိ- ငင်ကုန်၏။ ကိမိနန္တိ- ကိမိနံ ဟူသည်ကား၊ ကိမိဘရိတံ- ပိုးလောက်တို့ဖြင့် ပြည့်သော။ ဣဒံ- ဤစကားကို၊ ဝုတ္တံ- ဆိုအပ်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ မဟာရာဇ- မြတ်သော မင်းကြီး၊ သော နေရယိကသတ္တော- ထိုငရဲသား သတ္တဝါသည်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ နိက္ကမိတံ- ထုတ်၍ ထားအပ်သော၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ဗျာမေန- အလံအားဖြင့်၊ ဗျာမမတ္တံ- တစ်လံမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ဇိဝှံ- လျှာကို၊ အာဝုဓေဟိ- လက်နက်တို့ဖြင့်၊ ကောဋ္ဋိတ ကောဋ္ဋိတဋ္ဌာနေ- ထုထောင်းအပ် ထုထောင်းအပ်သော အရပ်၌၊ သဥ္ဇာတေဟိ-

ကောင်းစွာဖြစ်ကုန်သော၊ မဟာဒေါဏိပ္ပမာဏောဟိ- ကြီးစွာသော စားကျင်းပမာဏ ရှိကုန်သော၊ ကိမီဟိ- ပိုးလောက်တို့ဖြင့်၊ ဘရိတံ- ပြည့်၍နေသည်ကို၊ ပဿတိ- မြင်ရ၏။ ဝိညာပေတုံ န သက္ကောတီတိ- ဝိညာပေတုံ န သက္ကောတိ ဟူသည်ကား၊ နိရယပါလေ- ငရဲထိန်းတို့ကို၊ ယာစိတုကာမောပိ- တောင်းပန်ခြင်းငှာ အလိုရှိသော်လည်း၊ ကိဉ္စိ- တစ်စုံတစ်ခုကို၊ ဝတ္တုံ- ဆိုခြင်းငှာ၊ န သက္ကောတိ- မစွမ်းနိုင်။ တာပနေတိ- တာပနေ ဟူသည်ကား၊ ဧဝံ- ဤသို့လျှင်၊ သာ- ထိုမိန်းမသည်၊ တတ္ထ- ထိုငရဲဘုံ၌၊ ဗဟူနိ- များစွာကုန်သော၊ ဝဿသဟဿာနိ- နှစ်အထောင်တို့ပတ်လုံး၊ ပစ္စိတွာ- ကျက်၍၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ တာပနမဟာနိရယေ- တာပနငရဲကြီး၌၊ ပစ္စတိ- ကျက်ရ၏။

ဧဝံ- ဤသို့၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားအလောင်းသည်၊ သာမိကဝတ္တ သဿုသသုရ ဝတ္တာဒီနိ- လင်၏ကျင့်ဝတ် ယောက္ခမမိန်းမ ယောက္ခမ ယောက်ျားတို့၏ ကျင့်ဝတ် အစရှိသည်တို့ကို၊ အပူရေန္တီနံ- မဖြည့်ကျင့်သော သူတို့၏၊ ပစ္စနနိရယံ- ကျက်ရာငရဲကို၊ ဒဿေတွာ- ပြပြီး၍၊ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ သူကရိကာဒီနံ- ဝက်ထိုးသမားစသည်တို့၏၊ ပစ္စနနိရယေ- ကျက်ရာငရဲတို့ကို၊ ဒဿေန္တော- ပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ "သြရဗ္ဘိကာ"တိ အာဒိံ- သြရဗ္ဘိကာ ဤသို့ အစရှိသည်ကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ တတ္ထ- ထိုသြရဗ္ဘိကာ စသော ဂါထာတို့၌၊ အဝဏ္ဏေ ဝဏ္ဏကာရကာတိ- အဝဏ္ဏေ ဝဏ္ဏကာရကာ ဟူသည်ကား၊ ပေသုညကာရကာ- ကုံးတိုက်ခြင်းကို ပြုသောသူ တို့သည်။ ခါရနဒိန္တိ- ခါရနဒိံ ဟူသည်ကား၊ ဧတေ သြရဗ္ဘိကာဒယော- ထိုသိုးသတ်သမားစသူတို့သည်၊ ဧတေဟိ သတ္တိအာဒီဟိ- ထိုလှံအစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဟညမာနာ- ညှဉ်းဆဲအပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍၊ ဝေတရဏိံ- ဝေတရဏီမည်သော၊ (ဝါ) ကြိမ်ပင်တို့ ပေါက်ရောက်ရာ ဖြစ်သော၊ နဒိံ- မြစ်သို့၊ ပတန္တိ- ကျကုန်၏။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ သေသာနိ- ကြွင်းကျန်ကုန်သော၊ သြရဗ္ဘိကာဒီနံ- သိုးသတ်သမား စသူတို့၏၊ ပစ္စနဋ္ဌာနာနိ- ကျက်ရာအရပ်တို့သည်၊ နိမိဇာတကေ- နိမိဇာတ်၌၊ အာဝိ- ထင်စွာ၊ ဘဝိဿန္တိ- ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ကူဋကာရီတိ- ကူဋကာရီ ဟူသည်ကား၊ ကူဋဝိနိစ္ဆယဿ စေဝ- ကောက်ကျစ်သော တရားအဆုံးအဖြတ်ကို ပြုသော တရားသူကြီး၏လည်းကောင်း၊ တုလာကူဋာဒီနံ- ချိန်စဉ်းလဲအစရှိသည်တို့ကို၊ ကာရကေ စ- ပြုတတ်သော သူတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သန္ဓာယ- ရည်ရွယ်၍၊ ဧတံ- ဤကူဋကာရီ ဟူသော

စကားကို၊ ဝုတ္တံ- ဆိုအပ်ပြီ။ တတ္ထ- ထိုစကားရပ်၌၊ ကူဋဝိနိစ္ဆယကူဋမူလကာရက ကူဋအဂ္ဂါပနိကာနံ- ကောက်ကျစ်သော အဆုံးအဖြတ် ကောက်ကျစ်သော တရားတွေ့မှုကို ပြုတတ်သူ, ကောက်ကျစ်သော ရာဖြတ်သမားတို့၏၊ ပစ္စနိရယာ- ကျက်ရာ ငရဲတို့သည်၊ နိမိဇာတကေ- နိမိဇာတ်၌၊ အာဝိ- ထင်စွာ၊ ဘဝိဿန္တိ- ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ဝန္တန္တိ- ပန္တံ ဟူသည်ကား၊ ဝမိတက- အန်ဖတ်ကို။ ဒုရတ္တာနန္တိ- ဒုရတ္တာနံ ဟူသည်ကား၊ ဒုဂ္ဂတတ္တဘာဝါနံ- မကောင်းသော အတ္တဘော ရှိသော သတ္တဝါတို့၏။ ဣဒံ- ဤစကားကို၊ ဝုတ္တံ- ဆိုအပ်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ မဟာရာဇ- မြတ်သော မင်းကြီး၊ တေ ဒုရတ္တဘာဝါ- ထိုမကောင်းသော အတ္တဘော ရှိကုန်သော၊ သတ္တာ- သတ္တဝါတို့သည်၊ အယကူဋေဟိ- သံတူတို့ဖြင့်၊ မတ္ထကေ- ဦးထိပ်၌၊ ဘိဇ္ဇမာနေ- ခွဲအပ်သည်ရှိသော် (ဝါ) ထုအပ်သည်ရှိသော်၊ ဝမန္တိ- အန်ကုန်၏။ တတော- ထိုသို့ အန်သောအခါမှ၊ တံ ဝန္တံ- ထိုအန်ဖတ်ကို၊ ဇလိတအယကပလ္လေဟိ- အလျှံတောက်သော သံအိုးကင်းတို့ဖြင့်၊ တေသု- ထိုငရဲသားတို့တွင်၊ ဧကစ္စာနံ- အချို့သော ငရဲသားတို့၏၊ မုခေ- ပါးစပ်၌၊ [နှာ-၂၉၅] ခိပန္တိ- ထည့်ကုန်၏။ ဣတိ- ဤသို့လျှင်၊ တေ- ထိုငရဲသားတို့သည်၊ ပရေသံ- သူတစ်ပါးတို့၏၊ ဝန္တံ- အန်ဖတ်ကို၊ ဘုဉ္ဇန္တိ နာမ- စားရသည် မည်ကုန်၏။ ဘေရဏ္ဍကာတိ- ဘေရဏ္ဍကာ ဟူသည်ကား၊ သိင်္ဂါလာ- မြေခွေးတို့သည်။ ဝိပ္ပန္ဒမာနန္တိ- ဝိပ္ပန္ဒမာနံ ဟူသည်ကား၊ အဓောမုခံ- အောက်သို့ မျက်နှာပြုလျက်၊ နိပဇ္ဇာပိတံ- ဝမ်းလျားမှောက်ထားအပ်သော၊ နိက္ခမိတဇိဝှံ- အပြင်သို့ ထုတ်ထားအပ်သော လျှာရှိသော၊ ဣတော စိတော စ- ဤမှထိုမှ၊ ဝိပ္ပန္ဒမာနံ- တုန်လှုပ်လျက်ရှိသော။ မိဂေနာတိ- မိဂေန ဟူသည်ကား၊ သြကစာရကမိဂေန- အိမ်မွေးသမင်ဖြင့်။[၁] ပက္ခီနာတိ- ပက္ခိနာဟူသည်ကား၊ တထာရူပေနေဝ- ထိုသို့ သဘောရှိသော အိမ်၌မွေးမြူထားသော ငှက်ဖြင့်။ ဂန္တာ တေတိ- ဂန္တာ တေ ဟူသည်ကား၊ တေ- ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဂန္တာရော- သွားရကုန်၏။ နိရယုဿဒန္တိ- နိရယုဿဒံ ဟူသည်ကား၊ ဥဿဒနိရယံ- ဥဿဒငရဲသို့။ ပါဋိယံ

၁။ သြကစာရကမိဂ- သြက-သဒ္ဒါ အိမ်၊ စာရက-နေသူ, ကျက်စားသူ၊ အိမ်၌ မွေးမြူထားသော, အိမ်သားနှင့် ယဉ်ပါးသော တောနေအရိုင်းတိရစ္ဆာန်တို့ကို ထောင်ဖမ်းရာတွင် အသုံးပြုသော သားကောင်-ဟူလို။

ပန- ပါဋ္ဌိတော် ၌ကား၊ "နိရယံ အဓော"တိ- နိရယံ အဓော ဟူ၍၊ လိခိတံ- ရေးအပ်၏။ အယံ ပန နိရယော- ဤဥဿဒငရဲသည်၊ နိမိဇာတကေ- နိမိဇာတ်၌၊ အာဝိ- ထင်စွာ၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ့်၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

နတ်ပြည်ချမ်းသာ

ဣတိ- ဤသို့ မဟာသတ္တော- ဘုရားလောင်း သံကိစ္စရှင်ရသေ့သည်၊ ဧတ္တကေ- ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ နိရယေ- ငရဲတို့ကို၊ ဒဿေတွာ- ဖွင့်လှစ် ပြတော်မူပြီး၍၊ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ ဒေဝလောကဝိဝရဏံ- နတ်ပြည်တို့ကို ဖွင့်လှစ်ခြင်းကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ရညော- ပြဟ္မဒတ်မင်းအား၊ ဒေဝလောကေ- နတ်ပြည်တို့ကို၊ ဒဿေန္တော- ပြတော်မူလိုသည် ဖြစ်၍-

သန္တော စ ဥဒ္ဒံ ဂစ္ဆန္တိ (ပ) ယထာ တံ သုစိဏ္ဏံ နာနုတပ္ပေယျ ပစ္ဆာတိ- သန္တော စ ဥဒ္ဒံ ဂစ္ဆန္တိ (ပ) ယထာ တံ သုစိဏ္ဏံ နာနုတပ္ပေယျ ပစ္ဆာ ဟူကုန်သော၊ (ဣမာ ဒွေ ဂါထာ- ဤနှစ်ဂါထာတို့ကို) အာဟ- ဆိုတော်မူပြီ။

၁၃၃။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ သန္တော- ကိုယ်အစရှိသည်ဖြင့် ငြိမ်သက်ကုန်သော၊ သက္ကန္ဒာ- သိကြားနတ်မင်းနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော၊ သဗြဟ္မကာ- ပြဟ္မာနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒေဝါ- နတ်ပြဟ္မာတို့သည်၊ ဣဓ- ဤ လူ့ပြည်၌၊ သုစိဏ္ဏေန- ကောင်းစွာ ကျင့်အပ်သော၊ ကမ္မုနာ- ကံကြောင့်၊ ဥဒ္ဒံ- နတ်ပြည် ပြဟ္မာ့ပြည်သို့၊ ဂစ္ဆန္တိ- သွားရကုန်၏။ သုစိဏ္ဏဿ- ကောင်းစွာကျင့်ခြင်း၏၊ ဖလံ- အကျိုးကို၊ ပဿ- ရှုပါလော့။

၁၃၄။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တံ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ တံ- သင်မင်းကြီးကို ဗြူမိ- ငါဆိုအံ့။ ရဋ္ဌပတီ- တိုင်းပြည်သူအရှင်ဖြစ်တော်မူသော၊ ရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဓမ္မံ- တရားကို၊ စရ- ကျင့်လော့။ ယထာ- အကြင် အခြင်းအရာဖြင့်၊ ယံ ဓမ္မံ- အကြင်တရားကို၊ သုစိဏ္ဏံ- ကောင်းစွာ ကျင့်အပ်သည်ရှိသော်၊ ပစ္ဆာ- နောက်ကာလ၌၊ နာနုတပ္ပေယျ- မပူပန်ရာ။ တထာ- ထိုအခြင်းအရာဖြင့်၊ သုစိဏ္ဏံ- ကောင်းစွာ ကျင့်အပ်သော၊ တံ ဓမ္မံ- ထိုတရားကို၊ စရာဟိ- ကျင့်တော်မူလော့။

တတ္ထ- ထို 'သန္တော စ' စသောဂါထာတို့၌၊ သန္တောတိ- သန္တော ဟူသည်ကား၊ ကာယာဒီဟိ- ကိုယ်အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ဥပသန္တာ- ငြိမ်သက်ကုန်သော။ ဥဒ္ဒန္တီ- ဥဒ္ဒိ ဟူသည်ကား၊ ဒေဝလောကံ- နတ်ပြည်သို့။ သက္ကန္ဒာတိ- သက္ကန္ဒာ ဟူသည်ကား၊ တတ္ထ တတ္ထ- ထိုထိုနတ်ပြည်၌၊ ဣန္ဒေဟိ- သိကြားမင်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- အတူ။ ဟိ- ချဲ့၍ဆိုဦးအံ့၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားအလောင်းသည်၊ အဿ- ထိုမင်းကြီးအား၊ စာတုမဟာရာဇာဒိကေ- စာတုမဟာရာဇ်အစရှိကုန်သော၊ ဒေဝေ- နတ်ပြည်တို့ကို၊ ဒဿေန္တော- ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ "မဟာရာဇ- မြတ်သောမင်းကြီး၊ စာတုမဟာရာဇိကေ- စာတုမဟာရာဇ်ဘုံ၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဒေဝေ- နတ်တို့ကို၊ ပဿ- ရှုလော့။ စတ္တာရော- လေးယောက်ကုန်သော၊ မဟာရာဇာနော- နတ်မင်းကြီးတို့ကို၊ ပဿ- ရှုလော့။ တာဝတိံသေ- တာဝတိံသာဘုံ၌ဖြစ်ကုန်သော၊ (ဒေဝေ- နတ်တို့ကို၊) ပဿ- ရှုလော့။ သက္ကံ- သိကြားမင်းကို၊ ပဿ- ရှုလော့။" ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့၊ သဗ္ဗေပိ- အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ သက္ကန္ဒကေ- သိကြားမင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော၊ သဗြဟ္မကေ စ- ဗြဟ္မာမင်းနှင့်လည်း တကွဖြစ်ကုန်သော၊ ဒေဝေ- နတ်တို့ကို၊ ဒဿေန္တော- ပြ၍၊ "ဣဒမ္ပိ- ဤသည်လည်း၊ သုစိဏ္ဏဿ- ကောင်းသော အကျင့်ရှိသူ၏၊ ဖလံ- အကျိုးတည်း။ ဣဒမ္ပိ- ဤသည်လည်း၊ ဖလံ- အကျိုးတည်း။" ဣတိ- ဤသို့၊ ဒဿေသိ- ပြပြီ။ တံ တံ ဗြူမီတိ- တံ တံ ဗြူမိ ဟူသည်ကား၊ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ တံ- သင်မင်းကြီးကို၊ ဘဏာမိ- ဆို၏။ ဓမ္မန္တိ- ဓမ္မံ ဟူသည်ကား၊ ဣတော- ဤအချိန်မှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ ပါဏာတိပါတာဒီနိ- ပါဏာတိပါတ အစရှိကုန်သော၊ ပဉ္စ- ငါးပါးကုန်သော၊ ဝေရာနိ- ဘေးရန်တို့ကို၊ ပဟာယ- ပယ်၍၊ ဒါနာဒီနိ- ဒါနအစရှိကုန်သော၊ ပုညာနိ- ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ကို၊ ကရောဟိ- ပြုလော့။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ ယထာ တံ သုစိဏ္ဏံ နာနုတပေ္ပယျာတိ- ယထာ တံ သုစိဏ္ဏံ နာနုတပေ္ပယျ ဟူသည်ကား၊ ယထာ- အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုသည်ရှိသော်၊ သုစိဏ္ဏံ- ကောင်းသော အကျင့်ဖြစ်သော၊ တံ ဒါနာဒိပုညကမ္မံ- ထိုဒါနအစရှိသော ကောင်းမှုကံသည်၊ ပိတုယာတကမ္မပစ္စယံ- ပိတုယာတကကံလျှင် အကြောင်းရှိသော၊ ဝိပ္ပဋိသာရံ- နှလုံးမသာယာခြင်းကို၊ ပဋိစ္ဆာဒေတုံ- ဖုံးလွှမ်းခြင်းငှာ၊ သမတ္ထတာယ- စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တံ- သင်မင်းကြီးကို၊ နာနုတပေ္ပယျ- မပူပန်စေရာ။ တထာ- ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ တံ သုစိဏ္ဏံ- ထိုကောင်းသော အကျင့်ကို၊ စရ-

ကျင့်လော့။ ဗဟုံ- များစွာသော၊ ပုညံ- ကောင်းမှုကို၊ ကရောဟိ- ပြုလော့။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

သော- ထိုပြဟ္မဒတ်မင်းသည်၊ မဟာသတ္တဿ- ဘုရားလောင်း သံကိစ္စ ရှင်ရသေ့၏၊ ဓမ္မကထံ- တရားစကားကို၊ သုတွာ- ကြားနာရ၍၊ တတော- ထိုနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ အဿာဒံ- သက်သာရာကို၊ ပဋိလဘိ- ရပြီ။ ဗောဓိသတ္တော ပန- ဘုရားလောင်း သံကိစ္စ ရှင်ရသေ့သည်ကား၊ ကိဉ္စိကာလံ- အနည်းငယ်မျှသောအခါ၌၊ တတ္ထ- ထို(မင်း၏) ဥယျာဉ်၌၊ ဝသိတွာ- နေ၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ဝသနဋ္ဌာန ဋ္ဌေဝ- နေရာဟိမဝန္တာတောသို့သာလျှင်၊ ဂတော- ကြွတော်မူပြီ။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း

[နှာ-၂၉၆] သတ္ထာ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ- ဤသံကိစ္စဇာတ် တရားဒေသနာတော်ကို၊ အာဟရိတွာ- ဆောင်တော်မူ၍၊ "ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ ဣဒါနေဝ- ယခုအခါ၌သာလျှင်၊ (မယာ- ငါဘုရားသည်၊ ရာဇာ- အဇာတသတ် မင်းကို၊ အဿာသိတော- သက်သာရာ ရစေတော်မူအပ်သည်၊) န- မဟုတ်သေး၊ ပုဗ္ဗေပိ- ရှေးပြဟ္မဒတ်မင်းဖြစ်သော အခါ၌လည်း၊ ဧသ ဧသော- ဤအဇာတသတ် မင်းကို၊ မယာ- ငါဘုရားသည်၊ အဿာသိတောယေဝ- သက်သာရာ ရစေတော်မူ အပ်ပြီးသည်သာလျှင်တည်း။" ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- မိန့်တော်မူ၍၊ (ဣဒါနိ- ယခု အခါ၌)၊ အဇာတသတ္တု- အဇာတသတ်မင်းသည်၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ရာဇာ- ပြဟ္မဒတ် မင်းသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ဖူးပြီ။ (ဣဒါနိ- ၌၊) ဗုဒ္ဓပရိသာ- ဘုရားပရိသတ်တို့သည်၊ တဒါ- ၌၊ (လိုက်)၊ ဣသိဂဏော- တပည့်ရသေ့အပေါင်းသည်၊ (အဟေသုံ- ဖြစ်ဖူးကုန်ပြီ)။ (ဣဒါနိ- ၌) အဟမေဝ- ငါဘုရားသည်သာလျှင်၊ (တဒါ-၌ (လိုက်)၊ သံကိစ္စပဏ္ဍိတော- ပညာရှိ သံကိစ္စရှင်ရသေ့သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ဖူးပြီ။" (ပန- ကား၊ ပဒပူရဏ)၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဇာတကံ- ဇာတ်တော်ကို၊ သမောဓာနေသိ- ပေါင်းတော်မူပြီ။

ဒုတိယာ- နှစ်ခုတို့၏ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော၊ သံကိစ္စဇာတကဝဏ္ဏနာ- သံကိစ္စ ဇာတ်၏အဖွင့်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ- ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ပြီ။

ဇာတကုဒ္ဒါန်- ဇာတ်တို့၏ အခန်းကား-

အထ- ပဏ္ဏာသနိပါတ်မှ အခြားမဲ့၌၊ သဋ္ဌိနိပါတမှိ- ခြောက်ဆယ်ခုမြောက် ဖြစ်သော နိပါတ်၌၊ မမ- ငါ၏၊ ဘာသိတံ- ဆိုအပ်သော စကားကို (တုမှေ- သင်တို့သည်) သုဏာထ- နားစေ့စေ့ထောင်ကြကုန်လော့။ သောဏက အရိန္ဒမ သဝှယနော- သောဏကပုဏ္ဏားလုလင်, အရိန္ဒမမင်းသားအမည်နှင့် တကွသော၊ ပဝရော- မြတ်သောဇာတ်လည်းကောင်း၊ တထာ- ထို့အတူ၊ ဝုတ္တရထေသဘကိစ္စဝရော- ရထားစီးချင်း မင်းတကာတို့ထက်မြတ်သော မင်းအား (ဆုံးမသော အားဖြင့်) ဟောကြားအပ်သော မြတ်သောကိစ္စရှိသော၊ ဇာတကသဝှယနော- သံကိစ္စဇာတ် အမည်နှင့် တကွဖြစ်သော၊ ပဝရော- မြတ်သော ဇာတ်လည်းကောင်းတည်း။ ဣတိ- ဤတွင် ပြီး၏။

သဋ္ဌိနိပါတဝဏ္ဏနာ- သဋ္ဌိနိပါတ်၏ အဖွင့်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ- ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ပြီ။

၂၀- သတ္တတိနိပါတ်

၁-ကုသဇာတ် (၅၃၁)

ကိလေသာအလိုသို့ မလိုက်သင့်ကြောင်း

ဟောတော်မူရာဌာန

ဣဒံ တေ ရဋ္ဌဉ္စ ဣဒံ- ဣဒံ တေ ရဋ္ဌံ အစရှိသော ဂါထာပုဒ်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ဤကုသဇာတ်ကို၊ သတ္ထာ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဇေတဝနေ- ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌၊ ဝိဟရန္တော- စဉ်၊ ဥက္ကဏ္ဌိတဘိက္ခုံ- သာသနာတော်၌ ပျင်းရိငြီးငွေ့ မလျော်မွေ့သော ရဟန်းကို၊ အာရဗ္ဘ- အကြောင်းပြု၍၊ ကထေသိ- ဟောတော်မူပြီ။

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

သာဝတ္ထိဝါသီ- သာဝတ္ထိပြည်၌နေသော၊ ဧကော- တစ်ယောက်သော၊ ကုလပုတ္တော- အမျိုးကောင်းသားသည်၊ သာသနေ- သာသနာတော်၌၊ ဥရံ- ရင် (အသက်)ကို၊ ဒတွာ- ပေး၍၊ ပဗ္ဗဇိတော- ရဟန်းပြုသည်ဖြစ်၍၊ ဧကဒိဝသံ- တစ်နေ့သ၌၊ သာဝတ္ထိယံ- သာဝတ္ထိပြည်၌၊ (ဝါ- သို့) ပိဏ္ဍာယ- ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ စရန္တော- သွားသည်ရှိသော်၊ ဧကံ- တစ်ယောက်သော၊ အလင်္ကတပ္ပဋိယတ္တံ- တန်ဆာဆင်အပ်သော မိန်းမကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ သုဘနိမိတ္တဂ္ဂါဟဝသေန- (ခြေ, လက်, ဆံပင် အစရှိသော အလုံးစုံသော ကိုယ်အင်္ဂါသည်) တင့်တယ်ပေ၏ဟု နိမိတ်ကို ယူသည်၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဩလောကေတွာ- ကြည့်၍၊ ကိလေသာဘိဘူတော- ကိလေသာသည် လွှမ်းမိုးနှိပ်စက်အပ်သည် ဖြစ်၍၊ အနဘိရတော- သာသနာတော်၌ မမွေ့လျော်သည် ဖြစ်၍၊ ဒီဃကေသနခေါ- ရှည်သောဆံ, လက်သည်း ခြေသည်း ရှိသည် ဖြစ်၍၊ ကိလိဋ္ဌစီဝရော- ညစ်နွမ်းသော အဝတ်သင်္ကန်းရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဥပ္ပဏ္ဍုပ္ပဏ္ဍုကဇာတော- ဖြစ်သော အလွန်အလွန် ဖျော့တော့သော အဆင်းရှိသူ၏ အဖြစ် ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဓမနိသန္ထတဂတ္တော- အကြောကွန်ရက်တို့ဖြင့် ဖြန့်ကျက်အပ်သော ကိုယ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝိဟာသိ ကိရ- နေပြီသတတ်။

နတ်တို့သေခါနီးနှင့် ရဟန်းတို့လူထွက်ခါနီး

ယထာ ဟိ- ဥပမာမည်သည်ကား၊ ဒေဝလောကာ- နတ်ပြည်မှ၊ စဝနဓမ္မာနံ- ရွေ့လျောလိုသော သဘောရှိကုန်သော၊ ဒေဝပုတ္တာနံ- နတ်သားတို့အား၊ ပဉ္စ- ငါးပါးကုန်သော၊ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ- ပုဗ္ဗနိမိတ်တို့သည်၊ ပညာယန္တိ- ထင်ကုန်၏။ မာလာ- ပန်ဆင်သော ပန်းတို့သည်၊ မိလာယန္တိ- ညှိုးကုန်၏၊ ဝတ္ထာနိ- ဝတ်ဆင်သော အဝတ်တို့သည်၊ ကိလိဿန္တိ- ညစ်နွမ်းကုန်၏၊ သရီရေ- ကိုယ်၌၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏိယံ- မကောင်းသော အဆင်းရှိသူ၏ အဖြစ်သည်၊ ဩက္ကမတိ- သက်ရောက်၏၊ ဥဘောဟိ- နှစ်ဖက်ကုန်သော၊ ကစ္ဆေဟိ- လက်ကတီးကြားတို့မှ၊ သေဒါ- ချွေးတို့သည်၊ မုစ္စန္တိ- ထွက်ကုန်၏၊ ဒေဝေါ- နတ်သည်၊ ဒေဝါသနေ- နတ်တို့၏ နေရာ၌၊ နာဘိရမတိ ယထာ- မမွေ့လျော် မပျော်ပါးသကဲ့သို့၊ ဧဝမေဝ- ဤအတူသာလျှင်၊ သာသနာ- သာသနာတော်မှ၊ ဝစနဓမ္မာနံ- ရွေ့လျောလိုသော သဘောရှိကုန်သော၊ ဥက္ကဏ္ဌိတဘိက္ခူနံ- ပျင်းရိငြီးငွေ့ မပျော်မွေ့ကုန်သော ရဟန်းတို့ အား၊ ပဉ္စ- ငါးပါးကုန်သော၊ ပုဗ္ဗနိမိတ္တာနိ- ပုဗ္ဗနိမိတ်တို့သည်၊ ပညာယန္တိ- ထင်ကုန်၏။ သဒ္ဓါပုပ္ဖါနိ- သဒ္ဓါတရားတည်းဟူသော ပန်းတို့သည်၊ မိလာယန္တိ- ညစ်နွမ်းကုန်၏၊ သီလဝတ္ထာနိ- သီလတည်းဟူသော အဝတ်တို့သည်၊ ကိလိဿန္တိ- ညစ်နွမ်းကုန်၏၊ သရီရေ- ကိုယ်၌၊ မင်္ကုတာယ စေဝ- မျက်နှာမသာယာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ အယသဝသေန စ- အကျော်စောမဲ့ခြင်း၏ အစွမ်းကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏိယံ- မကောင်းသော အဆင်းရှိသူ၏ အဖြစ်သည်၊ ဩက္ကမတိ- သက်ရောက်၏၊ ကိလေသသေဒါ- ကိလေသာတည်းဟူသော ချွေးတို့သည်၊ မုစ္စန္တိ- ယိုထွက်ကုန်၏၊ အရညရုက္ခမူလသုညာဂါရေသု- တောကျောင်း (တောအုပ်) သစ်ပင်ရင်း ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်တို့၌၊ နာဘိရမန္တိ- မမွေ့လျော်ကုန်။ တဿပိ- ထိုရဟန်းအားလည်း၊ တာနိ- ထိုနိမိတ်ငါးပါးတို့သည်၊ ပညာယိံသု- ထင်ကုန်ပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ ဘိက္ခူ- ရဟန်းတို့သည်၊ နံ- ထိုရဟန်းကို၊ သတ္ထု- မြတ်စွာဘုရား၏၊ သန္တိကံ- အထံတော်သို့၊ နေတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ "ဘန္တေ- မြတ်စွာဘုရား၊ အယံ- ဤရဟန်းသည်၊ ဥက္ကဏ္ဌိတော- သာသနာတော်၌ ငြီးငွေ့ပါ၏။" ဣတိ- ဤသို့၊ ဒဿေသုံ- ပြကြကုန်ပြီ။ သတ္ထာ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ "ဘိက္ခု- ရဟန်း၊ တွံ- သင်သည်၊ ဥက္ကဏ္ဌိတော- သာသနာတော်၌ ငြီးငွေ့သည်၊ အသိ ကိရ- ဖြစ်၏ဟု ကြားရသည်ကား၊ သစ္စံ-

မှန်သလော၊” ဣတိ- ဤသို့၊ တံ- ထိုရဟန်းကို၊ ပုစ္ဆိတွာ- မေးတော်မူ၍၊ “ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ သစ္စံ- မှန်ပါ၏၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝုတ္တေ- လျှောက်အပ်သော်၊ “ဘိက္ခု- ရဟန်း၊ ကိလေသဝသိကော- ကိလေသာ အလိုသို့ လိုက်သည်၊ မာ ဟောဟိ- မဖြစ်လင့်။ ဧသေ= ဧသော မာတုဂါမော နာမ- ဤမိန်းမမည်သည်ကား၊ ပါပေါ- အလွန်ယုတ်မာစွာ၏။ တသ္မိံ- ထိုမိန်းမ၌၊ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တတံ- တပ်မက်သောစိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဝိနောဒေဟိ- ပယ်ဖျောက်လော့။ သာသနေ-သာသနာ တော်၌၊ အဘိရမ- မွေ့လျော်လော့။ ဟိ- ထိုစကားသည် မှန်၏၊ မာတုဂါမေ- မိန်းမ၌၊ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တတာယ- တပ်မက်သော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ တေဇဝန္တော- ဘုန်းတန်ခိုးအာနုဘော်ရှိကုန်သော၊ ပေါရာဏကပဏ္ဍိတာပိ- ရှေးပညာရှိတို့သည်လည်း၊ နိတ္တေဇာ- ဘုန်းတန်ခိုးအရှိန်အဝါ မရှိကုန်သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်ကုန်၍၊ အနယဗျသနံ- အကျိုးမဲ့ပျက်စီးခြင်းသို့၊ ပါပုဏိံသု- ရောက်ကုန်ပြီ။” ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- မိန့်တော်မူ၍၊ အတီတံ- အတိတ်ကို၊ အာဟရိ- ဆောင်တော်မူပြီ။

အတိတ်ဝတ္ထု

အတီတေ- လွန်လေပြီးသောအခါ၌၊ မလ္လရဋ္ဌေ- မလ္လတိုင်း၌၊ ကုသာဝတီရာဇဓာနိယံ- ကုသာဝတီအမည်ရှိသော မင်းနေပြည်တော်၌၊ ဩက္ကာကော နာမ- ဩက္ကာကအမည်ရှိသော၊ ရာဇာ- မင်းသည်၊ ဓမ္မေန- ရာဇဓံဆယ်ပါးနှင့်၊ သမေန- ညီသဖြင့်၊ ရဇ္ဇံ- မင်းအဖြစ်ကို၊ ကာရေသိ- ပြုစေပြီ။ သောဠသန္နံ ဣတ္ထိသဟဿာနံ- တစ်သောင်းခြောက်ထောင်ကုန်သော မောင်းမတို့၏၊ [နှာ-၂၉၇] ဇေဋ္ဌိကာ- အကြီးဖြစ်သော၊ အဂ္ဂမဟေသီ- မိဖုရားကြီးသည်၊ သီလဝတီ နာမ- သီလဝတီ အမည်ရှိသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ သာ- ထိုသီလဝတီမိဖုရားကြီးသည်၊ ပုတ္တံ- သားကို၊ နေဝ လဘိ- မရပြီ။ ဓီတရံ- သမီးကို၊ န လဘိ- မရပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿ- ထို ဩက္ကာကမင်း၏၊ နာဂရာ စေဝ- မြို့၌နေသော လူတို့သည်လည်းကောင်း၊ ရဋ္ဌဝါသိနော စ- မလ္လတိုင်း၌နေသော လူတို့သည်လည်းကောင်း၊ ရာဇနိဝေသနဒွါရေ- မင်းအိမ်တော်တံခါး၌၊ သန္နိပတိတွာ- အညီအညွတ်စည်းဝေးကုန်၍၊ “ဒေဝ- အရှင်မင်းကြီး၏၊ ရဋ္ဌံ- တိုင်းပြည်သည်၊ နဿိဿတိ- ပျက်စီးလတ္တံ့၊ ဒေဝ- အရှင်မင်းကြီး၏၊ ရဋ္ဌံ- တိုင်းပြည်သည်၊ နဿိဿတိ- ပျက်စီးလတ္တံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ ဥပက္ကောသိံသု- ကြွေးကြော်ကုန်ပြီ။ ရာဇာ- ဩက္ကာကမင်းကြီးသည်၊ သီဟပဉ္ဇရံ-

ခြသေ့်ခံသော လေသွန်တံခါးကို၊ ဥဋ္ဌါပေတွာ- ဖွင့်၍၊ “မယိ- ငါသည်၊ ရဇ္ဇံ- မင်းအဖြစ်ကို၊ ကာရေန္တေ- ပြုစေလတ်သော်၊ အဓမ္မကာရော နာမ- မတရားမှုကို ပြုသော မည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ။ ကသ္မာ- အဘယ့်ကြောင့်၊ ဥပက္ကောသထ- ကြွေးကြော်ကုန်သနည်း၊” ဣတိ- ဤသို့ ပုစ္ဆိ- မေးတော်မူပြီ။ ဒေဝ- အရှင်မင်းမြတ်၊ သစ္စံ- မှန်ပေ၏၊ အဓမ္မကာရော နာမ- မတရားမှုကို ပြုသော မည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိပါ။ [နှာ-၂၉၈] ပန- ထိုသို့ပင် မရှိသည် မှန်သော်လည်း၊ အပိ စ- စင်စစ်သော်ကား၊ ဝေါ- အရှင်မင်းမြတ်အား၊ ဝံသာနုရက္ခကော- အမျိုးအနွယ်ကို စောင့်ရှောက်တတ်သော၊ ပုတ္တော- သားတော်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိပါ။ အညော- တစ်ပါးသော မင်းသည်၊ ရဇ္ဇံ- မင်းအဖြစ်ကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ တေ- အရှင်မင်းကြီး၏၊ ရဋ္ဌံ- နိုင်ငံကို၊ နာသေဿတိ- ပျက်စီးစေလတ္တံ့၊ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ ဓမ္မေန- တရားသဖြင့်၊ ရဇ္ဇံ- မင်းအဖြစ်ကို၊ ကာရေတုံ- ပြုစေခြင်းငှာ၊ သမတ္ထံ- စွမ်းနိုင်သော၊ ပုတ္တံ- သားကို၊ ပတ္ထေထ- တောင့်တတော်မူပါကုန်လော့။ ဣတိ- ဤသို့ အာဟံသု- လျှောက်တင်ကြကုန်ပြီ။ ပုတ္တံ- သားကို၊ ပတ္ထေန္တော- ဆုတောင်းသည်ရှိသော်၊ ကိံ- အဘယ်သို့၊ ကရောမိ- ပြုရအံ့နည်း။ ဣတိ- ဤသို့ ပုစ္ဆိ- မေးတော်မူပြီ။ ဒေဝ- အရှင်မင်းမြတ်၊ ပဌမံ တာဝ- ရှေးဦးစွာ၊ ဧကံ- တစ်ယောက်သော၊ စုလ္လနာဋကံ- မောင်းမငယ်ကို၊ ဓမ္မနာဋကံ- တရားစောင့်သော မောင်းမငယ်ဟူ၍၊ ကတွာ- ပြု၍၊ သတ္တာဟံ- ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး၊ ဝိဿဇ္ဇေထ- လွှတ်တော်မူကုန်လော့။ သာ- ထိုမောင်းမငယ်သည်၊ ပုတ္တံ- သားကို၊ သစေ လဘိဿတိ- အကယ်၍ ရအံ့၊ သာဓု- ကောင်း၏။ နော စေ လဘိဿတိ- အကယ်၍ မရအံ့၊ အထ- ထိုသို့မရသည်ရှိသော်၊ မဇ္ဈိမနာဋကံ- အလတ်ဖြစ်သော မောင်းမကို၊ ဓမ္မနာဋကံ- တရားစောင့်သော မောင်းမဟူ၍၊ ကတွာ- ပြု၍၊ သတ္တာဟံ- ခုနစ်ရက် ပတ်လုံး၊ ဝိဿဇ္ဇေထ- လွှတ်တော်မူကုန်လော့။ တတော- ထို့နောင်မှ (ဝါ) ထိုမှ နောက်၌၊ ဇေဋ္ဌနာဋကံ- မောင်းမကြီးကို၊ ဓမ္မနာဋကံ- တရားစောင့်သော မောင်းမဟူ၍ ကတွာ- ပြု၍၊ ဝိဿဇ္ဇေထ- လွှတ်တော်မူကုန်လော့။ ဧတ္တကာသု- ဤမျှလောက်ကုန်သော၊ ဣတ္ထီသု- မောင်းမတို့တွင်၊ ဧကာ- တစ်ယောက်ယောက်သည်၊ ပုညဝတီ- ဘုန်းကံရှိသည် ဖြစ်၍၊ အဝဿံ- မချွတ်ဧကန်၊ ပုတ္တံ- သားကို၊ လဘိဿတိ- ရပါလတ္တံ့။ ဣတိ- ဤသို့ (အာဟံသု- လျှောက်တင်ကြကုန်ပြီ)။

မောင်းမမိဿံ သားဆုပန်

ရာဇာ- ဥက္ကာကမင်းကြီးသည်၊ တေသံ- ထိုတိုင်းသူပြည်သားတို့၏၊ ဝစနေန- စကားဖြင့်၊ တထာ- ထိုတိုင်းသူပြည်သားတို့ လျှောက်တင်သည့်အတိုင်း၊ ကတ္ဝာ- ပြုတော်မူ၍၊ သတ္တဒိဝသေ- ခုနစ်ရက်မြောက်သောနေ့၌၊ ယထာသုခံ- ချမ်းသာသည် အားလျော်စွာ၊ အဘိရမိတွာ- မွေ့လျော်ပျော်ပါး၍၊ အာဂတာဂတံ- လာတိုင်း လာတိုင်းသော မောင်းမကို၊ "ကစ္စိ- အသို့နည်း၊ ဝေါ- သင်တို့သည် (တို့အား)၊ ပုတ္တော- သားကို၊ လဒ္ဓေါ- ရအပ်ပြီလော။" ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ- မေးတော်မူပြီ။ သဗ္ဗာ- အလုံးစုံကုန်သော မောင်းမတို့သည် "ဒေဝ- အရှင်မင်းကြီး၊ န လဘာမ- မရပါကုန်၊" ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟံသု- လျှောက်တင်ကြကုန်ပြီ။ ရာဇာ- ဥက္ကာက မင်းကြီးသည်၊ "မေ- ငါအား၊ ပုတ္တော- သားသည်၊ န ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ- မဖြစ်လတ္တံ့" ဣတိ- ဤသို့၊ အနတ္တမနော- နှလုံးသာယာတော်မမူသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ နာဂရာ- ပြည်သူပြည်သားတို့သည်၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ တထေဝ- ထိုရှေးနည်းအတူ သာလျှင်၊ ဥပက္ကောသိံသု- ကြွေးကြော်ကြပြန်ကုန်ပြီ။ ရာဇာ- ဥက္ကာကမင်းကြီးသည်၊ "ကိံ- အဘယ်ကြောင့်၊ ဥပက္ကောသထ- ကြွေးကြော်ကုန်သနည်း။ မယာ- ငါသည်၊ တုမှာကံ- သင်တို့၏၊ ဝစနေန- စကားဖြင့်၊ နာဋကာနိ- မောင်းမတို့ကို၊ ဝိဿဇ္ဇာနိ- စေလွှတ်အပ်ကုန်ပြီ။ ဧကာပိ- တစ်ယောက်သော မောင်းမသည်လည်း၊ ပုတ္တံ- သားကို၊ န လဘတိ- မရ။ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ ကိံ- အဘယ်သို့၊ ကရောမ- ပြုကုန် အံ့နည်း၊" ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ။ ဒေဝ- အရှင်မင်းမြတ်၊ ဧတာ- ထို မောင်းမတို့သည်၊ ဒုဿီလာ- သီလမရှိကုန်သည်၊ နိပ္ပုညာ- ဘုန်းကံမရှိကုန်သည်၊ ဘဝိဿန္တိ- ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ဧတာသံ- ထိုမောင်းမတို့၌၊ ပုတ္တလာဘာယ- သားရခြင်းငှာ၊ ပုညံ- ကောင်းမှုသည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ တုမှေ- အရှင်မင်းမြတ်တို့သည်၊ ဧတာသု- ထိုမောင်းမတို့၌၊ ဝါ- တို့သည်၊ ပုတ္တံ- သားကို၊ အလဘန္တိသုပိ- မရကုန်သည် ရှိသော်လည်း၊ အပ္ပေါသုက္ကတံ- ကြောင့်ကြမဲ့သည်၏ အဖြစ်သို့၊ မာ အာပဇ္ဇထ- ရောက်တော်မမူပါကုန်လင့်။ ဝေါ- အရှင်မင်းမြတ်၏၊ သီလဝတီ- သီလဝတီ အမည်ရှိသော၊ ဒေဝီ- မင်းသမီးဖြစ်သော၊ အဂ္ဂမဟေသီ- မိဖုရားကြီးသည်၊ သီလသမ္ပန္နာ- သီလနှင့်ပြည့်စုံပါ၏။ တံ- ထိုမိဖုရားကြီးကို၊ ဝိဿဇ္ဇေထ- လွှတ်တော်မူပါကုန်လော့၊ တဿာ- ထိုမိဖုရားကြီးအား၊ ပုတ္တော- သားသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ- ရပါလတ္တံ့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟံသု- လျှောက်တင်ကြကုန်ပြီ။

သိကြားမင်း သားဆုပေးပုံ

သော- ထိုသြက္ကာကမင်းကြီးသည်၊ "သာဓု"တိ- ကောင်းပြီဟု၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ- ဝန်ခံတော်မူ၍၊ "က္ကတော- ဤနေ့မှ၊ သတ္တမေ ဒိဝသေ- ခုနစ်ရက်မြောက်သော နေ့၌၊ ရာဇာ- သြက္ကာကမင်းကြီးသည်၊ သီလဝတိံ- သီလဝတီအမည်ရှိသော၊ ဒေဝိံ- မိဖုရားကြီးကို၊ ဓမ္မနာဋကံ- တရားစောင့်သော မိဖုရားကြီးဟူ၍၊ ကတွာ- ပြုတော်မူ၍၊ ဝိဿဇ္ဇေဿတိ ကိရ- လွှတ်တော်မူစေလတ္တံ့တဲ့။ ပုရိသာ- ယောက်ျားတို့သည်၊ သန္နိပတန္တု- စည်းဝေးကြစေကုန်။" က္ကတိ- ဤသို့၊ ဘေရိံ- စည်ကို၊ စရာပေတွာ- လည်စေတော်မူ၍၊ သတ္တမေ ဒိဝသေ- ခုနစ်ရက်မြောက်သောနေ့၌၊ ဒေဝိံ- သီလဝတီ မိဖုရားကြီးကို၊ အလင်္ကာရာပေတွာ- တန်ဆာဆင်စေပြီး၍၊ ရာဇနိဝေသနာ- နန်းတော်မှ၊ သြတာရေတွာ- သက်ဆင်းစေ၍၊ ဝိဿဇ္ဇေသိ- လွှတ်တော်မူပြီ။ တဿာ- ထိုသီလဝတီ မိဖုရားကြီး၏၊ သီလတေဇေန- သီလတန်ခိုးကြောင့်၊ သက္ကဿ- သိကြားမင်း၏၊ ဘဝနံ- နေရာသည်၊ ဥဏှာကာရံ- ပူသော အခြင်းအရာကို၊ ဒဿေသိ- ပြပြီ။ သက္ကော- သိကြားမင်းသည်၊ "ကိံ နု ခေါ"တိ- အကြောင်းအဘယ်သို့နည်းဟု၊ အာဝဇ္ဇေန္တော- ဆင်ခြင်လတ်သော်၊ ဒေဝိယာ- သီလဝတီမိဖုရားကြီးအား၊ ပုတ္တပတ္ထနဘာဝံ- သားဆုတောင်းသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဉတွာ- သိ၍၊ "ဧတိဿာ- ဤသီလဝတီမိဖုရားကြီးအား၊ မယာ- ငါသည်၊ ပုတ္တံ- သားကို၊ ဒါတုံ- ပေးခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ- သင့်၏။ ဧတိဿာ- ဤသီလဝတီမိဖုရားအား၊ အနုစ္ဆဝိကော- လျောက်ပတ်သော၊ ပုတ္တော- သားသည်၊ ဒေဝလောကေ- နတ်ပြည်၌၊ အတ္ထိ နု ခေါ- ရှိပါအံ့လော။" က္ကတိ- ဤသို့ ဥပဓာရေန္တော- စူးစမ်းဆင်ခြင်လတ်သော်၊ ဗောဓိသတ္တံ- ဘုရားလောင်း နတ်သားကို၊ အဒ္ဒသ- မြင်ပြီ။ သော- ထိုဘုရားလောင်း နတ်သားသည်၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ တာဝတိံသဘဝနေ- တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌၊ အာယုံ- အသက်ကို၊ ခေပေတွာ- ကုန်စေ၍၊ ဥပရိဒေဝလောကေ- အထက်နတ်ပြည် ၌၊ နိဗ္ဗတ္တိတုကာမော- ဖြစ်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ အဟောသိ ကိရ- ဖြစ်ပြီသတတ်။ သက္ကော- သိကြားမင်းသည်၊ တဿ- ထိုဘုရားလောင်းနတ်သား၏၊ ဝိမာနဒွါရံ- ဗိမာန်တံခါးသို့၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ တံ- ထိုဘုရားလောင်းနတ်သားကို၊ ပက္ကောသိတွာ- ခေါ်၍၊ "မာရိသ- အမောင်နတ်သား၊ တယာ- သင်သည်၊ မနုဿလောကံ- လူ့ပြည်သို့၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ သြက္ကာကရညော- ဥက္ကာကမင်း၏၊ အဂ္ဂမဟေသိယာ-

မိဖုရားကြီး၏၊ ကုစ္ဆိမှိ- ဝမ်း၌၊ ပဋိသန္ဓိ- ပဋိသန္ဓေကို၊ ဂဏှိတုံ- ယူခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ- သင့်၏။" ဣတိ- ဤသို့ သမ္ပဋိစ္ဆာပေတွာ- ဝန်ခံစေပြီး၍၊ အပရမ္ပိ- ဘုရားလောင်း နတ်သားမှ တစ်ပါးလည်း ဖြစ်သော၊ ဒေဝပုတ္တံ- နတ်သားကို၊ "တွမ္ပိ- သင်အမောင် နတ်သားသည်လည်း၊ ဧတိဿာ- ထိုသီလဝတီမိဖုရားကြီး၏၊ ပုတ္တောယေဝ- သားသည်သာလျှင်၊ ဘဝိဿသိ- ဖြစ်လတ္တံ့။" ဣတိ- ဤသို့ ဝတွာ- ဆို၍၊ "ခေါ ပန- စင်စစ်သော်ကား၊ အဿာ- ထိုသီလဝတီမိဖုရားကြီး၏၊ သီလံ- သီလကို၊ ကောစိ- တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည်၊ မာ ဘိန္ဒတု- မဖျက်ဆီးစေသတည်း။" ဣတိ- ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ မဟလ္လကဗြာဟ္မဏဝေသေန- ပုဏ္ဏားအို အသွင်ဖြင့်၊ ရညော- ဥက္ကာကမင်းကြီး၏၊ နိဝေသနဒွါရံ- နန်းတော်တံခါးသို့၊ အဂမာသိ- သွားလေပြီ။

မဟာဇနောပိ- လူများသည်လည်း၊ နှာတော- ရေချိုးပြီးသည်၊ အလင်္ကတော- တန်ဆာဆင်ပြီးသည် (ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊) "အဟံ- ငါသည်၊ ဒေဝိံ- မိဖုရားကြီးကို၊ ဂဏှိဿာမိ- ယူအံ့၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဒေဝိံ- မိဖုရားကြီးကို၊ ဂဏှိဿာမိ- ယူအံ့။" ဣတိ- ဤသို့၊ ရာဇဒွါရေ- မင်းအိမ်တံခါး၌၊ သန္နိပတိတွာ- အညီအညွတ် စည်းဝေး၍၊ သက္ကံ- သိကြားမင်းကို၊ ဒိသွာ စ- မြင်၍သာလျှင်၊ "တွံ- သင်သည်၊ ကသ္မာ- အဘယ့်ကြောင့်၊ [နှာ-၂၉၉] အာဂတော- လာသည်၊ အသိ- ဖြစ်သနည်း၊" ဣတိ- ဤသို့၊ ပရိဟာသံ- ပြက်ရယ်မှုကို၊ အကာသိ- ပြုပြီ။ သက္ကော- သိကြားမင်းသည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ တုမှေ- သင်တို့သည်၊ ကိံ- အဘယ့်ကြောင့်၊ ဂရဟထ- ကဲ့ရဲ့ကြကုန် သနည်း။ မေ- ငါ၏၊ သရီရံ- ကိုယ်သည်၊ သစေပိ ဇိဏ္ဏံ- အကယ်၍ကား အို၏၊ ပန- ထိုသို့ အိုသော်လည်း၊ ရာဂေါ- တပ်မက်ခြင်းရာဂသည်၊ န ဇီရတိ- မအို။ သီလဝတိံ- သီလဝတီမိဖုရားကြီးကို၊ သစေ လဘိဿာမိ- အကယ်၍ ရအံ့၊ နံ- ထိုမိဖုရားကြီးကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ ဂမိဿာမီတိ- သွားအံ့ဟု၊ အာဂတော- လာသည်၊ အမှိ- ဖြစ်၏။" ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- ဆို၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ အာနုဘာဝေန- အာနုဘော်ဖြင့်၊ သဗ္ဗေသံ- အလုံးစုံကုန်သော သူတို့၏၊ ပုရတောဝ- ရှေ့မှောက်မှ သာလျှင်၊ အဋ္ဌာသိ- ရပ်ပြီ။ အညော- သိကြားမင်းမှ တစ်ပါးသော၊ ကောစိ- တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည်၊ တဿ- ထိုသိကြားမင်း၏၊ တေဇေန- တန်ခိုးကြောင့်၊ ပုရတော- ရှေ့မှ၊ ဘဝိတုံ- ဖြစ်ခြင်းငှာ၊ နာသက္ခိ- မတတ်နိုင်။ သော- ထို သိကြားမင်းသည်၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတံ- ခပ်သိမ်းသော တန်ဆာတို့ဖြင့်

တန်ဆာဆင်အပ်သော၊ နိဝေသနာ- နန်းတော်မှ၊ နိက္ခမန္တိယာ- ထွက်လာသည် သာလျှင်ဖြစ်သော၊ တံ- ထိုမိဖုရားကြီးကို၊ ဟတ္ထေ- လက်၌၊ ဂဟေတွာ- ကိုင်ယူ၍၊ ပက္ကာမိ- ဆောင်ယူသွားလေပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ နံ- ထိုသိကြားမင်းကို၊ တတ္ထ တတ္ထ- ထိုထိုအရပ်၌၊ ဌိတာ- တည်ကုန်သော သူတို့သည်၊ "ဘော- အိုအချင်းတို့၊ ပဿထ- ကြည့်ကြကုန်လော့။ မဟလ္လကဗြာဟ္မဏော- ပုဏ္ဏားအိုသည်၊ ဧဝံ- ဤသို့ သဘောရှိသော၊ ဥတ္တမရူပဓရံ- မြတ်သော အဆင်းကို ဆောင်သော၊ ဒေဝိံ- မိဖုရား ကြီးကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ ဂစ္ဆတိ- သွားဘိ၏။ အတ္တနော- မိမိအား၊ ယုတ္တံ- လျောက်ပတ်သည်ကို၊ န ဇာနာတိ- မသိ။" ဣတိ- ဤသို့ ဂရဟိံသု- ကဲ့ရဲ့ကြကုန်ပြီ။ ဒေဝီပိ- သီလဝတီမိဖုရားကြီးသည်လည်း၊ "မဟလ္လကော- ပုဏ္ဏားအိုသည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ ဂစ္ဆတိ- သွားဘိ၏။" ဣတိ- ဤသို့၊ န အဋ္ဋီယတိ- မညည်းညူ။ န ဟရာယတိ- မရှက်။ ရာဇာပိ- ဩက္ကာကမင်းကြီးသည်လည်း၊ ဝါတပါနေ- နန်းတော်လေသာပြူတင်း၌၊ ဌတွာ- ရပ်တော်မူ၍၊ "ကော- အဘယ်သူသည်၊ ဒေဝိံ- မိဖုရားကြီးကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ ဂစ္ဆတိ နု ခေါ- သွားလေသနည်း။" ဣတိ- ဤသို့ ဩလောကေန္တော- ကြည့်လတ်သော်၊ တံ- ထိုပုဏ္ဏားအိုကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ အနတ္တမနော- နှလုံးမသာယာခြင်းရှိသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်တော်မူပြီ။

သက္ကော- သိကြားမင်းသည်၊ တံ- ထိုမိဖုရားကြီးကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ နဂရ ဒွါရတော- မြို့တံခါးမှ၊ နိက္ခမိတွာ- ထွက်ပြီး၍၊ ဒွါရသမီပေ- မြို့တံခါးအနီး၌၊ ဝိဝဋဒွါရံ- ဖွင့်လှစ်အပ်သော တံခါးရှိသော၊ ပညတ္တကဋ္ဌတ္ထရိကံ- ခင်းထားအပ်သော ပျဉ်အခင်းရှိသော၊ ဧကံ- တစ်ဆောင်သော၊ ဃရံ- အိမ်ကို၊ မာပေသိ- ဖန်ဆင်းပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ နံ- ထိုသိကြားမင်းကို၊ သာ- ထိုသီလဝတီအမည်ရှိသော မိဖုရားကြီးသည်၊ "ဘော မဟလ္လက- အိုအဖိုးအို၊ ဣဒံ- ဤအိမ်သည်၊ တေ- သင်၏၊ နိဝေသနံ- အိမ်လော။" ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ- မေးပြီ။ သော- ထိုသိကြားမင်းသည်၊ "ဘဒ္ဒေ- ရှင်မိဖုရား၊ အာမ- ဟုတ်၏။ ပုဗ္ဗေ ပန- ရှေး၌မူကား၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဧကော- တစ်ယောက်တည်းသာ။ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ မယံ- ငါတို့သည်၊ ဒွေ- နှစ်ယောက်ကုန်သော၊ ဇနာ- လူတို့သည်၊ အမှာ- ဖြစ်ကုန်၏။ အဟံ- ငါသည်၊ ဘိက္ခာယ- ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ စရိတွာ- လှည့်လည်၍၊ တဏ္ဍုလာဒီနိ- ဆန်အစရှိသည် တို့ကို၊ အာဟရိဿာမိ- ဆောင်ယူအံ့။ တွံ- ရှင်မိဖုရားသည်၊ ဣမိဿာ

ကဋ္ဌတ္ထရိကာယ- ဤပျဉ်အခင်း၌၊ နိပဇ္ဇာဟိ- အိပ်လော့။" ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- ဆို၍၊ တံ- ထိုမိဖုရားကြီးကို၊ မုဒုနာ- နူးညံ့စွာသော၊ ဟတ္ထေန- လက်ဖြင့်၊ ပရာမသန္တော- သုံးသပ်လျက်၊ ဒိဗ္ဗသမ္ဖဿံ- နတ်တို့၏အတွေ့ (ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ)ကို၊ ဖရာပေတွာ- နှံ့စေ၍၊ တတ္ထ- ထိုပျဉ်အိပ်ရာခင်း၌၊ နိပဇ္ဇာပေသိ- အိပ်စေပြီ။ သာ- ထိုမိဖုရားကြီးသည်၊ ဒိဗ္ဗသမ္ဖဿဖရဏေန- နတ်၏ အတွေ့၏ နှံ့ခြင်းဖြင့်၊ သညံ- အမှတ်သညာကို၊ ဝိဿဇ္ဇေသိ- လွှတ်စေပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ နံ- ထိုမိဖုရားကြီးကို၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ အာနုဘာဝေန- အာနုဘော်ဖြင့်၊ တာဝတိံသဘဝနံ- တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့ နေတွာ- ဆောင်ယူပြီး၍၊ အလင်္ကတဝိမာနေ- တန်ဆာဆင်အပ်သော ဗိမာန်၌၊ ဒိဗ္ဗသယနေ- နတ်၏ အိပ်ရာ၌၊ နိပဇ္ဇာပေသိ- အိပ်စေပြီ။

သာ- ထိုမိဖုရားကြီးသည်၊ သတ္တမေ ဒိဝသေ- ခုနစ်ရက်မြောက်သောနေ့၌၊ ပဗုဇ္ဈိတွာ- နိုး၍၊ တံ သမ္ပတ္တိံ- ထိုစည်းစိမ်ချမ်းသာ၏ ပြည့်စုံခြင်းကို၊ ဒိသွာ- မြင်ရ၍၊ "သော ဗြာဟ္မဏော- ထိုပုဏ္ဏားသည်၊ န မနုဿော- လူမဟုတ်၊ သက္ကော- သိကြားမင်းသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့။" ဣတိ- ဤသို့၊ အညာသိ- သိပြီ။ သက္ကောပိ- သိကြားမင်းသည်လည်း၊ တသ္မိံ သမယေ- ထိုအခါ၌၊ ပါရိစ္ဆတ္တကမူလေ- ပင်လယ်ကသစ်ပင်၏ အနီး၌၊ ဒိဗ္ဗနာဋကပရိဝုတော- နတ်သမီးကချေသည် အပေါင်းသည် ခြံရံအပ်လျက်၊ နိသိန္နော- ထိုင်နေသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ သာ- ထိုသီလဝတီ မိဖုရားကြီးသည်၊ သယနာ- အိပ်ရာမှ၊ ဥဋ္ဌာယ- ထ၍၊ တဿ- ထိုသိကြားမင်း၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္ဒ္ဓာ- သွား၍၊ ဝန္ဒိတွာ- ရှိခိုး၍၊ ဧကမန္တံ- သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော အရပ်၌၊ အဋ္ဌာသိ- တည်နေပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ နံ- ထို သီလဝတီမိဖုရားကြီးကို၊ သက္ကော- သိကြားမင်းသည်၊ "ဒေဝိ- ရှင်မိဖုရားကြီး၊ တေ- ရှင်မိဖုရားကြီးအား၊ ဝရံ- ဆုကို၊ (အဟံ- သည်၊) ဒဒါမိ- ပေးအံ့၊ ဂဏှာဟိ- ယူအံ့ လော။" ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ ဒေဝ- အရှင်နတ်မင်း၊ တေန ဟိ- ထိုသို့ ပေးလိုသည်ရှိသော်ကား၊ မေ- ငါ့အား၊ ဧကံ- တစ်ယောက်သော၊ ပုတ္တံ- သားဆုကို၊ ဒေဟိ- ပေးတော်မူလော့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ ဒေဝိ- ရှင်မိဖုရားကြီး၊ ဧကော- တစ်ယောက်သော၊ ပုတ္တော- သားသည်၊ တိဋ္ဌတု- ထားဘိဦး။ အဟံ- ငါသည်၊ တေ- သင်မိဖုရားအား၊ ဒွေ- နှစ်ယောက်ကုန်သော၊ ပုတ္တေ- သားတို့ကို၊ ဒဿာမိ- ပေးအံ့၊ တေသု ပန- ထိုသားနှစ်ယောက်တို့တွင်ကား၊ ဧကော-

တစ်ယောက်သည်၊ ပညဝါ- ပညာရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဝိရူပဝါ- အဆင်းမလှသူသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့။ ဧကော- တစ်ယောက်သည်၊ ရူပဝါ- အဆင်းလှသည် ဖြစ်၍၊ ပညဝါ- ပညာရှိသူသည်၊ န ဘဝိဿတိ- မဖြစ်လတ္တံ့။ တေသု- ထိုသားနှစ်ယောက်တို့တွင်၊ ကတရံ- အဘယ်သားကို၊ ပဋ္ဌမံ- ရှေးဦးစွာ၊ ဣစ္ဆသိ- အလိုရှိ သနည်း။ ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ- မေးပြီ။ ဒေဝ- အရှင်နတ်မင်း၊ ပညဝန္တံ- ပညာရှိသော သားကို၊ ဣစ္ဆာမိ- အလိုရှိပါ၏။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ သော- ထို သိကြားမင်းသည်၊ "သာဓု"တိ- ကောင်းပြီဟု၊ ဝတွာ- ဆို၍၊ တဿာ- ထိုသီလဝတီ မိဖုရားကြီးအား၊ ကုသတိဏဉ္စ- သမန်းမြက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဒိဗ္ဗဝတ္ထဉ္စ- နတ်၌ဖြစ်သော အဝတ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဒိဗ္ဗစန္ဒနဉ္စ- နတ်၌ဖြစ်သော စန္ဒကူးနံ့သာကိုလည်းကောင်း၊ ပါရိစ္ဆတ္တကပုပ္ဖဉ္စ- ပင်လယ်ကသစ်ပွင့်ကိုလည်းကောင်း၊ ကောကနဒံ နာမ- ကောကနဒအမည်ရှိသော၊ ဝီဏဉ္စ- စောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဒတွာ- ပေး၍၊ တံ- ထိုသီလဝတီမိဖုရားကြီးကို၊ အာဒါယ- ယူခဲ့၍၊ ရညော- ဩက္ကာကမင်းကြီး၏၊ သယနဃရံ- အိပ်ရာတိုက်ခန်းသို့၊ ပဝိသိတွာ- ဝင်၍၊ ရညာ- မင်းနှင့်၊ သဒ္ဓိံ- အတူတကွ၊ ဧကသယနေ- တစ်အိပ်ရာတည်း၌၊ နိပဇ္ဇာပေတွာ- အိပ်စေပြီး၍၊ အင်္ဂုဋ္ဌကေန- လက်မဖြင့်၊ တဿာ- ထိုသီလဝတီ မိဖုရားကြီး၏၊ နာဘိံ- ချက်ကို၊ ပရာမသိ- သုံးသပ်ပြီ။ [နှာ-၃၀၀] တသ္မိံ ခဏေ- ထိုခဏ၌၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းသည်၊ တဿာ- ထိုသီလဝတီမိဖုရားကြီး၏၊ ကုစ္ဆိမှိ- ဝမ်း၌၊ ပဋိသန္ဓိံ- ပဋိသန္ဓေကို၊ ဂဏှိ- ယူတော်မူပြီ။ သက္ကောပိ- သိကြားမင်းသည်လည်း၊ သကဋ္ဌာနမေဝ- မိမိနေရာ တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့သာလျှင်၊ ဂတော- သွားလေပြီ။ ပဏ္ဍိတာ- ပညာရှိသော၊ ဒေဝီ- သီလဝတီမိဖုရားကြီးသည်၊ ဂဗ္ဘဿ- ကိုယ်ဝန်၏၊ ပတိဋ္ဌိတဘာဝံ- တည်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဇာနိ- သိတော်မူပြီ။

မင်းကြီး ချီးမြှောက်ပြီ

အထ- ထိုအခါ၌၊ ပဗုဒ္ဓေါ- နိုးလာသော၊ ရာဇာ- ဩက္ကာကမင်းသည်၊ နံ- ထိုသီလဝတီမိဖုရားကြီးကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ "ဒေဝိ- ရှင်မိဖုရား၊ တွံ- ရှင်မိဖုရားကို၊ ကေန- အဘယ်သူသည်၊ နီတာ- ဆောင်ယူအပ်သည်၊ အသိ- ဖြစ်သနည်း။" ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ- မေးတော်မူပြီ။ ဒေဝ- အရှင်မင်းကြီး၊ သက္ကေန- သိကြားမင်းသည်၊ နီတာ- ဆောင်ယူအပ်ပါ၏။ ဣတိ- ဤသို့ အာဟ- လျှောက်တင်ပြီ။ အဟံ- ငါသည်၊

ပစ္စက္ခတော- မျက်မှောက်အားဖြင့်၊ ဧကံ- တစ်ယောက်သော၊ မဟလ္လက ဗြာဟ္မဏံ- ပုဏ္ဏားအိုကို၊ တံ- သင့်ကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ ဂစ္ဆန္တံ- သွားသည်ကို၊ အဒ္ဒသံ- မြင်ပြီ။ တွံ- သင်သည်၊ ကဿ- အဘယ်ကြောင့်၊ မံ- ငါ့ကို၊ ဝဉ္စေသိ- လှည့်စားဘိသနည်း။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ။ ဒေဝ- အရှင်မင်းကြီး၊ သဒ္ဒဟထ- ယုံတော်မူလော့။ သက္ကော- သိကြားမင်းသည်၊ မံ- အကျွန်ုပ်ကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ ဒေဝလောကံ- နတ်ပြည်သို့၊ နေသိ- ဆောင်ယူပါပြီ။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- လျှောက်တင်ပြီ။ ဒေဝိ- ရှင်မိဖုရား၊ န သဒ္ဒဟာမိ- ငါမယုံ။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ သာ- ထိုသီလဝတီမိဖုရားကြီးသည်၊ အဿ- ထိုဩက္ကာကမင်းကြီးအား၊ သက္ကဒတ္တိယံ- သိကြားမင်းသည်ပေးအပ်သော၊ ကုသတိဏံ- သမန်းမြက်ကို၊ ဒဿေတွာ- ပြ၍၊ "သဒ္ဒဟထာ"တိ- (အရှင်မင်းကြီး) ယုံတော်မူပါကုန်လော့ဟု၊ အာဟ- လျှောက်တင်ပြီ။ ရာဇာ- ဩက္ကာကမင်းကြီးသည်၊ "ကုသတိဏံ နာမ- သမန်းမြက်မည်သည်ကို၊ ယတော ကုတောစိ- အကြင်အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော အရပ်၌၊ လဗ္ဘတိ- ရအပ်၏၊" ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ န သဒ္ဒဟိ- ယုံတော်မမူ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿ- ထိုဩက္ကာကမင်းကြီးအား၊ သာ- ထို သီလဝတီမိဖုရားကြီးသည်၊ ဒိဗ္ဗဝတ္ထာဒီနိ- နတ်၌ဖြစ်သော အဝတ်ပုဆိုးစသည်တို့ကို၊ ဒဿေသိ- ပြပြီ။ ရာဇာ- ဩက္ကာကမင်းကြီးသည်၊ တာနိ- ထိုသမန်းမြက် နတ်ပုဆိုး စသည်တို့ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ သဒ္ဒဟိတွာ- ယုံတော်မူ၍၊ "ဘဒ္ဒေ- ရှင်မိဖုရား၊ သက္ကော- သိကြားမင်းသည်၊ တံ- သင့်ကို၊ တာဝ နေတု- ဆောင်စေကာမူ ရှိပါစေ။ ပုတ္တော ပန- သားကိုကား၊ တေ- ရှင်မိဖုရားသည်၊ ဝါ- ရှင်မိဖုရားအား၊ လဒ္ဓေါ- ရအပ်ပါ ၏လော။" ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ- မေးပြီ။ မဟာရာဇ- အရှင်မင်းကြီး၊ ပုတ္တော- ကို၊ လဒ္ဓေါ- ရအပ်ပြီ။ ဂဗ္ဘော- ကိုယ်ဝန်သည်၊ မေ- ငါ့အား၊ ပတိဋ္ဌိတော- တည်ပြီ။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- လျှောက်တင်ပြီ။ သော- ထိုဩက္ကာကမင်းကြီးသည်၊ တုဋ္ဌော- အလွန်နှစ်သက်တော်မူသည်ဖြစ်၍၊ တဿာ- ထိုသီလဝတီမိဖုရားကြီးအား၊ ဂဗ္ဘပရိဟာရံ- ကိုယ်ဝန်အစောင့်အရှောက်ကို၊ အဒါသိ- ပေးတော်မူပြီ။ သာ- ထို သီလဝတီမိဖုရားကြီးသည်၊ ဒသမာသစ္စယေန- ဆယ်လလွန်သဖြင့်၊ ပုတ္တံ- သားကို၊ ဝိဇာယိ- ဖွားတော်မူပြီ။ တဿ- ထိုသားအား၊ အညံ- တစ်ပါးသော၊ နာမံ- အမည်ကို၊ အကတွာ- မမှည့်မူ၍၊ ကုသတိဏနာမမေဝ- သမန်းမြက်ကိုစွဲသဖြင့် ကုသ

သတို့သားဟူသော အမည်ကိုသာလျှင်၊ အကံသု- မှည့်ကုန်ပြီ။ ကုသကုမာရဿ- ကုသမင်းသား၏၊ ပဒသာ- ခြေဖြင့်၊ ဂမနကာလေ- သွားနိုင်ရာ ကာလ၌၊ ဣတရော- တစ်ယောက်သော၊ ဒေဝပုတ္တော- နတ်သားသည်၊ တဿာ- ထိုသီလဝတီမိဖုရားကြီး၏၊ ကုစ္ဆိယံ- ဝမ်း၌၊ ပဋိသန္ဓိံ- ပဋိသန္ဓေကို၊ ဂဏှိ- ယူပြီ။ သာ- ထိုသီလဝတီမိဖုရားသည်၊ ဒသမာသေ- ဆယ်လသည်၊ ပရိပုဏ္ဏေ- ပြည့်လတ်သော်၊ ပုတ္တံ- သားကို၊ ဝိဇာယိ- ဖွားမြင်ပြီ။ တဿ- ထိုသားအား၊ "ဇယမ္ပတိ"တိ နာမံ- "ဇယမ္ပတိ" ဟူသော အမည်ကို၊ ကရိံသု- မှည့်ကုန်ပြီ။ တေ- ထိုမင်းသားညီနောင်နှစ်ပါးတို့သည်၊ မဟန္တေန- များစွာသော၊ ယသေန- အခြံအရံဖြင့်၊ ဝဍ္ဎိံသု- ကြီးကုန်ပြီ။ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းဖြစ်သော နောင်တော်ကုသမင်းသားသည်၊ ပညဝါ- ပညာရှိတော်မူသည်ဖြစ်၍၊ အာစရိယဿ- ဆရာ၏၊ သန္တိကေ- အထံ၌၊ ကိဉ္စိ- တစ်စုံတစ်ခုသော၊ သိပ္ပံ- အတတ်ပညာကို၊ အနုဂ္ဂဟေတွာ- မသင်မူ၍၊ အတ္တနောဝ- မိမိ၏သာလျှင်၊ ပညာယ- ပညာဖြင့်၊ သဗ္ဗသိပ္ပေသု- အလုံးစုံသော အတတ်တို့၌၊ နိပ္ဖတ္တိံ- ပြီးဆုံးခြင်းသို့၊ ပါပုဏိ- ရောက်ပြီ။

အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿ- ထိုသားတော် ကုသမင်းသား၏၊ ဝါ- အား၊ သောဠသဝဿကာလေ- တစ်ဆယ့်ခြောက်နှစ်ရှိသောအခါ၌၊ ရာဇာ- ခမည်းတော် ဩက္ကာကမင်းကြီးသည်၊ ရဇ္ဇံ- မင်း၏အဖြစ်ကို၊ ဒါတုကာမော- ပေးခြင်းငှာ အလိုရှိဖြစ်၍၊ ဒေဝိံ- မယ်တော်မိဖုရားကြီးကို၊ အာမန္တေတွာ- ခေါ်တော်မူ၍၊ "ဘဒ္ဒေ- ရှင်မိဖုရား၊ တေ- ရှင်မိဖုရား၏၊ ပုတ္တဿ- သားအား၊ ရဇ္ဇံ- မင်း၏အဖြစ်ကို၊ ဒတွာ- ပေး၍၊ နာဋကာနိ- ကိုယ်လုပ်မောင်းမတို့ကို၊ ဥပဋ္ဌပေဿာမ- လုပ်ကျွေးစေကုန်အံ့။ မယံ- ငါတို့သည်၊ ဇီဝန္တာယေဝ- အသက်ရှိကုန်စဉ်သာလျှင်၊ နံ- ထိုသားတော် ကုသမင်းသားကို၊ ရဇ္ဇေ- မင်းအဖြစ်၌၊ ပတိဋ္ဌိတံ- တည်သည်ကို၊ ပဿိဿာမ- ရှုမြင်ကုန်အံ့။ ခေါ ပန- စင်စစ်သော်ကား၊ သကလဇမ္ဗုဒီပေ- အလုံးစုံသော ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း၌၊ ယဿ ရညော- အကြင် ပြည့်ရှင်မင်း၏၊ ဓီတရံ- သမီးကို၊ ဣစ္ဆတိ- (သားတော်သည်)အလိုရှိ၏။ တံ- ထိုမင်းသမီးကို၊ အဿ- ထိုသားတော်အတွက်၊ အာနေတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ အဂ္ဂမဟေသိံ- မိဖုရားကြီးအရာကို၊ ကရိဿာမ- ပြုစေကုန်အံ့။ အဿ- ထိုသားတော်၏၊ စိတ္တံ- စိတ်ကို၊ ဇာနာဟိ- သိအောင်ပြုလော့။ ကတရံ- အဘယ်မည်သော၊ ရာဇဓီတရံ- မင်းသမီးကို၊ တွံ- သင်သားတော်သည်၊ ရောစေသိ-

နှစ်သက်သနည်း။" ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ။ သာ- ထိုမယ်တော် သီလဝတီမိဖုရားကြီးသည်၊ "သာဓု"တိ- ကောင်းပြီဟု၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ- ဝန်ခံ၍၊ "ကုမာရဿ- သားတော်မင်းသားအား၊ ဣမံ ပဝတ္တိံ- ဤအကြောင်းကို၊ အာရောစေတွာ- လျှောက်ကြား၍၊ စိတ္တံ- (ငါ့သားတော်၏) စိတ်ကို၊ ဇာနာဟိ- သိအောင် ပြုလော့။" ဣတိ- ဤသို့ မှာထား၍၊ ဧကံ- တစ်ယောက်သော၊ ပရိစာရိကံ- အလုပ်အကျွေး မိန်းမကို၊ ပေသေသိ- စေတော်မူလိုက်ပြီ။ သာ- ထိုအလုပ်အကျွေး မိန်းမသည်၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ တဿ- ထိုသားတော်အား၊ တံ ပဝတ္တိံ- ထိုအကြောင်းကို၊ အာရောစေသိ- လျှောက်ကြားပြီ။ တံ- ထိုလျှောက်ကြားသော စကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားလောင်း ကုသမင်းသည်၊ "အဟံ- ငါသည်၊ န ရူပဝါ- အဆင်းမလှ၊ ရူပသမ္ပန္နာ- ရုပ်ရည်အဆင်းနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော၊ ရာဇဓီတာ- မင်းသမီးတို့ကို၊ အာနီတာပိ- ဆောင်ယူအပ်ခဲ့ကုန်သော်လည်း၊ မံ- ငါ့ကို၊ ဒိသွာ- မြင်ရ၍၊ 'မေ- ငါ့အား၊ ဝိရူပေန- အဆင်းမလှသော၊ ဣမိနာ- ဤမင်းသားဖြင့်၊ ကိံ- အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊' ဣတိ- ဤသို့ ပလာယိဿတိ- ပြေးလတ္တံ့။ ဣတိ- ဤသို့ ပြေးသည်ရှိသော်၊ နော- ငါတို့အား၊ လဇ္ဇိတဗ္ဗကံ- ရှက်ဖွယ်သည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့။ မေ- ငါ့အား၊ ဃရာဝါသေန- အိမ်ရာတည်ထောင် လူ့ဘောင်၌ နေခြင်းဖြင့်၊ ကိံ- အဘယ်အကျိုး ရှိအံ့နည်း။ ဓရမာနေ- ထင်ရှားရှိကုန်သော၊ မာတာပိတရော- မယ်တော် ခမည်းတော်တို့ကို၊ ဥပဋ္ဌဟိတွာ- လုပ်ကျွေး၍၊ တေသံ- ထိုမယ်တော် ခမည်းတော်တို့၏၊ အစ္စယေန- ကွယ်လွန်သောအခါ၌၊ နိက္ခမိတွာ- တောထွက်၍၊ ပဗ္ဗဇိဿာမိ- ရဟန်းပြုအံ့။" ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံပြီ။ (စိန္တေတွာ- ၍၊) သော- ထိုဘုရားလောင်း ကုသမင်းသည်၊ "မယှံ- ငါ့အား၊ ရဇ္ဇေန- မင်းအဖြစ်ဖြင့်၊ နေဝ အတ္ထော- အလိုမရှိ နာဋကေဟိ- ကိုယ်လုပ်မောင်းမတို့ဖြင့်၊ န အတ္ထော- အလိုမရှိ။ ပန- စင်စစ်သော်ကား၊ အဟံ- ငါသည်၊ မာတာပိတူနံ- မိဘတို့၏၊ အစ္စယေန- ကွယ်လွန်သဖြင့်၊ ပဗ္ဗဇိဿာမိ- ရဟန်းပြုအံ့။" ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- မှာတော်မူလိုက်ပြီ။ သာ- ထိုအလုပ်အကျွေးမိန်းမသည်၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ တဿ- ထိုသားတော် မင်းသား၏၊ ကထံ- မှာလိုက်သော စကားကို၊ ဒေဝိယာ- မယ်တော် မိဖုရားကြီးအား၊ အာရောစေသိ- လျှောက်ကြားပြီ။ ဒေဝီပိ- မယ်တော်မိဖုရားကြီးသည်လည်း၊ ရညော- ခမည်းတော်ဩက္ကာကမင်းကြီးအား၊ အာရောစေသိ- လျှောက်တင်ပြီ။ ရာဇာ-

ခမည်းတော်ဩြက္ကာကမင်းကြီးသည်၊ အနုတ္တမနော- နှလုံးမသာယာသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ ကတိပါဟစ္စယေန- နှစ်ရက် သုံးရက် လွန်သောအခါ၌၊ သာသနံ- သတင်းစကားကို၊ ပေသေသိ- စေလွှတ်တော်မူပြန်ပြီ။ [နှာ-၃၀၁] သောပိ- ထို သားတော်ကုသမင်းသားသည်လည်း၊ ပဋိဗာဟတိယေဝ- ပယ်တော်မူသည် သာလျှင်တည်း။ ဧဝံ- ဤသို့ ယာဝတတိယံ- သုံးကြိမ်မြောက်အောင်၊ ပဋိဗာဟိတွာ- ပယ်တော်မူ၍၊ စတုတ္ထဝါရေ- လေးကြိမ်မြောက်၌၊ "မာတာပိတူဟိ- မိဘတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- အတူတကွ၊ ဧကန္တေန- စင်စစ်အားဖြင့်၊ ပဋိပက္ခဘာဝေါ နာမ- ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ခြင်း မည်သည်ကား၊ န ယုတ္တော- မသင့်လျော်။ ဧကံ- တစ်ခုသော၊ ဥပါယံ- နည်းလမ်းကို၊ ကရိဿာမိ- ပြုအံ့။" ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံတော်မူပြီ။

ရွှေရုပ်ပုံနှင့် တူမှ ယူမည်

သော- ထိုကုသမင်းသားသည်၊ ကမ္မာရဇေဋ္ဌကံ- ရွှေပန်းထိမ်သည်ကြီးကို၊ ပက္କောသာပေတွာ- ခေါ်စေတော်မူ၍၊ ဗဟုံ- များစွာသော၊ သုဝဏ္ဏံ- ရွှေကို၊ ဒတွာ- ပေး၍၊ "ဧကံ- တစ်ခုသော၊ ဣတ္ထိရူပကံ- မိန်းမရုပ်တုကို၊ ကရောဟိ- ပြုလော့။" ဣတိ- ဤသို့၊ ဥယျောဇေတွာ- စေလွှတ်တော်မူ၍၊ တသ္မိံ- ထို ရွှေပန်းထိမ်သည် ကြီးသည်၊ ပက္ကန္တေ- ဖဲသွားသည်ရှိသော်၊ အညံ- တစ်ပါးသော၊ သုဝဏ္ဏံ- ရွှေကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ သယမ္ပိ- မိမိကိုယ်တိုင်လည်း၊ ဣတ္ထိရူပကံ- မိန်းမရုပ်တုကို၊ အကာသိ- ပြုပြီ။ ဟိ- ခဲ့ဦးအံ့၊ ဗောဓိသတ္တာနံ- ဘုရားလောင်းတို့၏၊ အဓိပ္ပါယော နာမ- အလိုတော်မည်သည်၊ သမိဇ္ဈတိ- ပြည့်စုံ၏။ တံ သုဝဏ္ဏရူပကံ- ထို ဘုရားလောင်း ပြုလုပ်သော ရွှေရုပ်တုသည်၊ ဇိဝှါယ- လျှာဖြင့် (ဝါ) နှုတ်ဖြင့်၊ အဝဏ္ဏနီယသောဘံ- မချီးမွမ်းနိုင်လောက်အောင် တင့်တယ်ခြင်း ရှိသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားလောင်း ကုသ မင်းသားသည်၊ နံ- ထိုရွှေရုပ်တုကို၊ ခေါမံ- ခေါမတိုင်း၌ဖြစ်သော အဝတ်ကို၊ နိဝါသာပေတွာ- ဝတ်စေ၍၊ သိရိဂဗ္ဘေ- ကျက်သရေရှိသော တိုက်ခန်း၌၊ ဌပါပေသိ- ထားစေပြီ။ သော- ထိုဘုရားလောင်းသည်၊ ကမ္မာရဇေဋ္ဌကေန- ရွှေပန်းထိမ်သည် ကြီးသည်၊ အာဘတရူပကံ- ဆောင်ယူအပ်သော ရွှေရုပ်တုကို၊ ဒိသွာ- မြင်တော် မူ၍၊ တံ- ထိုရွှေရုပ်တုကို၊ ဂရဟိတွာ- ကဲ့ရဲတော်မူ၍၊ "တာတ- အမောင်၊ ဂစ္ဆ- သွားချေ။ အမှာကံ- ငါတို့၏၊ သိရိဂဗ္ဘေ- ကျက်သရေရှိသော တိုက်ခန်း၌၊ ဌပိတရူပကံ-

ထားအပ်သော ရွှေရုပ်တုကို၊ အာဟာရ- ဆောင်ယူခဲ့ချေလော့။" ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုတော်မူပြီ။ သော- ထိုရွှေပန်းထိမ်သည်ကြီးသည်၊ သိရိဂဗ္ဘံ- ကျက်သရေရှိသော တိုက်ခန်းသို့၊ ပဝိဋ္ဌော- ဝင်သည်ရှိသော်၊ တံ- ထိုရွှေရုပ်တုကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ "ကုမာရေန- အရှင်မင်းသားနှင့်၊ သဒ္ဓိံ- အတူတကွ၊ အဘိရမိတုံ- မွေ့လျော်ခြင်းငှာ၊ ဧကာ- တစ်ယောက်သော၊ ဒေဝစ္ဆရာ- နတ်သမီးသည်၊ အာဂတာ- လာသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့။" ဣတိ- ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ဟတ္ထံ- လက်ကို၊ ပသာရေတုံ- ဆန့်ခြင်းငှာ၊ အဝိသဟန္တော- မဝံ့သည်ဖြစ်၍၊ နိက္ခမိတွာ- ထွက်ခဲ့၍၊ "ဒေဝ- အရှင့်သား၊ သိရိဂဗ္ဘေ- ကျက်သရေရှိသော တိုက်ခန်း၌၊ ဧကိကာဝ- တစ်ယောက်တည်းသော၊ အယျာ- နတ်သမီးသည်၊ ဌိတာ- တည်ရှိပါ၏။ ဥပဂန္တုံ- ချဉ်းကပ်ခြင်းငှာ၊ န သက္ကောမိ- မဝံ့ပါ။" ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- လျှောက်တင်ပြီ။ "တာတ- အမောင်၊ ဂစ္ဆ- သွားချေ၊ ဧတံ- ဤသည်ကား၊ သုဝဏ္ဏရူပကံ- ရွှေရုပ်တုတည်း။ အာဟာရ- ဆောင်ယူခဲ့လော့။" ဣတိ- ဤသို့၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ ပေသိတော- စေခိုင်းတော်မူသည်ဖြစ်၍၊ ကမ္မာရဇေဋ္ဌကော- ရွှေပန်းထိမ်သည်ကြီးသည်၊ အာဟရိ- ဆောင်ယူပြီ။ ကုမာရော- ကုသမင်းသားသည်၊ ကမ္မာရေန- ရွှေပန်းထိမ်သည်ကြီးသည်၊ ကတံ- ပြုလုပ်အပ်သော၊ ရူပကံ- ရွှေရုပ်တုကို၊ သုဝဏ္ဏဂဗ္ဘေ- ရွှေတိုက်၌၊ နိက္ခိပါပေတွာ- ထားစေပြီး၍၊ အတ္တနာ- မိမိသည်၊ ကတံ- ပြုလုပ်အပ်သော ရွှေရုပ်တုကို၊ အလင်္ကာရာပေတွာ- တန်ဆာဆင်စေ၍၊ ရထေ- ရထား၌၊ ဌပါပေတွာ- ထားစေပြီး၍၊ "ဧဝ ရူပံ- ဤသို့သဘောရှိသော မင်းသမီးကို၊ လဘန္တော- ရလတ်သော်၊ ဂဏှာမိ- ယူအံ့။" ဣတိ- ဤသို့၊ မာတု- မယ်တော် အရှင်မိဖုရားကြီး၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ပဟိဏိ- ပို့စေပြီ။

ရွှေရုပ်တုဖြင့် လှည့်လည်ရှာဖွေခြင်း

သာ- ထိုမယ်တော်မိဖုရားကြီးသည်၊ အမစ္စေ- အမတ်တို့ကို၊ ပက္ကောသာပေတွာ- ခေါ်စေတော်မူ၍၊ "တာတာ- အမောင်တို့၊ မယှံ- ငါ၏၊ ပုတ္တော- သားတော်သည်၊ မဟာပုညော- ကြီးမားသော ဘုန်းကံရှိသည်ဖြစ်၍၊ သက္ကဒတ္တိယော- သိကြားမင်းသည် ပေးအပ်သည်ဖြစ်၍၊ အနုစ္ဆဝိကံ- လျောက်ပတ်သော၊ ကုမာရိကံ- မင်းသမီးကို၊ လဘိဿတိ- ရပါလတ္တံ့။ တုမှေ- သင်တို့သည်၊ ဧဝရူပံ- ဤရွှေရုပ်တုနှင့် တူသော မင်းသမီးကို၊ လဘန္တာ- ရကုန်သည်ရှိသော်၊ ဂဏှိဿထ- ယူခဲ့ကြကုန်။

က္ကမံ ရူပကံ- ဤရွှေရုပ်တုကို၊ ပဋိစ္ဆန္နယာနေ- မိုးအပ်သော ယာဉ်၌၊ ဌပေတွာ- ထား၍၊ သကလဇမ္ဗုဒီပံ- အလုံးစုံသော ဇမ္ဗုဒိပ်ကျွန်းကို၊ စရန္တာ- လှည့်လည် ကုန်သည်ရှိသော်၊ ယဿ ရညော- အကြင် မင်းကြီး၏၊ (သန္တိကေ- အထံ၌) ဧဝရူပံ- ဤရွှေရုပ်တုနှင့် တူသော၊ ဓီတရံ- မင်းသမီးကို၊ ပဿထ- မြင်ရကုန်၏။ တဿ- ထိုမင်းအား၊ ဧတံ- ဤရွှေရုပ်တုကို၊ ဒတွာ- ပေးခဲ့၍၊ 'ဩက္ကာကရာဇာ- ဩက္ကာက မင်းကြီးသည်၊ တုမှေဟိ- အရှင်မင်းကြီးတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- အတူတကွ၊ အာဝါဟံ- အမျိုးသမီးကို ဆောင်ယူခြင်းကို၊ ကရိဿတိ- ပြုတော်မူလတ္တံ့၊' ဣတိ- ဤသို့၊ ဒိဝသံ- နေ့ရက်ကို၊ ဝဝတ္ထပေတွာ- မှတ်သား၍၊ အာဂစ္ဆထ- လာခဲ့ကြကုန်လော့။" ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- မှာတော်မူလိုက်ပြီ။ တေ- ထိုအမတ်တို့သည်၊ "သာဓူ"တိ- ကောင်းပြီဟု၊ တံ- ထိုရွှေရုပ်တုကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ မဟန္တေန- များစွာသော၊ ပရိဝါရေန- အခြံအရံဖြင့်၊ နိက္ခမိတွာ- ထွက်သွား၍၊ ဝိစရန္တာ- လှည့်လည်ကုန်သည် ရှိသော်၊ ယံ ရာဇဓာနိံ- အကြင်မင်းနေပြည်တော်သို့၊ ပါပုဏန္တိ- ရောက်ကုန်၏။ တတ္ထ- ထိုမင်းနေပြည်တော်၌၊ သာယန္ဟသမယေ- ညချမ်းအခါ၌၊ မဟာဇနဿ- လူအများ၏၊ သမောသရဏဋ္ဌာနေ- စုဝေးပေါင်းဆုံရာ အရပ်၌၊ တံ ရူပကံ- ထိုရွှေရုပ်တုကို၊ ဝတ္ထပုပ္ဖါလင်္ကာရေဟိ- အဝတ်ပန်းတန်ဆာတို့ဖြင့်၊ အလင်္ကရိတွာ- တန်ဆာဆင်ကုန်၍၊ သုဝဏ္ဏသိဝိကံ- ရွှေထမ်းစင်သို့၊ အာရောပေတွာ- တင်၍၊ တိတ္ထမဂ္ဂေ- ရေဆိပ်သို့ သွားရာလမ်းခရီး၌၊ ဌပေတွာ- ချထား၍၊ အမစ္စာ- အမတ်တို့သည်၊ သယံ- ကိုယ်တိုင်၊ ပဋိက္ကမိတွာ- ဖဲသွားကုန်၍၊ အာဂတာဂတာနံ- လာတိုင်း လာတိုင်းကုန်သော လူတို့၏၊ ကထာသဝနတ္ထံ- စကားကို နားထောင် ခြင်းငှာ၊ ဧကမန္တေ- သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော အရပ်၌၊ တိဋ္ဌန္တိ- တည်နေကုန်၏။ မဟာဇနော- လူများသည်၊ တံ- ထိုရွှေရုပ်တုကို၊ ဩလောကေတွာ- ကြည့်၍၊ "သုဝဏ္ဏရူပက"န္တိ- ရွှေရုပ်တုဟူသော၊ သညံ- အမှတ်အသားကို၊ အကတွာ- မပြုမူ၍၊ "အယံ- ဤသူသည်၊ မနုဿိတ္ထီ- လူမိန်းမသည်၊ သမာနာပိ- ဖြစ်ပါလျက်လည်း၊ ဒေဝစ္ဆရပဋိဘာဂါ- နတ်သမီးတမျှ လှပသည်ဖြစ်၍၊ အတိဝိယ- အလွန်လျှင်၊ သောဘတိ- တင့်တယ်၏။ ကိံ နု ခေါ- အဘယ့်ကြောင့်၊ ဧတ္ထ- ဤအရပ်၌၊ ဌိတာ- တည်နေသနည်း။ ကုတော ဝါ- အဘယ်အရပ်မှမူလည်း၊ အာဂတာ- လာသနည်း။ အမှာကံ- ငါတို့၏၊ နဂရေ- မြို့၌၊ ဧဝရူပါ- ဤသို့သဘောရှိသော မိန်းမသည်၊ နတ္ထိ-

မရှိ။” က္ကတိ- ဤသို့ ဝဏ္ဏေန္တော- ချီးမွမ်းသည် ဖြစ်၍၊ ပက္ကမတိ- ဖဲသွားလေ၏။ တံ- ထိုစကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ အမစ္စာ- နားထောင်ကုန်သော အမတ်တို့သည်၊ “က္ကစ- ဤပြည်၌၊ ဧဝရူပါ- ဤသို့သဘောရှိသော၊ ဒါရိကာ- သတို့သမီးသည်၊ သစေ ဘဝေယျ- အကယ်၍ ရှိငြားအံ့၊ ဧဝံ သတိ- ဤသို့ ရှိသည်ဖြစ်သော်၊ ‘အသုကာ- ဤမည်သော၊ [နှာ-၃၀၂] ရာဇဓီတာ ဝိယ- မင်းသမီးကဲ့သို့တကား၊ အသုကာ- ထိုမည်သော၊ အမစ္စဓီတာ ဝိယ- အမတ်သမီးကဲ့သို့တကား၊’ က္ကတိ- ဤသို့ ဝဒေယျုံ- ဆိုကုန်ရာ၏။ အဒ္ဓါ- မချွတ်၊ က္ကစ- ဤပြည်၌၊ ဧဝရူပါ- ဤရွှေရုပ်တုနှင့်တူသော မိန်းမသည်၊ နတ္ထိ- မရှိ” က္ကတိ- ဤသို့၊ တံ- ထိုရွှေရုပ်တုကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ အညံ- တစ်ပါးသော၊ နဂရံ- ပြည်သို့၊ ဂစ္ဆိံသု- သွားကြကုန်၏။

တေ- ထိုအမတ်တို့သည်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဝိစရန္တာ- သွားကြကုန်သည် ရှိသော်၊ အနုပုဗ္ဗေန- အစဉ်အတိုင်းအားဖြင့်၊ မဒ္ဒရဋ္ဌေ- မဒ္ဒရာဇ်တိုင်း၌၊ သာဂရနဂရံ- သာဂရမြို့သို့၊ သမ္ပာပုဏိံသု- ကောင်းစွာ ရောက်ကြလေကုန်ပြီ။ တတ္ထ- ထို သာဂလမြို့၌၊ မဒ္ဒရညော- မဒ္ဒရာဇ်မင်း၏၊ အဋ္ဌ- ရှစ်ယောက်ကုန်သော၊ ဓီတရော- သမီးတော်တို့သည်၊ ဥတ္တမရူပဓရာ- မြတ်သော အဆင်းကို ဆောင်ကုန်၏။ ဒေဝစ္ဆရပဋိဘာဂါ- နတ်သမီးနှင့် တူကုန်၏။ တာသံ- ထိုရှစ်ယောက်ကုန်သော မင်းသမီးတို့တွင်၊ သဗ္ဗဇေဋ္ဌိကာ- အလုံးစုံကုန်သော မင်းသမီးတို့ထက် အကြီးသည်၊ ပဘာဝတီ နာမ- ပဘာဝတီ အမည်ရှိ၏။ တဿာ- ထိုပဘာဝတီမင်းသမီး၏၊ သရီရတော- ကိုယ်မှ၊ ဗာလသူရိယဿ- တက်သစ်စဖြစ်သော နေလုလင်၏၊ ပဘာ ဝိယ- အရောင်ကဲ့သို့၊ ပဘာ- အရောင်တို့သည်၊ နိစ္ဆရန္တိ- ပြိုးပြိုးပြက်ထွက်ကုန်၏။ သာ ပဘာ- ထိုအရောင်သည်၊ အန္ဓကာရေပိ- အမိုက်တိုက်၌လည်း၊ စတုဟတ္ထေ- လေးတောင်ရှိသော၊ အန္တောဂဗ္ဘေ- တိုက်ခန်းအတွင်း၌၊ ပဒီပကိစ္စံ- ဆီမီး ထွန်းခြင်းကိစ္စသည်၊ နတ္ထိ- မရှိ။ သဗ္ဗော- အလုံးစုံသော၊ ဂဗ္ဘော- တိုက်ခန်းသည်၊ ဧကောဘာသော၀- တစ်ခဲနက်သော အရောင်ဖြင့် ထွန်းလင်းသည်သာလျှင်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ အဿာ- ထိုပဘာဝတီမင်းသမီး၏၊ ဓာတိ ပန- အထိန်းတော်သည်ကား၊ ခုဇ္ဇာ- ခုဇ္ဇာအမည်ရှိ၏။ သာ- ထိုအထိန်းတော် ခုဇ္ဇာသည်၊ ပဘာဝတိံ- ပဘာဝတီမင်းသမီးကို၊ ဘောဇေတွာ- ထမင်းစားစေ၍၊ တဿာ- ထိုပဘာဝတီ

မင်းသမီးအား၊ သီသန္ဟာပနတ္တံ- ဦးခေါင်းနှင့်တကွ ရေချိုးခြင်းငှာ၊ အဋ္ဌဟိ- ရှစ်ယောက်ကုန်သော၊ ဝဏ္ဏဒါသီဟိ- အဆင်းလှကုန်သော ကျွန်မတို့ကို၊ အဋ္ဌ- ရှစ်လုံးကုန်သော၊ ဃဋ္ဋေ- ရေအိုးတို့ကို၊ ဂါဟာပေတွာ- ယူစေ၍၊ သယန္ဟသမယေ- ညချမ်းအခါ၌၊ ဥဒကတ္ထာယ- ရေခပ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဂစ္ဆန္တီ- သွားသည်ရှိသော်၊ တိတ္ထမဂ္ဂေ- ရေဆိပ်လမ်းခရီး၌၊ ဌိတံ- တည်လင့်သော၊ တံ ရူပကံ- ထိုရွှေရုပ်တုကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ "ပဘာဝတီ"တိ- မင်းသမီးပဘာဝတီဟူသော၊ သညာယ- အမှတ်ဖြင့်၊ "အယံ ဒုဗ္ဗိနီတာ- ခဲယဉ်းသဖြင့် ဆုံးမအပ်သော ဤသူငယ်မသည်၊ 'သီသံ- ဦးခေါင်းကို၊ နှာယိဿာမိ- ရေချိုးအံ့'၊ ဣတိ- ဤသို့၊ အမှေ- ငါတို့ကို၊ ဥဒကတ္ထာယ- ရေခပ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ပေသေတွာ- စေလွှတ်လိုက်၍၊ ပဌမတရံ- အထူးသဖြင့် ရှေးဦးစွာ၊ အာဂန္တွာ- လာ၍၊ တိတ္ထမဂ္ဂေ- ရေချိုးဆိပ်၌၊ ဌိတာ- တည်နေလင့်ဘိ၏၊" ဣတိ- ဤသို့၊ ကုဇ္ဈိတွာ- အမျက်ထွက်၍၊ "ကုလလဒ္ဓာပနိကေ- အမျိုးကို ရှက်စေတတ်သော၊ အရေ- ဟယ် သူငယ်မ၊ အမှေဟိ- ငါတို့ထက်၊ ပုရိမတရံ- အထူးသဖြင့် ရှေးဦးစွာ၊ အာဂန္တွာ- လာ၍၊ ကသ္မာ- အဘယ့်ကြောင့်၊ ဣဓ- ဤရေဆိပ်၌၊ ဌိတာ- တည်နေလင့်သည်၊ အသိ- ဖြစ်သနည်း။ ရာဇာ- ခမည်းတော်မင်းကြီးသည်၊ သစေ ဇာနိဿတိ- အကယ်၍ သိတော်မူအံ့၊ နော- ငါတို့အတွက်၊ နာသေဿတိ- ပျက်စီးရလတ္တံ့၊" ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- ဆို၍၊ ဟတ္ထေန- လက်ဖြင့်၊ ဂဏ္ဍပဿေ- ပါးပြင်တို့ကို၊ ပဟရိ- ရိုက်ပုတ်ပြီ။ ဟတ္ထတလံ- လက်ဝါးပြင်သည်၊ ဘိဇ္ဇမာနံ ဝိယ- ပျက်စီးသကဲ့သို့ ဇာတံ- ဖြစ်ပြီ။ တတော- ထို့နောက်မှ၊ "သုဝဏ္ဏရူပက"န္တိ- ရွှေရုပ်တုဟူ၍၊ ဥ တွာ- သိ၍၊ ဟသမာနာ- ရယ်လျက်၊ တာသံ ဝဏ္ဏဒါသီနံ- ထိုအဆင်းလှကုန်သော ကျွန်မတို့၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂစ္ဆန္တီ- သွားလတ်သော်၊ "သမ္မာ- အချင်းတို့၊ မေ- ငါ၏၊ ဧတံ ကမ္မံ- ဤအမှုကို၊ ပဿထ- ကြည့်ကြကုန်လော့။ မမ- ငါ၏၊ ဓီတာတိ သညာယ- သမီးဟူသော အမှတ်ဖြင့်၊ အဟံ- ငါသည်၊ ပဟာရံ- ရိုက်ပုတ်ခြင်းကို၊ အဒါသိံ- ပေးမိပြီ။ အယံ- ဤရွှေရုပ်တုသည်၊ မမ- ငါ၏၊ ဓီတု- သမီး၏၊ သန္တိကေ- အနီး၌၊ ကိံ- အဘယ်သို့၊ အဂ္ဃတိ- ထိုက်တန်အံ့နည်း။ ကေဝလံ- သက်သက်၊ မေ- ငါ၏၊ ဟတ္ထော- လက်ကို၊ ဒုက္ခာပိတော- ဆင်းရဲစေအပ်ပြီ၊" ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ပြောဆိုပြီ။

ပဘာဝတီကို ရခဲ့ပြီ

အထ- ထိုအခါ၌၊ နံ- ထိုအထိန်းတော် ခုဇ္ဇာကို၊ ရာဇဒူတာ- ဩက္ကာကမင်းကြီး၏ တမန်တို့သည်၊ ဂဟေတွာ- လက်ကိုဆွဲ၍၊ "တွံ- သင်သည်၊ 'မမ- ငါ၏၊ ဓီတာ- သမီးသည်၊ ဣတော- ဤရွှေရုပ်တုထက်၊ အဘိရူပတရာ'တိ- အလွန် အဆင်း လှ၏ဟု၊ ဝဒန္တီ- ဆိုလတ်သော်၊ ကံ နာမ- အဘယ်မည်သော သူကို၊ ကထေသိ- ဆိုသနည်း၊" ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟံသု- မေးကုန်ပြီ။ မဒ္ဒရညော- မဒ္ဒရာဇ်မင်း၏၊ ဓီတရံ- သမီးဖြစ်သော၊ ပဘာဝတိံ- ပဘာဝတီကို၊ ကထေသိ- ဆိုပြီ။ ဣဒံ ရူပကံ- ဤရွှေရုပ်တုသည်၊ တဿာ- ထိုပဘာဝတီ၏၊ သောဠသိံ- တစ်ဆယ့်ခြောက်စိတ်ကို၊ (ကတွာ- စိတ်၍)၊ ကလံပိ- တစ်စိတ်ကိုမျှလည်း၊ န အဂ္ဃတိ- မထိုက်တန်။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ တေ- ထိုဩက္ကာကမင်း၏ တစ်မန်တော်တို့သည်၊ တုဋ္ဌမာနသာ- နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ရာဇဒွါရံ- မင်းအိမ်တံခါးသို့ ဂန္တွာ- သွားကုန်၍၊ "ဩက္ကာကရညော- ဩက္ကာကမင်း၏၊ ဒူတာ- တမန်တော်တို့သည်၊ ဒွါရေ- တံခါး၌၊ ဌိတာ- ရပ်လာပါကုန်၏၊" ဣတိ- ဤသို့၊ ပဋိဟာရေသုံ- လျှောက်ကြားစေကုန်ပြီ။ ရာဇာ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းသည်၊ အာသနာ- နေရာမှ၊ ဝုဋ္ဌာယ- ထ၍၊ ဌိတကောဝ- ရပ်လျက်သာလျှင်၊ "ပက္ကောသထ- ခေါ်ခဲ့ကြကုန်လော့၊" ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ။ တေ- ထိုတမန်တော်တို့သည်၊ ပဝိသိတွာ- ဝင်ကုန်၍၊ ရာဇာနံ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းကို၊ ဝန္ဒိတွာ- ရှိခိုး၍၊ "မဟာရာဇ- အရှင်မင်းမြတ်၊ အမှာကံ- အကျွန်ုပ်တို့၏၊ ရာဇာ- အရှင်ဩက္ကာက မင်းကြီးသည်၊ တုမှာကံ- အရှင်မင်းမြတ်တို့၏၊ အာရောဂျံ- အနာရောဂါမရှိသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ပုစ္ဆတိ- မေးတော်မူပါ၏၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- လျှောက်တင်၍၊ ကတသက္ကာရ သမ္မနာ- ပြုအပ်ပြီးသော အရိုအသေပြုခြင်း ကောင်းစွာမြတ်နိုးခြင်းရှိကုန်သည် ဖြစ်၍၊ "ကိမတ္ထံ =ကိံ အတ္ထံ- အဘယ်အကျိုးငှာ၊ တုမှေ- အမောင်တို့သည်၊ အာဂတာ- လာရောက်ကြကုန်သည်၊ အတ္ထာ- ဖြစ်ကုန်သနည်း၊" ဣတိ- ဤသို့၊ ပုဋ္ဌာ- မိန့်တော်မူအပ်ကုန်လတ်သော်၊ "အမှာကံ- အကျွန်ုပ်တို့၏၊ ရညော- အရှင်ဩက္ကာကမင်းကြီး၏၊ သီဟဿရော- ခြင်္သေ့မင်း၏ အသံနှင့်တူသော အသံရှိသော၊ ကုသကုမာရော နာမ- ကုသတို့သားအမည်ရှိသော၊ ပုတ္တော- သားတော်သည်၊ အတ္ထိ- ရှိပါ၏။ ရာဇာ- ခမည်းတော် ဩက္ကာကမင်းကြီးသည်၊ တဿ- ထိုသားတော်အား၊ ရဇ္ဇံ- တိုင်းပြည်ကို၊

ဒါတုကာမော- အပ်နှင်းခြင်းငှာ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍၊ အမ္ဗေ- အကျွန်ုပ်တို့ကို၊ တုမှာကံ- အရှင်မင်းမြတ်တို့၏၊ သန္တိကံ- အထံတော်သို့၊ ပဟိဏိ- စေလွှတ်တော်မူလိုက်ပြီ။ တုမှာကံ- အရှင်မင်းမြတ်တို့အား၊ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီအမည်ရှိသော၊ ဓိတာ- သမီးတော်သည်၊ အတ္ထိ ကိရ- ရှိသတတ်။ တံ- သမီးတော်ဖြစ်သော ထိုပဘာဝတီကို၊ တဿ- ထိုအရှင့်သားတော် ကုသမင်းသားအား၊ ဒေထ- ပေးတော်မူပါကုန်။ ဒေယျဓမ္မံ- ပေးအပ်သော သဘောရှိသော၊ ဣမဥ္စ သုဝဏ္ဏရူပကံ- ဤရွှေရုပ်တုကိုလည်း၊ ဂဏှထ- ယူတော်မူပါကုန်၊" ဣတိ- ဤသို့လျှောက်တင်၍၊ တံ ရူပကံ- ထိုရွှေရုပ်တုကို၊ တဿ- ထိုမဒ္ဒရာဇ်မင်းအား၊ အဒံသု- ဆက်သကြကုန်ပြီ။ သောပိ- ထိုမဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးသည်လည်း၊ "ဝေရူပေန- ဤသို့သဘောရှိသော၊ မဟာရာဇေန- မင်းမြတ်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- အတူတကွ၊ ဝိဝါဟမင်္ဂလံ- သမီးတော်ပေးခြင်းမင်္ဂလာသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊" ဣတိ- ဤသို့၊ တုဋ္ဌစိတ္တော- နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ သမ္ပဋိစ္ဆိ- ဝန်ခံတော်မူပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ နံ- ထိုမဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးကို၊ ဒူတာ- သြက္ကာကမင်း၏တမန်တို့သည်၊ "မဟာရာဇ- အရှင်မင်းမြတ်၊ [နှာ-၃၀၃] အမှေဟိ- အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ပပဉ္စံ- ကြာမြင့်ခြင်းကို၊ ကာတုံ- ပြုခြင်းငှာ၊ န သက္ကာ- မတတ်ကောင်းပါ။ ကုမာရိကာယ- မင်းသမီး၏၊ လဒ္ဓဘာဝံ- ရအပ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ရညော- သြက္ကာကမင်းကြီးအား၊ အာရောစေဿာမ- လျှောက်တင်ပါချေကုန်အံ့။ အထ- ထိုသို့လျှောက်သော အခါ၌၊ သော- ထိုသြက္ကာကမင်းကြီးသည်၊ အာဂန္တွာ- လာ၍၊ နံ- ထိုသမီးတော်ကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ ဂမိဿတိ- သွားလတ္တံ့၊" ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟံသု- လျှောက်တင်ကြကုန်ပြီ။ သော- ထိုမဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးသည်၊ "သာဓူ"တိ- ကောင်းပြီဟု၊ ဝတွာ- မိန့်တော်မူ၍၊ တေသံ- ထိုတမန်တော်တို့အား၊ သက္ကာရံ- ပေးကမ်းဖွယ်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဝိဿဇ္ဇေသိ- လွှတ်တော်မူလိုက်ပြီ။ တေ- ထိုတမန်တော်တို့သည်၊ ဂန္တွာ- သွားကုန်၍၊ ရညော စ- မင်းကြီးအားလည်းကောင်း၊ ဒေဝိယာ စ- သီလဝတီမိဖုရားအားလည်းကောင်း၊ အာရောစေသုံ- လျှောက်တင်ကြကုန်ပြီ။ ရာဇာ- သြက္ကာကမင်းကြီးသည်၊ မဟန္တေန- များစွာသော၊ ပရိဝါရေန- အခြံအရံဖြင့်၊ ကုသာဝတိတော- ကုသဝတီ နေပြည်တော်မှ၊ နိက္ခမိတွာ- ထွက်၍၊ အနုပုဗ္ဗေန- အစဉ်အတိုင်းအားဖြင့်၊ သာဂလနဂရံ- သာဂလမြို့သို့၊ ပါပုဏိ- ရောက်တော်မူပြီ။ မဒ္ဒရာဇာ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးသည်၊ ပစ္စုဂ္ဂန္တွာ- ခရီးဦးကြိုဆို၍၊ တံ-

ထိုဩက္ကာကမင်းကြီးကို နဂရံ- မြို့တွင်းသို့၊ ပဝေသေတွာ- ဝင်စေ၍၊ မဟန္တံ- များစွာသော၊ သက္ကာရံ- ရိုရိုသေသေ ပေးကမ်းခြင်းကို၊ အကာသိ- ပြုတော်မူပြီ။

ချွေးမတော်ကို လိုက်ကြည့်ကြပုံ

သီလဝတီ- သီလဝတီအမည်ရှိသော၊ ဒေဝီ- မိဖုရားကြီးသည်၊ ပဏ္ဍိတတ္တာ- ပညာရှိသည်၏အဖြစ်အကြောင့်၊ "ကော- အဘယ်သူသည်၊ ဇာနာတိ- သိနိုင်ရာအံ့နည်း၊ ကိံ- အဘယ်သို့ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့နည်း၊" ဣတိ- ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ကောဟဒ္ဒိဟစ္စယေန- တစ်ရက်, နှစ်ရက် လွန်သဖြင့်၊ မဒ္ဒရာဇာနံ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းကို၊ "မဟာရာဇ- အရှင်မင်းကြီး၊ အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊ သုဏှိသံ- ချွေးမတော်ကို၊ ဒဋ္ဌုကာမာ- မြင်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ အမှိ- ဖြစ်ပါ၏၊" ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- လျှောက်တင်ပြီ။ သော- ထိုမဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးသည်၊ "သာဓု"တိ- ကောင်းပြီဟူ၍၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ- ဝန်ခံ၍၊ တံ- ထိုသမီးတော်ကို၊ ပက္ကောသာပေသိ- ခေါ်စေတော်မူပြီ။ ပဘာဝတီ- သမီးတော် ပဘာဝတီသည်၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတာ- ခပ်သိမ်းသော တန်ဆာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သည်၊ ဓာတိဂဏပရိဝုတာ- အထိန်းတော်အပေါင်းတို့ဖြင့် ခြံရံအပ်သည်၊ ဟုတွာ- ၍၊ အာဂန္တွာ- လာ၍၊ သဿုံ- ယောက္ခမဖြစ်သော သီလဝတီမိဖုရားကြီးကို၊ ဝန္ဒိ- ရှိခိုးပြီ။ သာ- သီလဝတီမိဖုရားကြီးသည်၊ တံ- ထိုမင်းသမီး ပဘာဝတီကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ စိန္တေသိ- ကြံတော်မူပြီ။ (ကိံ စိန္တေသိ- နည်း၊) "အယံ ကုမာရိကာ- ဤသတို့သမီးငယ်သည်၊ အဘိရူပါ- အလွန်အဆင်း လှ၏။ မယှံ- ငါ၏၊ ပုတ္တော- သားတော်သည်ကား၊ ဝိရူပေါ- အဆင်းမလှချေ။ ဧသာ- ဤသတို့သမီးငယ်သည်၊ တံ- ထိုငါ့သားတော်ကို၊ သစေ ပဿိဿတိ- အကယ်၍ မြင်ရအံ့။ ဧကာဟမ္ပိ- တစ်ရက်မျှကိုလည်း၊ အဝသိတွာ- မနေမူ၍၊ ပလာယိဿတိ- ထွက်ပြေးလတ္တံ့။ ဥပါယံ- နည်းလမ်းကို၊ ကရိဿာမိ- ငါပြုအံ့၊" ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံတော်မူပြီ။ သာ- ထိုသီလဝတီမိဖုရားကြီးသည်၊ မဒ္ဒရာဇာနံ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းကို၊ အာမန္တေတွာ- ပင့်ခေါ်စေ၍၊ "မဟာရာဇ- အရှင်မင်းကြီး၊ သုဏှိသာ- ချွေးမတော်သည်၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ ပုတ္တဿ- သားတော်အား၊ အနုစ္ဆဝိကာ- လျောက်ပတ်၏။ အပိ စ ခေါ ပန- ထိုသို့ လျောက်ပတ်သော်လည်း၊ အမှာကံ- ငါတို့၏၊ ကုလပဝေဏိယာ- အမျိုးအနွယ် အစဉ်အဆက်မှ၊ အာဂတံ- လာသော၊ စာရိတ္တံ- အကျင့်သည်၊ အတ္ထိ- ရှိပါ၏။ အယံ- ဤသတို့သမီးငယ်သည်၊

တသ္မိံ စာရိတ္တေ- ထိုအကျင့်၌၊ သစေ ဝတ္တိဿတိ- အကယ်၍ ကျင့်ပါအံ့။ နံ- ထိုသတို့သမီးငယ်ကို၊ နေဿာမိ- ဆောင်ယူပါအံ့၊" ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ ဝေါ- ရှင်မိဖုရားတို့၏၊ စာရိတ္တံ- အမျိုးအကျင့်သည်၊ ကိံ ပန- အဘယ်နည်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ပုဋ္ဌော- မေးတော်မူပြီ။ အမှာကံ- အကျွန်ုပ်တို့၏၊ ဝံသေ- အမျိုး၌၊ ယာဝ- အကြင်မျှလောက်၊ ဧကေသ- တစ်ကြိမ်သော၊ ဂဗ္ဘဿ- ကိုယ်ဝန်၏၊ ပတိဋ္ဌာနံ- တည်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ တာဝ- ထိုမျှလောက်၊ ဒိဝါ- နေ့အခါ၌၊ သာမိကံ- လင်ကို၊ ပဿိတုံ- မြင်ခြင်းငှာ၊ န လဘတိ- မရ။ ဧသော- ဤသတို့သမီးငယ်သည်၊ တထာ-ထိုအကျွန်ုပ်ဆိုသည့်အတိုင်း၊ သစေ ကရိဿတိ- အကယ်၍ လိုက်နာအံ့။ နံ- ထိုသတို့သမီးငယ်ကို၊ နေဿာမိ- ဆောင်ယူပါအံ့။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ ရာဇာ- ခမည်းတော် မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးသည်၊ "အမ္မ- ချစ်သမီး၊ တွံ- သင်ချစ်သမီးသည်၊ ဧဝံ- ဤသို့ သီလဝတီမိဖုရားကြီး ဆိုသည့်အတိုင်း၊ ဝတ္တိတုံ- ကျင့်ခြင်းငှာ၊ ကိံ သက္ခိဿသိ- တတ်နိုင်ပါအံ့လော၊" ဣတိ- ဤသို့၊ ဓီတရံ- သမီးတော်ပဘာဝတီကို၊ ပုစ္ဆိ- မေးတော်မူပြီ။ သာ- ထိုသမီးတော်ပဘာဝတီသည်၊ "တာတ- ဖခင်မင်းမြတ်၊ အာမ- တတ်နိုင်ပါလတ္တံ့၊" ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- လျှောက်တင်ပြီ။ တတော- ထိုသို့ ပဘာဝတီ ဝန်ခံလျှောက်တင်ပြီးမှ၊ ဩက္ကာကရာဇာ- ဩက္ကာကမင်းကြီးသည်၊ မဒ္ဒရညော- မဒ္ဒရာဇ်မင်းအား၊ ဗဟုံ- များစွာသော၊ ဓနံ- ဥစ္စာဘဏ္ဍာကို၊ ဒတွာ- ပေး၍၊ တံ- ထိုမင်းသမီးပဘာဝတီကို၊ အာဒါယ- ဆောင်ယူ၍၊ ပက္ကာမိ- ကုသဝတီနေပြည်တော်သို့ ပြန်တော်မူပြီ။ မဒ္ဒရာဇာပိ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းသည်လည်း၊ မဟန္တေန- များစွာသော၊ ပရိဝါရေန- အခြံအရံဖြင့်၊ ဓီတရံ- သမီးတော် ပဘာဝတီကို၊ ဥယျောဇေသိ- ထည့်တော်မူလိုက်ပြီ။

အဘိသိက်ခံ နန်းစံရပြီ

ဩက္ကာကော- ဩက္ကာကမင်းကြီးသည်၊ ကုသာဝတိံ- ကုသာဝတီ နေပြည်တော်သို့၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ နဂရံ- မြို့တော်ကို၊ အလင်္ကာရာပေတွာ- တန်ဆာဆင်စေတော်မူ၍၊ သဗ္ဗဗန္ဓနာနိ- အလုံးစုံကုန်သော အနှောင်အဖွဲ့တို့ကို၊ မောစေတွာ- လွှတ်စေတော်မူ၍၊ ပုတ္တဿ- သားတော်အား၊ အဘိသေကံ- ရာဇာဘိသိက်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ရဇ္ဇံ- တိုင်းပြည်ကို၊ ဒတွာ- ပေးတော်မူ၍၊ ပဘာဝတိံ- မင်းသမီး ပဘာဝတီကို၊ အဂ္ဂမဟေသိံ- မိဖုရားကြီးအရာကို၊ ကာရေတွာ- ပြုစေ၍၊ နဂရေ-

မြို့တော်၌၊ "ကုသရာဇဿ- ကုသမင်း၏၊ အာဏာ- အာဏာတော်တည်း၊" ဣတိ-
ဤသို့၊ ဘေရိံ- စည်ကို၊ စရာပေသိ- လည်စေတော်မူပြီ။ သကလဇမ္ဗုဒီပတလေ-
အလုံးစုံသော ဇမ္ဗုဒိပ်ကျွန်းအပြင်၌၊ ရာဇာနော- မင်းတို့သည် (သာမညကတ္တား
ပဟိဏိံသု၌စပ်)၊ ယေသံ- အကြင်မင်းတို့အား၊ ဓီတရော- သမီးတို့သည်၊ အတ္ထိ-
ရှိကုန်၏။ တေ ရာဇာနော- ထိုသမီးရှိသော မင်းတို့သည်၊ (ဝိသေသကတ္တား၊)
ကုသရညော- ကုသမင်းအား၊ ဓိတရော- သမီးတို့ကို၊ ပဟိဏိံသု- ဆက်သစေကုန်ပြီ။
ယေသံ ရာဇူနံ- အကြင်မင်းတို့၏၊ ပုတ္တာ- သားတို့သည်၊ အတ္ထိ- ရှိကုန်၏။ တေ-
ရာဇာနော- ထိုမင်းတို့သည်၊ တေန- ထိုကုသမင်းနှင့်၊ သဒ္ဓိံ- အတူတကွ၊ မိတ္တဘာဝံ-
အဆွေခင်ပွန်း၏အဖြစ်ကို၊ အာကင်္ခန္တာ- အလိုရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ပုတ္တေ- သားတို့ကို၊
ဥပဋ္ဌာကေ- အလုပ်အကျွေးတို့ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ပဟိဏိံသု- ပို့စေလိုက်ကြကုန်ပြီ။
ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားလောင်း ကုသမင်း၏၊ နာဋ္ဌကပရိဝါရော- ကိုယ်လုပ်မောင်းမ
အခြံအရံသည်၊ မဟာ- များသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ မဟန္တေန- များမြတ်သော၊
ဿသေန- အခြံအရံဖြင့်၊ ရဇ္ဇံ- မင်းအဖြစ်ကို၊ ကာရေသိ- ပြုစေတော်မူပြီ။ သော-
ထိုကုသမင်းသည်၊ ပဘာဝတိံ- ပဘာဝတီကို၊ ဒိဝါ- နေ့အခါ၌၊ ပဿိတုံ- မြင်ခြင်းငှာ၊
န လဘတိ- မရ၊ သာပိ- ထိုမင်းသမီး ပဘာဝတီသည်လည်း၊ တံ- ထိုကုသမင်းကို၊
ဒိဝါ- နေ့အခါ၌၊ ပဿိတုံ- မြင်ခြင်းငှာ၊ န လဘတိ- မရ။ ဥဘိန္နံ- နှစ်ပါးကုန်သော
မင်း, မိဖုရားတို့အား၊ ရတ္တိဒဿနမေဝ- ညဉ့်အခါ၌ တွေ့မြင်ရခြင်းသည်သာလျှင်၊
ဟောတိ- ဖြစ်၏။ တတ္ထ- ထိုညဉ့်အခါ၌၊ ပဘာဝတိယာ- ပဘာဝတီ၏၊ သရီရပ္ပဘာပိ-
ကိုယ်၏ အရောင်သည်လည်း၊ အဗ္ဗောဟာရိကာ- မပြောပလောက် သည် (ဝါ)
မထင်ရှားသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်း ကုသမင်းသည်၊
သိရိဂဗ္ဘတော- ကျက်သရေရှိသော တိုက်ခန်းမှ၊ ရတ္တိံယေဝ- ညဉ့်၌သာလျှင်၊
နိက္ခမတိ- ထွက်ခဲ့ရ၏။

[နှာ-၃၀၄] သော- ထိုကုသမင်းသည်၊ ကတိပါဟစ္စယေန- တစ်ရက်နှစ်ရက်
လွန်သဖြင့်၊ ပဘာဝတိံ- ပဘာဝတီကို၊ ဒိဝါ- နေ့အခါ၌၊ ဒဋ္ဌုကာမော- မြင်ခြင်းငှာ
အလိုရှိသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ မာတုယာ- မယ်တော်အား၊ အာရောစေသိ-
လျှောက်ကြားပြီ။ သာ- ထိုမယ်တော် မိဖုရားသည်၊ " တာတ- ချစ်သား၊ တေ-
သင်ချစ်သားအား (ဝါ) သင်ချစ်သားသည်၊ ဒိဝါ- နေ့အခါ၌၊ ပဘာဝတိံ- ဘာဝတီကို၊

ဒဋ္ဌု- မြင်ခြင်းငှာ၊ မာ ရုစ္စိ- အလိုမရှိလင့်။ ယာဝ- အကြင်မျှလောက်၊ ဧကံ- တစ်ယောက်သော၊ ပုတ္တံ- သားကို၊ လဘာသိ- ရအံ့။ တာဝ- ထိုမျှလောက်၊ အာဂမေဟိ- ဆိုင်းငံ့ပါဦးလော့၊” ဣတိ- ဤသို့ ပဋိက္ခိပိ- ပယ်တော်မူပြီ။ သော- ထိုသားတော် ကုသမင်းသည်၊ ပုနပ္ပုနံ- အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်၊ ယာစိယေဝ- တောင်းပန် လျှောက်တင်ပြီသာလျှင်တည်း။

ဆင်ချေးတုံးနှင့် မြင်းချေးတုံးတို့ဖြင့် ပစ်ပြီ

အထ- ထိုသို့ အဖန်ဖန်လျှောက်တင်သောအခါ၌၊ နံ- ထိုသားတော် မင်းသားကို၊ သာ- ထိုမယ်တော်မိဖုရားကြီးသည်၊ အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ။ ကိံ အာဟ- နည်း။ “တာတ- ချစ်သား၊ တေန ဟိ- ထိုသို့မြင်လိုလျှင်၊ ဟတ္ထိသာလံ- ဆင်တင်းကုပ်သို့၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ ဟတ္ထိမေဏ္ဍဝေသေန- ဆင်ထိန်းအသွင်ဖြင့်၊ တိဋ္ဌ- တည်နေနှင့်လော့။ အဟံ- ငါသည်၊ နံ- ထိုပဘာဝတီကို၊ တတ္ထ- ထိုဆင်တင်းကုပ်သို့၊ အာနေဿာမိ- ဆောင်ခဲ့အံ့။ အထ- ထိုသို့ဆောင်ခဲ့သော အခါ၌၊ နံ- ထိုပဘာဝတီကို၊ အက္ခီနိ- မျက်စိတို့ကို၊ ပူရေတွာ- ပြည့်စေ၍၊ ဩလောကေယျာသိ- ကြည့်ရာပါ၏။ တံ့ စ- သင်ချစ်သားသည်လည်း၊ အတ္တာနံ- မိမိကိုယ်ကို (လင် ဖြစ်ကြောင်းကို)၊ မာ ဇာနာပေဟိ- မသိစေလင့်။ ဣတိ- ဤသို့ အာဟ- မှာထားပြီ။ သော- ထိုသားတော် ကုသမင်းသည်၊ “သာဓူ”တိ- ကောင်းပြီဟု၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ- ဝန်ခံ၍၊ ဟတ္ထိသာလံ- ဆင်တင်းကုပ်သို့၊ အဂမာသိ- သွားနှင့်ပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿ- ထိုသားတော် မင်းသား၏၊ မာတာ- မယ်တော် သီလဝတီမိဖုရားကြီးသည်၊ ဟတ္ထိသာလံ- ဆင်တင်းကုပ်ကို၊ အလင်္ကာရာပေတွာ- တန်ဆာဆင်စေတော်မူပြီး၍၊ ပဘာဝတိံ- မင်းသမီးပဘာဝတီကို၊ “အမ္မ- ချစ်သမီး၊ ဧဟိ- လာလှည့်၊ သာမိကဿ- ချစ်သမီး လင်၏၊ ဟတ္ထိနော- ဆင်တော်တို့ကို၊ ပဿာမ- ကြည့်ရှုကုန်အံ့၊” ဣတိ- ဤသို့ဆို၍၊ တတ္ထ- ထိုဆင်တင်းကုပ်သို့၊ နေတွာ- ခေါ်ဆောင်ခဲ့၍၊ “အယံ ဟတ္ထီ- ဤဆင်သည်ကား၊ အသုကော နာမ- ဤအမည်ရှိသော ဆင်တည်း။ အယံ ဟတ္ထီ- ဤဆင်သည်ကား၊ အသုကော နာမ- ဤအမည်ရှိသော ဆင်တည်း၊” ဣတိ- ဤသို့ ဝတွာ- ဆို၍၊ တဿာ- ထိုပဘာဝတီမင်းသမီးအား၊ ဒဿေသိ- ပြပြီ။ ရာဇာ- ကုသမင်းသည်၊ တတ္ထ- ထိုဆင်တင်းကုပ်၌၊ မာတု- မယ်တော်၏၊ ပစ္ဆတော- နောက်မှ၊ ဂစ္ဆန္တိံ- သွားနေသော၊ တံ- ထိုပဘာဝတီကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ ဟတ္ထိဂေါပကဝေသေန-

ဆင်ထိန်းအသွင်ဖြင့်၊ ဟတ္ထိဆကဏ္ဍပိဏ္ဍေန- ဆင်ချေးတုံးဖြင့်၊ ပိဋ္ဌိယံ- ပဘာဝတီ၏ ကျော၌၊ ပဟာရိ- ပစ်ပြီ။ သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ ကုဒ္ဓါ- အမျက်ထွက်သည်ဖြစ်၍၊ "ရညော- အရှင်မင်းကြီးအား၊ ကထေတွာ- လျှောက်တင်၍၊ တေ- သင်၏၊ ဟတ္ထံ- လက်ကို၊ ဆိန္ဒာပေဿာမိ- ဖြတ်စေအံ့၊" ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- ဆို၍၊ ဒေဝိ- မယ်တော် သီလဝတီမိဖုရားကြီးကို၊ ဥဇ္ဈာပေသိ- ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချပြီ။ ရာဇမာတာ- မင်း၏ မယ်တော်မိဖုရားကြီးသည်၊ "အမ္မ- ချစ်သမီး၊ မာ ကုဇ္ဈိ- အမျက်မထွက်ပါလင့်၊" ဣတိ- ဤသို့ ဆို၍၊ သုဏ္ဍိသံ- ချွေးမကို၊ သညာပေတွာ- သိစေ၍၊ ပိဋ္ဌိ- ကျောကို၊ ပရိမဇ္ဇိ- ဆုပ်နယ်ပြီ။ ပုနပိ- တစ်ဖန်လည်း၊ ရာဇာ- ကုသမင်းသည်၊ တံ- ထို ပဘာဝတီ ကို၊ ဒဋ္ဌုကာမော- မြင်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ အဿသာလာယ- မြင်းတင်းကုပ်၌၊ အဿဂေါပကဝေသေန- မြင်းထိန်းအသွင်ဖြင့်၊ တံ- ထိုပဘာဝတီကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ တထေဝ- ထိုရှေးနည်းအတူသာလျှင်၊ အဿဆကဏ္ဍပိဏ္ဍေန- မြင်းချေးတုံးဖြင့်၊ ပဟာရိ- ပစ်ပေါက်ပြီ။ တဒါပိ- ထိုအခါ၌လည်း၊ ကုဒ္ဓံ- အမျက် ထွက်သော၊ တံ- ထိုပဘာဝတီမင်းသမီးကို၊ သဿု- ယောက္ခမတော် သီလဝတီ မိဖုရားသည်၊ သညာပေသိ- သိစေပြီ။

ညီတော်ကို ပြခြင်း

ပုန- တစ်ဖန်လည်း၊ ဧကဒိဝသေ- တစ်နေ့သ၌၊ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီသည်၊ မဟာသတ္တံ- ဘုရားလောင်းကုသမင်းကို၊ ပဿိတုကာမော- မြင်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ သဿုယာ- ယောက္ခမတော် သီလဝတီ မိဖုရားကြီးအား၊ အာရောစေတွာ- လျှောက်ကြား၍၊ "အမ္မ- ချစ်သမီး၊ အလံ- မသင့်၊ တေ- သင် ချစ်သမီးအား၊ ကုသရာဇာနံ- ကုသမင်းကို၊ ပဿိတုံ- မြင်ခြင်းငှာ၊ မာ ရုစ္စိ- မနှစ် သက်လင့်၊" ဣတိ- ဤသို့၊ ပဋိက္ခိတ္တာပိ- မိဖုရားကြီးသည် ပယ်အပ်ပါသော်လည်း၊ ပုနပ္ပုနံ- အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်၊ ယာစိ- လျှောက်တင်တောင်းပန်ပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ နံ- ထိုပဘာဝတီကို၊ သာ- ထိုမယ်တော် သီလဝတီမိဖုရားကြီးသည်၊ "အမ္မ- ချစ်သမီး၊ တေန ဟိ- ထိုသို့ မြင်လိုလျှင်၊ သွေ- နက်ဖြန်၌၊ မမ- ငါ၏၊ ပုတ္တော- သားတော်သည်၊ နဂရံ- မြို့ကို၊ ပဒက္ခိဏံ- လက်ယာရစ်လှည့်လည်သည်ကို၊ ကရိဿတိ- ပြုလတ္တံ့။ တွံ- သင်ချစ်သမီးသည်၊ သီဟပဉ္ဇရံ- ခြင်္သေ့ခံသော လေသာနန်းတံခါးကို၊ ဝိဝရိတွာ- ဖွင့်၍၊ တံ- ထိုကုသမင်းကို၊ ပဿေယျာသိ- ကြည့်ရာပါ၏၊" ဣတိ- ဤသို့ အာဟ-

မိန့်တော်မူပြီ။ ဧဝဉ္စ- ဤစကားကိုလည်း၊ ဝတွာ ပန- မိန့်ဆိုပြီး၍ကား၊ ပုနဒိဝသေ- နက်ဖြန်နေ့၌၊ နဂရံ- မြို့ကို၊ အလင်္ကာရာပေတွာ- တန်ဆာဆင်စေတော်မူ၍၊ ဇယမ္ပတိကုမာရံ- ညီတော် ဇယမ္ပတိမင်းသားကို၊ ရာဇဝေသံ- မင်း၏အသွင်ကို၊ ဂါဟာပေတွာ- ယူစေ၍၊ ဟတ္ထိပိဋ္ဌေ- ဆင်ကျောက်ကုန်းထက်၌၊ နိသီဒါပေတွာ- ထိုင်စေ၍၊ ဗောဓိသတ္တံ- ဘုရားလောင်း ကုသမင်းကို၊ ပစ္ဆိမာသနေ- နောက်နေရာ၌၊ နိသီဒါပေတွာ- ထိုင်စီးစေ၍၊ နဂရံ- မြို့တော်ကို၊ ပဒက္ခိဏံ- လက်ယာရစ် လှည့်လည် သည်ကို၊ ကာရာပေသိ- ပြုစေတော်မူပြီ။ သာ- ထိုမယ်တော်မိဖုရားကြီးသည်၊ ပဘာဝတိံ- ပဘာဝတီကို၊ အာဒါယ- ခေါ်ယူ၍၊ ဟီဟပဥ္စရေ- ခြသေ့်ခံသော လေသာနန်း တံခါးဝ၌၊ ဌတွာ- ရပ်၍၊ "အမ္မ- ချစ်သမီး၊ တဝ- သင်ချစ်သမီး၏၊ သာမိကဿ- လင်၏၊ သိရိသောဘဂ္ဂံ- ကျက်သရေ၏ တင့်တယ်ခြင်းဖြင့် မြတ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ပဿ- ကြည့်ပါလော့၊" ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ သာ- ထိုမင်းသမီးပဘာဝတီသည်၊ "မေ- ငါသည်၊ အနုစ္ဆဝိကော- တင့်တယ်လျောက် ပတ်သော၊ သာမိကော- လင်ကို၊ လဒ္ဓေါ- ရအပ်ပြီ၊" ဣတိ- ဤသို့၊ အတ္တမနာ- နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ တံ ဒိဝသံ ပန- ထိုနေ့၌ကား၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားလောင်း ကုသမင်းသည်၊ ဟတ္ထိမေဏ္ဍဝေသေန- ဆင်ထိန်းအသွင်ဖြင့်၊ ဇယမ္ပတိဿ- ညီတော်ဇယမ္ပတိ မင်းသား၏၊ ပစ္ဆိမာသနေ- နောက်နေရာ၌၊ နိသီဒိတွာ- နေတော်မူ၍၊ ယထာ ဓိပ္ပါယေန- အလိုအားလျော်စွာ၊ ပဘာဝတိံ- ပဘာဝတီကို၊ ဩလောကေန္တော- ကြည့်လျက်၊ ဟတ္ထဝိဟာရာဒိဝသေန- လက်ဖောက်ပြန်ခြင်းအစရှိသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ စိတ္တရုစိယာ- စိတ်၏ နှစ်သက်ခြင်းဖြင့်၊ ကေဠိံ- ပြက်ရယ်မှုကို၊ ဒဿေသိ- ပြပြီ။ ဟတ္ထိမှိ- ဆင်တော်သည်၊ အတိက္ကန္တေ- လွန်သွားသည်ရှိသော်၊ ရာဇမာတာ- ကုသမင်း၏ မယ်တော် မိဖုရား ကြီးသည်၊ ပဘာဝတိံ- ပဘာဝတီကို၊ "အမ္မ- ချစ်သမီး၊ တေ- သင်ချစ်သမီး၏ (ဝါ) သင်ချစ်သမီးသည်၊ သမိကော- လင်ကို၊ ဒိဋ္ဌော- မြင်အပ်ပြီလော၊" ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ- မေးပြီ။ အယျေ- မိခင်၊ အာမ- မြင်ရပေပြီ။ အဿ- ထိုညီတော်မင်းကြီး၏၊ ပစ္ဆိမာသနေ- နောက်နေရာ၌၊ နိသိန္နော- နေသော၊ ဟတ္ထိမဏ္ဍော ပန- ဆင်ထိန်း သည်ကား၊ အတိဝိယ- အလွန်လျှင်၊ ဒုဗ္ဗိနီတော- ဆိုဆုံးမနိုင်ခဲ၏။ မယှံ- အကျွန်ုပ် ပဘာဝတီအား၊ ဟတ္ထဝိကာရာဒီနိ- လက်ဖောက်ပြန်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကို၊

ဒဿေသိ- ပြဘိပြီ။ ကဿာ- အဘယ့်ကြောင့်၊ [နှာ-၃၀၅] ဧဝရူပံ- ဤသို့သဘော ရှိသော၊ အလက္ခိကံ- ကျက်သရေမရှိသော သူကို၊ ရညော- မင်း၏၊ ပစ္ဆိမာသနေ- နောက်နေရာ၌၊ နိသီဒါပေသုံ- နေစေကုန်ဘိသနည်း။ နံ- ထိုဆင်ထိန်းကို၊ နီဟရာပေဟိ- နှင်ထုတ်စေဘိလော့။ ဣတိ- ဤသို့ အာဟ- ဆိုပြီ။ အမ္မ- ချစ်သမီး၊ ရညော- မင်းကြီး၏၊ ပစ္ဆိမာသနေ- နောက်နေရာတော်၌၊ ရက္ခာ နာမ- အစောင့် အရှောက်မည်သည်တို့ကို၊ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ- အလိုရှိအပ်ကုန်၏။ ဣတိ- ဤသို့ အာဟ- ဆိုပြီ။

ပဘာဝတီ စုံစမ်းခြင်း

သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ "အယံ ဟတ္ထိမေဏ္ဍော- ဤဆင်ထိန်းသည်၊ အတိဝိယ- အလွန်လျှင်၊ နိဗ္ဘယော- ကြောက်ရွံ့ခြင်းမရှိ။ ရာဇာနံ- မင်းကို၊ 'ရာဇာ' တိပိ- မင်းဟူ၍လည်း၊ န မညတိ- မထင်မှတ်။ ဧသော၀- ဤသူသည်ပင်လျှင်၊ ကိံ နု ခေါ ကုသရာဇာ- ကုသမင်းလေလော။ ဟိ- ထိုစကားသည် မှန်၏၊ အဒ္ဓါ- မချွတ် ဧကန်၊ ဧသော- ထိုကုသမင်းသည်၊ အတိဝိယ- အလွန်လျှင်၊ ဝိရူပေါ ဧဝ- ရုပ်အဆင်း မလှသည်သာလျှင်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့။ တေနေဝ- ထိုကြောင့်ပင်၊ မံ- ငါ့ကို၊ န ဒဿေန္တိ- မပြကုန်။" ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံပြီ။ သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ ခုဇ္ဇံ- အထိန်းတော်ခုဇ္ဇာကို၊ ကဏ္ဏမူလေ- နားရင်း၌၊ "အမ္မ- အထိန်းတော်၊ ဂစ္ဆ- သွားချေ၊ တာဝ- ရှေးဦးစွာ၊ ဇာနာဟိ- သိအောင်ပြုလော့။ ပုရိမာသနေ- ရှေ့နေရာ၌၊ နိသိန္နကော- ထိုင်နေသော သူသည်၊ ကိံ ရာဇာ- မင်းလေလော၊ ဥဒါဟု- ထိုသို့ မဟုတ်မူ၊ ပစ္ဆိမာသနေ- နောက်နေရာ၌၊ နိသိန္နကော- ထိုင်နေသော သူသည်၊ ကိံ ရာဇာ- မင်းလေလော။" ဣတိ- ဤသို့ အာဟ- မှာဆိုပြီ။ အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊ ကထံ ပန- အဘယ်သို့လျှင်၊ ဇာနိဿာမိ- သိနိုင်အံ့နည်း။ ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ- မေးလျှောက်ပြီ။ ဟိ- အထူးကို ဆိုဦးအံ့၊ သော- ထိုသူသည်၊ ရာဇာ- မင်းသည်၊ သစေ ဘဝိဿတိ- အကယ်၍ ဖြစ်အံ့။ ပဌမတရံ- အထူးသဖြင့် ရှေးဦးစွာ၊ ဟတ္ထိပိဋ္ဌိတော- ဆင်ကျောက်ကုန်းမှ၊ ဩတရိဿတိ- ဆင်းသက်လတ္တံ့။ ဣမာယ သညာယ- ဤအမှတ်ဖြင့်၊ ဇာနာဟိ- သိလော့ (ဝါ) သိအောင်ပြုလော့။ ဣတိ- ဤသို့ အာဟ- မှာဆိုပြီ။ သာ- ထိုအထိန်းတော် ခုဇ္ဇာသည်၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ ဧကမန္တေ- တစ်ခုသော အစွန်းအရပ်၌၊ ဌိတာ- ရပ်လျက်၊ ပဌမံ- ရှေးဦးစွာ၊ မဟာသတ္တံ-

ဘုရားလောင်းကုသမင်းကို၊ ဩတရန္တံ- ဆင်းသည်ကို၊ အဒ္ဒသ- မြင်ပြီ။ ပစ္ဆာ- နောက်မှ၊ ဇယမ္ပတိ ကုမာရံ- ညီတော် ဇယမ္ပတိမင်းသားကို၊ ဩတရန္တံ- ဆင်းသက်သည်ကို၊ အဒ္ဒသ- မြင်ပြီ။ မဟာသတ္တောပိ- ဘုရားလောင်း ကုသမင်းသည်လည်း၊ ဣတော စိတောစ- ထိုမှ ဤမှ၊ ဩလောကေန္တော- ကြည့်လတ်သော်၊ ခုဇ္ဇံ- အထိန်းတော် ခုဇ္ဇာကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ "ဣမိနာ နာမ ကာရဏေန- ဤမည်သော အကြောင်းကြောင့်၊ ဧသာ- ဤခုဇ္ဇာသည်၊ အာဂတာ- လာသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ- ဤသို့၊ ဉတွာ- သိတော်မူ၍၊ တံ- ထိုအထိန်းတော်ခုဇ္ဇာကို၊ ပက္ကောသာပေတွာ- ခေါ်စေတော်မူ၍၊ "ဣမံ အန္တရံ- ဤအကြောင်းအထူးကို၊ ပဘာဝတိယာ- ပဘာဝတီအား၊ မာ ကထေဟိ- မပြောပါလင့်။" ဣတိ- ဤသို့၊ ဒဠှံ- မြဲမြံစွာ၊ ဝတွာ- မှာဆို၍၊ ဥယျောဇေသိ- လွှတ်လိုက်ပြီ။ သာ- ထိုအထိန်းတော် ခုဇ္ဇာသည်၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ "အမ္မ- အရှင့်သမီး၊ ပုရိမာသနေ- ရှေ့နေရာ၌၊ နိသိန္နော- နေသော သူသည်၊ ပဌမံ- ရှေးဦးစွာ၊ ဩသရိ- ဆင်းသက်ပါပြီ။"ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- လျှောက်ကြားပြီ။ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီသည်၊ တဿာ- ထိုအထိန်းတော် ခုဇ္ဇာ၏၊ ဝစနံ- ပြောသော စကားကို၊ သဒ္ဒဟိ- ယုံကြည်ပြီ။

ရေကန်ထဲ ရှေလက်ဆွဲ

မဟာသတ္တောပိ- ဘုရားလောင်း ကုသမင်းသည်လည်း၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ ဒဋ္ဌုကာမော- မြင်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ မာတရံ- မယ်တော် မိဖုရားကြီးကို၊ ယာစိ- လျှောက်ထားတောင်းပန်ပြန်ပြီ။ သာ- ထိုမယ်တော် မိဖုရားကြီးသည်၊ ပဋိက္ခိပိတုံ- ပယ်ခြင်းငှာ၊ အသက္ကောန္တီ- မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍၊ "တာတ- ချစ်သား၊ တေန ဟိ- ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ အညာတကဝေသေန- မထင်ရှားသော အသွင်ဖြင့်၊ ဥယျာနံ- ဥယျာဉ်တော်သို့၊ ဂစ္ဆာဟိ- သွားနှင့်လော့။" ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ။ သော- ထိုသားတော်ကုသမင်းသားသည်၊ ဥယျာနံ- ဥယျာဉ်တော်သို့၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ ပေါက္ခရဏိယံ- မင်္ဂလာရေကန်တော်၌၊ ဂလပ္ပမာဏံ- လည်မျိုအတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ဥဒကံ- ရေထဲသို့၊ ပဝိသိတွာ- ဆင်းပြီး၍၊ ပဒုမိနိပတ္တေန- ပဒုမ္မာကြာရုံ၏ အရွက်ဖြင့်၊ သီသံ- ဦးခေါင်းကို၊ ဆာဒေတွာ- ဖုံးလွှမ်း၍၊ ပုပ္ဖိတပဒုမေန- ပဒုမ္မာကြာပွင့်ဖြင့်၊ မုခံ- မျက်နှာကို၊ အာဝရိတွာ- ဖုံးကာ၍၊ အဋ္ဌာသိ- တည်နေနှင့်ပြီ။ အဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ မာတာပိ- မယ်တော်မိဖုရားကြီးသည်လည်း၊

ပဘာဝတိံ- ပဘာဝတီကို၊ ဥယျာနံ- ဥယျာဉ်တော်သို့၊ သယနသမယေ- ညချမ်း အခါ၌၊ နေတွာ- ခေါ်ဆောင်၍၊ "ဣမေ ရုက္ခေ- ဤသစ်ပင်တို့ကို၊ ပဿ- ရှုလော့။ ဣမေ သကုဏေ- ဤငှက်တို့ကို၊ ပဿ- ရှုလော့။ ဣမေ မိဂေ- ဤသမင်တို့ကို၊ ပဿ- ရှုလော့။" ဣတိ- ဤသို့၊ ပလောဘယမာနာ- ဖြားယောင်းလျက်၊ ပေါက္ခရဏီတီရံ- မင်္ဂလာရေကန်နားသို့ ပါယာသိ- သွားလေပြီ။ သာ- ထိုပဘာဝတီ မင်းသမီးသည်၊ ပဉ္စဝိဓပဒုမသဉ္ဆန္နံ- ငါးပါးသော အပြားရှိသော ကြာပဒုမ္မာတို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော၊ ပေါက္ခရဏိံ- မင်္ဂလာရေကန်တော်ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ နှာယိတုကာမာ- ရေချိုးခြင်းငှာ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍၊ ပရိစာရိကာဟိ- အလုပ်အကျွေး မောင်းမတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- အတူတကွ၊ ပေါက္ခရဏိံ- မင်္ဂလာရေကန်သို့ ဩတရိတွာ- ဆင်းသက်၍၊ ကီဠန္တီ- ကစားသည်ရှိသော်၊ တံ ပဒုမံ- ထိုပဒုမ္မာကြာပွင့်ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ ဝိစိနိတုကာမာ- ဆွတ်ယူခြင်းငှာ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဟတ္ထံ- လက်ကို၊ ပသာရေသိ- ဆန့်ပြီ။ အထ- ထိုသို့လက်ကို ဆန့်သောအခါ၌၊ ရာဇာ- ကုသ မင်းသည်၊ ပဒုမိနိပတ္တံ- ပဒုမ္မာကြာရွက်ကို၊ အပနေတွာ- ပယ်၍၊ "အဟံ- ငါသည်၊ ကုသရာဇာ"တိ- ကုသမင်းတည်းဟု၊ ဝတွာ- ဆို၍၊ နံ- ထိုပဘာဝတီကို၊ ဟတ္ထေ- လက်၌၊ ဂဏှိ- ဆွဲယူပြီ။ သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ တဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ မုခံ- မျက်နှာကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ "ယက္ခော- ဘီလူးသည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ ဂဏှိ- ဖမ်းခဲ့ပြီ။" ဣတိ- ဤသို့၊ ဝိရဝိတွာ- ငိုကြွေးမြည်တမ်း၍၊ တတ္ထေဝ- ထိုအရပ်၌ပင်လျှင်၊ ဝိသညိတံ- ကင်းသောအမှတ်သညာရှိခြင်း (မိန်းမောခြင်း)သို့၊ ပတ္တာ- ရောက်ပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ ရာဇာ- ကုသမင်းသည်၊ အဿာ- ထိုပဘာဝတီ၏၊ ဟတ္ထံ- လက်ကို၊ မုဉ္စိ- လွှတ်ပြီ။

ပဘာဝတီ ပြန်သွားပြီ

သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ သညံ- အမှတ်သညာ(သတိ)ကို၊ ပဋိလဘိတွာ- ပြန်ရ၍၊ "ကုသရာဇာ- ကုသမင်းသည်၊ မံ- ငါ၏၊ ဟတ္ထေ- လက်ကို၊ ဂဏှိ ကိရ- ကိုင်ဆွဲသတတ်။ ဣမိနာဝ- ဤကုသမင်းသည်ပင်လျှင်၊ အဟံ- ငါ့ကို၊ ဟတ္ထိသာလာယ- ဆင်တင်းကုပ်၌၊ ဟတ္ထိဆကဏပိဏ္ဍေန- ဆင်ချေးတုံးဖြင့်၊ ပဟဋ္ဌာ- ပစ်အပ်ပြီ။ ဣမိနာပ- ဤကုသမင်းသည်ပင်လျှင်၊ အဟံ- ငါ့ကို၊ အဿသာလာယ- မြင်းတင်းကုပ်၌၊ အဿဆကဏပိဏ္ဍေန- မြင်းချေးတုံးဖြင့်၊ ပဟဋ္ဌာ- ပစ်အပ်ဘိပြီ။

အယမေဝ- ဤကုသမင်းသည်ပင်လျှင်၊ ဟတ္ထိသာ- ဆင်၏၊ ပစ္ဆိမာသနေ- နောက်နေရာ၌၊ နိသိဒိတွာ- ထိုင်နေ၍၊ မံ- ငါ့ကို၊ ဥပဝ္ဝဏ္ဏေသိ- ပြက်ရယ်ပြုဘိပြီ။ မေ- ငါ့အား၊ ဧဝရူပေန- ဤသို့ သဘောရှိသော၊ ဒုမ္မုခေန- မကောင်းသော မျက်နှာရှိသော၊ ပတိနာ- လင်ဖြင့်၊ ကိံ- အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ဣမံ- ဤလင်ကို၊ ဇဟိတွာ- စွန့်၍၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဇီဝန္တီ- အသက်ရှင်သည်ရှိသော်၊ အညံ- တစ်ပါးသော၊ ပတိံ- လင်ကို၊ လဘိဿာမိ- ရပါလတ္တံ့။" ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေတွာ- ကြံ၍၊ အတ္တနာ- မိမိနှင့်၊ သဒ္ဓိံ- အတူတကွ၊ အာဂတေ- ပါလာကုန်သော၊ အမစ္စေ- အမတ်တို့ကို၊ ပက္ကោသာပေတွာ- ခေါ်စေ၍၊ "မမ- ငါ၏၊ ယာနဝါဟနံ- ရထားယာဉ် စသော ဆင်ယာဉ်, မြင်းယာဉ်တို့ကို၊ သဇ္ဇံ- စီရင်ခြင်းကို၊ ကရောထ- ပြုကြကုန်လော့။ အဇ္ဇေဝ- ယနေ့၌ပင်၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဂမိဿာမိ- သွားအံ့။" ဣတိ- ဤသို့၊ [နှာ-၃၀၆] အာဟ- ဆိုပြီ။ တေ- ထိုအမတ်တို့သည်၊ တံ- ထိုအကြောင်းကို၊ ရညော- ကုသမင်းကြီးအား၊ အာရောစေသုံ- လျှောက်တင်ကုန်ပြီ။ ရာဇာ- ကုသမင်းကြီးသည်၊ "ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီသည်၊ သစေ- အကယ်၍၊ ဂန္တုံ- ပြန်သွားခြင်းငှာ၊ န လဘိဿတိ- အခွင့်မရအံ့၊ အဿာ- ထိုပဘာဝတီ၏၊ ဟဒယံ- နှလုံးသည်၊ ဖလိဿတိ- ကွဲလတ္တံ့။ ဂစ္ဆတု- သွားပါစေ၊ တံ- ထိုပဘာဝတီကို၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ အတ္တနော- ငါ၏၊ ဗလေန- အစွမ်းဖြင့်၊ အာနေဿာမိ- ဆောင်ယူအံ့။" ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေတွာ- ကြံတော်မူ၍၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿာ- ထို ပဘာဝတီအား၊ ဂမနံ- ပြန်သွားခြင်းကို၊ အနုဇာနိ- ခွင့်ပေးတော်မူပြီ။ သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ ပိတုနဂရမေဝ- ခမည်းတော်၏ မြို့သို့သာလျှင်၊ အဂမာသိ- ပြန်သွားလေပြီ။

ရှေးအကြောင်းဖန် ကံစီမံ

မဟာသတ္တောပိ- ဘုရားလောင်းကုသမင်းကြီးသည်လည်း၊ ဥယျာနတော- ဥယျာဉ်တော်မှ၊ နဂရံ- မြို့တော်သို့၊ ပဝိသိတွာ- ဝင်တော်မူ၍၊ အလင်္ကတပါသာဒံ- တန်ဆာဆင်အပ်သော ရွှေနန်းပြာသာဒ်ထက်သို့၊ အဘိရုဟိ- တက်တော်မူပြီ။ ဟိ- ထိုစကားသည် မှန်၏။ သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ ဗောဓိသတ္တံ- ဘုရားလောင်း ကုသမင်းကို၊ ပုဗ္ဗပတ္ထနာဝသေန- ရှေးဆုတောင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊ န ဣစ္ဆိ- အလိုမရှိပြီ။ သောပိ- ထိုဘုရားလောင်းကုသမင်းသည်လည်း၊ ပုဗ္ဗကမ္မဝသေနေဝ- ရှေး၌ ပြုအပ်ခဲ့ပြီးသော အကုသိုလ်ကံ၏ အစွမ်းဖြင့်သာလျှင်၊ ဝိရူပေါ- ရုပ်အဆင်း မလှ

သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ အတီတေ- လွန်လေပြီးသော အခါ၌၊ ဟာရာဏသိယံ- ဗာရာဏသီပြည်၌၊ ဒွါရဂါမေ- မြို့တံခါးရွာ၌၊ ဥပရိမဝီထိယာ စ- လမ်း၏ အထက်ဘက်၌လည်းကောင်း၊ ဟေဋ္ဌိမဝီထိယာ စ- လမ်း၏ အောက်ဘက်၌လည်းကောင်း၊ ဒွေ- နှစ်ဦးကုန်သော၊ ကုလာနိ- အမျိုးတို့သည်၊ ဝသိံသု ကိရ- နေကုန်သတတ်၊ ဧကေသ- တစ်ယောက်သော၊ ကုလဿ- အမျိုးအား၊ ဒွေ- နှစ်ယောက်ကုန်သော၊ ပုတ္တာ- သားတို့သည်၊ အဟေသုံ ကိရ- ရှိကုန်သတတ်။ ဧကေသ- တစ်ယောက်သော အမျိုးအား၊ ဧကာဝ- တစ်ယောက်သည်သာလျှင်ဖြစ်သော၊ ဓီတာ- သမီးသည်၊ အဟောသိ ကိရ- ရှိသတတ်။ ဒွိသု ပုတ္တေသု- သားနှစ်ယောက်တို့တွင်၊ ဇေဋ္ဌကော- ဘုရားလောင်းသည်၊ ကနိဋ္ဌော- ညီငယ်သည်၊ အဟောသိ ကိရ- ဖြစ်သတတ်။ တံ ကုမာရိကံ- ထိုတစ်ယောက်သော သတို့သမီးကို၊ ဇေဋ္ဌကဿ- အစ်ကိုကြီးအား၊ အဒံသု- ပေးကြကုန်ပြီ။ ကနိဋ္ဌော- ညီငယ်သည်၊ အဒါရဘရဏော- မယားကို လုပ်ကျွေးခြင်း မရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဘာတု- အစ်ကို၏၊ သန္တိကေယေဝ- အထံ၌သာလျှင်၊ ဝသိ- နေပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ ဧကဒိဝသံ- တစ်နေ့သည်၌၊ တသ္မိံ ယရေ- ထိုအိမ်၌၊ အတိရသကပူဝေ- အလွန်အရသာရှိသော မုန့်တို့ကို၊ ပစိံသု- ကြော်ကုန်ပြီ။ ဇေဋ္ဌကော- ညီငယ်ဘုရားလောင်းသည်၊ အရညံ- တောသို့ ဂတော- သွားသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ တဿ- ထိုညီငယ် ဘုရားလောင်း၏၊ ပူဝံ- အစုမုန့်ကို၊ ဌပေတွာ- ထား၍၊ အဝသေသေ- ကြွင်းကျန်သော မုန့်တို့ကို၊ ဘာဇေတွာ- ဝေဖန်၍၊ ခါဒိံသု- စားကြကုန်ပြီ။ တသ္မိံ ခဏေ- ထိုခဏ၌၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓေါ- အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါသည်၊ ဘိက္ခာယ- ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ ယရဒွါရံ- အိမ်၏ တံခါးဝသို့၊ အဂမာသိ- ကြွရောက်တော်မူလာပြီ။ ဇေဋ္ဌကဿ- ဘုရားလောင်း၏၊ ဘာတုဇာယာ- အစ်ကို မယားသည်၊ "စူဠပတိနော- မတ်အား၊ အညံ- တစ်ပါးသော၊ ပူဝံ- မုန့်ကို၊ ပစိဿာမိ- ကြော်အံ့။" ဣတိ- ဤသို့၊ တံ- ထိုမတ်၏ အစုမုန့်ကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ- အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား၊ အဒါသိ- ပေးလှူပြီ။ သောပိ- ထိုညီငယ် ဘုရားလောင်းသည်လည်း၊ တံ ခဏညေဝ- ထိုခဏ၌ပင်၊ အရညတော- တောမှ၊ အာဂစ္ဆိ- ရောက်လာပြီ။ အထ- ထိုသို့ရောက်သော အခါ၌၊ နံ- ထိုလင်၏ ညီကို၊ သာ- ထိုမရီးသည်၊ "သာမိ- အမောင်၊ စိတ္တံ- စိတ်ကို၊ ပသာဒေဟိ- ကြည်ညိုပါစေလော့။ တဝ- သင်၏၊ ကောဋ္ဌာသော- အစုမုန့်ကို၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ- အရှင်ပစ္စေက

ဗုဒ္ဓါအား၊ ဒိန္နော- လှူအပ်ပြီ၊" ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ပြောဆိုပြီ၊ သော- ထိုအမတ်သည်၊ "တဝ- သင်၏၊ ကောဋ္ဌာသံ- အစုကို၊ ခါဒိတွာ- စား၍၊ မမ- ငါ၏၊ ကောဋ္ဌာသံ- အစုကို၊ ဒေသိ- ပေးလှူပြီ၊ အဟံ- ငါသည်၊ ကိံ- အဘယ်မုန့်ကို၊ ခါဒိဿာမိ- စားရအံ့နည်း၊" ဣတိ- ဤသို့၊ ကုဒ္ဓေါ- အမျက် ထွက်သည်ဖြစ်၍၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓံ- အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါကို၊ အနုဂန္တွာ- အစဉ်လိုက်၍၊ ပတ္တတော- သပိတ်မှ၊ ပူဝံ- မုန့်ကို၊ ဂဏှိ- ယူပြီ၊ သာ- ထိုမရီးသည်၊ မာတု- အမိ၏၊ ဃရံ- အိမ်သို့၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ နဝဝိလီနံ- အသစ်ဖြစ်၍ စိုစွတ်သော၊ ဝါ- ချက်သစ်စဖြစ်၍ ကြည်လင်သော၊ (သပ္ပိ-ဥစပ်) စမ္ပက ပုပ္ဖဝဏ္ဏံ- စကားပွင့် အဆင်းနှင့် တူသော၊ သပ္ပိ- ထောပတ်ကို၊ အာဟရိတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ- အရှင်ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား၊ ပတ္တံ- သပိတ်ကို၊ ပူရေသိ- ပြည့်စေပြီ၊ တံ- ထိုထောပတ်သည်၊ ဩဘာသံ- အရောင်ကို၊ မုဉ္စိ- လွှတ်ပြီ၊ သာ- ထိုဘုရားလောင်း၏ မရီးသည်၊ တံ- ထိုအရောင်ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ ပတ္ထနံ- ဆုတောင်းခြင်းကို၊ ပဋ္ဌပေသိ- ဖြစ်စေပြီ။ (ကိံ ပဋ္ဌပေသိ- နည်း) "ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ ဣမိနာ ဒါနဗလေန- ဤထောပတ်အလှူ၏ အစွမ်းကြောင့်၊ နိဗ္ဗတ္တနိဗ္ဗတ္တဋ္ဌာနေ- ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းသော ဘုံဘဝ၌၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ သရီရံ- ကိုယ်သည်၊ ဩဘာသ ဇာတံ- အရောင်ထွက်သည်၊ ဟောတု- ဖြစ်ပါစေသတည်း။ ဥတ္တမရူပဓရာ စ- မြတ်သောအဆင်းကို ဆောင်သည်လည်း၊ ဘဝေယျံ- ဖြစ်ရပါလို၏။ စ- သည်သာ မကသေး၊ မေ- အကျွန်ုပ်အား၊ ဣမိနာ အသပ္ပုရိသေန- ဤသူယုတ်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- အတူတကွ၊ ဧကဋ္ဌာနေ- တစ်ခုသော အရပ်၌၊ ဝါသော- နေခြင်းသည်၊ မာ အဟောသိ- မဖြစ်ပါစေသတည်း။" ဣတိ- ဤသို့၊ ပတ္ထနံ- ဆုတောင်းခြင်းကို၊ ပဋ္ဌပေသိ- ဖြစ်စေပြီ။ ဣတိ- ဤသို့၊ သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ ဣမိဿာ ပုဗ္ဗပတ္ထနာယ- ဤရှေးဆုတောင်း၏၊ ဝသေန- အစွမ်းကြောင့်၊ တံ- ထိုကုသမင်းကို၊ န ဣစ္ဆိ- အလိုမရှိ၊ ဗောဓိသတ္တောပိ- ညီတော်ဘုရားလောင်းသည်လည်း၊ တံ ပူဝံ- ထိုမုန့်ကို၊ တသ္မိံ သပ္ပိပတ္တေ- ထိုထောပတ်ခွက်၌၊ ဩသီဒါပေတွာ- နစ်မြုပ်စေ၍၊ "ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ ဣမံ- ဤအကျွန်ုပ်မရီးကို၊ ယောဇနသတေ- ယူဇနာတစ်ရာ ဝေးသောအရပ်၌၊ ဝသန္တိမ္ပိ- နေသော်လည်း၊ အာနေတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ မမ- အကျွန်ုပ်၏၊ ပါဒပရိစာရိကံ- ခြေရင်း၌ အလုပ်အကျွေးကို၊ ကာတုံ- ပြုခြင်းငှာ၊ သမတ္ထော- စွမ်းနိုင်သည်၊ ဘဝေယျံ- ဖြစ်ရပါလို၏။" ဣတိ- ဤသို့၊ ပတ္ထနံ-

ဆုတောင်းခြင်းကို၊ ပဋ္ဌပေသိ- ဖြစ်စေပြီ။ တတ္ထ- ထိုသူနှစ်ယောက်တို့တွင်၊ သော- ထိုကုသမင်းသည်၊ ကုဒ္ဒေါ- အမျက်ထွက်သည် ဖြစ်၍၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ ယံ ပူဝံ- အကြွင်းမုန့်ကို၊ ဂဏှိ- လုယူပြီ။ တဿ ပုဗ္ဗကမ္မဿ- ထိုရှေး မကောင်းမှု၏၊ ဝသေန- အစွမ်းကြောင့်၊ ဝိရူပေါ- ရုပ်ရည်အဆင်းမလှသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ သာ စ- ထိုပဘာဝတီသည်လည်း၊ တဿာ ပုဗ္ဗပတ္ထနာယ- ထိုရှေးဆုတောင်း၏၊ ဝသေန- အစွမ်းကြောင့်၊ တံ- ထိုကုသမင်းကို၊ န ဣစ္ဆိ- အလိုမရှိပြီ။ ဣတိ- ဤသည်လျှင် ရှေးအကြောင်းတည်း။

ကုသမင်း လိုက်လာပြီ

သော- ထိုကုသမင်းသည်၊ ပဘာဝတိယာ- ပဘာဝတီသည်၊ ဂတာယ- ပြန်သွားသည်ရှိသော်၊ သောကပ္ပတ္တော- ပြင်းစွာသော စိုးရိမ်ပူပန်ခြင်းသို့ ရောက်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ သေသိတ္ထိယော- ကြွင်းကုန်သော မောင်းမတို့သည်၊ နံ- ထိုကုသမင်းကို၊ နာနာကာရေဟိ- အထူးထူးသော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ ပရိစာရယမာနာပိ- လုပ်ကျွေးပါကုန်သော်လည်း၊ ဩလောကာပေတုမ္ပိ- ကြည့်စေခြင်းငှာလည်း၊ [နှာ-၃၀၇] နာသက္ခိံသု- မတတ်နိုင်ကုန်ပြီ။ အဿ- ထိုကုသမင်းအား၊ ပဘာဝတိရဟိတံ- ပဘာဝတီနှင့် ကင်းသော၊ သကလမ္ပိ- အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော၊ နိဝေသနံ- နန်းတော်သည်၊ တုစ္ဆံ ဝိယ- အချည်းနှီးကဲ့သို့၊ ခါယိ- ထင်တော်မူပြီ။ သော- ထိုကုသမင်းသည် "ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ သာဂလနဂရံ- သာဂလမြို့သို့၊ ပတ္တာ- ရောက်သည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့။" ဣတိ- ဤသို့ နှလုံးသွင်းတော်မူ၍၊ ပစ္စူသသမယေ- မိုးလင်းသော အခါ၌၊ မာတု- မယ်တော်၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ "အမ္မ- မိခင်၊ အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊ ပဘာဝတိံ- ပဘာဝတီကို၊ အာနေဿာမိ- ဆောင်ယူပါချေအံ့။ တုမှေ- သင်မိခင်တို့သည်၊ ရဇ္ဇံ- တိုင်းပြည်ကို၊ အနုသာသထ- ဆုံးမတော်မူရစ်ပါကုန်လော့။" ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒန္တော- ဆိုသည် ဖြစ်၍၊ "ဣဒံ တေ ရဋ္ဌံ သဓနံ သယောဂ္ဂံ (ပ) ဂစ္ဆာမဟံ ယတ္ထ ပိယာ ပဘာဝတီ" တိ- "ဣဒံ တေ ရဋ္ဌံ သဓနံ သယောဂ္ဂံ (ပ) ဂစ္ဆာမဟံ ယတ္ထ ပိယာ ပဘာဝတီ" ဟူသော၊ ပဌမံ- ရှေးဦးစွာသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၁။ အမ္မ- မိခင်၊ ဣဒံ ရဋ္ဌံ- ဤတိုင်းပြည်သည်၊ တေ- သင်မိခင်၏၊ ရဋ္ဌံ- တိုင်းပြည်တည်း။ အမ္မ- မိခင်၊ သဓနံ- ဥစ္စာဘဏ္ဍာနှင့်တကွဖြစ်ထသော၊

သယောဂ္ဂံ- ဆင်ယာဉ် မြင်းယာဉ်နှင့်တကွ ဖြစ်ထသော၊ သကာယူရံ- မင်းမြောက်တန်ဆာ ငါးပါးနှင့် တကွဖြစ်ထသော၊ သဗ္ဗကာမူပပန္နံ- ခပ်သိမ်းသော အလိုဆန္ဒနှင့် ပြည့်စုံထသော၊ ဣဒံ ရဇ္ဇံ- ဤတိုင်းပြည်ကို၊ တေ- သင်မိခင်သည်၊ အနုသာသ- ဆုံးမတော်မူရစ်လော့။ အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊ ယတ္ထ- အကြင်အရပ်၌၊ ပိယာ- ချစ်အပ်သော၊ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီသည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏။ တတ္ထ- ထိုပဘာဝတီရှိရာ အရပ်သို့ ဂစ္ဆာမိ- သွားပါချေအံ့။

တတ္ထ- ထို 'ဣဒံ တေ' စသော ဂါထာ၌၊ သယောဂ္ဂန္တိ- သယောဂ္ဂံ ဟူသည်ကား၊ ဟတ္ထိယောဂ္ဂါဒိသဟိတံ- ဆင်ယာဉ် စသည်နှင့် တကွဖြစ်သော။ သကာယူရန္တိ- သကာယူရံ ဟူသည်ကား၊[၁] သပဥ္စရာဇကကုဓဘဏ္ဍံ- မင်းမြောက်တန်ဆာ ငါးပါးနှင့် တကွဖြစ်သော။[၂] အနုသာသ အမ္မာတိ- အနုသာသ အမ္မ ဟူသည်ကား၊ သော- ထို ကုသမင်းသည်၊ ပုရိသဿ- ယောကျ်ားအား၊ ရဇ္ဇံ- မင်းအဖြစ်ကို၊ ဒတွာ- ပေးပြီး၍၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ ဂဏှန္တံ နာမ- ပြန်ယူခြင်းမည်သည်၊ န ယုတ္တံ- မသင့်၊ ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ ပိတု ဝါ- အဖအားလည်းကောင်း၊ ဘာတု ဝါ- အစ်ကိုအားလည်းကောင်း၊ အနိယျာဒေတွာ- မအပ်နှင်းမူ၍၊ မာတု- အမိအား၊ နိယျာဒေန္တော- အပ်နှင်းလိုသည် ဖြစ်၍၊ ဇဝံ- ဤသို့၊ အာဟ ကိရ- ပြောဆိုသတတ်။

၁။ ကာယုရ- လက်၌ဝတ်ဆင်သောအဆင်တန်ဆာ၊ ခန္ဓာကိုယ်အထက်ပိုင်း၌ ဝတ်ဆင်သော အဆင်တန်ဆာ၊ စစ်ဝတ်တန်ဆာ ဟူသောအနက်တို့ကို ဟော၏၊ သက္ကတ၌ ကေယူရ-ဟု ရှိ၏၊ ကေ-ဓာတ် အသံပြုခြင်း၊ ဉရ- သို့မဟုတ် ဦရ- ပစ္စည်းကို ယ်-ဗျည်းခံ၍ဆက်၊ ဤ၌ မင်းမြောက်တန်ဆာငါးပါးကို ဟော၏။

၂။ ကကုဓဘဏ္ဍ- ကကုဓ-ပုဒ်သက်သက်ဖြင့်ပင် မင်းမြောက်တန်ဆာ ငါးပါးကို ဟောနိုင်၏၊ ကုက-ဓာတ် အာဒါနေ-ယူခြင်းအနက်၊ ဓ-ပစ္စည်းဆက် ကုက--မှ ကကုဓ-သို့ ဝိပရိတ်ပြု၊ ပါဠိ၌ ကက-ဓာတ်၊ ဥဓ-ပစ္စည်း သို့မဟုတ် ဥဒ-ပစ္စည်း၊ ကကုဓ-ကကုဒ-ဟုလည်း ပုံစံရှိသေး၏၊ သက္ကတ၌ ကကုဒ-ဟုသာ ရှိ၏၊ အမောက်၊ တောင်ထွတ်၊ ခေါင်းဆောင်၊ နွားလဘို့ မင်းတို့ဝတ်ဆင်သော တန်ဆာကို ဟော၏။

သာ- ထိုမယ်တော် သီလဝတီမိဖုရားကြီးသည်၊ တဿ- ထိုသားတော် ကုသမင်း၏၊ ကထံ- စကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ "တာတ- ချစ်သား၊ တေန ဟိ- ထိုသို့ သွားလိုသည်ရှိသော်၊ အပ္ပမတ္တော- မမေ့မလျော့သည်၊ ဘဝေယျာသိ- ဖြစ်လေလော့။ မာတုဂါမော နာမ- မိန်းမမည်သည်ကား၊ အပရိသုဒ္ဓဟဒယော- မစင်ကြယ်သော စိတ်နှလုံးရှိတတ်၏။" ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- မှာဆိုတော်မူ၍၊ နာနဂ္ဂရသဘောဇနဿ- အထူးထူးသော မွန်မြတ်သော အရသာရှိသော ဘောဇဉ်ဖြင့်၊ သုဝဏ္ဏကရောဋိ- ရွှေပခြုပ်ကို၊ ပူရေတွာ- ပြည့်စေ၍၊ "ဣဒံ- ဤအစားအစာကို၊ အန္တရာမဂ္ဂေ- ခရီး အကြား၌၊ ဘုဉ္ဇေယျာသိ- စားလေလော့၊" ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- ဆို၍၊ ဥယျောဇေသိ- စေလွှတ်လိုက်ပြီ။ သော- ထိုသားတော်ကုသမင်းသည်၊ တံ- ထို မယ်တော် ပေးလိုက်သော ထမင်းပခြုပ်ကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ မာတရံ- မယ်တော်ကို၊ ဝန္ဒိတွာ- ရှိခိုး၍၊ တိက္ခတ္တုံ- သုံးကြိမ်၊ ပဒက္ခိဏံ- လက်ယာရစ်လှည့်သည်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ "ဇီဝန္တော- အသက်ရှင်ပါသည်ရှိသော်၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ တုမှေ- သင် မယ်တော် တို့ကို၊ ပဿိဿာမိ- ဖူးမြင်ပါအံ့။" ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- လျှောက်တင်ပြီး၍၊ သိရိဂဗ္ဘံ- ကျက်သရေရှိသော တိုက်ခန်းသို့ ပဝိသိတွာ- ဝင်၍၊ ပဉ္စာဝုဓံ- ငါးပါးသော လက်နက်ကို၊ သန္နယှိတွာ- မြဲမြံစွာ ဖွဲ့၍၊ ဘတ္တကရောဋိယာ- ထမင်းခွက်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- တကွ၊ ကဟာပဏသဟဿံ- အသပြာတစ်ထောင်ကို၊ ပသိဗ္ဗကေ- လွယ်အိတ်၌၊ ကတွာ- ထည့်၍၊ ကောကနုဒံ- ကောကနုဒအမည်ရှိသော၊ ဝီဏာဥ္စ- စောင်းတော်ကိုလည်း၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ နဂရာ- မြို့တော်မှ၊ နိက္ခမိတွာ- ထွက်ခဲ့၍၊ မဂ္ဂံ- ခရီးသို့ ပဋိပဇ္ဇိတွာ- သွား၍၊ မဟဗ္ဗလော- အလွန်အားအစွမ်းရှိသည်၊ မဟာထာမော- ကြီးမားသော ခွန်အားရှိသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ယာဝမဇ္ဈန္ဟိကာ- မွန်းတည့်တိုင်အောင်၊ ပဏ္ဏာသယောဇနာနိ- ယူဇနာငါးဆယ်ရှိသော ခရီးတို့ကို၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ ဘတ္တံ- ထမင်းကို၊ ဘုဉ္ဇိတွာ- စား၍၊ သေသဒိဝသဘာဂေန- ကြွင်းသောနေ့အဖို့ဖြင့်၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ ပဏ္ဏာသယောဇနာနိ- ယူဇနာငါးဆယ်ရှိသော ခရီးတို့ကို၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ ဧကာဟေနေဝ- တစ်နေ့ချင်းဖြင့်သာလျှင်၊ ယောဇနသတိကံ- ယူဇနာတစ်ရာရှိသော၊ မဂ္ဂံ- ခရီးကို၊ ခေပေတွာ- ကုန်စေ၍၊ သာယန္ဟသမယေ- ညဉ့်ချမ်းအခါ၌၊ နှတွာ- ရေချိုးပြီး၍၊ သာဂလနဂရံ- သာဂလမြို့သို့ ပါဝိသိ- ဝင်တော်မူပြီ။ တသ္မိံ- ထိုကုသ

မင်းသည်၊ ပဝိဋ္ဌမတ္တေယေဝ- ဝင်ကာမျှသော်သာလျှင်၊ တဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ တေဇေန- တန်ခိုးကြောင့်၊ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီသည်၊ သယနပိဋ္ဌေ- အိပ်ရာ အပြင်၌၊ သဏ္ဌာတုံ- ကောင်းစွာ တည်ခြင်းငှာ၊ အသက္ကောန္တီ- မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍၊ ဩတရိတွာ- သက်ဆင်း၍၊ ဘူမိယံ- မြေ၌၊ နိပဇ္ဇိ- အိပ်ပြီ။ ကိလိန္တရူပါယ- ညစ်နွမ်းသော ကုန္ဒြေရှိသော၊ ဝိထိယာ- ခရီးကို၊ ဂစ္ဆန္တ- သွားသော၊ ဗောဓိသတ္တံ- ဘုရားလောင်း ကုသမင်းကို၊ အညတရာ- တစ်ယောက်သော၊ ကုတ္တိ- မိန်းမသည်၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ ပက္ကောသာပေတွာ- ခေါ်စေ၍၊ နိသီဒါပေတွာ- ထိုင်နေစေ၍၊ ပါဒေ- ခြေတို့ကို၊ ဓောဝါပေတွာ- ဆေးစေ၍၊ သယနံ- အိပ်ရာကို၊ ဒါပေသိ- ပေးပြီ။ သော- ဘုရားလောင်း ကုသမင်းသည်၊ ကိလန္တကာယော- ပင်ပန်းသောကိုယ်ရှိသည် ဖြစ်၍၊ နိပဇ္ဇိတွာ- အိပ်၍၊ နိဒ္ဒံ- အိပ်ပျော်ခြင်းသို့၊ ဩက္ကမိ- သက်ရောက်ပြီ။

စောင်းသံပေးပြီ

အထ- ထိုအခါ၌၊ သာ- ထိုမိန်းမသည်၊ တသ္မိံ- ထိုဘုရားလောင်း ကုသမင်းသည်၊ နိဒ္ဒံ- အိပ်ပျော်ခြင်းသို့၊ ဥပဂတေ- ကပ်ရောက်သည်ရှိသော်၊ ဘတ္တံ- ထမင်းကို၊ သမ္ပါဒေတွာ- ပြည့်စုံစေ၍၊ တံ- ထိုကုသမင်းကို၊ ပဗောဓေတွာ- နိုးစေ၍၊ ဘတ္တံ- ထမင်းကို၊ ဘောဇေသိ- စားစေပြီ။ သော- ထိုဘုရားလောင်းသည်၊ တုဋ္ဌော- နှစ်သက်သည်ဖြစ်၍၊ တဿာ- ထိုမိန်းမအား၊ ဘတ္တကရောဋ္ဌိယာ- ထမင်းခွက်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- တကွ၊ ကဟာပဏသဟဿံ- အသပြာတစ်ထောင်ကို၊ အဒါသိ- ပေးတော်မူပြီ။ သော- ထိုဘုရားလောင်းသည်၊ ပဉ္စာဝုဓံ- လက်နက်ငါးပါးကို၊ တတ္ထေဝ- ထိုအိမ်၌ပင်၊ ဌပေတွာ- ထား၍၊ "မေ- ငါ့အား၊ ဂန္တဗ္ဗဋ္ဌာနံ- သွားအပ်ရာအရပ်သည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏။" ဣတိ- ဤသို့ ဝတွာ- ဆို၍၊ ဝီဏံ- စောင်းကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ ဟတ္ထိသာလံ- ဆင်တင်းကုပ်သို့၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ "အဇ္ဇ- ယနေ့၊ မေ- ငါ့အား၊ ဣဓ- ဤအရပ်၌၊ ဝသိတုံ- နေခြင်းငှာ၊ ဒေထ- ပေးပါကုန်လော့။ ဝေါ- သင်တို့အား၊ ဂန္ဓဗ္ဗံ- စောင်း သီချင်းသံကို၊ ကရိဿာမိ- ပြုပါအံ့။" ဣတိ- ဤသို့ ဝတွာ- ဆို၍၊ ဟတ္ထိဂေါပကေဟိ- ဆင်ထိန်းတို့သည်၊ အနုညာတော- ခွင့်ပြုအပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဧကမန္တေ- တစ်ခုသော အစွန်းအရပ်၌၊ နိပဇ္ဇိတွာ- အိပ်၍၊ ထောကံ- အနည်းငယ်၊ နိဒ္ဒါယိတွာ- အိပ်ပျော်၍၊ ပဋိပ္ပဿဒ္ဓဒရထော- ငြိမ်းအေးပြီးသော (ကိုယ်စိတ်)ပူပန်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဥဋ္ဌာယ အိပ်ရာမှ ထ၍၊ ဝီဏံ- စောင်းကို၊ မုဉ္စိတွာ ဖြေပြီး၍၊ "သာဂလနဂရဝါသိနော-

သာဂလမြို့၌နေသော သူတို့သည်၊ ကမ္ဗံ သဒ္ဒံ- ဤစောင်းသံကို၊ သုဏန္တု- ကြားစေကုန်သတည်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝီဏံ- စောင်းကို၊ ဝါဒေန္တော- တီးလျက်၊ ဂါယိ- သီချင်းဆိုပြီ။ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီမင်းသမီးသည်၊ ဘူမိယံ- မြေ၌၊ နိပန္နာ- အိပ်လျက်၊ တံ သဒ္ဒံ- ထိုစောင်းသံကို၊ သုတွာဝ- ကြား၍သာလျှင်၊ "အယံ- ဤစောင်းသံသည်၊ အညဿ- တစ်ပါးသော သူ၏၊ ဝီဏာသဒ္ဒေါ- စောင်းသံသည်၊ န- မဟုတ်၊ နိဿံသယံ- မချွတ်လျှင်၊ ကုသရာဇာ- ကုသမင်းသည်၊ မမ- ငါ၏၊ အတ္ထာယ- အကျိုးငှာ၊ အာဂတော- လာပြီ။" ဣတိ- ဤသို့၊ အညာသိ- သိပြီ။ မဒ္ဒရာဇာပိ- မဒ္ဒရာဇ်မင်း သည်လည်း၊ တံ သဒ္ဒံ-ထိုစောင်းသံကို၊ သုတွာ- ကြားတော်မူ၍၊ "အတိဝိယ- အလွန်လျှင်၊ မဓုရံ- သာယာစွာ၊ ဝါဒေတိ- တီးမှုတ်၏ (မြည်စေ၏)။ သွေ- နက်ဖြန်၌၊ ဧတံ- ထိုစောင်းသမားကို၊ ပက္កោសាបេត្វា- ခေါ်စေ၍၊ မမ- ငါ့အား၊ ဂန္ဓဗ္ဗံ- စောင်းသီချင်းကို၊ ကာရေဿာမိ- ပြုစေအံ့၊" ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံပြီ။

အိုးတော်ဆက်ပြန်ပြီ

[နှာ-၃၀၈] ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းကုသမင်းသည်၊ "ဣဓ- ဤဆင်တင်းကုပ်၌၊ ဝသမာနေန- နေခြင်းဖြင့်၊ ပဘာဝတိ- ပဘာဝတီကို၊ ဒဋ္ဌုံ- မြင်ခြင်းငှာ၊ န သက္កာ- မတတ်ကောင်းသေး၊ ဧတံ- ဤဆင်တင်းကုပ်သည်၊ အဋ္ဌာနံ- နေရာမဟုတ်သေး။" ဣတိ- ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ပါတော၀- နံနက်စောစော၌ပင်၊ နိက္ခမိတွာ- ထွက်ခဲ့၍၊ သာယံ- ညနေချမ်း၌၊ ဘတ္တဂေဟေယေ၀- ထမင်းစားရာအိမ်၌သာလျှင်၊ ပါတရာသံ- နံနက်စာကို၊ ဘုဉ္ဇိတွာ- စား၍၊ ဝီဏံ- စောင်းကို၊ ဌပေတွာ- ထားခဲ့၍၊ ရာဇကုမ္ဘကာရဿ- မင်း၏ အိုးထိန်းသည်၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္ဒာ- သွား၍၊ တဿ- ထိုအိုးထိန်းသည်၏၊ အန္တေဝါသိကဘာဝံ- အနီးနေ တပည့်၏ အဖြစ်ကို၊ ဥပဂန္ဒာ- ကပ်ရောက်၍၊ ဧကဒိဝသေနေ၀- တစ်နေ့ချင်းဖြင့်သာလျှင်၊ ယရံ- အိမ်ကို၊ မတ္တိကာယ- မြေစိုင်ခဲဖြင့်၊ ပူရေတွာ- ပြည့်စေ၍၊ "အာစရိယ- ဆရာ၊ ဘာဇနာနိ- အိုးတို့ကို၊ ကရောမိ- လုပ်ပါအံ့။" ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- ဆို၍၊ "အာမ- ဟုတ်ကဲ့၊ ကရောဟိ- လုပ်လော့။" ဣတိ- ဤသို့၊ ဝုတ္တေ- ဆိုအပ်လတ်သော်၊ ဧကံ- တစ်ခုသော၊ မတ္တိကာပိဏ္ឌံ- မြေစိုင်ကို၊ စက္ကေ- အိုးထိန်းစက်၌၊ ဌပေတွာ- ထား၍၊ စက္កံ- စက်ကို၊ အာဝိဉ္ဆိ- လှည့်ပြီ။ သကိံ- တစ်ကြိမ်၊ အာဝိဒ္ဓမေ၀- လှည့်အပ်သည်

သာလျှင်၊ ယာဝ မဇ္ဈန္ဟိကာတိက္ကမာ- မွန်းတည့်ချိန်ကို ကျော်လွန်သည့်တိုင်အောင်၊ ဘမိယေဝ- လည်ပြီသာလျှင်ကတည်း၊ သော- ထိုဘုရားလောင်း ကုသမင်းသည်၊ နာနာဝဏ္ဏာနိ- အထူးထူးသော အဆင်းရှိကုန်သော၊ ခုဒ္ဒကမဟန္တာနိ- ငယ်ငယ်ကြီးကြီး ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘာဇနာနိ- အိုးတို့ကို၊ ကတ္ဝာ- ပြုလုပ်၍၊ ပဘာဝတိယာ- ပဘာဝတီ၏၊ အတ္ထာယ- အကျိုးငှာ၊ ဘာဇနံ- အိုးကို၊ ကရောန္တော- ပြုလုပ်သည်ရှိသော်၊ နာနာရူပါနိ- အထူးထူးကုန်သော အရုပ်တို့ကို၊ သမုဋ္ဌာပေသိ- ဖြစ်စေပြီ။ ဟိ- ထိုစကားသည် မှန်၏၊ ဗောဓိသတ္တာနံ- ဘုရားလောင်းတို့၏၊ အဓိပ္ပါယော နာမ- အလိုတော်မည်သည်၊ သမိဇ္ဈတိ- ပြည့်စုံသည်သာလျှင်တည်း။ "တာနိ ရူပါနိ- ထိုအထူးထူးကုန်သော အရုပ်တို့ကို၊ ပဘာဝတိယေဝ- ပဘာဝတီသည်သာလျှင်၊ ပဿတု- မြင်စေသတည်း။" ဣတိ- ဤသို့ အဓိဋ္ဌာသိ- အဓိဋ္ဌာန်တော်မူပြီ။ သော- ထိုဘုရားလောင်း ကုသမင်းသည်၊ သဗ္ဗဘာဇနာနိ- အလုံးစုံကုန်သော အိုးတို့ကို၊ သုက္ခာပေတွာ- ခြောက်စေပြီး၍၊ ပစိတွာ- ဖုတ်၍၊ ဂေဟံ- အိမ်ကို၊ ပူရေသိ- ပြည့်စေပြီ။ ကုမ္ဘကာရော- အိုးထိန်းသည်သည်၊ နာနာဘာဇနာနိ- အထူးထူးကုန်သော အိုးတို့ကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ ရာဇကုလံ- မင်း၏ နန်းတော်သို့ အဂမာသိ- သွားလေပြီ။ ရာဇာ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးသည်၊ ဒိသွာ- မြင်တော်မူ၍၊ ဣမာနိ- ဤအိုးတို့ကို၊ ကေန- အဘယ်သူသည်၊ ကတာနိ- ပြုလုပ်အပ်ကုန်သနည်း။" ဣတိ- ဤသို့ ပုစ္ဆိ- မေးတော်မူပြီ။ ဒေဝ- အရှင်မင်းကြီး၊ မယာ- အကျွန်ုပ်သည်၊ ကတာနိ- ပြုလုပ်အပ်ပါကုန်၏။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- လျှောက်တင်ပြီ။ အဟံ- ငါသည်၊ တယာ- သင်သည်၊ ကတာနိ- လုပ်အပ်ကုန်သော အိုးတို့ကို၊ ဇာနာမိ- သိ၏၊ ကထေဟိ- ဟုတ်တိုင်း လျှောက်တင်လော့။ ကေန- အဘယ်သူသည်၊ ကတာနိ- ပြုလုပ်အပ်ကုန်သနည်း။ ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ- မေးတော်မူပြန်ပြီ။ ဒေဝ- အရှင်မင်းကြီး၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ အန္တေဝါသိကေန- အနီးနေတပည့်သည်၊ ကတာနိ- ပြုလုပ်အပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ- ဤသို့ အာဟ- လျှောက်တင်လေပြီ။ "သော- ထိုသူသည်၊ တေ- သင်၏၊ အန္တေဝါသီ- အနီးနေ တပည့်သည်၊ န- မဟုတ်၊ သော- ထိုသူသည်၊ တေ- သင်၏၊ အာစရိယော- ဆရာပေတည်း။ တွံ- သင်သည်၊ တဿ- ထိုသူ၏၊ သန္တိကေ- အထံ၌၊ သိပ္ပံ- အတတ်ကို၊ သိက္ခ- သင်လေလော့။ စ- သည်သာမကသေး၊ ဣတော- ဤနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ သော- ထိုသူသည်၊ မမ- ငါ၏၊ ဓီတာနံ- သမီးတော်တို့အတွက်၊

ဘာဇနာနိ- အိုးတို့ကို၊ ကရောတု- လုပ်စေလော့။ ဣမဥ္စ သဟဿံ- ဤအသပြာတစ်ထောင်ကိုလည်း၊ အဿ- ထိုသူအား၊ ဒေဟိ- ပေးလော့။" ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- မိန့်တော်မူ၍၊ သဟဿံ- အသပြာတစ်ထောင်ကို၊ ဒါပေတွာ- ပေးစေ၍၊ "နာနာဝဏ္ဏာနိ- အထူးထူးသော အဆင်းရှိကုန်သော၊ ဣမာနိ ခုဒ္ဒကဘာဇနာနိ- ဤအိုးငယ်တို့ကို၊ မမ- ငါ၏၊ ဓီတာနံ- သမီးတော်တို့အား၊ ဒေဟိ- ပေးလော့။" ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုတော်မူပြီ။

သော- ထိုအိုးထိန်းသည်သည်၊ တာနိ- ထိုအိုးတို့ကို၊ တာသံ- ထိုသမီးတော်တို့၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ နေတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ "ဣမာနိ- ဤအိုးငယ်တို့သည်၊ ဝေါ- သင် သမီးတော်တို့၏၊ ကီဠနတ္ထာယ- ကစားခြင်းအကျိုးငှာ၊ ခုဒ္ဒကဘာဇနာနိ- အိုးငယ်တို့တည်း။" ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- လျှောက်တင်ပြီ။ တာ သဗ္ဗာ- ထိုအလုံးစုံကုန်သော သမီးတို့သည်၊ အာဂမိံသု- လာကုန်ပြီ။ ကုမ္ဘကာရော- အိုးထိန်းသည်သည်၊ မဟာသတ္တေန- ဘုရားလောင်းသည်၊ ပဘာဝတိယာ- မင်းသမီးပဘာဝတီ၏၊ အတ္ထာယ- အကျိုးငှာ၊ ကတဘာဇနမေဝ- ပြုလုပ်အပ်သော အိုးကိုသာလျှင်၊ တဿာ- ထိုပဘာဝတီမင်းသမီးအား၊ အဒါသိ- ဆက်သပြီ။ သာ စ- ထိုမင်းသမီး ပဘာဝတီသည်လည်း၊ ဘာဇနံ- အိုးကို [နှာ-၃၀၉] ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ တတ္ထ- ထိုအိုး၌၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ရူပဉ္စ- ရုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ မဟာသတ္တဿ- ဘုရားလောင်း ကုသမင်း၏၊ ရူပဉ္စ- ရုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ခုဇ္ဇာယ- အထိန်းတော် ခုဇ္ဇာ၏၊ ရူပဉ္စ- ရုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပဿိတွာ- မြင်၍၊ "ဣဒံ- ဤအိုးကို၊ အညေန- တစ်ပါးသော သူသည်၊ န ကတံ- မပြုလုပ်အပ်။ ကုသရာဇေနေဝ- ကုသမင်းသည်သာလျှင်၊ ကတံ- ပြုလုပ်အပ်ပြီ။" ဣတိ- ဤသို့၊ ဉတွာ- သိ၍၊ ကုဇ္ဈိတွာ- အမျက်ထွက်၍၊ ဘူမိယံ- မြေ၌၊ ခိပိတွာ- ပစ်လွှင့်၍၊ "မယှံ- ငါ့အား၊ ဣမိနာ- ဤအိုးဖြင့်၊ အတ္ထော- အလိုသည်၊ နတ္ထိ- မရှိ။ ဣစ္ဆန္တာနံ- အလိုရှိကုန်သော သူတို့အား၊ ဒေဟိ- ပေးလေလော့။" ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ ဘဂိနိယော- ညီမတော်တို့သည်၊ အဿာ- ထိုအစ်မတော် ပဘာဝတီ၏၊ ကုဒ္ဓဘာဝံ- အမျက်ထွက်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဉတွာ- သိကုန်၍၊ "ခုဒ္ဒကဘာဇနံ- အိုးငယ်ကို၊ ကုသရညာ- ကုသမင်းသည်၊ ကတန္တိ- ပြုလုပ်အပ်၏ဟု၊ မညသိ- မှတ်ထင်သလော။ ဣဒံ- ဤအိုးကို၊ တေန- ထို ကုသ မင်းသည်၊ န ကတံ- မပြုလုပ်အပ်။ ကုမ္ဘကာရေနေဝ- အိုးထိန်းသည်သည်သာလျှင်၊ ကတံ-

ပြုလုပ်အပ်ပြီ။ နံ- ထိုအိုးကို၊ ဂဏှာဟိ- ယူလော့။" ဣတိ- ဤသို့၊ အဝဟာသိံသု- ပြက်ရယ်ပြုကြကုန်ပြီ။ သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ တေန- ထိုကုသမင်းသည်၊ ကတဘာဝံ စ- ပြုလုပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ တဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ အာဂတဘာဝံ စ- လာသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ တာသံ- ထိုညီမတော်တို့အား၊ န ကထေသိ- မပြောဆိုပြီ။ ကုမ္ဘကာရော- အိုးထိန်းသည်သည်၊ သဟဿံ- အသပြာတစ်ထောင်ကို၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားလောင်း ကုသမင်းအား၊ ဒတွာ- ပေး၍၊ "တာတ- အမောင်၊ တေ- သင်အမောင်အား၊ ရာဇာ- အရှင်မင်းကြီးသည်၊ တုဋ္ဌော- နှစ်သက်တော်မူပြီ။ ဣတော- ဤနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ ရာဇဓီတာနံ- သမီးတော်တို့အတွက်၊ ဘာဇနာနိ- အိုးတို့ကို၊ ကရေယျာသိ ကိရ- ပြုလုပ်အံ့သတတ်၊ အဟံ- ငါသည်၊ တာသံ- ထိုသမီးတော်တို့အား၊ ဟရိဿာမိ ကိရ- ဆောင်ယူရအံ့သတတ်၊" ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

ဖျာတော်ဆက် ပြန်ပြီ

သော- ထိုဘုရားလောင်းသည်၊ "ဣဓာပိ- ဤအရပ်၌လည်း၊ ဝသန္တေန- နေသဖြင့်၊ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီကို၊ ဒဋ္ဌုံ- မြင်ခြင်းငှာ၊ န သက္ကာ- မတတ်ကောင်းသေး။" ဣတိ- ဤသို့၊ တံ သဟဿံ- ထိုအသပြာတစ်ထောင်ကိုလည်း၊ တဿေဝ- ထိုအိုးထိန်းသည်အားသာလျှင်၊ ဒတွာ- ပေး၍၊ ရာဇုပဋ္ဌာကဿ- မင်းကို လုပ်ကျွေးခစားသော၊ နဠကာရဿ- ကျူထရံသည်၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ တဿ- ထိုကျူထရံသည်၏၊ အန္တေဝါသိကော- အနီးနေတပည့်သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ပဘာဝတိယာ- ပဘာဝတီ၏၊ အတ္ထာယ- အကျိုးငှာ၊ တာလဝဏ္ဍံ- ယပ်တောင်ကို၊ ကတွာ- ရက်၍၊ တတ္ထေဝ- ထိုယပ်တောင်ဖျာ၌သာလျှင်၊ သေတစ္ဆတ္တဥ္စ- ထီးဖြူရုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ အာပါနဘူမိဥ္စ- စားဖွယ် သောက်ဖွယ် ရောင်းရာဌာနကိုလည်းကောင်း၊ ဝတ္ထုံ- အဝတ်ကို၊ ဂဟေတွာ- ကိုင်၍၊ ဌိတံ- တည်သော၊ ပဘာဝတိဥ္စ- ပဘာဝတီအရုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ နာနာရူပါနိ- အထူးထူးသော အရုပ်တို့ကို၊ ဒဿေသိ- ထင်စေပြီ။ နဠကာရော- ကျူထရံသည်သည်၊ တေန- ထိုကုသမင်းသည်၊ တဥ္စ- ပြုလုပ်အပ်သော ထို ယပ်တောင်ဖျာကိုလည်းကောင်း၊ ကတဘာဏ္ဍကံ- မိမိသည် ပြုလုပ်အပ်သော ဘဏ္ဍာတော်ဖြစ်သော၊ အညဥ္စ- တစ်ပါးသော ဖျာကိုလည်းကောင်း၊ အာဒါယ-

ယူ၍၊ ရာဇကုလံ- မင်း၏ နန်းတော်သို့၊ အဂမာသိ- သွားပြီ။ ရာဇာ- မဒ္ဒရာဇ် မင်းကြီးသည်၊ ဒိသွာ- မြင်တော်မူ၍၊ "ဣမာနိ- ဤဖျာတို့ကို၊ ကေန- အဘယ်သူသည်၊ ကတာနိ- ပြုလုပ်အပ်ကုန်သနည်း။" ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိတွာ- မေးတော်မူ၍၊ ပုရိမနယေနေဝ- ရှေးနည်းဖြင့်သာလျှင်၊ သဟဿံ- အသပြာတစ်ထောင်ကို၊ ဒတွာ- ပေးတော်မူ၍၊ "ဣမာနိ နဠကာရဘဏ္ဍာနိ- ဤကျူထရုံသည်တို့၏ ဘဏ္ဍာတို့ကို၊ မမ- ငါ၏၊ ဓီတာနံ- သမီးတော်တို့အား၊ ဒေဟိ- ပေးလော့၊" ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ။ သောပိ- ထိုကျူထရုံသည်သည်လည်း၊ ဗောဓိသတ္တေန- ဘုရားလောင်း ကုသမင်းသည်၊ ပဘာဝတိယာ- ပဘာဝတီ၏၊ အတ္ထာယ- အကျိုးငှာ၊ ကတံ- ပြုလုပ် အပ်သော၊ တာလဝဏ္ဋံ- ယပ်တောင်ဖျာကို၊ တဿာယေဝ- မင်းသမီး ပဘာဝတီအား သာလျှင်၊ အဒါသိ- ဆက်သပြီ။ တတြာပိ- ထိုဖျာ၌လည်း၊ ရူပါနိ- အထူးထူးသော အရုပ်တို့ကို၊ အညော- တစ်ပါးသော၊ ဇနော- သူသည်၊ န ပဿတိ- မမြင်။ ပဘာဝတီ ပန- ပဘာဝတီသည်ကား၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ ကုသရညာ- ကုသမင်းသည်၊ ကတဘာဝံ- ပြုလုပ်အပ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဉတွာ- သိ၍၊ "ဂဏှိတုကာမာ- ယူခြင်းငှာ အလိုရှိ ထိုက်ကုန်သော သူတို့သည်၊ ဂဏှန္တု- ယူပါကုန်လော့။" ဣတိ- ဤသို့၊ ကုဒ္ဓါ- အမျက် ထွက်သည်ဖြစ်၍၊ ဘူမိယံ- မြေ၌၊ ခိပိ- ပစ်လိုက်ပြီ။ အထ- ထိုသို့ ပစ်လိုက်သော အခါ၌၊ သေသာ- ကြွင်းကုန်သော ညီမတို့သည်၊ နံ- ထိုအစ်မ ပဘာဝတီကို၊ အဝဟသိံသု- ပြက်ရယ်ပြုကြကုန်ပြီ။ နဠကာရောပိ- ကျူထရုံသည် သည်၊ သဟဿံ- အသပြာတစ်ထောင်ကို၊ အာဟရိတွာ- ယူဆောင်ခဲ့၍၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားလောင်း ကုသမင်းအား၊ ဒတွာ- ပေး၍၊ တံ ပဝတ္တိံ- ထို အကြောင်းကို၊ အာရောစေသိ- လျှောက်တင်ပြီ။

ပန်းကုံးဆက်ပြန်ပြီ

သော- ထိုဘုရားလောင်း ကုသမင်းသည်၊ "ဣဒမ္ပိ- ဤအရပ်သည်ကား၊ မယှံ- ငါ့အား၊ အဝသနဋ္ဌာနံ- နေထိုင်ရာအရပ် မဟုတ်သေး။" ဣတိ- ဤသို့၊ သဟဿံ- အသပြာတစ်ထောင်ကို၊ တဿေဝ- ထိုကျူထရုံသည်အားသာလျှင်၊ ဒတွာ- ပေး၍၊ ရာဇမာလာကာရဿ- မင်း၏ ပန်းကုံးသည်၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ အန္တေဝါသိကဘာဝံ- အနီးနေတပည့်၏အဖြစ်သို့ ဥပဂန္တွာ- ကပ်ရောက်၍၊ နာနာဝိဓံ- အထူးထူးအပြားပြားသော၊ မာလာဝိကတိံ- ထူးဆန်းသော ပန်းကုံးကို၊ ဂန္ထိတွာ-

သီကုံး၍၊ ပဘာဝတိယာ- ပဘာဝတီ၏၊ အတ္ထာယ- အကျိုးငှာ၊ နာနာရူပဝိစိတြံ- အထူးထူးသော အရုပ်တို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်သော၊ ဧကံ- တစ်ခုသော၊ စုမ္ဗဋကံ- ပန်းကုံးကို၊ အကာသိ- ပြုပြီ။ မာလာကာရော- ပန်းသည်သည်၊ တံ သဗ္ဗံ- ထို အလုံးစုံကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ ရာဇကုလံ- မင်း၏နန်းတော်သို့ အဂမာသိ- သွားပြီ။ ရာဇာ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးသည်၊ ဒိသွာ- မြင်တော်မူ၍၊ "ကဿမာနိ- ဤပန်းကုံးတို့ကို၊ ကေန- အဘယ်သူသည်၊ ဂန္ထိတာနိ- သီကုံးအပ်ကုန်သနည်း။" ဣတိ- ဤသို့ ပုစ္ဆိ- မေးတော်မူပြီ။ ဒေဝ- အရှင်မင်းကြီး၊ မယာ- အကျွန်ုပ်သည်၊ ဂန္ထိတာနိ- သီကုံး အပ်ပါကုန်၏။ ဣတိ- ဤသို့ အာဟ- လျှောက်တင်ပြီ။ အဟံ- ငါသည်၊ တယာ- သင်၏၊ ဂန္ထိတာနိ- သီကုံးအပ်ကုန်သော ပန်းတို့ကို၊ ဇာနာမိ- သိ၏။ ကထေဟိ- ဟုတ်မှန်တိုင်းလျှောက်တင်လော့။ ကေန- အဘယ်သူသည်၊ ဂန္ထိတာနိ- သီကုံးအပ် ကုန်သနည်း။ ဣတိ- ဤသို့ ပုစ္ဆိ- မေးတော်မူပြီ။ ဒေဝ- အရှင်မင်းကြီး၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ [နှာ-၃၁၀] အန္တေဝါသိကေန- အနီးနေတပည့်သည်၊ ဂန္ထိတာနိ- သီကုံးအပ်ပါ ကုန်၏။ ဣတိ- ဤသို့ အာဟ- လျှောက်တင်ပြီ။ "သော- ထိုသူသည်၊ အန္တေဝါသီ- အနီးနေတပည့်သည်၊ န- မဟုတ်၊ သော- ထိုသူသည်၊ တေ- သင်၏၊ အာစရိယော- ဆရာပေတည်း။ တွံ- သင်သည်၊ တဿ- ထိုသူ၏၊ သန္တိကေ- အထံ၌၊ သိပ္ပံ- အတတ် ကို၊ သိက္ခ- သင်ယူလော့။ ဧ- သည်သာမကသေး၊ ဣတော- ဤနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ သော- ထိုသူသည်၊ မမ- ငါ၏၊ ဓီတာနံ- သမီးတော်တို့အတွက်၊ ပုပ္ဖါနိ- ပန်း တို့ကို ဂန္ထတု- သီကုံးစေလော့။ ဣမဉ္စ သဟဿံ- ဤအသပြာတစ်ထောင်ကိုလည်း၊ အဿ- ထိုသူအား၊ ဒေဟိ- ပေးလော့။" ဣတိ- ဤသို့ သဟဿံ- အသပြာ တစ်ထောင်ကို၊ ဒတွာ- ပေးတော်မူ၍၊ "ဣမာနိ ပုပ္ဖါနိ- ဤပန်းတို့ကို၊ မမ- ငါ၏၊ ဓီတာနံ- သမီးတော်တို့အား၊ ဒေဟိ- ပေးလော့။" ဣတိ- ဤသို့ အာဟ- ဆိုတော်မူပြီ။ သောပိ- ထိုပန်းကုံးသည်သည်လည်း၊ ဗောဓိသတ္တေန- ဘုရားလောင်း ကုသမင်းသည်၊ ပဘာဝတိယာ- ပဘာဝတီ၏၊ အတ္ထာယ- အကျိုးငှာ၊ ကတံ- ပြုအပ် သီကုံးအပ်သော၊ စုမ္ဗဋကံ- ပန်းကုံးကို၊ တဿာယေဝ- ထိုပဘာဝတီ မင်းသမီးအား သာလျှင်၊ အဒါသိ- ဆက်သပြီ။ သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ တတ္ထ- ထိုပန်းကုံး၌၊ အတ္တနော စ- မိမိ၏လည်းကောင်း၊ ရညော စ- ကုသမင်း၏လည်းကောင်း၊ ရူပေဟိ- အရုပ်တို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- တကွ၊ နာနာရူပါနိ- အထူးထူးသော အရုပ်တို့ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ တေန-

ထိုကုသမင်းသည်၊ ကတဘာဝံ- သီကုံးအပ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဉတွာ- သိ၍၊ ကုဇ္ဈိတွာ- အမျက်ထွက်၍၊ ဘုမိယံ- မြေ၌၊ ခိပိ- ပစ်လိုက်ပြီ။ သေသာ- ကြွင်းကုန်သော၊ ဘဂိနိယော- ညီမတော်တို့သည်၊ တံ- ထိုအစ်မတော် ပဘာဝတီကို၊ တထေဝ- ထိုရှေးနည်းအတူသာလျှင်၊ အဝဟသိံသု- ပြက်ရယ်ပြုကုန်ပြီ။ မာလာကာရောပိ- ပန်းကုံးသည်သည်လည်း၊ သဟဿံ- အသပြာတစ်ထောင်ကို၊ အာဟရိတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားလောင်း ကုသမင်းအား၊ ဒတွာ- ပေး၍၊ တံ ပဝတ္တိံ- ထိုအကြောင်းကို၊ အာရောစေသိ- လျှောက်ကြားပြီ။

စားတော်ဆက်သွားပြီ

သော- ထိုဘုရားလောင်း ကုသမင်းသည်၊ "က္ကဒမ္ပိ- ဤအရပ်သည်လည်း၊ မယှံ- ငါ၏၊ အဝသနဋ္ဌာနံ- နေထိုင်ရာအရပ် မဟုတ်သေး။" ဣတိ- ဤသို့၊ သဟဿံ- အသပြာတစ်ထောင်ကို၊ တဿေဝ- ထိုပန်းကုံးသည်အားသာလျှင်၊ ဒတွာ- ပေး၍၊ ရညော- မင်း၏၊ သူဒဿ- စားတော်ချက်၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ အန္တေဝါသိကဘာဝံ- အနီးနေတပည့်၏အဖြစ်သို့၊ ဥပဂစ္ဆိ- ကပ်ရောက်ပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ ဧကဒိဝသံ- တစ်နေ့သ၌၊ သူဒေါ- စားတော်ချက်သည်၊ ရညော- မင်းအတွက်၊ ဘောဇနဝိကတိံ- စားသောက်ဖွယ်ရာအထူးကို၊ ဟရန္တော- ပို့ဆောင်လတ်သော်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ အတ္ထာယ- အကျိုးငှာ၊ ပစိတုံ- ချက်ခြင်းငှာ၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားလောင်းအား၊ အဋ္ဌိမံသံ- အရိုးအသားကို၊ ဝါ- အရိုးနှင့်တကွသော အသားကို၊ အဒါသိ- ပေးပြီ။ သော- ထိုဘုရားလောင်း ကုသမင်းသည်၊ တံ- ထိုအရိုးအသားကို၊ ယထာ- အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြီးစေသည်ရှိသော်၊ အဿ- ထိုအရိုးအသားဟင်း၏၊ ဂန္ဓော- အနံ့သည်၊ သကလနဂရံ- အလုံးစုံသော မြို့ကို၊ အဝတ္ထရိ- လွှမ်းမိုးပြီ။ တထာ- ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ သမ္ပာဒေသိ- ပြီးစေပြီ။ ရာဇာ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းသည်၊ တံ- ထိုအနံ့ကို၊ ဃာယိတွာ- နမ်းရှုမိ၍၊ "တေ- သင်၏၊ မဟာနသေ- စားဖိုအိမ်၌၊ အညမ္ပိ- တစ်ပါးလည်းဖြစ်သော၊ မံသံ- အသားကို၊ ပစသိ ကိံ- ချက်သလော။" ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ- မေးတော်မူပြီ။ ဒေဝ- အရှင်မင်းမြတ်၊ နတ္ထိ- မချက်ပါ။ အပိ စ ခေါ ပန- စင်စစ်သော်ကား၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ အန္တေဝါသိကဿ- အနီးနေတပည့်အား၊ အဋ္ဌိမံသံ- အရိုးအသားကို၊ ပစနတ္ထာယ- ချက်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဒိန္နံ- ပေးအပ်ပြီ။ သော- ထိုအနံ့သည်၊ တဿေဝ- ထိုဟင်း၏

သာလျှင်၊ ဂန္တွာ- အနှံ့သည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- လျှောက်တင်ပြီ။ ရာဇာ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းသည်၊ အာဟာရာပေတွာ- ထိုဟင်းကို ဆောင်ယူစေ၍၊ တတော- ထိုဟင်းမှ၊ ထောကံ- အနည်းငယ်၊ ဓိဝှာဂ္ဂေ- လျှာဖျား၌၊ ဌပေသိ- ထားတော်မူပြီ။ တာဝဒေဝ- ထိုခဏ၌သာလျှင်၊ သတ္တရသဟရဏီ သဟဿာနိ- အရသာကို ဆောင်တတ်သော အကြောခုနစ်ထောင်တို့ကို၊ ခါဘေန္တိ- ချောက်ချားစေလျက်၊ ဖရိ- ပျံ့နှံ့လေပြီ။ ရာဇာ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းသည်၊ ရသတဏှာယ- အရသာ၌ တပ်မက်ခြင်း ရသတဏှာဖြင့်၊ ဗဒ္ဓိတွာ- နှောင်ဖွဲ့၍၊ သဟဿံ- အသပြာတစ်ထောင်ကို၊ ဒတွာ- ပေး၍၊ "ဣတော- ဤနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ တဝ- သင်၏၊ အန္တေဝါသိနာ- တပည့်သည်၊ မမ စ- ငါ၏လည်းကောင်း၊ မေ- ငါ၏၊ ဓီတာနဥ္စ- သမီးတော်တို့၏လည်းကောင်း၊ ဘတ္တံ- ထမင်းကို၊ ပစာပေတွာ- ချက်စေ၍၊ တွံ- သင်သည်၊ မယှံ- ငါ့အား (ငါ့အတွက်)၊ အာဟရ- ဆောင်ယူခဲ့လော့။ သော- ထိုသင်၏ တပည့်သည်၊ မမ- ငါ၏၊ ဓီတာနံ- သမီးတော်တို့အတွက် (သမီးတော်တို့အား)၊ ဟရတု- ဆောင်ယူစေလော့။" ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ။ သူဒေါ- စားဖိုသည် (ထမင်းချက်သမား)သည်၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ တဿ- ထိုဘုရားလောင်းအား၊ အာရောစေသိ- ပြောကြားပြီ။

သော- ထိုဘုရားလောင်းသည်၊ တံ- ထိုစားဖိုသည် လျှောက်ကြားသော စကားကို၊ သုတွာ- ကြားရ၍၊ "ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ မေ- ငါ၏၊ မနောရထော- စိတ်အလို (စိတ်တောင့်တမှု)သည်၊ မတ္ထကံ- အပြီးအဆုံးသို့၊ ပတ္တော- ရောက်ပြီ။ ဣဒါနိ ပန- ယခုအခါ၌ကား၊ အဟံ- ငါသည်၊ ပဘာဝတိံ- ပဘာဝတီမင်းသမီးကို၊ ဒဋ္ဌုံ- မြင်ခြင်းငှာ၊ လဘိဿာမိ- ရလတ္တံ့။" ဣတိ- ဤသို့၊ တုဋ္ဌော- အလွန်နှစ်သက်သည်ဖြစ်၍၊ တံ သဟဿံ- ထိုအသပြာတစ်ထောင်ကို၊ တဿေဝ- ထိုစားတော်ချက်အားသာလျှင်၊ ဒတွာ- ပေး၍၊ ပုနဒိဝသေ- နက်ဖြန်နေ့၌၊ ဘတ္တံ- စားတော်ထမင်းကို၊ သမ္ပာဒေတွာ- ပြည့်စုံစေ၍၊ ရညော- မင်း၏၊ ဘတ္တဘာဇနာနိ- ထမင်းခွက်တို့ကို၊ ပေသေတွာ- ပို့စေ၍၊ ရာဇဓီတာနံ- မင်းသမီးတို့၏၊ ဘတ္တကာဇံ- ထမင်းအိုးထမ်းသော ထမ်းပိုးကို၊ သယံ- မိမိကိုယ်တိုင်၊ ဂဟေတွာ- ထမ်း၍၊ ပဘာဝတိယာ- ပဘာဝတီ၏၊ ဝသနပါသာဒံ- နေရာနန်းတော်ပြသာဒ်ထက်သို့၊ အဘိရုဟိ- တက်လေပြီ။ သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ တံ ဘတ္တကာဇံ- ထိုထမင်းအိုးထမ်းသော

ထမ်းပိုးကို၊ အာဒါယ- ထမ်း၍ (ယူ၍)၊ ပါသာဒံ- နန်းတော်ပြာသာဒ်ထက်သို့၊ အဘိရုဟန္တံ- တက်လာသော ဘုရားလောင်းကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ စိန္တေသိ- ကြံပြီ။ (ကိံ စိန္တေသိ- နည်း)၊ "အယံ- ဤကုသမင်းသည်၊ အတ္တနော- မိမိအား၊ အနနုစ္ဆဝိကံ- မလျောက်ပတ်သော၊ ဒါသကမ္မကရေဟိ- ကျေးကျွန်အမှုလုပ်တို့သည်၊ ကတ္တဗ္ဗံ- ပြုအပ်သော အမှုကို၊ ကရောတိ- ပြုဘိ၏။ အဟံ ပန- ငါ(ပဘာဝတီ) သည်ကား၊ ကတိပါဟံ- နှစ်ရက်သုံးရက်ပတ်လုံး၊ တုဏှီ- ဆိတ်ဆိတ်၊ သစေ ဘဝိဿာမိ- အကယ်၍ နေချေအံ့။ 'ကုဒါနိ- ယခု အခါ၌၊ ဧသော- ဤပဘာဝတီသည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ ရောစတိ- နှစ်သက်၏။' ဣတိ- ဤသို့၊ သညီ- အမှတ်သညာ ရှိသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ကတ္ထစိ- တစ်စုံတစ်ခုသော အရပ်သို့၊ အဂန္တွာ- မသွားမူ၍၊ မံ- ငါ့ကို၊ ဩလောကေန္တော- ကြည့်လျက်၊ ဣဓေဝ- ဤအရပ်၌သာလျှင်၊ ဝသိဿတိ- နေလတ္တံ့။ ဣဒါနေဝ- ယခု၌သာလျှင်၊ တံ- ထိုကုသမင်းကို၊ အက္ကောသိတွာ- ဆဲရေး၍၊ ပရိဘာသိတွာ- ခြိမ်းခြောက် မောင်းမဲ၍၊ မုဟုတ္တမ္ပိ- တစ်ခဏမျှလည်း၊ ဣဓ- ဤအရပ်၌၊ ဝသိတုံ- နေခြင်းငှာ၊ အဒတွာ- မပေးမူ၍၊ ပလာပေဿာမိ- ပြေးစေအံ့။" ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံပြီ။ သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ ဒွါရံ- တံခါးရွက်ကို၊ အဍ္ဍဝိဝဋံ- ထက်ဝက်ပွင့်သည်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဧကံ ဟတ္ထံ- လက်တစ်ဖက်ကို၊ ကဝါဋေ- တံခါးရွက်၌၊ လဂ္ဂေတွာ- ဆွဲ၍၊ ဧကေန ဟတ္ထေန- လက်တစ်ဖက်ဖြင့်၊ အဂ္ဂဠံ- တံခါးကျည်ကို၊ ဥပ္ပီဠေတွာ- နှိပ်၍၊ (အက္ကောသေန္တော- ဆဲရေးလိုသည် ဖြစ်၍)၊ "အနုဒ္ဓဘုတေန ဟာရံ မဟန္တံ (ပ) နိစ္ဆာမိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏမဟံ ဝသန္တံ"န္တိ- "အနုဒ္ဓဘုတေန (ပ) နိစ္ဆာမိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏမဟံ ဝသန္တံ"ဟူသော၊ ဒုတိယံ- နှစ်ခုမြောက်သော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

[နှာ-၃၁၁] ၂။ ကုသ- ကုသမင်းမြတ်၊ အနုဒ္ဓဘုတေန- ကောက်သော ရာဂစိတ်ဖြင့်၊ မဟန္တံ- ကြီးစွာသော ထမ်းပိုးကို၊ ဟာရံ- ဟာရန္တော- ထမ်းလျက်၊ ဒိဝါ စ- နေ့၌လည်းကောင်း၊ ရတ္တော စ- ညဉ့်၌လည်းကောင်း၊ နိသီထကာလေ စ- ညဉ့်အခါ၌လည်းကောင်း၊ မဟန္တံ- ကြီးစွာသော ဆင်းရဲကို၊ အနုဘဝိဿသိ- အစဉ်ခံစားဘိတကား။ တွံ- သင်မင်းမြတ်သည်၊ ခိပ္ပံ- လျင်စွာ၊ ကုသာဝတိံ - ကုသာဝတီပြည်ကြီးသို့၊ ပဋိဂစ္ဆ- ပြန်လေလော့။

အဟံ- ငါသည်၊ ဒုဗ္ဗဏ္ဏံ- အဆင်းမလှသော၊ တံ- သင့်ကို၊ က္လစ- ဤငါတို့ ပြည်၌၊ ဝသန္တံ- နေသည်ကို၊ န ဣစ္ဆာမိ- အလိုမရှိ။

တဿ- ထို 'အနုဇ္ဇုဘူတေန' စသော ဂါထာ၏၊ အတ္ထော- အနက်ကို၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော- သိအပ်၏။ မဟာရာဇ- မြတ်သောမင်းကြီး၊ တွံ- သင်သည်၊ ဘတ္တကာရကော- စားဖိုသည်သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ဥဇုကေန- ဖြောင့်သော၊ စိတ္တေန- စိတ်ဖြင့်၊ ယောပိ- အကြင်သူသည်လည်း၊ တေ- သင်၏၊ သီသံ- ဦးခေါင်းကို၊ ဘိန္ဒေယျ- ခွဲရာ၏။ တဿပိ- ထိုသူ၏လည်း၊ တံ ကမ္မံ- ထိုအမှုကို၊ န ကရောသိ- မပြု။ ပန- ဆက်၍ဆိုဦးအံ့၊ အနုဇုဘူတေန- မဖြောင့်သော၊ စိတ္တေန- စိတ်ဖြင့်၊ မမတ္ထာယ- ငါ၏အကျိုးငှာ၊ မဟန္တံ- ကြီးစွာသော၊ ဧတံ ကာဇံ- ထိုထမ်းပိုးကို၊ ဟာရန္တော- ထမ်းလျက်၊ ဒိဝါ စ- နေ့၌လည်းကောင်း၊ ရတ္တော စ- ညဉ့်၌လည်းကောင်း၊ နိသီထကာလေ စ- ညဉ့်သန်းခေါင်အချိန်၌လည်းကောင်း၊[၁] မဟန္တံ- ကြီးစွာသော၊ ဒုက္ခံ- ဆင်းရဲကို၊ အနုဘဝိဿသိ- ခံစားဘိ၏။ တေန အနုဘူတေန- ထိုခံစားအပ်သော၊ ဒုက္ခေန- ဆင်းရဲဖြင့်၊ တေ- သင့်အား၊ ကိံ- အဘယ်အကျိုး ရှိအံ့နည်း။ တွံ- သင်သည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ နဂရံ- မြို့ဖြစ်သော၊ ကုသာဝတိမေဝ- ကုသာဝတီ သို့သာ၊ ပဋိဂစ္ဆ- ပြန်လေလော့။ အညံ- အခြားသော၊ အတ္တနာ- မိမိနှင့်၊ သဒိသိံ- တူမျှသော၊ အတိရသကပ္ပဝဏ္ဏသဏ္ဌာနမုခိံ- အလွန် အရသာရှိသော မုန့်ပုံသဏ္ဌာန် မျက်နှာရှိသော၊ ယက္ခိနိံ- ဘီလူးမကို၊ အဂ္ဂမဟေသိံ- မိဖုရားကြီးကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ရဇ္ဇံ- မင်းအဖြစ်ကို၊ ကာရေဟိ- ပြုစေလော့။ က္လတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက် တည်း။ နိစ္ဆာမိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏမဟံ ဝသန္တံ- နိစ္ဆာမိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏမဟံ ဝသန္တံ ဟူသည်ကား၊ အဟံ ပန- ငါသည်ကား၊ တံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏံ- ထိုမကောင်းသော အဆင်းရှိသူကို၊ တံ ဒုဿဏ္ဌိတံ- ထိုမကောင်းသော ပုံသဏ္ဌာန်ရှိသူကို၊ က္လစ- ဤငါတို့မြို့၌၊ ဝသန္တံ- နေသည်ကို၊ န ဣစ္ဆာမိ- အလိုမရှိ။ က္လတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၁။ နိသီထကာလေ-မိုးထိမှု၌ နိသီဒကာလေ-ဟု ပါဌ်များရှိပြီး ထိုအမှားအတိုင်း အနက် ပေးထား၏၊ နိသီထ-ညဉ့်သန်းခေါင် အနက်ဟောတည်း။

မချစ်ရ ငါမပြန်

သော- ထိုကုသမင်းသည်၊ "မေ- ငါသည်၊ ပဘာဝတိယာ- ပဘာဝတီ၏၊ သန္တိကာ- အထံမှ၊ ကထာ- စကားကို၊ လဒ္ဓါ- ရအပ်ပြီ။" ဣတိ- ဤသို့ တုဋ္ဌစိတ္တော- အလွန်နှစ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ (ပဘာဝတိယာ- ပဘာဝတီအား၊ ပဋိဝစနံ ကာတုံ- စကားတုံ့ပြန်ခြင်းငှာ)၊ "နာဟံ ဂမိဿာမိ ဣတော ကုသာဝတိံ (ပ) နာဟံ ရဇ္ဇေန မတ္ထိကော"တိ- "နာဟံ ဂမိဿာမိ (ပ) နာဟံ ရဇ္ဇေန မတ္ထိကော" ဟူကုန်သော၊ တိဿော ဂါထာ- သုံးဂါထာတို့ကို၊ အဘာသိ- ဆိုပြီ။

၃။ ပဘာဝတီ- ရှင်မ ပဘာဝတီ၊ တဝ- သင်၏၊ ဝဏ္ဏပလောဘိတော- လှပတင့်တယ်ခြင်းဟူသော အဆင်းဖြင့် ဖြားယောင်းအပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဣတော- ဤသင်တို့ပျော်ရာ သာဂလပြည်တော်မှ၊ ကုသာဝတိံ- ငါတို့နေရာ ကုသာဝတီပြည်သို့ အဟံ- ငါသည်၊ နာဂမိဿာမိ- မသွားတော့အံ့။ မဒ္ဒဿ- ရှင်မခမည်းတော် မဒ္ဒရာဇ်မင်း၏၊ ရမ္မေ- မွေ့လျော်တော်မူရာ ဖြစ်သော၊ နိကေတေ- ရွှေနန်းတော်၌၊ ရမာမိ- ငါမွေ့လျော်၏။ တဝ- သင့်ကို၊ ဒဿနေ- မြင်ရခြင်း၌၊ ရတော- ချစ်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ရမာမိ- ငါမွေ့လျော်၏။ ရဋ္ဌံ- သင်တို့ပျော်ရာ သာဂလပြည်ကို၊ ဟိတွာန- စွန့်ပစ်၍၊ အဟံ- ငါသည်၊ န ဂမိဿာမိ- မသွားနိုင်။

၄။ ပဘာဝတီ- ရှင်မ ပဘာဝတီ၊ တဝ- သင်၏၊ ဝဏ္ဏပလောဘိတော- ရုပ်ရည်လှသည်ဟူသော အဆင်းဖြင့် ဖြားယောင်းခဲ့ရကား၊ သမ္ဗူဠ္ဟရူပေါ- ချစ်ခင်လေးမြတ် တပ်စွန်းခြင်းဟူသော ကိလေသာဖြင့် တွေဝေသောသဘော ရှိသည် ဖြစ်၍၊ မေဒနိံ- မြေအပြင်၌၊ ဝိစရာမိ- ငါသွားအံ့။ ကုတော- အဘယ်အရပ်မှ၊ အာဂတော- လာသည်၊ အမှိ- ဖြစ်၏ဟူ၍၊ ဒိသံ- အရပ်မျက်နှာကို၊ န ဇာနာမိ- ငါမမှတ်မိပြီ။ မိဂမန္ဒလောစနေ- ယနေ့ မွေးစဖြစ်သော သမင်ငယ်၏ မျက်စိနှင့်တူသော နူးသောမျက်စိရှိထသော ပဘာဝတီ၊ အဟံ- ငါသည်၊ တယိ- သင်၌၊ မတ္တော- ချစ်ခင်လေးမြတ် တပ်စွန်းသောအားဖြင့် မေ့နလျော့သူသည်၊ အမှိ- ဖြစ်ခဲ့ပြီ။

၅။ သုဝဏ္ဏစီရဝသနေ- ရွှေချည်တို့ဖြင့် ယက်အပ်သော အဝတ် ကိုလည်း ဝတ်ထသော၊ ဇာတရူပသုမေခလေ- ရွှေပြားခါးကြိုးကိုလည်း ဆင်သော၊ သုဿောဏိ- လျပါးသေးသွယ် ငယ်သောခါးလည်း ရှိသော ရှင်မပဘာဝတီ၊ ဟိ- မှန်၏၊ တဝ- သင့်အား၊ ကာမာ- ချစ်ခင်တပ်စွန်း သောကြောင့်၊ အဟံ- ငါသည်၊ ရဇ္ဇေန- ပြည်ကြီးစည်းစိမ်ဖြင့်၊ န အတ္ထိကော- အလိုမရှိပြီ။

တတ္ထ- ထို 'နာဟံ ဂမိဿာမိ' စသော ဂါထာတို့၌၊ ရမာမီတိ- ရမာမိ ဟူသည်ကား၊ အဘိရမာမိ- အလွန်မွေ့လျော်၏။ န ဥက္ကဏ္ဌာမိ- မငြီးငွေ့။ သမ္မူဠှရူပေါတိ- သမ္မူဠှရူပေါ ဟူသည်ကား၊ ကိလေသသမ္မူဠှော- ကိလေသာဖြင့် တွေဝေသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍။ တယ'မှိ မတ္တောတိ- တယ'မှိ မတ္တော ဟူသည်ကား၊ တယိ- သင်၌၊ မတ္တော- အချစ်ဖြင့် ယစ်မူးသည်၊[၁] အမှိ- ဖြစ်၏။ ဝါ- တစ်နည်းကား၊ (အဟံ- ငါသည်၊) တယာ- သင့်ကြောင့်၊ မတ္တော- ယစ်မူးသူသည်၊ အမှိ- ဖြစ်၏။ သုဝဏ္ဏစီရဝသနေတိ- သုဝဏ္ဏစီရဝသနေ ဟူသည်ကား၊ သုဝဏ္ဏခစိတဝတ္ထဝသနေ- ရွှေဖြင့်စီချယ်သော အဝတ်ကို ဝတ်ဆင်သော ရှင်မ ပဘာဝတီ။ နာဟံ ရဇ္ဇေန မတ္ထိကောတိ- နာဟံ ရဇ္ဇေန မတ္ထိကော ဟူသည်ကား၊ အဟံ- ငါသည်၊ ရဇ္ဇေန- မင်းအဖြစ်ဖြင့်၊ န အတ္ထိကော- အလိုမရှိ။

[နှာ-၃၁၂] ဧဝံ- ဤသို့၊ ရညာ- ကုသမင်းသည်၊ ဝုတ္တေ- ပြောဆိုအပ်သော်၊ သာ- ထို ပဘာဝတီသည်၊ စိန္တေသိ- ကြံပြီ။ (ကိံ စိန္တေသိ- နည်း:)၊ "အဟံ- ငါသည်၊ ဧတံ- ဤကုသမင်းကို၊ 'ဝိပ္ပဋိသာရီ- နှလုံးမသာယာခြင်းရှိသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊' ဣတိ- ဤသို့၊ ပရိဘာသာမိ- ပြက်ရယ်ပြု၏။ အယံ ပန- ဤ ကုသမင်းသည်ကား၊ ရဇ္ဇိတွာဝ- ဘပ်မက်၍သာလျှင်၊ ကထေတိ- ပြောဆိုဘိ၏။

၁။ တယိမတ္တော၊ တယာမတ္တော-တယိ-၌ သတ္တမီဝိဘတ် အာဓာရ၊ သင့်၌မှီ၍ ငါမှာ ယစ်မူးခြင်း တွေဝေခြင်းဖြစ်ရသည်ဟု ဆိုလိုသည်၊ တယာ-၌ တတိယာဝိဘတ် အကြောင်းဟော၊ သင့်ကြောင့် ငါမှာ ယစ်မူးတွေဝေခြင်းဖြစ်ရသည်-ဟု ယူ၊ အခြား နေရာ၌ သုရာမဒေန မတ္တော၊ ယောဗ္ဗနမဒေန မတ္တော-ဟု ကရိုဏ်းအနက်လည်း ယူသေး၏။

ခေါ ပန- စင်စစ် သော်ကား၊ မံ- ငါ့ကို၊ ‘အဟံ- ငါသည်၊ ကုသရာဇာ’တိ- ကုသမင်းပါတကား’ဟု၊ ဝတွာ- ကြုံးဝါးပြောဆို၍၊ ‘ဟတ္ထေ- လက်တို့ကို၊ သစေ ဂဏှေယျ- အကယ်၍ ဆွဲကိုင်ငြားအံ့၊ ဧဝံ သန္တေ- ဤသို့ ဆွဲကိုင်သည်ရှိသော်၊ ကော- အဘယ်သူသည်၊ တံ- ထိုကုသမင်းကို၊ နိဝါရေယျ- တားမြစ်နိုင်ရာအံ့နည်း။ ကောစိ- တစ်စုံ တစ်ယောက်သော သူသည်၊ နော- ငါတို့ကို၊ ဣမံ ကထံ- ဤပြောဆိုသော စကားကို၊ သုဏေယျ- ကြားရာ၏။” ဣတိ- ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ဒွါရံ- တံခါးကို၊ ထကေတွာ- ပိတ်၍၊ သူစိံ- တံခါးကျည်ကို၊ ဒတွာ- လျှို၍၊ အန္တော- တိုက်ခန်းတွင်း၌၊ အဋ္ဌာသိ- တည်နေပြီ။ သောပိ- ထိုကုသမင်းသည်လည်း၊ ဘတ္တကာဇံ- ထမင်းအိုးထမ်းသော ထမ်းပိုးကို၊ အာဟရိတွာ- ထမ်းယူ၍၊ ဘတ္တံ- ထမင်းကို၊ ဝဍ္ဎေတွာ- ခူးခပ်စေပြီး၍၊ ရာဇဓီတရော- မင်းသမီးတို့ကို၊ ဘောဇေသိ- လုပ်ကျွေးပြီ။ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီ သည်၊ “ဂစ္ဆ- သွားချေ၊ ကုသရာဇေန- ကုသမင်းသည်၊ ပက္ကဘတ္တံ- ချက်ထား အပ်သော ထမင်းကို၊ အာဟရ- ဆောင်ချေလော့။” ဣတိ- ဤသို့ ခုဇ္ဇံ- အထိန်းတော် ခုဇ္ဇာကို ပေသေသိ- စေလိုက်ပြီ။ သာ- ထိုအထိန်းတော် ခုဇ္ဇာသည်၊ အာဟရိတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ “ဘုဉ္ဇာဟိ”တိ- စားတော်မူပါလော့ဟု၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ အဟံ- ငါသည်၊ တေန- ထိုကုသမင်းသည်၊ ပက္ကဘတ္တံ- ချက်အပ်သော ထမင်းကို၊ န ဘုဉ္ဇာမိ- မစားအံ့။ တွံ- သင်ခုဇ္ဇာသည်၊ ဘုဉ္ဇိတွာ- စား၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ လဒ္ဓနိဝါပံ- ရအပ်သော ရိက္ခာကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ ဘတ္တံ- ထမင်းကို၊ ပစိတွာ- ချက်၍၊ အာဟရ- ဆောင်ယူ ခဲ့ပါလော့။ ကုသရညော- ကုသမင်း၏၊ အာဂတဘာဝဉ္စ- လာသည်၏အဖြစ် ကိုလည်း၊ ကဿစိ- တစ်စုံတစ်ယောက်သောသူအား၊ မာ အာရောစေသိ- မပြောကြားလေလင့်။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- မှာဆိုပြီ။

ခုဇ္ဇာ- အထိန်းတော် ခုဇ္ဇာသည်၊ တတော- ထိုနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ တဿာ- ထိုပဘာဝတီ၏၊ ကောဋ္ဌာသံ- အစုကို၊ အာဟရိတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ သယံ- မိမိကိုယ်တိုင်၊ ဘုဉ္ဇတိ- စား၏။ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ကောဋ္ဌာသံ- အစုကို၊ တဿာ- ထိုပဘာဝတီအား၊ ဥပနေတိ- ဆက်ကပ်၏။ ကုသရာဇာပိ- ကုသမင်းသည်လည်း၊ တတော- ထိုနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ တံ- ထိုပဘာဝတီကို၊ ပဿိတုံ- မြင်ခြင်းငှာ၊ အလဘန္တော- မရသည်ရှိသော်၊ စိန္တေသိ- ကြံပြီ။ (ကိံ စိန္တေသိ- နည်း)၊

“ပဘာဝတိယာ- ပဘာဝတီသည်၊ မယိ- ငါ၌၊ သိနေဟော- ချစ်ခြင်းသည်၊ အတ္ထိ နု ခေါ- ရှိဦး မည်လော။ ဥဒါဟု- ထိုသို့မဟုတ်မူ၊ သိနေဟော- ချစ်ခြင်းသည်၊ နတ္ထိ နု ခေါ- မရှိပြီလော။ နံ- ထိုပဘာဝတီကို၊ ဝီမံသိဿာမိ- စုံစမ်းအံ့။” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံတော်မူပြီ။ သော ပန- ထိုကုသမင်းသည်ကား၊ ရာဇမိတရော- မင်းသမီးတို့ကို၊ ဘောဇေတွာ- ကျွေးပြီး၍၊ ဘတ္တကာဇံ- ထမင်းထမ်းပိုးကို၊ အာဒါယ- ထမ်း၍၊ နိက္ခန္တော- ထွက်ခဲ့သည်ရှိသော်၊ တဿာ- ထိုပဘာဝတီ၏၊ ဂဗ္ဘဒွါရေ- တိုက်ခန်း တံခါးအနီး၌၊ ပါသာဒတလေ- ပြာသာဒ်အပြင်သို့၊ ပါဒေန- ခြေဖြင့်၊ ပဟရိတွာ- ခတ်၍၊ ဘာဇနာနိ- အိုးခွက်တို့ကို၊ ဃဋ္ဋေတွာ- လိမ့်စေ၍၊ နိတ္ထုနိတွာ- ညည်းတွား၍၊ ဝိသညီ- ကင်းသော အမှတ်သညာရှိသည် (ဝါ) မိန်းမောတွေဝေသည်၊ ဟုတွာ ဝိယ- ဖြစ်သကဲ့သို့၊ အဝကုဇ္ဇော- အောက်သို့ မျက်နှာမူသည် ဖြစ်၍၊ (ဝါ- မှောက်သည် ဖြစ်၍) ပတိ- လဲကျပြီ။

ပဘာဝတီ တံတွေးထွေးခံရ

သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ တဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ နိတ္ထုနိတသဒ္ဒေန- ညည်းညူသံကြောင့်၊ ဒွါရံ- တံခါးကို၊ ဝိဝရိတွာ- ဖွင့်၍၊ တံ- ထိုကုသမင်းကို၊ ဘတ္တကာဇေန- ထမင်းထမ်းပိုးနှင့်တကွ၊ ဩတ္ထတံ- ဖိမိသည်ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ “အယံ- ဤကုသမင်းသည်၊ သကလဇမ္ဗုဒီပေ- အလုံးစုံသော ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း၌၊ အဂ္ဂရာဇာ- မြတ်သော မင်းသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊) မံ- ငါ့ကို၊ နိဿာယ- မှီ၍၊ ရတ္တိန္ဒိဝံ- ညဉ့်နေ့ပတ်လုံး၊ ဒုက္ခံ- ဆင်းရဲကြီးစွာ၊ အနုဘောတိ- ခံစားရ၏။ သုခုမာလတာယ- နူးညံ့သိမ်မွေ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ဘတ္တကာဇေန- ထမင်းထမ်းပိုးဖြင့်၊ အဝတ္ထတော- ဖုံးအုပ်သောအားဖြင့် (ဖိလျက်)၊ ပတတိ- လဲကျ၏။ ဇီဝတိ နု ခေါ- အသက်ရှင်ပါသေးသလော။ နော ဝါ ဇီဝတိ- အသက် မရှင်ပြီလော။” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံပြီ။ သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ ဂဗ္ဘတော- တိုက်ခန်းမှ၊ နိက္ခမိတွာ- ထွက်၍၊ တဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ နာသဝါတံ- နှာခေါင်းလေကို၊ ဥပဓာရေတုံ- စုံစမ်းခြင်းငှာ၊ ဂီဝံ- လည်ကို၊ ပသာရေတွာ- ဆန့်၍၊ မုခံ- မျက်နှာကို၊ ဩလောကေသိ- ကြည့်ပြီ။ သော- ထိုကုသမင်းသည်၊ မုခပူရံ- ခံတွင်းပြည့်အောင်၊ ခေဠံ- တံထွေးကို၊ ဂဟေတွာ- ငုံ၍၊ တဿာ- ထိုပဘာဝတီ၏၊ သရီရေ- ကိုယ်၌၊ ပါတေသိ- ကျစေပြီ (ဝါ- ထွေးပြီ)။ သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ တံ- ထိုကုသမင်းကို၊ ပရိဘာသိတွာ- ဆဲရေး၍၊ ဂဗ္ဘံ-

တိုက်ခန်းထဲသို့ ပဝိသိတွာ- ဝင်၍၊ အဓုဝိဝဋ္ဋ- ထက်ဝက်ဖွင့်နေသော၊ ဒွါရ- တံခါး ရွက်ကို၊ ထကေတွာ- ပိတ်၍၊ ဌိတာ- တည်လျက်၊ (ပရိဒေဝန္တာ- ငိုကြွေးမြည်တမ်း လိုသည် ဖြစ်၍)၊ "အဗ္ဘုတိ တဿ ဘော ဟောတိ၊ (ပ) အကန္တံ ကန္တ မိစ္ဆာသီ"တိ- "အဗ္ဘုတိ တဿ ဘော ဟောတိ၊ (ပ) အကန္တံ ကန္တ မိစ္ဆာသီ"ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၆။ ဘော- အို အချင်းတို့၊ ယော- အကြင်သူသည်၊ အနိစ္ဆန္တံ- အလိုမရှိအပ်သည်ကို၊ ဣစ္ဆတိ- အလိုရှိ၏။ တဿ- ထိုသူ၏၊ အဗ္ဘုတိ- အစီးအပွါးမရှိခြင်းသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ ရာဇ- ကုသမင်း၊ တွံ- သင်သည်၊ အကာမံ- အလိုမရှိအပ်သည်ကို၊ ကာမေသိ- အလိုရှိ၏။ အကန္တံ- မနှစ်လိုအပ်သည်ကို၊ ကန္တ- နှစ်လိုအံ့သောငှာ၊ ဣစ္ဆသိ- အလိုရှိ၏။

တတ္ထ- ထိုအဗ္ဘုတိ စသော ဂါထာ၌၊ အဗ္ဘုတီတိ- အဗ္ဘုတိ ဟူသည်ကား၊ အဘူတိ- အစီးအပွားမရှိခြင်းတည်း။ အဝုဍ္ဎိ- ကြီးပွားတိုးတက်ခြင်းမရှိသည်။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

မကြိုက်ကြိုက် ရဖို့သာ ပဓာန

သော ပန- ထိုကုသမင်းသည်ကား၊ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တတာယ- တပ်မက်သော စိတ်ရှိ သည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ အက္ကောသိယမာနောပိ- ဆဲရေးအပ်သော်လည်း၊ ပရိဘာသိယမာနောပိ- ခြိမ်းခြောက်မောင်းမဲအပ်သော်လည်း၊ ဝိပ္ပဋိသာရံ- နှလုံး မသာယာခြင်းကို၊ အနုပ္ပါဒေတွာဝ- မဖြစ်စေမူ၍သာလျှင်၊ (ပဘာဝတိယာ- အား၊ ပဋိဘာသေတုကာမော- စကားပြန်ပြောလိုသည်ဖြစ်၍)၊ "အကာမံ ဝါ သကာမံ ဝါ၊ (ပ) အလာဘော တတ္ထ ပါပကော"တိ- "အကာမံ ဝါ သကာမံ ဝါ၊ (ပ) အလာဘော တတ္ထ ပါပကော"ဟူသော၊ အနန္တရ- အခြားမဲ့ဖြစ်သော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၇။ အယျေ- ရှင်မ ပဘာဝတီ၊ ယော နရော- အကြင်သူသည်၊ အကာမံ ဝါ- အလိုမရှိသည်လည်းဖြစ်သော၊ သကာမံ ဝါ- အလိုရှိသည်လည်း ဖြစ်သော၊ ပိယံ- မိမိသည် ချစ်အပ်သောသူကို၊ လဘတေ- ရ၏။ ဧတ္ထ- ဤသို့ ချစ်အပ်သောသူကို ရရာ၌၊ လာဘံ- ရသူကို၊ ပသံသာမ-

ခိုးမွမ်းကုန်၏။ တတ္ထ- ထိုချစ်အပ်သူကို မရရာ၌၊ အလာဘော- မရသူသည်၊ ပါပကော- လူညံ့တည်း။

ကုသမင်းနှင့် ပဘာဝတီ အပြန်အလှန် ပြောကြပုံ

[နှာ-၃၁၃] သာပိ- ထိုပဘာဝတီသည်လည်း၊ တသ္မိံ- ထိုကုသမင်းသည်၊ ဧဝံ- ဤသို့ ကထေန္တေပိ- မစွန့်မူ၍ နှစ်သက်ဖွယ်သော စကားကို ဆိုသော်လည်း၊ အနောသက္ကိတွာ- မဆုတ်နစ်မူ၍၊ ထဒ္ဓတရဝစနံ- အထူးသဖြင့် ခက်ထန်သော စကားကို၊ ဝတွာ- ဆို၍၊ ပလာပေတုကာမော- ပြေးစေခြင်းငှာ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍ "ပါသာဏသာရံ ခဏာသိ၊ (ပ) ယော အနိစ္ဆန္တမိစ္ဆသီ"တိ- "ပါသာဏသာရံ ခဏာသိ၊ (ပ) ယော အနိစ္ဆန္တ မိစ္ဆသိ"ဟူသော၊ ဣတရံ- တစ်ပါးသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၈။ ယော ရာဇ- အို ကုသမင်း၊ ယော တွံ- အကြင်သင်သည်၊ အနိစ္ဆန္တံ- အလိုမတူသော ငါ့ကို၊ ဣစ္ဆသိ- အလိုရှိဘိ၏။ သော တွံ- ထိုသင်သည်၊ ကဏိကာရဿ ဒါရုနာ- မဟာလှေကားသားဖြင့်၊ ပါသာဏသာရံ- အနှစ်ပြည့်သော ကျောက်ကို၊ ခဏာသိ- တူးဘိ၏။ ဝါတံ- လေကို၊ ဇာလေန- ကွန်ဖြင့်၊ ဗာဓေသိ- ဖွဲ့ထောင်ဘိ၏။

တတ္ထ- ထို"ပါသာဏသာရံ" စသော ဂါထာ၌၊ ကဏိကာရဿ ဒါရုနာတိ- ကဏိကာရဿ ဒါရုနာ ဟူသည်ကား၊ ကဏိကာရကဋ္ဌေန- မဟာလှေကားသားဖြင့်၊ ဗာဓေသီတိ- ဗာဓေသိ ဟူသည်ကား၊ ဗန္ဓသိ- နှောင်ဖွဲ့ဘိ၏။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

တံ- ထိုစကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ ရာဇာ- ကုသမင်းသည်၊ (ပဋိဝါဒံ ကတ္တုကာမော- စကားတုံ့ကို ချေပလိုသည်ဖြစ်၍၊) "ပါသာဏော နူန တေ ဟဒယေ (ပ) ရာဇာ ဟောမိ တဒါ ကုသော"တိ- "ပါသာဏော နူန တေ ဟဒယေ (ပ) ရာဇာ ဟောမိ တဒါ ကုသော" ဟူကုန်သော၊ တိဿော ဂါထာယော- သုံးဂါထာတို့ကို၊ အဘာသိ- ဆိုပြီ။

၉။ မုဒုလက္ခဏေ- နူးညံ့စွာသော မိန်းမတို့၏လက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံသော ရှင်မပဘာဝတီ၊ တေ- သင်၏၊ ဟဒယေ- နှလုံး၌၊ ပါသာဏော- ကျောက်

ဖျာကို၊ ဩဟိတော နူန- ထားအပ်လေသလော။ တိရောဇနပဒါ- ဇနပုဒ်တစ်ပါးမှ၊ အာဂတော- ရောက်လာသော၊ ယော အဟံ- အကြင်ငါသည်၊ တေ- သင်၏၊ သန္တိကေ- အထံ၌၊ သာတံ- ချမ်းသာကို၊ န ဝိန္ဒာမိ- မရပါ။

၁၀။ မုဒုလက္ခဏေ- နူးညံ့လှစွာသော မိန်းမတို့၏လက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံသော ရှင်မပဘာဝတီ၊ ယဒါ- အကြင်အခါ၌၊ ရာဇပုတ္တီ- မင်းသမီးဖြစ်သော ရှင်မပဘာဝတီသည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ ဘကုဋိံ ကတွာ- မျက်မှောင်တကြုတ်ကြုတ်ပြု၍၊ ဥဒိက္ခတိ- ကြည့်၏။ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ အဟံ- ငါသည်၊ မဒ္ဒဿ ရညော- မဒ္ဒရာဇ်မင်း၏၊ အန္တေပုရေ- နန်းတော်တွင်း၌၊ အာဠာရိကော ဝိယ- စားတော်ချက်၏ ကျွန်ကဲ့သို့၊ ဟောမိ- ဖြစ်ရချေ၏။

၁၁။ မုဒုလက္ခဏေ- နူးညံ့လှစွာသော မိန်းမတို့၏ လက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံသော ရှင်မပဘာဝတီ၊ ယဒါ- အကြင်အခါ၌၊ ရာဇပုတ္တီ- မင်းသမီးဖြစ်သော ရှင်မပဘာဝတီသည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ ဥမှယမာနာ- ရယ်ရွှင်မြူးလျက်၊ ဥဒိက္ခတိ- ကြည့်၏။ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ အာဠာရိကော ဝိယ- စားတော်ချက်၏ ကျွန်ကဲ့သို့ န ဟောမိ- ငါမဖြစ်ရပေ။ တဒါ- ထိုသို့ ရယ်မြူးလျက်ကြည့်သော အခါ၌၊ ကုသောရာဇာ ဝိယ- ကုသမင်းကဲ့သို့၊ ဟောမိ- ဖြစ်ရပေ၏။

တတ္ထ- ထိုပါဠိတော် စသော ဂါထာတို့၌၊ မုဒုလက္ခဏေတိ- မုဒု လက္ခဏေ ဟူသည်ကား၊ မုဒုနာ- နူးညံ့သော၊ က္ကတ္ထိလက္ခဏေန- မိန်းမ၏ လက္ခဏာနှင့်၊ သမန္နာဂတေ- ပြည့်စုံသော ရှင်မပဘာဝတီ။ ယောတိ- ယော ဟူသည်ကား၊ ယော အဟံ- အကြင်ငါသည်၊ တိရောရဋ္ဌာ- တိုင်းတစ်ပါးမှ၊ အာဂတော- လာရောက်၍၊ တဝ- သင်၏၊ သန္တိကေ- အထံ၌၊ ဝသန္တော- နေစဉ်၊ ပဋိသန္ထာရမတ္တံ- စကားတုံ့မျှဖြစ်သော၊ သာတံပိ- သာယာဖွယ်ကိုလည်း၊ န လဘာမိ- မရ၊ သော အဟံ- ထိုငါသည်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ မညာမိ- မှတ်ထင်၏။ မယိ- ငါ့အပေါ်၌၊ သိနေဟုပ္ပတ္တိ နိဝါရဏာယ- ချစ်ခြင်း၏ဖြစ်ခြင်းကို တားမြစ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ တဝ- သင်၏၊ ဟဒယေ- နှလုံး၌၊ ပါသာဏော- ကျောက်ကို၊ ဌပိတော နူန- ထားအပ်လေသလော။ ဘကုဋိံ ကတွာတိ- ဘကုဋိံ ကတွာ ဟူသည်ကား၊ ကောဓဝသေန- အမျက်၏အစွမ်းဖြင့်၊ ဝလိဝိသမံ- အရေးအတွန့်တို့ဖြင့်မညီမျှသော၊ နလာဋံ- နဖူးကို၊ ကတွာ- ပြု၍။

အာဠ္ဌာရိကောတိ- အာဠ္ဌာရိကောဟူသည်ကား၊ ဘတ္တကာရကော- စားဖိုသည် သည်။ တသို့ ခဏေ- ထိုမျက်မှောင်ကြုတ်၍ ကြည့်သော ခဏ၌၊ အဟံ- ငါသည်၊ မဒ္ဒရညော- မဒ္ဒတိုင်းမင်း၏၊ အန္တေပုရေ- နန်းတွင်း၌၊ ဘတ္တကာရကဒါသော ဝိယ- စားဖိုသည်ကျွန်ကဲ့သို့၊ ဟောမိ- ဖြစ်ရလေ၏။ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒတိ- ဆို၏။ ဥမ္မယမာနာတိ- ဥမ္မယမာနာ ဟူသည်ကား၊ ပဟဋ္ဌာကာရံ- ရွှင်လန်းသော အမူအရာကို၊ ဒဿေတွာ- ပြ၍၊ ဟသမာနာ- ရယ်ရွှင်လျက်။ ရာဇာ ဟောမီတိ- ရာဇာ ဟောမိ ဟူသည်ကား၊ တသို့ ခဏေ- ထိုပြုံးရယ်၍ ကြည့်သောခဏ၌၊ အဟံ- ငါသည်၊ ကုသာဝတီနဂရေ- ကုသာဝတီမြို့၌၊ ရဇ္ဇံ- မင်းအဖြစ်ကို၊ ကာရေန္တော- ပြုစေသော၊ ရာဇာ ဝိယ- မင်းကဲ့သို့၊ ဟောမိ- ဖြစ်၏။ ဘဒ္ဒေ- ရှင်မ၊ ကဿာ- အဘယ့်ကြောင့်၊ (တွံ- သင်သည်)၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဖရုသာ- ကြမ်းတမ်းသည်၊ အသိ- ဖြစ်သနည်း။ ဣတော- ဤအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ ဧဝရူပံ- ဤသို့ ကြမ်းတမ်းသော အမှုကို၊ မာ ကရိ- မပြုပါလင့်။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ တဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုတွာ- ကြားရ၍၊ "အယံ- ဤကုသမင်းသည်၊ အတိဝိယ- အလွန်လျှင်၊ အလ္လီယိတွာ- ကပ်ငြိစွဲလန်း၍၊ ကထေတိ- ဆို၏။ အဟံ- ငါသည်၊ မုသာဝါဒံ- မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောဆိုခြင်းကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဥပါယေန- တစ်ခုသော နည်းလမ်းဖြင့်၊ နံ- ထိုကုသမင်းကို၊ ဣတော- ဤနေပြည်တော်မှ၊ ပလာပေဿာမိ- ပြေးစေအံ့။" ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံပြီ။ စိန္တေတွာ- ကြံပြီး၍၊ ပလာပေတုကာမာ- ပြေးစေ လိုသည် ဖြစ်၍၊ "သစေ ဟိ ဝစနံ သစ္စံ၊ (ပ) ကာမံ ဆိန္ဒန္တု သတ္တဓာ"တိ- "သစေ ဟိ ဝစနံ သစ္စံ၊ (ပ) ကာမံ ဆိန္ဒန္တု သတ္တဓာ"ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

[နှာ-၃၁၄] ၁၂။ ရာဇ- ကုသမင်းမြတ်၊ နေမိတ္တာနံ- နိမိတ်ကို သိသောသူတို့၏၊ ဝစနံ- စကားသည်၊ သစ္စံ- မှန်သည်၊ သစေ ဘဝိဿတိ- အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့။ ကာမံ- စင်စစ်၊ မေ- ငါ၏၊ ကာယံ- ကိုယ်ကို၊ သတ္တဓာ- ခုနစ်ပိုင်း၊ ဆိန္ဒန္တု- ဖြတ်စေကာမူ၊ တွံ- သင်သည်၊ မေ- ငါ၏၊ ပတိ- လင်သည်၊ နေဝ အဿ- မဖြစ်ရာ။ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒိံသု- ဖတ်ဆိုကြ ကုန်ပြီ။

တသ္မာ- ထို 'သစေ ဟိ' စသော ဂါထာ၏၊ အတ္ထော- အနက်ကို၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော- သိအပ်၏။ မဟာရာဇ- မြတ်သောမင်းကြီး၊ မယာ- ငါသည်၊ (ပုဋ္ဌိတာ- ၌စပ်) "အယံ ကုသရာဇာ- ဤကုသမင်းသည်၊ မယှံ- ငါ၏၊ ပတိ- လင်သည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ့်လော၊ န ဘဝိဿတိ- မဖြစ်လတ့်လော။" ဣတိ- ဤသို့၊ ဗဟူ- များစွာကုန်သော၊ နိမိတ္တပါဌကာ- နိမိတ်ဖတ်သူတို့ကို၊ ပုဋ္ဌိတာ- မေးအပ်ပြီ။ တေ- ထိုနိမိတ်ဖတ်သူတို့သည် (ဝဒိံသု-၌စပ်)၊ "ကာမံ- စင်စစ်၊ မံ- ငါကို၊ သတ္တဓာ- ခုနစ်ပိုင်း၊ ဆိန္ဒန္တု- ဖြတ်စေဦးလော့၊ တွံ- သင်သည်၊ မေ- ငါ၏၊ ပတိ- လင်သည်၊ နေဝ ဘဝိဿသိ ကိရ- မဖြစ်လတ့်တဲ့၊" ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒိံသု- ပြောကြကုန်ပြီ၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

[နှာ-၃၁၄] တံ- ထိုစကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ ရာဇာ- ကုသမင်းသည်၊ တံ- ထိုစကားကို၊ ပဋိဗာဟန္တော- ပယ်လို(တားမြစ်လို)သည်ဖြစ်၍၊ "ဘဒ္ဒေ- ရှင်မ ပဘာဝတီ၊ မယာပိ- ငါသည်လည်း၊ အတ္တနော- မိမိတို့၏၊ ရဋ္ဌေ- ကုသဝတီ ပြည်ကြီး၌၊ နေမိတ္တကာ- နိမိတ်ဖတ်တတ်ကုန်သော သူတို့ကို၊ ပုဋ္ဌိတာ- မေးအပ် ကုန်ပြီ။ တေ- ထိုနိမိတ်ဖတ်တတ်ကုန်သူတို့သည်၊ 'သီဟဿရကုသရာဇတော- ခြင်္သေ့မင်းအသံနှင့်တူသော အသံရှိသော ကုသမင်းကို၊ အညတြ- ထား၍၊ အညော- ကုသမင်းမှ တစ်ပါးသော၊ တဝ- သင့်အား၊ ပတိနာမ- လင်မည်သည်၊ နတ္ထီ'တိ- မရှိဟူ၍၊ ဗျာကရိံသု- ဖတ်ဆိုကြကုန်ပြီ။ အဟမ္ပိ- ငါသည်လည်း၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ဉာဏဗလနိမိတ္တေန- ဉာဏ်အားဟူသော နိမိတ်ဖြင့်၊ ဧဝမေဝ- ဤအတူသာလျှင်၊ ကထေသိ- ဖတ်ဆိုပြီ။" ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- ဆို၍၊ (တံ- ထိုအကြောင်းကို၊ ပဋိဘာဝေတုကာမော- ပြန်ကြားလိုသည် ဖြစ်၍)၊ "သစေ ဟိ ဝစနံ သစ္စံ၊ (ပ) အညော သီဟဿရော ကုသာ"တိ- "သစေ ဟိ ဝစနံ သစ္စံ၊ (ပ) အညော သီဟဿရော ကုသာ" ဟူသော၊ အနန္တရံ- အခြားမဲ့ ဖြစ်သော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၁၃။ အယျေ- ရှင်မ ပဘာဝတီ၊ အညေသံ- ငါမှတစ်ပါးသောနိမိတ် ဖတ်တတ်သောသူတို့၏၊ ဝစနံ ဝါ- စကားသည်လည်းကောင်း၊ ယဒိ- ထို့အပြင် မမ ဝစနံ ဝါ- ငါ့စကားသည်လည်းကောင်း၊ သစ္စံ- မှန်သည်၊ သစေ သိယာ- အကယ်ဖြစ်၍ငြားအံ့၊ ဧဝံ- ဤသို့ဖြစ်သည်ရှိသော်၊ သီဟဿရာ-

ခြသေ့်မင်းအသံနှင့် တူသောအသံရှိသော၊ အညောကုသာ-
ကုသမင်းမှတစ်ပါးသော၊ တယှံ- သင်အား၊ ပတိ- လင်သည်၊ နေဝ အတ္ထိ-
မရှိသည်သာလျှင်တည်း။

တဿ- ထိုသစေ ဟိ စသောဂါထာ၏၊ အတ္ထော- အနက်ကို၊ ဧဝံ- ဤသို့၊
ဝေဒိတဗ္ဗော- သိအပ်၏။ ဟိ- အမှန်ကိုဆိုဦးအံ့၊ အညေသံ- အခြား ကုန်သော၊
နေမိတ္တာနံ- နိမိတ်ဖတ်သူတို့၏၊ ဝစနံ- စကားသည်၊ ယဒိ သစ္စံ- မှန်မူလည်း မှန်ရာ၏။
ဝါ- ထို့အပြင်၊ မမ- ငါ၏၊ ဝစနံ- စကားသည်၊ ယဒိ သစ္စံ- မှန်မူလည်း မှန်ရာ၏။
တဝ- သင့်အတွက်၊ အညော- ငါမှတစ်ပါးသော၊ ပတိ နာမ- လင်မည်သည်၊ နတ္ထိ-
မရှိ။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ တဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုတွာ-
ကြား၍၊ "ဣမံ- ဤမင်းကို၊ လဇ္ဇာပေတုံ ဝါ- ရှက်စေခြင်းငှာလည်းကောင်း၊
ပလာပေတုံ ဝါ- ပြေးစေခြင်းငှာလည်းကောင်း၊ န သက္ကာ- မတတ်ကောင်း၊ မေ-
ငါ့အား၊ ဣမိနာ- ဤကုသမင်းဖြင့်၊ ကိံ- အဘယ် အကျိုးရှိအံ့နည်း။" ဣတိ- ဤသို့၊
ဒွါရံ- တံခါးကို၊ ပိဓာယ- ပိတ်၍၊ အတ္တာနံ- မိမိကိုယ်ကို၊ န ဒဿေသိ- မပြပြီ။
သောပိ- ထိုကုသမင်းသည်လည်း၊ ကာဇံ- ထမ်းပိုးကို၊ ဂဟေတွာ- ထမ်း၍၊ ဩတရိ-
ဆင်းသွားရပြီ။ တတော- ထိုနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ တံ- ထိုပဘာဝတီကို၊ ဒဋ္ဌုံ-
မြင်ခြင်းငှာ၊ န လဘတိ- မရ။ ဘတ္တကာရကကမ္မံ- စဖိုသည်အမှုကို၊ ကရောန္တော-
ပြုလျက်၊ အတိဝိယ- အလွန်လျှင်၊ ကိလမတိ- ပင်ပန်း၏။ ဘုတ္တပါတရာသော-
စားအပ်ပြီးသော နံနက်စာထမင်းရှိသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ ဒါရူနိ- ထင်းတို့ကို၊
ဖာလေတိ- ခွဲရ၏။ ဘာဇနာနိ- အိုးခွက်တို့ကို၊ ဓောဝတိ- ဆေးရ၏။ ကာဇေန-
ထမ်းပိုးဖြင့်၊ ဥဒကံ- ရေကို၊ အာဟရတိ- ထမ်းရ၏။ သယန္တော- အိပ်သည်ရှိသော်၊
အမ္ဗဏပိဋ္ဌေ- ထမင်းပွဲခုံ၏ ကြမ်းပြင်၌၊ (ထမင်းတင်သော အင်းပျဉ်၌)၊ သယတိ-
အိပ်ရ၏။ ပါတော- နံနက်စောစော၌၊ ဝုဋ္ဌာယ- ထ၍၊ ယာဂုအာဒီနိ- ဆန်ပြုတ်
အစရှိသည်တို့ကို၊ ပစတိ- ချက်ပြုတ်ရ၏၊ ဟရတိ- ထမ်းယူ ပို့ဆောင်ရ၏၊
ဘောဇေတိ- ကျွေးမွေးရ၏၊ နန္ဒိရာဂံ- မိန်းမ၌ ချစ်ကြိုက် နှစ်သက်ခြင်းတည်း ဟူသော
ရာဂကို၊ နိဿာယ- မှီ၍၊ အတိဒုက္ခံ- အလွန်ဆင်းရဲခြင်းကို၊ (ဆင်းရဲကြီးစွာ)၊
အနုဘောတိ- ခံစားရ၏၊ သော- ထိုကုသမင်းသည်၊ ဧကဒိဝသံ- တစ်နေ့သ၌၊

ဘတ္တဂေဟာ ဒွါရေန- စဖိုအိမ်တံခါးဝဖြင့်၊ ဂစ္ဆန္တိ- သွားသော၊ ခုဇ္ဇံ- အထိန်းတော် ခုဇ္ဇာကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ ပက္ကောသိ- ခေါ်ပြီ၊ သာ- ထိုအထိန်းတော် ခုဇ္ဇာသည်၊ ပဘာဝတိယာ- ပဘာဝတီမှ၊ ဘယေန- ကြောက်သောကြောင့်၊ တဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္တုံ- သွားခြင်းငှာ၊ အဝိသဟန္တီ- မဝံ့သည်ဖြစ်၍၊ တုရိတတုရိတာ ဝိယ- အလွန်လျင်လိုသကဲ့သို့၊ ဂစ္ဆတိ- သွား၏၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ နံ- ထိုခုဇ္ဇာသို့၊ ဝေဂေန- လျင်မြန်စွာ၊ ဥပဂန္တွာ- ချဉ်းကပ်၍၊ "ခုဇ္ဇေ"တိ- ခုဇ္ဇာဟူ၊ အာဟ- ခေါ်ပြီ။

ခုဇ္ဇာကို ကပ်၍ ပြောသည်

သာ- ထိုခုဇ္ဇာသည်၊ နိဝတ္တိတွာ- ပြန်လည်၍၊ ဌိတာ- ရပ်လျက်၊ "ဧသော- ဤသူသည်၊ ကော- အဘယ်သူနည်း၊" ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- ဆို၍၊ "တုမှာကံ- အရှင်မင်းကြီးတို့၏၊ သဒ္ဒံ- စကားသံကို၊ န သုဏာမိ- မကြားဝံ့၊" ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ နံ- ထိုခုဇ္ဇာကို၊ "ခုဇ္ဇေ- အထိန်းတော်ခုဇ္ဇာ၊ တွမ္ပိ- သင်သည်လည်းကောင်း၊ သာမိနီပိ- သင့်သခင်မပဘာဝတီသည်လည်းကောင်း၊ တေ ဥဘောပိ- ထိုနှစ်ယောက်စလုံးတို့သည်လည်း၊ အတိဝိယ- အလွန်လျှင်၊ ထဒ္ဓါ- ခိုင်မာကုန်၏၊ ဧတ္တကံ ကာလံ- ဤမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး၊ တုမှာကံ- သင်တို့၏၊ သန္တိကေ- အထံ၌၊ ဝသန္တော- နေပါလျက်၊ အာရောဂျသာသနမတ္တမ္ပိ- အနာကင်းခြင်းဟူသော သတင်းစကားမျှကိုလည်း၊ န လဘာမိ- မရပါ၊ ဒေယျဓမ္မံ ပန- ပေးကမ်းအပ်သော လက်ဆောင်(ပစ္စည်းဝတ္ထု)ကိုကား၊ ကိံ ဒဿထ- အဘယ်မှာ ပေးပါကုန်အံ့နည်း၊ ဧတံ (သင်တို့၏) ဤအမှုသည်၊ တာဝတိဋ္ဌတု- ထားဘိဦး၊ အပိ- စင်စစ်သော်ကား၊ မေ- ငါ့အား၊ ပဘာဝတိံ- ပဘာဝတီကို၊ မုဒုကံ- နူးညံ့အောင်၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဒဿေတုံ- ပြခြင်းငှာ၊ သက္ခိဿသိ- တတ်နိုင်ပါမည်လော၊" ဣတိ- ဤသို့၊ [နှာ-၃၁၅] အာဟ- ဆိုပြီ၊ သာ- အထိန်းတော် ခုဇ္ဇာသည်၊ "သာဓု"တိ- ကောင်းပြီဟူ၊ သမ္ပဋိစ္ဆိ- ဝန်ခံပြီ၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ နံ- ထိုဝန်ခံသော အထိန်းတော် ခုဇ္ဇာကို၊ (တွံ- သင်သည်၊) မေ- ငါ့အား၊ တံ- ထိုပဘာဝတီကို၊ ဒဿေတုံ- ပြခြင်းငှာ၊ သစေ သက္ခိဿသိ- အကယ်၍ တတ်နိုင်အံ့၊ (ဧဝံ သန္တေ- ဤသို့ တတ်နိုင်သည် ရှိသော်၊) တေ- သင်အား၊ ခုဇ္ဇဘာဝံ- ကျွန်အဖြစ် ကို၊ ဥဇုကံ- ဖြောင့်ဖြောင့်(တော်လှန်သည်)ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဂီဝေယျကံ- လည်ဆွဲတန်ဆာကို၊

ဒဿာမိ- ငါပေးအံ့၊" ဣတိ- ဤသို့ ပလောဘေန္တော- ဖြားယောင်းလိုသည် ဖြစ်၍- "နေကျံ့ ဂိဝံ တေ ကာရေဿံ၊ (ပ) ပါဏိဟိ ဥပသမ္ဘုသေ"တိ- "နေကျံ့ ဂိဝံ တေ ကာရေဿံ၊ (ပ) ပါဏိဟိ ဥပသမ္ဘုသေ"ဟူကုန်သော၊ ပဥ္စဂါထာ ယောငါးဂါထာတို့ကို၊ အဘာသိ- ဆိုပြီ။

၁၄။ ခုဒ္ဒေ- မိခင်ခုဋ္ဌာ၊ နာဂနာသူရု- ဆင်နှာမောင်းနှင့်တူသော ပေါင်ရှိသော၊ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီသည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ သစေ ဩလောကေယျ- အကယ်၍ ကြည့်ငြားအံ့၊ ကုသာဝတီံ- ကုသာဝတီပြည်သို့၊ ပတ္တာ- ရောက်၍၊ တေ- သင်အတွက်၊ နေကျံ့-ရွှေစင်ဖြင့်ပြီးသော၊ ဂိဝံ- လည်ရွဲတန်ဆာကို၊ ကာရေဿံ- ပြုစေအံ့။

၁၅။ ခုဒ္ဒေ- အထိန်းတော်ခုဋ္ဌာ၊ နာဂနာသူရု- ဆင်နှာမောင်းနှင့် တူသော ပေါင်ရှိသော၊ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီသည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ သစေ အာလပေယျ- အကယ်၍စကားပြောငြားအံ့၊ ကုသာဝတီံ- ငါနေရာ ကုသာဝတီပြည်သို့၊ ပတ္တာ- ရောက်၍၊ တေ- သင်အတွက်၊ နေကျံ့-ရွှေစင်ဖြင့်ပြီးသော၊ ဂိဝံ- လည်ရွဲတန်ဆာကို၊ ကာရေဿံ- ပြုစေအံ့။

၁၆။ ခုဒ္ဒေ- အထိန်းတော်ခုဋ္ဌာ၊ နာဂနာသူရု- ဆင်နှာမောင်းနှင့် တူသော ပေါင်ရှိသော၊ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီသည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ သစေ ဥမှာယေယျ- အကယ်၍ဖြည်းညှင်းသာယာစွာ ရယ်ငြားအံ့၊ ကုသာဝတီံ- ငါနေရာ ကုသာဝတီပြည်သို့ ပတ္တာ- ရောက်၍၊ တေ- သင့်အတွက်၊ နေကျံ့-ရွှေစင်ဖြင့်ပြီး သော၊ ဂိဝံ- လည်ရွဲတန်ဆာကို၊ ကာရေဿံ- ပြုစေအံ့။

၁၇။ ခုဒ္ဒေ- အထိန်းတော်ခုဋ္ဌာ၊ နာဂနာသူရု- ဆင်နှာမောင်းနှင့် တူသော ပေါင်ရှိသော၊ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီသည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ သစေ ပမှာယေယျ- အကယ်၍ပြင်းစွာ ရယ်ငြားအံ့၊ ကုသာဝတီံ- ငါနေရာ ကုသာဝတီ ပြည်သို့၊ ပတ္တာ- ရောက်၍၊ တေ- သင်အတွက်၊ နေကျံ့-ရွှေစင်ဖြင့် ပြီးသော၊ ဂိဝံ- လည်ရွဲတန်ဆာကို၊ ကာရေဿံ- ပြုစေအံ့။

၁၈။ ခုဒ္ဒေ- အထိန်းတော်ခုဋ္ဌာ၊ နာဂနာသူရု- ဆင်နှာမောင်းနှင့် တူသော ပေါင်ရှိသော၊ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီသည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ ပါဏိနာ-

လက်ဖြင့်၊ သစေ ဥပသမ္ဗုသေ- အကယ်၍သုံးသပ်ငြားအံ့၊ ကုသာဝတီ-
ငါ့နေရာ ကုသာဝတီ ပြည်သို့ ပတ္တာ- ရောက်၍၊ တေ- သင်အတွက်၊
နေက္ခံ- ရွှေစင်ဖြင့်ပြီးသော၊ ဂီဝံ- လည်ရွဲတန်ဆာကို၊ ကာရေယံ- ပြုစေအံ့။

တတ္ထ- ထို'နေက္ခံ ဂီဝံ တေ' စသော ဂါထာတို့၌၊ နေက္ခံ ဂီဝံ တေတိ- နေက္ခံ ဂီဝံ တေဟူသည်ကား၊ တဝ- သင့်အတွက်၊ သဗ္ဗသုဝဏ္ဏမယမေဝ- အလုံးစုံရွှေဖြင့်ပြီးသည်သာဖြစ်သော၊ ဂီဝေယျံ- လည်ဆွဲတန်ဆာကို၊ ကာရေဿာမိ- ပြုစေအံ့၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ "နေက္ခံ ဂီဝံ တေ ကရိဿာမိ"တိပိ- နေက္ခံ ဂီဝံ တေ ကရိဿာမိဟူ၍လည်း၊ ပါဌော- ပါဌ်သည်၊ (ဘဝတိ- ဖြစ်၏၊) တဝ- သင်၏၊ ဂီဝါယ- လည်၌၊ နေက္ခမယံ- ရွှေတစ်နိက္ခဖြင့်ပြီးသော၊ ပိဠန္ဓနံ- အဆင်တန်ဆာကို၊ ပိဠန္ဓေဿာမိ- ဆင်အံ့၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ ဩလောကေယျာတိ- ဩလော ကေယျဟူသည်ကား၊ တဝ- သင်၏၊ ဝစနေန- စကားကြောင့်၊ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီသည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ သစေ ဩလောကေယျ- အကယ်၍ ကြည့်ငြားအံ့၊ တွံ- သင်သည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ တာယ- ထိုပဘာဝတီကို၊ ဩလောကာပေတုံ- ကြည့်စေခြင်းငှာ၊ သစေ သက္ခိဿသိ- အကယ်၍စွမ်းနိုင်အံ့၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ "အာလပေယျာ" တိ အာဒီသုပိ- အာလပေယျ ဤသို့အစရှိသည်တို့၌လည်း၊ ဧသေဝ နယော- ဤနည်းပင်တည်း။ ပန- အဖို့တစ်ပါးကား၊ ဧတ္ထ- ဤစကား ရပ်၌၊ ဥမှာယေယျာတိ- ဥမှာယေယျ ဟူသည်ကား၊[၁] မန္ဒဟသိတဝသေန- ညင်းညင်းရယ်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ပရိဟာသေယျ- ရယ်ငြားအံ့။ ပမှာယေယျာတိ- ပမှာယေယျဟူသည်ကား၊ မဟာဟသိတဝသေန- ကျယ်စွာရယ်ခြင်း၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ပရိဟာသေယျ- ရယ်ငြားအံ့။

၁။ ဥမှာယေယျ- ဥ-ရှေ့ရှိသော မှိ-ဓာတ်၊ ကာရိုက် ဏေ-ပစ္စည်းဖြင့် ရုပ်ပြီး၏၊ ဥမှာပေယျ-ဟုလည်း မူကွဲရှိသေး၏၊ ဏာပေ-ပစ္စည်းဖြင့်ရုပ်ပြီး၏၊ ပမှာယေယျ-ပုဒ်နှင့် ယှဉ်၍ ကြည့်လျှင် ဥ နှင့် ပ-ဥပသာရပုဒ်တို့၏ အနက်ထူးခြားမှုကို တွေ့နိုင်ပါသည်။

အထိန်းတော် ခုဇ္ဇာ၏ ကြိုးပမ်းချက်

သာ- ထိုအထိန်းတော်ခုဇ္ဇာသည်၊ တဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ "ဒေဝ- အရှင်မင်းကြီး၊ တုမှေ- အရှင်မင်းကြီးတို့သည်၊ ဂစ္ဆထ- ကြွတော်မူပါကုန်လော့၊ ကတိပါဟစ္စယေန- နှစ်ရက် သုံးရက်လွန်သဖြင့်၊ နံ- ထိုမင်းသမီး ပဘာဝတီကို၊ တုမှာကံ- အရှင်မင်းကြီးတို့၏၊ ဝသေ- အလိုတော်၌၊ ကရိဿာမိ- ပြုပါအံ့၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ ပရက္ကမံ- လုံ့လကို၊ ပဿထ- ကြည့်တော်မူဦးလော့၊" ဣတိ- ဤသို့ ဝတွာ- ဆို၍၊ တံ ကာရဏိယံ- ထိုပြုအပ် သော အမှုကိစ္စ (ပြုဖွယ်ကိစ္စ)ကို၊ တီရေတွာ- ပြီးစေ၍၊ ပဘာဝတိယာ- ပဘာဝတီ၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ တဿာ- ထိုပဘာဝတီ၏၊ ဝသနဂဗ္ဘံ- နေရာတိုက်ခန်းကို၊ သောဓေန္တီဝိယ- သုတ်သင်သကဲ့သို့၊ ပဟရဏယောဂ္ဂံ- ပုတ်ခတ်ခြင်းငှာ သင့်တော်သော၊ လေဍ္ဍုခဏ္ဍမ္ပိ- ခဲအပိုင်းအပြတ်ကိုလည်း၊ အသေသေတွာ- မကျန် (မကြွင်း)စေမူ၍၊ အန္တမသော- အယုတ်ဆုံးအားဖြင့်၊ ပါဒုကာပိ- ခြေနင်းတို့ကိုလည်း၊ နီဟရိတွာ- ထုတ်၍၊ သကလဂဗ္ဘံ- အလုံးစုံသော တိုက်ခန်းကို၊ သမ္မဇ္ဇိတွာ- တံမြက်လှည်း၍၊ ဂဗ္ဘဒွါရေ- တိုက်ခန်း တံခါး၌၊ ဥမ္မာရံ- တံခါးခုံကို၊ အန္တရံ- အလယ်အကြား၌၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဥစ္စာသနံ- မြင့်သော နေရာကို၊ ပညပေတွာ- ခင်း၍၊ ပဘာဝတိယာ- ပဘာဝတီအား၊ ဧကံ- တစ်ခုသော၊ နီစပီဌကံ- နိမ့်သော အင်းပျဉ်ကို၊ အတ္ထရိတွာ- ခင်း၍၊ "အမ္မ- ချစ်သမီး၊ ဧဟိ- လာလှည့်၊ [နှာ-၃၁၆] တေ- သင်၏၊ သီသေ- ဦးခေါင်း၌၊ ဦကာ- သန်းတို့ကို၊ ဝိစိနိဿာမိ- ရှာအံ့၊" ဣတိ- ဤသို့ ဆို၍၊ တံ- ထိုပဘာဝတီကို၊ တတ္ထ ပီဌကေ- ထိုနိမ့်သော အင်းပျဉ်၌၊ နိသီဒါပေတွာ- နေစေ၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ဦရုအန္တရေ- ပေါင်ပေါ်၌၊ တဿာ- ထိုပဘာဝတီ၏၊ သီသံ- ဦးခေါင်းကို၊ ဌပေတွာ- ထား၍၊ ထောကံ- အတန်ငယ် (အနည်းငယ်)၊ ကဏ္ဍုယိတွာ- ယားစေ ၍၊ "ဣမိဿာ- ဤပဘာဝတီ၏၊ သီသေ- ဦးခေါင်း၌၊ ဦကာ- သန်းတို့သည်၊ အဟော ဗဟူ- များကုန်စွတကား၊" ဣတိ- ဤသို့ (ဝတွာ- ဆို၍၊) သကသီသ တော- မိမိဦးခေါင်းမှ၊ ဦကာ- သန်းတို့ကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ တဿာ- ထိုပဘာဝတီ၏၊ ဟတ္ထေ- လက်၌၊ ဌပေတွာ- ထားပြီး၍၊ "တေ- သင်၏၊ သီသေ- ဦးခေါင်း၌၊ ကိတ္တကာ- အဘယ်မျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဦကာ- သန်းတို့ကို၊ ပဿ- ရှုပါလော့၊" ဣတိ- ဤသို့၊ ပိယကထံ- ချစ်ဖွယ်သော

စကားကို၊ ကထေတွာ- ပြောဆို၍၊ မဟာသတ္တသာ- ဘုရားလောင်းကုသမင်း၏၊ ဂုဏံ- ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ ကထေန္တီ- ပြောလိုသည်ဖြစ်၍ -"န ဟိ နူနာယံ ရာဇပုတ္တီ၊ (ပ) ဝေတနေန အနတ္ထိကော"တိ- "န ဟိ နူနာယံ ရာဇပုတ္တီ၊ (ပ) ဝေတနေန အနတ္ထိကော" ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၁၉။ အယံ ရာဇပုတ္တီ- ဤမင်းသမီးသည်၊ အာဠာရိကော- စဖိုသည်အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သော၊ ဘတော- သူခစားဖြစ်သော၊ ပေါသေ- ကျွေးမွေးပြုစုသော၊ ဝေတနေန- အခဖြင့်၊ အနတ္ထိကော- အလိုမရှိသော၊ ကုသေ- ကုသမင်း၌ (ဝါ) ကုသမင်း၏အထံ၌၊ သာတမ္ပိ- အနည်းငယ်သော သာယာဖွယ်ကိုမျှလည်း၊ န ဟိ ဝိန္ဒတိနူန- မရလေယောင်တကား။

တဿ- ထို န ဟိ နူနာယံ စသောဂါထာ၏၊ အတ္ထော- အနက်ကို၊ (ဇဝံ- ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော- သိအပ်၏၊) ဧကံသေန- စင်စစ်အားဖြင့်၊ အယံ ရာဇပုတ္တီ- ဤမင်းသမီးသည်၊ ပုဗ္ဗေ- ရှေး၌၊ ကုသာဝတီနဂရေ- ကုသာဝတီမြို့၌၊ ကုသနရိန္ဒဿ- ကုသမင်း၏၊ သန္တိကေ- အထံ၌၊ မာလာဂန္ဓဝိလေပနဝတ္ထာ လင်္ကာရဝသေန- ပန်းနံ့သာ နံ့သာပြောင်း အဝတ် အဆင် တန်ဆာ၏ အစွမ်း အားဖြင့်၊ အပ္ပမတ္တကမ္ပိ- အနည်းငယ်မျှလည်းဖြစ်သော၊ သာတံ- သာယာဖွယ် ကို၊ န ဝိန္ဒတိ န လဘတိ- မရ၊ တမ္ဗူလမတ္တမ္ပိ- ကွမ်းယာမျှကိုသော်လည်း၊ ဧတေန- ထိုကုသမင်းသည်၊ ဧတိဿာ- ဤမင်းသမီးအား၊ ဒိန္နပုဗ္ဗံ- ပေးအပ်ခဲ့ဖူးသည်၊ န ဘဝိဿတိ- မဖြစ်လတ္တံ့။ ကိံ ကာရဏာ- အဘယ်အကြောင်း ကြောင့်နည်းဟူမူကား၊ ဣတ္ထိယော နာမ- မိန်းမတို့မည်သည်၊ ဧကဒိဝသမ္ပိ- တစ်နေ့ပတ်လုံးလည်း၊ အက္ခိ- ရင်ခွင်ကို၊ အဝတ္ထရိတွာ- ဖြန့်၍၊ နိပန္နသာမိကမ္ပိ- လျောင်းသောလင်သား၌၊ ဟဒယံ- နှလုံးကို၊ ဘိန္ဒိတုံ- ခွဲခြင်းငှာ၊ န သက္ကောန္တိ- မတတ်နိုင်ကုန်၊ အယံ ပန- ဤမင်းသမီးသည်ကား၊ အာဠာရိကော- စားဖိုသည်ဖြစ်သော၊ ဘတော- သူခစားဖြစ်သော၊[၁] ပေါသေ- မွေးမြူတတ် သော၊ အာဠာရိကတ္တဥ္စ- စားဖိုသည်၏အဖြစ်သို့ လည်းကောင်း၊

၁။ အာဠာရိကော ဘတော-ကို အာဠာရိကတ္တဉ္စ ဘတကတ္တဉ္စ ဉပဂတော-ဟု ဖွင့်ခြင်း ဖြစ်သည်၊ စဖိုသည်မဟုတ်ဘဲလျက် စဖိုသည်ဖြစ်နေသော ကုသမင်းဟု ဆိုလိုသည်။

ဘတကတ္တဥ္စ- သူခစား၏အဖြစ်သို့လည်းကောင်း၊ ဥပဂတေ- ကပ်ရောက်သော၊ မူလေနပိ- အဖိုးအခဖြင့်လည်း၊ အနတ္ထိကေ- အလိုမရှိသော၊ ကေဝလံ- သက်သက်၊ တံ ယေဝ- သူမကိုသာလျှင်၊ နိဿာယ- မှီ၍၊ ရဇ္ဇံ- မင်းအဖြစ်ကို၊ ပဟာယ- စွန့်၍၊ အာဂန္တွာ- လာလတ်၍၊ ဧဝံ- ဤသို့ ဒုက္ခံ- ဆင်းရဲကို၊ အနုဘဝန္တေ- ခံစား၍ နေသော၊ ဧတသ္မိံ ပုရိသေ- ထိုယောကျ်ား၌၊ ပဋိသန္ထာရမတ္တမ္ပိ- စကားတို့ ပြောဆိုခြင်းမျှကိုသော်လည်း၊ န ကရောတိ- မပြု၊ အမ္မ- သမီးတော်၊ တေ- ရှင်မအား၊ တသ္မိံ- ထိုယောကျ်ား၌၊ သိနေဟော- ချစ်ခြင်းသည်၊ သစေ နတ္ထိ- အကယ်၍ပင် မရှိပါသော်လည်း၊ သကလဇမ္ဗုဒီပေ- အလုံးစုံသော ဇမ္ဗူဒိပ်၌၊ အဂ္ဂရာဇာ- အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော မင်းသည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ နိဿာယ- မှီ၍၊ ကိလမ တိ- ပင်ပန်းဆင်းရဲ၏၊ ကတိ- ဤသို့တွေး၍၊ တဿ- ထိုကုသမင်းအား၊ ကိဉ္စိဒေဝ- တစ်စုံတစ်ခုကိုပင်လျှင်၊ ဒါတုံ- ပေးခြင်းငှာ၊ အရဟသိ- ထိုက်၏၊ ကတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

ခုဇ္ဇာကို ကြိမ်းမောင်းပုံ

သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ တံ- ထိုစကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ ခုဇ္ဇာယ- အထိန်းတော် ခုဇ္ဇာ၌၊ ကုဇ္ဈိ- အမျက်ထွက်ပြီ၊ အထ- ထိုသို့ အမျက်ထွက်သော အခါ၌၊ နံ- ထိုပဘာဝတီကို၊ ခုဇ္ဇာ- အထိန်းတော်ခုဇ္ဇာသည်၊ ဂီဝါယံ- လည်ပင်း၌၊ ဂဟေတွာ- ကိုင်၍၊ အန္တောဂဗ္ဘေ- တိုက်ခန်းအတွင်း၌၊ ခိပိတွာ- ပစ်လိုက်၍၊ သယံ- မိမိသည်၊ ဗဟိ- အပ၌၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ဒွါရံ- တံခါးကို၊ ပိဓာယ- ပိတ်၍၊ အာဝိဉ္ဆနရဇ္ဇုမှိ- (တံခါးရွက်စသည်တို့ကို) ဆွဲငင်ကြောင်းဖြစ်သော ကြိုး၌၊ ဩလမ္ဗန္တီ- တွဲလျားဆွဲလျက်၊ အဋ္ဌာသိ- ရပ်တည်ပြီ၊ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီသည်၊ တံ- ထိုခုဇ္ဇာကို၊ ဂဟိတုံ- ဖမ်းခြင်းငှာ၊ အသက္ကောန္တီ- မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍၊ ဒွါရမူလေ- တံခါးအနီး (တံခါးဝ)၌၊ ဌတွာ- ရပ်၍၊ အက္ကောသန္တီ- ဆဲရေးလိုသည်ဖြစ်၍-"န ဟိ နူနာယံ သာ ခုဇ္ဇာ၊ (ပ) ဧဝံ ဒုဗ္ဘာသိတံ ဘဏေ"န္တိ- "န ဟိ နူနာယံ သာ ခုဇ္ဇာ၊ (ပ) ဧဝံ ဒုဗ္ဘာသိတံ ဘဏေ"ဟူသော၊ ဣတရံ- တစ်ပါးသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၂၀။ ဧဝံ- ဤသို့ န ဟိ နူနာယံ ရာဇပုတ္တီ အစရှိသော အပြား အားဖြင့်၊ ဒုဗ္ဘာသိတံ- မကောင်းသောသဖြင့် ဆိုအပ်သော စကားကို၊ ဘဏေ-

ဆိုသော၊ အယံ ခုဇ္ဇာ- ဤခုဇ္ဇာသည်၊ သုနိသိတေန- ကောင်းစွာ သွေးအပ်သော၊ သတ္ထေန- ဓားဖြင့်၊ ဇိဝှါယ- လျှာ၏၊ ဆေဒနံ- ဖြတ်ခြင်းကို၊ န ဟိ နူန လဘတိ- မရလတ္တံ့ လော၊ လဘိဿတိ ဧဝ- ရလတ္တံ့သည်သာ လျှင်တည်း။

တတ္ထ- ထိုန ဟိ နူနာယံစသော ဂါထာ၌၊ သုနိသိတေနာတိ- သုနိသိတေန ဟူသည်ကား၊ သုဋ္ဌု- ကောင်းစွာ၊ နိသိတေန- သွေးထားအပ်သော၊ တိခိဏ သတ္ထေန- ထက်သောဓားဖြင့်။ ဧဝံ ဒုဗ္ဘာသိတန္တိ- ဧဝံ ဒုဗ္ဘာသိတံ ဟူသည်ကား၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ အသောတဗ္ဗယုတ္တကံ- နားမထောင်အပ်ခြင်းနှင့် ယှဉ်စပ်သော၊ ဒုဗ္ဘာသိတံ- မကောင်းသောစကားကို၊ ဘဏန္တိ- ဆိုတတ်သော။

ခုဇ္ဇာ ကြုံးဝါးသံ

အထ- ထိုသို့ပဘာဝတီဆဲရေးသောအခါ၌၊ ခုဇ္ဇာ- အထိန်းတော် ခုဇ္ဇာသည်၊ အာဝိဠနရဇ္ဇု- တံခါးလှည့်ကြိုးကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ(ဆွဲ)၍၊ ဠှိတာဝ- ရပ်လျက်သာလျှင်၊ "နိပ္ပညေ- ပညာမရှိသော၊ ဒုဗ္ဗိနီတေ- ခဲယဉ်းသဖြင့် ဆုံးမအပ်သော သူငယ်မ၊ တဝ- သင့်အား၊ ရူပံ- အဆင်းသည်၊ ကိံ ကရိဿတိ- အဘယ်သို့ ပြုလတ္တံ့နည်း၊ မယံ- ငါတို့သည်၊ တဝ- သင်၏၊ ရူပံ- အဆင်းကို၊ ခါဒိတွာ- စား၍၊ ကိံ ယာပေဿာမ- မျှတစေရကုန်အံ့လော့၊" ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- ဆို၍၊ [နှာ-၃၁၇] တေရသဟိ- တစ်ဆယ့် သုံးခုကုန်သော၊ ဂါထာဟိ- ဂါထာတို့ဖြင့်၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားလောင်း ကုသမင်း၏၊ ဂုဏံ- ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ ပကာသေန္တီ- ထင်ရှားပြုလျက်၊ ခုဇ္ဇာဂဇ္ဇိတံ နာမ- ခုဇ္ဇာ၏ ကြုံးဝါးခြင်း မည်သည်ကို၊ ဂဇ္ဇိ- ကြုံးဝါးပြီ၊ (ကိံ ဂဇ္ဇိ- အဘယ်သို့ ကြုံးဝါးသနည်း ဟူမူကား)-"မာနံ ရူပေန ပါမေသိ၊ (ပ) ကရဿု ရုစိရေ ပိယ"န္တိ- မာနံ ရူပေန ပါမေသိ၊ (ပ) ကရဿု ရုစိရေ ပိယံဟူကုန်သော၊ (ဣမာ တေရသဂါထာယော- ဤတစ်ဆယ့်သုံးဂါထာတို့ကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။)

၂၁။ ပဘာဝတိ- ရှင်မပဘာဝတီ၊ တွံ- ရှင်မသည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ရူပေန စ- အဆင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာရောဟေန စ- လုံးရပ်သဏ္ဌာန် ကြန်အင်လက္ခဏာဖြင့်လည်းကောင်း၊ နံ- ထိုကုသမင်းမြတ်ကို၊ မာ ပါမေသိ- မနှိုင်းယှဉ်ပါလင့်၊ မဟာယသောတိ- ကြီးသောအာနုဘော်ရှိသော

မင်းပေတည်း ဟူ၊ ဟဒယေ- နှလုံး၌၊ ကတွာန- ပြု၍၊ ရုစိရေ- ချစ်အပ်သော ကုသမင်း၌၊ ပိယံ- ချစ်ခြင်းကို၊ ကရဿု- ပြုလော့။

၂၂။ ပဘာဝတိ- ရှင်မပဘာဝတီ၊ တွံ- ရှင်မသည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ရူပေန စ- အဆင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာရောဟေန စ- လုံးရပ်သဏ္ဌာန် ကြန်အင် လက္ခဏာဖြင့်လည်းကောင်း၊ နံ- ထိုကုသမင်းမြတ်ကို၊ မာ ပါမေသိ- မနှိုင်းယှဉ် ပါလင့်၊ မဟဒ္ဓနောတိ- များသောဥစ္စာနှစ်ရှိသော မင်းပေတည်းဟူ၊ ဟဒယေ- နှလုံး၌၊ ကတွာန- ပြု၍၊ ရုစိရေ- ချစ်အပ်သော ကုသမင်း၌၊ ပိယံ- ချစ်ခြင်းကို၊ ကရဿု- ပြုလော့။

၂၃။ ပဘာဝတိ- ရှင်မပဘာဝတီ၊ တွံ- ရှင်မသည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ရူပေန စ- အဆင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာရောဟေန စ- လုံးရပ်သဏ္ဌာန် ကြန်အင်လက္ခဏာဖြင့်လည်းကောင်း၊ နံ- ထိုကုသမင်းမြတ်ကို၊ မာ ပါမေသိ- မနှိုင်းယှဉ်ပါလင့်၊ မဟဗ္ဗလောတိ- ခွန်အားကြီးသော မင်းပေတည်းဟူ၊ ဟဒယေ- နှလုံး၌၊ ကတွာန- ပြု၍၊ ရုစိရေ- ချစ်အပ်သော ကုသမင်း၌၊ ပိယံ- ချစ်ခြင်းကို၊ ကရဿု- ပြုလော့။

၂၄။ ပဘာဝတိ- ရှင်မပဘာဝတီ၊ တွံ- ရှင်မသည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ရူပေန စ- အဆင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာရောဟေန စ- လုံးရပ် သဏ္ဌာန်ကြန်အင် လက္ခဏာဖြင့်လည်းကောင်း၊ နံ- ထိုကုသမင်းမြတ်ကို၊ မာ ပါမေသိ- မနှိုင်းယှဉ် ပါလင့်၊ မဟာရဋ္ဌောတိ- ပြန့်ပြောသော တိုင်းနိုင်ငံရှိသော မင်းပေတည်းဟူ၊ ဟဒယေ- နှလုံး၌၊ ကတွာန- ပြု၍၊ ရုစိရေ- ချစ်အပ်သော ကုသမင်း၌၊ ပိယံ- ချစ်ခြင်းကို၊ ကရဿု- ပြုလော့။

၂၅။ ပဘာဝတိ- ရှင်မပဘာဝတီ၊ တွံ- ရှင်မသည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ရူပေန စ- အဆင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာရောဟေန စ- လုံးရပ်သဏ္ဌာန် ကြန်အင် လက္ခဏာဖြင့်လည်းကောင်း၊ နံ- ထိုကုသမင်းမြတ်ကို၊ မာ ပါပေသိ- မနှိုင်းယှဉ်ပါ လင့်၊ မဟာရာဇာတိ- အလုံးစုံသော ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း၌ မြတ်သော မင်းပေတည်းဟူ၊ ဟဒယေ- နှလုံး၌၊ ကတွာန- ပြု၍၊ ရုစိရေ- ချစ်အပ်သော ကုသမင်း၌၊ ပိယံ- ချစ်ခြင်းကို၊ ကရဿု- ပြုလော့။

၂၆။ ပဘာဝတိ- ရှင်မပဘာဝတီ၊ တွံ- ရှင်မသည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ရူပေန စ- အဆင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာရောဟေန စ- လုံးရပ်သဏ္ဍာန်ကြန်အင် လက္ခဏာဖြင့်လည်းကောင်း၊ နံ- ထိုကုသမင်းမြတ်ကို၊ မာ ပါမေသိ- မနှိုင်းယှဉ်ပါလင့်၊ သီဟဿရောတိ- ခြင်္သေ့မင်း၏အသံနှင့် တူသော အသံရှိသော မင်းပေတည်းဟု၊ ဟဒယေ- နှလုံး၌၊ ကတွာန- ပြု၍၊ ရုစိရေ- ချစ်အပ်သော ကုသမင်း၌၊ ပိယံ- ချစ်ခြင်းကို၊ ကရဿု- ပြုလော့။

၂၇။ ပဘာဝတိ- ရှင်မပဘာဝတီ၊ တွံ- ရှင်မသည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ရူပေန စ- အဆင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာရောဟေန စ- လုံးရပ် သဏ္ဍာန်ကြန်အင် လက္ခဏာဖြင့်လည်းကောင်း၊ နံ- ထိုကုသမင်းမြတ်ကို၊ မာ ပါမေသိ- မနှိုင်းယှဉ်ပါလင့်၊ ဝဂ္ဂုဿရောတိ- တင့်တယ်စံပယ်သော အသံရှိသော မင်းပေတည်းဟု၊ ဟဒယေ- နှလုံး၌၊ ကတွာန- ပြု၍၊ ရုစိရေ- ချစ်အပ်သော ကုသမင်း၌၊ ပိယံ- ချစ်ခြင်းကို၊ ကရဿု- ပြုလော့။

၂၈။ ပဘာဝတိ- ရှင်မပဘာဝတီ၊ တွံ- ရှင်မသည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ရူပေန စ- အဆင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာရောဟေန စ- လုံးရပ် သဏ္ဍာန်ကြန်အင် လက္ခဏာဖြင့်လည်းကောင်း၊ နံ- ထိုကုသမင်းမြတ်ကို၊ မာ ပါမေသိ- မနှိုင်းယှဉ် ပါလင့်၊ ဗိန္ဒုဿရောတိ- တစ်ခဲနက်သော အသံရှိသော မင်းပေတည်းဟု၊ ဟဒယေ- နှလုံး၌၊ ကတွာန- ပြု၍၊ ရုစိရေ- ချစ်အပ်သော ကုသမင်း၌၊ ပိယံ- ချစ်ခြင်းကို၊ ကရဿု- ပြုလော့။

၂၉။ ပဘာဝတိ- ရှင်မပဘာဝတီ- တွံ- ရှင်မသည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ရူပေန စ- အဆင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာရောဟေန စ- လုံးရပ် သဏ္ဍာန်ကြန်အင် လက္ခဏာဖြင့်လည်းကောင်း၊ နံ- ထိုကုသမင်းမြတ်ကို၊ မာ ပါမေသိ- မနှိုင်းယှဉ် ပါလင့်၊ မဉ္ဇုဿရောတိ- ကောင်းသောအသံရှိသော မင်းပေတည်းဟု၊ ဟဒယေ- နှလုံး၌၊ ကတွာန- ပြု၍၊ ရုစိရေ- ချစ်အပ်သော ကုသမင်း၌၊ ပိယံ- ချစ်ခြင်းကို၊ ကရဿု- ပြုလော့။

၃၀။ ပဘာဝတိ- ရှင်မပဘာဝတီ၊ တွံ- ရှင်မသည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ရူပေန စ- အဆင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာရောဟေန စ- လုံးရပ်သဏ္ဍာန်

ကြန်အင်လက္ခဏာဖြင့်လည်းကောင်း၊ နံ- ထိုကုသမင်းမြတ်ကို၊ မာ ပါမေသိ- မနှိုင်းယှဉ် ပါလင့်၊ မဓုဿရောတိ- သာယာသောအသံရှိသော မင်းပေတည်းဟု၊ ဟဒယေ- နှလုံး၌၊ ကတွာန- ပြု၍၊ ရုစိရေ- ချစ်အပ်သော ကုသမင်း၌၊ ပိယံ- ချစ်ခြင်းကို၊ ကရဿု- ပြုလော့။

၃၁။ ပဘာဝတိ- ရှင်မပဘာဝတီ၊ တွံ- ရှင်မသည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ရူပေန စ- အဆင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာရောဟေန စ- လုံးရပ်သဏ္ဌာန် ကြန်အင် လက္ခဏာဖြင့်လည်းကောင်း၊ နံ- ထိုကုသမင်းမြတ်ကို၊ မာ ပါမေသိ- မနှိုင်းယှဉ် ပါလင့်၊ သတသိပ္ပေါတိ- သင်အပ်ပြီးသော အရာမကသော အတတ်ရှိသော မင်းပေတည်းဟု၊ ဟဒယေ- နှလုံး၌၊ ကတွာန- ပြု၍၊ ရုစိရေ- ချစ်အပ်သော ကုသမင်း၌၊ ပိယံ- ချစ်ခြင်းကို၊ ကရဿု- ပြုလော့။

၃၂။ ပဘာဝတိ- ရှင်မပဘာဝတီ၊ တွံ- ရှင်မသည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ရူပေန စ- အဆင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာရောဟေန စ- လုံးရပ်သဏ္ဌာန် ကြန်အင် လက္ခဏာဖြင့်လည်းကောင်း၊ နံ- ထိုကုသမင်းမြတ်ကို၊ မာ ပါမေသိ- မနှိုင်းယှဉ်ပါလင့်၊ ခတ္တိယောတိ- မပြတ်သော ဥက္ကာကရာဇ် မင်းမျိုးမှဖြစ်သော မင်းပေတည်းဟု၊ ဟဒယေ- နှလုံး၌၊ ကတွာန- ပြု၍၊ ရုစိရေ- ချစ်အပ်သော ကုသမင်း၌၊ ပိယံ- ချစ်ခြင်းကို၊ ကရဿု- ပြုလော့။

[နှာ-၃၁၈] ၃၃။ ပဘာဝတိ- ရှင်မပဘာဝတီ၊ တွံ- ရှင်မသည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ရူပေန စ- အဆင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အာရောဟေန စ- လုံးရပ် သဏ္ဌာန်ကြန်အင် လက္ခဏာဖြင့်လည်းကောင်း၊ နံ- ထိုကုသမင်းမြတ်ကို၊ မာ ပါမေသိ- မနှိုင်းယှဉ်ပါလင့်၊ ကုသရာဇာတိ- သိကြားနတ်မင်းပေးသော သမန်းမြက်၏ အမည်နှင့်တူသော အမည်ရှိသော ကုသမင်းမြတ်ပေတည်းဟု၊ ဟဒယေ- နှလုံး၌၊ ကတွာန- ပြု၍၊ ရုစိရေ- ချစ်အပ်သော ကုသမင်း၌၊ ပိယံ- ချစ်ခြင်းကို၊ ကရဿု- ပြုလော့။

တတ္ထ- ထို "မာ နံ" စသော ဂါထာတို့၌၊ မာ နံ ရူပေန ပါမေသိ အာရောဟေန ပဘာဝတီတိ- မာ နံ ရူပေန ပါမေသိ၊ အာရောဟေန ပဘာဝတိ ဟူသည်ကား၊

အရေ ပဘာဝတိ- ဟယ်ပဘာဝတီ၊ တွံ- သင်သည်၊ ဧတံ ကုသနရိန္ဒံ- ထိုကုသမင်းကို၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ရူပေန- ရုပ်အဆင်းဖြင့်၊ အာရောဟပရိဏာ ဟေန- အရပ်အမောင်းဖြင့်၊ မာ ပမိနိ- မနှိုင်းချိန်ပါနှင့်၊ ဧဝံ- ဤသို့ ပမာဏံ- နှိုင်းချိန်ခြင်းကို၊ မာ ဂဏှိ- မယူပါနှင့်။ မဟာယသောတိ- မဟာယသော ဟူသည်ကား၊ သော- ထိုကုသမင်းသည်၊ မဟာနုဘာဝေါ- ကြီးသောအာနုဘော် ရှိ၏၊ ကတ္တိ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဟဒယေ- စိတ်၌၊ ကတွာန- ပြု၍၊ ရုစိရေ- နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော၊ ပိယဒဿနေ- နှစ်သက်ဖွယ် အဆင်းရှိသော ကုသမင်း၌၊ ပိယံ- ချစ်ခြင်းကို၊ ကရဿု- ပြုလော့။ (တစ်နည်းကား= ရုစိရေ- ရုစိရဿ- နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသော၊ ပိယဒဿနေ- ပိယဒဿနဿ- နှစ်သက်ဖွယ်သော အဆင်း ရှိသော၊ တဿ- ထိုကုသမင်းကို၊ ပိယံ- ချစ်ခြင်းကို၊ ကရဿု- ပြုလော့။)[1] ဟိ- မှန်၏၊ အဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ ရူပံ- ရုပ်အဆင်းသည်၊ အာနုဘာဝေါယေဝ- ကြီးမားသော အာနုဘော် ရှိသည်သာ၊ ကတ္တိ- ဤသို့ ဝဒတိ- ဆို၏။ သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံ၌၊ ဧသ နယော- ဤနည်းပင်တည်း။ အပိ စ- တစ်နည်းသော်ကား၊ မဟာယသောတိ- မဟာယသောဟူသည်ကား၊ မဟာပရိဝါရော- များသော အခြံအရံရှိသော။ မဟဒ္ဓနောတိ- မဟဒ္ဓနော ဟူသည်ကား၊ မဟာဘောဂေါ- များသော ဥစ္စာရှိသော။ မဟဗ္ဗလောတိ- မဟဗ္ဗလောဟူသည်ကား၊ မဟာထာမော- ကြီးမားသော အစွမ်းရှိသော။ မဟာရဋ္ဌောတိ- မဟာရဋ္ဌော ဟူသည်ကား၊ ဝိပုလရဋ္ဌော- ကြီးမားသော တိုင်းနိုင်ငံရှိသော။ မဟာရာဇာတိ- မဟာရာဇာ ဟူသည်ကား၊ သကလ ဇမ္ဗုဒီပေ- အလုံးစုံသော ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း၌၊ အဂ္ဂရာဇာ- အမြတ်ဆုံးမင်းဖြစ်သော။ သီဟဿရောတိ- သီဟဿရောဟူသည်ကား၊ သီဟသဒ္ဒသမာနသဒ္ဒေါ- ခြင်္သေ့မင်း၏ အသံနှင့်တူသော အသံရှိသော။ ဝဂ္ဂုဿရောတိ- ဝဂ္ဂုဿရော ဟူသည်ကား၊ လီလာယုတ္တဿရော- စွဲမက်ဖွယ်အမူအရာနှင့် ယှဉ်သော

၁။ ရုစိရေ- ရုစ-ဓာတ် က္က-သရခံ၍ ရ-ပစ္စည်းဆက်၊ နှစ်သက်ဖွယ် ကောင်းသောဟု အနက်ရ၏၊ ၎င်းကို ပိယဒဿနေဟု ဖွင့်သည်၊ ပိယ-ချစ်အပ်သော၊ ဒဿန-အဆင်း (ရှိသူ) ချစ်ဖွယ်ကောင်းသောဟု အဓိပ္ပါယ်ရသည်၊ အဋ္ဌကထာ၌ ဘဿ-ဟု ပိယံ၏ ကံပုဒ်ကို ထည့်ဖွင့်ထားသည်၊ ရုစိရေ-၌ သတ္တမီဝိဘတ်ကို ဆဋ္ဌီအနက်ဟု ယူလိုသည်။

အသံရှိသော။ ဗိန္ဒုဿရောတိ- ဗိန္ဒုဿရောဟူသည်ကား၊ သမ္ပိဏ္ဍိတယနဿရော- ကောင်းစွာ ပေါင်းစုအပ် သော တစ်ခဲနက်သော အသံရှိသော။ မဉ္ဇုဿရောတိ- မဉ္ဇုဿရောဟူသည် ကား၊ သုန္ဒရဿရော- သာယာသော အသံရှိသော။ မဓုဿရောတိ- မဓုဿရောဟူသည်ကား၊ မဓုရယုတ္တဿရော- ချိုမြိန်ခြင်းနှင့် ယှဉ်သော အသံရှိသော။ သတသိပ္ပေါ်တိ- သတသိပ္ပေါ်ဟူသည်ကား၊ ပရေသံ- သူတစ်ပါးတို့၏၊ သန္တိကေ- အထံ၌၊ အသိက္ခိတွာ- မသင်ယူမူ၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ဗလေနေဝ- အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်၊ နိပ္ဖန္နအနေကသတသိပ္ပေါ- ပြီးပြည့်စုံသော အရာမက များစွာသော အတတ်ရှိသော။ ခတ္တိယောတိ- ခတ္တိယော ဟူသည်ကား၊ ဩက္ကာကပဝေဏိယံ- ဩက္ကာကမင်းဆက်၌၊ ဇာတော- ဖြစ်သော၊ အသမ္ဘိန္န ခတ္တိယော- စဉ်ဆက်မပြတ်သော မင်းမျိုး၌ဖြစ်သော။ ကုသရာဇာတိ- ကုသရာဇာဟူသည်ကား၊ သက္ကဒတ္တိယကုသတိဏသမာန နာမော- သိကြားမင်း ပေးအပ်သော သမန်းမြက်နှင့်တူသော နာမည်ရှိသော၊ ရာဇာ- မင်းတည်း။ ဟိ- မှန်၏၊ ဧဝရူပေါ- ဤသို့ သဘောရှိသော၊ အညော- အခြားသော၊ ရာဇာ နာမ- မင်းမည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဇာနိတွာ- သိ၍၊ ဧတဿ- ဤကုသမင်း ကို၊ ပိယံ- ချစ်ခြင်းကို၊ ကရောဟိ- ပြုလော့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ခုဇ္ဇာ- ကျွန်မသည်၊ ဧတ္တကာဟိ- ဤမျှလောက်ကုန်သော၊ ဂါထာဟိ- ဂါထာတို့ဖြင့်၊ တဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ ဂုဏံ- ဂုဏ်ကို၊ ကထေသိ- ပြောဆိုပြီ။

ပဘာဝတီ တောင်းပန်ပြီ

ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီသည်၊ တဿာ- ထိုအထိန်းတော် ခုဇ္ဇာ၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ "ခုဇ္ဇေ- ခုဇ္ဇာ၊ (တွံ- သင်သည်၊) အတိဝိယ- အလွန် လျှင်၊ ဂဇ္ဇသိ- ကြုံးဝါးဘိ၏တကား၊ ဟတ္ထေန- (ငါ၏) လက်သို့၊ ပါပုဏန္တိ- ရောက်သည်ရှိသော်၊ သဿာမိကဘာဝံ- အရှင်(လင်)ရှိသည်၏အဖြစ်ကို၊ တေ- သင့်အား၊ ဇာနာပေဿာမိ- သိစေအံ့၊" ဣတိ- ဤသို့၊ ခုဇ္ဇံ- ခုဇ္ဇာကို၊ တဇ္ဇေသိ- ခြိမ်းခြောက်ပြီ၊ သာပိ- ထိုခုဇ္ဇာသည်လည်း၊ တံ- ပဘာဝတီကို၊ (ဘာယာပေသိ- ၌စပ်၊) "အဟံ- ငါသည်၊ တံ- သင့် (ပဘာဝတီ)ကို၊ ရက္ခမာနာ- စောင့်ထိန်းသည် ရှိသော်၊ တေ- သင်၏၊ ပိတုနော- ခမည်းတော်အား၊ ကုသရာဇဿ- ကုသမင်း၏၊ အာဂတဘာဝံ- လာသည်၏အဖြစ်ကို၊ နာရောစေသိ- မကြားသိစေပြီ၊ ဟောတု-

ဖြစ်ပါစေ၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ ရညော- အရှင်မင်းကြီးအား၊ အာရောစေဿာမိ- လျှောက်တင်အံ့" ဣတိ- ဤသို့ မဟန္တေန- ကျယ်စွာသော၊ သဒ္ဒေန- အသံဖြင့်၊ ဘယာပေသိ- ကြောက်စေပြီ၊ သာပိ- ထိုပဘာဝတီသည်လည်း၊ "ကောစိဒေဝ- တစ်စုံတစ်ယောက်သော သူသည်သာလျှင်၊ သုဏေယျ- ကြားရာ၏၊" ဣတိ- ဤသို့ ခုဇ္ဇံ- အထိန်းတော် ခုဇ္ဇာကို၊ သညာပေသိ- မှတ်သိစေပြီ။ (တောင်းပန်ပြီ)

ခုနစ်ပြည်ထောင်မင်းတို့ လာတောင်းခြင်း

ဗောဓိသတ္တောပိ- ဘုရားလောင်းကုသမင်းသည်လည်း၊ တံ- ထိုပဘာဝတီ ကို၊ ပဿိတုံ- မြင်ခြင်းငှာ၊ အလဘန္တော- မရသည်ဖြစ်၍၊ သတ္တမာသေ- ခုနစ်လတို့ပတ်လုံး၊ ဒုဗ္ဘောဇနေန- မကောင်းသော အစာဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဒုက္ခသေယျာယ- မကောင်း သောအိပ်ရာဖြင့်လည်းကောင်း၊ ကိလမန္တော- ပင်ပန်းလျက်၊ စိန္တေသိ- ကြံပြီ (ကိံ စိန္တေသိ- နည်းဟူမူကား၊) "မေ- ငါ့အား၊ ဧတာယ- ဤပဘာဝတီဖြင့်၊ ကော အတ္ထော- အဘယ် အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ သတ္တမာသေ- ခုနစ်လတို့ပတ်လုံး၊ ဝသန္တော- နေပါလျက်၊ ဧတံ- ဤပဘာဝတီကို၊ ပဿိတုံ- မြင်ခြင်းငှာ၊ န လဘာမိ- မရ၊ အတိဝိယ- အလွန်လျှင်၊ ကက္ခဠာ- ကြမ်းတမ်း၏၊ (အတိဝိယ- အလွန်လျှင်၊) သာဟသိကာ- အနိုင်အထက် ပြုမူတတ်၏၊ (အဟံ- ငါသည်၊ နဂရံ- ကုသဝတီပြည်ကြီးသို့) ဂန္တ္ဝာ- သွား၍၊ မာတာပိတရော- မယ်တော် ခမည်းတော်တို့ကို၊ ပဿိဿာမိ- ဖူးမြင်အံ့၊" ဣတိ- ဤသို့ (စိန္တေသိ- ကြံတော်မူပြီ၊) တသ္မိံ ခဏေ- ထိုခဏ၌၊ သက္ကော- သိကြားနတ်မင်းသည်၊ အာဝဇ္ဇေန္တော- ဆင်ခြင်လတ်သော်၊ တဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ ဥက္ကဏ္ဌိတဘာဝံ- ငြီးငွေ့သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဉတ္វာ- သိ၍၊ "ရာဇာ- ကုသမင်း မြတ်သည်၊ သတ္တမာသေ- ခုနစ်လတို့ပတ်လုံး၊ ပဘာဝတိံ- ပဘာဝတီကို၊ ဒဋ္ဌုမ္ပိ- မြင်ခြင်းငှာလည်း၊ န လဘိ- မရပြီ၊ အဿ- ထိုကုသမင်းအား၊ လဘနာကာရံ- (ပဘာဝတီကို) ရခြင်း၏ အကြောင်း အခြင်းအရာကို၊ ကရိဿာမိ- ငါပြုအံ့၊" ဣတိ- ဤသို့ကြံ၍၊ မဒ္ဒရညော- မဒ္ဒရာဇ် မင်းကြီး၏၊ ဒူတေ- တမန်တို့ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ [နှာ-၃၁၉] သတ္တန္နံ- ခုနစ်ပြည် ထောင်ကုန်သော၊ ရာဇူနံ- မင်းတို့အား၊ ဒူတံ- တမန်ကို၊ ပါဟေသိ- စေလွှတ်သည် ရှိသော်၊ "ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီသည်၊ ကုသရာဇံ- ကုသမင်းကို၊ ဆဍ္ဍေတွာ- စွန့်ပစ်၍၊ အာဂတာ- လာပြီ၊ (တေ- သင်တို့သည်၊) အာဂစ္ဆန္တု- လာလှည့်ကုန်၊ ပဘာဝတိံ- ပဘာဝတီကို၊ ဂဏှန္တု-

ယူလှည့်ကြကုန်၊” ဣတိ- ဤသို့ ဧကေကဿ- တစ်ယောက် တစ်ယောက်သော မင်းအား၊ ဝိသုံ ဝိသုံ- အသီးအသီးဖြစ်သော၊ သာသနံ- သတင်းစကားကို၊ ပဟိဏိ- စေလွှတ်ပြီ၊ တေ- ထိုခုနစ် ပြည်ထောင်သော မင်းတို့သည်၊ မဟာပရိဝါရေန- များစွာသော အခြံအရံဖြင့်၊ ဂန္တွာ- သွားကုန်၍၊ နဂရံ- သာဂလမြို့သို့ ပတွာ- ရောက်ကုန်၍၊ အညမညဿ- တစ်ဦးသည်တစ်ဦးအား (အချင်းချင်းအား၊) အာဂတကာရဏံ- လာသောအကြောင်းကို၊ န ဇာနန္တိ- မသိကြကုန်။ တေ- ထိုခုနစ်ပြည်ထောင်သော မင်းတို့သည်၊ (ပရိဝါရယိသု- ၌စပ်) “တွံ- သင်သည်၊ ကသ္မာ- အဘယ့်ကြောင့်၊ အာဂတော- လာသနည်း၊ တွံ- သင်သည်၊ ကသ္မာ- အဘယ်ကြောင့်၊ အာဂတော- လာသည်၊ အသိ- ဖြစ်သနည်း၊” ဣတိ- ဤသို့ ပုစ္ဆိတွာ- အချင်းချင်း မေးကုန်၍၊ တမတ္ထံ- ထိုအကြောင်းကို၊ ဉတွာ- သိကုန်၍၊ ကုဒ္ဓိတွာ- အမျက်ထွက်ကြကုန်၍၊ “ဧကံ- တစ်ယောက်သော၊ ဓီတရံ- သမီးကို၊ သတ္တန္နံ- ခုနစ်ပြည်ထောင်သော မင်းတို့အား၊ ဒဿတိ ကိရ- ပေးလတ္တံ့သတတ်၊ အဿ- ထိုမဒ္ဒရာဇ်မင်း၏၊ အနာစာရံ- မပြုသင့်သော အကျင့်ကို၊ ပဿထ- ကြည့်ကြကုန်လော့၊ နော- ငါတို့ကို၊ ဥပ္ပဏ္ဍေတိ- ပြက်ရယ်ပြုဘိ၏။ နံ- ထိုမဒ္ဒရာဇ်မင်းကို၊ ဂဏှထ- ဖမ်းကြကုန်လော့” ဣတိ- ဤသို့ “သဗ္ဗေသမ္ပိ- အလုံးစုံလည်းဖြစ် ကုန်သော၊ အမှာကံ- ငါတို့အား၊ ပဘာဝတိံ ဝါ- ပဘာဝတီကိုလည်း၊ ဒေတု- ပေးမည် လော၊ ယုဒ္ဓံဝါ- စစ်ကိုလည်း၊ ဒေတု- (တိုက်)မည်လော၊” ဣတိ- ဤသို့၊ သာသနာနိ- သတင်းစကားတို့ကို၊ ပဟိဏိတွာ- စေလွှတ်၍၊ နဂရံ- မြို့ကို၊ ပရိဝါရယိသု- ဝန်းရံကုန်ပြီ။

ခုပေးမှ ဖြစ်တော့မယ်

မဒ္ဒရာဇာ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးသည်၊ သာသနံ- သတင်းစကားကို၊ သုတွာ- ကြားရ၍၊ ဘီတတသိတော- အလွန်ကြောက်လန့်သည်ဖြစ်၍၊ အမစ္စေ- အမတ်တော်တို့ကို၊ အာမန္တေတွာ- ခေါ်တော်မူ၍၊ “ကိံ ကရောမာ”တိ- “အဘယ် သို့ ပြုရကုန်အံ့နည်း”ဟု၊ ပုစ္ဆိ- မေးတော်မူပြီ၊ အထ- ထိုသို့မေးတော်မူသောအခါ၌၊ အမစ္စာ- အမတ်တော်တို့သည်၊ နံ- ထိုမဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးကို၊ “ဒေဝ- အရှင်မင်းမြတ်၊ သတ္တပိ ရာဇာနော- ခုနစ်ပြည် ထောင်မင်းတို့သည်လည်း၊ ပဘာဝတိံ- ပဘာဝတီ

ကို၊ နိသာယ- မှီ၍၊ အာဂတာ- လာရောက်ကြကုန်ပြီ၊ သစေ န ဒဿတိ- အကယ်၍ ပေးတော်မမူအံ့၊ ပါကာရံ- မြို့တော်တံတိုင်းကို၊ ဘိန္ဒိတွာ- ဖြိုဖျက်၍၊ နဂရံ- မြို့တွင်းသို့ ပဝိသိတွာ- ဝင်၍၊ ဇီဝိတက္ခယံ- အသက်ကုန်ခြင်းသို့ ပါပေတွာ- ရောက်စေ၍၊ တံ- ထိုတိုင်းပြည်ကို၊ ဂဏှိဿာမ- ယူကုန်အံ့၊ ဣတိ- ဤသို့ ဝဒန္တိ- ဆိုကုန်၏၊ ပါကာရေ- မြို့တံတိုင်းကို၊ အဘိန္နေယေဝ- မဖျက်ဆီး အပ်မီသာလျှင်၊ တေသံ- ထိုမင်းတို့အား၊ ပဘာဝတိံ- ပဘာဝတီကို၊ ပေသေဿာ မ- စေလွှတ်ကုန်အံ့" ဣတိ- ဤသို့ ဝတွာ- ဆို၍၊ (တံ- ထိုအကြောင်းကို၊ ဝဒန္တာ- လျှောက်တင် လိုကုန်သည်ဖြစ်၍)-"ဧတေ နာဂါ ဥပတ္ထဒ္ဓါ၊ (ပ) အာနေန္တွေ'တံ ပဘာဝတိ"န္တိ- ဧတေ နာဂါ ဥပတ္ထဒ္ဓါ၊ (ပ) အာနေန္တွေ'တံ ပဘာဝတိ-ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟံသု- ဆိုကုန်ပြီ၊

၃၄။ မဟာရာဇ- အရှင်မင်းမြတ်၊ ဧတေ နာဂါ- ထိုခုနစ်ပြည်ထောင်သော မင်းတို့၏ဆင်တို့သည်၊ ဥပတ္ထဒ္ဓါ- အလွန်ခက်ထန်ကုန်၏၊ ဝမ္မိတာ- ချပ်မိန်ညို ဆင်ဝတ်ကုန်သော၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော ခုနစ်ပြည်ထောင်မင်းတို့သည်၊ တိဋ္ဌန္တိ- မြို့ရင်းသို့ချဉ်းကပ်ထည့်ကုန်၏၊ ပါကာရံ- မြို့တော်တံတိုင်းကို၊ ပုရာမဒ္ဒန္တိ- မဖျက်ဆီးကုန်မီ၊ ဧတံ ပဘာဝတိံ- ဤပဘာဝတီကို၊ အာနေန္တု- ဆောင်စေကုန်။

တတ္ထ- ထို ဧတေ နာဂါ စသောဂါထာ၌၊ ဥပတ္ထဒ္ဓါတိ- ဥပတ္ထဒ္ဓါဟူသည် ကား၊ အတိထဒ္ဓါ- အလွန်ခက်ထန်ကုန်သော၊ ဒပ္ပိတာ- မာန်မာနထောင်လွှား ကုန်သော။ အာနေန္တွေ'တံ ပဘာဝတိန္တိ- အာနေန္တွေ'တံ ပဘာဝတိ ဟူသည် ကား၊ ဧတံ ပဘာဝတိံ- ထိုပဘာဝတီကို၊ အာနေန္တု- ဆောင်စေကုန်လော့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ သာသနာနိ- သီတင်းစကားတို့ကို၊ ပဟိဏိံသု- စေကုန်ပြီ။ မဟာရာဇ- မြတ်သော မင်းကြီး၊ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ ယာဝ- အကြင်မျှလောက်၊ ဧတေ နာဂါ- ထို ခုနစ်ပြည်ထောင်မင်းတို့သည်၊ ပါကာရံ- မြို့တံတိုင်းကို၊ န မဒ္ဒန္တိ- မချေဖျက်ကုန်သေး၊ တာဝ- ထိုမျှလောက်၊ နေသံ- ထိုခုနစ်ပြည်ထောင်မင်းတို့အထံသို့၊ ပဘာဝတိံ- ပဘာဝတီကို၊ ပေသေဟိ- ပို့စေလော့။ ဣတိ- ဤကား၊ (အဓိပ္ပါယော- အဓိပ္ပါယ် တည်း။)

ခုနစ်ပိုင်း ပိုင်းစေ

တံ- အမတ်တို့ လျှောက်တင်သော ထိုသတင်းစကားကို၊ သုတွာ- ကြားတော်မူ၍၊ ရာဇာ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးသည်၊ "အဟံ- ငါသည်၊ ဧကဿ- တစ်ယောက်သော မင်းအား၊ ပဘာဝတိံ- ပဘာဝတီကို၊ သစေ ပေဿာမိ- အကယ်၍ စေလွှတ်ငြားအံ့၊ သေသာ- ကြွင်းကုန်သော မင်းတို့သည်၊ ယုဒ္ဓံ- စစ်ထိုးခြင်းကို၊ ကရိဿန္တိ- ပြုကုန်လတ္တံ့၊ ဧကဿ- တစ်ယောက်သော မင်းအား၊ ဒါတုံ- ပေးခြင်းငှာ၊ န သက္ကာ- မတတ်ကောင်း၊ သကလဇမ္ဗုဒီပေ- အလုံးစုံသော ဇမ္ဗူဒိပ် ကျွန်း၌၊ အဂ္ဂရာဇာနံ- မြတ်သောကုသမင်းကို "ဝိရူပေါ"တိ- အဆင်းမလှ၏ဟူ၍၊ ဆဍ္ဍေတွာ- စွန့်ပစ်၍၊ အာဂတာ- လာသည်ဖြစ်၍၊ အာဂမနဿ- လာခြင်း၏၊ ဖလံ- အကျိုးကို၊ လဘတု- ရစေသတည်း၊ နံ- ထိုပဘာဝတီကို၊ ဝဓိတွာန- သတ်၍၊ သတ္တခဏ္ဍာနိ- ခုနစ်ပိုင်းတို့ကို၊ ကတွာ- ပိုင်း(ပြု)၍၊ သတ္တန္နံ ခတ္တိယာနံ- ခုနစ် ပြည်ထောင်ကုန်သော မင်းတို့အား၊ ပေဿာမိ- ပို့လွှတ်စေအံ့" ဣတိ- ဤသို့ (ဝတွာ- ဆို၍၊ တံ- ထိုအကြောင်းကို) ဝဒန္တော- အမိန့်တော်ရှိသည်ဖြစ် ၍ - "သတ္တ ဗိလေ ကရိတွာန၊ (ပ) ယေ မံ ဟန္တုံ ဣဓာဂတာ"တိ- "သတ္တဗိလေ ကရိတွာန၊ (ပ) ယေ မံ ဟန္တုံ ဣဓာဂတာ"ဟူသော၊ အနန္တရံ- အခြားမဲ့ဖြစ်သော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ။

> ၃၅။ ဘောန္တော အမစ္စာ- အိုအမတ်အပေါင်းတို့၊ ယေ- အကြင် ခုနစ်ပြည်ထောင်သော မင်းတို့သည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ ဟန္တုံ- သတ်အံ့သောငှာ၊ ဣဓ- ဤငါတို့ မဒ္ဒရာဇ်ပြည်သို့ အာဂတာ- လာရောက်ကြကုန်၏၊ တေသံ ခတ္တိယာနံ- ထိုခုနစ် ပြည်ထောင်သော မင်းတို့အား၊ ဧတံ ပဘာဝတိံ- ဤပဘာဝတီကို၊ သတ္တ ဗိလေ- ခုနစ်ပိုင်းပိုင်းသည်တို့ကို၊ ကရိတွာန- ပြု၍၊ အဟံ- ငါသည်၊ ပဒဿာမိ- ပေးလိုက်တော့ အံ့။

မယ်တော်ထံ အသနားခံ

တဿ- ထိုမဒ္ဒရာဇ်မင်း၏၊ သာ ကထာ- မိန့်ဆိုတော်မူသော ထိုစကား သည်၊ သကလနိဝေသနေ- အလုံးစုံသော နန်းတော်၌၊ ပါကဋာ- ထင်ရှားသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ၊ ပရိစာရိကာ- အလုပ်အကျွေးတို့သည်၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ "ရာဇာ-

ခမည်းတော်မင်းသည်၊ တံ- ထိုအရှင်သမီးတော်ကို၊ သတ္တခဏ္ဍာနိ- ခုနစ်ပိုင်းတို့ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ သတ္တန္န ရာဇူနံ- ခုနစ်ပြည်ထောင်ကုန်သော မင်းတို့အား၊ ပေသေဿ တိ ကိရ- ပို့လွှတ်စေတော်မူလတ္တံ့သတတ်၊" ဣတိ- ဤသို့၊ ပဘာဝတိယာ- ပဘာဝတီအား၊ အာရောစေသုံ- လျှောက်ကြားကြကုန်ပြီ၊ သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ မရဏဘယဘီတာ- သေဘေးမှ ကြောက်လန့်သည် ဖြစ်၍၊ အာသနာ- နေရာမှ၊ ဝုဋ္ဌာယ- ထ၍၊ ဘဂိနီဟိ- ညီမတော်အပေါင်းတို့သည်၊ ပရိဝုတာ- ခြံရံအပ်လျက်၊ မာတု- မယ်တော်ဘုရား၏၊ သိရိဂဗ္ဘံ- ကျက်သရေရှိသော တိုက်ခန်းဆောင်သို့၊ အဂမာသိ- သွားလေပြီ၊ တမတ္ထံ- ထိုအကြောင်းကို၊ ပကာသေန္တော- ထင်ရှားပြု တော်မူလိုသော၊ သတ္ထာ- သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားသည်-"အဝုဋ္ဌဟိ ရာဇပုတ္တီ၊ (ပ) ဒါသီဂဏပုရက္ခတာ"တိ- "အဝုဋ္ဌဟိ ရာဇပုတ္တီ၊ (ပ) ဒါသီဂဏပုရက္ခတာ"ဟူသော၊ (ဣမံ ဂါထံ- ဤဂါထာတော်ကို၊) အာဟ- ဟောတော်မူပြီ။

[နှာ-၃၂၀] ၃၆။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ သာမာ- ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်း ရှိသော၊ ကောသေယျဝါသိနီ- ရွှေချည်တို့ဖြင့်စီအပ်သော ပိုးချည် ပုဆိုးကိုလည်း ဝတ်ထသော၊ ရာဇပုတ္တီ- မင်းသမီးပဘာဝတီသည်၊ ဒါသီဂဏပုရက္ခတာ- ကျွန်မ အပေါင်း ခြံရံလျက်၊ အဿုပုဏ္ဏေဟိ- မျက်ရည်တို့ဖြင့် ပြည့်ကုန်သော၊ နေတ္တေဟိ- မျက်စိတို့ဖြင့်၊ ရောဒမာနာ- ငိုလျက်၊ အဝုဋ္ဌဟိ- ထလတ်ပြီ။

တတ္ထ- ထို အဝုဋ္ဌဟိ စသောဂါထာ၌၊ သာမာတိ- သာမာဟူသည်ကား၊ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ- ရွှေအဆင်းကဲ့သို့အဆင်းရှိသော။ ကောသေယျဝါသိနီတိ- ကောသေယျဝါသိနီဟူသည်ကား၊ သုဝဏ္ဏခစိတကောသေယျနိဝသနာ- ရွှေဖြင့် စီချယ်အပ်သောပိုးဖြင့်ပြီးသော အဝတ်ကို ဝတ်ဆင်သော။

သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ မာတု- မယ်တော်၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ မာတရံ- မယ်တော်ကို၊ ဝန္ဒိတွာ- ရှိခိုး၍၊ ပရိဒေဝမာနာ- ငိုကြွေး မြည်တမ်း လိုသည်ဖြစ်၍-"တံ နူန ကက္ကူပနိသေဝိတံ မုခံ၊ (ပ) ဧဝံဝဏ္ဏာ ပဘာဝတီ"တိ- "တံ နူန ကက္ကူပနိသေဝိတံ မုခံ၊ (ပ) ဧဝံဝဏ္ဏာ ပဘာဝတီ"ဟူကုန်သော၊ (ဣမာ ဂါထာယော- ဤရှစ်ဂါထာတို့ကို၊) အာဟ- ဆိုပြီ။

၃၇။ အမ္ဗ- မိခင်၊ အဒ္ဒါသဒ္ဒန္တာထရုပစ္စဝေက္ခိတံ- ဆင်စွယ်ဖြင့်ပြီးသော အရိုး၌ထည့်အပ်သော ကြေးမုံပြင်၌ ကြည့်အပ်ထသော၊ သုဘံ- တင့်တယ်စွာ ထသော၊ သုနေတ္တံ- ကောင်းသောမျက်စိလည်း ရှိထသော၊ ဝိရဇံ- အညစ်အကြေး လည်း ကင်းထသော၊ အနင်္ဂဏံ- အမာရွတ် မှဲ့မည်းအစရှိသော အပြစ်လည်း ကင်းထသော၊ ကက္ကုပနိသေဝိတံ- ငါးပါးသော ကသယ်မှုန့်တို့ဖြင့်လည်း အမြဲလိမ်းကျံအပ်ထသော၊ မမ- အကျွန်ုပ်၏၊ တံ မုခံ- ထိုမျက်နှာသည်၊ ခတ္တိယေဟိ- ခုနစ်ပြည်ထောင်သော မင်းတို့သည်၊ ဆုဒ္ဓံ- စွန့်ပစ်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝနေ- တော၌၊ ဌဿတိ နူန- တည်လိမ့်မည်တကား။

၃၈။ အမ္ဗ- မိခင်၊ အသိတေ- ကောင်းစွာမည်းကုန်သော၊ ဝေလ္လိ တဂ္ဂေ- ကော့သော အဖျားလည်းရှိကုန်ထသော၊ မုဒူ- နူးညံ့ကုန်ထသော၊ စန္ဒနသာရလိတ္တေ- စန္ဒကူးနံ့သာနှစ်တို့ဖြင့် လိမ်းကျံအပ်ကုန်ထသော၊ သမာ ကုလေ- ကောင်းစွာညီညွတ် ကုန်ထသော၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ ယေ ကေသာ- အကြင်ဆံတို့သည်၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏၊ တေ ကေသေ- ထိုဆံတို့ကို၊ သီဝထိကာယ- သုသာန်၏၊ မဇ္ဈေ- အလယ်၌၊ ဂိဇ္ဈာ- လင်းတတို့သည်၊ ပါဒေဟိ- ခြေတို့ဖြင့်၊ ပရိကမိဿန္တိ နူန- ငင်လေကုန်အံ့သည်တကား။

၃၉။ အမ္ဗ- မိခင်၊ မုဒူ- နူးညံ့ကုန်ထသော၊ စန္ဒနသာရလိတ္တာ- စန္ဒကူး နှစ်တို့ဖြင့် လိမ်းကျံအပ်ကုန်ထသော၊ သုလောမာ- ကောင်းသော အမွေးလည်း ရှိကုန်ထသော၊ တမ္ဗနခါ- နီသော လက်သည်းလည်း ရှိကုန်ထသော၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ ယာ ဗာဟာ- အကြင်လက်နှစ်ဖက် တို့သည်၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏။ တာ ဗာဟာ- ထိုလက်နှစ်ဖက်တို့ကို၊ ခတ္တိယေဟိ- ခုနစ်ပြည်ထောင်သော မင်းတို့သည်၊ ဆိန္နာ- ဖြတ်ကုန်၍၊ ဝနေ- တော၌၊ ဥဇ္ဈိတာ- စွန့်ပစ်လေကုန်သည်ရှိသော်၊ ဓင်္ကော- ကျီးသည်၊ ဂယှ- ချီယူ၍၊ လုဉ္စိတွာ- နုတ်၍၊ ခါဒန္တော- ခဲလျက်၊ ယေန ကာမံ- အကြင်အလိုရှိရာ အရပ်သို့၊ ဂစ္ဆတိ နူန- သွားလေအံ့သည်တကား။

၄၀။ အမ္မ- အမိ၊ တာလုပနိဘေ- ရွှေထန်းသီးမှည့်နှင့်တူကုန်သော၊ အလမ္ဗေ- ရင်၌တွဲရရွဲဆွဲအပ်ကုန်သော၊ ကာသိကစန္ဒနေန- နူးညံ့စွာသော စန္ဒကူးနံ့သာဖြင့်၊ နိသေဝိတေ- အမြဲထုံအပ်ကုန်သော၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ ယေ ထနာ- အကြင်သားမြတ်တို့သည်၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏။ တေ ထနေ- ထိုသားမြတ်တို့ကို၊ တရုဏော တနုဇော- ငယ်စွာသော၊ ပုတ္တော- သားသည်၊ မာတု- အမိ၏၊ ထနေသု- သားမြတ်တို့၌၊ လမ္ဗတိ ဣဝ- စို့သကဲ့သို့ သိင်္ဂါလော- သချိုင်းပြင်၌ နေသော မြေခွေးအိုသည်၊ လမ္ဗိဿတိ နူန- စို့လေအံ့သည်တကား။

၄၁။ အမ္မ- မိခင်၊ သုကောဋ္ဋိတံ- နွားမေးရိုးဖြင့် ခတ်အပ်သည်ဖြစ်၍၊ ပုထုလံ- ကောင်းစွာကြီးစေအပ်သော၊ ကဥ္စနမေခလာဟိ- ရွှေခါးကြိုးတို့ဖြင့်၊ နိသေဝိတံ- အမြဲတန်ဆာဆင်အပ်သော၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ ယာ သောဏိ- အကြင်ခါးအရပ်သည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏၊ တံ သောဏိံ- ထိုခါးအရပ်ကို၊ ခတ္တိယေဟိ- ခုနစ်ပြည်ထောင်သော မင်းတို့သည်၊ ဝနေ- တော၌၊ အဝတ္ထံ- အချည်းစည်း၊ ဆိန္ဒ- ဖြတ်အပ်လေသည်ဖြစ်၍၊ ဓင်္ကော- စွန်ရဲသည်၊ ဂဏှာ ဂဏှိတွာ- ချီယူ၍၊ ခါဒိတွာ- စားပြီး၍၊ ယေန ကာမံ- အလိုရှိရာသို့ ဂစ္ဆတိ နူန- သွားလေအံ့သည် တကား၊ သိင်္ဂါလသယာ- မြေခွေးအပေါင်းတို့သည်၊ ပရိကမိဿန္တိ နူန- ဆွဲငင်လေကုန်အံ့သည်တကား။

၄၂။ အမ္မ- မိခင်၊ သောဏာ စ- ခွေးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဓင်္ကာ စ- ကျီးတို့သည်လည်းကောင်း၊ သိင်္ဂါလာ စ- မြေးခွေးတို့သည်လည်းကောင်း၊ အညေ- ခွေးကျီးမြေခွေးတို့မှ တစ်ပါးကုန်သော၊ ဒါဌိနော- အစွယ်ရှိကုန်သော၊ ယေ သတ္တာ- အကြင်သတ္တဝါတို့သည်၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏၊ တေ စ သတ္တာ- ထိုသတ္တဝါတို့သည် လည်းကောင်း၊ ပဘာဝတိံ- ပဘာဝတီ၏အသားကို၊ ဘက္ခယိတွာ- စားရသော ကြောင့်၊ အဇရာ- မအိုကုန်သည်၊ ဟေဿန္တိ နူန- ဖြစ်လေကုန်အံ့သည်တကား။

[နှာ-၃၂၁] ၄၃။ အမ္မ- မိခင်၊ ဒူရဂါမိနော- အဝေးသို့သွားကုန်သော၊ ခတ္တိယာ- မင်းတို့သည်၊ မေ- ငါ၏၊ မံသာနိ- အသားတို့ကို၊ သစေ ဟရိံသု-

အကယ်၍ ဆောင်ယူကုန်ငြားအံ့၊ အဠှိနိ- အရိုးတို့ကို၊ ယာစိတွာ- တောင်းလိုက်၍၊ နံ- ထိုအရိုးကို၊ အနုပထေ- လမ်းအနီး၌၊ ဒဟာထ- သဂြိုဟ်တော် မူရစ်ပါကုန်။

၄၄။ အမ္မ- မိခင်၊ မမဗ္ဗာပိတဋ္ဌာနေ- အကျွန်ုပ်ကို သဂြိုလ်ရာ အရပ်၌၊ ခေတ္တာနိ- ပန်းခင်းတို့ကို၊ ကာရေတွာ- ပြုစေတော်မူ၍၊ ဧတ္ထ- ဤပန်းခင်း၌၊ ကဏိကာရေ- မဟာလှေကားပင်တို့ကို၊ ရောပယ- စိုက်တော်မူရစ်ပါလော့၊ ဟေမန္တာနံ ဟိမစ္စယေ- ဆောင်းလလွန်လတ်သော်၊ ယဒါ- အကြင်အခါ၌၊ တေ- ထိုမဟာလှေကားပင်တို့သည်၊ ပုပ္ဖိတာ- ပွင့်ကုန်သည်၊ အဿု- ဖြစ်ကုန်၏၊ အမ္မ- မိခင်၊ တဒါ- ထိုမဟာလှေကားပင်တို့ ပွင့်သောအခါ၌၊ မမဓိတာ- ငါ့သမီးတော် ဖြစ်သော၊ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီသည်၊ ဧဝံ ဝဏ္ဏာ- ဤမဟာလှေကားပွင့်နှင့် တူသောအဆင်းရှိ၏ဟူ၍၊ မမံ- အကျွန်ုပ်ကို၊ သရေယျာထ- အောက်မေ့တော်မူရစ်ပါကုန်။

တတ္ထ- ထိုတံ နူန စသော ဂါထာတို့၌၊ ကက္ကူပနိသေဝိတန္တိ- ကက္ကူပနိသေဝိတံဟူသည်ကား၊ သာသပကက္ကလောဏကက္ကမတ္တိကကက္ကတိလကက္ကဟလဒ္ဒိကက္က မုခစုဏ္ဏကေဟိ- မုန်ညင်းမှုန့် ဆားမှုန့် မြေညက်မှုန့် နှမ်းမှုန့် နနွင်းမှုန့်တည်းဟူသော မျက်နှာလိမ်းကျံသော အမှုန့်ဖြစ်ကုန်သော၊ [၁]ပဉ္စဟိ- ငါးခုကုန်သော၊ ကက္ကမေဟိ ကက္ကေဟိ- ဤကသယ်မှုန့်တို့ဖြင့်၊ ဥပနိသေဝိတံ- အမြလိမ်းကျံ၍ ထားအပ်သော။ အာဒါသဒန္တာ ထရုပစ္စဝေက္ခိတန္တိ- အာဒါသဒန္တာထရုပစ္စဝေက္ခိတံဟူသည်ကား၊ ဒန္တမယထရုမှိ- ဆင်စွယ်ရိုး တပ်ထားသော၊ အာဒါသေ- ကြေးမုံပြင်၌၊ ပစ္စဝေက္ခိတံ- ကြည့်အပ်သော၊ တတ္ထ- ထိုမှန်၌၊ ဩလောကေတွာ- ကြည့်၍၊ မဏ္ဍိတံ- တန်ဆာ ဆင်ထားအပ်သော။ သုဘန္တိ- သုဘံဟူသည်ကား၊ သုဘမုခံ- တင့်တယ်သော မျက်နှာကို။ ဝိရဇန္တိ- ဝိရဇံ

[၁]။ ကက္က- ကရ-ဓာတ် က-ပစ္စည်းဖြင့် ရုပ်ပြီး၏၊ အဖြူရောင်ကို ဟော၏။ အမှုန့်ကိုလည်း ဟော၏၊ ဤ၌-အမှုန့် အနက်ယူ၊ သာသပကက္က-မုန်ညင်းမှုန့်- ရင်းအမှုန့် ငါးမျိုးမှာ အခြားနေရာ၌ အသုံးပြုသော အမှုန့်မဟုတ် မျက်နှာလိမ်းကျံရာတွင် အသုံးပြုသော အမှုန့်ဟု သိစေလို၍ မုခစုဏ္ဏ-ဟု ဖွင့်သည်။

ဟူသည်ကား၊ ဝိဂတရဇံ- ကင်းသောမြူမှုန်ရှိသော၊ နိမ္မလံ- ကင်းသော အညစ်အကြေးရှိသော။ အနင်္ဂဏန္တိ- အနင်္ဂဏံဟူသည်ကား၊ ဂဏ္ဍပိဠကာဒိ ဒေါသရဟိတံ- မြင်းဖု ဝက်ခြံဖုအစရှိသော အပြစ်ကင်းသော။ ဆုဒ္ဒန္တိ- ဆုဒ္ဒံ ဟူသည်ကား၊[၁] အမ္ဗ- မိခင်၊ ဧဝရူပံ- ဤသို့သဘောရှိသော၊ မမ- ငါ၏၊ မုခံ- မျက်နှာကို၊ (ဝါ) မျက်နှာသည်၊ အဒ္ဒါ- မချွတ်၊ ကာဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ ခတ္တိယေဟိ- မင်းတို့သည်၊ ဆဒ္ဒိတံ- စွန့်ပစ်အပ်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊) ဝနေ အရညေ- တော၌၊ ဌသတိ- တည်လတ့်၊ ကတိ- ဤသို့၊ ပရိဒေဝတိ- ငိုကြွေး၏။ အသိတေတိ- အသိတေဟူသည်ကား၊ ကာဠကေ- မည်းနက်သော။ ဝေလ္လိတဂ္ဂေတိ- ဝေလ္လိတဂ္ဂေ ဟူသည်ကား၊ ဥန္နတဂ္ဂေ- ကော့သောအဖျားရှိသော။ သီဝထိကာယာတိ- သီဝထိကာယဟူသည်ကား၊ သုသာနမှိ- သင်္ချိုင်း၌။ ပရိကမိဿန္တီတိ- ပရိကမိဿန္တိဟူသည်ကား၊ ဧဝရူပေ- ဤသို့သဘောရှိကုန်သော၊ မမ- ငါ၏၊ ကေသေ- ဆံပင်တို့ကို၊ မနုဿမံသခါဒကာ- လူသားစားကုန်သော၊ ဂိဇ္ဈာ- လင်းတတို့သည်၊ ပါဒေဟိ- ခြေတို့ဖြင့်၊ ပဟရိတွာ- ပုတ်ခတ်၍၊ ပရိကမိဿန္တိ နှုန်- ဆွဲငင်ကြတော့မည်လော၊ ဂယှ ခေ‌ကော ဂစ္ဆတိ ယေန ကာမန္တိ- ဂယှ ခေ‌ကော ဂစ္ဆတိ ယေနကာမံ ဟူသည်ကား၊ အမ္ဗ- အမိ၊ မမ- ငါ၏၊ ဧဝရူပံ- ဤသို့ သဘောရှိသော၊ ဗာဟံ- လက်မောင်းကို၊ ခေ‌ကော- ကျီးသည်၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊

၁။ ဆုဒ္ဒံ- ၎င်းကို ဆဒ္ဒိတံ-ဟု ဖွင့်သည်၊ ပါဠိဆရာတို့ ဆုဘ-ဓာတ် တ-ပစ္စည်းဟု ရုပ်ပြီး ကြံကြ၏၊ သက္ကတ၌ ကျုဘ်(ပရှ)-ဓာတ်ဖြစ်သည်၊ တ-ပစ္စည်း ဆက်လျှင် ကျုဗ္ဓ(ပရှ)-ဟု ရုပ်ပြီး၏၊ ၎င်းကို ပါဠိသို့ပြောင်းလျှင် ခုဒ္ဓ-ဟု ပုံမှန်ဖြစ်ရမည်၊ သို့သော် ဆုဒ္ဓ-ဟု ပုံစံပြောင်းလဲ၍သွားခဲ့သည်၊ နိစ္ဆုဒ္ဓ နိစ္ဆုဘန-ဟုလည်း ပုဒ်ရှိ၏၊ တံတွေးထွေးခြင်းအနက်ဟော နိဋ္ဌုဘ-ပုဒ်နှင့်ယှဉ်၍ ကြည့်သင့်၏၊ ၎င်းကို ဌုဘ-ဓာတ်ဟု ပါဠိဆရာတို့ ကြံကြ၏၊ သက္ကတ ကျုဘ(ပရှ)-ဓာတ်မှာ တုန်လှုပ်ခြင်းအနက်ကို ဟော၏၊ စွန့်ပစ်ခြင်းနှင့် အလှမ်းကွာ၏၊ မိဿကသက္ကတ-၌ ဆုဋ္ဌ-ဟု ပုံစံရှိ၏၊ ၎င်းမှာ(chut̤) ဆုဋ်-ဓာတ် ဖြတ်ခြင်းအနက်ဟော ဖြစ်သည်၊ စွန့်ခြင်းအနက်ဟော ပါဠိ ဆဋ္ဌ-ဓာတ်မှာ သက္ကတ၌ (chut̤) ဆုဋ်-ဓာတ်ဖြစ်သည် (ရိ)သရကို ဥ-သရဖြင့် အစားထိုး၍ (chut̤) ဆုဋ်-ဟု ပုဒ်ဖြစ်လာနိုင်သည်။

လုဉ္စိတွာ- နှုတ်၍၊ ခါဒန္တော- ခဲစားလျက်၊ ယေန ကာမံ- အလိုရှိရာ အရပ်သို့ ဂစ္ဆိဿတိ နူန- သွားလိမ့်မည်လော။

တာလုပနိဘေတိ- တာလုပနိဘေဟူသည်ကား၊ သုဝဏ္ဏတာလဖလ သဒိသေ- ရွှေထန်းသီးနှင့် တူကုန်သော။ ကာသိကစန္ဒနေနာတိ- ကာသိက စန္ဒနေနဟူသည်ကား၊ သုခုမစန္ဒနေန- နူးညံ့သော စန္ဒကူးမှုန့်ဖြင့်၊ နိသေဝိတေ- အမြဲမှီဝဲအပ်ကုန်သော။ ထနေသု မေတိ- ထနေသု မေဟူသည်ကား၊ အမှ- အမိ၊ မမ- ငါ၏၊ (ထနာနံ- သားမြတ်တို့၏၊ (ဝါ) သားမြတ်တို့ကို၊) သုသာနေ- သုသာန်၌၊ ပတိတာယ- စွန့်ပစ်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဧဝရူပေ- ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော၊ ထနေ- သားမြက်တို့ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ မုခေန- နှုတ်သီးဖြင့်၊ ဉံသိတွာ- ကိုက်၍၊ မေ- ငါ၏၊ တေသု ထနေသု- ထိုသားမြတ်တို့၌၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ တနုဇော- သားဖြစ်သော၊ မာတု- အမိ၏၊ တရုဏပုတ္တော ဝိယ- သားငယ်ကဲ့သို့၊ သိင်္ဂါလော- မြေခွေးသည်၊ လမ္ဗိဿတိ နူန- နို့စို့လိမ့်တကား။ သောဏ္ဍိန္တိ- သောဏ္ဍိံဟူသည်ကား၊ ကဋိံ- ခါးကို။ သုကောဋ္ဋိတန္တိ- သုကောဋ္ဋိတံဟူသည်ကား၊ ဂေါဟနုကေန- နွားမေးရိုးဖြင့်၊ ပဟရိတွာ- ပုတ်ခတ်၍၊ သုဝဍ္ဎိတံ- ကောင်းစွာ ကြီးထွားစေအပ်သော။ အဝတ္ထန္တိ- အဝတ္ထံ ဟူသည်ကား၊ [1] ဆဍ္ဍိတံ- စွန့်ပစ်အပ်သော။ ဘက္ခယိတွာတိ- ဘက္ခယိတွာ ဟူသည်ကား၊ အမ္မ- အမိ၊ ဧတ္တကာ- ဤမျှလောက်ကုန်သော၊ ဧတေ- ထိုခွေး ကျီးစသောသတ္တဝါတို့သည်၊ မမ- ငါ၏၊ မံသံ- အသားကို၊ ခါဒိတွာ- စား၍၊ အဇရာ- မအိုကုန်သည်၊ ဘဝိဿန္တိ နူန- ဖြစ်ကုန်လိမ့်တကား။

သစေ မံသာနိ ဟရိံသူတိ- သစေ မံသာနိ ဟရိံသုဟူသည်ကား၊ အမ္မ- အမိ၊ သစေ- အကယ်၍၊ တေ ခတ္တိယာ- ထိုခုနှစ်ပြည်ထောင်မင်းတို့သည်၊ မယိ- ငါ၌၊ ပဋိဗဒ္ဓစိတ္တာ- တပ်မက်သောစိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ မမ- ငါ၏၊ မံသာနိ- အသားတို့ကို၊ ဟရေယျုံ- ယူကုန်ငြားအံ့၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ တုမှေ- သင်တို့သည်၊ အဋ္ဌိနိ- အရိုးတို့ကို၊

၁။ အဝတ္ထ- ပါဠိဂါထာ၌ ဆိန္န အဝတ္ထံ-ဟုပုဒ် ရှိ၏၊ ၎င်းကို ဆိန္နန္တိ ဆဍ္ဍိတံ၊ အဝတ္ထန္တိ နဂ္ဂံ-ဟု အဋ္ဌကထာမူဟောင်း၌ ဖွင့်ထားသည်ဟု ဆို၏၊ စာအဆင့်ဆင့် ကူးရေးရာမှ အဝတ္ထန္တိ ဆဍ္ဍိတံ-ဟု စာမှားပုံရသည်၊ ခုနစ်ပြည်ထောင်မင်းတို့ စွန့်ပြစ်ထားသော အဝတ်မရှိသောဟု သောဏ္ဍိံပုဒ်ကို အထူးပြုသော ဝိသေသနပုဒ်များ ဖြစ်ကြသည်။

ယာစိတွာ- တောင်း၍၊ အနုပထေ- လမ်းနံဘေး၌၊[၁] နံ- ထိုအရိုးကို၊ ဒဟာထ- မီးသဂြိုဟ်ကြပါလော့။ ဇယ်မဂ္ဂမဟာမဂ္ဂါနံ- လမ်းသွယ် လမ်းမကြီးတို့၏၊ အန္တရေ- အကြား၌၊ ဒဟေယျာထ- မီးသဂြိုဟ်ကြကုန်လော့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒတိ- ဆို၏။ ခေတ္တာနီတိ- ခေတ္တာနိဟူသည် ကား၊ အမ္မ- အမိ၊ မမ- ငါ၏၊ စျာပိတဋ္ဌာနေ- မီးသဂြိုဟ်ရာအရပ်၌၊ မာလာဒိဝတ္ထူနိ- ပန်းအစရှိသော ဝတ္ထုတို့ကို၊ ကာရေတွာ- ပြုစေ၍၊ ဧတ္တ ဧတေသု ခေတ္တေသု- ဤမီးသဂြိုဟ်ရာနေရာတို့၌၊ ကဏိကာရရုက္ခေ- မဟာ လှေကားပန်းပင်တို့ကို၊ ရောပယ- စိုက်ပျိုးစေလော့။ ဟိမစ္စယေတိ- ဟိမစ္စယေ ဟူသည်ကား၊ ဟိမပါတာတိက္ကမေ- ဆီးနှင်းကျရာ အချိန်ကို လွန်သော၊ ဖဂ္ဂုဏမာသေ- တပို့တွဲလ၌။ သရေယျာထာတိ- သရေယျာထ ဟူသည်ကား၊ တေသံ ပုပ္ဖါနံ- ထိုမဟာလှေကားပန်းတို့၏၊ သုဝဏ္ဏစင်္ကောဋ္ဌက- ရွှေခြင်းတောင်းကို၊ ပူရေတွာ- ပြည့်စေ၍၊ ဦရူသု- ပေါင်တို့၌၊ ဌပေတွာ- ထား၍၊ မမ- ငါ၏၊ ဓီတာ- သမီးဖြစ် သော၊ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီသည်၊ ဧဝံ ဝဏ္ဏာ- ဤမဟာလှေကားပန်းကဲ့သို့ အဆင်းရှိ၏၊ ဣတိ- ဤသို့၊ သရေယျာထ- အမှတ်ရပါလော့။

မယ်တော်ပါ ငိုရပြီ

[နှာ- ၃၂၂] ဣတိ- ဤသို့လျှင်၊ သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ မရဏဘယ တဇ္ဇိတာ- သေဘေးမှ ကြောက်လန့်သည်ဖြစ်၍၊ မာတု- မယ်တော်၏၊ သန္တိကေ- အထံ၌၊ ဝိလပိ- ငိုကြွေးမြည်တမ်းပြီ၊ မဒ္ဒရာဇာပိ- ခမည်းတော်မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီး သည်လည်း၊ "ဖရသုဉ္စ- ပုဆိန်ကိုလည်းကောင်း၊ ဂဏ္ဍိကဉ္စ- စဉ်းတီတုံး (သားစဉ်းတုံး) ကိုလည်းကောင်း၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ စောရဃာတကော- ခိုးသူသတ် ယောက်ျား သည်၊ ဣဓေဝ- ဤအရပ်သို့ သာလျှင်၊ အာဂစ္ဆတု- လာစေသတည်း၊" ဣတိ- ဤသို့၊ အာဏာပေသိ- စေခိုင်းပြီ။ တဿ- ထိုခိုးသူသတ်ယောက်ျား၏၊ အာဂမနံ- လာခြင်းသည်၊ သကလရာဇဂေဟေ- အလုံး စုံသော မင်း၏နန်းတော်၌၊ ပါကဋံ- ထင်ရှားသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿ- ထိုခိုးသူသတ်

၁။ **အနုပထေ• ဇယ်မဂ္ဂေ-ဟူသည် ခြေဖြင့်သာ သွားနိုင်သော လမ်းသွယ်လမ်းကြားကို ခေါ်၏၊ မဟာမဂ္ဂ-ဟူသည် ယာဉ်ရထားများ သွားနိုင်သော လမ်းမကြီးကို ခေါ်၏ ထိုနှစ်ခုတို့၏ အကြားကို အနုပထ-ဟု ခေါ်၏။**

ယောက်ျား၏၊ အာဂတဘာဝံ- လာသည်၏အဖြစ်ကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ ပဘာဝတိယာ- ပဘာဝတီ၏၊ မာတာ- မယ်တော်သည်၊ အာသနာ- နေရာမှ၊ ဥဋ္ဌာယ- ထ၍၊ သောကသမပ္ပိတာ- စိုးရိမ်ခြင်းဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သည် ဖြစ်၍၊ ရညော- မင်းကြီး၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ အဂမာသိ- သွားပြီ။ တမတ္ထံ- ထိုအကြောင်းကို၊ ပကာသေန္တော- ထင်ရှားပြတော်မူလိုသော၊ သတ္ထာ- ဘုရားရှင်သည်၊ - "တဿာ မာတာ ဥဒဋ္ဌာသိ၊ (ပ) ရညော မန္ဒဿန္တေပုရေ"တိ- "တဿာ မာတာ ဥဒဋ္ဌာသိ၊ (ပ) ရညော မန္ဒဿန္တေပုရေ"ဟူသော၊ (ဣမံ ဂါထံ- ဤဂါထာကို၊) အာဟ- ဟောတော်မူပြီ။

၄၅။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ ခတ္တိယာ- မင်းမျိုး၌လည်းဖြစ်ထသော၊ ဒေဝဝဏ္ဏိနီ- နတ်သမီးအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိသော၊ တဿာ- ထိုပဘာဝတီ၏၊ မာတာ- မယ်တော်သည်၊ ရညော မဒ္ဒဿ- မဒ္ဒရာဇ်မင်း၏၊ အန္တေပုရေ- နန်းတော် တွင်း၌၊ အသိဉ္စ- ပုဆိန်ကိုလည်းကောင်း၊ သူနဉ္စ- သားလှီး ဓားကိုလည်းကောင်း၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ ဥဒဋ္ဌာသိ- နေရာမှ ထလတ်ပြီ။

တတ္ထ- ထို တဿာ မာတာ စသော ဂါထာ၌၊ ဥဒဋ္ဌာသီတိ- ဥဒဋ္ဌာသိ ဟူသည်ကား၊ အာသနာ- နေရာမှ၊ ဥဋ္ဌာယ- ထ၍၊ ရညော- မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီး၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ အဋ္ဌာသိ- တည်ပြီ။ ဒိသွာ အသိဉ္စ သူနဉ္စာတိ- ဒိသွာ အသိဉ္စ သူနဉ္စဟူသည်ကား၊ အန္တေပုရမှိ- နန်းတော်တွင်း၌၊ အလင်္ကတ မဟာတလေ- တန်ဆာဆင်အပ်သော မြတ်သောနန်းတော်ပြင်၌၊ ရညော- မင်းကြီး၏၊ ပုရတော- ရှေ့မှ၊ နိက္ခိတ္တံ- ချထားအပ်သော၊ ဖရသုဉ္စ- ပုဆိန်ကို လည်းကောင်း၊ ဂဏ္ဍိကဉ္စ- စဉ်းတီးတုံး(သားစဉ်းတုံး)ကိုလည်းကောင်း၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ ဝိလပန္တီ- ငိုကြွေးမြည်တမ်းလိုသော မယ်တော်မိဖုရားကြီးသည်၊ "ဣမိနာ နူန အသိနာ၊ (ပ) ခတ္တိယာနံ ပဒဿသီ"တိ- "ဣမိနာ နူန အသိနာ၊ (ပ) ခတ္တိယာနံ ပဒဿသိ"- ဟူသော၊ (ဣမံ ဂါထံ- ဤဂါထာကို၊) အာဟ- ဆိုပြီ။

၄၆။ မဒ္ဒ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းမြတ်၊ သုသည်- ကောင်းစွာသိအပ်သော၊ တနုမဇ္ဈိမံ- ငယ်သောခါးလည်းရှိထသော၊ ဓီတရံ- သမီးတော်ပဘာဝတီကို၊

ဣမိနာ အသိနာ- ဤပုဆိန်ဖြင့်၊ ဟန္တာန- သတ်၍၊ ခတ္တိယာနံ- ခုနစ်
ပြည်ထောင် သော မင်းတို့အား၊ ပဒဿတိ နူန- ပေးတော်မူလတံ့လော။

တတ္ထ- ထို ဣမိနာ နူန စသော ဂါထာ၌၊ အသိနာတိ- အသိနာဟူသည် ကား၊ ဖရသုံ- ဓားမကို၊ သန္ဓာယ- ရည်ရွယ်၍၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ ဟိ- မှန်၏၊ သော- ထိုဓားမသည်၊ ဣမသ္မိံ ဌာနေ- ဤနေရာ၌၊ အသိ နာမ- အသိမည်သည်၊ ဇာတော- ဖြစ်ပြီ။ သုသညံ တနုမဇ္ဈိမန္တိ- သုသညံ တနုမဇ္ဈိမံဟူသည်ကား၊ သုဋ္ဌု- ကောင်းစွာ၊ သညာတံ- သိအပ်သော၊[1] တနုမဇ္ဈိမံ- သေးသွယ်သော ခါးလည်း ရှိသော။

အထ- ထိုသို့ မယ်တော်မိဖုရားကြီး မေးလျှောက်သော အခါ၌၊ ရာဇာ- မဒ္ဒရာဇ် မင်းကြီးသည်၊ နံ- ထိုမိဖုရားကြီးကို၊ သညာပေန္တော- သိစေတော်မူ လိုသည်ဖြစ်၍၊ “ဒေဝိ- ရှင်မိဖုရား၊ ကိံ- အဘယ်သို့ ကထေသိ- ဆိုဘိသနည်း၊ တဝ- ရှင်မိဖုရား၏၊ ဓီတာ- သမီးသည်၊ သကလဇမ္ဗုဒီပေ- အလုံးစုံသော ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း၌၊ အဂ္ဂရာဇာနံ- မြတ်သော ကုသမင်းကို၊ ‘ဝိရူပေါ’တိ- အဆင်းမလှ ဟု၊ ဆဍ္ဍေတွာ- စွန့်ပစ်၍၊ ဂတမဂ္ဂေ- သွားသော ခရီး၌၊ ပဒဝလဉ္ဇေ- ခြေရာသည်၊ အဝိနဋ္ဌေယေဝ- မပျက်မီ သော်သာလျှင်၊ မစ္စုံ- သေမင်းကို၊ နလာဋေန- နဖူးဖြင့်၊ အာဒါယ- ဆောင်ယူ၍၊ အာဂတာ- ပြန်လာပြီ။ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ရူပံ- အဆင်းကို၊ နိဿာယ- မှီ၍၊ ဤဒိသံ- ဤကဲ့သို့ ရှုအပ်သော၊ (ဤသို့သဘောရှိသော) ဖလံ- အကျိုးကို၊ လဘတု- ရစေသတည်း။” ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ။သာ- ထိုမိဖုရားကြီးသည်၊ တဿ- ထိုခမည်းတော် မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီး၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ ဓီတု- သမီးတော် ပဘာဝတီ၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့ ဂန္တွာ- သွား၍၊ ဝိလပန္တီ- ငိုမြည်တမ်းလျက်၊ “န မေ အကာသိ ဝစနံ၊ (ပ) ကိန္နု သုခတရံ တတော”တိ- “န မေ အကာသိ ဝစနံ၊ (ပ) ကိန္နု သုခတရံ တတော”-ဟူကုန်သော၊ (ဣမာ ဆဂါထာယော- ဤ ခြောက်ဂါထာတို့ကို) အာဟ- ဆိုပြီ။

---

[1] သုသညံ- မိုးထိမူ၌ ကောင်းသောအမှတ်လည်း ရှိသော-ဟု အနက်ပေးထား၏၊ အဋ္ဌကထာဖွင့်နှင့်မညီပေ။ ဂုဏ်တစ်ခုခုဖြင့် ခြားသူတို့ထက် သာလွန်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို သိထားသင့်သည်၊ ပဘာဝတီသည် အဆင်းအားဖြင့် သာလွန်၍သိထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သုဋ္ဌု သညာတံ-ဟု ဖွင့်သည်။

ကုသမင်းရှိလျှင် ကောင်းမည်

၄၇။ ပုတ္တိကေ- ချစ်သမီးပဘာဝတီ၊ တဝ- သင်၏၊ အတ္တကာမာယ- အကျိုးစီးပွါးကိုလိုသဖြင့်၊ ယာစန္တိယာ- တောင်းပန်သော၊ မေ- ငါ၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ တွံ- သင်သည်၊ န အကာသိ- မလိုက်နာ။ သာ- ထိုငါ၏သမီး ပဘာဝတီသည်၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ လောဟိတသဍ္ဍာ- သွေးဖြင့်လိမ်းကျံလျက်၊ ယမသာဒနံ- ယမမင်း၏ဘုံသို့၊ ဂစ္ဆသိ- လိုက်ရအံ့သည်ကား။

၄၈။ ပုတ္တိကေ- ချစ်သမီးပဘာဝတီ၊ ယော ပေါသော- အကြင် သတ္တဝါသည်၊ အတ္တဒဿိနံ- ရှည်မြင့်စွာသော အကျိုးစီးပွါးကို မြင်လေ့ရှိကုန်သော၊ ဟိတာနံ- အစီးအပွါးကို အလိုရှိပေကုန်သော သူတို့၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ ဧဝံ န ကရောတိ- အကယ်၍မလိုက်နာအံ့၊ သော ပေါသော- ထိုသတ္တဝါသည်၊ ဧဝံ ဣမိနာ ပကာရေန- ဤသို့သောအပြားအားဖြင့်၊ အာပဇ္ဇတိ- ရောက်၏၊ ပါပိယဥ္စ- ပို၍ယုတ်မာသော အဖြစ်သို့လည်း၊ နိဂစ္ဆတိ- ရောက်ရ၏။

၄၉။ ပုတ္တိကေ- ချစ်သမီးပဘာဝတီ၊ သစေ စ- အကယ်၍လည်း၊ တွံ- သင်သည်၊ စိတ္တဿ- စိတ်၏၊ ဝသံ- အလိုသို့၊ အဂန္တွာ- မလိုက်မူ၍၊ ကုသေန- ကုသမင်းကြောင့်၊ ဇာတံ- ဖြစ်သော၊ တာရုဒဿနံ- နှစ်လို ဖွယ်သော အမြင်လည်းရှိထသော၊ သုဝဏ္ဏမဏိမေခလံ- ရွှေပတ္တမြားဖြင့် ပြီးသော ခါးကြိုး တန်ဆာကို ဆင်ထသော၊ ဉာတိသံဃေဟိ- ဆွေမျိုး အပေါင်းတို့သည်၊ ပူဇိတံ- ပူဇော်အပ်သော၊ ခတ္တိယံ- မင်းမျိုးဖြစ်သော၊ ကုမာရံ- သတို့သားကို၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ ဓာရေသိ- ဆောင်ရအံ့၊ ဧဝံ သတိ- ဤသို့ဆောင်ရသည်ရှိသော်၊ ယမက္ခယံ- ယမမင်းအိမ်သို့၊ န ဂစ္ဆသိ- မလိုက်ရလေရာ။

[နှာ-၃၂၃] ၅၀။ ဘဒ္ဒေ- ချစ်သမီးပဘာဝတီ၊ ခတ္တိယာနံ- ကုသဝတီမင်း တို့၏၊ ယတ္ထ ကုလေ- အကြင်အမျိုး၌၊ ဘေရိ- စည်းကြီးသည်၊ နဒတိ- အသံ မြည်၏၊ ကုဉ္ဇရော စ- ဆင်ပြောင်သည်လည်း၊ နိကူဇတိ- ကြိုးကြာသံနှင့် တူသော အသံကို ပြု၏၊ တတော- ထိုကုသဝတီမင်းမျိုးထက်၊ ကိန္နု-

အဘယ်သို့လျှင်၊ သုခတရံ- လွန်မြတ်သော ချမ်းသာကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ ဣဓ- ဤအရပ်သို့ အာဂတာ- ပြေးလာသည်၊ အသိ- ဖြစ်သနည်း။

၅၁။ ဘဒ္ဒေ- ချစ်သမီးပဘာဝတီ၊ ခတ္တိယာနံ- ကုသဝတီမင်းတို့၏၊ ကုလေ- အမျိုး၌၊ အဿော စ- အထောင်မကသော မြင်းတို့ဖြင့် ခြံရံအပ်သော မင်္ဂလာမြင်းသည်လည်း၊ သိသတိ- မြူးရွှင်၏၊ (ဝါ) ဟီ၏၊ ကုမာရော- စောင်း တတ်သော သူငယ်သည်၊ ဒွါရေ- နန်းတော်တံခါး၌၊ ဥပရောဒတိ- သီချင်းသီ၍ တီး၏၊ တတော- ထိုကုသဝတီမင်းမျိုးထက်၊ ကိန္နု- အဘယ်သို့လျှင်၊ သုခတရံ- လွန်မြတ်သော ချမ်းသာကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ ဣဓ- ဤအရပ်သို့ အာဂတာ- ပြေးလာသည်၊ အသိ- ဖြစ်သနည်း။

၅၂။ ဘဒ္ဒေ- ချစ်သမီးပဘာဝတီ၊ မယူရကောဉ္စာဘိရုဒေ- ဥဒေါင်း ကြိုးကြာတို့ တွန်မြူးရာလည်းဖြစ်သော၊ ကောကိလာဘိနိကူဇိတေ- ဥဩတို့ မပြတ်တွန်မြူးရာလည်းဖြစ်သော၊ ခတ္တိယာနံ- ကုသဝတီမင်းတို့၏၊ ကုလေ- အမျိုး၌၊ အယံ ဝိဘူတိ- ဤစည်းစိမ်ချမ်းသာသည်၊ ဝတ္တတိ- ဖြစ်၏၊ တတော- ထိုကုသဝတီ မင်းမျိုးထက်၊ ကိန္နု- အဘယ်သို့လျှင်၊ သုခတရံ- လွန်မြတ်သော ချမ်းသာကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ ဣဓ- ဤအရပ်သို့ အာဂတာ- ပြေးလာသည်၊ အသိ- ဖြစ်သနည်း။

တတ္ထ- ထို န မေ အကာသိ စသော ဂါထာတို့၌၊ ပုတ္တိကေတိ- ပုတ္တိကေ ဟူသည်ကား၊ တံ- ထိုပဘာဝတီကို၊ အာလပတိ- ခေါ်၏။ ဣဒံ- ဤစကားကို၊ ဝုတ္တံ- ဆိုအပ်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏၊ အမ္မ- ချစ်သမီး၊ ဣဓ- ဤအရပ်၌၊ ကိံ- အဘယ်ကို၊ တွံ- သင်သည်၊ ကရိဿသိ- ပြုနိုင်လတံနည်း၊ သာမိကဿ- အရှင်၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့ ဂစ္ဆ- သွားလော့၊ ရူပမဒေန- ရုပ်အဆင်း၌ ယစ်ခြင်းဖြင့်၊ မာ မဇ္ဇိ- ယစ်မူး၍ မနေနှင့်၊ ဣတိ ဇဝံ- ဤသို့ (မယာ- ငါသည်) ယာစန္တိယာပိ- တောင်းပန်ပါ သော်လည်း၊ (တွံ- သင်သည်၊) မေ- ငါ၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ န အကာသိ- မလိုက်နာ၊ သာ တွံ- ထိုသင်သည်၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ လောဟိတသဉ္ဇန္နာ- သွေးဖုံးလွှမ်းသည်ဖြစ်၍၊ ယမသာဓနံ- သေမင်းနိုင်ငံသို့၊ ဂစ္ဆသိ- ရောက်ရလတံ့။ မစ္စုရာဇဿ- သေမင်း၏၊ ဘဝနံ- နိုင်ငံသို့၊ ဂမိဿသိ- ရောက်ရလတံ့၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ ပါပိယဉ္စာတိ- ပါပိယဉ္စဟူသည်ကား၊ ဣတော- ဤထက်၊ ပါပတရဉ္စ-

ယုတ်ညံ့သည်၏အဖြစ် သို့လည်း၊ နိဂစ္ဆတိ- ရောက်ရလတ့်။ **သစေ စ အဇ္ဇ မာရေယီတိ-** သစေ စ အဇ္ဇ မာရေယိဟူသည်ကား၊ အဇ္ဇ- ချစ်သမီး၊ သစေ- အကယ်၍၊ တွံ- သင်သည်၊ စိတ္တဿ- စိတ်၏၊ ဝသံ- အလိုသို့၊ အဂန္တွာ- မလိုက်မူ၍၊ ကုသနရိန္ဒံ- ကုသမင်းကို၊ ပဋိစ္စ- စွဲ၍၊ လဒ္ဓံ- ရအပ်သော၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ရူပေန- အဆင်းနှင့်၊ သဒိသံ- တူသော၊ စာရုဒဿနံ- ကောင်းသောအဆင်းရှိသော၊ ကုမာရံ- မင်းသားကို၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ မာရယိဿသိ- ဆောင်ယူနိုင်အံ့။ **ယမက္ခယန္တိ-** ယမက္ခယံ ဟူသည်ကား၊ ဧဝံ သန္တေ- ဤသို့ဆောင်ယူနိုင်သည်ရှိသော်၊ ယမနိဝေသနံ- သေမင်းနိုင်ငံသို့ န ဂစ္ဆေယျာသိ- မရောက်ရာ။ **တတောတိ-** တတော ဟူသည်ကား၊ ယမှိ ခတ္တိယကုလေ- အကြင်မင်းမျိုး၌၊ အယံ ဝိဘူတိ- ဤစည်းစိမ် ချမ်းသာသည်၊ (ဟောတိ- ဖြစ်၏၊) နာနာဘေရိ သဒ္ဒေန စေဝ- အမျိုးမျိုးသော စည်သံဖြင့် လည်းကောင်း၊ မတ္တဝါရဏကောဉ္စနာဒေန စ- မုန်ယဇ်သောဆင်၏ ကြိုးကြာမြည်သံ ကဲ့သို့သော မည်သံဖြင့်လည်းကောင်း၊ နိန္နာဒိတာ- ပဲ့တင်ထပ်သော၊ တမှာ ကုသာဝတီရာဇကုလာ- ထိုကုသဝတီမင်းမျိုးမှ၊ ကိံ နု- အဘယ်မည်သော၊ သုခတရံ- သာလွန်သော ချမ်းသာကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ ဣဓ- ဤအရပ်သို့၊ အာဂတာ- လာရောက်သည်၊ အသိ- ဖြစ်သနည်း၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ **သိသတီတိ-** သိသတိဟူသည်ကား၊ ဟသတိ- ရယ်၏။ **ကုမာရောတိ-** ကုမာရော ဟူသည်ကား၊ သုသိက္ခိတော- ကောင်းစွာ သင်အပ်ပြီး သော၊ ဂန္ဓဗ္ဗကုမာရော- ဂန္ဓဗ္ဗလုလင်သည်။ **ဥပရောဒတီတိ-** ဥပရောဒတိ ဟူသည်ကား၊ နာနာတူရိယာနိ- အမျိုးမျိုးသော တူရိယာတို့ကို၊ ဂဟေတွာ- ကိုင်၍၊ ဥပဟာရံ- ပူဇော်ခြင်းကို၊ ကရောတိ- ပြု၏။ **ကောကိလာဘိနိကူဇိတေတိ-** ကောကိလာ ဘိနိကူဇိတေ ဟူသည်ကား၊ ကုသရာဇကုလေ- ကုသမင်း၏ အမျိုး၌၊ သာယံပါတော- ညဉ့်နံနက်၊ ပဝတ္တနစ္စဂီတဝါဒိတူပဟာရံ- ဖြစ်သော ကခြင်း သီဆိုခြင်း တီးမှုတ်ခြင်းတည်းဟူသော ပူဇော်မှုကို၊ (ဝါ) ဖျော်ဖြေမှုကို၊ ပဋိပ္ပရန္တီ ဝိယ- ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ တည်သကဲ့သို့[၁]

၁။ ပဋိပ္ပရန္တိ- ဖရ-ဓာတ် ပြန့်ခြင်း၊ ပဋိ-ရှေးရှုသဖြင့် မပြန့်တော့ပေ။ သီဆိုတီးမှုတ်သံတွေ မပြန့်နိုင်အောင် ဆင်အော်သံ ကြိုးကြာမြည်သံ ဥဒေါင်းမြည်သံတွေက လွှမ်းမိုး၍ ထားသည်ဟု ဆိုလိုသည်၊ သက္ကတ၌ ရှင်းလင်း ဖယ်ရှား အနက်တို့ကို ဟော၏။

ကောကိလေဟိ- ဥဩငှက်တို့သည်၊ အဘိနိကူဇိတေ- တွန်ကြူးအပ်ရာ ဖြစ်သော၊ (ကုသရာဇ ကုလေ- ကုသမင်း၏ အမျိုး၌)။

ဣတိ- ဤသို့လျှင်၊ သာပိ- ထိုမယ်တော်မိဖုရားကြီးသည်၊ ဧတ္တကာဟိ- ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော၊ ဂါထာဟိ- ဂါထာတို့ဖြင့်၊ တာယ- ထိုသမီးတော် ပဘာဝတီနှင့်၊ သဒ္ဓိံ- တကွ၊ သလ္လပိတွာ- စကားပြောတော်မူ၍၊ "အင္ဂ- ယခု၊ ကုသနရိန္ဒော- ကုသမင်းမြတ်သည်၊ ဣဓ- ဤငါတို့ပြည်၌၊ သစေ အဿ- အကယ်၍ ရှိသည်ဖြစ်ငြားအံ့၊ သတ္တ- ခုနစ်ပြည်ထောင်ကုန်သော၊ ဣမေ ရာဇာနော- ဤမင်းတို့ကို၊ ပလာပေတွာ- ပြေးစေ၍၊ မမ- ငါ၏၊ ဓီတရံ- သမီးတော်ပဘာဝတီကို၊ ဒုက္ခာ- ဆင်းရဲမှု၊ ပမောစေတွာ- လွတ်စေ၍၊ အာဒါယ- ခေါ်ယူ၍၊ ဂစ္ဆေယျ- သွားရာ၏၊" ဣတိ- ဤသို့ စိန္တေတွာ- ကြံ၍၊ "ကဟံ နု ခေါ သတ္တုမဒ္ဒနော၊ (ပ) ယော နော ဒုက္ခာ ပမောစယေ"တိ- "ကဟံ နု ခေါ သတ္တုမဒ္ဒနော၊ (ပ) ယော နော ဒုက္ခာ ပမောစယေ" ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၅၃။ သတ္တုမဒ္ဒနော- ရန်သူတို့ကိုနှိပ်နင်းနိုင်ထသော၊ ပရရဋ္ဌပ္ပ မဒ္ဒနော- တိုင်းတစ်ပါးကိုလည်း နှိပ်နင်းနိုင်ထသော၊ သောဥ္စာရပညာဏော- မြတ်သော ပညာရှိထသော၊ ယော- အကြင်ကုသမင်းသည်၊ နော- ငါတို့ကို၊ ဒုက္ခာ- ဆင်းရဲမှု၊ ပမောစယေ- လွတ်မြောက်စေရာ၏။ သော ကုသော- ထိုကုသမင်းသည်၊ ကဟံ နု ခေါ- အဘယ်အရပ်မှာ ရှိလေသနည်း။

တတ္ထ- ထို ကဟံ နု စသော ဂါထာ၌၊ သောဥ္စာရပညာဏောတိ- သောဥ္စာရ ပညာဏောဟူသည်ကား၊ (သော- ထိုကုသမင်းသည်၊) ဥဠာရပညော- ပြန့်ပြောသော ပညာရှိ၏။

ကုသမင်း ဒီမှာ ရှိနေသည်

[နှာ- ၃၂၄] တတော- ထို့နောင်မှ၊ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီသည်၊ "ကုသဿ- ကုသမင်း၏၊ ဝဏ္ဏံ- ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ ဘဏန္တိယာ- ပြောဆိုသော၊ မမ- ငါ၏၊ မာတု- မယ်တော်၏၊ မုခံ- ခံတွင်းသည်၊ နပ္ပဟောတိ- မဆံ့ပြီ၊ အဿာ- ထိုမယ်တော်အား၊ တဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ ဣဓေဝ- ဤငါတို့ပြည်၌ သာလျှင်၊ အာဠာရိကကမ္မံ- စဖိုသည်အမှုကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဝသနဘာဝံ- နေသည်၏ အဖြစ်ကို၊ အာစိက္ခိဿာမိ

တာဝ- လျှောက်ကြားပေတော့အံ့၊ (တာဝ သဒ္ဒါအနုညာတတ္ထ) ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေတွာ- ကြံ၍၊ "က္ခမေဝ သော သတ္တုမဒ္ဒနော၊ (ပ) ယော တေ သဗ္ဗေ ဝဓိဿတီ"တိ- "က္ခမေဝ သော သတ္တုမဒ္ဒနော၊ (ပ) ယော တေ သဗ္ဗေ ဝဓိဿတိ"-ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၅၄။ အမ္မ- မိခင်၊ သတ္တုမဒ္ဒနော- ရန်သူတို့ကို နှိပ်နင်းနိုင်ထသော၊ ပရရဋ္ဌပ္ပမဒ္ဒနော- တိုင်းတစ်ပါးကိုလည်း နှိပ်နင်းနိုင်ထသော၊ သောဠာရပညာဏော- မြတ်သောပညာလည်းရှိထသော၊ ယော ကုသော- အကြင်ကုသ မင်းမြတ်သည်၊ က္ခမေဝ- ဤငါတို့ပြည်၌ပင်လျှင်၊ အတ္ထိ- ရှိပါ၏၊ သော ကုသော- ထိုကုသမင်း မြတ်သည်၊ သဗ္ဗေ- ခပ်သိမ်း ကုန်သော၊ တေ- ထိုရန်သူမင်းတို့ကို၊ ဝဓိဿတိ- သတ်လတ္တံ့သတည်း။

နင်ရှူးနေသလား

အထ- ထိုသို့လျှောက်ကြားသောအခါ၌၊ အဿာ- ထိုပဘာဝတီ၏၊ မာတာ- မယ်တော်မိဖုရားကြီးသည်၊ "အယံ- ဤပဘာဝတီသည်၊ မရဏဘယဘီတာ- သေဘေးမှ ကြောက်သည်ဖြစ်၍၊ ဝိပ္ပလပတိ- ငိုမြည်တမ်းယောင်တကား၊" ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေတွာ- ကြံ၍၊ (တံ- ထိုပဘာဝတီကို၊ ပုစ္ဆိတုကာမာ- မေးခြင်းငှာ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍)၊ "ဥမ္မတ္တိကာ နု ဘဏသိ၊ (ပ) ကိံ နု ဇာနေမု တံ မယ"န္တိ- "ဥမ္မတ္တိကာ နု ဘဏသိ၊ (ပ) ကိံ နု ဇာနေမု တံ မယံ"-ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၅၅။ ပုတ္တိကေ- ချစ်သမီး၊ ဥမ္မတ္တိကာ- ပုံ့လွင့်သော စိတ်ရှိသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ဘဏသိ နု- ဆိုမြည်တမ်းသလော၊ အန္ဓဗာလာ- အလွန်မိုက်မဲ တွေဝေသည်ဖြစ်၍၊ ပဘာသသိ နု- ဤစကားကို ဆိုမြည်လတ်သလော၊ ကုသော- ကုသမင်းသည်၊ အာဂတော- လာသည်၊ သစေ အဿ- အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့၊ ဧဝံ သတိ- ဤသို့လာရောက်သည်ရှိသော်၊ မယံ- ငါတို့သည်၊ တံ- ထိုကုသမင်းကို၊ ကိံ- အဘယ့်ကြောင့်၊ န ဇာနေမု- မသိဘဲ ရှိကုန်အံ့နည်း။

တတ္ထ- ထို'ဥမ္မတ္တိကာ နု' စသော ဂါထာ၌၊ အန္ဓဗာလာတိ- အန္ဓဗာလာ ဟူသည်ကား၊ သမ္မူဠှာ- တွေဝေသည်၊ အညာဏာ- ဉာဏ်မရှိသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍။ ကိံ နု ဇာနေမူတိ- ကိံ နု ဇာနေမု ဟူသည်ကား၊ ကေန ကာရဏေန- အဘယ် မည်သော အကြောင်းကြောင့်၊ တံ- ထိုကုသမင်း၏လာခြင်းကို၊ နု ဇာနေယျာမ- မသိဘဲ နေကုန်ရာအံ့နည်း။ ဟိ- မှန်၏၊ သော- ထိုကုသမင်းသည်၊ အန္တရာမဂ္ဂေ- ခရီးအကြား၌၊ ဌိတောဝ- တည်လျက်သာလျှင်၊ အမှာကံ- ငါတို့၏၊ (သန္တိကံ- အထံသို့) သာသနံ- သိတင်းစကားကို၊ ပေသေယျ- စေရာ၏။ သမုဿိတဒ္ဓဇာ- စိုက်ထောင်အပ်သော အလံတံခွန်ရှိသော၊ စတုရင်္ဂိနိသေနာ- အင်္ဂါ လေးပါး ရှိသောစစ်တပ်သည်၊ ပညာယေထ- ထင်ရှား၏။ တွံ ပန- သင်ချစ်သမီး သည်ကား၊ မရဏဘယေန- သေဘေးမှ ကြောက်သောကြောင့်၊ ကထေသိ- ဆိုဘိ၏၊ က္ကတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

ဟိုမှာ ကြည့်ပါ မယ်တော်

သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဝုတ္တေ- မယ်တော်မိဖုရားကြီးသည် မေးတော်မူအပ်လတ်သော်၊ "မေ- ငါ၏၊ မာတာ- မယ်တော်သည်၊ (ဝုတ္တံ- ငါလျှောက် ထားအပ်သော စကားကို)၊ နု သဒ္ဒဟတိ- ယုံကြည်တော်မမူ၊ တဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ ဣဓ- ဤငါတို့၏ပြည်သို့၊ အာဂန္တွာ- လာ၍၊ သတ္တမာသေ- ခုနစ်လတို့ပတ်လုံး၊ ဝသနဘာဝံ- နေသည်၏အဖြစ်ကို၊ နု ဇာနာတိ- သိတော်မမူ၊ နံ- ထိုမယ်တော်မိဖုရား ကြီးကို၊ ဒဿေဿာမိ- ပြအံ့၊" က္ကတိ- ဤသို့၊ စိန္တေတွာ- ကြံ၍၊ မာတရံ- မယ်တော်၏၊ ဟတ္ထေ- လက်ကို၊ ဂဟေတွာ- ဆွဲ၍၊ သီဟပဥ္စရံ- ခြင်္သေ့ခံသော လေသွန်နန်းတံခါးကို၊ ဝိဝရိတွာ- ဖွင့်၍၊ ဟတ္ထံ- လက်ကို၊ ပသာရေတွာ- ဆန့်၍၊ ဒဿေန္တီ- ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ "ဧသော အာဠာရိကော ပေါသော၊ (ပ) ကုမ္ဘိံ ဓောဝတိ ဩဏတော"တိ- "ဧသော အာဠာရိကော ပေါသော၊ (ပ) ကုမ္ဘိံ ဓောဝတိ ဩဏတော" ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၅၆။ အမ္မ- မိခင်၊ ယော- အကြင်သူသည်၊ ဒဠှံ- မြဲစွာ၊ သံဝေလ္လိ- အောက်ပိုး ကျိုက်သည်ကို၊ ကတွာန- ပြု၍၊ ဩဏတော- အောက်သို့ ညွတ်သော ဦးခေါင်းရှိသည် ဖြစ်၍၊ ကုမ္ဘိံ- အိုးခွက်ကို၊ ဓောဝတိ- ဆေးနေ၏။ ဧသော အာဠာရိကော- ထိုစဖိုသည်သည်၊ သော ပေါသော- ထိုကုသမင်းပင်တည်း၊

တွံ- သင်မိခင်သည်၊ ကုမာရိပုရမန္တရေ- သမီးတော်တို့နေရာ လေသာနန်းတံခါးကြား၌၊ ဩလောကေဟိ- ကြည့်တော်မူပါလော့။

တတ္ထ- ထို ဧသော စသော ဂါထာ၌၊ ကုမာရိပုရမန္တရေတိ- ကုမာရိ ပုရမန္တရေဟူသည်ကား၊ ဝါတပါနေ- လေသောက်ပြူတင်း၌၊ ဌိတာ- ရပ်လျက်၊ တဝ- သင်၏၊ မိတာနံ- သမီးဖြစ်ကုန်သော၊ ကုမာရီနံ- နန်းတွင်းသူတို့၏၊ ဝသနဋ္ဌာနန္တရေ- နေရာအရပ်၏ အကြား၌၊ နံ- ထိုကုသမင်းကို၊ ဩလောကေဟိ- ကြည့်လော့။ သံဝေလ္လိတ္တိ- သံဝေလ္လိဟူသည်ကား၊[၁] ကစ္ဆံ- ကျဉ်းမြောင်းသော အရပ်ကို၊ ဗန္ဓိတွာ- ဖွဲ့ချည်၍၊ ကုမ္ဘိံ- အိုးကို၊ ဓောဝတိ- ဆေး၍ နေ၏။

နင်တယ်မိုက်ပါလား

ကိရ- ချဲ့ဦးအံ့၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ သော- ထိုကုသမင်းသည်၊ "အဇ္ဇ- ယနေ့၊ မေ- ငါ၏၊ မနောရထော- စိတ်အလိုသည်၊ (နှလုံးအလိုသည်၊) မတ္ထကံ- အပြီးအဆုံးသို့၊ ပါပုဏိဿတိ- ရောက်လတ္တံ့။ အဒ္ဓါ- မချွတ်ဧကန်၊ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီသည်၊ မရဏဘယတဇ္ဇိတာ- သေဘေးမှ ကြောက်သည်ဖြစ်၍၊ မမ- ငါ၏၊ အာဂတဘာဝံ- လာသည်၏အဖြစ်ကို၊ ကထေဿတိ- ပြောဆိုလတ္တံ့၊ ဘာဇနာနိ- အိုးခွက်တို့ကို၊ ဓောဝိတွာ- ဆေး၍၊ ပဋိသာမေဿာမိ- သိုမှီး (သိမ်းဆည်း)အံ့။" က္လတိ- ဤသို့၊ (မနသိကတွာ- နှလုံးသွင်း၍၊) ဥဒကံ- ရေကို၊ အာဟရိတွာ- ခပ်(ဆောင်)၍၊ ဘာဇနာနိ-အိုးခွက်တို့ကို၊ ဓောဝိတုံ- ဆေးခြင်းငှာ၊ အာရဘိ- အားထုတ်ပြီ၊ အထ- ထိုသို့မြင်ရသောအခါ၌၊ နံ- သမီးတော် ပဘာဝတီ ကို၊ မာတာ- မယ်တော်

၁။ သံဝေလ္လိ- သံ-ရှေးရှိသော ဝေလ္လ-ဓာတ် စလနတ္ထ၊ သံဟရဏတ္ထ-ဟုလည်းကောင်း၊ ဝိ-ရှေးရှိသော က္လလ-ဓာတ်ဟုလည်းကောင်း ရုပ်ပြီးကြကြ၏၊ တွန့်ခြင်း ခွေခြင်း လိမ်ခြင်း အနက်ကို ဟော၏၊ ခန္ဓာကိုယ်အောက်ပိုင်း၌ ဝတ်ဆင်ထားသော ပုဆိုးကို တွန့်လိမ်ခွေခေါက်၍ ပေါင်ကြားသို့ သွင်းကာ နောက်ပိုင်းခါး၌ ချည်နှောင်ထားခြင်းကို အောက်ပိုးကြိုက်သည်ဟုလည်းကောင်း၊ ခါးတောင်းကြိုက်သည်ဟုလည်းကောင်းခေါ်၏၊ ထို့ကြောင့် ကစ္ဆံ ဗန္ဓိတွာ-ဟု ဖွင့်သည်၊ ကစ္ဆ-သဒ္ဒါ ပေါင်ကြားကိုယူ၊ ၎င်းကို လိမ်ထားသော ပုဆိုးဖြင့် ဖွဲ့ချည်၍ထားသည်ဟု ဆိုလိုသည်။

မိဖုရားကြီးသည်၊ ပရိဘာသန္တိ- ဆဲရေးမြည်တမ်းတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ "ဝေဏိ တွမသိ စဏ္ဍာလီ၊ (ပ) ဒါသံ ကယိရာသိ ကာမုက"န္တိ- "ဝေဏိ တွမသိ စဏ္ဍာလီ၊ (ပ) ဒါသံ ကယိရာသိ ကာမုကံ" ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၅၇။ ပုတ္တိကေ- ချစ်သမီး၊ တွံ- သင်သည်၊ ဝေဏိ- ဒေါင်းရွှေသည် သမီးသည်၊ အသိ- ဖြစ်လေသလော၊ စဏ္ဍာလီ- ဒွန်စဏ္ဍားသမီးသည်၊ အသိ- ဖြစ်လေသလော။ အဒု- ထိုသို့မဟုတ်မူ၊ ကုလဂန္ဓိနီ- အမျိုးကို ဖျက်ဆီး တတ်သော မိန်းမသည်။ အသိ- ဖြစ်လေသလော။ ကထံ- အဘယ် အကြောင်းကြောင့်၊ မဒ္ဒကုလေ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းမျိုး၌၊ ဇာတာ- ဖြစ်ပါလျက်၊ ကာမုကံ- အဘယ်ကြောင့်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ သာမိကံ- လင်ကို၊ ဒါသံ- ကျွန်အဖြစ်ကို၊ ကယိရာသိ- ပြုဘိသနည်း။ (ကာမုကံ= ကို အဘယ့်ကြောင့်ဟု အနက်ပေးသော် ရှေ့၌ ကထံ-ပုဒ်ပါပြီးဖြစ်၍ အနက်တူနှစ်ပုဒ်ထပ်သကဲ့သို့ ဖြစ်၏၊ ထို့ကြောင့် "ကာမုကံ-ချစ်လင်ကို၊ ဒါသံ- ကျွန်အဖြစ်ကို၊ ကယိရာသိ- ပြုဘိသနည်း"ဟု အနက်ပြောင်း ၍ပေးလေ။)

[နှာ-၃၂၅] တတ္ထ- ထို ဝေဏိ စသော ဂါထာ၌၊ ဝေဏီတိ- ဝေဏိ ဟူသည်ကား၊[၁] တစ္ဆိကာ- နှီးရွှေသူမသည်။ အဒူ'သိ ကုလဂန္ဓိနီတိ- အဒူ'သိ ကုလဂန္ဓိနီဟူသည်ကား၊[၂] ဥဒါဟု- ထိုသို့မဟုတ်၊ တွံ- သင်သည်၊ ကုလဒူသိကာ- အမျိုးကို ဖျက်ဆီးသူသည်။ ကာမုကန္တိ- ကာမုကံဟူသည်ကား၊ ကထံ နာမ- အဘယ့်ကြောင့်လျှင်၊ တွံ- သင်သည်၊ ဧဝရူပေ- ဤသို့သဘောရှိသော၊ ကုလေ- အမျိုး၌၊ ဇာတာ- ဖြစ်ပါလျက်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ သာမိကံ- အရှင်ကို၊ ဒါသံ- ကျွန်ကို၊ ကရေယျာ သိ- ပြုဘိသနည်း၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

၁။ ဝေဏီ-နှီးရွှေသမား၊ ရှေးခေတ်က ဒေါင်းရွှေသမား-ဟု အနက်ပေး၏၊ ဝါးကို ခွဲစိပ်ဖြာ၍ တောင်းပလုံးစသည် ရက်လုပ်အသက်မွေးသော ဇာတ်နိမ့်လူတန်းစားကို ခေါ်သည်၊ ဤ၌ သမီးကို မနှစ်သက်၍ ဆဲရေးသောအားဖြင့် ခေါ်ဆိုသော စကားဖြစ်သည်။

၂။ ကုလဂန္ဓိနီ- ဂန္ဓ-ဓာတ် ဆေဒနေ-အမျိုးအစဉ်အဆက်ပြတ်အောင် ဖြတ်သူ, အမျိုးကို ဖျက်ဆီးသူ-ဟု အဓိပ္ပါယ်ရ၏။

ကျွန်လို့ ထင်လို့လား

တတော- ထိုမှ၊ (ပရံ- နောက်၌) ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီသည်၊ "မမ- ငါ၏၊ မာတာ- မယ်တော်သည်၊ ဣမဿ- ဤကုသမင်း၏၊ မံ- ငါ့ကို၊ နိဿာယ- မှီ၍၊ ဧဝံ- ဤသို့စဖိုသည်ဖြစ်၍၊ ဝသနဘာဝံ- နေလာသည်၏အဖြစ်ကို၊ န ဇာနာတိ မသော- သိတော်မမူယောင်တကား၊" ဣတိ- ဤသို့ စိန္တေတွာ- ကြံ၍၊ "နမှိ ဝေဏီ န စဏ္ဍာလီ၊ (ပ) တွံ နု ဒါသောတိ မညသီ"တိ- "နမှိ ဝေဏီ န စဏ္ဍာလီ၊ (ပ) တွံ နု ဒါသောတိ မညသီ"ဟူသော၊ ဣတရံ- တစ်ပါးသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၅၈။ အမ္မ- မိခင်၊ အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊ ဝေဏီ- ဒေါင်းရွှေသည် သမီးသည်၊ န အမှိ- မဖြစ်ပါ။ စဏ္ဍာလီ- ဒွန်းစဏ္ဍားသမီးသည်၊ န အမှိ- မဖြစ်ပါ။ ကုလဂန္ဓိနီ- အမျိုးကို ဖျက်ဆီးတတ်သော မိန်းမသည်၊ န အမှိ- မဖြစ်ပါ။ ဘဒ္ဒန္တေ- ချစ်မိခင်၊ တွံ- သင်မိခင်သည်၊ ဩက္ကာကပုတ္တော- ဥက္ကာကမင်း၏ သားတော် ဖြစ်သော ကုသမင်းမြတ်ကို၊ ဒါသောတိ- ကျွန်ဟူ၍၊ မညသိ နု- အောက်မေ့တော်မူဘိ၏တကား။

တတ္ထ- ထို နမှိ ဝေဏီ စသော ဂါထာ၌၊ ဩက္ကာကပုတ္တောတိ- ဩက္ကာက ပုတ္တော ဟူသည်ကား၊ အမ္မ- အမိ၊ ဧသ ဧသော- ဤသူသည်၊ ဩက္ကာကပုတ္တော- ဩက္ကာကမင်း၏ သားတည်း၊ တွံ ပန- သင်မိခင်သည်ကား၊ "ဒါသော"တိ- ကျွန်ဟူ၍၊ မညသိ- မှတ်ထင်ဘိ၏၊ ကသ္မာ- အဘယ့်ကြောင့်၊ နံ- ထိုကုသမင်းကို၊ အဟံ- ငါသည်၊ "ဒါသော"တိ- ကျွန်ဟူ၍၊ ကထေဿာမိ- ဆိုအံ့နည်း၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ (ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီသည်၊) အဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ ယသံ- ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ ဝဏ္ဏေန္တီ- ချီးမွမ်းပြောဆိုလိုသည်ဖြစ်၍၊ "ယော ဗြာဟ္မဏသဟဿာနိ၊ (ပ) တွံ နု ဒါသောတိ မညသီ"တိ- "ယော ဗြာဟ္မဏသဟဿာနိ၊ (ပ) တွံ နု ဒါသောတိ မညသီ"ဟူကုန်သော၊ (ဣမာ ပဉ္စ ဂါထာယော- ဤငါးဂါထာတို့ကို၊) အာဟ- ဆိုပြီ။

၅၉။ အမ္မ- မိခင်၊ ဩက္ကာကပုတ္တော- ဩက္ကာကမင်း၏ သားတော် ဖြစ်သော၊ ယော ရာဇာ- အကြင်ကုသမင်းသည်၊ ဝီသတိံ ဗြာဟ္မဏ

သဟဿာနိ- နှစ်သောင်းသော ပုဏ္ဏားတို့ကို၊ သဒါ- အခါခပ်သိမ်း၊ ဘောဇေတိ- ဆွမ်းကျွေး၏၊ ဘဒ္ဒန္တေ- ချစ်မိခင်၊ တွံ- သင်မိခင်သည်၊ သော ဩက္ကာကပုတ္တော- ထိုဩက္ကာက မင်း၏ သားတော်ဖြစ်သော ကုသမင်းကို၊ ဒါသောတိ- ကျွန်ဟူ၍၊ မညသိ နု- ထင်တော်မူဘိသလော။

၆၀။ အမ္မ- မိခင်၊ ဩက္ကာကပုတ္တဿ- ဩက္ကာကမင်း၏ သားတော်ဖြစ်သော၊ ယဿ- အကြင်ကုသမင်းအတွက်၊ ဝီသတိံနာဂသဟဿာနိ- နှစ်သောင်းသော ဆင်တို့ကို၊ သဒါ- အခါခပ်သိမ်း၊ ယောဇေန္တိ- ကစေကုန်၏၊ ဘဒ္ဒန္တေ- ချစ်မိခင်၊ တွံ- သင်မိခင်သည်၊ သော ဩက္ကာကပုတ္တော- ထိုဩက္ကာကမင်း၏ သားတော်ဖြစ်သော ကုသမင်းကို၊ ဒါသောတိ- ကျွန်ဟူ၍၊ မညသိ နု- အောက်မေ့တော်မူဘိသလော။

၆၁။ အမ္မ- မိခင်၊ ဩက္ကာကပုတ္တဿ- ဩက္ကာကမင်း၏ သားတော်ဖြစ်သော၊ ယဿ- အကြင်ကုသမင်းမြတ်အတွက်၊ ဝီသတိံ အဿသဟဿာနိ- နှစ်သောင်းသော မြင်းတို့ကို၊ သဒါ- အခါခပ်သိမ်း၊ ယောဇေန္တိ- ကစေကုန်၏၊ ဘဒ္ဒန္တေ- ချစ်မိခင်၊ တွံ- သင်မိခင်သည်၊ သော ဩက္ကာကပုတ္တော- ထိုဩက္ကာက မင်း၏ သားတော်ဖြစ်သော ကုသမင်းကို၊ ဒါသောတိ- ကျွန်ဟူ၍၊ မညသိ နု- အောက်မေ့တော်မူဘိသလော။

၆၂။ အမ္မ- မိခင်၊ ဩက္ကာကပုတ္တဿ- ဩက္ကာကမင်း၏ သားတော်ဖြစ်သော၊ ယဿ- အကြင်ကုသမင်းမြတ်အတွက်၊ ဝီသတိံ ရထသဟဿာနိ- နှစ်သောင်းသော ရထားတို့ကို၊ သဒါ- အခါခပ်သိမ်း၊ ယောဇေန္တိ- ကစေကုန်၏၊ ဘဒ္ဒန္တေ- ချစ်မိခင်၊ တွံ- သင်မိခင်သည်၊ သော ဩက္ကာကပုတ္တော- ထိုဩက္ကာက မင်း၏သားတော် ဖြစ်သော ကုသမင်းကို၊ ဒါသောတိ- ကျွန်ဟူ၍၊ မညသိ နု- အောက်မေ့တော်မူဘိသလော။

၆၃။ အမ္မ- မိခင်၊ ဩက္ကာကပုတ္တဿ- ဩက္ကာကမင်း၏သားတော်ဖြစ်သော၊ ယဿ- အကြင်ကုသမင်းမြတ်အတွက်၊ ဝီသတိံ ဓေနုသဟဿာနိ- နှစ်သောင်းသော နို့ညှစ်နွားမတို့ကို၊ သဒါ- အခါခပ်သိမ်း၊ ဒုဟန္တိ- နို့ညှစ်ကုန်၏၊ ဘဒ္ဒန္တေ- ချစ်မိခင်၊ တွံ- သင်မိခင်သည်၊ သော

ဩြက္ကာကပုတ္တော- ထိုဩြက္ကာက မင်း၏ သားတော်ဖြစ်သော ကုသမင်းကို၊
ဒါသောတိ- ကျွန်ဟူ၍၊ မညသိ နု- အောက်မေ့တော်မူဘိသလော။

မယ်တော်က မင်းကြီးကို လျှောက်ပြီ

ဧဝံ- ဤသို့၊ တာယ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ ပဉ္စဟိ ဂါထာဟိ- ငါးဂါထာတို့ဖြင့်၊ မဟာသတ္တဿ- ဘုရားလောင်းကုသမင်း၏၊ ယသော- စည်းစိမ်အခြံအရံကို၊ ဝဏ္ဏိတော- ချီးမွမ်းအပ်ပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿာ- ထိုပဘာဝတီ၏၊ မာတာ- မယ်တော်သည်၊ "အယံ- ဤပဘာဝတီသည်၊ အသမ္ဘိတာ- မကြောက်မရွံ့သည် ဖြစ်၍၊ ကထံ- စကားကို၊ ကထေတိ- ပြောဆိုဘိ၏။ အဒ္ဓါ- မချွတ်ဧကန်၊ ဧတံ- ထိုစဖိုသည် အိမ်၌ရှိသော သူသည်၊ ဧဝံ- ဤပဘာဝတီဆိုသည့်အတိုင်း ကုသမင်း ဟုတ်၏၊" ဣတိ- ဤသို့၊ သဒ္ဒဟိတွာ- ယုံကြည်၍၊ ရညော- မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီး၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ တမတ္ထံ- ထိုအကြောင်းကို၊ အာရောစေသိ- လျှောက်ကြားပြီ။ သော- ထိုမဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးသည်၊ ဝေဂေန- လျင်မြန်စွာ၊ ပဘာဝတိယာ- ပဘာဝတီ၏၊ [နှာ-၃၂၆] သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ "အမ္မ- ချစ်သမီး၊ ကုသရာဇာ- ကုသမင်းသည်၊ ကိုရ- ဤငါတို့ပြည်သို့ အာဂတော- ရောက်လာသည်၊ သစ္စံ ကိရ- မှန်သလော၊" ဣတိ- ဤသို့ (ပုစ္ဆိ- မေးတော်မူပြီ)။ တာတ- ဖခင်မင်းမြတ်၊ အာမ- မှန်ပါ၏၊ အဿ- ထိုကုသမင်းသည်၊ (ကရောန္တဿ- ၌စပ်) တဝ- ခမည်းတော်မင်းကြီး၏၊ ဓီတာနံ- သမီးတော်တို့၏၊ အာဠာရိကတ္တံ- စဖိုသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ကရောန္တဿ- ပြု၍နေစဉ်၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ သတ္တ မာသာ- ခုနစ်လတို့သည်၊ (သတ္တမော မာသော-ဟု ရှိလျှင် "ခုနစ်လမြောက်သည်"ဟု အနက်ပေး၍၊ အတိက္ကန္တာ- ကို အတိက္ကန္တော-ဟု ပြင်၍ အနက်ပေးလေ) အတိက္ကန္တာ- လွန်သွား ကုန်ပြီ။ ဣတိ- ဤသို့ (အာဟ- လျှောက်တင်ပြီ)။ သော- ထိုခမည်းတော် မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးသည်၊ တဿာ- ထိုသမီးတော်ပဘာဝတီ၏၊ (ဝစနံ- စကားကို၊) အသဒ္ဒဟန္တော- ယုံတော်မမူသည်ဖြစ်၍၊ ခုဇ္ဇံ- အထိန်းတော်ခုဇ္ဇာကို၊ ပုစ္ဆိတွာ- မေးတော်မူ၍၊ ယထာဘူတံ- ဟုတ်မှန်သောအတိုင်း၊ သုတွာ- ကြားသိ တော်မူ၍၊ ဓီတရံ- သမီးတော်ပဘာဝတီကို၊ ဂရဟန္တော- ကဲ့ရဲ့တော်မူလိုသည် ဖြစ်၍၊ "တဠ္ဋ တေ ဒုက္ကဋံ့ ဗာလေ၊ (ပ) န တံ အက္ခာသိ'ဓာဂတ"န္တိ- "တဠ္ဋ တေ ဒုက္ကဋံ့ ဗာလေ၊ (ပ) န တံ အက္ခာသိ'ဓာဂတံ"ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုတော်မူပြီ။

၆၄။ တာလေ- အမိုက်မ၊ မဏ္ဍူကဝဏ္ဏေန- ဖားရဲ့အသွင်ဖြင့်၊ နာဂံ- ဆင်ပြောင်ကို၊ ကရောတိ ဣဝ- ပြုသကဲ့သို့၊ တွံ- သင်သည်၊ မဟာဗလံ- ခွန်အား ကြီးမားသော၊ ခတ္တိယံ- ကုသမင်းမြတ်ကို၊ ယံ ကရောတိ- အကြင်ပြုမူ၏၊ ဧတံ- ထိုပြုမူခြင်းသည်၊ တဿ- စင်စစ်၊ တေ- သင်၏၊ ဒုက္ကဋံ- မကောင်းသော အပြုအမူ တည်း၊ ဣဓ- ဤအရပ်သို့၊ အာဂတံ- ရောက်လာသော၊ တံ- ထိုကုသမင်းမြတ်ကို၊ (နော- ငါတို့အား၊) န အက္ခာသိ- မပြောကြား၊ တမ္ပိ- ထိုမပြောကြားခြင်းသည် လည်း၊ တေ- သင်၏၊ ဒုက္ကဋံ- မကောင်းသော အပြုအမူတည်း။

တတ္ထ- ထို တဿ တေ- အစရှိသော ဂါထာ၌၊ တဿတိ- တဿဟူသည်ကား၊ ဧကံသေနဝ- ဧကန်စင်စစ်အားဖြင့်သာလျှင်။

ကုသမင်းကို ကန်တော့ပြီ

သော- ထိုမဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးသည်၊ ဓီတရံ- သမီးတော်ပဘာဝတီကို၊ ဂရဟိတွာ- ကဲ့ရဲ့တော်မူ၍၊ ဝေဂေန- လျင်မြန်စွာ၊ တဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ ကတပဋိသန္ထာရော- ပြုအပ်ပြီးသော စကားအစေ့အစပ် (ပျူငှာလောကဝတ်)ရှိသည်ဖြစ်၍၊ အဉ္ဇလိံ- လက်အုပ်ကို၊ ပဂ္ဂယှ- ချီ၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ အစ္စယံ- အပြစ်ကို၊ ဒဿေန္တော- ပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ "အပရာဓံ မဟာရာဇ၊ (ပ) နာညာသိမှာ ဣဓာဂတ"န္တိ- "အပရာဓံ မဟာရာဇ၊ (ပ) နာညာသိမှာ ဣဓာဂတံ"ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၆၅။ မဟာရာဇ- ကုသမင်းမြတ်၊ တွံ- သင်မင်းမြတ်သည်၊ နော- ငါတို့၏၊ အပရာဓံ- အပြစ်ကို၊ ခမ- သည်းခံတော်မူပါလော့။ ရထေသဘ- ရထား စီးချင်း မင်းတကာတို့ထက် မြတ်တော်မူသော၊ ရာဇ- ကုသမင်းမြတ်၊ အညာတဝေသေန- မထင်ရှားသော အသွင်ဖြင့်၊ ဣဓ- ဤသာဂလမြို့သို့၊ တဝ- အရှင်မင်းမြတ်၏၊ ယံ အာဂတံ- အကြင်ရောက်တော်မူခြင်းသည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏၊ တံ အာဂတံ- ထိုသို့ရောက်လာတော်မူခြင်းကို၊ မယံ- အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ န အညာသိမှာ- မသိရပါကုန်။

ကုသမင်းတောင်းပန်ခြင်း

တံ- ထိုစကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားလောင်း ကုသမင်းသည်၊ "အဟံ- ငါသည်၊ ဖရုသံ- ကြမ်းကြုတ်စွာသော စကားကို၊ သစေ ဝက္ခာမိ- အကယ်၍ဆိုအံ့၊ (ဇဝံ သန္တေ- ဤသို့ဆိုသည်ရှိသော်၊) က္လဓေဝ- ဤအရပ်၌ပင်လျှင်၊ အဿ- ထိုမဒ္ဒရာဇ်မင်း၏၊ ဟဒယံ- စိတ်နှလုံးသည်၊ ဖလိဿတိ- ကွဲလတ္တံ့၊ နံ- ထိုမဒ္ဒရာဇ်မင်းကို၊ အဿာသေဿာမိ- သက်သာ စေအံ့၊" က္လတိ- ဤသို့ စိန္တေတွာ- ကြံ၍၊ ဘာဇနန္တရေ- အိုးခွက်ကြား၌၊ ဌိတောဝ- ရပ်လျက်သာလျှင်၊ "မာဒိသဿ န တံ ဆန္နံ၊ (ပ) နတ္ထိ တေ ဒေဝ ဒုက္ကဋ္ဌ"န္တိ- "မာဒိသဿ န တံ ဆန္နံ၊ (ပ) နတ္ထိ တေ ဒေဝ ဒုက္ကဋံ"ဟူသော၊ က္လတရံ- တစ်ပါးသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၆၆။ ဒေဝ- အရှင်မင်းကြီး၊ ယော အဟံ- အကြင်ငါသည်၊ အာဌာရိ ကော- စဖိုသည်သည်၊ ဘဝေ- ဖြစ်၏၊ တံ- ထိုသို့ဖြစ်ရခြင်းသည်၊ မာဒိသဿ- ငါကဲ့သို့သော သူအား၊ ဆန္နံ- လျောက်ပတ်သည်၊ န ဘဝတိ- မဖြစ်၊ တွညေဝ- အရှင်မင်းမြတ်သည်သာလျှင်၊ မေ- အကျွန်ုပ်အား၊ ပသီဒဿု- စိတ်ကြည်တော်မူလော့။ တေ- သင်မင်းကြီးအား။ ဒုက္ကဋံ- မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သော အပြစ်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိပေ။

သမီးတော်ကို ကန်တော့စေပြီ

ရာဇာ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးသည်၊ တဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ သန္တိကာ- အထံမှ၊ ပဋိသန္ထာရံ- အစေ့အစပ်စကားကို၊ လဘိတွာ- ရ၍၊ ပါသာဒံ- ပြာသာဒ် အထက်သို့ အဘိရုဟိတွာ- တက်တော်မူ၍၊ ပဘာဝတိံ- သမီးတော်ပဘာဝတီကို၊ ပက္ကော သာပေတွာ- ခေါ်စေတော်မူ၍၊ ခမာပနတ္ထာယ- သည်းခံစေခြင်းအကျိုးငှာ၊ (ကန်တော့စေခြင်းငှာ)၊ ပေသေတုံ- စေလွှတ်ခြင်းငှာ၊ "ဂစ္ဆ ဗာလေ ခမာပေဟိ၊ (ပ) သော တေ ဒဿတိ ဇီဝိတ"န္တိ- "ဂစ္ဆ ဗာလေ ခမာပေဟိ၊ (ပ) သော တေ ဒဿတိ ဇီဝိတံ"ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ။

၆၇။ ဗာလေ- သူမိုက်မ၊ ဂစ္ဆ- သွားချေ၊ မဟဗ္ဗလံ- ကြီးသောခွန်အား ရှိသော၊ ကုသရာဇံ- ကုသမင်းမြတ်ကို၊ ခမာပေဟိ- ကန်တော့ချေလော့၊

တုမှေဟိ- သင်တို့သည်၊ ခမာပိတော- ကန်တော့အပ်သည်ရှိသော်၊ သော
ကုသောရာဇာ- ထိုကုသမင်းမြတ်သည်၊ တေ- သင်အား၊ ဇီဝိတံ-
အသက်ကို၊ ဒဿတိ- ပေးလတ္တံ့။

သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ ပိတု- ခမည်းတော် မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီး၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ (အမိန့်တော်ကို၊) သုတွာ- ကြားရ၍၊ ဘဂိနီဟိ စေဝ- ညီမတော် အပေါင်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရိစာရိကာဟိ စ- အလုပ်အကျွေး ကိုယ်လုပ်မောင်းမ အပေါင်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပရိဝုတာ- ခြံရံလျက်၊ တဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့ အဂမာသိ- သွားပြီ၊ သောပိ- ထိုကုသမင်း သည်လည်း၊ ကမ္မကာရဝေသေန- အလုပ်သမားအသွင်ဖြင့်၊ ဌိတော ဝ- ရပ်လျက် သာလျှင်၊ တဿာ- ထိုပဘာဝတီ၏၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ အာဂမနံ- လာသည်ကို၊ ဉတွာ- သိ၍၊ "အဇ္ဇ- ယနေ့၊ ပဘာဝတိယာ- ထိုပဘာ ဝတီ၏၊ မာနံ- မာနကို၊ ဘိန္ဒိတွာ- ချိုးဖျက်၍၊ ပါဒမူလေ- ခြေရင်း၌၊ နံ- ထိုပဘာဝတီကို၊ ကလလေ- ရွံ့ညွန်၌၊ နိပဇ္ဇာပေဿာမိ- ဝပ်စေအံ့၊" ဣတိ- ဤသို့၊ အတ္တနာ- မိမိသည်၊ အာဘတံ- ခပ်ဆောင်အပ်သော၊ သဗ္ဗံ- အလုံးစုံ သော၊ ဥဒကံ- ရေကို၊ ဆဍ္ဍေတွာ- သွန်ပစ်၍၊ ခလမဏ္ဍလမတ္တံ- ကောက်နယ် တလင်း ဝန်းမျှလောက် သော၊ ဌာနံ- အရပ်ကို၊ မဒ္ဒိတွာ- နင်းနယ်၍၊ ဧကကလလံ- တစ်ပေါင်းတည်း သော(တစ်ပြင်တည်းသော) ရွံ့ညွန်ကို၊ အကာသိ- ပြုတော်မူပြီ၊ သာ- ထိုပဘာဝတီသည်၊ တဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ တဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ ပါဒေသု (ပါဒမူလေသု)- ခြေရင်းတို့၌၊ နိပတိတွာ- ဝပ်၍၊ ကလလပိဋ္ဌေ- ရွံ့ညွန်ပြင်၌၊ နိပန္နာ- လျောင်းလျက်၊ တံ- ထိုကုသမင်းကို၊ ခမာပေသိ- ကန်တော့ပြီ၊ (သည်းခံစေပြီ၊) တမတ္ထံ- ထိုအကြောင်း ကို၊ ပကာ သေန္တော- ထင်ရှားပြုတော်မူလိုသော၊ သတ္ထာ- ဘုရားရှင်သည်၊ "ပိတုဿ ဝစနံ သုတွာ၊ (ပ) ကုသရာဇံ မဟဗ္ဗလ"န္တိ- "ပိတုဿ ဝစနံ သုတွာ၊ (ပ) ကုသရာဇံ မဟဗ္ဗလံ"ဟူသော၊ (ဣမံ ဂါထံ- ဤဂါထာကို၊) အာဟ- ဟောတော်မူပြီ။

[နှာ-၃၂၇] ၆၈။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ ဒေဝကညာ- နတ်၏အဆင်းနှင့်
တူသော အဆင်းရှိသော၊ ပဘာဝတီ- မင်းသမီးပဘာဝတီသည်၊ ပိတုဿ-
ခမည်းတော် မဒ္ဒရာဇ်မင်း၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ မဟဗ္ဗလံ-

ကြီးသောခွန်အား ရှိသော၊ ကုသရာဇံ- ကုသမင်းကို၊ ပါဒေ- ခြေတို့ကို၊ သိရသာ- ဦးခေါင်းဖြင့်၊ ပတိတွာ- ဝပ်၍၊ အဂ္ဂဟီ- စွဲကိုင်ပြီ။

တတ္ထ- ထို ပိတုသဿစသော ဂါထာ၌၊ သိရသာတိ- သိရသာဟူသည်ကား၊ သိရသာ- ဦးခေါင်းဖြင့်၊ နိပတိတွာ- ပျပ်ဝပ်၍၊ ကုသရာဇာနံ- ကုသမင်းကို၊ ပါဒေ- ခြေတို့ကို၊ အဂ္ဂဟေသိ- ဆွဲကိုင်ပြီ၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

စ- ဆက်ဦးအံ့၊ ဂဟေတွာ ပန- ခြေတို့၌ ဦးခေါင်းဖြင့် ဦးတိုက်၍ကား၊ နံ- ထိုကုသမင်းကို၊ ခမာပေန္တီ- သည်းခံစေလို(ကန်တော့လို)သည်ဖြစ်၍၊ "ယာ'မာ ရတျော အတိက္ကန္တာ၊ (ပ) ခတ္တိယာနံ ပဒဿတီ"တိ- "ယာ'မာ ရတျော အတိက္ကန္တာ၊ (ပ) ခတ္တိယာနံ ပဒဿတိ"ဟူကုန်သော၊ တိဿော ဂါထာယော- သုံးဂါထာတို့ကို၊ အဘာသိ- ဆိုပြီ။

၆၉။ ဒေဝ- အရှင်မင်းမြတ်၊ တယာ- အရှင်မင်းမြတ်နှင့်၊ ဝိနာ- ကင်း၍၊ ယာ'မာ ရတျော (ယာ ဣမာ ရတ္တိယော)- အကြင်ညဉ့်တို့သည်၊ အတိက္ကန္တာ- လွန်ကုန်၏။ တာ'မာရတ္တိယော (တာ ဣမာ ရတ္တိယော)- ထိုညဉ့်တို့သည်၊ သတ္တမာသာ- ခုနစ်လရှိကုန်ပြီ။ ရထေသဘ- ရထားစီးချင်း မင်းတကာတို့ထက်မြတ်သော အရှင်မင်းမြတ်၊ တေ- အရှင်မင်းမြတ်၏၊ ပါဒေ- ခြေတော်တို့ကို၊ သိရသာ- ဦးခေါင်းဖြင့်၊ ဝန္ဒေ- ရှိခိုးပါ၏၊ မေ- အကျွန်ုပ်ကို၊ မာ ကုဇ္ဈ- အမျက်ထွက်တော် မမူပါလင့်။

၇၀။ မဟာရာဇ- အရှင်မင်းမြတ်၊ တေ- အရှင်မင်းအား၊ အပ္ပိယံ- မနှစ်သက်အပ်သည်ကို၊ ကတံ- ပြုမိပေ၏၊ သဗ္ဗံ- အလုံးစုံအပြစ်ကို၊ အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊ ပဋိဇာနာမိ- ဝန်ခံပါ၏၊ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုဏောဟိ- နာတော်မူပါလော့၊ အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ တုယှံ- အရှင်မင်းမြတ်အား၊ အပ္ပိယံ- မနှစ်သက်အပ်သည်ကို၊ န စာပိ ကရေယျာမိ- မပြုဝံ့ပါပြီ။

၇၁။ ဧဝံ- ဤသို့ ယာစမာနာယ- တောင်းပန်ပါသော၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ စေ န ကာဟသိ- အကယ်၍လိုက်နာတော်မမူအံ့၊ ဧဝံ

သတိ- ဤသို့ လိုက်နာတော်မမူသည်ရှိသော်၊ တာတော- ခမည်းတော်သည်၊ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ မံ- အကျွန်ုပ်ကို၊ ဟန္တွာ- သတ်၍၊ ခတ္တိယာနံ- ခုနစ် ပြည်ထောင်သော မင်းတို့အား၊ ပဒဿတိ- ပေးလိုက်ပါလတ္တံ့။

တတ္ထ- ထို ယာမှာ စသော ဂါထာတို့၌၊ ရဇ္ဇော်တိ- ရဇ္ဇော်ဟူသည် ကား၊ ရတ္တိယော- ညဉ့်တို့သည်။ တာ'မာတိ- တာ'မာ ဟူသည်ကား၊ သဗ္ဗာပိ- အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တာ ဣမာ- ထိုညဉ့်တို့သည်၊ တယာ- သင်နှင့်၊ ဝိနာ- ကင်း၍၊ အတိက္ကန္တာ- ကုန်လွန်ခဲ့ပြီ။ သဗ္ဗ တေ ပဋိဇာနာမီတိ- သဗ္ဗ တေ ပဋိဇာနာမိ ဟူသည်ကား၊ မဟာရာဇ- မြတ်သောမင်းကြီး၊ ဧတ္တကံ ကာလံ- ဤမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး၊ မယာ- ငါသည်၊ တဝ- သင်၏၊ အပ္ပိယမေဝ- မနှစ်သက်အပ်သည်ကိုသာ၊ ကတံ- ပြုအပ်ပြီ၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဣဒံ သဗ္ဗံ- ဤအလုံးစုံကို၊ တေ- သင့်အား၊ ပဋိဇာနာမိ- ဝန်ခံပါ၏၊ အပရမ္ပိ- ထို့အပြင်လည်း၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုဏောဟိ- နားထောင်ပါဦး၊ ဣတော- ဤအခါမှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ အဟံ- ငါသည်၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ တုယှံ- သင်၏၊ အပ္ပိယံ- မနှစ်သက်အပ်သည်ကို၊ န ကရိဿာမိ- မပြုတော့ပါအံ့။ ဧဝံ စေတိ- ဧဝံ စေဟူသည် ကား၊ သစေ- အကယ်၍၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ယာစမာနာယ- တောင်းပန်သော၊ မမ- ငါ၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ တွံ- သင်သည်၊ န ကရိဿသိ- မလိုက်နာငြားအံ့၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

ကုသမင်း ကျေနပ်

တံ- ပဘာဝတီ ကန်တော့တောင်းပန်သော ထိုစကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ ရာဇာ- ကုသမင်းသည်၊ "အဟံ- ငါသည်၊ 'ဣမံ- ဤပဘာဝတီကို၊ တွဉ္စေ- သင်သည်သာလျှင်၊ ဇာနိဿတိ- သိရလိမ့်လတ္တံ့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ သစေ ဝက္ခာမိ- အကယ်၍ ဆိုငြားအံ့၊ အဿာ- ထိုပဘာဝတီ၏၊ ဟဒယံ- စိတ်နှလုံးသည်၊ ဖလိဿတိ- ကွဲလတ္တံ့၊ နံ- ထိုပဘာဝတီကို၊ အဿာသေဿာမိ- သက်သာစေအံ့"ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေတွာ- ကြံ၍၊ "ဧဝံ တေ ယာစမာနာယ၊ (ပ) နယိတုံ တံ ပဘာဝတီ"တိ- "ဧဝံ တေ ယာစမာနာယ၊ (ပ) နယိတုံ တံ ပဘာဝတီ"ဟူကုန်သော၊ (ဣမာ တိဿော ဂါထာယော- ဤသုံးဂါထာတို့ကို၊) အာဟ- ဆိုတော်မူပြီ။

၇၂။ ကလျာဏိ- ကောင်းခြင်းငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော၊ ပဘာဝတိ- ရှင်မ ပဘာဝတီ၊ တွံ- သင်သည်၊ မာ ဘာယိ- မကြောက်ပါလင့်၊ တေ- ရှင်မအား၊ ဝိကုဒ္ဓေါ- အမျက်မထွက်သည်၊ အသ္မိ- ဖြစ်၏၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ တေ- ရှင်မပဘာဝတီ သည်၊ ယာစမာနာယ- တောင်းပန်ပါလျက်၊ တေ- ရှင်မ၏၊ ဝစော- စကားကို၊ ကိံ- အဘယ်ကြောင့်၊ န ကာဟာမိ- မလိုက်နာတုံ အံ့နည်း၊ ကာဟာမိ ဧဝ- လိုက်နာအံ့သည်သာတည်း။

၇၃။ ရာဇပုတ္တိ- မင်းသမီးဖြစ်သော ရှင်မ ပဘာဝတီ၊ တေ- ရှင်မ၏၊ သဗ္ဗံ- အလုံးစုံသော အပြစ်ကို၊ ပဋိဇာနာမိ- ငါသည်းခံ၏။ မေ- ငါ၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုဏောဟိ- နာဦးလော့။ အဟံ- ငါသည်၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ တုယှံ- အရှင်မအား၊ အပ္ပိယံ- မနှစ်သက်သည်ကို၊ န စာပိ ကရေယျာမိ- မပြုပြီ။

၇၄။ သုဿောဏိ- ပါးလျသေးသွယ် တင့်တယ်သော ခါးရှိသော၊ ပဘာဝတိ- ရှင်မ ပဘာဝတီ၊ ဗဟုံ- များစွာသော၊ မဒ္ဒကုလံ- မဒ္ဒရာဇ် မင်းမျိုးကို၊ ဟန္တွာ- အကုန်သတ်၍။ တံ- ရှင်မကို၊ နယိတုံ- ဆောင်ယူခြင်းငှာ၊ သမတ္ထော- စွမ်းနိုင်လျက်၊ တဝ ကာမာဟိ- ရှင်မကို အလိုရှိသောကြောင့် သာလျှင်၊ ပဟု- များစွာသော၊ ဒုက္ခံ- ဆင်းရဲကို၊ တိတိက္ခိသံ- ငါသည်းခံ၏။

တတ္ထ- ထို ဧဝံ တေ စသော ဂါထာတို့၌၊ **ကိံ န ကာဟာမိတိ**- ကိံ န ကာဟာမိ ဟူသည်ကား၊ ကိံကာရဏာ- အဘယ်အကြောင်းကြောင့်၊ တဝ- သင်၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ န ကရိဿာမိ- မလိုက်နာဘဲ နေအံ့နည်း။ **ဝိကုဒ္ဓေါ တျ'သ္မိတိ**- ဝိကုဒ္ဓေါ တျ'သ္မိဟူသည်ကား၊ တေ- သင့်အား၊ ဝိကုဒ္ဓေါ- အမျက်မထွက်သည်၊ နိက္ကောပေါ- စိတ်မဆိုးသည်၊ အသ္မိ- ဖြစ်၏။ **သဗ္ဗံ တေတိ**- သဗ္ဗံ တေဟူသည်ကား၊ ဝိကုဒ္ဓဘာဝဉ္စ- အမျက်မထွက်သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ အပ္ပိယကရဏဉ္စ- မနှစ်သက်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြုခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဥဘယံ- နှစ်ပါးစုံသော၊ တေ- သင်၏၊ ဣဒံ သဗ္ဗမေဝ- ဤအလုံးစုံကိုပင်လျှင်၊ ပဋိဇာနာမိ- ခွင့်လွှတ်ပါ၏။ **တဝ ကာမာတိ**- [နှာ-၃၂၈] တဝ ကာမာဟူသည်ကား၊ တဝ- သင့်ကို၊ ကာမေန- အလိုရှိသောကြောင့်၊ တံ- သင့်ကို၊ ဣစ္ဆမာနော- အလိုရှိသည် ဖြစ်၍။ **တိတိက္ခိသန္တိ**-

တိတိက္ခိသံဟူသည်ကား၊ (အဟံ- ငါသည်၊) အဓိဝါသေမိ- သည်းခံ၏။ ဗဟုံ မဒ္ဒကုလံ ဟန္တွာ နယိတုံ တန္တိ- ဗဟုံ မဒ္ဒကုလံ ဟန္တွာ နယိတုံ တံ ဟူသည်ကား၊ ဗဟုမဒ္ဒရာဇကုလံ- များစွာသော မဒ္ဒရာဇ်မင်းမျိုးကို၊ ဟနိတွာ- သတ်၍၊ ဗလက္ကာရေန- အနိုင်အထက်အားဖြင့်၊ တံ- ထိုသင့်ကို၊ နေတုံ- ဆောင်ခြင်းငှာ၊ သမတ္ထော- စွမ်းနိုင်ပါလျက်။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

ကြုံးဝါးပြီး စစ်တပ်ကို ပြင်စေခြင်း

အထ- ထိုအခါ၌၊ သော- ထိုကုသမင်းသည်၊ ဒေဝရညော- နတ်တို့၏ ဘုရင်ဖြစ်သော၊ သက္ကဿ- သိကြားမင်း၏၊ ပရိစာရိကာဝိယ- အခြံအရံ အလုပ်အကျွေးနှင့်တူသော၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ တံ ပရိစာရိကံ- ထိုအခြံအရံ (အလုပ်အကျွေး)ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ ခတ္တိယမာနံ- မင်း၏ မာန်ကို၊ ဥပ္ပါဒေတွာ- ဖြစ်စေ၍၊ "မယိ- ငါသည်၊ ဓရမာနေယေဝ- ထင်ရှားရှိစဉ်ပင်လျှင်၊ မမ- ငါ၏၊ ဘရိယံ- မယားကို၊ အညေ- တစ်ပါးကုန်သော မင်းတို့သည်၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ ဂမိဿန္တိ ကိရ- သွားကုန်လတ္တံ့သတတ်၊" ဣတိ- ဤသို့၊ သီဟော ဝိယ- ခြင်္သေ့မင်းကဲ့သို့၊ ရာဇင်္ဂဏေ- မင်းရင်ပြင်၌၊ ဝိဇမ္ဘမာနော- တင့်တယ်စံပယ်တော်မူလျက်၊ "သကလနဂရဝါသိနော- အလုံးစုံသော မြို့၌နေကုန်သော သူတို့သည်၊ မေ- ငါ၏၊ အာဂတဘာဝံ- လာသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဇာနန္တု- သိစေကုန်သတည်း။" ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဂ္ဂန္တော- ဟစ်ကြွေးလျက်၊ နဒန္တော- ကြုံးဝါးလျက်၊ သေဠေန္တော- လေချွန်လျက်၊ အပ္ဖောဋေန္တော- လက်ခမောင်းခတ်လျက်၊ "ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ တေ- ထိုခုနစ်ပြည်သော မင်းတို့ကို၊ ဇီဝဂ္ဂါဟံ- အသက်နှင့်တကွ ဖမ်းခြင်း (အရှင်ဖမ်းခြင်း)ကို၊ ဂဟေဿာမိ- ဖမ်းအံ့။ မေ- ငါ့အား၊ ရထာဒယော- ရထားစသည်တို့ကို၊ ယောဇေန္တု- တပ်ဆင်ကုန် (ယှဉ်ကကုန်)လော့၊" ဣတိ- ဤသို့ ဆို၍၊ "ယောဇယန္တု ရထေ အဿေ၊ (ပ) ဝိဓမန္တဿ သတ္တဝေါ"တိ- "ယောဇယန္တု ရထေ အဿေ၊ (ပ) ဝိဓမန္တဿ သတ္တဝေါ"ဟူသော၊ အနန္တရံ- အခြားမဲ့ဖြစ်သော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုတော်မူပြီ။

၇၅။ ဘော- အိုအချင်းတို့ နာနာစိတ္တေ- အထူးထူးသော တန်ဆာတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်ကုန်သော၊ သမာဟိတေ- ရဲရင့်တည်ကြည်ကုန်သော၊ အဿေ- မြင်းတို့ကို၊ ရထေ- ရထား၌၊ ယောဇယန္တု- ကလေကုန်၊ အထ ပဿ-

ထိုနောင်မှ၊ သတ္တဝေါ- ရန်သူမင်းတို့ကို၊ ဝိဓမန္တဿ- နှိပ်နင်းသော၊ မေ- ငါ၏၊ ဝေဂံ- လုံ့လကို၊ ဒက္ခထ- မြင်ရကုန်လတ္တံ့။

တတ္ထ- ထို ယောဇယန္တု စသော ဂါထာ၌၊ နာနာစိတ္တေတိ- နာနာစိတ္တေ ဟူသည်ကား၊ နာနာလက်ာရဝိစိတ္တေ- အထူးထူးသောအဆင်တန်ဆာတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်ကုန်သော။ သမာဟိတေတိ- သမာဟိတေဟူသည်ကား၊ အသေ- မြင်းတို့ကို၊ သန္ဒာယ- ရည်ရွယ်၍၊ ဝုတ္တံ- ဆိုအပ်ပြီ၊ သုသိက္ခိတေ- ကောင်းစွာ လေ့ကျင့်အပ်ကုန်သော၊ နိဗ္ဗိသေဝနေ- ယဉ်ကျေးကုန်သော၊[၁] ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ အထ ဒက္ခထ မေ ဝေဂန္တိ- အထ ဒက္ခထ မေ ဝေဂံ ဟူသည်ကား၊ အထ- ထိုမှနောက်၌၊ မေ- ငါ၏၊ ပရက္ကမံ- လုံ့လကို၊ ပဿိဿထ- မြင်ရကုန်လတ့်၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

စစ်ဝတ်တန်ဆာ ဝတ်ဆင်ကာ

(ဣတိ- ဤသို့ ကြုံးဝါးတော်မူ၍)၊ သတ္တုန္နံ- ရန်သူမင်းတို့ကို၊ ဂဏှနံ နာမ- ဖမ်းယူခြင်းမည်သည်၊ မယှံ- ငါ၏၊ ဘာရော- တာဝန်တည်း၊ ဂစ္ဆ- သွားချေ၊ တွံ- သင်သည်၊ နှတွာ- ရေချိုး၍၊ အလင်္ကရိတွာ- တန်ဆာဆင်ပြီး၍၊ ပါသာဒံ- ပြာသာဒ် ထက်သို့၊ အာရုဟ- တက်နှင့်လေလော့။ ဣတိ- ဤသို့ ဆို၍၊ တံ- ထိုပဘာဝတီကို၊ ဥယျောဇေသိ- လွှတ်လိုက်ပြီ။ မဒ္ဒရာဇာပိ- မဒ္ဒရာဇ်မင်း သည်လည်း၊ အဿ- ထိုကုသမင်းအား၊ ပရိဟာရကရဏတ္ထံ- ပြုပြင်ခြင်းကို ပြုခြင်းအကျိုးငှာ၊ အမစ္စေ- အမတ်တို့ကို၊ ပဟိဏိ- စေလွှတ်တော်မူပြီ။ တေ- ထိုအမတ်တို့သည်၊ တဿ- ထိုကုသမင်းအား၊ မဟာနသဒ္ဒါရေယေဝ- ဆွမ်းချက်ဆောင်တံခါးဝ၌သာလျှင်၊ သာဏိ- လိုက်ကာကို၊ ပရိက္ခိပိတွာ- ကာရံ၍၊ ကပ္ပကေ- ဆံပင်ညှပ်သမားတို့ကို၊ ဥပဋ္ဌပေသုံ- ပြုပြင်စေကုန်ပြီ။ သော- ထိုကုသမင်းသည်၊ ကတမဿုကမ္မော- ပြုပြင်

၁။ နိဗ္ဗိသေဝနေ• နိ-ဝိသ-ယု-ဟုပုဒ်ပြီး ကြံ၏၊ ဝိသသဒ္ဒါ အဆိပ်အနက်ဟော၏။ အဆိပ်ရှိသောသတ္တဝါသည် မာန်ရှိပြီး ရိုင်းတတ်၏၊ အဆိပ်မရှိသော သတ္တဝါသည် မာန်မရှိသဖြင့် ယဉ်ကျေး၏၊ ထို့ကြောင့် အဆိပ်မရှိသော(ဝါ) ယဉ်ကျေးသော-ဟု အနက်ပေးလေ။

အပ်ပြီးသော မုတ်ဆိတ်အမွှေးရှိသည်၊ သီသံနှာတော- ဦးခေါင်းနှင့်တကွ ရေချိုးပြီးသည်၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရ ပဋိမဏ္ဍိတော- အလုံးစုံသော တန်ဆာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်တော်မူ အပ်ပြီးသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍)၊ အမစ္စာဒိပရိ- မှူးမတ်အစရှိသည်တို့ဖြင့်၊ ပရိဝုတော- ခြံရံလျက်၊ "ပါသာဒံ- ပြာသာဒ်ထက်သို့ အဘိရုဟိဿာမိ- တက်အံ့၊" ဣတိ- ဤသို့ ဒိသာ- အရပ်မျက်နှာတို့ကို၊ ဝိလောကေတွာ- ကြည့်၍၊ အပ္ဖေါဋ္ဌေသိ- လက်ခမောင်း ခတ်ပြီ။ ဩလောကိတဩလောကိတဋ္ဌာနံ- ကြည့်တိုင်း ကြည့်တိုင်းသော အရပ်သည်၊ ဝိကမ္ပိ- အထူးသဖြင့် တုန်လှုပ်ပြီ။ သော- ထိုကုသမင်းသည်၊ "ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ မေ- ငါ၏၊ ပရက္ကမံ- အားထုတ်ခြင်းလုံ့လကို၊ ပဿထ- ကြည့်ကြကုန်လော့၊" ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုတော်မူပြီ၊ တမတ္ထံ- ထိုအကြောင်းကို၊ ပကာသေန္တော- ထင်ရှားပြတော်မူလိုသော၊ သတ္ထာ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ "တဉ္စ တတ္ထ ဥဒိက္ခိံသု၊ (ပ) ဖောဋ္ဌေန္တံ ဒိဂုဏံ ဘုဇံ"န္တိ- "တဉ္စ တတ္ထ ဥဒိက္ခိံသု၊ (ပ) ဖောဋ္ဌေန္တံ ဒိဂုဏံ ဘုဇံ"ဟူသော၊ အနန္တရံ- အခြားမဲ့ဖြစ်သော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဟောတော်မူပြီ။

၇၆။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ သီဟံဝ- ခြင်္သေ့မင်းကဲ့သို့၊ ရညောမဒ္ဒဿ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီး၏၊ ဝိဇမ္ဘမာနံ- တင့်တယ်စွာ၊ ဘုဇံ- လက်ရုံးကို၊ ဒိဂုဏံ- နှစ်ကြိမ်၊ ဖောဋ္ဌေန္တံ- လက်ပမ်းပေါက်ခတ်ထသော၊ တဉ္စ- ထိုကုသမင်း ကိုသာလျှင်၊ တတ္ထ တသ္မိံ အန္တေပုရေ- ထိုနန်းတော်တွင်း၌၊ ဥဒိက္ခိံသု- ကြည့်ကြကုန်ပြီ။

တဿ- ထို တဉ္စ စသော ဂါထာ၏၊ အတ္ထော- အနက်ကို၊ (ဧဝံ- ဤသို့ ဝေဒိတဗ္ဗော- သိအပ်၏၊) ရညော- မဒ္ဒရာဇ်မင်း၏၊ တတ္ထ အန္တေပုရေ- ထိုနန်းတော် တွင်း၌၊ ဝိဇမ္ဘန္တံ- တင့်တယ်စံပယ်သော၊ အပ္ဖေါဋ္ဌေန္တံ- လက်ပမ်းပေါက်ခတ်သော၊ တဉ္စ- ထိုကုသမင်းကိုသာလျှင်၊ ဝါတပါနာနိ- လေသာပြူတင်းတို့ကို၊ ဝိဝရိတွာ- ဖွင့်လှစ်၍၊ ဣတ္ထိယော- မိန်းမတို့သည်၊ ဥဒိက္ခိံသု- ကြည့်ကြကုန်ပြီ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

ခြင်္သေ့မင်းအသံ ဟစ်ကြွေးည်

အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿ- ထိုကုသမင်းအား၊ မဒ္ဒရာဇာ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီး သည်၊ ကတာပရာဓဘာဝံ- ပြုအပ်ပြီးသော မတုန်လှုပ်ခြင်း အကြောင်း ရှိသော၊

အလင်္ကတ ဝရဝါရဏံ- တန်ဆာဆင်အပ်ပြီးသော မြတ်သော ဆင်ကို၊ ပေသေသိ- ပို့စေတော်မူပြီ၊ သော- ထိုကုသမင်းသည်၊ သမုဿိတသေတစ္ဆတ္တံ- ကောင်းစွာ ဆောင်းအပ်ပြီးသော ထီးဖြူရှိသော၊ ဟတ္ထိက္ခန္ဓံ- ဆင်ကျောက်ကုန်းထက်သို့၊ အာရုယှ- တက်တော်မူ၍၊ "ပဘာဝတိံ- ပဘာဝတီကို၊ အာနေထ- ဆောင်ခဲ့ကြကုန်လော့" ဣတိ- ဤသို့ ဆို၍၊ တမ္ပိ- ထိုပဘာဝတီကိုလည်း၊ ပစ္ဆတော- နောက်မှ၊ နိသီဒါပေတွာ- နေစေ၍၊ စတုရင်္ဂိနိယာ- လေးပါးသော အင်္ဂါရှိသော၊ သေနာယ- စစ်သည်အပေါင်းသည်၊ ပရိဝုတော- ခြံရံအပ်လျက်၊ [နှာ-၃၂၉] ပါစီနဒွါရေ- အရှေ့တံခါးဖြင့်၊ နိက္ခမိတွာ- ထွက်တော်မူ၍၊ ပရသေနံ- သူတစ်ပါး၏ စစ်သည်ကို၊ ဩလောကေတွာ- ကြည့်တော်မူ၍၊ "အဟံ- ငါသည်၊ ကုသရာဇာ- ကုသမင်းတည်း၊ ဇီဝိတတ္ထိကာ- အသက်ကို အလိုရှိကုန်သော သူတို့သည်၊ ဥရေန- ရင်ဖြင့်၊ နိပဇ္ဇန္တု- ဝပ်လေကုန်သတည်း၊" ဣတိ- ဤသို့၊ တိက္ခတ္တုံ- သုံးကြိမ်၊ သီဟနာဒံ- ခြင်္သေ့မင်း အသံနှင့်တူသော အသံကို၊ နဒိတွာ- ဟစ်ကြွေးတော်မူ၍၊ သတ္တုမဒ္ဒနံ- ရန်သူကို နှိမ်နင်းခြင်းကို၊ အကာသိ- ပြုတော်မူပြီ၊ တမတ္ထံ- ထိုအကြောင်းကို၊ ပကာသေန္တော- ထင်ရှားပြတော်မူလိုသော၊ သတ္ထာ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ "ဟတ္ထိက္ခန္ဓဉ္စ အာရုယှ၊ (ပ) မုဉ္စ ဝါ တေ ဟနဿု ဝါ"တိ- "ဟတ္ထိက္ခန္ဓဉ္စ အာရုယှ၊ (ပ) မုဉ္စ ဝါ တေ ဟနဿု ဝါ" ဟူကုန်သော၊ (ဣမာ သတ္တဂါထာယော- ဤခုနစ်ဂါထာတို့ကို၊) အာဟ- ဟောတော်မူပြီ။

၇၇။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့ ကုသော- ကုသမင်းမြတ်သည်၊ ဟတ္ထိက္ခန္ဓဉ္စ- ဆင်းကျောက်ကုန်းထက်သို့လည်း၊ အာရုယှ- တက်စီး၍၊ ပဘာဝတိံ- မင်းသမီး ပဘာဝတီကို၊ အာရောပေတွာ- တင်ပြီး၍၊ သင်္ဂါမံ- စစ်မြေ အရပ်သို့ ဩတရိတွာန- သက်၍၊ သီဟနာဒံ- ခြင်္သေ့မင်းအသံနှင့်တူသော အသံကို၊ နဒီ- ဟစ်ကြွေးပြီ။

၇၈။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့ နဒတော- ဟောက်သော၊ သီဟဿ- ခြင်္သေ့ မင်း၏၊ သဒ္ဒံ- အသံကို၊ သုတွာ- ကြားကုန်၍၊ ဣတရေ- ခြင်္သေ့မင်းမှ တစ်ပါးကုန်သော၊ မိဂါ- သားအပေါင်းတို့သည်၊ ပလာယိံသု ဣဝ- ပြေးကုန် သကဲ့သို့ နဒတော- ဟစ်ကြွေးသော၊ တဿ ရညော- ထိုကုသမင်းမြတ်၏၊ တံသဒ္ဒံ- ထိုအသံကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ ခတ္တိယာ- ခုနှစ်ပြည်ထောင်သော

မင်းတို့သည်၊ ကုသသဒ္ဒဘယဋ္ဋိတာ- ကုသမင်း၏ အသံတည်းဟူသော ဘေးဖြင့် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝိပလာယိံသု- ပြေးလေကုန်ပြီ။

၇၉။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ ကုသသဒ္ဒဘယဋ္ဋိတာ- ကုသမင်း၏ အသံတည်းဟူသော ဘေးဖြင့် နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဟတ္ထာရောဟာ- ဆင်းစီးသူရဲတို့သည်လည်းကောင်း၊ အနီကဋ္ဌာ- မြင်းစီးသူရဲတို့သည် လည်းကောင်း၊ ရထိကာ- ရထားစီး သူရဲတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပတ္တိကာရကာ- ခြေသည်သူရဲ တို့သည်လည်းကောင်း၊ အညမညဿ- အချင်းချင်းအား၊ ဆိန္ဒန္တိ- ခုတ်ဖြတ်ကြကုန်၏။

၈၀။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ ဒေဝိန္ဒော- သိကြားနတ်မင်းသည်၊ တသ္မိံ သင်္ဂါမသီသသ္မိံ- ထိုစစ်မြေဦး၌၊ ပဿိတွာ- မြင်ရ၍၊ ဟဋ္ဌမာနသော- ရွှင်လန်းဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ ကုသဿ ရညော- ကုသမင်း မြတ်အား၊ ဝေရောစနံ- ဝေရောစနအမည်ရှိသော၊ မဏိံ- ပတ္တမြားကို၊ အဒါ- ပေးပြီ။

၈၁။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ သော ရာဇာ- ထိုကုသမင်းမြတ်သည်၊ တံ သင်္ဂါမံ- ထိုစစ်မြေအရပ်ကို၊ ဝိဇိတွာ- အောင်မြင်ပြီး၍၊ ဝေရောစနံ- ဝေရောစနအမည်ရှိသော၊ မဏိံ- ပတ္တမြားရတနာကို၊ လဒ္ဓါ- ရပြီး၍၊ ဟတ္ထိက္ခန္ဓဂတော- မြတ်သောဆင်ကျောက်ကုန်းထက် စီးလျက်၊ နဂရံ ပုရံ- သာဂလမြို့သို့၊ ပါဝေက္ခိ- ဝင်လေပြီ။

ခုနစ်ပြည်ထောင်မင်းတို့ကို ဖမ်း၍ မင်းကြီးအား အပ်သော်

၈၂။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ သတ္တခတ္တိယေ- ခုနှစ်ပြည်ထောင်မင်းတို့ကို၊ ဇီဝဂ္ဂါဟံ- အရှင်ဖမ်းခြင်းကို၊ ဂဟေတွာန- ဖမ်းယူ၍၊ ဗန္ဓိတွာ- နှောင်ဖွဲ့၍၊ ဒေဝ- ဖခင်မင်းမြတ်၊ က္လမေ- ဤမင်းတို့သည်၊ တေ- ဖခင်မင်းမြတ်၏၊ သတ္တဝေါ- ရန်သူတော်တို့တည်း၊ က္လတိ- ဤသို့ ဝတွာ- ဆို၍၊ သသုရဿ- ယောက္ခမ ဖြစ်သော မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးအား၊ ဥပနာမေသိ- ဆက်သပြီ။

၈၃။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တေ- သင်ဖခင်မင်းမြတ်၏၊ ဝသံ- အလိုသို့ လိုက်သည်ကို၊ ဂတာ- ပြုတော်မူ၍၊ သဗ္ဗေဝ- အလုံးစုံသာလျှင်ဖြစ်

ကုန်သော၊ တဝ- သင်ဖခင်မင်းမြတ်၏၊ အမိတ္တာ- ရန်သူတို့ကို၊ ဝိဟတာ- နှိပ်စက်အပ်ကုန်ပြီ၊ တေ တယာ- သင်ဖခင်မင်းမြတ်သည်။ ကာမံ- အလိုတော်ရှိတိုင်း၊ ကရောဟိ- ပြုတော်မူလော့။ တေ- သင်ဖခင်မင်းမြတ်သည်၊ မုဉ္စ ဝါ- လွှတ်လိုလျှင်လည်း လွှတ်တော်မူလော့။ ဟနဿု ဝါ- သတ်လိုလျှင်မူလည်း သတ်တော်မူလော့။ ဣတိ- ဤသို့၊ ဥပနာမေသိ- ဆက်လေပြီ။

တတ္ထ- ထို 'ဟတ္ထိက္ခန္ဓ' စသော ဂါထာတို့၌၊ ဝိပလာယိံသူတိ- ဝိပလာယိံသု ဟူသည်ကား၊ သတိံ- သတိကို၊ ပစ္စုပဋ္ဌာပေတုံ- ရှေးရှုတည်စေခြင်းငှာ၊ အသက္ကောန္တာ- မစွမ်းနိုင်ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဝိပလ္လတ္ထစိတ္တာ- ပြန့်ကျဲသောစိတ်ရှိ ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဘိဇ္ဇိံသု- ကွဲပျက်ကုန်ပြီ။ **ကုသသဒ္ဒဘယဋ္ဋိတာတိ**- ကုသသဒ္ဒဘယဋ္ဋိတာ ဟူသည်ကား၊ ကုသရညော- ကုသမင်း၏၊ သဒ္ဒံ- အသံကို၊ နိဿာယ- မှီ၍၊ ဇာတေန- ဖြစ်သော၊ ဘယေန- ကြောက်ခြင်းသည်၊ ဥပဒ္ဒုတာ- နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည် ဖြစ်၍၊ မူဠှစိတ္တာ- တွေဝေသော စိတ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ **အညမညဿ ဆိန္ဒန္တီတိ**- အညမညဿ ဆိန္ဒန္တိ ဟူသည်ကား၊ အညမညံ- အချင်းချင်း၊ ဆိန္ဒန္တိ- ဖြတ်ကုန်၏၊ ဘိန္ဒန္တိ- နင်းချေကုန်၏။ "ဘိန္ဒိံသူ"တိပိ- ဘိန္ဒိံသုဟူ၍လည်း၊ ပါဌော- ပါဌ်သည်၊ (ဘဝတိ- ဖြစ်၏။) တသ္မိံန္တိ- တသ္မိံ ဟူသည်ကား၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားအလောင်း၏၊ သဒ္ဒ သဝနေနေဝ- အသံကို ကြားသဖြင့်သာလျှင်၊ သင်္ဂါမေ- စစ်မြေပြင်သည်၊ ဘိန္နေ- ကွဲပျက်သည်ရှိသော်၊ တသ္မိံ သင်္ဂါမသီသေ- ထိုစစ်မြေပြင် အဦး၌၊ မဟာသတ္တဿ- ဘုရားအလောင်း၏၊ တံ ပရက္ကမံ- ထိုလုံ့လကို၊ ပဿိတွာ- မြင်၍၊ တုဋ္ဌဟဒယော- နှစ်သက်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်၍၊ သက္ကော- သိကြားမင်းသည်၊ ဝေရောစနံ နာမ- ဝေရောစနမည်သော၊ မဏိက္ခန္ဓံ- ပတ္တမြားတုံးကို၊ တဿ- ထိုကုသမင်းအား၊ အဒါသိ- ပေးခဲ့ပြီ။ **နဂရံ ပုရန္တိ**- နဂရံ ပုရံဟူသည်ကား၊ နဂရ သင်္ခါတံ- နဂရဟုဆိုအပ်သော၊ ပုရံ- မြို့သို့။ **ဗန္ဓိတွာတိ**- ဗန္ဓိတွာဟူသည်ကား၊ တေသညေဝ- ထိုမင်းတို့၏သာလျှင်၊ ဥတ္တရိ သာဋကေန- အပေါ်ဝတ်ပုဆိုးဖြင့်၊ ပစ္ဆာဗာဟံ- လက်နောက်ပြန်၊ ဗန္ဓိတွာ- ဖွဲ့ချည်၍။ **ကာမံ ကရောဟိ တေ တယာတိ**- ကာမံ ကရောဟိ တေ တယာဟူသည်ကား၊ တွံ- သင်သည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ကာမံ ဣစ္ဆံ ရုစိံ- အလိုကို၊ ကရောဟိ- ပြုလော့၊ ဟိ- မှန်၏၊ ဧတေ- ထို

ခုနစ်ပြည်ထောင်မင်းတို့ကို၊ တယာ- သင်သည်၊ ဒါသာ- ကျွန်တို့ကို၊ ကတာ ယေဝ- ပြုအပ်ပြီးကုန်သည်သာ၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

[နှာ-၃၃၀] (တတော- ထို့နောင်မှ၊) ရာဇာ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးသည်၊ (တံ- ထိုအလုံးစုံကို၊ ရညောယေဝ- ကုသမင်းအားသာလျှင်၊ နိယျာဒေန္တော- အပ်နှင်းတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍)၊ "တုယှေ၀ သတ္တဝေါ ဧတေ၊ (ပ) မုဉ္စ ဝါ တေ ဟနဿု ဝါ"တိ- "တုယှေ၀ သတ္တဝေါ ဧတေ၊ (ပ) မုဉ္စ ဝါ တေ ဟနဿု ဝါ"ဟူသော၊ (ဣမံ ဂါထံ- ဤဂါထာကို)၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၈၄။ မဟာရာဇ- ကုသမင်းမြတ်၊ ဧတေ- ဤခုနစ်ယောက်သော မင်းတို့သည်၊ တုယှေ၀- သင်မင်းမြတ်၏သာလျှင်၊ သတ္တဝေါ- ရန်သူတို့တည်း။။ ဟိ သစ္စံ- မှန်၏၊ တေ- ထိုခုနစ်ပြည်ထောင်သော မင်းတို့သည်၊ မယှံ- ငါ၏၊ န သတ္တဝေါ- ရန်သူမဟုတ်ကုန်။ တွညေ၀- သင်မင်းမြတ်သည် သာလျှင်၊ နော- ငါတို့၏၊ မဟာရာဇ- အစိုးရသောမင်းပေတည်း။ တေ- ထိုခုနစ်ပြည်ထောင်သော မင်းတို့ကို၊ မုဉ္စ ဝါ- လွှတ်လိုမူလည်းလွှတ်လော့၊ ဟနဿု ဝါ- သတ်လိုမူလည်း သတ်လော့။

တတ္ထ- ထို 'တုယှေ၀' စသော ဂါထာ၌၊ တွညေ၀ နောတိ- တွညေ၀ နော ဟူသည်ကား၊ မဟာရာဇ- မြတ်သောမင်းကြီး၊ တွံယေဝ- သင်သည်ပင်လျှင်၊ အမှာကံ- ငါတို့၏၊ ဣဿရော- အစိုးရသူတည်း၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

ညီမ ခုနစ်ဖော်နှင့် လက်ဆက်ပြီ

ဧဝံ- ဤသို့၊ ဝုတ္တေ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးသည် မိန့်ဆိုအပ်သော်၊ မဟာ သတ္တော- ဘုရားလောင်းကုသမင်းသည်၊ "ဣမေဟိ- ဤခုနစ်ပြည်ထောင်ကုန်သော မင်းတို့ကို၊ မာရိတေဟိ- သေစေခြင်းတို့ဖြင့်၊ ကိံ- အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ တေသံ- ထိုမင်းတို့၏၊ အာဂမနံ- လာခြင်းသည်၊ နိရတ္ထကံ- အကျိုးမဲ့ သည်၊ မာ ဟောတု- မဖြစ်စေသတည်း။ ပဘာဝတိယာ- ပဘာဝတီ၏၊ ကနိဋ္ဌာ- ညီမဖြစ်ကုန်သော၊ သတ္တ- ခုနစ်ယောက် ကုန်သော၊ မဒ္ဒရာဇဓီတရော- မဒ္ဒရာဇ်မင်း၏ သမီးတော်တို့သည်၊

အတ္ထိ- ရှိကုန်၏။ (အဗျယပုဒ်)တာ- ထိုမင်းသမီး ခုနစ်ယောက်တို့ကို၊ နေသံ- ထိုခုနစ်ပြည်ထောင် မင်းတို့အား၊ ဒါပေဿာမိ- ပေးစေအံ့။" ဣတိ- ဤသို့ စိန္တေတွာ- ကြံ၍၊ "ကညာ တေ မိတရော သတ္တ၊ (ပ) ဟောန္တု ဇာမာတရော တဝ"တိ- "ကညာ တေ မိတရော သတ္တ၊ (ပ) ဟောန္တု ဇာမာတရော တဝ-ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုတော်မူပြီ။

၈၅။ မဟာရာဇ- ဖခင်မင်းမြတ်၊ တေ- သင်ဖခင်မင်းမြတ်၏၊ သတ္တ- ခုနစ်ယောက်ကုန်သော။ ကညာ မိတရော- ဤသမီးတော်တို့သည်၊ ဒေဝ ကညူပမာ- နတ်သမီးလျှင် ဥပမာရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ သုဘာ- တင့်တယ်ကုန်၏၊ နေသံ- ထိုခုနစ်ယောက်သော သမီးတော်တို့တွင်၊ ဧကေကံ- တစ်ယောက် တစ်ယောက်သော သမီးတော်ကို၊ ဧကေကဿ- တစ်ယောက်တစ်ယောက်သော မင်းအား၊ ဒဒါဟိ- ပေးတော်မူလော့၊ တဝ- သင်ဖခင်မင်းမြတ်၏၊ ဇာမာတရော- သမက်တော်တို့သည်၊ ဟောန္တု- ဖြစ်စေကုန်လော့။

အထ- ထိုအခါ၌၊ ရာဇာ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးသည်၊ နံ- ထိုကုသမင်းကို၊ (နိယျာဒေတုကာမော- သမီးတော်တို့အား အပ်နှင်းလိုသည်ဖြစ်၍)၊ "အမှာကဉ္စေဝ တာသဉ္စ၊ (ပ) ဒေဟိ နေသံ ယဒိစ္ဆသီ"တိ- အမှာကဉ္စေဝ တာသဉ္စ၊ (ပ) ဒေဟိ နေသံ ယဒိစ္ဆသိဟူသော၊ (ဣမံ ဂါထံ- ဤဂါထာကို၊) အာဟ- ဆိုပြီ။

၈၆။ မဟာရာဇ- ကုသမင်းမြတ်၊ အမှာကဉ္စေဝ- ငါတို့ကို လည်းကောင်း၊ တာသဉ္စ- ထိုသမီးတော်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ သဗ္ဗေသံ- အလုံးစုံကုန်သော၊ နော- ငါတို့ကို၊ တွံ- သင်မင်းမြတ်သည်၊ ဣဿရော- အစိုးရတော်မူ၏၊ တွညေဝ- သင်မင်းမြတ်သည်သာလျှင်၊ နော- ငါတို့၏၊ မဟာရာဇာ- အစိုးရတော်မူသော မင်းပေတည်း၊ နေသံ- ထိုခုနစ်ပြည်ထောင် သောမင်းတို့အား၊ ယဒိစ္ဆသိ- အကယ်၍ ပေးတော်မူလိုအံ့၊ ဒေဟိ- ပေးတော် မူလော့။

တတ္ထ- ထို အမှာကဉ္စေဝ စသော ဂါထာ၌၊ တွံ နော သဗ္ဗေသန္တိ- တွံ နော သဗ္ဗေသံဟူသည်ကား၊ မဟာရာဇ- မြတ်သောမင်းကြီး၊ ကုသနရိန္ဒ- ကုသမင်းမြတ်၊

ကိံ- အဘယ်ကို၊ ဝဒေသိ- ဆိုဘိသနည်း၊ တွေဥဝ- သင်သည် ပင်လျှင်၊ သတ္တာနံ့- ခုနစ်ယောက်ကုန်သော၊ ဧတေသဥ္စ ရာဇူနံ- ထိုမင်းတို့၏ လည်းကောင်း၊ မမဥ္စ- ငါ၏လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗေသံ- အလုံးစုံကုန်သော၊ ဣမာသဥ္စ- ဤတိုင်းသူပြည်သားတို့၏လည်းကောင်း၊ နော- ငါတို့၏၊ ဣဿရော- အစိုးရသူတည်း။ ယဒိစ္ဆသီတိ- ယဒိစ္ဆသိဟူသည်ကား၊ ယဒိ- အကယ်၍၊ ဣစ္ဆသိ- အလိုရှိအံ့၊ ယဿဝါ- အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အားမူလည်း၊ ယံ- အကြင်ဝတ္ထုကို၊ ဒါတုံ- ပေးခြင်းငှာ၊ ဣစ္ဆသိ- အလိုရှိ၏၊ တဿ- ထိုသူအား၊ တံ- ထိုဝတ္ထုကို၊ ဒေဟိ- ပေးလော့၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

ဧဝံ- ဤသို့၊ ဝုတ္တေ- မဒ္ဒရာဇ်မင်းကြီးသည် မိန့်ဆိုတော်မူအပ်သော်၊ သောထိုကုသမင်းသည်၊ သဗ္ဗာပိ- အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တာ- ထိုခုနစ်ယောက်ကုန်သော မင်းသမီးတို့ကို၊ အလင်္ကာရာပေတွာ- တန်ဆာဆင်စေပြီး၍၊ ဧကေကဿ- တစ်ယောက်တစ်ယောက်သော၊ ရညော- မင်းအား၊ ဧကေကံ- တစ်ယောက်တစ်ယောက်သော သမီးတော်ကို၊ အဒါသိ- ပေးတော်မူပြီ။ တမတ္ထံ- ထိုအကြောင်းကို၊ ပကာသေန္တော- ထင်ရှားပြတော်မူလိုသော၊ သတ္ထာ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ "ဧကမေကဿ ဧကေကံ၊ (ပ) ဖိတံ ခရဏိမာဝသု"န္တိ- "ဧကမေကဿ ဧကေကံ၊ (ပ) ဖိတံ ခရဏိမာဝသုံ"ဟူကုန်သော၊ ပဉ္စဂါထာယော- ငါးဂါထာတို့ကို၊ အဘာသိ- ဟောကြားတော်မူပြီ။

၈၇။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ တဒါ- ထိုမဒ္ဒရာဇ်မင်း ခွင့်ပြုသောအခါ၌၊ သီဟဿရော- ခြင်္သေ့မင်းအသံနှင့်တူသော အသံရှိသော၊ ကုသော- ကုသမင်း မြတ်သည်၊ ရညော မဒ္ဒဿ- မဒ္ဒရာဇ်မင်း၏၊ ဓီတရော- သမီးတော်တို့ကို၊ တေသံ ခတ္တိယာနံ- ထိုခုနစ်ပြည်ထောင်သော မင်းတို့တွင်၊ ဧကမေကဿ- တစ်ယောက် ယောက်သော မင်းအား၊ ဧကေကံ- တစ်ယောက်ယောက်သော မင်းသမီးကို၊ အဒါ- ပေးပြီ။

၈၈။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ သတ္တခတ္တိယာ- ခုနစ်ပြည်ထောင်သော မင်းတို့သည်၊ တာဝဒေ- ထိုခဏ၌၊ တေန လာဘေန- ထို သမီးကညာကို ရသဖြင့်၊ ပဏီတာ- ရောင့်ရဲကုန်သည်ဖြစ်၍၊ သီဟဿရေ- ခြင်္သေ့မင်း

အသံနှင့် တူသော အသံရှိသော၊ ကုသေ- ကုသမင်းမြတ်သည်၊ တုဋ္ဌာ- နှစ်သက်ကုန်သည် ဖြစ်၍၊ သကရဋ္ဌာနိ- မိမိတို့၏ တိုင်းပြည်တို့သို့ ပါယိံသု- သွားလေကုန်ပြီ။

ကုသဝတီ ပြည်တော်ပြန်

၈၉။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ မဟာဗလော- ကြီးစွာသော ခွန်အားရှိသော၊ ကုသော ရာဇာ- ကုသမင်းမြတ်သည်၊ ပဘာဝတိဥ္စ- မင်းသမီးပဘာဝတီကို လည်းကောင်း၊ သုဘံ- တင့်တယ်စွာသော၊ ဝေရောစနံ- ဝေရောစနအမည် ရှိသော၊ မဏိဥ္စ- ပတ္တမြားရတနာကိုလည်းကောင်း၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ ကုသာဝတိံ- ကုသာ ဝတီပြည်ကြီးသို့၊ အဂမာသိ- သွားလေပြီ။

၉၀။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ တေ- ထိုမင်းမိဖုရားနှစ်ပါးတို့သည်၊ ဧကရထေ- တစ်ခုတည်းသော ရထား၌၊ အာရုယှ- စီးကုန်၍၊ ယန္တာ- သွားကြကုန်လျက်၊ ကုသာဝတိံ- ကုသာဝတီပြည်ကြီးသို့၊ ပဝိသန္တာ- ဝင်လေကုန်သည် ရှိသော်၊ မဏိရတနာနုဘာဝေန- ဝိရောစနပတ္တမြား ရတနာ၏ အာနုဘော်ကြောင့်၊ သမာနဝဏ္ဏရူပေန- တူညီသော အဆင်းအသွင်ရှိသဖြင့်၊ အညမညံ- အချင်းချင်း၊ အတိရောစိသုံ- အလွန်နှစ်သက်ကြကုန်ပြီ။ (အဿု- ကားနိပါတ်ပုဒ်)

[နှ၁-၃၃၁] ၉၁။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ မာတာ- မယ်တော် သီလဝတီမိဖုရား ကြီးသည်၊ ပုတ္တေန- သားတော်မင်းမြတ်နှင့်၊ သံဂစ္ဆိ- ပေါင်းမိပြီ။ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ဇယမ္ပတီ- လင်မယားဖြစ်ကုန်သော၊ တေ ဥဘယော စ- ထို မင်း မိဖုရား နှစ်ပါးတို့ သည်လည်း၊ သမဂ္ဂါ- ညီညွတ်သင့်တင့်ကြကုန်သည်၊ အာသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ ဖီတံ- စည်ပင်ဝပြောသော၊ ရဇ္ဇံ- မြေအပြင်ကို၊ အာဝသုံ- စိုးမိုးအုပ်ချုပ် နေကြကုန်ပြီ။

တတ္ထ- ထို ဧကမေကဿ စသော ဂါထာတို့၌၊ **ပီဏိတာတိ**- ပီဏိတာ ဟူသည်ကား၊ သန္တပ္ပိတာ- ရောင့်ရဲစေအပ်ကုန်ပြီ။ **ပါယိံသူတိ**- ပါယိံသုဟူသည်

ကား၊ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ အပ္ပမတ္တာ- မမေ့မလျော့ကုန်သည်ဖြစ်၍၊ ဘဝေယျာထ- ဖြစ်ကြကုန်လော့။ ဣတိ- ဤသို့၊ ကုသနရိန္ဒေန- ကုသမင်းသည်၊ ဩဝဒိတာ- ဆုံးမအပ်ပြီးကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အဂမံသု- သွားကြကုန်ပြီ။ **အဂမာသိတိ-** အဂမာသိ ဟူသည်ကား၊ ကတိပါဟံ- ရက်အနည်းငယ်၊ ဝသိတွာ- နေ၍၊ "အမှာကံ- ငါတို့၏၊ ရဋ္ဌံ- နိုင်ငံသို့ ဂမိဿာမ- သွားကုန်အံ့" ဣတိ- ဤသို့ သသုရံ- ယောက္ခမ ယောက်ျား သူကို၊ အာပုစ္ဆိတွာ- ပန်ကြား၍၊ ဂတော- သွားခဲ့ပြီ။ **ဧကရထေ ယန္တာတိ-** ဧကရထေ ယန္တာ ဟူသည်ကား၊ ဒွေပိ- နှစ်ယောက်တို့သည်လည်း၊ ဧကရထံ- တစ်စီးသော ရထားကို၊ အဘိရုယှ- စီး၍၊ ဂစ္ဆန္တာ- သွားကြကုန်လျက်။ **သမာနာဝဏ္ဏရူပေနာတိ-** သမာနာ ဝဏ္ဏရူပေနဟူသည်ကား၊ ဝဏ္ဏေန စ- အဆင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရူပေန စ- ရုပ်အသွင်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ သမာနာ- တူကုန်သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်ကုန် ၍။ **နာညမညာတိရောစိသုန္တိ-** နာညမညာတိရောစိသုံဟူသည်ကား၊ ဧကော- တစ်ယောက်သည်၊ ဧကံ- တစ်ယောက်ကို၊ နာတိက္ကမိ- မလွန်ပြီ။ မဏိရတနာ နုဘာဝေန- သိကြားမင်းပေးသော ပတ္တမြားရတနာ၏ အာနုဘော်ကြောင့်၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားအလောင်းသည်၊ အဘိရူပေါ- အဆင်းလှသည်၊ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏော- ရွှေအဆင်းကဲ့သို့ အဆင်းရှိသည်၊ သောဘဂ္ဂပ္ပတ္တော- တင့်တယ်ခြင်းသို့ ရောက်သည်၊ အဟောသိ ကိရ- ဖြစ်ပြီသတတ်၊ (ကိရ- တစ်ဆင့်စကား ကြားရသည်ကား၊ သော- ထိုကုသမင်းသည်၊ ပုဗ္ဗေ- ရှေးဘဝ၌၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓဿ- ပစ္စေကဗုဒ္ဓါအား၊ ပိဏ္ဍပါတနိဿန္ဒေန စ- ဆွမ်းလှူရသော အကျိုးဆက်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဗုဒ္ဓပဋိမာကရဏနိဿန္ဒေန စ- ဘုရား ဆင်းတုတော်ပြုလုပ် ပူဇော်ရခြင်း၏ အကျိုး ဆက်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဧဝံ- ဤသို့ တေဇဝန္တော- တန်ခိုးထက်သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ)။ **သံဂစ္ဆီတိ-** သံဂစ္ဆိ ဟူသည်ကား၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿ- ထိုကုသမင်း၏၊ မာတာ- မယ်တော်သည်၊ မဟာသတ္တဿ- ဘုရားအလောင်း၏၊ အာဂမနံ- ပြန်လာခြင်းကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ နဂရေ- မြို့၌၊ ဘေရိံ- စည်ကို၊ စရာပေတွာ- လှည့်လည်စေ၍၊ မဟာသတ္တဿ- ဘုရားအလောင်းအား၊ ဗဟုံ- များစွာသော၊ ပဏ္ဏာကာရံ- လက်ဆောင်ပဏ္ဏာကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ ပစ္စုဂ္ဂမနံ- ခရီးဦးကြိုခြင်းကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ သမာဂစ္ဆိ- စုဝေး ရောက်ရှိခဲ့ပြီ။ သောပိ- ထိုကုသမင်းသည်လည်း၊ မာတရာ- မယ်တော်နှင့်၊ သဒ္ဓိံယေဝ-

အတူသာလျှင်၊ နဂရံ- မြို့ကို၊ ပဒက္ခိဏံ- လက်ယာရစ် လှည့်သည်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ သတ္တာဟံ- ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး၊ ဆဏကီဠံ- ပွဲသဘင် ပျော်ပါးခြင်းကို၊ ကီဠိတွာ- ပျော်ပါး၍၊ အလင်္ကတပါသာဒတလံ- တန်ဆာဆင် အပ်သော ပြာသာဒ်အပြင်သို့၊ အဘိရုဟိ- တက်ရောက်ခဲ့ပြီ။ ဥဘောပိ- နှစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တေ ဇယမ္ပတိကာ- ထိုလင်မယားတို့သည်၊ သမဂ္ဂါ- အညီအညွတ်၊ အဟေသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ။ တတော- ထိုမှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ ယာဝဇီဝံ- အသက်ထက်ဆုံး၊ သမဂ္ဂါ- ညီညွတ် ကုန်သည်၊ သမ္မောဒမာနာ- အညီအမျှ ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်ကုန်၍၊) ဖီတံ- စည်ပင်ဝပြောသော၊ ရဇ္ဇံ- မြေအပြင်ကို၊ အဇ္ဈာဝသိံသု- စိုးအုပ်၍နေကြကုန်ပြီ၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း

သတ္ထာ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ- ဤကုသဇာတ်တရား ဒေသနာတော်ကို၊ အာဟရိတွာ- ဆောင်တော်မူပြီး၍၊ သစ္စာနိ- သစ္စာတရား လေးပါးတို့ကို၊ ပကာသေတွာ- ပြတော်မူ၍၊ ဇာတကံ- ဇာတ်တော်ကို၊ သမော ဓာနေသိ- ပေါင်းတော်မူပြီ၊ သစ္စပရိယောသာနေ- သစ္စာတို့ကို ပြတော်မူသည်၏ အဆုံး၌၊ ဥက္ကဏ္ဌိတဘိက္ခု- သာသနာတော်၌ မပျော်ရွှင်၍ လူထွက်လိုသော ရဟန်းသည်၊ သောတာပတ္တိဖလေ- သောတာပတ္တိဖိုလ်၌၊ ပတိဋ္ဌဟိ- တည် လေပြီ၊ (တဒါနိ- ယခုအခါ၌၊) မဟာရာဇကုလာနိ- မြတ်သော သာကီဝင်မင်းမျိုး ဖြစ်ကုန်သော မယ်တော်ခမည်းတော်တို့သည်၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ မာတာ ပိတရော- မယ်တော် ခမည်းတော်တို့သည်၊ အဟေသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ။ (ဣဒါနိ- ၌၊) အနုရုဒ္ဓေါ- အရှင်အနုရုဒ္ဓါသည်၊ တဒါ- ၌၊ သက္ကော- သိကြားမင်းသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ဖူးပြီ)။ (ဣဒါနိ- ၌၊) အာနန္ဒော- အရှင်အာနန္ဒာသည်၊ တဒါ- ထိုအခါ၌ (လိုက်)၊ ကနိဋ္ဌော- ညီတော် ဇယမ္ပတိမင်းသားသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ဖူးပြီ။ (ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌)၊ ခုဇ္ဇုတ္တရာ- ခုဇ္ဇုတ္တရာသည်၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ခုဇ္ဇာ- အထိန်းတော်ခုဇ္ဇာသည်၊ အဟောသိ- ပြီ။ (ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊) ရာဟုလမာတာ- အရှင်ရာဟုလ မယ်တော်သည်၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ပဘာဝတီ- ပဘာဝတီသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ (ဣဒါနိ- ၌၊) ဗုဒ္ဓပရိသာ- ငါဘုရား၏ ပရိသတ်တို့သည်၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ပရိသာ-

ပရိသတ်တို့သည်၊ အဟေသုံ- ဖြစ်ဖူးကုန်ပြီ။ (ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌)၊ အဟမေဝ- ငါဘုရားသည်သာလျှင်၊ တဒါ- ၌၊ ကုသရာဇာ ပန- ကုသမင်းသည်ကား၊ အဟောသိ- ဖြစ်ဖူးပြီ။ ဣတိ- ဤသို့၊ (ဇာတကံ- ကို၊ သမောဓာနေသိ- ပေါင်းတော်မူပြီ)။

ပဥ္စမာ- ရှေးဦးစွာသော၊ ကုသရာဇဇာတကဝဏ္ဏနာ- ကုသမင်းဇာတ်၏ အဖွင့်သည်၊ (နိဋ္ဌိတာ- ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ပြီ။)

၂-သောဏနန္ဒဇာတ် (၅၃၂)

အသက်စည်းစိမ်မငဲ့မူ၍ မိဘကို လုပ်ကျွေးသင့်ကြောင်း

ဟောတော်မူရာဌာန

သတ္ထာ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ "ဒေဝတာ နု'သိ ဂန္ဓဗ္ဗောတိ ဣဒံ"- "ဒေဝတာ နု'သိ ဂန္ဓဗ္ဗော" အစရှိသော ဂါထာပုဒ်တို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ဤ သောဏနန္ဒဇာတ်တော်ကို၊ ဇေတဝနေ- ဇေတဝန်ကျောင်းတော်၌၊ ဝိဟရန္တော- သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ်၊ မာတုပေါသကဘိက္ခုံ- အမိ(အဘ)ကို လုပ်ကျွေးသော ရဟန်းကို၊ အာရဗ္ဘ- အကြောင်းပြု၍၊ ကထေသိ- ဟောတော်မူပြီ။

ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထု

ဝတ္ထုံ- ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုသည်၊ သာမဇာတကေ- သုဝဏ္ဏသာမဇာတ်၌၊ ဝတ္ထုသဒိသံ- ပစ္စုပ္ပန်ဝတ္ထုနှင့်တူသည်သာလျှင်တည်း။ ပန- အထူးကား၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ သတ္ထာ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ "ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့ ဣမံ ဘိက္ခုံ- ဤရဟန်းကို မာ ဥဇ္ဈာယိတ္ထ- မကဲ့ရဲ့ကြကုန်လင့်၊ ပေါရာဏကပဏ္ဍိတာ- ရှေးပညာရှိတို့သည်၊ သကလဇမ္ဗုဒီပေ- အလုံးစုံသော ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း၌၊ ရဇ္ဇံ- မင်းအဖြစ်ကို၊ လဘမာနာပိ- ရကုန်သော်လည်း၊ တံ- ထိုမင်းအဖြစ်ကို၊ အဂ္ဂဟေတွာ- မယူကုန်မူ၍၊ မာတာပိတရော- မိဘတို့ကို၊ ပေါသိံသုယေဝ- လုပ်ကျွေးဖူးကုန်ပြီသာလျှင်တည်း။" ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- မိန့်တော်မူ၍၊ အတီတံ- အတိတ်ကို၊ အာဟရိ- ဆောင်တော်မူပြီ။

အတိတ်ဝတ္ထု

[နှာ-၃၃၂] အတီတေ- လွန်လေပြီးသောအခါ၌၊ ဗာရာဏသိ- ဗာရာဏသီ ပြည်သည်၊ ဗြဟ္မဝဍ္ဎနံ နာမ- ဗြဟ္မဝဍ္ဎနအမည်ရှိသော၊ နဂရံ- မြို့သည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ တတ္ထ- ထိုဗြဟ္မဝဍ္ဎနမြို့၌၊ မနောဇော နာမ- မနောဇအမည်ရှိသော၊ ရာဇာ- မင်းသည်၊ ရဇ္ဇံ- မင်းအဖြစ်ကို (ဝါ) တိုင်းပြည်ကို၊ ကာရေသိ- ပြုစေပြီ (အုပ်ချုပ်ပြီ)။ တတ္ထ- ထိုဗြဟ္မဝဍ္ဎနမြို့၌၊ အသီတိကောဋိဝိဘဝေါ- ကုဋေရှစ်ဆယ် စည်းစိမ် ဥစ္စာရှိသော၊ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလော- များသော ဥစ္စာနှစ်ရှိသော ပုဏ္ဏားမျိုး ဖြစ်သော၊ အညတရော- ပုဏ္ဏားတစ်ယောက်သည်၊ အပုတ္တကော- သားသမီး မရှိသည်၊ အဟောသိ- ဖြစ်ပြီ။ တဿ- ထိုပုဏ္ဏား၏၊ ဗြာဟ္မဏီ- ပုဏ္ဏေးမသည်၊ တေနေဝ- ထိုပုဏ္ဏားသည်ပင်၊ "ဘောတိ- ရှင်မ၊ (တွံ- သင်ရှင်မသည်)၊ ပုတ္တံ- သားဆုကို၊ ပတ္ထေဟိ- တောင့်တလော့ (တောင်းလော့)" ဣတိ- ဤသို့၊ ဝုတ္တာ- ဆို အပ်သော်၊ (ပုတ္တံ- သားဆုကို) ပတ္ထေသိ- တောင့်တပြီ (တောင်းပြီ)။ အထ- ထိုအခါ၌၊ ဗောဓိသတ္တော- ဘုရားလောင်းသည်၊ ဗြဟ္မလောကာ- ဗြဟ္မာပြည်မှ၊ စဝိတွာ- စုတေ၍၊ တဿာ- ထိုပုဏ္ဏေးမ၏၊ ကုစ္ဆိသ္မိံ- ဝမ်း၌၊ ပဋိသန္ဓိံ- ပဋိသန္ဓေကို၊ ဂဏှိ- ယူတော်မူပြီ။ စ- ဆက်ဦးအံ့၊ ဇာတဿ- ဖွားမြင်ပြီးသော၊ အဿ- ထို ဘုရားလောင်း သူငယ်အား၊ "သောဏကုမာရော"တိ နာမံ- "သောဏသတို့သား"ဟူသော အမည်ကို၊ ကရိံသု- မှည့်ကုန်ပြီ။ တဿ- ထိုသောဏသတို့သား၏၊ ပဒသာ- ခြေဖြင့်၊ ဂမနကာလေ- သွားနိုင်သောအခါ၌၊ အညော- တစ်ယောက်သော၊ သတ္တောပိ- သတ္တဝါသည်လည်း၊ ဗြဟ္မလောကာ- ဗြဟ္မာ့ပြည်မှ၊ စဝိတွာ- စုတေ၍၊ တဿာယေဝ- ထိုပုဏ္ဏေးမ၏ဝမ်း၌သာလျှင်၊ ပဋိသန္ဓိံ- ပဋိသန္ဓေကို၊ ဂဏှိ- ယူပြီ။ ဇာတဿ- ဖွားမြင်ပြီးသော၊ တဿ- ထိုသူငယ်အား၊ "နန္ဒကုမာရော"တိ နာမံ- "နန္ဒသတို့သား" ဟူသော အမည်ကို၊ ကရိံသု- မှည့်ကုန်ပြီ။ ဥဂ္ဂဟိတဝေဒါနံ- သင်အပ်ပြီးသော ဗေဒင်ရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗသိပ္ပေသု- အလုံးစုံကုန်သော အတတ်တို့၌၊ နိပ္ဖတ္တိံ- ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ပတ္တာနံ- ရောက်ကုန်သော၊ ဝယပ္ပတ္တာနံ- အရွယ်သို့ ရောက်ကုန်သော၊ တေသံ- ထိုသား နှစ်ယောက်တို့၏၊ ရူပသမ္ပဒံ- အဆင်း၏ ပြည့်စုံခြင်းကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ ဗြာဟ္မဏော- ပုဏ္ဏားကြီးသည်၊ ဗြာဟ္မဏိံ- ပုဏ္ဏေးမကို၊ အာမန္တေတွာ- ခေါ်၍၊ "ဘောတိ- အိုပုဏ္ဏေးမ၊ ပုတ္တံ- သားဖြစ်သော၊ သောဏကုမာရံ- သောဏ

သတို့သားကို၊ ဃရဗန္ဓနေန- အိမ်ထောင်ဟူသော အနှောင်အဖွဲ့ဖြင့်၊ ဗန္ဓိဿာမ- နှောင်ဖွဲ့ကုန်အံ့။" ဣတိ- ဤသို့ အာဟ- ဆိုပြီ။ သာ- ထိုပုဏ္ဏေးမသည်၊ "သာဓူ"တိ- ကောင်းပြီဟု၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ- ဝန်ခံ၍၊ ပုတ္တဿ- သားအား၊ တမတ္ထံ- ထိုအကြောင်းကို၊ အာစိက္ခိ- ပြောကြားပြီ။ သော- ထိုသောဏသတို့သားသည်၊ "အမ္မ- မိခင်၊ မယှံ- အကျွန်ုပ်အား၊ ဃရာဝါသေန- အိမ်ရာတည်ထောင်လူ့ဘောင်၌ နေခြင်းဖြင့်၊ အလံ- အကျိုးမရှိ။ အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊ ယာဝဇီဝံ- အသက်ရှည်သမျှကာလပတ်လုံး၊ တုမှေ- သင်မိခင်ဖခင်တို့ကို၊ ပဋိဇဂ္ဂိတွာ- လုပ်ကျွေး၍၊ တုမှာကံ- သင်မိခင် ဖခင်တို့၏၊ အစ္စယေန- ကွယ်လွန်သောအခါ၌၊ ဟိမဝန္တံ- ဟိမဝန္တာသို့၊ ပဝိသိတွာ- ဝင်၍၊ ပဗ္ဗဇိဿာမိ- ရသေ့ရဟန်းပြုအံ့။" ဣတိ- ဤသို့ အာဟ- ဆိုပြီ။ သာ- ထို ပုဏ္ဏေးမသည်၊ ဗြာဟ္မဏဿ- အဖပုဏ္ဏားကြီးအား၊ တမတ္ထံ- ထိုအကြောင်းကို၊ အာရောစေသိ- ပြောကြားပြီ။

တေ- ထိုမိဘတို့သည်၊ ပုနပ္ပုနံ- အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်၊ ကထေန္တာပိ- ပြောဆို ကုန်ပါသော်လည်း၊ တဿ- ထိုသောဏသတို့သား၏၊ စိတ္တံ- စိတ်ကို၊ အလဘိတွာ- မရ၍၊ နန္ဒကုမာရံ- ညီနန္ဒသတို့သားကို၊ အာမန္တေတွာ- ခေါ်၍၊ "တာတ- အမောင် နန္ဒ၊ တေန ဟိ- ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ တွံ- (သင်) အမောင်သည်၊ ကုဋုမ္ဗံ- ဥစ္စာနှစ်ကို၊ ပဋိပဇ္ဇာဟိ- စီရင်လော့။" ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- ဆို၍၊ "အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊ ဘာတရာ- နောင်တော် သောဏသည်၊ ဆဍ္ဍိတခေဠံ- ထွေးအပ်သော တံတွေးကို၊ သီသေန- ဦးခေါင်းဖြင့်၊ န ဥက္ခိပါမိ- မရွက်လိုပါ။ အဟမ္ပိ- အကျွန်ုပ်သည်လည်း၊ တုမှာကံ- သင်မိခင် ဖခင်တို့၏၊ အစ္စယေန- ကွယ်လွန်သော အခါ၌၊ ဘာတရာဝ- နောင်တော်နှင့်သာလျှင်၊ သဒ္ဓိံ- အတူတကွ၊ ပဗ္ဗဇိဿာမိ- ရသေ့ရဟန်းပြုပါအံ့။" ဣတိ- ဤသို့၊ ဝုတ္တေ- သားငယ်သည် ဆိုအပ်လတ်သော်၊ တေသံ- ထိုသားနှစ်ယောက်တို့၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုတွာ- ကြားရ၍၊ "ဣမေ ဒွေ- ဤသား (သူငယ်)နှစ်ယောက်တို့သည်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ တရုဏာဝ- ငယ်ကုန်စဉ်ဖြစ်၍ပင်၊ ကာမေ- ကာမဂုဏ်တို့ကို၊ ပဇဟန္တိ- စွန့်ကုန်သေး၏။ မယံ ပန- ငါတို့သည်ကား၊ ကိမင်္ဂ- အဘယ်ဆိုဖွယ်ရာရှိအံ့နည်း၊ သဗ္ဗေဝ- အလုံးစုံ သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော ငါတို့လေးယောက်တို့သည်၊ ပဗ္ဗဇိဿာမ- ရဟန်း ပြုကြကုန်အံ့၊" ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေတွာ- ကြံ၍၊ "တာတာ- အမောင်တို့၊ အမှာကံ- ငါ(မိဘ)တို့၏၊ အစ္စယေန-

ကွယ်လွန်သောအခါ၌၊ ပဗ္ဗဇ္ဇာယ- ရဟန်းပြုခြင်းငှာ၊ ဝေါ- သင်(အမောင်)တို့အား၊ ကိံ- အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ ဣဒါနေဝ- ယခု၌ပင်လျှင်၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ မယံ- ငါတို့သည်၊ ပဗ္ဗဇိဿာမ- ရဟန်းပြုကြအံ့။" ဣတိ- ဤသို့ဆို၍၊ ရဉော- မင်းအား၊ အာရောစေတွာ- ပန်ကြား၍၊ သဗ္ဗံ- အလုံးစုံသော၊ ဓနံ- ဥစ္စာကို၊ ဒါနမုခေ- ပေးလှူမှုကို အဦးပြုခြင်း၌၊ ဝိဿဇ္ဇေတွာ- စွန့်၍၊ ဒါသဇနံ- ကျွန်အပေါင်းကို၊ ဘုဇိဿံ- ကျွန်မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဉာတီနံ- ဆွေမျိုးတို့အား၊ ဒါတဗ္ဗယုတ္တကံ- ပေးအပ်သည်၏အဖြစ်နှင့် ယှဉ်သည်ကို၊ ဒတွာ- ပေး၍၊ စတ္တာရောပိ- လေးယောက်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဇနာ- မိသားတစ်စုတို့သည်၊ ဗြဟ္မဝဍ္ဎနနဂရာ- ဗြဟ္မဝဍ္ဎနမြို့မှ၊ နိက္ခမိတွာ- ထွက်ကုန်ပြီး၍၊ ဟိမဝန္တပဒေသေ- ဟိမဝန္တာအရပ်၌၊ ပဥ္စပဒုမသဉ္ဆန္နံ- ငါးပါးကုန်သော ကြာမျိုးတို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သော၊ သရံ- အိုင်ကို၊ နိဿာယ- အမှီပြု၍၊ ရမဏီယေ- မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းသော၊ ဝနသဏ္ဍေ- တောအုပ်၌၊ အဿမံ- ကျောင်းသခ်မ်းကို၊ မာပေတွာ- ဖန်ဆင်း၍၊ ပဗ္ဗဇိတွာ- ရသေ့ ရဟန်းပြု၍၊ တတ္ထ- ထိုတောကျောင်း၌၊ ဝသိံသု- နေကြကုန်ပြီ။

ဥဘောပိ- နှစ်ယောက်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ ဘာတရော- ညီနောင်တို့သည်၊ မာတာပိတရော- မိဘတို့ကို၊ ပဋိဇဂ္ဂိံသု- လုပ်ကျွေးကုန်ပြီ။ တေသံ- ထိုမိဘတို့အား၊ ပါတောဝ- နံနက်စောစော၌ပင်လျှင်၊ ဒန္တကဋ္ဌဉ္စ- ဒန်ပူကိုလည်းကောင်း၊ မုခဓောဝနဉ္စ- မျက်နှာသစ်ရေကိုလည်း၊ ဒတွာ- ပေး၍၊ ပဏ္ဏသာလဉ္စ- သစ်ရွက်မိုးသော ဇရပ်ကျောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပရိဝေဏဉ္စ- ပရိဝုဏ်ကိုလည်းကောင်း၊ သမ္မဇ္ဇိတွာ- တံမြက်လှည်း၍၊ ပါနီယံ- သောက်ရေကိုလည်းကောင်း၊ ပရိဘောဇနီယံ- သုံးဆောင်ရေကိုလည်းကောင်း၊ ဥပဋ္ဌပေတွာ- ဖြစ်စေ၍ (တည်ထား၍)၊ အရညတော- တောမှ၊ မဓုရဖလာဖလာနိ- ချိုမြိန်ကောင်းမြတ်သော သစ်သီးကြီးငယ်တို့ကို၊ အာဟရိတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ မာတာပိတရော- မိဘတို့ကို၊ ခါဒါပေန္တိ- စားစေကုန်၏။ ဥဏှောဒက- နွေးသော၊ ဝါရိနာ ဝါ- ရေဖြင့်လည်းကောင်း၊ သီတေန- အေးသော၊ ဝါရိနာ ဝါ- ရေဖြင့်လည်းကောင်း၊ နှာပေန္တိ- ရေချိုးစေကုန်၏။ ဇဋာ- ဆံကျစ်တို့ကို၊ သောဓေန္တိ- သုတ်သင်ကုန်၏။ တေသံ- ထိုမိဘတို့အား၊ ပါဒပရိကမ္မာဒီနိ- ခြေ လက် ဆုပ်နယ်ခြင်း စသည်တို့ကို၊ ကရောန္တိ- ပြုကုန်၏။

ညီရသေ့ လှ၍ ပြုစုခြင်း

[နှာ- ၃၃၃] ဇဝံ- ဤသို့၊ အဒ္ဒါနေ- ရှည်ကြာသော ကာလသည်၊ ဂတေ- ရောက်လတ်သော်၊ နန္ဒပဏ္ဍိတော- ညီတော်နန္ဒပညာရှိသည်၊ "မယာ- ငါသည်၊ အာဘတဖလာဖလာနေဝ- ဆောင်ယူအပ်သော သစ်သီးကြီးငယ်တို့ကိုသာလျှင်၊ ပဌမံ- ရှေးဦးစွာ၊ မာတာပိတရော- မိဘတို့ကို၊ ခါဒါပေဿာမိ- စားစေအံ့။ ဣတိ- ဤသို့ ပုရတော- ရှေးဦးစွာ၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ ဟိယျော စ- ယမန်နေ့၌လည်းကောင်း၊ ပရဟိယျော စ- တမြန်နေ့၌လည်းကောင်း၊ ဂဟိတဋ္ဌာနတော- ဆွတ်ခူးယူအပ်ရာ အရပ်မှ၊ ယာနိ ဝါ တာနိ ဝါ- ဟုတ်ဟုတ်ညားညား အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးသော သစ်သီးတို့ကို၊ ပါတောဝ- နံနက်စောစော၌သာလျှင်၊ အာဟရိတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ မာတာပိတရော- မိဘတို့ကို၊ ခါဒါပေသိ- စားစေပြီ။ တေ- ထိုမိဘတို့သည်၊ တာနိ- ထိုသစ်သီးတို့ကို၊ ခါဒိတွာ- စားပြီး၍၊ မုခံ- ခံတွင်းကို၊ ဝိက္ခာလေတွာ- ဆေးကြော၍၊ ဥပေါသထိကာ- ဥပုသ်သီလစောင့်သုံးကြကုန်သည်၊ ဘဝန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏။ သောဏပဏ္ဍိတော ပန- နောင်တော် သောဏပညာရှိသည်ကား၊ ဒူရံ- ဝေးသော အရပ်သို့၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ မဓုရမဓုရာနိ- အလွန့်အလွန်ချိုမြိန်ကုန်သော၊ သုပက္က သုပက္ကာနိ- အလွန့်အလွန် မှည့်ကုန်သော၊ (ဖလာနိ- သစ်သီးတို့ကို)၊ အာဟရိတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ ဥပနာမေသိ- ဆက်ကပ်ပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ နံ- ထိုသောဏ ပညာရှိကို၊ "တာတ- ချစ်သား သောဏ၊ တေ- သင်ချစ်သား၏၊ ကနိဋ္ဌေန- ညီတော်နန္ဒသည်၊ အာဘတာနိ- ဆောင်ယူအပ်ကုန်သော သစ်သီးတို့ကို၊ မယံ- ငါ(မိဘ)တို့သည်၊ ပါတောဝ- နံနက်စောစော၌ပင်၊ ခါဒိတွာ- စားကုန်၍၊ ဥပေါသထိကာ- ဥပုသ်သီလ စောင့်သုံးကုန်သည်၊ ဇာတာ- ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ နော- ငါတို့အား၊ န အတ္ထော- အလိုမရှိပြီ။" ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒန္တိ- ဆိုကုန်၏။ ဣတိ- ဤသို့သော အကြောင်းကြောင့်၊ တဿ- ထိုသောဏပညာရှိ၏၊ ဖလာဖလာနိ- သစ်သီးကြီးငယ် တို့သည်၊ ပရိဘောဂံ- သုံးဆောင်ခွင့်ကို၊ န လဘန္တိ- မရကုန်၊ ဝိနဿန္တိ- ပျက်စီး ကုန်၏။ ပုနဒိဝသေသုပိ- နောက်နေ့တို့၌လည်း၊ တထေဝ- ထို့ရှေးနေ့နှင့် အတူ သာလျှင်၊ တဿ- ထိုသောဏပညာရှိ၏၊ ဖလာဖလာနိ- သစ်သီးကြီးငယ်တို့သည်၊ ပရိဘောဂံ- သုံးဆောင်ခွင့်ကို၊ န လဘန္တိ- မရကုန်။ ဝိနဿန္တိ- ပျက်စီးကုန်၏။ ဣတိ ဇဝံ- ဤသို့ ပျက်စီးကုန်သည်၊ (သန္တေသု-

ဖြစ်ကုန်သော်လည်း)၊ သော- ထိုသောဏပညာရှိသည်၊ ပဥ္စာဘိညတာယ- ငါးပါးသော အဘိညာဥ်ရှင် ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒူရံ- ဝေးသော အရပ်သို့ ဂန္တွာပိ- သွား၍လည်း၊ အာဟရတိ- ဆောင်ယူ၏။ တေ ပန- ထိုမိဘတို့သည်ကား၊ န ခါဒန္တိ- မစားကြရကုန်။

အထ- ထိုအခါ၌၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားလောင်း သောဏသည်၊ "မေ- ငါ၏၊ မာတာပိတရော- မိဘတို့သည်၊ သုခုမာလာ- နူးညံ့ကုန်၏။ နန္ဒော စ- ညီတော် နန္ဒသည်ကား၊ ယာနိ ဝါ တာနိ ဝါ- ဟုတ်ဟုတ်ညားညား အမှတ်မထား တစ်ပါးပါးကုန်သော၊ အပက္ကဒုပ္ပက္ကာနိ- မမှည့်သေးကုန်သော ကောင်းစွာမမှည့် ကုန်သော၊ ဖလာဖလာနိ- သစ်သီးကြီးငယ်တို့ကို၊ အာဟရိတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ ခါဒါပေသိ- စားစေပြီ။ ဧဝံ- ဤသို့ စားစေသည်၊ သန္တေ- ရှိလတ်သော်၊ ဣမေ- ဤမိဘတို့သည်၊ စိရံ- ကြာမြင့်စွာ၊ န ပဝတ္တိဿန္တိ- မတည်ကုန်လတ္တံ့။ နံ- ထိုညီတော် နန္ဒကို၊ ဝါရေဿာမိ- တားမြစ်အံ့။" ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံတော်မူပြီ။ အထ- ထိုမှနောက်၌၊ သော- ထိုဘုရားလောင်း သောဏသည်၊ နံ- ထိုညီတော် နန္ဒကို၊ အာမန္တေတွာ- ခေါ်တော်မူ၍၊ "နန္ဒ- အမောင် နန္ဒ၊ ဣတော- ဤနေ့မှ၊ ပဋ္ဌာယ- စ၍၊ ဖလာဖလံ- သစ်သီးကြီးငယ်ကို၊ အာဟရိတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ မမ- ငါ၏၊ အာဂမနံ- ရောက်လာသည့်တိုင်အောင်၊ ပဋိမာနေဟိ- စောင့်ငံ့လင့်လော့။ ဥဘောပိ- နှစ်ယောက်လည်းဖြစ်ကုန်သော ငါတို့သည်၊ ဧကတော- တပေါင်းတည်းသာလျှင်၊ ခါဒါပေဿာမ- (မိဘတို့ကို) စားစေကုန်အံ့။" ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ သော- ထိုညီနန္ဒသည်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဝုတ္တေပိ- နောင်တော်သောဏသည် ဆိုအပ်ပါ သော်လည်း၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ပုညံ- ကောင်းမှုကို၊ ပစ္စာသီသန္တော- တောင့်တသည် ဖြစ်၍၊ တဿ- ထိုနောင်တော်၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ န အကာသိ- မလိုက်နာပြီ။ မဟာသတ္တော- ဘုရားလောင်းသောဏသည်၊ "နန္ဒော- ငါ့ညီနန္ဒသည်၊ မမ- ငါ၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ အကရောန္တော- နားမထောင်သည် ဖြစ်၍၊ အယုတ္တံ- မသင့်သည်ကို၊ ကရောတိ- ပြုဘိ၏။ နံ- ထိုညီနန္ဒကို၊ ပလာပေဿာမိ- ပြေးစေအံ့။ တတော- ထို့နောင်မှ၊ ဧကကော- တစ်ယောက်တည်းသာလျှင်၊ မာတာပိတရော- မယ်တော် ခမည်းတော်တို့ကို၊ ပဋိဇဂ္ဂိဿာမိ- လုပ်ကျွေးအံ့။" ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေတွာ- ကြံတော်မူ၍၊ "နန္ဒ- အမောင်နန္ဒ၊ တွံ- သင်သည်၊ အနောဝါဒကော- ဆိုဆုံးမ

စကားကို မလိုက်နာသည်ဖြစ်၍၊ ပဏ္ဍိတာနံ- ပညာရှိတို့၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ န ကရောသိ- နား‌မထောင်။ အဟံ- ငါသည်၊ ဇေဋ္ဌော- အစ်ကိုကြီးတည်း။ မာတာပိတရော- မိဘတို့သည်၊ မမေဝ- ငါ၏သာလျှင်၊ ဘာရော- တာဝန်တည်း။ အဟမေဝ- ငါသည်သာလျှင်၊ နေသံ- ထိုမိဘတို့ကို၊ ပဋိဇဂ္ဂိဿာမိ- လုပ်ကျွေးအံ့။ တွံ- သင်သည်၊ ဣဓ- ဤအရပ်၌၊ ဝသိတုံ- နေခြင်းငှာ၊ န လစ္ဆသိ- မရလတ္တံ့။ အညတ္ထ- တစ်ပါးသော အရပ်သို့၊ ယာဟိ- သွားလေလော့။" ဣတိ- ဤသို့ ဆို၍၊ တဿ- ထိုညီနန္ဒအား၊ အစ္ဆရံ- လက်ဖျစ်ကို၊ ပဟရိ- တီးပြီ။

အစ်ကိုရသေ့အား ကန်တော့မည်

သော- ထိုညီနန္ဒသည်၊ တေန- ထိုနောင်တော်သောဏသည်၊ ပလာပိတော- ပြေးစေအပ်သည်ဖြစ်၍၊ တဿ- ထိုနောင်တော်သောဏ၏၊ သန္တိကေ- အထံ၌၊ ဌာတုံ- တည်ခြင်းငှာ၊ အသက္ကောန္တော- မတတ်နိုင်သည်ဖြစ်၍၊ တံ- ထိုနောင်တော်ကို၊ ဝန္ဒိတွာ- ရှိခိုး၍၊ မာတာပိတရော- မိဘတို့သို့ ဥပသင်္ကမိတွာ- ချဉ်းကပ်၍၊ တမတ္ထံ- ထိုအကြောင်းကို၊ အာရောစေတွာ- ပြောကြား၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ပဏ္ဏသာလံ- သစ်ရွက်မိုးသော ကျောင်းဇရပ် အတွင်းသို့၊ ပဝိသိတွာ- ဝင်၍၊ ကသိဏံ- ကသိုဏ်းကို၊ ဩလောကေတွာ- ကြည့်၍၊ တံ ဒိဝသမေဝ- ထို့နေ့၌ပင်လျှင်၊ ပဉ္စ- ငါးပါးကုန်သော၊ အဘိညာယော- အဘိညာဉ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ အဋ္ဌ- ရှစ်ပါးကုန်သော၊ သမာပတ္တိယော- သမာပတ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ နိဗ္ဗတ္တေတွာ- ဖြစ်စေ၍၊ စိန္တေသိ- ကြံပြီ၊ (ကံ စိန္တေသိ- နည်း၊) "အဟံ- ငါသည်၊ သိနေရုပါဒတော- မြင်းမိုရ်တောင် ခြေရင်းမှ၊ ရတနဝါလုကာ- ရတနာသဲတို့ကို၊ အာဟရိတွာ- ထုတ်ဆောင်၍၊ မမ- ငါ၏၊ ဘာတု- နောင်တော်၏၊ ပဏ္ဏသာလာယ- သစ်ရွက်မိုးသော ကျောင်းဇရပ်၌ လည်းကောင်း၊ ပရိဝေဏေ- ပရိဝုဏ်၌လည်းကောင်း၊ ဩကိရိတွာ- ကြဲ၍၊ ဘာတရံ- နောင်တော်ကို၊ ခမာပေတုံ- သည်းခံစေခြင်း (ကန်တော့ခြင်း)ငှာ၊ ပဟောမိ- စွမ်းနိုင်၏၊ ဧဝမ္ပိ- ဤသို့စွမ်းနိုင်သော်လည်း၊ န သောဘိဿတိ- မတင့်တယ်လတ္တံ့၊ အနောတတ္တတော- အနောတတ်အိုင်မှ၊ ဥဒကံ- ရေကို၊ အာဟရိတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ မမ- ငါ၏၊ ဘာတု- နောင်တော်၏၊ ပဏ္ဏသာလာယ- သစ်ရွက်မိုး သော ကျောင်းဇရပ်၌ လည်းကောင်း၊ ပရိဝေဏေ- ပရိဝုဏ်၌လည်းကောင်း၊ ဩသိဉ္စိတွာ- သွန်းလောင်း၍၊ ဘာတရံ- နောင်တော်ကို၊

ခမာပေတုံ- သည်းခံစေခြင်းငှာ၊ ပဟောမိ- စွမ်းနိုင်၏၊ ဧဝမ္ပိ- ဤသို့ ကန့်ကွက်တော့ခြင်းငှာ စွမ်းနိုင်သော်လည်း၊ [နှာ- ၃၃၄] န သောဘိဿတိ- မတင့်တယ်လတ္တံ့ မေ- ငါ၏၊ ဘာတရံ- နောင်တော်ကို၊ ဒေဝတာနံ- နတ်တို့၏၊ ဝသေန- အစွမ်းဖြင့်၊ သဓေ ခမာပေဿံ- အကယ်၍ သည်းခံစေပြားအံ့၊ စတ္တာရော- လေးယောက်ကုန်သော၊ မဟာရာဇာနော စ- နတ်မင်းကြီးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ သက္ကဉ္စ- သိကြားမင်းကို လည်းကောင်း၊ အာနေတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ ဘာတရံ- နောင်တော်ကို၊ ခမာပေတုံ- သည်းခံစေခြင်းငှာ၊ ပဟောမိ- စွမ်းနိုင်ရာ၏၊ ဧဝမ္ပိ- ဤသို့သည်းခံစေသော်လည်း၊ န သောဘိဿတိ- မတင့်တယ်လတ္တံ့ သကလ ဇမ္ဗုဒီပေ- အလုံးစုံသော ဇမ္ဗူဒိပ် ကျွန်း၌၊ မနောဇံ- မနောဇအမည်ရှိသော၊ အဂ္ဂရာဇာနံ- မြတ်သော မင်းကို၊ အာဒိံ ကတွာ- အစပြု၍၊ ရာဇာနော- မင်းတို့ကို၊ အာနေတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ ခမာပေဿာမိ- သည်းခံစေအံ့ ဧဝံ- ဤသို့သည်းခံ စေသည်၊ သန္တေ- ရှိလတ်သော်၊ မမ- ငါ၏၊ ဘာတု- နောင်တော်၏၊ ဂုဏော- ဂုဏ်ကျေးဇူးသည်၊ သကလဇမ္ဗုဒီပေ- အလုံးစုံသော ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း၌၊ အဝတ္ထရိတွာ- လွှမ်းမိုး၍၊ ဂမိဿတိ- သွားလတ္တံ့ စန္ဒိမသူရိယော ဝိယ- နေလကဲ့သို့ ပညာယိဿတိ- ထင်ရှားလတ္တံ့" ဣတိ- ဤသို့ (စိန္တေသိ- ကြံပြီ။)

မင်းတို့အား စည်းရုံးခြင်း

သော- ထိုညီတော်နန္ဒသည်၊ တာဝဒေဝ- ထိုခဏ၌ပင်လျှင်၊ ဣဒ္ဓိယာ- တန်ခိုးဖြင့်၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ ဗြဟ္မဝဍ္ဎနနဂရေ- ဗြဟ္မဝဍ္ဎနမြို့၌၊ တဿ ရညော- ထိုမနောဇမင်း၏၊ နိဝေသနဒွါရေ- နန်းတော်တံခါး၌၊ ဩတရိတွာ- သက်ဆင်း၍၊ ဌိတော- ရပ်လျက်၊ "ဧကော- တစ်ပါးသော၊ တာပသော- ရသေ့သည်၊ ဝေါ- သင်အရှင်မင်းကြီးတို့ကို၊ ဒဋ္ဌုကာမော ကိရ- မြင်ခြင်းငှာ အလိုရှိသတတ်။" ဣတိ- ဤသို့၊ ရညော- မနောဇ မင်းကြီးအား၊ အာရောစာပေသိ- လျှောက်ကြားစေပြီ၊ ရာဇာ- မနောဇမင်းသည် "ပဗ္ဗဇိတဿ- ရသေ့ရဟန်းအား၊ မယာ- ငါသည်၊ ဒိဋ္ဌေန- မြင်ခြင်းဖြင့်၊ ကိံ- အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း၊ အာဟာရတ္ထာယ- အစာအာဟာရ အကျိုးငှာ၊ အာဂတော- လာသည်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊" ဣတိ- ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ဘတ္တံ- ထမင်းကို၊ ပဟိဏိ- ပို့စေပြီ၊ သော- ထိုနန္ဒရသေ့ ပညာရှိသည်၊ ဘတ္တံ- ထမင်းကို၊ န ဣစ္ဆိ- အလိုမရှိ၊ တဏ္ဍုလံ- ဆန်ကို၊ ပဟိဏိ- ပို့စေပြီ၊ တဏ္ဍုလံ- ဆန်ကို၊ န ဣစ္ဆိ- အလိုမရှိ၊ ဝတ္ထာနိ- အဝတ်တို့ကို၊ ပဟိဏိ- ပို့စေပြီ၊ ဝတ္ထာနိ-

အဝတ်တို့ကို၊ န ကုစ္ဆိ- အလိုမရှိ၊ တမ္ဗုလံ- ကွမ်းကို၊ ပဟိဏိ- ပို့စေပြီ၊ တမ္ဗုလံ- ကွမ်းကို၊ န ကုစ္ဆိ- အလိုမရှိ၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿ- ထိုနန္ဒရသေ့၏၊ သန္တိကေ- အထံ၌၊ "ကိမတ္ထံ- အဘယ်အကျိုးငှာ၊ အာဂတော- ကြွလာတော်မူသည်။ အသိ- ဖြစ်သနည်း။" ဣတိ- ဤသို့၊ ဒူတံ- တမန်ကို၊ ပေသေသိ- စေလွှတ်ပြီ၊ သော- ထိုနန္ဒရသေ့သည်၊ ဒူတေန- တမန်သည်၊ ပုဋ္ဌော- မေးအပ်သည်ရှိသော်၊ "ရာဇာနံ- မင်းကို၊ ဥပဋ္ဌဟိတုံ- လုပ်ကျွေးခြင်းငှာ၊ အာဂတော- လာသည်၊ အမှိ- ဖြစ်၏၊" ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ၊ ရာဇာ- မနောဇမင်းသည်၊ တံ- ထိုစကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ "မမ- ငါ့အား၊ ဥပဋ္ဌာကာ- အလုပ်အကျွေး တို့သည်၊ ဗဟူ- များကုန်၏၊ အတ္တနော၀- မိမိ၏သာလျှင်၊ တာပသဓမ္မံ- ရသေ့ရဟန်းတရားကို၊ ကရောတု- ပြုလေလော့၊" ဣတိ- ဤသို့၊ ပေသေသိ- စေလွှတ်ပြီ၊ သော- ထိုနန္ဒရသေ့သည်၊ တံ- ထိုမင်း စကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ "အဟံ- ငါသည်၊ တုမှာကံ- သင်အရှင် မင်းကြီးတို့အား၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ဗလေန- အားအစွမ်းဖြင့်၊ သကလဇမ္ဗုဒီပေ- အလုံးစုံသော ဇမ္ဗုဒိပ်ကျွန်း၌၊ ရဇ္ဇံ- မင်းအဖြစ်ကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ ဒဿာမိ- ပေးအံ့၊" ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

တံ- ထိုစကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ ရာဇာ- မနောဇမင်းသည်၊ "ပဗ္ဗဇိတာ နာမ- ရသေ့ရဟန်းတို့မည်သည်ကား၊ ပဏ္ဍိတာ- ပညာရှိကုန်၏၊ ကိဉ္စိ- တစ်စုံ တစ်ခုသော၊ ဥပါယံ- အကြောင်းကို၊ ဇာနိဿန္တိ- သိကုန်လတ္တံ့၊" ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံပြီ၊ (ဣတိ- ဤသို့ ကြံပြီး၍၊) တံ- ထိုနန္ဒပညာရှိရသေ့ကို၊ ပက္ကောသာ ပေတွာ- ခေါ်စေတော်မူပြီး၍၊ အာသနေ- နေရာ၌၊ နိသီဒါပေတွာ- နေစေ၍၊ ဝန္ဒိတွာ- ရှိခိုး၍၊ "ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ တုမှေ- အရှင်ဘုရားတို့သည်၊ မယှံ- ငါ့အား၊ သကလဇမ္ဗုဒီပရဇ္ဇံ- အလုံးစုံသော ဇမ္ဗုဒိပ်ကျွန်း၌ မင်း၏အဖြစ်ကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ ဒဿထ ကိရ- ပေးတော်မူကုန်လတ္တံ့လော၊" ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆိ- မေးပြီ၊ မဟာရာဇ- မြတ်သော မင်းကြီး၊ အာမ- ဟုတ်၏၊ ဣတိ- ဤသို့၊ (အာဟ- ဆိုပြီ)၊ ကထံ- အဘယ်သို့ ဂဏှိဿထ- ယူနိုင်ပါကုန်အံ့နည်း၊ ဣတိ- ဤသို့ (ပုစ္ဆိ- မေးလျှောက်ပြီ)၊ မဟာရာဇ- မြတ်သောမင်းကြီး၊ အန္တမသော- အောက် ထစ်ဆုံးအားဖြင့်၊ ဝါ- အယုတ်ဆုံးအားဖြင့်၊ ခုဒ္ဒကမက္ခိကာယ- ယင်မငယ်၏၊ ပိဝနမတ္တမ္ပိ- သောက် လောက်ရုံမျှလည်းဖြစ်သော၊ လောဟိတံ- သွေးကို၊ ကဿစိ- တစ်စုံ

တစ်ယောက်သော သူအား၊ အနုပ္ပါဒေတွာ- မဖြစ်စေမူ၍၊ တဝ- အရှင်မင်းကြီးအား၊ ဓနစ္ဆေဒံ- ဥစ္စာပျက်စီးခြင်းကို၊ အကတွာ- မပြုမူ၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ကုဒ္ဒါလယာဝ- တန်နိုးဖြင့်သာလျှင်၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ ဒဿာမိ- ပေးအံ့၊ အပိ စ- စင်စစ်သော်ကား၊ ကေဝလံ- သက်သက်၊ ပပဉ္စံ- ကြာမြင့်သည်ကို၊ အကတွာ- မပြုမူ၍၊ အဇ္ဇေဝ- ယနေ့ပင်လျှင်၊ နိက္ခမိတုံ- ထွက်ခြင်းငှာ၊ ဝဋ္ဋတိ- သင့်၏၊ ဣတိ- ဤသို့၊ (အာဟ- ဆိုပြီ)

ကောသလမင်းကို ရပြီ

သော- ထိုမနောဇမင်းသည်၊ တဿ- ထိုနန္ဒရသေ့ပညာရှိ၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သဒ္ဒဟိတွာ- ယုံကြည်၍၊ သေနင်္ဂပရိဝုတော- စစ်သည်အပေါင်းသည် ခြံရံအပ်သည် ဖြစ်၍၊ နဂရာ- ဗြဟ္မဝဍ္ဎနမြို့မှ၊ နိက္ခမိ- ထွက်ပြီ၊ သေနာယ- စစ်သည်အပေါင်းအား၊ ဥဏှံ- အပူသည်၊ သစေ ဟောတိ- အကယ်၍ ဖြစ်ငြားအံ့၊ နန္ဒပဏ္ဍိတော- နန္ဒပညာရှိ ရသေ့သည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ကုဒ္ဒါလယာ- တန်ခိုးဖြင့်၊ ဆာယံ- အရိပ်အာဝါသကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ သီတံ- ချမ်းအေးခြင်းကို၊ ကရောတိ- ပြု၏၊ ဒေဝေ- မိုးသည်၊ ဝဿန္တေ- ရွာသည်ရှိသော်၊ သေနာယ- စစ်သည် အပေါင်း၏၊ ဥပရိ- အပေါ်၌၊ ဝဿိတုံ- ရွာခြင်းငှာ၊ န ဒေတိ- မပေး၊ သီတံ ဝါ- လေအေးကိုလည်းကောင်း၊ ဥဏှံ ဝါ- လေပူကိုလည်းကောင်း၊ ဝါရေတိ- တားမြစ်၏၊ မဂ္ဂေ- လမ်းခရီး၌၊ ခါဏုကဏ္ဋကာဒယော- သစ်ငုတ် ဆူးငြောင့် အစရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗပရိဿယေ- အလုံးစုံကုန်သော ဘေးရန်တို့ကို၊ အန္တရဓာပေ တိ- ကွယ်ပျောက်စေ၏၊ မဂ္ဂံ- လမ်းခရီးကို၊ ကသိဏမဏ္ဍလံ ဝိယ- ကသိုဏ်းဝန်း ကဲ့သို့ သမံ- ညီညွတ်စွာ၊ ကတွာ- ပြု၍၊ သယံ- မိမိသည်၊ အာကာသေ- ကောင်းကင်၌၊ စမ္မခဏ္ဍံ- သားရေအခင်းကို၊ ပတ္ထရိတွာ- ဖြန့်၍၊ ပလ္လင်္ကေန- တင်ပလ္လင်ဖွဲ့ခွေ နေခြင်းဖြင့်၊ နိသိန္နော- နေလျက်၊ သေနာယ- စစ်သည်အပေါင်း သည်၊ ပရိဝုတော- ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍၊ ဂစ္ဆတိ- သွား၏။

ဧဝံ- ဤသို့၊ သေနံ- စစ်သည်အပေါင်းကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ ပဌမံ- ရှေးဦးစွာ၊ ကောသလရဋ္ဌံ- ကောသလတိုင်းသို့၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ နဂရဿ- မြို့၏၊ အဝိဒူရေ- အနီးအပါးအရပ်၌၊ ခန္ဓာဝါရံ- သစ်တပ်ကို၊ နိဝါသာပေတွာ- တည်စေ၍၊ "နော-

ငါတို့အား၊ ယုဒ္ဓံ ဝါ- စစ်ပွဲကိုမူလည်း၊ ဒေတု- ပေးအံ့လော၊ သေတစ္ဆတ္တံ ဝါ- ထီးဖြူကိုမူလည်း၊ ဒေတု- ပေးအံ့လော၊" ဣတိ- ဤသို့၊ ကောသလရညော- ကောသလမင်းအား၊ ဒူတံ- တမန်ကို၊ ပါဟေသိ- စေလွှတ်ပြီ၊ သော- ထိုကောသလမင်းသည်၊ ကုဇ္ဈိတွာ- အမျက်ထွက်၍၊ "အဟံ- ငါသည်၊ န ရာဇာ ကိံ- မင်းမဟုတ်ပါလော၊" ဣတိ- ဤသို့ (မနသိကတွာ- နှလုံးသွင်း၍) "ယုဒ္ဓံ- စစ်ထိုးခြင်းကို၊ ဒမ္မိ- ပေးအံ့၊" ဣတိ- ဤသို့၊ သေနာယ- စစ်သည်အပေါင်းကို၊ ပုရက္ခတော- ရှေ့ရှုပြုအပ်သည်ဖြစ်၍၊ နိက္ခမိ- မြို့မှ ထွက်ပြီ၊ ဒွေ- နှစ်ဦးကုန်သော၊ သေနာ- စစ်သည်တို့သည်၊ ယုဇ္ဈိတုံ- စစ်တိုက်ခြင်းငှာ၊ အာရဘိံသု- အားထုတ်ကုန်ပြီ၊ နန္ဒပဏ္ဍိတော- နန္ဒပညာရှိရသေ့သည်၊ ဒွိန္နမ္ပိ- နှစ်ဦးနှစ်ဖက်လည်း ဖြစ်ကုန်သော စစ်သည်တို့၏၊ အန္တရေ- အကြား၌၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ နိသီဒနံ- နေရာဖြစ်သော၊ အဇိနစမ္မံ- သစ်နက်ရေကို၊ မဟန္တံ- ကြီးစွာကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ပသာရေတွာ- ဖြန့်၍၊ ဒွိဟိပိ- နှစ်ဦးနှစ်ဖက်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ သေနာဟိ- စစ်သည်တို့သည်၊ ခိတ္တသရေ- ပစ်အပ်သော မြားတို့ကို၊ စမ္မေနေဝ- သားရေဖြင့်သာလျှင်၊ သမ္ပဋိစ္ဆိ- ခံယူပြီ၊ ဧကသေနာယပိ- တစ်ယောက်သော စစ်သည်အားလည်း၊ ကောစိ- တစ်စုံတစ်ခုသော၊ ကဏ္ဍော- မြားသည်၊ ဝိဒ္ဓေါ နာမ- စူးဝင်အပ်သည် မည်သည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ ပန- ဆက်ဦးအံ့၊ ဟတ္ထဂတာနံ- လက်၌ရှိကုန်သော၊ ကဏ္ဍာနံ- မြားတို့၏၊ ခယေန- ကုန်ခြင်းကြောင့်၊ ဒွေပိ သေနာ- နှစ်ဦးနှစ်ဖက်ကုန်သော စစ်သည်တို့သည်လည်း၊ နိရုဿာဟာ- အားထုတ်ခြင်း မရှိကုန်သည်ဖြစ်၍၊ အဋ္ဌံသု- ရပ်တည်ကုန်ပြီ၊ နန္ဒပဏ္ဍိတော- နန္ဒပညာရှိရသေ့သည်၊ မနောဇ ရာဇဿ- မနောဇာမင်း၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ "မဟာရာဇ- မြတ်သော မင်းကြီး၊ မာ ဘာယိ- ကြောက်တော်မမူပါလင့်၊" ဣတိ- ဤသို့၊ အဿာသေတွာ- နှစ်သိမ့်ပြီး၍၊ ကောသလဿ- ကောသလမင်း၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ "မဟာရာဇ- မြတ်သော မင်းကြီး၊ မာ ဘာယိ- ကြောက်တော်မမူပါလင့်၊ တေ- သင်မင်းကြီးအား၊ ပရိပန္ထော- ဆန့်ကျင်ဘက်ရန်သူသည်၊ နတ္ထိ- မရှိ၊ တဝ- သင်မင်းကြီး၏၊ ရဇ္ဇံ- တိုင်းပြည်သည်၊ တဝေဝ- သင်မင်းကြီးအားသာလျှင်၊ ဘဝိဿတိ- ဖြစ်လတ္တံ့၊ ကေဝလံ- စင်စစ်သော်ကား၊ မနောဇရညော- မနောဇာမင်း၏၊ ဝသဝတ္တီ- အလိုသို့ လိုက်ခြင်းသည်၊ ဟောဟိ- ဖြစ်တော်မူလော့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

[နှာ- ၃၃၅] သော- ထိုကောသလမင်းသည်၊ တဿ- ထိုနန္ဒပညာရှိရသေ့၏၊ (ဝစနံ- စကားကို၊) သဒ္ဒဟိတွာ- ယုံကြည်၍၊ "သာဓူ"တိ- ကောင်းပြီဟု၊ သမ္ပဋိစ္ဆိ- ဝန်ခံပြီ၊ အထ- ထိုသို့ ဝန်ခံသောအခါ၌၊ နံ- ထိုကောသလမင်းကို၊ မနောဇဿ- မနောဇမင်း၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့ နေတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ "မဟာရာဇ- မြတ်သော မင်းကြီး၊ ကောသလ- ရာဇာ- ကောသလမင်းသည်၊ တေ- အရှင်မင်းကြီး၏၊ ဝသေ- အလို၌၊ ဝတ္တတိ- လိုက်၏၊ (တသ္မာ- ထို့ကြောင့်) ဣမဿ- ဤကောသလ မင်း၏၊ ရဇ္ဇံ- တိုင်းပြည်သည်၊ ဣမဿေဝ- ဤကောသလမင်းအားသာလျှင်၊ ဟောတု- ဖြစ်ပါစေလော့၊" ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ၊ သော- ထိုမနောဇမင်း သည်၊ "သာဓူ"တိ- ကောင်းပြီဟု၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ- ဝန်ခံ၍၊ တံ- ထိုကောသလမင်းကို၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ဝသေ- အလို၌၊ ဝတ္တေတွာ- လိုက်စေ၍၊ ဒွေ- နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ကုန်သော၊ သေနာ- စစ်သည်တို့ကို၊ အာဒါယ- သိမ်းယူ၍၊ အင်္ဂရဋ္ဌံ- အင်္ဂတိုင်းသို့၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ အင်္ဂံ- အင်္ဂတိုင်းကို၊ ဂဟေတွာ- သိမ်းယူ၍၊ တတော- ထိုနောက်မှ၊ မဂဓရဋ္ဌံ- မဂဓတိုင်းကို၊ (ဂဟေတွာ- သိမ်းယူ၍၊) ဣတိ- ဤသို့၊ ဧတေနုပါယေန- ဤနည်းအားဖြင့်၊ သကလဇမ္ဗုဒီပေ- အလုံးစုံသော ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း၌၊ ရာဇာနော- မင်းတို့ကို၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ဝသေ- အလို၌၊ ဝတ္တေတွာ- ဖြစ်စေ၍၊ တတော- ထို့နောက်မှ၊ တေဟိ- ထိုမင်းအပေါင်းတို့သည်၊ ပရိဝုတော- ခြံရံအပ်သည် ဖြစ်၍၊ ဗြဟ္မဝဍ္ဎနနဂရမေဝ- ဗြဟ္မဝဍ္ဎနမြို့သို့သာလျှင်၊ ဂတော- သွားလေပြီ၊ ဧသ (ဧသော) ပန- ထိုနန္ဒပညာရှိရသေ့သည်ကား၊ ရဇ္ဇံ- တိုင်းပြည်အပေါင်းကို၊ ဂဏှန္တော- သိမ်းယူသည် ရှိသော်၊ သတ္တန္နံ သံဝစ္ဆရာနံ- ခုနစ်နှစ်တို့၏၊ ဥပရိ- အထက်၌၊ သတ္တဒိဝသာဓိကေဟိ- ခုနစ်ရက်တို့ဖြင့် ပိုလွန်ကုန်သော၊ သတ္တမာသေဟိ- ခုနစ်လတို့ဖြင့်၊ ဂဏှိ- သိမ်းယူပြီ၊ (ခုနစ်နှစ်၊ ခုနစ်လ၊ ခုနစ်ရက်တို့ဖြင့်သာလျှင်၊ သိမ်းယူ၏ဟူလို) သော- ထိုမနောဇမင်းသည်၊ ဧကေကရာဇဓာနိတော- တစ်ဦး တစ်ဦးသော မင်းနေပြည်မှ၊ နာနပ္ပကာရံ- အထူးထူးအပြားပြားရှိသော၊ ခဇ္ဇဘောဇနံ- ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို၊ အာဟာရာပေတွာ- ဆောင်ယူစေ၍၊ ဧကသတရာဇာနော- တစ်ရာ့တစ်ယောက်သော မင်းတို့ကို၊ ဂဟေတွာ- ခေါ်ယူ၍၊ တေဟိ- ထိုမင်းတို့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- တကွ၊ သတ္တာဟံ- ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး၊ မဟာပါနံ- မြတ်သော အဖျော်ရည်ကို၊ ပိဝိ- သောက်ပြီ။

မင်းအားလုံးရ၍ မင်းကြီးကျေးဇူးတင်ခြင်း

နန္ဒပဏ္ဍိတော- နန္ဒပညာရှိရသေ့သည်၊ "ယာဝ- အကြင်မျှလောက်၊ ရာဇာ- မနောဇာမင်းသည်၊ သတ္တာဟံ- ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး၊ ဣဿရိယသုခံ- အစိုးရခြင်း မင်း၏ စည်းစိမ်ချမ်းသာကို၊ အနုဘောတိ- ခံစားသေး၏၊ တာဝ- ထိုမျှလောက်၊ အဿ- ထိုမနောဇာမင်းအား၊ အတ္တာနံ- မိမိကိုယ်ကို၊ န ဒဿေဿာမိ- မပြအံ့၊" ဣတိ- ဤသို့ ဥတ္တရကုရုမှ- မြောက်ကျွန်း၌၊ ပိဏ္ဍာယ- ဆွမ်းအလို့ငှာ၊ စရိတွာ- လှည့်လည်၍၊ ဟိမဝန္တေ- ဟိမဝန္တာ၌၊ ကဥ္စနဂုဟာဒွါရေ- ရွှေလိုဏ်ဂူ၏ တံခါး၌၊ သတ္တာဟံ- ခုနစ်ရက်ပတ်လုံး၊ ဝသိ- နေပြီ၊ မနောဇောပိ- မနောဇာမင်းသည် လည်း၊ သတ္တမေ ဒိဝသေ- ခုနစ်ရက်မြောက်သော နေ့၌၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ မဟန္တံ- ကြီးစွာသော၊ သိရိဝိဘဝံ- စည်းစိမ်ချမ်းသာ အသရေ၏ တင့်တယ်ခြင်းကို၊ ဩလောကေတွာ- ကြည့်၍၊ "အယံ ယသော- ဤစည်းစိမ်ကို၊ မယှံ- ငါ၏၊ မာတာပိတူဟိ- မိဘတို့သည်၊ န ဒိန္နော- ပေးအပ်သည် မဟုတ်၊ အညေဟိ- တစ်ပါးကုန်သော သူတို့သည်၊ န ဒိန္နော- ပေးအပ်သည် မဟုတ်၊ နန္ဒတာပသံ- နန္ဒရသေ့ကို၊ နိဿာယ- မှီ၍၊ ဥပ္ပန္နော- ဖြစ်ပြီ၊ ခေါ ပန- စင်စစ်သော်ကား၊ တံ- ထိုနန္ဒပညာရှိကို၊ အပဿန္တဿ- မမြင်ရသော၊ မေ- ငါအား၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ သတ္တမော ဒိဝသော- ခုနစ်ရက်မြောက်ရှိပြီ၊ မေ- ငါအား၊ ယသဒါယကော- စည်းစိမ်ချမ်းသာကို ပေးသော ရှင်ရသေ့သည်၊ ကဟံ နု ခေါ- အဘယ်မှာနည်း၊" ဣတိ- ဤသို့၊ နန္ဒပဏ္ဍိတံ- နန္ဒပညာရှိရသေ့ကို၊ သရိ- အောက်မေ့ပြီ။ သော- ထိုနန္ဒပညာရှိရသေ့သည်၊ တဿ- ထိုမနောဇာမင်း၏၊ အနုဿရဏဘာဝံ- အောက်မေ့သည်၏အဖြစ်ကို၊ ဉတွာ- သိ၍၊ အာဂန္တွာ- လာ၍၊ ပုရတော- ရှေ့မှ၊ အာကာသေ- ကောင်းကင်၌၊ အဋ္ဌာသိ- ရပ်ပြီ၊ ရာဇာ- မနောဇာ မင်းသည်၊ တံ- ထိုနန္ဒပညာရှိရသေ့ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ "အဟံ- ငါသည်၊ ဣမဿ တာပသဿ- ဤရသေ့၏၊ ဒေဝတာဘာဝံ ဝါ- နတ်၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ မနုဿဘာဝံ ဝါ- လူ၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း၊ န ဇာနာမိ- မသိ၊ ဧသ (ဧသော)- ဤရသေ့ သည်၊ မနုဿော- လူသည်၊ သစေ ဘဝေယျ- အကယ်၍ဖြစ်ငြားအံ့၊ သကလ ဇမ္ဗုဒီပရဇ္ဇံ- အလုံးစုံသော ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်း၌ မင်း၏အဖြစ်ကို၊ ဧတဿေဝ- ထိုရသေ့အားသာလျှင်၊ ဒဿာမိ- ပေးအံ့၊ အထ- ထိုသို့မဟုတ်၊ ဒေဝေါ- နတ်သည်၊

(သစေ ဘဝေယျ- အကယ်၍ဖြစ်အံ့၊) အဿ- ထိုနတ်အား၊ သက္ကာရံ- ပူဇော်သက္ကာရကို၊ ကရိဿာမိ- ပြုအံ့၊” ဣတိ- ဤသို့ စိန္တေသိ- ကြံပြီ၊ သော- ထိုမနောဇာမင်းသည်၊ တံ- ထိုနန္ဒပညာရှိရသေ့ကို၊ ဝိမံသန္တော- စုံစမ်းလိုသည်ဖြစ်၍၊ “ဒေဝတာ နု'သိ ဂန္ဓဗ္ဗော၊ (ပ) ကထံ ဇာနေမု တံ မယ”န္တိ- “ဒေဝတာ နု'သိ ဂန္ဓဗ္ဗော၊ (ပ) ကထံ ဇာနေမု တံ မယံ”ဟူသော၊ ပဌမံ- ရှေးဦးစွာသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၉၂။ ဘော တာပသ- အို ရှင်ရသေ့၊ တွံ- ရှင်ရသေ့သည်၊ ဒေဝတာ- စာတုမဟာရာဇ်နတ်သည်၊ အသိ နု- ဖြစ်သလော၊ ဂန္ဓဗ္ဗော- ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သည်၊ အသိ နု- ဖြစ်သလော၊ အဒု- ထိုသို့မဟုတ်မူ၊ ပုရိန္ဒဒေါ- အလှူလက်ဦး ပေးကျူးစွာသော၊ သက္ကော- သိကြားမင်းသည်၊ အသိ နု- ဖြစ်သလော၊ ဣဒ္ဓိမာ- တန်ခိုးကြီးသော၊ မနုဿဘူတော- လူဖြစ်သောသူသည်၊ အသိ နု- ဖြစ်သလော၊ ကထံ- အသို့လျှင်၊ တံ- ရှင်ရသေ့ကို၊ မယံ- ငါတို့သည်။ ဇာနေမု- သိရကုန်အံ့နည်း။

သော- ထိုနန္ဒပညာရှိရသေ့သည်၊ တဿ- ထိုမနောဇာမင်း၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ သဘာဝမေဝ- ဟုတ်မှန်တိုင်းကိုသာလျှင်၊ ကထေန္တော- ပြောဆိုသည် ဖြစ်၍၊ “နာပိ ဒေဝေါ န ဂန္ဓဗ္ဗော၊ (ပ) ဧဝံ ဇာနာဟိ ဘာရဓာ”တိ- “နာပိ ဒေဝေါ န ဂန္ဓဗ္ဗော၊ (ပ) ဧဝံ ဇာနာဟိ ဘာရဓာ”ဟူသော၊ ဒုတိယံ- နှစ်ခုမြောက်သော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

[နှာ-၃၃၆] ၉၃။ ဘာရဓ- ပြည်ကြီးဝန်ကို ရွက်ဆောင်တတ်သော မင်းမြတ်၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဒေဝေါပိ- စာတုမဟာရာဇ်နတ်သည်လည်း၊ န အမှိ- မဖြစ်၊ ဂန္ဓဗ္ဗောပိ- ဂန္ဓဗ္ဗနတ်သည်လည်း၊ န အမှိ- မဖြစ်၊ ပုရိန္ဒဒေါ- အလှူလက်ဦး ပေးကျူးစွာသော၊ သက္ကောပိ- သိကြားမင်းသည်လည်း၊ န အမှိ- မဖြစ်၊ ဣဒ္ဓိမာ- တန်ခိုးကြီးသော၊ မနုဿဘူတော- လူဖြစ်သောသူတည်း၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဇာနာဟိ- သိတော်မူလော့။

တတ္ထ- ထို 'နာပိ ဒေဝေါ' စသော ဂါထာ၌၊ ဘာရဓာတိ- ဘာရဓဟူသည်ကား၊ ရဋ္ဌဘာရဓာရိတာယ- တိုင်းပြည်ဝန်ကို ဆောင်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ နံ- ထိုမင်းကို၊ ဧဝံ- ဤသို့ ဘာရဓဟူ၍၊ အာလပတိ- ခေါ်၏။

တံ- ထိုစကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ ရာဇာ- မနောဇမင်းသည်၊ “အယံ- ဤရသေ့သည်၊ မနုဿဘူတော- လူဖြစ်သည်ဖြစ်၍၊ ဝါ- လူစင်စစ်ဖြစ်လျက်၊ မယှံ- ငါ့အား၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဗဟုပကာရော ကိရ- ကျေးဇူးများလှဘိ၏၊ မဟန္တေန- များမြတ်စွာသော၊ ယသေန- စည်းစိမ်ချမ်းသာဖြင့်၊ နံ- ထိုရသေ့ကို၊ သန္တပ္ပေဿာမိ- ရောင့်ရဲစေအံ့၊” ဣတိ- ဤသို့၊ စိန္တေတွာ- ကြံ၍၊ “ကတရူပမိဒံ ဘောတော (ပ) အနုသာသ ယဒိစ္ဆသိ”တိ- “ကတရူပ မိဒံ ဘောတော (ပ)အနုသာသ ယဒိစ္ဆသိ”ဟူကုန်သော၊ (ဣမာဟိ ဂါထာဟိ- ဤခြောက်ဂါ ထာတို့ဖြင့်) အာဟ- ဆိုပြီ။

၉၄။ ဘော တာပသ- အို ရှင်ရသေ့၊ ဘောတော- အရှင်၏။ ကတရူပံ- ပြုအပ်သောသဘောဟု ဆိုအပ်သော၊ ဣဒံ ဝေယျာဝစ္စံ- ဤကာယဝေယျာဝစ္စသည်၊ အနပ္ပကံ- များစွာ၏၊ ဒေဝမှိ- မိုးသည်လည်း၊ ဝဿမာနမှိ- ရွာလတ်သော်၊ အနောဝဿံ- မိုးမစွတ်အောင်၊ ဘဝံ- အရှင်သည်၊ အကာ- ပြုတော်မူပေပြီ။

၉၅။ ဘော တာပသ- အို ရှင်ရသေ့၊ ဘဝံ- အရှင်ကောင်းသည်၊ တတော- ထို့နောင်မှ၊ ဃောရေ- ကြမ်းကြုတ်စွာသော၊ ဝါတာတပေ- လေနေအပူ၌၊ သီတစ္ဆာယံ- ချမ်းမြေ့သော အရိပ်ကို၊ အကာ- ပြုတော်မူပေပြီ။ တတော- ထို့နောင်မှ၊ အမိတ္တမဇ္ဈေသု- ရန်သူတို့၏ အလယ်တို့၌၊ သရတာဏံ- မြားအရံအတားကို၊ ဘဝံ- အရှင်ကောင်းသည်၊ အကာ- ပြုတော်မူပေပြီ။

၉၆။ တတော- ထို့နောင်မှ၊ ဖီတာနိ- ပွင့်လင်း စည်ပင်ကုန်သော၊ ရဋ္ဌာနိ- တိုင်းကြီးပြည်ကြီးတို့သည်၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏၊ ဘဝံ- အရှင်ကောင်းသည်၊ တေ ရဋ္ဌဝါသိနော- ထိုတိုင်းကြီးပြည်ကြီးတို့၌ နေကုန်သော မင်းတို့ကို၊ အမှာကံ- အကျွန်ုပ်တို့၏၊ ဝသိနော- အလိုသို့ လိုက်သည်တို့ကို၊ အကာ- ပြုတော်မူပေပြီ။ တတော- ထို့နောင်မှ၊ ဘဝံ- အရှင်ကောင်းသည်၊ ဧကသတံ ခတ္တေ- တစ်ရာ့တစ်ပါးသော မင်းတို့ကို၊ အနုယန္တေ- အကျွန်ုပ်၏ နောက်လိုက်မင်းတို့ကို၊ အကာ- ပြုတော်မူပေပြီ။

၄၇။ ဘော တာပသ- အို ရှင်ရသေ့၊ ဘောတော- အရှင်မြတ်အား၊ မယံ- အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ပတီတာ- နှစ်သက်ကုန်သည်၊ အဿု- ဖြစ်ကုန်ပြီ၊ တေ- ရှင်ရသေ့အား၊ ဝရံ- ဆုကို၊ ဒဒါမိ- ပေးအံ့၊ ယံ ဘဉ္ဇံ- အကြင် ရတနာကို၊ ကင်္ခသိ- အလိုရှိ၏၊ တံ ဘဉ္ဇံ- ထိုအလိုရှိသော ရတနာကို၊ ဝဒ- မိန့်တော်မူပါလော့၊ ဘောတော- အရှင်ဘုရားအား၊ ဟတ္ထိယာနဉ္စ- ဆင်ယာဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ အဿရထဉ္စ- မြင်းကသော ရထားယာဉ် ကိုလည်းကောင်း၊ အလင်္ကတာ- တန်ဆာဆင်အပ်ကုန်သော၊ နာရိယော စ- သတို့သမီးငယ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ရမ္မာနိ- နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ် ရှိကုန်သော၊ နိဝေသနာနိ စ- အိမ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ မယံ- အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ဒဒါမသေ- ပေးပါကုန်အံ့။

၄၈။ အထ ဝါ- ထိုမှတစ်ပါး။ အင်္ဂေ ဝါ- အင်္ဂတိုင်းကိုလည်းကောင်း၊ မဂဓေဝါ- မဂဓတိုင်းကိုလည်းကောင်း၊ မယံ- အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ဘောတော- အရှင်ဘုရားအား၊ ဒဒါမသေ- ပေးပါကုန်အံ့၊ အထ ဝါ- ထိုမှတစ်ပါး၊ သုမနာ- နှစ်သက်ဖွယ်ရှိကုန်သော၊ အဿကာ'ဝန္တိ- အဿကတိုင်း အဝန္တိတိုင်းတို့ကို၊ တေ- အရှင်ဘုရားအား၊ မယံ- အကျွန်ုပ်တို့သည်။ ဒမ္မ- ပေးပါကုန်အံ့။

၄၉။ ဘော တာပသ- အို ရှင်ရသေ့၊ ဘောတော- အရှင်ဘုရားအား၊ ဥပမုံ ဝါပိ ရဋ္ဌဿ- ထက်ဝက်သော ပြည်ကိုမူလည်း၊ မယံ- အကျွန်ုပ် တို့သည်၊ ဒဒါမသေ- ပေးပါးကုန်အံ့၊ တေ- အရှင်ဘုရားအား၊ ရဋ္ဌေန- ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းအလုံး၌ မင်းအဖြစ်ဖြင့်၊ သစေ အတ္ထော- အကယ်၍ အလိုတော်ရှိအံ့၊ ဒဒါမသေ- ပေးပါးကုန်အံ့။ ယံ- အကြင်အရာဝတ္ထုကို၊ ကင်္ခသိ- အလိုရှိ၏၊ တံ- ထိုအလိုရှိသော အရာဝတ္ထု ကို၊ အနုသာသ- ညွှန်ကြားတော်မူပါလော့။

တတ္ထ- ထို 'ကတရူပမိဒံ' စသော ဂါထာတို့၌၊ ကတရူပမိဒန္တိ- ကတရူပမိဒံ ဟူသည်ကား၊ ကတသဘာဝံ- ပြုအပ်သော သဘောဖြစ်သော။ ဝေယျာဝစ္စန္တိ-

ဝေယျာဝစ္စံ ဟူသည်ကား၊[၁] ကာယဝေယျာဝတိကကမ္မံ- ကိုယ်ဖြင့် ကြောင့်ကြစိုက် အပ်သော အမှုသည်၊ ဝါ- ကိုယ်ဖြင့်ပြုအပ်သော အမှုကြီးငယ်သည်။ အနောဝသန္တိ- အနောဝသံဟူသည်ကား၊ အဝသံ- မိုးမစွတ်သည်ကို၊ ယထာ- အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုအပ်သည်ရှိသော်၊ ဒေဝေါ- မိုးသည်၊ န ဝဿတိ- မစိုစွတ်၊ တထာ- ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်၊ ကတံ- ပြုအပ်၏၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ သီတစ္ဆာယန္တိ- သီတစ္ဆာယံဟူသည်ကား၊ သီတလံ- အေးချမ်း သော၊ ဆာယံ- အရိပ်ကို။ ဝသိနော တေတိ- ဝသိနော တေဟူသည်ကား၊ တေ

၁။ ဝေယျာဝစ္စ- ဗျာဝဋဿ ကမ္မံ ဝေယျာဝစ္စံ-ဟု ဝိဂြိုဟ်ပြု၏၊ ဗျာဝဋ-ပုဒ်နောင် ဏျ-ပစ္စည်း ဆက်၍ ဋျ-ကို စ္စ-ပြု၊ ရှေ့ ဗျာ-ကို ဝေယျာ-ပြု၍ ရုပ်ပြီး၏၊ ဝိ+အာ-ရှေ့ရှိသော ဝဋ-ဓာတ်ဟုလည်းကောင်း၊ ပရ-ဓာတ်ဟုလည်းကောင်း၊ ဝဟ-ဓာတ်ဟု လည်းကောင်း ပုဒ်ပြီးကြံကြသည်။ ဝဋ-ဓာတ်ကြံခြင်းမှာ ဗျာဝဋ-ပုဒ်ကို ကြည့်၍ ကြံခြင်းဖြစ်သည်၊ ၎င်းနှင့်အနက်တူ ဗျာပါရ-ပုဒ် ရှိသေးသည်၊ ၎င်းကို ဝဋ-ဓာတ်ဖြင့် ရုပ်တွက်၍မရနိုင်။ ထို့အပြင် ဝဋ-ဓာတ် ဝေဘန်ခြင်း၊ ထုံးဖွဲ့ခြင်းအနက်ကို ဟောသဖြင့် ကြောင့်ကြစိုက်ခြင်း၊ အားထုတ်ခြင်းအနက်နှင့် အလှမ်းကွာ၍ နေ၏။ ထို့ကြောင့် ဝဟ-ဓာတ်ဟု ကြံခြင်းဖြစ်နိုင်သည်၊ ဝဟ-ဓာတ်ဖြင့် ရုပ်ပြီးရန်မှာလည်း မလွယ်ပေ။ ဝိ+အာ-၌ ဝိ-၏ ဣ-သရကို ယ-ပြု၍ ဗျာ-ဟုသက္ကတ၌ ဖြစ်၏၊ ပါဠိ၌ ဗျာ-ဟု ဖြစ်၏၊ နောက်တစ်နည်းကား- ဝိ-၏ ဣ-သရကို ဧ-ပြု၍ ကြား၌ ယ်-ဗျည်းထည့်ပေးပြီး ဝေယာ-ဟု သက္ကတ၌ ဖြစ်၏၊ ပါဠိ၌ ဝေယျာ-ဟု ရုပ်ဖြစ်၏၊ သက္ကတ၌ ပ်-ဗျည်း(ရိ)သရဖြင့် (Pṛ)- ဓာတ် အားထုတ်ခြင်း အနက်ဟော ရှိ၏၊ တ-ပစ္စည်းဆက်လျှင် (vyāpṛta)- ဟုရုပ်ဖြစ်၏၊ အ-ပစ္စည်းဆက်လျှင် ရှေ့(ရိ)သရကို အာရ-ပြု၍ ဗျာပါရ-ဟု ရုပ်ဖြစ်၏၊ ပြာကတ-၌ ပ်-ဗျည်းနှင့် ဝ်-ဗျည်း အသံအပြောင်းအလဲ ဖြစ်တတ်၏၊ ပူပ-ပူဝ-ဟုလည်းကောင်း၊ အဝဒါန-အပဒါန-ဟုလည်းကောင်း ပြောင်းသည်ကို သိပါ၊ ဤ၌ ပ်-ဗျည်းသည် ဝ်-ဗျည်းသံသို့ ပြောင်း၍ တ်-ဗျည်းကို ဋ-ဟုပြောင်းခြင်းမှာ ပြာကတဝင်ခြင်း ဖြစ်သည်၊ ပါဠိ၌ (ရိ)သရကို အ-သရဖြင့် အစားထိုးလေ့ရှိ၏၊ ထို့ကြောင့် ဗျာဝဋ-ဟုရုပ်ဖြစ်၏၊ တဒ္ဓိတ်ပစ္စည်းဆက်လျှင်ရှေ့ ဗျာ-သည် ဝေယျာ-သို့ ပြောင်းပေးရသည်၊ ဏိက-ပစ္စည်းဆက်၍ ဝေယျာဝတိက-ဟုလည်းကောင်း၊ ဝေယျာဝဋိက-ဟုလည်းကောင်း ရုပ်ဖြစ်နိုင်၏။

ရဋ္ဌဝါသိနော- ထို တိုင်းကြီး ပြည်ကြီးတို့၌ နေကြကုန်သော သူတို့ကို၊ အမှာက်- ငါတို့၏၊ ဝသဝတ္တိနော- အလိုသို့ လိုက်သည်တို့ကို။ ခတ္တေတိ- ခတ္တေဟူသည် ကား၊ ခတ္တိယေ- မင်းတို့ကို၊ အဋ္ဌကထာယံ ပန- အဋ္ဌကထာ၌ကား၊ အယမေဝ- ဤခတ္တိယေသည်ပင်လျှင်၊ ပါဠော- ပါဠ်သည်၊ (ဘဝတိ- ဖြစ်၏)။ ပတီတာ'ဿု မယန္တိ- ပတီတာ'ဿု မယံဟူသည်ကား၊ မယံ- အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ တုဋ္ဌာ- နှစ်သက်ကုန်ပြီ။ ဝဒ တံ ဘဥ္စမိစ္ဆသီတိ- ဝဒ တံ ဘဥ္စမိစ္ဆသိ ဟူသော ဤပါဌ်၌၊ ဘဥ္စန္တိ ဧတံ- ဘဥ္စဟူသော ဤအမည်သည်၊ ရတနဿ- ရတနာ၏၊ နာမံ- အမည်တည်း။ တေ- သင့်အား၊ ဝရံ- ဆုကို၊ ဒဒါမိ- ပေး၏၊ ယံ ရတနံ- အကြင် ရတနာကို၊ ဣစ္ဆသိ- အလိုရှိ၏၊ တံ- ထိုရတနာကို၊ ဝဒေဟိ- ပြောလော့၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

"ဟတ္ထိယာန"န္တိအာဒီဟိ- ဟတ္ထိယာနံ အစရှိကုန်သော ပုဒ်တို့ဖြင့်၊ သရူပတော- သရုပ်အားဖြင့်၊ တံ တံ ရတနံ- ထိုထိုရတနာကို၊ [နှာ-၃၃၇] ဒဿေတိ- ပြ၏။ အဿကာ'ဝန္တီတိ- အဿကာ'ဝန္တိဟူသည်ကား၊ အဿကရဋ္ဌံ ဝါ- အဿကတိုင်းကိုလည်းကောင်း၊ အဝန္တိရဋ္ဌံ ဝါ- အဝန္တိတိုင်းကိုလည်းကောင်း။ ရဋ္ဌေနာတိ- ရဋ္ဌေနဟူသည်ကား၊ သစေပိ- အကယ်၍လည်း၊ တေ- သင့်အား၊ သကလဇမ္ဗုဒီပရဋ္ဌေန- အလုံးစုံသော ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းကို အစိုးရသော မင်း၏အဖြစ်ဖြင့်၊ အတ္ထော- အလိုရှိအံ့၊ တမ္ပိ- ထိုဇမ္ဗူဒိပ်မင်းအဖြစ်ကိုလည်း၊ တေ- သင့်အား၊ ဒတွာ- ပေး၍၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဖလကာဝုဓဟတ္ထော- ဒိုင်းကာ လက်နက် စွဲကိုင်သည်ဖြစ်၍၊ တုမှာကံ- သင်တို့၏၊ ရထဿ- ရထား၏၊ ပုရတော- ရှေ့မှ၊ ဂမိဿာမိ- သွားအံ့၊ ဣတိ- ဤအနက်ကို၊ ဒီပေတိ- ပြ၏။ ယဒိစ္ဆသီတိ- ယဒိစ္ဆသိဟူသည်ကား၊ မယာ- ငါသည်၊ ဝုတ္တပ္ပကာရေသု- ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားရှိကုန်သော၊ ဧတေသု- ဤအရာတို့၌၊ ယံ- အကြင်အရာကို၊ ဣစ္ဆသိ- အလိုရှိ၏၊ တံ- ထိုအရာကို၊ အနုသာသ- ပြောကြားလော့၊ အာဏာပေဟိ- စေခိုင်းလော့၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

အစ်ကိုရသေ့အား ကန်တော့တောင်းပန်

တံ- ထိုစကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ နန္ဒပဏ္ဍိတော- နန္ဒပညာရှိသည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ အဓိပ္ပါယံ- အလိုကို၊ အာဝိကရောန္တော- ထင်ရှားပြုလို သည်ဖြစ်၍၊

“န မေ အတ္ထောပိ ရဋ္ဌေန၊ (ပ) အတ္ထော မယှံ န ဝိဇ္ဇတီတိ”- “န မေ အတ္ထောပိ ရဋ္ဌေန၊ (ပ) အတ္ထော မယှံ န ဝိဇ္ဇတိ”ဟူသော၊ (ဣမံ ဂါထံ- ဤဂါထာကို၊) အာဟ- ဆိုပြီ။

၁၀၀။ မဟာရာဇ- မြတ်သော မင်းကြီး၊ မေ- ငါ့အား၊ ရဋ္ဌေန- ဇမ္ဗူဒိပ်မင်း အဖြစ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ နဂရေန ဝါ- မြို့ရွာဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဓနေန ဝါ- ဥစ္စာဖြင့် လည်းကောင်း၊ န အတ္ထော- အလိုမရှိ၊ အထောပိ- ထိုမှတစ်ပါးလည်း၊ ဇနပဒေန- ဇနပုဒ်ဖြင့်၊ မယှံ- ငါ့အား၊ အတ္ထော- အလိုသည်၊ န ဝိဇ္ဇတိ- မရှိ။

“သစေ တေ မယိ သိနေဟော အတ္ထိ၊ ဧကံ မေ ဝစနံ ကရောဟီ”တိ- “သစေ တေ မယိ သိနေဟော အတ္ထိ၊ ဧကံ မေ ဝစနံ ကရောဟိ”ဟူသော စကားကို၊ ဝတွာ- ဆို၍၊ “ဘောတော ရဋ္ဌေ ဝိဇိတေ၊ (ပ) သောဏ ယာစေမု သံဝရန္တိ- “ဘောတော ရဋ္ဌေ ဝိဇိတေ၊ (ပ) သောဏ ယာစေမု သံဝရံ”ဟူသော၊ ဂါထာဒွယံ- ဂါထာနှစ်ပုဒ်ကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၁၀၁။ မယိ- ငါ၌၊ တေ- အရှင်မင်းကြီး၏၊ သိနေဟော- ချစ်ခြင်းသည်၊ သစေ အတ္ထိ- အကယ်၍ရှိပါအံ့၊ မေ- ငါ၏၊ ဧကံ ဝစနံ- တစ်ခွန်းသော စကားကို၊ ကရောဟိ- လိုက်နာပါလော့၊ ဣတိ ဣဒံ ဝစနံ- ဤသို့သော စကားကို၊ ဝတွာ- ဆို၍၊ မဟာရာဇ- မြတ်သောမင်းကြီး၊ ဘောတော- အရှင်မင်းကြီး၏သာလျှင်၊ ဝိဇိတေ- အာဏာတော်နှံ့ရာဖြစ်သော၊ ရဋ္ဌေ- တိုင်းနိုင်ငံတော်၌၊ အရညေ- တောအရပ်၌၊ အဿမော- တစ်ခုသော ကျောင်းသည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏၊ မယှံ- ငါ၏၊ ပိတာ စ- အဖသည်လည်းကောင်း၊ ဇနေတ္တိ စ- အမိသည်လည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဥဘော- နှစ်ယောက်ကုန်သော မိဘတို့သည်၊ တသ္မိံ အဿမေ- ထိုကျောင်း၌၊ သမ္မန္တိ- နေကုန်၏။

၁၀၂။ အဟံ- ငါသည်။ တေသု ပုဗ္ဗာစရိယေသု- ထိုလက်ဦးဆရာ ဖြစ်ကုန်သော မိဘတို့၌၊ ပုညံ- ကောင်းမှုကို၊ ကာတဝေ- ပြုခြင်းငှါ၊ န လဘာမိ- မရပါ၊ ဘဝန္တံ- အရှင်မင်းကြီးကို၊ အဇ္ဈာဝရံ ကတွာ- အခြံအရံ

အဖော်သဟဲကို ပြု၍၊ (အဋ္ဌကထာအဖွင့်၊) အဇ္ဈာဝရံ- လွန်ကျူးမိသော အပြစ်ကို၊ (ရှေးနိဿယ၊) သောဏ- ငါ့နောင်တော် သောဏပညာရှိကို၊ အာယတိံ- နောင်အခါ၌၊ သံဝရံ- စောင့်စည်းခြင်းကို၊ ယာစေမု- တောင်းပန်ပါကုန်အံ့။

တတ္ထ- ထို ဘောတော ဝ စသော ဂါထာတို့၌၊ ရဋ္ဌေတိ- ရဋ္ဌေဟူသည်ကား၊ ရဋ္ဌေ- တိုင်းနိုင်ငံ၌။ ဝိဇိတေတိ- ဝိဇိတေဟူသည်ကား၊ အာဏာပဝတ္တိဋ္ဌာနေ- အာဏာပြန့်နှံ့ရာ အရပ်၌။ အဿမေဝါတိ- အဿမေဝါဟူသည်ကား၊ ဟိမဝန္တာရညေ- ဟိမဝန္တာတော၌၊ ဧကော- တစ်ခုသော၊ အဿမေ- သခ်မ်းကျောင်းသည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏။ သမ္မန္တိတိ- သမ္မန္တိဟူသည်ကား၊ တသ္မိံ အဿမေ- ထိုသခ်မ်းကျောင်း၌၊ ဝသန္တိ- နေကုန်၏။ တေသာ'ဟန္တိ- တေသာ'ဟံ ဟူသည်ကား၊ တေသု- ထိုမိဘနှစ်ပါးတို့၌၊ အဟံ- ငါသည်။ ကာတဝေတိ- ကာတဝေဟူသည်ကား၊ ဝတ္တပဋိဝတ္တဖလာဖလာ ဟရဏသင်္ခါတံ- ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်ပြုခြင်း သစ်သီးကြီး သစ်သီးငယ်ကို ဆောင်ယူခြင်းဟု ဆိုအပ်သော၊ ပုညံ- ကောင်းမှုကို၊ ကာတုံ- ပြုခြင်းငှါ၊ န လဘာမိ- မရ၊ မေ- ငါ၏၊ ဘာတာ- အစ်ကိုဖြစ် သော၊ သောဏပဏ္ဍိတော နာမ- သောဏပဏ္ဍိတမည်သူသည်၊ မမ- ငါ၏၊ ဧကသ္မိံ- တစ်ခုသော၊ အပရာဓေ- အပြစ်ကြောင့်၊ ဣဓ- ဤအရပ်၌၊ မာ ဝသိ- မနေလင့်၊ ဣတိ- ဤသို့၊ မံ- ငါ့ကို၊ ပလာပေသိ- နှင်ထုတ်ခဲ့ပြီ။ အဇ္ဈာဝရန္တိ- အဇ္ဈာဝရံ ဟူသည်ကား၊ အဓိအာဝရံ- အခြံအရံကို၊ တေ မယံ- ထိုငါတို့သည်၊ ဘဝန္တံ- အရှင့်ကို၊ သပရိဝါရံ- အဖော်ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ သောဏပဏ္ဍိတံ- သောဏပညာရှိကို၊ သံဝရံ- နောင်အခါ၌ စောင့်ထိန်းမှုကို၊ ယာစေမု- တောင်းပန်လိုကုန်၏၊ အာယတိံ- နောင်အခါ၌၊ သံဝရံ- စောင့်စည်းမှုကို၊ ယာစာမ- တောင်းပန်လို၏၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ "ယာစေမိမံ ဝရ"န္တိပိ- ယာစေမိမံ ဝရံ ဟူ၍လည်း၊ ပါဌော- ပါဠ်သည်၊ (ဘဝတိ- ဖြစ်၏၊) မယံ- ငါတို့သည်၊ တယာ- သင်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- အတူ၊ သောဏံ- သောဏပညာရှိကို၊ ယာစေယျာမ- တောင်းပန်လိုကုန်၏၊ ခမာပေယျာမ- သည်းခံစေလိုကုန်၏၊ ဣမံ ဝရံ- ဤဆုကို၊ တဝ- သင်၏၊ သန္တိကာ- အထံမှ၊ ဂဏှာမိ- ယူ၏၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

အထ- ထိုသို့ အလိုကိုပြဆိုသော အခါ၌၊ နံ- ထိုနန္ဒပညာရှိရသေ့ကို၊ ရာဇာ- မနောဇမင်းသည်၊ (ပုစ္ဆန္တော- မေးလျှောက်လိုသည်ဖြစ်၍)၊ "ကရောမိ တေ တံ ဝစနံ၊ (ပ) ကီဝန္တော ဟောန္တု ယာစကာ"တိ- "ကရောမိ တေ တံ ဝစနံ၊ (ပ) ကီဝန္တော ဟောန္တု ယာစကာ"ဟူသော၊ (ဣမံ ဂါထံ- ဤဂါထာကို၊) အာဟ- ဆိုပြီ။

၁၀၃။ ဗြာဟ္မဏ- မကောင်းမှုကို အပပြုပြီးသော ရှင်ရသေ့၊ တွံ- အရှင်ဘုရားသည်၊ ယံ ဝစနံ- အကြင်စကားကို၊ မံ- အကျွန်ုပ်ကို၊ ဘဏသိ- ဆို၏၊ တေ- အရှင်ဘုရား၏၊ တံ ဝစနံ- ထိုစကားကို အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်။ ကရောမိ- လိုက်နာပါအံ့၊ နော- အကျွန်ုပ်တို့အား၊ ဧတဥ္စ ခေါ- ထိုအကြောင်းကိုသာလျှင်၊ အက္ခာဟိ- ကြားတော်မူပါလော့၊ ယာစကာ- တောင်းပန်မည့်သူတို့သည်၊ ကီဝန္တော- အဘယ်မျှရှိကုန်သည်၊ ဟောန္တု- ဖြစ်ကုန်သနည်း။

တတ္ထ- ထို ကရောမိ စသော ဂါထာ၌၊ ကရောမီတိ- ကရောမိဟူသည် ကား၊ သကလဇမ္ဗုဒိပရဇ္ဇံ- အလုံးစုံသော ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းကို အစိုးရသော မင်း၏ အဖြစ်ကို၊ ဒဒမာနော- ပေးလိုသော၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဧတ္တကံ- ဤမျှလောက်ကို၊ ကိံ- အဘယ့်ကြောင့်၊ န ကရိဿာမိ- မပြုနိုင်ပါအံ့နည်း၊ ကရောမိ- ပြုအံ့၊ ဣတိ- ဤသို့ ဝဒတိ- ဆို၏။ ကီဝန္တောတိ- ကီဝန္တောဟူသည်ကား၊ ကိတ္တကာ- အဘယ်မျှရှိကုန်သည်၊ (ဘဝန္တိ- ဖြစ်ကုန်သနည်း)။

နန္ဒပဏ္ဍိတော- နန္ဒပညာရှိရသေ့သည်၊ (အတ္တနော ဝသံ- မိမိ၏ အလိုကို၊ ရညော- မင်းအား၊ အာရောစေန္တော- ပြောကြားလိုသည်ဖြစ်၍)၊ "ပရောသတံ ဇာနပဒါ၊ (ပ) အလံ ဟေဿန္တိ ယာစကာ"တိ- "ပရောသတံ ဇာနပဒါ၊ (ပ) အလံ ဟေဿန္တိ ယာစကာ"ဟူသော၊ (ဣမံ ဂါထံ- ဤဂါထာကို၊) အာဟ- ဆိုပြီ။

၁၀၄။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ပရောသတံ- တစ်ရာအတိုင်း အရှည်ရှိကုန်သော၊ ဇာနပဒါ- ဇနပုဒ်၌နေကုန်သော၊ မဟာသာလော စ- ဂဟပတိမဟာ သာလတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏာ စ- ဗြာဟ္မဏ မဟာသာလအဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်ပြီးသော ပုဏ္ဏားတို့သည် လည်းကောင်း၊ အဘိဇာတာ- မြတ်သောအမျိုး၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ယသဿိနော- များသော

အခြံအရံရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံ ကုန်သော၊ ဣမေ စ ခတ္တိယာ- ဤမင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ မနောဇော- မနောဇ အမည်ရှိသော၊ ဘဝဒ္ဓ ရာဇာ- အရှင်မင်းကြီးသည်လည်းကောင်း၊ ယာစကာ- ငါ၏အကျိုးငှါ နောင်တော် သောဏပညာရှိအား တောင်းပန်မည့်သူတို့သည်၊ အလံ- စွမ်းနိုင်ကုန်သည်၊ ဟေဿန္တိ- ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။

ကတ္ထ- ထို 'ပရောသတံ' စသော ဂါထာ၌၊ ဇာနပဒါတိ- ဇာနပဒါဟူသည် ကား၊ ဟာပဟီ- အိမ်၌နေသူတည်း။ မဟာသာလာ စ ဗြာဟ္မဏာတိ- မဟာသာလာ စ ဗြာဟ္မဏာဟူသည်ကား၊ သာရပ္ပတ္တာ- မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သော ဗြာဟ္မဏာ စ- ဗြာဟ္မဏတို့သည်လည်း၊ ပရောသတာယေဝ- အရာမက သည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ အလံ ဟေဿန္တီတိ- အလံ ဟေဿန္တိ ဟူသည်ကား၊ ပရိယတ္တာ- စွမ်းနိုင်ကုန်သည်၊ ဘဝိဿန္တိ- ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ယာစကာတိ- ယာစကာဟူသည်ကား၊ မမတ္ထာယ- ကျွန်ုပ်၏အကျိုးငှါ၊ သောဏ ပဏ္ဍိတဿ- သောဏပညာရှိအား၊ ခမာပကာ- တောင်းပန်တတ်ကုန်သော သူတို့သည်။

မင်းအပေါင်း သွားကြပုံ

[နှာ-၃၃၈] အထ- ထိုအခါ၌၊ ရာဇာ- မနောဇမင်းသည်၊ နံ- ထိုရသေ့ ကျောင်းသို့ သွားအံ့သော အစီအရင်ကို (ပဟိဏန္တော- စေလွှတ်တော်မူ လိုသည်ဖြစ်၍)၊ "ဟတ္ထီ အဿေစ ယောဇေန္တု (ပ) ယတ္ထ သမ္မတိ ကောသိယော"တိ- "ဟတ္ထီ အဿေ စ ယောဇေန္တု (ပ) ယတ္ထ သမ္မတိ ကောသိယော"ဟူသော၊ (ဣမံ ဂါထံ- ဤဂါထာကို) အာဟ- ဆိုပြီ။

၁၀၅။ ဘောန္တော အမစ္စာ- အို အမတ်အပေါင်းတို့၊ ဟတ္ထီအဿေ စ- ဆင်မြင်းတို့ကိုလည်း၊ ယောဇေန္တု- ကလေကုန်၊ သာရထိ- ရထားထိန်း၊ ရထံ- ရထားကို၊ သန္နယှ- ကလေလော့၊ အာဗန္ဓနာနိ- ဆင်မြင်းရထားတို့၌ ဖွဲ့ချည်သော ကြိုးစသည်တို့ကို၊ ဂဏှာထ- ယူခဲ့ကုန်၊ ပါဒါသု- ရထားဦးတို့၌၊ ဓဇေ- တံခွန်တို့ကို၊ ဉဿာရယ- ဆောင်ကြလေကုန်၊ ယတ္ထ- အကြင်ကျောင်း၌၊ ကောသိယော- ကောသိယအနွယ်ဖြစ်သော

ရှင်ရသေ့သည်၊ သမ္မတိ- နေ၏၊ တံ အသမံ- ထိုကျောင်းသို့ ဂမိဿာမ- သွားကြကုန်အံ့။

တတ္ထ- ထို ဟတ္ထိစသော ဂါထာ၌၊ ယောဓေန္တူတိ- ယောဓေန္တုဟူသည် ကား၊ ဟတ္ထာရောဟာ- ဆင်စီးသူရဲတို့သည်၊ ဟတ္ထိ- ဆင်တို့ကို၊ (ကပ္ပေန္တု- က ကုန်လော့၊) အဿာရောဟာ စ- မြင်းစီးသူရဲတို့သည်လည်း၊ အဿေ- မြင်းတို့ကို၊ ကပ္ပေန္တု- ကကုန်လော့။ ရထံ သန္နယှ သာရထီတိ- ရထံ သန္နယှ သာရထိ ဟူသည်ကား၊ သမ္မ သာရထိ- အဆွေရထားထိန်း၊ တွမ်- သင်သည်လည်း၊ ရထံ- ရထားကို၊ သန္နယှ- ကလော့။ အာဗန္ဓနာနီတိ- အာဗန္ဓနာနိဟူသည်ကား၊ ဟတ္ထိအဿရထေသု- ဆင် မြင်း ရထားတို့၌၊ အာဗန္ဓိ တဗ္ဗာနိ- တပ်ဆင်အပ်ကုန်သော၊ ဘဏ္ဍာနိ စ- အဆောက်အဦးတို့ကိုလည်း၊ ဂဏှထ- ယူကြကုန်လော့။ ပါဒါသု'ဿာရယဒ္ဓဇေတိ- ပါဒါသု'ဿာရယ ဒ္ဓဇေဟူသည်ကား၊ ရထေ- ရထား၌၊ ဌပိတဓဇပါဒါသု- ထားအပ်သော အလံတံခွန်၏ ခြေတို့၌၊ ဓဇေ- အလံတံခွန်တို့ကို၊ ဥဿာရယန္တု- စိုက်ထူကုန်လော့၊ ဥဿာပေန္တု- စိုက်ထူကုန်လော့။ ကောသိယောတိ- ကောသိယောဟူသည်ကား၊ ယသ္မိံ အဿမေ- အကြင်သခ်မ်းကျောင်း၌၊ ကောသိယ ဂေါတ္တော- ကောသိယအနွယ် ဖြစ်သော ရသေ့သည်၊ ဝသတိ- နေ၏၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

"တတော စ ရာဇာ ပါယာသိ၊ (ပ) ယတ္ထ သမ္မတိ ကောသိယော"တိ- "တတော စ ရာဇာ ပါယာသိ၊ (ပ) ယတ္ထ သမ္မတိ ကောသိယော"ဟူသော၊ အယံ- ဤဂါထာသည်၊ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓဂါထာ- သစ္စာလေးပါးသိတော်မူပြီး၍ ဟောကြားတော်မူအပ်သောဂါထာတည်း။

၁၀၆။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ တတော- ထိုသို့စေပြီးသောနောက်မှ၊ ရာဇာ- မနောဇမင်းသည်၊ စတုရင်္ဂိနီ- လေးပါးသော အင်္ဂါရှိသော၊ သေနာယ- စစ်သည်ဖြင့်၊ ပရိဗုတော- ခြံရံလျက်၊ ပါယာသိ- သွားလေပြီ၊ ယတ္ထ- အကြင် ကျောင်း၌၊ ကောသိယော- ကောသိယအနွယ်ဖြစ်သော ရှင်ရသေ့သည်၊ သမ္မတိ- နေ၏၊ ရမ္မံ- နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်ရှိသော။ တံ - အဿမံ- ထိုကျောင်းသို့ အဂမာ- သွားလေပြီ။

တတ္ထ- ထို 'တတော စ' စသော ဂါထာတို့၌၊ တတော စာတိ- တတော စ ဟူသည်ကား၊ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့ ဇဝံ- ဤသို့ ဝတွာ- ဆိုပြီး၍၊ တတော- ထိုနေ့ာင်မှ သော ရာဇာ- ထိုမင်းသည်၊ ဧကသတခတ္တိယေ- တစ်ရာ့တစ်ပါး သော မင်းတို့ကို၊ ဂဟေတွာ- ခေါ်ယူ၍၊ မဟတိယာ- ကြီးစွာသော၊ သေနာယ- စစ်တပ်ဖြင့်၊ ပရိဝုတော- ခြံရံလျက်၊ နန္ဒပဏ္ဍိတံ- နန္ဒပညာရှိကို၊ ပုရတော- ရှေ့၌၊ ကတွာ- ပြု၍၊ နဂရာ- မြို့မှ၊ နိက္ခမိ- ထွက်ပြီ။ စတုရင်္ဂိနီတိ- စတုရင်္ဂိနီဟူသည်ကား၊ စတုရင်္ဂိနိယာ- အင်္ဂါလေးပါးရှိသော၊ သေနာယ- စစ်တပ်ဖြင့်၊ အဂမာသိ- သွားခဲ့ပြီ၊ အန္တရမဂ္ဂေ- လမ်းခရီးအကြား၌၊ ဝတ္တမာနေပိ- ဖြစ်ပါသော်လည်း၊ အဝသံ- မချွတ်၊ ဂါမိတာယ- ရောက်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဇဝံ- ဤသို့ အဂမာသိ ဟူ၍၊ ဝုတ္တော- ဆိုအပ်ပြီ။ စတုဝီသတိ အက္ခောဘဏိသင်္ခါတေန- နှစ်ဆယ့်လေးပါး သော အက္ခောဘဏီဟု ဆိုအပ်သော၊ ဗလကာယေန- စစ်တပ်အပေါင်းနှင့်၊ သဒ္ဓိံ- အတူ၊ မဂ္ဂံ- ခရီးသို့၊ ပဋိပန္နဿ- သွားသော၊ တဿ- ထိုမင်းအတွက်၊ နန္ဒပဏ္ဍိတော- နန္ဒပညာရှိသည်၊ ကဒ္ဓိနုဘာဝေန- တန်ခိုးအာနုဘော်ဖြင့်၊ အဋ္ဌသဘဝိတ္ထတံ- ရှစ်ဥသဘကျယ်သော၊ မဂ္ဂံ- လမ်းကို၊ သမံ- အညီအမျှ၊ မာပေတွာ- ဖန်ဆင်း၍၊ အာကာသေ- ကောင်းကင်၌၊ စမ္မခဏ္ဍံ- စမ္မခဏ်းကို၊ ဝါ- သားရေပိုင်းကို၊ ပတ္ထရိတွာ- ဖြန့်၍၊ တတ္ထ- ထိုစမ္မခဏ်း၌၊ ပလ္လင်္ကေန- ထက်ဝယ် ဖွဲ့ခွေနေခြင်းဖြင့်၊ နိသီဒိတွာ- ထိုင်၍၊ သေနာယ- စစ်တပ်ဖြင့်၊ ပရိဝုတော- ခြံရံလျက်၊ အလင်္ကတ ဟတ္ထိက္ခန္ဓေ- တန်ဆာဆင်အပ်သော ဆင်ကျောက်ကုန်း၌၊ နိသီဒိတွာ- ထိုင်၍၊ ဂစ္ဆန္တေန- သွားသော၊ ရညာ- မင်းနှင့်၊ သဒ္ဓိံ- အတူ၊ ဓမ္မယုတ္တကထံ- တရားနှင့် ယှဉ်သော စကားကို၊ ကထေန္တော- ပြောဆိုလျက်၊ သီတဥဏှာဒိပရိဿယေ- အအေး အပူ အစရှိသော ဘေးရန်တို့ကို၊ ဝါရေန္တော- တားမြစ်လျက်၊ အဂမာသိ- သွားခဲ့ပြီ။

အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿ- ထိုနန္ဒပညာရှိရသေ့၏၊ အဿမံ- သင်္ခမ်း ကျောင်းသို့ ပါပုဏနဒိဝသေ- ရောက်အံ့သော နေ့၌၊ သောဏပဏ္ဍိတော- သောဏပညာရှိ ရသေ့သည်၊ "(က္ကတော- ဤအရပ်မှ) နိက္ခန္တဿ- ထွက်သွားလေသော၊ မမ- ငါ၏၊ ကနိဋ္ဌဿ- ညီနန္ဒအား၊ အတိရေက သတ္တမာသ သတ္တဒိဝသာဓိကာနိ- ခုနစ်လ, ခုနစ်ရက် ကျော်လွန်ကုန်သော၊ သတ္တဝဿာနိ- ခုနစ်နှစ်တို့သည်၊ (အဟေသုံ- ရှိကုန်ပြီ)" က္ကတိ- ဤသို့ အာဝဇ္ဇေတွာ- ဆင်ခြင်တော် မူ၍၊ "ဧတရဟိ- ယခုအခါ၌၊

သော- ထိုညီနန္ဒရသေ့သည်၊ ကဟံ နု ခေါ- အဘယ်မှာနည်း၊" က္ကတိ- ဤသို့၊ ဒိဗ္ဗေန- နတ်၌ဖြစ်သော၊ စက္ခုနာ- မျက်စိဖြင့်၊ ဩလောကေန္တော- ကြည့်တော်မူလတ်သော်၊ စတုဝီသတိ အက္ခောဘဏီ ပရိဝါရေန- နှစ်ဆယ်လေးအက္ခောဘိဏီအခြံအရံရှိသော စစ်သည်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- တကွ၊ ဧကသတရာဇာနော- တစ်ရာ့တစ်ပါးသော မင်းတို့ကို၊ ဂဟေတွာ- ခေါ်ယူ၍၊ မမဉ္စေဝ- ငါကိုသာလျှင်၊ ခမာပေတုံ- သည်းခံစေခြင်းငှာ၊ (ကန်တော့ခြင်းငှာ၊) အာဂစ္ဆတိ- လာ၏၊" က္ကတိ- ဤသို့ ဒိသွာ- မြင်၍၊ စိန္တေသိ- ကြံတော်မူပြီ၊ (ကိံ စိန္တေသိ- နည်း၊) "က္ကမေဟိ ရာဇူဟိ စေဝ- ဤတစ်ရာ့တစ်ပါးသော မင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပရိသာဟိ စ- နှစ်ဆယ့်လေးအက္ခောဘိဏီ အရေအတွက် ရှိသော ပရိသတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ မမ- ငါ၏၊ ကနိဋ္ဌဿ- ညီနန္ဒ ရသေ့၏၊ ဗဟူနိ- များစွာကုန်သော၊ ပါဋိဟာရိယာနိ- တန်ခိုး ပြာဋိဟာတို့ကို၊ ဒိဋ္ဌာနိ- မြင်အပ်ကုန်ပြီ၊ မမ- ငါ၏၊ အာနုဘာဝံ- အာနုဘော်ကို၊ အဇာနိတွာ- မသိခြင်းကြောင့်၊ 'အယံ ကူဋဇဋိလော- ဤရသေ့စဉ်းလဲသည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ပမာဏံ- အတိုင်းအရှည်ကို၊ န ဇာနာတိ- မသိ၊ အမှာကံ- ငါတို့၏၊ အယျေန- အရှင်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- တကွ၊ ပယောဇေသိ- ယှဉ်ဘိ၏တကား၊' က္ကတိ- ဤသို့၊ မံ- ငါကို၊ ဝမ္ဘေန္တာ- ကဲ့ရဲ့ကုန်သည်၊ ကထေန္တာ- ပြောဆိုကုန်သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ အဝီစိပရာယဏာ- အဝီစိငရဲသို့ ရောက်ရကုန်သည်၊ ဝါ- အဝီစိငရဲလျှင် လဲလျောင်းရာရှိကုန်သည်၊ ဘဝေယျုံ- ဖြစ်ကုန်ရာ၏၊ နေသံ- ထိုသူတို့အား၊ က္ကဒ္ဓိပါဋိဟာရိယံ- တန်ခိုး ပြာဋိဟာကို၊ ဒဿေဿာမိ- ငါပြအံ့၊" က္ကတိ- ဤသို့၊ စိန္တေသိ- ကြံတော်မူပြီ၊ သော- ထိုသောဏပညာရှိရသေ့သည်၊ စတုရင်္ဂုလမတ္တေန- လေးလက်သစ် အတိုင်းအရှည် ရှိသော ပမာဏဖြင့်၊ အံသံ- ပခုံးကို၊ အဖုသန္တံ- မတွေ့ထိစေဘဲ၊ အာကာသေ- ကောင်းကင်၌၊ ကာဇံ- ထမ်းပိုးကို၊ ဌပေတွာ- ထား၍၊ အနောတတ္တတော- အနောတတ်အိုင်မှ၊ ဥဒကံ- ရေကို၊ အာဟရိတုံ- ဆောင်ယူခြင်းငှာ၊ ရညော- အနောဇာမင်း၏၊ အဝိဒူရေ- မနီးမဝေးသော အရပ်၌၊ အာကာသေန- ကောင်းကင် ဖြင့်၊ ပါယာသိ- သွားလေ ပြီ၊ နန္ဒပဏ္ဍိတော- နန္ဒပညာရှိရသေ့သည်၊ တံ- ထိုနောင်တော် သောဏပညာရှိ ကို၊ အာဂစ္ဆန္တံ- လာသည်ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ အတ္တာနံ- မိမိကိုယ်ကို၊ ဒဿေတုံ- ပြခြင်းငှာ၊ အဝိသဟန္တော- မဝံ့သည်ဖြစ်၍၊ နိသိန္နဋ္ဌာနေ ယေဝ- ထိုင်နေရာ အရပ်၌ပင်လျှင်၊

အန္တရဓာယိတွာ- ကွယ်ပျောက်၍၊ ပလာယိတွာ- ပြေးသည် ဖြစ်၍၊ ဟိမဝန္တံ- ဟိမဝန္တာသို့၊ ပါဝိသိ- ဝင်လေပြီ၊ မနောဇရာဇာ ပန- မနောဇမင်း သည်ကား၊ ရမဏီယေန- နှစ်သက်ဖွယ်ရှိသော၊ ဣသိဝေသေန- ရသေ့အသွင်ဖြင့်၊ တထာ အာဂစ္ဆန္တံ- ထို့သို့ ကြွလာသော၊ တံ- ထို သောဏ ပညာရှိရသေ့ကို၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ (ကာရဏံ- အကြောင်းကို၊ ပုစ္ဆန္တော- မေးလျှောက် လိုသည်ဖြစ်၍)၊ "ကဿ ကာဒမ္ဗယော ကာဇော ။ပ။ ဥဒဟာရာယ ဂစ္ဆတော"တိ- "ကဿ ကာဒမ္ဗယော ကာဇော ။ပ။ ဥဒဟာရာယ ဂစ္ဆတော"ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

မနောဇမင်း အံ့ဩခြင်း

၁၀၇။ ဘော တာပသ- အို ရှင်ရသေ့၊ ဥဒဟာရာယ- ရေခပ်အံ့ သောငှါ၊ ဂစ္ဆတော- သွားသော အရှင်ဘုရား၏၊ ကာဒမ္ဗယော- ထိန်သားဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော၊ ကာဇော- ထမ်းပိုးသည်၊ အံသံ- ပခုံးစွန်းကို၊ အသမ္ဖုသံ- မထိမူ၍၊ ဝေဟာသံ- ကောင်းကင်၌၊ ဧတိ- အလိုလိုလာ၏၊ ဧသော ကာဇော- ထိုထမ်းပိုးသည်၊ ကဿ- အဘယ်သူ၏၊ ကာဇော- ထမ်းပိုးနည်း။

[နှာ-၃၃၉] တတ္ထ- ထို 'ကဿ' စသော ဂါထာ၌၊ ကာဒမ္ဗယောတိ- ကာဒမ္ဗယော ဟူသည်ကား၊ ကဒမ္ဗရုက္ခမယော- ထိန်သားဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော။ အံသံ အသမ္ဖုသံ ဧတီတိ- အံသံ အသမ္ဖုသံ ဧတိဟူသည်ကား၊ အံသံ- ပခုံးကို၊ အသမ္ဖုသန္တော- မထိမူ၍၊ သယမေဝ- အလိုလိုသာလျှင်၊ အာဂစ္ဆတိ- လာ၏။ ဥဒဟာရာယာတိ- ဥဒဟာရာယဟူသည်ကား၊ ဥဒကံ- ရေကို၊ အာဟရိတုံ- ဆောင်ယူခြင်းငှါ၊ ဂစ္ဆန္တဿ- သွားသော၊ ကဿ- အဘယ်သူ၏၊ ဧသ ကာဇော- ထိုထမ်းပိုးသည်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဧတိ- လာသနည်း၊ တွံ- သင်သည်၊ ကော နာမ- အဘယ်အမည်ရှိသူနည်း၊ ကုတော ဝါ- အဘယ်အရပ်မှလည်း၊ အာဂစ္ဆသိ- လာသနည်း၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

ဧဝံ- ဤသို့ ဝုတ္တေ- မနောဇမင်းသည် မေးလျှောက်အပ်သော်၊ မဟာ သတ္တော- ဘုရားလောင်း သောဏပညာရှိရသေ့သည်၊ (ကာရဏံ- အကြောင်းကို၊ ပဋိကထေန္တော- ပြန်ပြောတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍)၊ "အဟံ သောဏော မဟာရာဇ၊ (ပ) ပုဗ္ဗေ ကတမနုဿရ"န္တိ- "အဟံ သောဏော မဟာရာဇ၊ (ပ) ပုဗ္ဗေ

ကတမနုသ်ရဲ"ဟူသော၊ ဂါထာဒွယံ- ဂါထာနှစ်ခုတို့၏ အပေါင်းကို၊ အာဟ- ဆိုတော်မူပြီ။

၁၀၈။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ အဟံ- ငါသည်၊ သဟိတဗ္ဗတော- သီလကျေးဇူးနှင့်ပြည့်စုံသော၊ သောဏော- သောဏအမည်ရှိသော၊ တာပသော- ရသေ့တည်း၊ အတန္ဒိတော- မပျင်းမရိသည်ဖြစ်၍၊ ရတ္တိန္ဒိဝံ- နေ့ညဉ့်ပတ်လုံး၊ မာတာပိတရော- အမိအဖတို့ကို၊ ဘရာမိ- မွေးမြူ၏။

၁၀၉။ ဒိသမ္ပတိ- အရပ်မျက်နှာအရှင်ဖြစ်တော်မူသော မင်းမြတ်၊ ပုဗ္ဗေ- ရှေးငယ်စဉ်ကာလ၌၊ ကတံ- ပြုအပ်ဖူးသော ကျေးဇူးကို၊ အနုဿရံ အနုဿရန္တော- အစဉ်အောက်မေ့လျက်၊ ဝနေ- တော၌၊ ဖလဥ္စ- သစ်သီးကြီးငယ်ကိုလည်းကောင်း၊ မူလဥ္စ- သစ်မြစ်သစ်ဉကိုလည်းကောင်း၊ အာဟရိတွာ- ဆောင်ယူ၍၊ မာတာပိတရော- အမိအဖတို့ကို၊ ပေါသေမိ- ကျွေးမွေး၏။

တတ္ထ- ထို 'အဟံ' စသော ဂါထာတို့၌၊ သဟိတဗ္ဗတောတိ- သဟိတဗ္ဗတော ဟူသည်ကား၊ အဟံ- ငါသည်၊ သဟိတဝတော- အကျိုးစီးပွား ရှိသော၊ သီလာစာရသမ္ပန္နော- သီလအကျင့်နှင့်ပြည့်စုံသော၊ ဧကော- တစ်ယောက်သော၊ တာပသော- ရသေ့တည်း၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒတိ- ဆို၏။ ဘရာမီတိ- ဘရာမိ ဟူသည်ကား၊ ပေါသေမိ- မွေးမြူ၏။ အတန္ဒိတောတိ- အတန္ဒိတောဟူသည်ကား၊ အနလသော- မပျင်းရိသည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍။ ပုဗ္ဗေ ကတမနုဿရန္တိ- ပုဗ္ဗေ ကတမနုဿရံ ဟူသည်ကား၊ တေဟိ- ထိုမိဘ နှစ်ပါးတို့သည်၊ ပုဗ္ဗေ- ရှေး၌၊ မယှံ- ငါ့အတွက်၊ ကတံ- ပြုအပ်သော၊ ဂုဏံ- ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ အနုဿရန္တော- အမှတ်ရသည်ဖြစ်၍၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

တံ- ထိုစကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ ရာဇာ- မနောဇမင်းသည်၊ တေန- ထိုသောဏပညာရှိရသေ့နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- တကွ၊ ဝိဿာသံ- အကျွမ်းဝင်ခြင်းကို၊ ကတ္တုကာမော- ပြုခြင်းငှာ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍၊ "ဣစ္ဆာမ အဿမံ ဂန္တုံ (ပ) ယေန ဂစ္ဆေမု အဿမ"န္တိ- "ဣစ္ဆာမ အဿမံ ဂန္တုံ (ပ) ယေန ဂစ္ဆေမု အဿမံ"ဟူသော၊ အနန္တရံ- အခြားမဲ့ဖြစ်သော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၁၁၀။ သောဏ- သောဏအမည်ရှိသော အရှင်ဘုရား၊ ယတ္ထ- အကြင်ကျောင်း၌၊ ကောသိယော- ကောသိယအနွယ်ဖြစ်သော အရှင်ဘုရားသည်၊ သမ္မတိ- နေတော်မူ၏၊ တံ အဿမံ- ထိုကျောင်းသို့၊ ဂန္တုံ- သွားခြင်းငှါ၊ မယံ- အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ကာမ- အလိုရှိပါကုန်၏၊ နော- အကျွန်ုပ်တို့အား၊ မဂ္ဂံ- ခရီးကို၊ အက္ခာဟိ- ကြားတော်မူပါလော့၊ ယေန- အကြင်အရပ်၌၊ အဿမော- အရှင်ဘုရားကျောင်းတော်သည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏၊ တံ အဿမံ- ထိုအရှင်ဘုရား ကျောင်းတော်သို့၊ ဂစ္ဆေမု- သွားကြပါကုန်အံ့။

[နှာ-၃၄၀] တတ္ထ- ထို'ကာမ အဿမံ' အစရှိသော ဂါထာ၌၊ အဿမန္တိ- အဿမံ ဟူသည်ကား၊ တုမှာကံ- အရှင်ဘုရားတို့၏၊ အဿမပဒံ- ကျောင်းသခ်မ်း နေရာသို့၊ (ဂန္တုံ ဂစ္ဆေမု- တို့၌စပ်)

သောဏပညာရှိရသေ့ လမ်းညွှန်ပြ

အထ- ထိုအခါ၌၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားလောင်း သောဏရှင်ရသေ့ သည်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ အာနုဘာဝေန- အာနုဘော်တန်ခိုးဖြင့်၊ အဿမပဒဂါမိမဂ္ဂံ- တောကျောင်းသို့ သွားသော လမ်းခရီးကို၊ မာပေတွာ- ဖန်ဆင်း၍၊ (တဿ- ထိုမနောဇာမင်းအား၊ အဿမပဒဂါမိမဂ္ဂံ- ကို၊ အာရောစေန္တော- ပြောကြား တော်မူလိုသည် ဖြစ်၍)၊ "အယံ ဧကပဒီ ရာဇ ။ပ။ ဧတ္ထ သမ္မတိ ကောသိယော"တိ- "အယံ ဧကပဒီ ရာဇ ။ပ။ ဧတ္ထ သမ္မတိ ကောသိယော"-ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုတော်မူပြီ။

၁၁၁။ ရထေသဘ- ရထားစီးချင်း မင်းတကာတို့ထက် မြတ်တော် မူသော၊ ရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဧကပဒီ- တစ်ယောက်သွားလောက်ရုံမျှဖြစ်သော၊ အယံ- ဤ ခြေကြောင်းခရီးသည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏။ ဣမိနာ- ဤခြေကြောင်း ခရီးဖြင့်၊ ဂစ္ဆထ- သွားလေကုန်၏။ ယေန- အကြင်အရပ်မျက်နှာအဖို့ဖြင့်၊ မေဃသန္နိဘာ- တိမ်အဆင်းနှင့် တူသော၊ ကောဝိဠာရေဟိ- ပင်လယ် ကသစ်ပွင့်တို့ဖြင့်၊ သဉ္ဆန္နံ- ကောင်းစွာ ဖုံးလွှမ်းအပ် သော၊ ဧတံ ဝနံ-

ဤတောသည်၊ ဒိဿတိ- ထင်၏၊ ဧတ္ထ- ဤတောအရပ်၌၊ ကောသိယော- ကောသိယအနွယ်ဖြစ်သော ရှင်ရသေ့သည်၊ သမ္မတိ- နေ၏။

တဿ- ထို 'အယံ' စသော ဂါထာ၏၊ အတ္ထော- အနက်ကို၊ (ဧဝံ- ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော- သိအပ်၏၊) မဟာရာဇ- မြတ်သောမင်းကြီး၊ ဧကပဒိကော- တစ်ယောက် သွားလောက်ရုံမျှသာဖြစ်သော၊ အယံ ဇင်္ဃမဂ္ဂေါ- ဤခြေဖြင့်သွား အပ်သော လမ်းသည်၊ (အတ္ထိ- ရှိ၏၊) ဣမိနာ- ဤလမ်းဖြင့်၊ ဂစ္ဆထ- သွားကြကုန်လော့၊ ယေန- ဒိသာဘာဂေန- အကြင်အရပ်အဖို့ဖြင့်၊ မေဃဝဏ္ဏံ- မိုးတိမ်အဆင်းရှိသော၊ သုပုပ္ဖိတကောဝိဠာရသဉ္ဆန္နံ- ကောင်းစွာပွင့်သော ပင်လယ်ကသစ်ပန်းတို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းသော၊ ဧတံ ဝနံ- ဤတောအုပ်သည်၊ ဒိဿတိ- ထင်၏၊ ဧတ္ထ- ဤတောအုပ်၌၊ မမ- ငါ၏၊ ကောသိယ ဂေါတ္တော- ကောသိယ အနွယ်ဖြစ်သော၊ ပိတာ- အဖသည်၊ ဝသတိ- နေ၏၊ သော အဿမော- ထိုသင်္ခမ်းကျောင်းသည်၊ ဧတဿ- ထို ကောသိယအနွယ်ဖြစ်သော အဖ၏၊ (အဿမော- သင်္ခမ်းကျောင်းတည်း၊) ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

"ဣဒံ ဝတွာန ပက္ကာမိ ။ပ။ သဒ္ဒါရမ္မိ ဥပါဝိသိ"တိ- "ဣဒံ ဝတွာန ပက္ကာမိ ။ပ။ သဒ္ဒါရမ္မိ ဥပါဝိသိ"ဟူကုန်သော၊ ဣမာ- ဤဂါထာတို့သည်၊ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓဂါထာ- ဘုရားဖြစ်ပြီး၍ဟောကြားတော်မူအပ်သော ဂါထာတို့တည်း။

၁၁၂။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ မဟာဣသိ- ရသေ့မြတ်သည်၊ ဝေဟာသေ- ဝေဟာသဟု ဆိုအပ်သော၊ အန္တလိက္ခသ္မိံ- ကောင်းကင်၌၊ ဌတွာ- ရပ်၍၊ ခတ္တိယေ- မင်းတို့ကို၊ အနုသာသိတွာန- ဆုံးမပြီး၍၊ ဣဒံ ဝစနံ- ဤစကားကို၊ ဝတွာ- ဆိုပြီး၍၊ တရမာနော- အဆောတလျင်၊ ပက္ကာမိ- သွားလေပြီ။

၁၁၃။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ မဟာဣသိ- ရသေ့မြတ်သည်၊ အဿမံ- သင်္ခမ်းကျောင်းကို၊ ပရိမဇ္ဇိတွာ- တံမြက်လှည်းပြီး၍၊ အာသနံ- ခမည်းတော် ရသေ့ကြီးနေရာကို၊ ပညာပေတွာန- ခင်းပြီး၍၊ ပဏ္ဏသာလံ- သစ်ရွက်မိုးသော ကျောင်းတွင်းသို့ ပဝိသိတွာ- ဝင်လေ၍၊ ပိတရံ- အဖရသေ့ကြီးကို၊ ပတိဗောဓယိ- ကြို၍ သိစေပြီ။

၁၁၄။ မဟာက္ကသေ- ဖခင်ရသေ့ကြီး၊ အဘိဇာတာ- မြတ်သောအမျိုး၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ယသဿိနော- မြတ်သော အခြံအရံရှိကုန်သော၊ ဣမေ ရာဇာနော- ဤ တစ်ရာ့တစ်ပါးသော မင်းတို့သည်။ အာယန္တိ- လာကုန်၏၊ တွံ- ဖခင်ရသေ့မြတ်သည်၊ အဿမာ- သင်္ခမ်းကျောင်းမှ၊ နိက္ခမိတွာန- ထွက်လတ်၍၊ နိသီဒ- နေတော်မူပါလော့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ပတိဗောဓယိ- သိစေပြီ။

၁၁၅။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ တဿ- ထိုသားတော် သောဏပညာရှိ၏၊ တံ ဝစနံ- ထိုစကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ မဟာက္ကသိ- ခမည်းတော်ရသေ့ကြီးသည်၊ တရမာနော- အဆောတလျင်၊ အဿမာ- သင်္ခမ်းကျောင်းတွင်းမှ၊ နိက္ခမိတွာန- ထွက်လတ်၍၊ သဒ္ဒါရမို- မိမိကျောင်းတံခါးဝ၌၊ ဥပါဝိသိ- မြင့်သောနေရာ၌ နေပြီ။

[နှာ-၃၄၁] တတ္ထ- ထို 'က္ကဒံ ဝတ္ထာန' စသော ဂါထာတို့၌၊ ပက္ကာမီတိ- ပက္ကာမိ ဟူသည် ကား၊ အနောတတ္တံ- အနောတတ်အိုင်သို့ အဂမာသိ- သွားခဲ့ပြီ။ အဿမံ ပရိမဇ္ဇိတွာတိ- အဿမံ ပရိမဇ္ဇိတွာ ဟူသည်ကား၊ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ သောက္ကသိ- ထိုရသေ့သည်၊ ဝေဂေန- လျင်စွာဖြင့်၊ အနောတတ္တံ- အနောတတ်အိုင်သို့ ဂန္တွာ- သွား၍၊ ပါနီယံ- သောက်ရေကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ တေသု ရာဇူသု- ထိုမင်းတို့သည်၊ အဿမံ- သင်္ခမ်းကျောင်းသို့၊ အသမ္ပတ္တေသုယေဝ- မရောက်မီ ကုန်သာလျှင်၊ အာဂန္တွာ- ပြန်လာ၍၊ ပါနီယဃဋေ- သောက်ရေအိုးတို့ကို၊ ပါနီယမာဠကေ- သောက်ရေအိုးစင်၌၊ ဌပေတွာ- ထား၍၊ "မဟာဇနော- လူ အပေါင်းသည်၊ ပိဝိဿတိ- သောက်လတ့်၊" ဣတိ- ဤသို့၊ ဝနကုသုမေဟိ- တောပန်းတို့ဖြင့်၊ ဝါသေတွာ- အနံ့ထုံ၍၊ သမ္မဇ္ဇနိံ- တံမြက်စည်းကို၊ အာဒါယ- ယူ၍၊ အဿမံ- သင်္ခမ်းကျောင်းကို၊ သမ္မဇ္ဇိတွာ- တံမြက်လှည်း၍၊ ပဏ္ဏသာလဒွါရေ- သစ်ရွက်မိုးကျောင်း၏ တံခါးဝ၌၊ ပိတု- အဖ၏၊ အာသနံ- နေရာကို၊ ပညာပေတွာ- ခင်းထား၍၊ ပဝိသိတွာ- သစ်ရွက်မိုးကျောင်းသို့ဝင်၍၊ ပိတရံ- ခမည်းတော်ကို၊ ဇာနာပေသိ- သိစေပြီ။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ ဥပါဝိသီတိ- ဥပါဝိသိဟူသည်ကား၊ ဥစ္စာသနေ- မြင့်သောနေရာ ၌၊ နိသီဒိ- နေခဲ့ပြီ။

ဖခင်ရသေ့ကြီးနှင့် တွေ့ကြုံပြီ

ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားလောင်း သောဏရသေ့၏၊ မာတာ ပန- မယ်တော်သည်ကား၊ တဿ- ထိုရသေ့ကြီး၏၊ ပစ္ဆတော- နောက်မှ၊ နိစဋ္ဌာနေ- နိမ့်သော အရပ်၌၊ ဧကမန္တံ- တင့်အပ်လျောက်ပတ်စွာ၊ နိသီဒိ- ထိုင်နေပြီ၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားလောင်း သောဏရသေ့သည်၊ နီစာသနေ- နိမ့်သော နေရာ၌၊ နိသီဒိ- ထိုင်နေပြီ၊ နန္ဒပဏ္ဍိတောပိ- ညီတော်နန္ဒပညာရှိရသေ့သည်လည်း၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားလောင်း နောင်တော်သောဏရသေ့၏၊ အနောတတ္တတော- အနဝတတ်အိုင်မှ၊ ပါနီယံ- ရေကို၊ အာဒါယ- ခပ်ယူ၍၊ အဿမံ- တောကျောင်းသို့ အာဂတကာလေ- လာသောအခါ၌၊ ရညော- မနောဇာမင်း၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့ အာဂန္ဓာ- လာ၍၊ အဿမဿ- တောကျောင်း၏၊ အဝိဒူရေ- မနီးမဝေးသော အရပ်၌၊ ခန္ဓာဝါရံ- သစ်တပ်မြို့ကို၊ နိဝါသေသိ- တည်ပြီ၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ ရာဇာ- မနောဇာမင်းသည်၊ နှတွာ- ရေချိုး၍၊ သဗ္ဗာလင်္ကာရပဋိမဏ္ဍိတော- အလုံးစုံသော တန်ဆာတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သည်၊ ဧကသတရာဇပရိဝုတော- တစ်ရာ့တစ်ပါးသော မင်းအပေါင်းသည် ခြံရံအပ်သည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊) နန္ဒပဏ္ဍိတံ- နန္ဒပညာရှိရသေ့ကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ မဟန္တေန- များစွာသော၊ သိရိသောဘဂ္ဂေန- အသရေ၏ တင့်တယ်ခြင်းအစုဖြင့်၊ ဗောဓိသတ္တံ- ဘုရားလောင်း သောဏရသေ့ကို၊ ခမာပေတုံ- သည်းခံစေခြင်းငှာ၊ အဿမံ- တောကျောင်းသို့ ပါဝိသိ- ဝင်ပြီ၊ အထ- ထိုအခါ၌၊ တထာ- ထိုသို့သော အခြင်းအရာဖြင့်၊ အာဂစ္ဆန္တံ- လာသော၊ နံ- ထိုမနောဇာမင်းကို၊ ဗောဓိသတ္တဿ- ဘုရားလောင်းသောဏ ရသေ့၏၊ ပိတာ- ခမည်းတော်ရှင်ရသေ့ကြီးသည်၊ ဒိသွာ- မြင်၍၊ ဗောဓိသတ္တံ- သားတော်ဘုရားလောင်းကို၊ ပုစ္ဆိ- မေးပြီ၊ သောပိ- ထိုသားတော်ဘုရားလောင်းသည်လည်း၊ အဿ- ထိုခမည်းတော်ရှင်ရသေ့ကြီးအား၊ အာစိက္ခိ- လျှောက်ကြားပြီ၊ တမတ္ထံ- ထိုအကြောင်းကို၊ ပကာသေန္တော- ထင်ရှားပြတော်မူလိုသော၊ သတ္ထာ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ "တဥ္စ ဒိသွာန အာယန္တံ၊ (ပ) သာဂရေဿဝ ဦမိယော"တိ- "တဥ္စ ဒိသွာန အာယန္တံ၊ (ပ) သာဂရေဿဝ ဦမိယော"ဟူကုန်သော၊ (ဒွါဒသဂါထာယော- တစ်ဆယ့်နှစ်ဂါထာတို့ကို၊) အာဟ- ဟောတော်မူပြီ။

၁၁၆။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ တေဇသာ- မိမိတန်ခိုးဖြင့်၊ ဇလန္တံရိဝ- တောက်ပသကဲ့သို့သော၊ ခတျသယ်ပရိဗျူဠှ- တစ်ရာ့တစ်ပါးသော မင်းအပေါင်းတို့ ခြံရံလျက်၊ အာယန္တံ- လာလတ်သော၊ တဥ္စ- ထိုမနောဇာမင်းကို သာလျှင်၊ ဒိသွာန- မြင်လတ်၍၊ ကောသိယော- ကောသိယအနွယ်ဖြစ်သော ရှင်ရသေ့ကြီးသည်၊ ဇတံ- ဤသို့သော စကားကို၊ အဗြဝိ- ဆိုလေပြီ။

၁၁၇။ ပုတ္တ- ချစ်သားသောဏ၊ ဘေရိမုဒိင်္ဂါ စ- စည်ကြီး မုရိုးစည်တို့သည်လည်းကောင်း၊ သင်္ခါ စ- ခရုသင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပဏဝဒိန္ဒိမာ စ- ထက်စည် ပတ်သာတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပုရတော- ရှေ့မှ၊ ရထေသဘံ- ရထားစီးချင်း မင်းတကာတို့ထက် မြတ်သော မင်းကို၊ ဟာသယန္တာ- ရွှင်စေကုန် လျက်၊ ပဋိပန္နာနိ- လာလတ်ကုန်၏၊ ကဿ- အဘယ်သူ၏၊ ပုရတော- ရှေ့မှ၊ အာဂစ္ဆန္တိ- လာကြကုန်သနည်း။

၁၁၈။ တာတ- ချစ်သားသောဏ၊ ပုထုနာ- များမြတ်သော၊ ဝိဇ္ဇုဝဏ္ဏိနာ- လျှပ်စစ်နွယ်အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိသော၊ ကဥ္စနပဋ္ဋေန- ရွှေသင်းကျစ်ပြားဖြင့်၊ ပရိက္ခိတ္တော- ခြံရံအပ်သော၊ နလာတန္တော- နဖူးစွန်းသည်၊ ကဿ- အဘယ်သူ၏၊ နလာတန္တော- နဖူးစွန်းနည်း၊ ကလာပသန္နဒ္ဓေါ- ကောင်းစွာဖွဲ့အပ်သော လေးမြားတောင့်ရှိသော၊ ယုဝါ- လုလင်ပျိုသည်၊ သိရိယာ- မိမိအရေဖြင့်၊ ဇလံ ဇလန္တော- တောက်ပလျက်၊ ဧတိ- လာလတ်သည်ကား၊ ကော- အဘယ်လုလင်နည်း။

၁၁၉။ တာတ- အမောင်သောဏ၊ ဥက္ကာမုခပဟဋ္ဌံဝ- ဦးသစ်သော ရွှေကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ ခဒိရင်္ဂါရသန္နိဘံဝ- ဖုတ်အပ်သော မီးလျှံကင်းသော ရှားမီးကျိုး အဆင်းကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ အဿ- ထိုလုလင်၏၊ မုခဉ္စ- မျက်နှာသည် လည်း၊ ရုစိရာ- ပြိုးပြိုးပြက်ပြက်၊ ဘာတိ- တောက်ပ၏၊ သိရိယာ- မိမိအရေဖြင့်၊ ဇလံ ဇလန္တော- တောက်ပလျက်၊ ဧတိ- လာလတ်သည်ကား၊ ကော- အဘယ်မင်းနည်း။

၁၂၀။ တာတ- ချစ်သားသောဏ၊ အာဒိစ္စရံသာဝရဏံ- နေမင်း၏ အရောင်ကို တားဆီးနိုင်သော၊ မနောရမံ- နှလုံးမွေ့လျော်ဖွယ်သော၊ သသလာကံ- အရိုးနှင့် တကွသော၊ ပဂ္ဂဟိတံ- ကိုင်စွဲအပ်သော၊ ဆတ္တံ- ထီးသည်၊ ကဿ- အဘယ်မည်သော မင်း၏၊ ဆတ္တံ- ထီးနည်း၊ သိရိယာ- မိမိအရေဖြင့်၊ ဇလံ ဇလန္တော- တောက်ပလျက်၊ ဧတိ- လာလတ်သည်ကား၊ ကော- အဘယ်မင်းနည်း။

၁၂၁။ တာတ သောဏ- ချစ်သားသောဏ၊ ဥတ္တမံ- မြတ်သော၊ ဝါလဗီဇနိံ- သားမြီးယပ်ကို၊ အာဒါယ- ကိုင်၍၊ ဟတ္ထိက္ခန္ဓေန- ဆင်ကျောက်ကုန်း၌ စီးလျက်၊ အာယတော- လာလတ်သော၊ ဝရပုညဿ- မြတ်သောဘုန်းရှိသော၊ ကဿ- အဘယ်မည်သော မင်း၏၊ အင်္ဂံ- ကိုယ်ကို၊ ပရိဂ္ဂယှ- ဝန်းရံ၍၊ စရန္တိ- လှည့်လည်နေကြသနည်း။

[နှာ-၃၄၂] ၁၂၂။ တာတ- ချစ်သားသောဏ၊ သေတာနိ- ဖြူကုန်သော၊ ဆတ္တာနိ- ထီးတို့သည်၊ ကဿ- အဘယ်သူ၏၊ ဆတ္တာနိ- ထီးတို့နည်း၊ ဝမ္မိတာ- ချပ်မိန်ညိုဝတ်ကုန်သော၊ အာဇာနီယာ စ- အာဇာနည်မြင်းတို့သည်လည်း၊ သမန္တာ- ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ ပရိကီရေန္တိ- ခြံရံကုန်၏၊ သိရိယာ- မိမိအရေဖြင့်၊ ဇလံ ဇလန္တော- တောက်ပလျက်၊ ဧတိ- လာလတ်သည်ကား၊ ကော- အဘယ်မင်းနည်း။

၁၂၃။ တာတ- ချစ်သားသောဏ၊ ယသဿိနော- များသော အခြံအရံ ရှိကုန်သော၊ ဧကသတံခတျာ- တစ်ရာ့တစ်ယောက်သော မင်းတို့သည်၊ အနုယန္တာ- အစဉ်လိုက်ကုန်သည်၊ ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏။ ကဿ- အဘယ်သူ၏၊ သမန္တာ- ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ အနု ပရိယန္တိ- ခြံရံကုန်သနည်း၊ သိရိယာ- မိမိအရေဖြင့်၊ ဇလံ ဇလန္တော- တောက်ပလျက်၊ ဧတိ- လာလတ်သည်ကား၊ ကော- အဘယ်မင်းနည်း။

၁၂၄။ တာတ- ချစ်သားသောဏ၊ စတုရင်္ဂိနီ- လေးပါးသော အင်္ဂါရှိကုန်သော၊ ဟတ္ထိအဿရထပတ္တိသေနာ စ- ဆင် မြင်း ရထား ခြေသည်ဟု ဆိုအပ်သော စစ်သည်အပေါင်းတို့သည်၊ ကဿ-

အဘယ်မင်း၏၊ သမန္တာ- ထက်ဝန်း ကျင်မှ၊ အနုပရိယန္တိ- ခြံရံကုန်သနည်း၊ သိရိယာ- မိမိအရေဖြင့်၊ ဇလံ ဇလန္တော- တောက်ပလျက်၊ ဧတိ- လာလတ်သည်ကား၊ ကော- အဘယ်မင်းနည်း။

၁၂၅။ တာတ- ချစ်သားသောဏ၊ သာဂရဿ- သမုဒ္ဒရာ၏၊ ဥမိယော ဣဝ- လှိုင်းတံပိုးတို့ကဲ့သို့၊ အက္ခောဘဏီ- အက္ခောဘဏီမည်သော၊ အပရိယန္တာ- အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိသော၊ မဟတီ- များစွာသော၊ ဧသာ သေနာ- ဤစစ်သည် အပေါင်းသည်၊ ကဿ- အဘယ်မင်း၏၊ ပိဋ္ဌိတော- နောက်မှ၊ အနုဝတ္တတိ- အစဉ်တစိုက် လိုက်သနည်း။

သောဏပညာရှိ လျှောက်ထားချက်

၁၂၆။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ တဒါ- ထိုသို့ အဘရသေ့ကြီး မေးသော အခါ၌၊ သောဏပဏ္ဍိတော- သောဏပညာရှိသည်၊ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဖြေဆိုတော်မူပြီ။ တာတ- ဖခင်သူမြတ်၊ မနောဇော- လူတို့ကို အစိုးရသော၊ ရာဇာဘိရာဇာ- မင်းတကာတို့သည် ပူဇော်ထိုက်သော မနောဇမင်းကြီးသည်၊ ဇယတံ- ရန်အပေါင်းကို အောင်မြင်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော တာဝတိံသာ နတ်တို့၏၊ ပတိ- အရှင်ဖြစ်သော၊ ဣန္ဒော ဝ- သိကြားနတ်မင်းကဲ့သို့ နန္ဒဿ- ညီနန္ဒ၏၊ အဇ္ဈာဝရံ- အခြံအရံကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဗြဟ္မစာရိနံ- မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိကုန်သော ဖခင်ရသေ့တို့၏၊ အဿမံ- သင်္ခမ်းကျောင်းသို့၊ ဧတိ- လာ၏။

၁၂၇။ တာတ- ဖခင်သူမြတ်၊ သာဂရဿ- သမုဒ္ဒရာ၏၊ ဥမိယော ဣဝ- လှိုင်းတံပိုးကဲ့သို့၊ အက္ခောဘဏီ- အက္ခောဘဏီမည်သော၊ အပရိယန္တာ- အဆုံး အပိုင်းအခြားမရှိသော၊ မဟတီ- များစွာသော၊ ဧသာ သေနာ- ဤစစ်သည် အပေါင်းသည်၊ တဿ- ထိုမနောဇမင်းမြတ်၏၊ ပိဋ္ဌိတော- နောက်မှ၊ အနုဝတ္တတိ- အစဉ်တစ်စိုက်လိုက်၍နေ၏၊ ဣတိ- ဤသို့၊ သောဏပဏ္ဍိတော- သောဏပညာ ရှိသည်၊ အာဟ- ဖြေဆိုပြီ။

တတ္ထ- ထို 'တဥ္စ ဒိသွာန' စသော ဂါထာတို့၌၊ ဇလန္တံရိဝါတိ- ဇလန္တံရိဝ ဟူသည်ကား၊ ဇလန္တံ ဝိယ- တောက်ပသကဲ့သို့။ ပဋိပန္နာနီတိ- ပဋိပန္နာနိဟူသည်

ကား၊ ဧတာနိ တူရိယာနိ- ထိုအတီးအမှုတ်တို့သည်၊ ကဿ- အဘယ်သူ၏၊ ပုရတော- ရှေ့မှ၊ အာဂစ္ဆန္တိ- လာကုန်သနည်း၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ ဟာသယန္တာတိ- ဟာသယန္တာဟူသည်ကား၊ တောသေန္တာ- နှစ်သက်စေကုန်လျက်။ ကဥ္စနပဋ္ဋေနာတိ- ကဥ္စနပဋ္ဋေနဟူသည်ကား၊ တာတ- ချစ်သား၊ ကဥ္စနမယေန- ရွှေဖြင့်ပြီးသော၊ ဝိဇ္ဇုဝဏ္ဏေန- လျှပ်စီးလျှပ်ရောင် အဆင်းရှိသော၊ ဥဏှီသပဋ္ဋေန- သင်းကျစ်ပြားဖြင့်၊ ပရိက္ခိတ္တော- ဝန်းရံအပ်သော၊ နလာဋန္တော- နဖူးစွန်းသည်၊ ကဿ- အဘယ်သူ၏၊ (နလာဋန္တော- နဖူးစွန်းနည်း၊) ဣတိ- ဤသို့၊ ပုစ္ဆတိ- မေး၏။ ယုဝါတိ- ယုဝါဟူသည်ကား၊ တရုဏော- လုလင်ပျိုသည်။ ကလာပသန္နဒ္ဓေါတိ- ကလာပသန္နဒ္ဓေါဟူသည်ကား၊ သန္နဒ္ဓ သရတူဏီရော- ဖွဲ့ချည်ထားအပ်သောမြား, မြားကျည်တောက် ရှိသော။ ဥက္ကာမုခပဟဋ္ဌဝါတိ- ဥက္ကာမုခပဟဋ္ဌဝဟူသည်ကား၊ ကမ္မာရာနံ- ပန်းထိမ်သည် တို့၏၊ ဥဒ္ဓနေ- ရွှေရည်ကြိုရာဖိုဌ်၊ ပဟဋ္ဌ- ပွတ်တိုက်အပ်သော၊ ဝါ- ထုရိုက် အပ်သော၊[၁] သုဝဏ္ဏံ ဝိယ- ရွှေကဲ့သို့။ ခဒိရင်္ဂါရသန္နိဘာတိ- ခဒိရင်္ဂါရသန္နိဘာ ဟူသည်ကား၊ ဝိတစ္စိတခဒိရင်္ဂါရဝဏ္ဏာ- အလျှံကင်းသော မီးကျီခဲအဆင်းရှိသော။ အာဒိစ္စရံသာဝရဏန္တိ- အာဒိစ္စရံသာဝရဏံဟူသည်ကား၊ အာဒိစ္စရံသိနံ- နေမင်း၏ အရောင်တို့ကို၊ အာဝရဏံ- တားဆီးနိုင်သော။ အင်္ဂ ပရိဂ္ဂယှာတိ- အင်္ဂ ပရိဂ္ဂယှ ဟူသည်ကား၊ အင်္ဂံ- ကိုယ်အင်္ဂါကို၊ ပရိဂ္ဂဟေတွာ- သိမ်းပိုက်၍၊ သရီရံ- ကိုယ်ခန္ဓာကို၊ ပရိက္ခိပိတွာ- ဝန်းရံ၍၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ ဝါလဗီဇနိမုတ္တမန္တိ- ဝါလဗီဇနိမုတ္တမံဟူသည်ကား၊ ဥတ္တမံ- မြတ်သော၊ ဝါလဗီဇနိံ- သားမြီးယပ်ကို။ စရန္တီတိ- စရန္တိဟူသည်ကား၊ သဥ္စရန္တိ- လာကုန်၏။ ဆတ္တာနီတိ- ဆတ္တာနိ ဟူသည်ကား၊ အာဇာနီယပိဋ္ဌေ- အာဇာနည် မြင်းကျောက်ကုန်း၌၊ နိသိန္နာနံ- ထိုင်နေ ကုန်သော သူတို့၏၊ ဓာရိတဆတ္တာနိ- ဆောင်းမိုးအပ်သော ထီးတို့သည်။

၁။ ပဟဋ္ဌ- မိုးထိမှု၌ ဦးသစ်သောဟု အနက်ပေး၏၊ သက္ကတ-၌ ပြ-ရှေ့ရှိသော ghsa- - ဓာတ် ပါဠိ၌ ဃသ-ဓာတ် ပွတ်တိုက်ခြင်း၊ ထုရိုက်ခြင်းအနက်ဟော တ-ပစ္စည်းဖြင့် ရုပ်ပြီး၏၊ ပကတိရွှေ၌ကပ်နေသော အညစ်အကြေးများ ပျောက်ကင်းအောင် အပူပေးပြီး ထုရိုက်ပွတ်ခြင်းကို ယခုခေတ်၌ ရွှေသန့်စင်သည်ဟုခေါ်၏။

ပရိကိရေန္တီတိ- ပရိကိရေန္တိ ဟူသည်ကား၊ တဿ- ထိုမင်း၏၊ သမန္တာ- ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ သဗ္ဗဒိသာဘာဂေသု- အလုံးစုံသော အရပ်မျက်နှာအဖို့တို့၌၊ ပရိကိရယန္တိ- ဖြန့်ကြက်၍ ထားကုန်၏။ စတုရင်္ဂိနီတိ- စတုရင်္ဂိနီဟူသည်ကား၊ ဟတ္ထိအာဒီဟိ- ဆင်အစရှိကုန်သော၊ စတူဟိ- လေးပါး ကုန်သော၊ ဧတေဟိ အင်္ဂေဟိ- ထိုစစ်အင်္ဂါတို့နှင့်၊ သမန္နာဂတာ- ပြည့်စုံသော။ အက္ခောဘဏီတိ- အက္ခောဘဏီဟူသည်ကား၊ ခေါဘေတုံ- တုန်လှုပ်စေခြင်းငှါ၊ န သက္ကာ- မတတ်ကောင်း။ သာဂရဿေဝါတိ- သာဂရဿေဝဟူသည်ကား၊ သာဂရဿ- သမုဒ္ဒရာ၏၊ ဥမိယော ဝိယ- လှိုင်းတံပိုးကဲ့သို့၊ အပရိယန္တာ- အဆုံး အပိုင်းအခြား မရှိသော။ ရာဇာဘိရာဇာတိ- ရာဇာဘိရာဇာ ဟူသည်ကား၊ ဧကေသတရာဇူနံ- တစ်ရာ့ တစ်ပါးသော မင်းတို့သည်၊ ပူဇိတော- ပူဇော်အပ်သော၊ ဝါ- တစ်နည်းကား၊ တေသံ- ထိုတစ်ရာ့တစ်ပါးသော မင်းတို့ထက်၊ အဓိကော- လွန်မြတ်သော၊ ရာဇာ- မင်းတည်း။ က္ကတိ- ထို့ကြောင့်၊ ရာဇာဘိရာဇာ- ရာဇာဘိ ရာဇာမည်၏။ ဇယတံ ပတီတိ- ဇယတံ ပတိဟူသည်ကား၊ ဇယပ္ပတ္တာနံ- အောင်ခြင်းသို့ ရောက်ကုန်သော၊ တာဝတိံသာနံ- တာဝတိံသာနတ်တို့၏၊ ဇေဋ္ဌကော- အကြီးအကဲသည်။ အဗ္ဘာဝရန္တိ- အဗ္ဘာဝရံဟူသည်ကား၊[1] မမံ- ငါ့ကို၊ ခမာပနတ္ထာယ- သည်းခံစိမ့်သောငှါ၊ နန္ဒဿ- ညီနန္ဒ၏၊ ပရိသဘာဝံ- ပရိသတ်အဖြစ်သို့၊ ဥပဂန္တာ- ကပ်ရောက်၍၊ ဧတိ- လာ၏။

မင်းတစ်ရာ့တစ်ပါးတို့ ကန်တော့ပြီ

[နှာ-၃၄၃] (တေဟိ- ထိုတစ်ရာ့တစ်ပါးသော မင်းတို့သည်၊ ဥပဂန္တွာ- ဆည်းကပ်ခစားခြင်းငှာ၊ ကာရဏံ- ရောက်လာသော အကြောင်းကို၊) သတ္ထာ- ပြတော်မူလိုသော မြတ်စွာဘုရားသည်၊ "အနုလိတ္တာ စန္ဒနေန၊ (ပ) က္လသိနံ အဗ္ဘုပါဂမုံ"န္တိ- "အနုလိတ္တာ စန္ဒနေန၊ (ပ) က္လသိနံ အဗ္ဘုပါဂမုံ"ဟူသော၊ (က္လမံ ဂါထံ- ဤဂါထာကို၊) အာဟ- ဟောတော်မူပြီ။

၁။ အဗ္ဘာဝရံ- မိုးထိမူ၌ အဗ္ဘာဝရံ-နေရာ၌ အဗ္ဘာစရံ-ဟုပါဌ်များ၍နေ၏၊ ထို့ကြောင့် လွန်ကျူးသောအပြစ်ကို-ဟုအနက်ပေးမှား၍ နေသည်၊ အဗ္ဘာဝရ-သဒ္ဒါ အခြံအရံ ပရိသတ်ကိုဟော၏။

၁၂၈။ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ စန္ဒနေန- ကောင်းသော အနံ့ရှိသော စန္ဒကူးနံ့သာဖြင့်၊ အနုလိတ္တာ- လိမ်းကျံကုန်ပြီး၍၊ ကာသိကုတ္တမဓာရိနော- ကာသိကရာဇ်တိုင်း၌ဖြစ်သော မြတ်သောပုဆိုးတို့ကို ဝတ်ကုန်ပြီးသော၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံသော တစ်ရာ့တစ်ပါးသော မင်းတို့သည်။ ပဥ္စလိကာ- လက်အုပ်ချီကုန်သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်ကုန်၍၊ ဣသိနံ- ရသေ့တို့၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ အဈူပါဂမုံ- ရိုသေစွာ ဆည်းကပ်လာကုန်ပြီ။

တတ္ထ- ထို 'အနုလိတ္တာ' စသော ဂါထာ၌၊ ဣသီနံ အဈူပါဂမုန္တိ- ဣသီနံ အဈူပါဂမုံ ဟူသည်ကား၊ ဘိက္ခဝေ- ရဟန်းတို့၊ သဗ္ဗေပိ- အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ သုရဘိစန္ဒနေန- မွှေးကြိုင်သော စန္ဒကူးနံ့သာဖြင့်၊ အနုလိတ္တာ- လိမ်းကျံအပ်ကုန်သော၊ ဥတ္တမကာသိကဝတ္ထဓာရိနော- မြတ်သော ကာသိတိုင်းဖြစ်အဝတ်တို့ကို ဝတ်ဆင်ထားကုန်သော၊ တေ ရာဇာနော- ထိုမင်းတို့သည်၊ သိရသိ- ဦးခေါင်း၌၊ ပတိဋ္ဌာပိတအဥ္စလီ- ထားအပ်သော လက်အုပ်ရှိကုန်သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ဣသီနံ- ရသေ့တို့၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့ ဥပဂတာ- ကပ်ရောက် ကြကုန်သည်။

တတော- ထို ဆည်းကပ်ပြီးသော နောက်မှ၊ မနောဇော ရာဇာ- မနောဇ မင်းကြီးသည်၊ တံ- ထိုသောဏရှင်ရသေ့ကို၊ ဝန္ဒိတွာ- ရှိခိုး၍၊ ဧကမန္တံ- သင့်တင့် လျောက်ပတ်သော အရပ်၌၊ နိသိန္နော- ထိုင်နေလျက်၊ ပဋိသန္ထာရံ- နွေးထွေး ပျူငှာခြင်းကို၊ ကရောန္တော- ပြုလိုသည်ဖြစ်၍၊ "ကစ္စိ နု ဘောတော ကုသလံ၊ (ပ) ကစ္စိ ဟိံသာ န ဝိဇ္ဇတိ"တိ- "ကစ္စိ နု ဘောတော ကုသလံ၊ (ပ) ကစ္စိ ဟိံသာ န ဝိဇ္ဇတိ"ဟူသော၊ ဂါထာဒွယံ- ဂါထာနှစ်ခုတို့၏ အပေါင်းကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၁၂၉။ ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ ကစ္စိ- အသို့နည်း၊ ဘောတော- အရှင်ဘုရားအား၊ ကုသလံ နု- အပြစ်ကင်းပါ၏လော၊ ကစ္စိ- အသို့နည်း၊ ဘောတော- အရှင်ဘုရားအား၊ အနာမယံ- အနာကင်းပါ၏လော၊ ကစ္စိ- အသို့နည်း၊ ဥဉ္ဆေန- သပိတ်လက်စွဲ၍ ဆွမ်းခံသဖြင့်၊ ယာပေထ- မျှပါကုန်၏လော၊ ကစ္စိ- အသို့နည်း၊ မူလဖလာ- တောသစ်မြစ်သစ်သီးတို့သည်၊ ဗဟူ- များပါကုန်၏လော။

၁၃၀။ ကစ္စိ- အသို့နည်း၊ ဝါဋ္ဋမိဂါကိဏ္ဏေ- သားရဲတို့ဖြင့် ပြွမ်းသော၊ ဝနေ- တော၌၊ သရီသပါစ- မြွေ ကင်း သန်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဒံသာ မကသာ စ- မှက် ခြင်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အပ္ပမေဝ- နည်းပါ၏လော၊ ကစ္စိ- အသို့နည်း၊ ဟိံသာ- ညှဉ်းဆဲခြင်းသည်၊ န ဝိဇ္ဇတိ- မရှိ ကင်းပါ၏လော။

တတော- ထိုမှ၊ ပရံ- နောက်၌၊ ဥဘိန္နံ- နှစ်ပါးကုန်သော၊ တေသံ- ထိုသောဏ ရှင်ရသေ့နှင့် မနောဇာမင်းတို့၏၊ ဝစနပဋိဝစနဝသေန- စကားဆို ခြင်း, စကားတုံ့ဆိုခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် (ပျူငှာလောကဝတ်ကို ပြုတော်မူလိုသည်၏ အစွမ်းဖြင့်)၊ "ကုသလဉ္စေဝ နော ရာဇ (ပ) နန္ဒဿ ပရိသာယ စာ"တိ- "ကုသလဉ္စေဝ နော ရာဇ (ပ) နန္ဒဿ ပရိသာယစ"ဟူကုန်သော၊ ကထိတဂါထာ- ပြောဆို အပ်ကုန်သော ရှစ်ဂါထာတို့သည်၊ ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏။

၁၃၁။ ရာဇ- မင်းမြတ်၊ နော- ငါတို့အား၊ ကုသလဉ္စေဝ- အပြစ်မရှိ သည်သာလျှင်တည်း။ ရာဇ- မင်းမြတ်၊ အထော- ထိုမှတစ်ပါး၊ အနာမယံ- အနာကင်းသည်သာလျှင်တည်း၊ အထော- ထိုမှတစ်ပါး၊ ဥဉ္ဆေန- သပိတ်လက်စွဲ ၍ ဆွမ်းခံခြင်းဖြင့်၊ ယာပေမ- မျှတလောက်ပါကုန်၏၊ အထော- ထိုမှတစ်ပါး၊ မူလဖလာ- တောသစ်မြစ် သစ်သီးတို့သည်၊ ဗဟူ- များပါပေကုန်၏။

၁၃၂။ အထော- ထိုမှတစ်ပါး၊ ဝါဋ္ဋမိဂါကိဏ္ဏေ- သားရဲတို့ဖြင့် ပြွမ်းသော၊ ဝနေ- တော၌၊ သရီသပါ စ- မြွေ ကင်း သန်းတို့သည် လည်းကောင်း၊ ဒံသာမကသာ စ- မှက် ခြင်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အပ္ပမေဝ- နည်းကုန် သလျှင်ကတည်း၊ မယှံ- ငါအား၊ ဟိံသာ- ညှဉ်းဆဲ ခြင်းသည်၊ န ဝိဇ္ဇတိ- မရှိပေ။

၁၃၃။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဣဓ အဿမေ- ဤကျောင်း၌၊ သမ္ဗတံ- နေကုန်သော ငါတို့အား၊ ဝဿပူဂါနိ- နှစ်အပေါင်းတို့သည်၊ ဗဟူနိ- များကုန်ပြီ၊ ဥပ္ပန္နံ- ဖြစ်သော၊ အာဗာဓံ- ဖျားနာခြင်းကိုလည်းကောင်း၊

အမနောရမံ- စိတ်နှလုံး မမွေ့လျော်ခြင်း (မနှစ်သက်ဖွယ်) ကိုလည်းကောင်း၊ နာဘိဇာနာမိ- မသိစဘူး။

၁၃၄။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တေ- သင်မင်းမြတ်၏၊ အာဂတံ- လာခြင်းသည်၊ သွာဂတံ= သု အာဂတံ- ကောင်းသော လာခြင်းတည်း။ အထော- ထိုမှ တစ်ပါး၊ တေ- သင်မင်းမြတ်၏၊ အာဂတံ- လာခြင်းသည်၊ အဒုရာဂတံ- အပြစ် မရှိသော လာခြင်းတည်း။ ဣဿရော-လူတို့ကို အစိုးရသော မင်းမြတ်သည်၊ အနုပ္ပတ္တော- ရောက်လာတော်မူပေသည်၊ အသိ- ဖြစ်၏၊ ဣဓ- ဤအရပ်၌၊ ယံ- အကြင်အလိုသည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏၊ တံ- ထိုအလိုကို၊ ပဝေဒယ- ကြားတော်မူလော့။

၁၃၅။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ တိန္ဒုကာနိ စ- တည်သီးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပိယာလာနိ စ- လွန်သီးတို့သည်လည်းကောင်း၊ မဓုကေ စ- သစ်မည်စည်သီး ထောက်ရွာသီးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ကာသုမာရိယော စ- သရက်ဖြူသီးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဧတာနိ ဖလာနိ- ထိုအသီးတို့သည်၊ ခုဒ္ဒကပ္ပါနိ- ပျားမွဲ ပျားလေးရည် အရသာ ရှိကုန်၏။ ရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဝရံ ဝရံ- ချိုနိုးရာရာကို၊ ဘုဉ္ဇ- စားတော်မူလော့။

၁၃၆။ မဟာရာဇ- မင်းမြတ်၊ ဣဒံပိ ပါနီယံ- ဤသောက်ရေသည်လည်း၊ သီတံ- အေးမြ၏။ ဂိရိဂဗ္ဘရာ- အနဝတတ်အိုင်မှ၊ အာဘတံ- ဆောင်အပ်၏။ တ္ဝံ- သင်မင်းမြတ်သည်၊ သစေ အဘိကင်္ခသိ- အကယ်၍ အလိုရှိအံ့၊ တတော- ထိုရေအိုးစင်မှ၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ ပိဝ- သောက်တော်မူလော့။

၁၃၇။ ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ ယံ- အကြင်အရာကို၊ ဒိန္နံ- ပေးတော်မူအပ်၏၊ တံ- ထိုအရာကို၊ အမှေဟိ- အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ- ခံအပ်ပါ၏။ သဗ္ဗဿ- အလုံးစုံအား၊ အဂ္ဃိယံ- ပန်ခြင်းကို၊ ကတံ- ပြုအပ်သည်မည်၏။ နန္ဒဿာပိ- နန္ဒပညာရှိအားလည်း၊ နိသာမေထ- သည်းခံတော်မူပါကုန်။ သော- ထိုနန္ဒပညာရှိသည်။ ဝစနံ- စကားကို၊ ပဝက္ခတိ- ကြားလျှောက်ပါလတ္တံ့။

၁၃၈။ ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ မယံ- အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ နန္ဒသာ- နန္ဒပညာရှိ၏၊ အဇ္ဈာဝရာ- အခြံအရံတို့သည်၊ အမှ- ဖြစ်ပါကုန်၏၊ ဘောတော- အရှင်ဘုရား၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့၊ အာဂတာ- ရောက်လာကုန်၏၊ နန္ဒသ စ- နန္ဒပညာရှိ၏လည်းကောင်း၊ ပရိသာယ စ- ပရိသတ်၏လည်းကောင်း၊ ဝစနံ- စကားကို၊ ဘဝံ- အရှင်ဘုရားသည်၊ သုဏာတု- နာတော်မူလော့။

ဣမာ- ဤဂါထာတို့သည်၊ ယေဘုယျေန- များသောအားဖြင့်၊ ပါကဋသမ္ဗန္ဓာ ယေဝ- ပေါ်လွင်ထင်ရှားသော ပုဒ်စပ်ခြင်းရှိကုန်သည်သာ။ ပန- ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့၊ ဧတ္ထ- ဤဂါထာတို့၌၊ ယံ ပဒံ- အကြင်ပုဒ်သည်၊ အပါကဋံ- မပေါ်လွင် မထင်ရှားသော အနက်နှင့် ယှဉ်စပ်ခြင်းရှိ၏၊ တဒေဝ- ထိုပုဒ်ကိုသာလျှင်၊ ဝဏ္ဏာမ- ဖွင့်ဆိုကုန်အံ့။ ပဝေဒယာတိ- ပဝေဒယဟူသည်ကား၊ ဣမသ္မိံ ဌာနေ- ဤအရပ်၌၊ တဝ- သင်၏၊ အဘိရုစိတံ- နှစ်သက်အပ်သော၊ ယံ- အကြင်အရာသည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏၊ တံ- ထိုအရာကို၊ နော- ငါတို့အား၊ ကထေဟိ- ပြောပါလော့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒတိ- ဆို၏။ ခုဒ္ဒကပ္ပါနီတိ- ခုဒ္ဒကပ္ပါနိဟူသည်ကား၊[1] တောနိ နာနာရုက္ခဖလာနိ- ဤအမျိုးမျိုးသောသစ်ပင်တို့မှသီးသော သစ်သီးတို့သည်၊ ခုဒ္ဒကမဓုပဋိဘာဂါနိ- ပျားငယ်၏အရသာနှင့် တူကုန်သော၊ မဓုရာနိ- ချိုမြိန်သော အရသာရှိကုန်၏။ ဝရံ ဝရန္တိ- ဝရံ ဝရံဟူသည်ကား၊ ဣတော- ဤသစ်သီးကြီးငယ်မှ၊ ဥတ္တမုတ္တမံ- ကောင်းနိုး ရာရာကို၊ ဂဟေတွာ- ယူ၍၊ ဘုဥ္ဇ- သုံးဆောင်ပါလော့။ ဂိရိဂဗ္ဘရာတိ- ဂိရိဂဗ္ဘရာ ဟူသည်ကား၊ အနောတတ္တတော- အနောတတ်အိုင်မှ။ သဗ္ဗသ အဂ္ဃိယန္တိ- သဗ္ဗသ အဂ္ဃိယံ ဟူသည်ကား၊[2] ယေန- အကြင်အရာဖြင့်၊ မယံ- ငါတို့ကို၊ အာပုစ္ဆိတာ-

---

၁။ ခုဒ္ဒကပ္ပ- ခုဒ္ဒ-သဒ္ဒါ ပျားငယ်၊ ယင်ပျားကို ဟော၏။ ကပ္ပ-သဒ္ဒါ အတူဟူသော အနက်ကို ဟော၏။ ယင်ပျားအရသာနှင့်တူသော ဟူ၏။ ပျားငယ်ကို ပျားမွဲဟုလည်း ခေါ်၏။

၂။ အဂ္ဃိယံ- အဂ္ဃ-ဓာတ် ပူဇာယံ၊ အ-ပစ္စည်းဆက်၊ အဂ္ဃ-ပုဒ်သည် ဧည့်သည်တို့အား ပေးလှူပူဇော်အပ်သော ပစ္စည်းဝတ္ထုကို ဟော၏။ ဣ-သရခံ၍ ယ-ပစ္စည်းထပ်ဆက်၊ အဂ္ဃိယ-ဧည့်သည်တို့အား ပေးအပ်သော ပစ္စည်းဝတ္ထုတို့ကိုလည်းကောင်း ဧည့်သည်အား 'စားပါ သောက်ပါ နေထိုင်ပါ' စသည်ဖြင့် ပန်ကြားခြင်းကို လည်းကောင်း ဟော၏။

ပန်ကြားအပ်ပြီ၊ တံ- ထိုအရာကို၊ အမှေဟိ- ငါတို့သည်၊ ပဋိဂ္ဂဟိတံ နာမ- ခံယူအပ်ပြီးသည် မည်၏၊ တုမှေဟိ စ- သင်တို့သည်လည်း၊ ဒိန္နမေဝ နာမ- ပေးအပ်ပြီးသည်သာ မည်၏၊ ဧတ္တာဝတာ- ဤမျှဖြင့်၊ သဗ္ဗဿ- အလုံးစုံသော၊ ဣမဿ ဇနဿ- ဤလူအပေါင်းကို၊ အဂ္ဂိယံ- ပန်ကြားခြင်းကို၊ တုမှေဟိ- သင်တို့သည်၊ ကတံ- ပြုအပ်ပါပြီ။ နန္ဒဿာပီတိ- နန္ဒဿာပိ ဟူသည်ကား၊ တာဝ- ရှေးဦးစွာ၊ အမှာကံ- ငါတို့အတွက်၊ သဗ္ဗံ- အလုံးစုံကို၊ ကတံ- ပြုအပ်ပြီးပါပြီ။ ပန- ဆက်၍ ဆိုဦးအံ့၊ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ နန္ဒပဏ္ဍိတော- နန္ဒပညာရှိသည်၊ ကိဉ္စိ- တစ်စုံတစ်ခုကို၊ ဝတ္တုကာမော- ပြောခြင်းငှာ အလိုရှိ၏။ တာဝ- ရှေးဦးစွာ၊ တဿပိ- ထိုနန္ဒပညာရှိ၏လည်း၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုဏာထ- နားထောင်ပါဦး။ အဇ္ဈာဝရမှာတိ- အဇ္ဈာဝရမှာ ဟူသည်ကား၊ ဟိ- အကြောင်းကား၊ မယံ- ငါတို့သည်၊ အညေန- တစ်ပါးသော၊ ကမ္မေန- အမှုဖြင့်၊ န အာဂတာ- လာကြသည်မဟုတ်၊ ပန- အဟုတ်သော်ကား၊ နန္ဒဿ- နန္ဒပညာရှိ၏၊ ပရိသာ- အခြံအရံတို့သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ တုမှာကံ- သင်တို့ကို၊ ခမာပနတ္ထာယ- သည်းခံစိမ့်သောငှါ၊ အာဂတာ- လာပါ ကုန်၏၊ ဣတိ- ဤသို့ ဝဒတိ- ဆို၏။ ဘဝန္တိ- ဘဝံဟူသည်ကား၊ ဘဝံ သောဏ ပဏ္ဍိတော- အရှင်သောဏပညာရှိသည်၊ သုဏာတု- နားထောင်ပါလော့။

နန္ဒရသေ့ တောင်းပန်ခြင်း

[နှာ-၃၄၄] ဧဝံ- ဤသို့၊ ဝုတ္တေ- မနောဇာမင်းသည် တောင်းပန်အပ်ပြီးသည်ရှိသော်၊ နန္ဒပဏ္ဍိတော- နန္ဒပညာရှိရသေ့သည်၊ အာသနာ- နေရာမှ၊ ပဋ္ဌာယ- ထ၍၊ မာတာပိတရော စ- မယ်တော်ခမည်းတော်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ဘာတရဉ္စ- နောင်တော် သောဏရသေ့ကိုလည်းကောင်း၊ ဝန္ဒိတွာ- ရှိခိုး၍၊ သကပရိသာယ- မိမိပရိသတ်နှင့်၊ သဒ္ဓိံ- တကွ၊ သလ္လပန္တော- စကားပြောလိုသည်ဖြစ်၍၊ "ပရောသတံ ဇာနပဒါ၊ (ပ) အရိယမဂ္ဂါဝရော နရော"တိ- "ပရောသတံ ဇာနပဒါ၊ (ပ) အရိယမဂ္ဂါဝရော နရော" ဟူကုန်သော၊ (ဣမာ သတ္တ ဂါထာ- ဤခုနစ်ဂါထာတို့ကို) အာဟ- ဆိုပြီ။

၁၃၉။ ပရောသတံ- တစ်ရာအတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ ဇာနပဒါ- ဇနပုဒ်၌
နေကုန်သော၊ မဟာသာလာ စ- ဂဟပတိမဟာသာလတို့သည်

လည်းကောင်း၊ ဗြာဟ္မဏာ စ- အထွတ်သို့ ရောက်ကုန်ပြီးသော ပုဏ္ဏားတို့သည်လည်းကောင်း၊ အဘိ ဇာတာ- မြတ်သောအမျိုး၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ယသဿိနော- များသောအခြံအရံ ရှိကုန်သော၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ ဣမေ စ ခတ္တိယာ- ဤတစ်ရာသောမင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ မနောဇော- မနောဇအမည်ရှိသော၊ ဘဝဠ ရာဇာ- အရှင် မင်းကြီးသည် လည်းကောင်း၊ မေ- ငါ၏၊ ဝစော- စကားကို၊ အနုမညန္တု- သိစေကုန် သတည်း။

၁၄၀။ သမိတာရော- အညီအညွတ်စည်းဝေးလာကုန်သော၊ ယေ စ ဒေဝါ- အကြင်နတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဣဓ အဿမေ- ဤကျောင်းဇရပ်၌၊ ဝသန္တာ- စောင့်နေကုန်သော၊ ယေ စ ယက္ခာနိ- အကြင်နတ်တို့သည် လည်းကောင်း၊ အရညေ- ဟိမဝန္တာတောအရပ်၌၊ ဝသန္တာ- နေကုန်သော၊ ယာနိ စ ဘူတဘဗျာနိ- အကြင် အသက်အရွယ်ကြီးခြင်းသို့ ရောက်ကုန်ပြီးသော နတ်, ငယ်နုသောနတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏၊ တေ ဒေဝါ- ထိုနတ်တို့ သည်၊ မမ- ငါ၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုဏန္တု- နာကြကုန်သတည်း။

၁၄၁။ ဘူတာနံ- နတ်တို့အား၊ နမော- ရှိခိုးခြင်းကို၊ ကတွာန- ပြုပြီး၍၊ ကောသိယ- ကောသိယအနွယ်ဖြစ်တော်မူသော နောင်တော်သူမြတ်၊ သုဗ္ဗတံ- ကောင်းသော အကျင့်ရှိသော၊ ဣသိံ- သီလက္ခန္ဓအစရှိသော ကျေးဇူးအပေါင်းကို ရှာမှီးလေ့ရှိသော နောင်တော်သူမြတ်ကို၊ ဝက္ခာမိ- ကြားလျှောက်ပါအံ့။ သော အဟံ- ထိုအကျွန်ုပ်ကို၊ တေ- သင်နောင်တော်သူမြတ်သည်၊ တဝ- သင်၏၊ ဒက္ခိဏာဗာဟု- ညာလက်ရုံးကဲ့သို့၊ သမ္မတော- သမုတ်အပ်ပါ၏။

၁၄၂။ ဝီရ- ကြီးသောလုံ့လရှိတော်မူသော၊ ကောသိယ- ကောသိယအနွယ်ဖြစ်သော နောင်တော်သူမြတ်၊ ပိတရဠ- အဖကိုလည်းကောင်း၊ ဇနေတ္တိဠ- အမိကိုလည်းကောင်း၊ ဘတ္တုကာမဿ- လုပ်ကျွေးလိုသည် ဖြစ်၍၊ သတော- ဖြစ်သော၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ ဣဒံ ဌာနံ- ဤအမိအဖတို့အား လုပ်ကျွေးခြင်းတည်း ဟူသော၊ ပုညံ- ကောင်းမှုကို၊ ကရောန္တံ- ပြုသော၊ မံ- အကျွန်ုပ်ကို၊ မာ ဝါရယ- မြစ်တော်မမူပါလင့်။

[နှာ-၃၄၅] ၁၄၃။ ဟိ သစ္စံ- မှန်၏၊ ဧတံ- ဤ အမိအဖတို့အား လုပ်ကျွေးခြင်းကို၊ သတ္ထာ- ဘုရားအစရှိသော သူတော်ကောင်းအပေါင်း တို့သည်၊ ဥပညာတံ- ကပ်၍သိအပ် ချီးမွမ်းအပ်၏၊ ဧတံ- ဤ အမိအဖ တို့အား လုပ်ကျွေးခြင်း တည်းဟူသော ကောင်းမှုကို၊ မမ- အကျွန်ုပ်အား၊ ဥပနိဿဇ- ပေးတော်မူ ပါလော့၊ ဥဋ္ဌာနပါရိစရိယာယ- ထကြွလုံ့လ လုပ်ကျွေးခြင်းဖြင့်၊ ဒီဃရတ္တံ- ရှည်မြင့်စွာသော နေ့ညဥ့်ပတ်လုံး၊ တယာ- သင်နောင်တော် သူမြတ်သည်၊ ကုသလံ- မိဖတို့အား လုပ်ကျွေးခြင်း တည်းဟူသော ကောင်းမှုကို၊ ကတံ- ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ ကဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ အဟံ- အကျွန်ုပ်သည်၊ မာတာ ပိတူသု- မိဘတို့၌၊ ပုညာနိ- ကောင်းမှုတို့ကို၊ ကတ္တုကာမော- ပြုလိုပါ၏၊ မမ- အကျွန်ုပ်အား၊ လောက ဒဒေါ- နတ်ရွာကို ပေးသည်၊ ဘဝ- ဖြစ်တော်မူပါလော့။

၁၄၄။ ဣသေ- သီလက္ခန္ဓအစရှိသော ကျေးဇူးအပေါင်းကို ရှာလေ့ ရှိတော်မူသော နောင်တော်သူမြတ်၊ တွံ- သင်နောင်တော်သူမြတ်သည်၊ ဓမ္မပဒံ- ကြီးသောသူတို့အား အရိုအသေပြုခြင်း၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော တရားအစုကို၊ ဇာနာသိ ယထာ- သိတော်မူသကဲ့သို့၊ တထေဝ- ထို့အတူ သာလျှင်၊ ဓမ္မေ- အမျိုးမျိုးသော တရားတို့ကို၊ ဝိဒူ- သိကုန်သော၊ မနုဇာ- တစ်ပါးသော မင်းတို့သည်၊ သန္တိ- ရှိပါကုန်၏၊ ကိန္တိ- အသို့သိကုန်သနည်း၊ ဓမ္မပဒံ- ကြီးသောသူတို့အား အရိုအသေပြုခြင်း၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော တရားစုသည်၊ သဂ္ဂဿ လောကဿ- နတ်ရွာကို ရခြင်း၏၊ မဂ္ဂေါ- အကြောင်းဟူ၍၊ ဝိဒူ- သိပါကုန်၏။

၁၄၅။ ယော နရော- အကြင်သူသည်၊ ဥဋ္ဌာနပါရိစရိယာယ- ထကြွ လုံ့လ လုပ်ကျွေးခြင်းဖြင့်၊ မာတာပိတုသုခါဝဟံ- အမိအဖတို့၏ ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်သော၊ တံ မံ- ထိုအကျွန်ုပ်ကို၊ ပုညာ- ကောင်းမှုမှ၊ နိဝါရေတိ- တားမြစ်၏။ သော နရော- ထိုသူသည်၊ အရိယမဂ္ဂါဝရော- ချစ်မြတ်နိုး အပ်သော နတ်ရွာခရီးကို ပိတ်ဆီးတတ်သော သူမည်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။

တတ္ထ- ထို 'ပရောသတံ' စသော ဂါထာတို့၌၊ **အနုမညန္တူ**တိ- အနုမညန္တု ဟူသည်ကား၊ အနုဇာနန္တု- လျော်စွာသိပါကုန်လော့၊ သာဓုကံ- ကောင်းစွာ၊ သုတွာ- ကြားနာ၍၊ ပစ္စက္ခံ- မျက်မှောက်ကို၊ ကရောန္တု- ပြုပါကုန်လော့၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ **သမိတာရောတိ**- သမိတာရော ဟူသည်ကား၊ သမာဂတာ- အတူတကွလာကုန်သော။ **အရညေ ဘူတဘဗျာနီ**တိ- အရညေ ဘူတဘဗျာနိ ဟူသည်ကား၊ အသ္မိံ ဟိမဝန္တာရညေ- ဤဟိမဝန္တာတော၌၊ ဝုဍ္ဎိမရိယာဒပ္ပတ္တာနိ- အသက်အရွယ် ကြီးရင့်ခြင်းအပိုင်းအခြားသို့ ရောက်ကုန်သော၊ ယာနိ ဘူတာနိ စေဝ- အကြင်အသက် အရွယ်ကြီးသော နတ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ တရုဏဒေဝတာနိ- နုပျိုသော နတ်ဖြစ်ကုန်သော၊ ယာနိ ဘဗျာနိ စ- အကြင် အသက်အရွယ်တိုးပွားဆဲဖြစ်သော နတ်တို့ သည်လည်းကောင်း၊[၁] (သန္တိ- ရှိကုန်၏၊) သဗ္ဗာနိ- အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တာနိပိ- ထိုနတ်တို့သည်လည်း၊ မမ- ငါ၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုဏန္တု- နာယူကြပါကုန်လော့။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ "**နမော ကတွာနာ**"တိ ဣဒံ- နမော ကတွာနဟူသော ဤစကားကို၊ သော- ထိုနန္ဒပညာရှိသည်၊ ပရိသာယ- ပရိသတ်အား၊ သညံ- အသိကို၊ ဒတွာ- ပေး၍၊ တသ္မိံ ဝနသဏ္ဍေ- ထိုတောအုပ်၌၊ နိဗ္ဗတ္တဒေဝတានံ- ဖြစ်သောနတ်တို့ကို၊ နမက္ကာရံ- ရှိခိုးခြင်းကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ အာဟ- ပြောပြီ။ တဿ- ထိုဂါထာ၏၊ အတ္ထော- အနက်ကို၊ (ဧဝံ- ဤသို့ ဝေဒိတဗ္ဗော- သိအပ်၏)။ အဋ္ဌ- ယနေ့၊ ဗဟူဟိ- များစွာကုန်သော၊ ဒေဝတာဟိ- နတ်တို့သည်၊ မမ- ငါ၏၊ ဘာတိကဿ- အစ်ကို ဖြစ်သူ၏၊ ဓမ္မကထာသဝနတ္ထံ- တရားစကားကို နာကြားရန် အလို့ငှါ၊ အာဂတာဟိ- လာရောက်ကြကုန်သည်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ- ဖြစ်သင့်၏၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဝေါ- သင် နတ်မင်းတို့ကို၊ နမက္ကာရော- ရှိခိုးပါ၏။ တုမှေပိ- သင်နတ်မင်းတို့သည်လည်း၊ မယှံ- ငါ၏၊ သဟာယာ- အပေါင်းအဖော် တို့သည်၊ ဟောထ- ဖြစ်ကြပါ ကုန်လော့၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ သော- ထိုနန္ဒပညာရှိသည်၊ ဒေဝတာနံ- နတ်တို့ကို၊ အဉ္ဇလိံ- လက်အုပ်ကို၊ ပဂ္ဂဟေတွာ- ချီ၍၊ ပရိသံ- ပရိသတ်ကို၊ ဇာနာပေတွာ- သိစေပြီး၍၊ "ဣသိံ ဝဏ္ဍာမိ"တိအာဒိံ- ဣသိံ ဝဏ္ဍာမိ ဤသို့ အစရှိသော

၁။ ဘူတာနိ-ကို ဝုဍ္ဎိမရိယာဒပ္ပတ္တာနိ-ဟု ဖွင့်သည်၊ ဘဗျာနိ-ကို တရုဏဒေဝတာနိ-ဟု ဖွင့်သည်။

စကားရပ်ကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။ တတ္ထ- ထို ဣသိ ဝဏ္ဍာမိ စသော စကားရပ်၌၊ ဣသိန္တိ- ဣသိ ဟူသည်ကား၊ သောဏ ပဏ္ဍိတံ- သောဏပညာရှိကို၊ သန္ဓာယ- ရည်ရွယ်၍၊ ဝဒတိ- ဆို၏။ သမ္မတောတိ- သမ္မတောဟူသည်ကား၊ ဘာတရော နာမ- အစ်ကိုတို့မည်ကုန်သည်၊ အင်္ဂသမာ- မိမိကိုယ်၏အစိတ်အပိုင်း နှင့် တူကုန်သည်၊ ဟောန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏၊ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ သော အဟံ- ထိုငါ့ကို၊ တေ- သင်နောင်တော်သည်၊ ဒက္ခိဏာ ဗာဟုတိ- ညာလက်ရုံးဟူ၍၊ သမ္မတော- သမုတ်အပ်ပြီ။ တေန- ထို့ကြောင့်၊ မေ- ငါ့အား၊ ခမိတုံ- သည်းခံခြင်းငှါ၊ အရဟထ- ထိုက်ပါကုန်၏၊ ဣတိ- ဤအနက်ကို၊ ဒီပေတိ- ပြ၏။

ဝီရာတိ- ဝီရဟူသည်ကား၊ ဝီရိယဝန္တ- ဝီရိယရှိသူ၊ မဟာပရက္ကမ- ကြီးသော အားထုတ်ခြင်းရှိသူ။ ပုညမိဒံ ဌာနန္တိ- ပုညမိဒံ ဌာနံဟူသည်ကား၊ ဣဒံ မာတာပိတု ဥပဋ္ဌာနံ နာမ- ဤအမိအဖကို လုပ်ကျွေးခြင်းမည်သည်၊ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကကာရဏံ- နတ်ပြည်၌ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော၊ ပုညံ- ကောင်းမှုတည်း၊ တံ- ထိုကောင်းမှုကို၊ ကရောန္တ- ပြုသော၊ မံ- ငါ့ကို၊ မာ ဝါရယ- မတားမြစ်ပါလင့်၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒတိ- ဆို၏။ သတ္တံ ဟေတန္တိ- သတ္တံ ဟေတံဟူသည်ကား၊ ဟိ- မှန်၏၊ ဧတံ မာတာပိတုဥပဋ္ဌာနံ နာမ- ဤအမိအဖတို့ကို လုပ်ကျွေးခြင်းမည်သည် ကို၊ ပဏ္ဍိတေဟိ- ပညာရှိတို့သည်၊ ဥပညာတံ- ကပ်၍သိအပ်၏၊ ဥပဂန္တာ- ကပ်၍၊ ဉာတဗ္ဗံ- သိလည်းသိအပ်၏၊ ဝဏ္ဏိတဗ္ဗံ- ချီးမွမ်းလည်းချီးမွမ်းအပ်၏။ မမေတံ ဥပနိဿဇာတိ- မမေတံ ဥပနိဿဇဟူသည်ကား၊ ဣဒံ- ဤ အမိအဖတို့အား လုပ်ကျွေးခြင်းကို၊ တွံ- သင်သည်၊ မယှံ- ငါ့အား၊ နိဿဇ- စွန့်လော့၊ ဝိဿဇ္ဇေဟိ- စွန့်လော့၊ ဒေဟိ- ပေးလော့။ ဥဋ္ဌာနပါရိစရိယာယာတိ- ဥဋ္ဌာနပါရိစရိယာယ ဟူသည်ကား၊ ဥဋ္ဌာနေန စ- နေရာမှ ထပေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပါရိစရိယာယ စ- ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ ကတန္တိ- ကတံဟူသည်ကား၊ ဒီဃရတ္တံ- ရှည်မြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး၊ တယာ- သင်သည်၊ ကုသလံ- ကုသိုလ်ကို၊ ကတံ- ပြုအပ်ပြီးပါပြီ။ ပုညာနီတိ- ပုညာနိဟူသည်ကား၊ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ အဟံ- ငါသည်၊ မာတာပိတူသု- အမိအဖတို့၌၊ ပုညာနိ- ကောင်းမှုတို့ကို၊ ကတ္တုကာမော- ပြုခြင်းငှါ အလိုရှိ၏။ မမ လောကဒဒေါတိ- မမ လောကဒဒေါ ဟူသည်ကား၊ တဿ မမ- ထိုငါ့အဖို့၊ တွံ- သင်သည်၊ သဂ္ဂလောကဒဒေါ- နတ်ပြည်လောကကို

ပေးသူသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်ပါလော့၊ ဟိ- မှန်၏၊ အဟံ- ငါသည်၊ တေသံ- ထို အမိအဖတို့၏၊ ဝတ္တံ- ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ကို၊ ဥပဋ္ဌာနံ- ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်းကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ဒေဝလောကေ- နတ်ပြည်လောက၌၊ အပရိမာဏံ- အတိုင်းအရှည် မရှိသော၊ ယသံ- စည်းစိမ်ချမ်းသာကို၊ လဘိဿာမိ- ရပါအံ့၊ တဿ- ထိုစည်းစိမ် ချမ်းသာကို၊ မေ- ငါ့အား၊ တွံ- သင်သည်၊ ဒါယကော- ပေးတတ်သူသည်၊ ဟောဟိ- ဖြစ်ပါလော့၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒတိ- ဆို၏။

တထေဝါတိ- တထေဝ ဟူသည်ကား၊ တွံ- သင်သည်၊ ဇာနာသိ ယထာ- သိ သကဲ့သို့၊ တထေဝ- ထို့အတူပင်၊ အညေပိ- အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ မနုဇာ- လူတို့သည်၊ ဣမိဿံ ပရိသာယံ- ဤပရိသတ်၌၊ သန္တိ- ရှိကုန်၏။ တေ- ထိုလူတို့ သည်လည်း၊ နာနပ္ပကာရေ- အထူးထူးသော အပြားရှိကုန်သော၊ ဓမ္မေ- တရားတို့ကို၊ (ဇာနန္တိ- သိကုန်၏၊ တေ- ထိုလူတို့သည်၊) ဣဒံ ဇေဋ္ဌာပစာယိက ဘာဝသင်္ခါတံ- ဤကြီးသောသူတို့အား အရိုအသေပြုသည်၏အဖြစ်ဟု ဆိုအပ်သော၊ ဓမ္မကောဋ္ဌာသံ- တရားအစုကို၊ ဝဒန္တိ- ပြောဆိုကြကုန်၏။ ကိန္တိ- အသို့ဆိုကုန်သနည်း ဟူမူကား၊ မဂ္ဂေါ သဂ္ဂဿ လောကဿာတိ- မဂ္ဂေါ သဂ္ဂဿ လောကဿဟူ၍၊ (ဝဒန္တိ- ဆိုကုန်၏)။ သုခါဝဟန္တိ- သုခါဝဟံဟူသည်ကား၊ ဥဋ္ဌာနေန စ- နေရာမှ ကခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပါရိစရိယာယ စ- ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်း ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မာတာပိတူနံ- အမိအဖတို့၏၊ သုခါဝဟံ- ချမ်းသာကို ဆောင်တတ်သော။ တံ မန္တိ- တံ မံဟူသည်ကား၊ တံ မံ- ထိုငါ့ကို၊ ဧဝံ- ဤသို့ သမ္မာပဋိပန္နမ္ပိ- ကောင်းစွာကျင့် ပါသော်လည်း၊ ဘာတာ- အစ်ကိုဖြစ်သော၊ သောဏပဏ္ဍိတော- သောဏ ပညာရှိသည်၊ တမှာ ပုညာ- ထိုကောင်းမှုမှ၊ အဘိဝါရေတိ- တားမြစ်ဘိ၏။ အရိယမဂ္ဂါဝရောတိ- အရိယမဂ္ဂါဝရော ဟူသည်ကား၊[၁] သော- ထိုအစ်ကိုဖြစ်သော သောဏပညာရှိသည်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဝါရေန္တော- တားမြစ်သော၊ အယံ နရော-

၁။ အရိယမဂ္ဂါဝရော- အရိယမဂ်အရ သောတာပတ္တိမဂ်စသည်ကို မယူရ၊ နတ်ပြည်ကိုသာ ယူရမည်။ နတ်ပြည်ကို ချစ်ဖွယ်အနေဖြင့် ရှုမြင်အပ်သော အဆင်း ရှိသောကြောင့် အရိယာ-ဟု တင်စား၍ ခေါ်ဝေါ်သည်။ ထို့ကြောင့် အရိယသင်္ခါတဿ-ဟု ဖွင့်သည်။

ဤလူသည်၊ မမ- ငါ၏၊ ပိယဒဿနတာယ- ချစ်ဖွယ်အနေဖြင့် ရှုမြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ အရိယသဒ္ဓါတဿ- အရိယာဟု ဆိုအပ်သော၊ ဒေဝလောကဿ- နတ်ပြည်လောက၏၊ မင်္ဂါဝရဏော နာမ- လမ်းခရီးကို တားမြစ်တတ်သူမည်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

သောဏပညာရှိရသေ့၏ မိန့်ခွန်း

[နှာ-၃၄၆] ဧဝံ- ဤသို့ နန္ဒပဏ္ဍိတေန- နန္ဒပညာရှိရသေ့သည်၊ ဝုတ္တေ- ဆိုအပ်လတ်သော်၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားလောင်း နောင်တော်သောဏ ရသေ့သည်၊ "ဣမဿ- ဤနန္ဒပညာရှိရသေ့၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ တုမ္ဟေပိ- ရှင်မင်းကြီးတို့သည်၊ တာဝ- ရှေးဦးစွာ၊ သုတံ- ကြားတော်မူအပ်ပြီ။ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ မမပိ- ငါ၏လည်း၊ (ဝစနံ- စကားကို၊) သုဏာထ- နာတော်မူကုန်လော့။" ဣတိ- ဤသို့ မိန့်တော်မူ၍၊ သာဝေန္တော- ကြားနာလိုသည်ဖြစ်၍၊ "သုဏန္တု ဘောန္တော ဝစနံ (ပ) ဇေဋ္ဌော စ'သို့ ရထေသဘာ"တိ- "သုဏန္တု ဘောန္တော ဝစနံ (ပ) ဇေဋ္ဌော စ'သို့ ရထေသဘာ" ဟူကုန်သော၊ (ဣမာ စတဿော ဂါထာ- ဤလေးဂါထာတို့ကို၊) အာဟ- ဆိုတော်မူပြီ။

၁၄၆။ မမ- ငါ၏၊ ဘာတုရဇ္ဈာဝရာ- ညီတော်နန္ဒပရိသတ် ဖြစ်၍၊ အာဂတာ- ရောက်လာကြကုန်သော၊ ဘောန္တော ရာဇာနော- အို မင်းများတို့ မမ- ငါ၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုဏန္တု- နာယူကြကုန်လော့၊ မဟာရာဇ- မြတ်သော မနောဇာမင်းမြတ်၊ ယော ပုဂ္ဂလော- အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပေါရာဏံ- ရှေး၌ဖြစ်သော၊ ကုလဝံသံ- အမျိုးအနွယ်ကို၊ ပရိဟာပယံ ပရိဟာပယန္တော- ယုတ်စေလျက်၊ ဇေဋ္ဌေသု- ဂုဏ်ဖြင့် ကြီးသောသူ အရွယ်ဖြင့် ကြီးသောသူတို့၌၊ အဓမ္မာစာရီ- မရိုမသေ ပြုခြင်းအစရှိသော ဒုစရိုက်တရားကို ကျင့်လေ့ရှိ၏။ သော ပုဂ္ဂလော- ထို ဂုဏ်ဖြင့် ကြီးသောသူ အရွယ်ဖြင့်ကြီးသောသူတို့၌ မရိုမသေပြုခြင်း အစရှိသော ဒုစရိုက်တရားကို ကျင့်လေ့ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ နိရယံ- ငရဲ၌၊ ဥပပဇ္ဇတိ- ဖြစ်ရာ၏။

၁၄၇။ ဒိသမ္ပတိ- အရပ်မျက်နှာအရှင်ဖြစ်တော်မူသော မင်းမြတ်၊ ယေ စ- အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား၊ ပေါရာဏဿ- ရှေး၌ဖြစ်သော၊ ဓမ္မဿ-

ကြီးသောသူတို့အား အရိုအသေပြုခြင်းအစရှိသော ကုသိုလ်တရား၌၊ ကုသလာ- လိမ္မာကုန်၏၊ စာရိတ္တေန- အကျင့်သီလနှင့်၊ သမ္ပန္နာ- ပြည့်စုံကုန်၏၊ တေ ပုဂ္ဂလာ- ထိုပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်၊ ဒုဂ္ဂတိံ- ဒုဂ္ဂတိသို့၊ န ဂစ္ဆန္တိ- မရောက်ကုန်။

၁၄၈။ ဘာရစ- ပြည်ကြီးဝန်ကို ဆောင်ရွက်တော်မူတတ်သော မင်းမြတ်၊ မာတာ စ- အမိသည်လည်းကောင်း၊ ပိတာ စ- အဖသည်လည်းကောင်း၊ ဘာတာ စ- ညီတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဘဂိနီ စ- နှမတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဉာတီ စ- အဆွေအမျိုးတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဗန္ဓဝါ စ- အဆွေခင်ပွန်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ တေ သဗ္ဗေ- ထိုအလုံးစုံသောသူတို့သည်၊ ဇေဋ္ဌဿ- သားကြီး၏၊ ဘာရာ- ဝန်တို့တည်း၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ဇာနာဟိ- သိတော်မူလော့။

၁၄၉။ ရဋ္ဌေသဘ- ရထားစီးချင်း မင်းတကာတို့ထက် မြတ်တော်မူသော မင်းမြတ်၊ နာဝိကော- လှေမှူးသည်၊ ဂရုံ- လေးစွာသော၊ ဘာရံ- ဝန်ကို၊ အာဒိယိတွာ- တင်၍၊ ဥဿဟေ ဝိယ- လုံ့လပြုရသကဲ့သို့၊ တထာ- ထို့အတူ၊ အဟဉ္စ- ငါသည်လည်း၊ တေ- ထိုမိဘတို့ကို၊ ဥဿဟာမိ- လုံ့လပြုရာ၏၊ ဓမ္မဉ္စ- ကြီးသောသူတို့သည် ကျင့်ရာသောတရားကိုလည်း၊ နပ္ပမဇ္ဇာမိ- ငါမမေ့၊ ဇေဋ္ဌော စ- အကြီးသည်လည်း၊ အသ္မိ- ဖြစ်၏။

တတ္ထ- ထို'သုဏန္တု' စသော ဂါထာတို့၌၊ ဘာတုရဋ္ဌာဝရာတိ- ဘာတုရဋ္ဌာဝရာ ဟူသည်ကား၊ မမ- ငါ၏၊ ဘာတု- ညီဖြစ်သော နန္ဒပညာရှိ၏၊ ပရိသာ- ပရိသတ်သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ အာဂတာ- လာရောက်ကြကုန်သော၊ သဗ္ဗေပိ- အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘောန္တော ရာဇာနော- အရှင်မင်းတို့သည်၊ မမပိ- ငါ၏လည်း၊ ဝစနံ- စကားကို၊ တာဝ- ရှေးဦးစွာ၊ သုဏန္တု- နားထောင်ဦးလော့။ ပရိဟာပယန္တိ- ပရိဟာပယံ ဟူသည်ကား၊ ပရိဟာပေန္တော- ဖယ်ရှားလျက်။ ဓမ္မဿာတိ- ဓမ္မဿဟူသည်ကား၊ ပဝေဏိဓမ္မဿ- အစဉ်အဆက်လာသော တရားဖြစ်သော။ ဇေဋ္ဌာပစာယနဓမ္မဿ- ကြီးသောသူတို့အပေါ်၌ အရိုအသေပြု သော တရား၌၊ ('ကုသလာ'ပုဒ်ကို ငဲ့၍ အာဓာရအနက်ပေးလိုက်သည်၊) ကုသလာတိ- ကုသလာ

ဟူသည်ကား၊ ဆေကာ- လိမ္မာကုန်သော။ စာရိတ္တေန စာတိ- စာရိတ္တေန စ ဟူသည်ကား၊ အာစာရသီလေန- အကျင့်သီလဖြင့်၊ သမ္ပန္နာ- ပြည့်စုံကုန်သော သူတို့သည်။ ဘာရာတိ- ဘာရာဟူသည်ကား၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံ ကုန်သော၊ ဧတေ- ထို မိဘတို့အပေါ်၌ ပြုကျင့်အပ်သော ကျင့်ဝတ်တို့ကို၊ ဇေဋ္ဌေန- အကြီးဖြစ်သော သားသည်၊ ဝဟိတဗ္ဗာ- ဆောင်ရွက်အပ်ကုန်၏။ ပဋိဇဂ္ဂိတဗ္ဗာ- လုပ်ကျွေးအပ်ကုန်၏၊ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ တဿ- ထိုအကြီးဖြစ်သော သား၏၊ ဘာရာ နာမ- ဝန်တို့ မည်ကုန်၏။ နာဝိကော ဝိယာတိ- နာဝိကော ဝိယ ဟူသည်ကား၊ နာဝါယ- လှေဖြင့်၊ ဂရုံ- လေးလံသော၊ ဘာရံ- ဝန်ကို၊ အာဒိယိတွာ- ယူ၍၊ သမုဒ္ဒမဇ္ဈေ- သမုဒ္ဒရာ၏ အလယ်၌၊ နာဝံ- လှေကို၊ သောတ္ထိနာ- ချမ်းသာစွာ၊ နေတုံ- ဆောင်ခြင်းငှာ၊ နာဝိကော- လှေသူကြီးသည်၊ ဥဿဟေတိ- စွမ်းနိုင်၏။ ဝါယမတိ- အားထုတ်၏။ နာဝါယ- လှေနှင့်၊ သဟ- တကွ၊ သဗ္ဗဘဏ္ဍဥ္စ- အလုံးစုံသော ဘဏ္ဍာသည် လည်းကောင်း၊ ဇနော စ- လှေပေါ်ပါ လူအပေါင်းသည်လည်းကောင်း၊ တဿေဝ- ထိုလှေသူကြီး၏သာ၊ ဘာရော- ဝန်သည်၊ ဟောတိ ယထာ- ဖြစ်သကဲ့သို့၊ တထာ- ထို့အတူ၊ သဗ္ဗေ- အလုံးစုံကုန်သော၊ ဉာတကာ- ဆွေမျိုးတို့သည်၊ မမေဝ- အကြီး ဖြစ်သော ငါ၏သာလျှင်၊ [နှာ-၃၄၇] ဘာရော- ဝန်တည်း။ ဣတိ- ဤသို့ (မနသိ ကရိတ္ဝာ- နှလုံးပြု၍)၊ အဟံ- ငါသည်၊ တေ- ထိုမိဘတို့ကို၊ ပဋိဇဂ္ဂိတုံ စ- ကျွေးမွေး ခြင်းငှာလည်း၊ ဥဿဟာမိ- စွမ်းနိုင်၏။ သက္ကောမိ- စွမ်းနိုင်၏။ တဉ္စ ဇေဋ္ဌာပစာယနဓမ္မံ- ထိုကြီးသော သူတို့အား အရိုအသေပြုကျင့်သော တရားကိုလည်း၊ နပ္ပမဇ္ဇာမိ- မမေ့။ စ- ဆက်ဦးအံ့၊ ကေဝလံ- သက်သက်၊ ဧတေသညေဝ- ထိုဆွေမျိုးအပေါင်းတို့၏ သာလျှင်၊ (ဇေဋ္ဌော- အကြီးသည်)၊ န- မဟုတ်သေး။ သကလဿပိ- အလုံးစုံသာလျှင် ဖြစ်သော၊ လောကဿ- လောက၏၊ ဇေဋ္ဌော စ- အကြီးသည်လည်း၊ အသ္မိ- ဖြစ်၏။ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ အဟမေဝ- ငါသည်သာလျှင်၊ နန္ဒေန- နန္ဒပညာရှိနှင့်၊ သဒ္ဓိံ- အတူ၊ ပဋိဇဂ္ဂိတုံ- မိဘတို့ကို လုပ်ကျွေးခြင်းငှာ၊ ယုတ္တော- သင့်၏။ ဣတိ- ဤသို့ (အာဟ- ဆိုပြီ)။

မင်းများ ကြည်ညိုသွားကြပြီ

တံ- ထိုစကားကို၊ သုတွာ- ကြား၍၊ သဗ္ဗေပိ- အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော၊ တေ ရာဇာနော- ထိုမင်းတို့သည်၊ အတ္တမနာ- နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သော စိတ်ရှိ

ကုန်သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်ကုန်၍၊ "အ၀သေသာ- ကြွင်းကုန်သော ဆွေမျိုးတို့သည်၊ ဇေဌ္ဌာဘာတိကဿ- အစ်ကိုကြီး သောဏ၏၊ ဘာရာ ကိရ- တာဝန်ဖြစ်ကုန်သတတ်၊ ဣတိ- ဤသို့၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ အမှေဟိ- ငါတို့သည်၊ ဉာတံ- သိအပ်ပြီ။" ဣတိ- ဤသို့ နန္ဒပဏ္ဍိတံ- နန္ဒပညာရှိရသေ့ကို၊ ပဟာယ- စွန့်၍၊ မဟာသတ္တံ- ဘုရားလောင်း သောဏရသေ့ကို၊ သန္နိသိတာ- ကောင်းစွာ မှီအပ်ကုန်သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ တဿ- ထိုဘုရားလောင်းရှင်ရသေ့အား၊ ထုတိံ- ချီးမွမ်းခြင်းကို၊ ကရောန္တာ- ပြုကုန်လျက်၊ "အမိဂမာ တမေ ဉာဏံ (ပ) ကောသိယော ပဝိဒံသယီ"တိ- "အမိဂမာ တမေ ဉာဏံ၊ (ပ) ကောသိယော ပဝိဒံသယိ"ဟူကုန်သော၊ ဒွေ ဂါထာ- နှစ်ဂါထာတို့ကို၊ အဘာသိံသု- ဆိုကုန်ပြီ။

၁၅၀။ ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ မယံ- အကျွန်ုပ်တို့သည်၊ ဣတော- ဤ အခါမှ၊ ပုဗ္ဗေ- ရှေးကာလ၌၊ တမေ- ကြီးသောသူတို့ကျင့်ရသော တရား တို့ကို ဖုံးလွှမ်းတတ်သော မောဟ၌၊ ဝတ္တမာနာ- ဖြစ်ကုန်၍၊ န ဇာနာမ- မသိပါကုန်။ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ ဇာတဝေဒတော- မိုက်သောအခါ တောင်ထိပ် ထက်၌တောက်သော တောမီးမှ၊ ဇာလံ ဣဝ- အလင်းရောင်ကိုကဲ့သို့၊ ဉာဏံ- သိခြင်းဉာဏ်ကို၊ အမိဂမာ- ရပေကုန်ပြီ။ ဧဝမေဝ- ဤအတူ သာလျှင်၊ ကောသိယော- ကောသိယအနွယ် ဖြစ်သော၊ ဘဝံ- အရှင် ဘုရားသည်၊ နော- အကျွန်ုပ်တို့အား၊ ဓမ္မံ- ကြီးသောသူတို့ကို ပြုရသော ကျင့်ဝတ်တရားကို၊ ပဝိဒံသယိ- ပြတော်မူပေပြီ။

၁၅၁။ ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား၊ ပဘင်္ကရော- အရောင်ကို ပြုတတ်သော၊ ဝိသုဒေဝေါ- ဒြပ်ကို ပြုတတ်သော၊ ဥဒယံ ဥဒယန္တော- တက်၍ထွန်းသော၊ အာဒိစ္စော- နေမင်းသည်၊ ပါဏီနံ- သတ္တဝါတို့အား၊ ကလျာဏပါပကံ- ကောင်း မကောင်းဖြစ်သော၊ ရူပံ- ရူပါရုံကို၊ ပဝိဒံသေတိ ယထာ- ပြသကဲ့သို့ ဧဝမေဝ- ဤအတူသာလျှင်၊ ကောသိယော- ကောသိယအနွယ်ဖြစ်သော၊ ဘဝံ- အရှင်ဘုရားသည်၊ နော- အကျွန်ုပ်တို့အား၊ ဓမ္မံ- ကြီးသောသူတို့ကို ပြုရသော ကျင့်ဝတ်တရားကို၊ ပဝိဒံသယိ- အပြားအားဖြင့် ပြတော်မူပေပြီ။

တတ္ထ- ထို 'အမိဂမာ' စသော ဂါထာတို့၌၊ **အမိဂမာတိ**- အမိဂမာ ဟူသည်ကား၊ မယံ- ငါတို့သည်၊ ဣတော- ဤအခါမှ၊ ပုဗ္ဗေ- ရှေး၌၊ ဇေဋ္ဌာပစာယန

ဓမ္မပဋိစ္စာဒကေ- ကြီးသောသူတို့အား အရိုအသေပြုကျင့်သော တရား၌ ဖုံးလွှမ်းသော၊ တမေ- အမိုက် အမှောင်၌၊ ဝတ္တမာနာ- ဖြစ်ကုန်သည် (ဟုတ္ဂာ- ဖြစ်၍၊) န ဇာနာမ- မသိကုန်၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ ဇာတဝေဒတော- တောမီးမှ၊ ဇာလံ- မီးတောက်မီးလျှံကဲ့သို့ ဉာဏံ- ဉာဏ်ကို၊ အဓိဂတာ- ရအပ်ပြီ။ ဧဝမေဝ နောတိ- ဧဝမေဝ နော ဟူသည် ကား၊ မဟန္ဓကာရေ- ကြီးစွာသော အမိုက်မှောင်၌၊ ပဗ္ဗတမတ္ထကေ- တောင်ထိပ်၌၊ ဇလိတော- တောက်သော၊ ဇာတဝေဒေါ- တောမီး သည်၊ သမန္တာ- ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ အာလောကံ- အရောင်အလင်းကို၊ ဖရန္တော- ဖြန့်သည်ဖြစ်၍၊ ရူပါနိ- အဆင်းတို့ကို၊ ဒဿေတိ ယထာ- ပြဘိသကဲ့သို့၊ တထာ- ထို့အတူ၊ နော- ငါတို့အား၊ ဘဝံ ကောသိယဂေါတ္တော- ကောသိယအနွယ် ဖြစ်သော အရှင်သောဏပညာရှိသည်၊ ဓမ္မံ- တရားကို၊ ပဝိဒံသယိ- ထင်ရှားပြခဲ့ပြီ၊ က္ကတိ- ဤကား၊ အတ္တော- အနက်တည်း။ ဝါသုဒေဝေါတိ- ဝါသုဒေဝေါ ဟူသည်ကား၊ ဝသုဒေဝေါ- ဒြပ်ဝတ္ထုကို ပြတတ်သော၊[၁] ဝသုဇောတနော- ပစ္စည်းဥစ္စာကို ပြတတ်သော၊ ဓနပကာသနော- ဥစ္စာစီးပွားကို ထင်ရှားပြ တတ်သော၊ က္ကတိ- ဤကား၊ အတ္တော- အနက်တည်း။

က္ကတိ- ဤသို့လျှင်၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားလောင်း သောဏရှင်ရသေ့ သည်၊ ဧတ္တကံ- ဤမျှလောက်သော၊ ကာလံ- ကာလပတ်လုံး၊ နန္ဒပဏ္ဍိတဿ- နန္ဒပညာရှိ ရသေ့၏၊ ပါဋိဟာရိယာနိ- တန်ခိုးပြာဋိဟာတို့ကို၊ ဒိသွာ- မြင်ရ၍၊ တသ္မိံ- ထိုနန္ဒပညာရှိ ရသေ့၌၊ ပသန္နစိတ္တော- ကြည်ညိုသော စိတ်ရှိကုန်သော၊ တေ ရာဇာနော- ထိုမင်းတို့ကို၊ ဉာဏဗလေန- မိမိဉာဏ်အစွမ်းဖြင့်၊ တသ္မိံ- ထိုနန္ဒပညာရှိရှင်ရသေ့၌၊ ပသာဒံ- ကြည်ညိုခြင်းကို၊ ဘိန္ဒိတွာ- ဖျက်ဆီး၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ကထံ- စကားကို၊ ဂါဟာပေတွာ- ယူစေ၍၊ သဗ္ဗံ- အလုံးစုံကုန်သော ပရိသတ်တို့ကိုသာလျှင်၊ အတ္တနော- မိမိသို့၊ မုခံ- ရှေးရှု၊ ဥလ္လောကိတေ-

---

၁။ ဝသုဒေဝ• ဝသု-သဒ္ဒါ ဥစ္စာဓန-ကို ဟော၏၊ ရုပ်ဝတ္ထု-ကိုလည်း ဟော၏၊ ဒေဝ-သဒ္ဒါ ဒိဝု-ဓာတ်၊ ထွန်းပခြင်း အနက်ဟော၊ ထို့ကြောင့် ဇောတနော-ဟု ဖွင့်သည်၊ ဝသုဒေဝနတ် ဥစ္စာဓနကို ပြတတ်သောနတ်ဟု အဘိဓာန် ဖွင့်၏၊ ဤ၌ နေမင်းကိုယူ။ နေသည် အရောင်အလင်းကို ပေးသောအားဖြင့် ဥစ္စာဓန ဒြပ်ဝတ္ထုတို့ကို ပြသကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။

မော်ကြည့်ခြင်းတို့ကို၊ အကာသိ- ပြုတော်မူပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ နန္ဒပဏ္ဍိတော- ညီတော်နန္ဒရသေ့သည်၊ "မေ- ငါ၏၊ ဘာတာ- နောင်တော်သည်၊ ပဏ္ဍိတော- ပညာရှိတော်မူသည်၊ ဗျတ္တော- ဥပါယ်တံမျဉ်၌ ကျွမ်းကျင် လိမ္မာ တော်မူသည်၊ ဓမ္မကထိကော- တရားကို ဟောတတ်တော်မူသည်၊ (ဟုတွာ- ဖြစ်၍) မေ- ငါ၏၊ သဗ္ဗေပိ- အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ရာဇာနော- မင်းပရိသတ် တို့ကို၊ ဘိန္ဒိတွာ- ဖျက်ဆီး၍၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ပက္ခေ- အသင်းအပင်းတို့ကို၊ ကရိ- ပြုနိုင်ပြီ၊ ဣမံ- ဤငါ့နောင်တော်ကို၊ ဌပေတွာ- ထား၍၊ အညော- ငါ့နောင်တော်မှ တစ်ပါးသော၊ မယှံ- ငါ၏၊ ပဋိသရဏံ- ကိုးကွယ်ရာသည်၊ နတ္ထိ- မရှိပြီ၊ ဣမမေဝ- ငါ့နောင်တော် ကိုသာ၊ ယာစိဿာမိ- တောင်းပန်အံ့၊" ဣတိ- ဤသို့ စိန္တေတွာ- ကြံ၍၊ "ဧဝံ မေ ယာစမာနဿ၊ (ပ) ဝုဋ္ဌိတော ပရိစာရကော"တိ- "ဧဝံ မေ ယာစမာနဿ၊ (ပ) ဝုဋ္ဌိတော ပရိစာရကော"ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၁၅၂။ ဘာတိက- နောင်တော်သူမြတ်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ခမာပနတ္ထာယ- သည်းခံစိမ့်သောငှာ၊ ယာစမာနဿ- တောင်းပန်ပါသော၊ မေ- အကျွန်ုပ်၏၊ အဉ္ဇလိံ- လက်အုပ်ကို၊ တုမှေ- နောင်တော်သူမြတ်တို့သည်၊ သစေ နာဝဗုဇ္ဈထ- အကယ်၍ ခံတော်မမူကုန်အံ့၊ တုမှေဝ- နောင်တော်တို့သည် သာလျှင်၊ မာတာပိတရော- အမိအဖတို့ကို၊ ဥပဋ္ဌဟထ- လုပ်ကျွေးတော်မူ ကုန်လော့။ အဟံ ပန- အကျွန်ုပ်သည်ကား၊ တဝ- နောင်တော်သူမြတ်၏၊ ပဒ္ဓစရော- အနီးနေ တပည့်သည်၊ ဝုဋ္ဌိတော- မပျင်းမရိသော၊ ပရိစာရိကော- အလုပ်အကျွေးသည်၊ ဟေဿံ- ဖြစ်ပါအံ့။

တဿ- ထို 'ဧဝံ မေ' စသော ဂါထာ၏၊ အတ္ထော- အနက်ကို၊ (ဧဝံ- ဤသို့၊ ဝေဒိတဗ္ဗော- သိအပ်၏၊) သစေ- အကယ်၍၊ တုမှေ- သင်တို့သည်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ယာစမာနဿ- တောင်းပန်သော၊ မမ- ငါ၏၊ ခမာပနတ္ထာယ- သည်းခံစိမ့်သောငှာ၊ ဝါ- ခွင့်လွှတ်စိမ့်သောငှာ၊ ပဂ္ဂဟိတံ- ချီအပ်သော၊ အဉ္ဇလိံ- လက်အုပ်ကို၊ နာဝဗုဇ္ဈထ- အသိအမှတ် မပြုကုန်ငြားအံ့၊ န ပဋိဂ္ဂဏှထ- မခံယူကုန်ငြားအံ့။ တုမှေဝ- နောင်တော်ကြီး ဖြစ်သော သင်တို့သည်သာလျှင်၊ မာတာပိတရော- အမိအဖတို့ကို၊ ဥပဋ္ဌဟထ- လုပ်ကျွေးပါကုန်လော့၊ အဟံ ပန- ညီဖြစ်သော ငါမူကား၊ တုမှာကံ- သင်အစ်ကိုကြီးတို့၏၊ ပဒ္ဓစရော- အနီးအပါး၌ လှည့်လည်သော သူသည်၊

ဝေယျာဝစ္စကရော- အမှု ကြီးငယ်ကို ပြုတတ်သော သူသည်၊ ဟေဿံ- ဖြစ်အံ့၊ ရတ္တိန္ဒိဝံ- နေ့နေ့ညဉ့်ညဉ့် အနလသဘာဝေန- မပျင်းရိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ဝုဋ္ဌိတော- ထကြွသည်ဖြစ်၍၊ ပရိစာရကော- လုပ်ကျွေးတတ်သော၊ အဟံ- ငါသည်၊ တုမှေ- သင် နောင်တော်ကြီး တို့ကို၊ ပဋိဇဂ္ဂိဿာမိ- လုပ်ကျွေးပြုစုပါအံ့၊ က္ကတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

မိဘလုပ်ကျွေးခွင့်ရပြီ

[နှ၁-၃၄၈] မဟာသတ္တဿ- ဘုရားလောင်း သောဏရှင်ရသေ့အား၊ ပကတိယာပိ- ပင်ကိုပကတိအားဖြင့်လည်း၊ နန္ဒပဏ္ဍိတေ- ညီတော်နန္ဒပညာရှိ၌၊ ဒေါသော ဝါ- အမျက်ထွက်ခြင်းသည်လည်းကောင်း၊ ဝေရံ ဝါ- ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းသည် လည်းကောင်း၊ နတ္ထိ- ရှိတော်မမူ၊ အတိထဒ္ဓံ- အလွန်ခိုင်မာသော၊ ဝစနံ- စကားကို၊ ကထေန္တဿ- ပြောဆိုသော၊ အဿ ပန- ထိုညီတော်နန္ဒ ပညာရှိ၏ကား၊ မာနဟာပနတ္ထံ- မာနကို ပယ်ခြင်းငှာ၊ နိဂ္ဂဟဝသေန- နှိပ်ကွပ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်၊ တထာ- ထိုအခြင်းအရာ အားဖြင့်၊ ကတွာ- ပြုတော်မူ၍၊ က္ကဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ အဿ- ထိုညီတော်နန္ဒ၏၊ ဝစနံ- လျှောက်ထားတောင်းပန်သော စကားကို၊ သုတွာ- ကြားတော်မူ ရ၍၊ တုဋ္ဌစိတ္တော- နှစ်သက်သော စိတ်ရှိတော်မူသည်ဖြစ်၍၊ တသ္မိံ- ထိုညီတော်နန္ဒ၌၊ ပသာဒံ- ကြည်ညိုခြင်းကို၊ ဥပ္ပါဒေတွာ- ဖြစ်စေ၍၊ "က္ကဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ တေ- သင့်အား၊ ခမာမိ- ငါသည်းခံ၏၊ မာတာပိတရော စ- မယ်တော် ခမည်းတော် တို့ကိုလည်း၊ ပဋိဇဂ္ဂိတုံ- လုပ်ကျွေးခြင်းငှာ၊ လဘိဿသိ- ရလတ္တံ့" က္ကတိ- ဤသို့ မိန့်တော်မူ၍၊ တဿ- ထိုညီတော်နန္ဒ၏၊ ဂုဏံ- ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ ပကာသေန္တော- ထင်ရှားပြုတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ "အဒ္ဓါ နန္ဒ ဝိဇာနာသိ၊ (ပ) ကံ နန္ဒော ဥပတိဋ္ဌတု"တိ- "အဒ္ဓါ နန္ဒ ဝိဇာနာသိ၊ (ပ) ကံ နန္ဒော ဥပတိဋ္ဌတု"ဟူကုန်သော၊ (က္ကမာ စတသော ဂါထာ- ဤလေးဂါထာတို့ကို၊) အာဟ- ဆိုတော်မူပြီ။

၁၅၃။ နန္ဒ- ချစ်ညီနန္ဒ၊ တွံ- သင်ညီချစ်သည်၊ အဒ္ဓါ- မချွတ်၊ သဗ္ဘိ ဒေသိတံ- သူတော်ကောင်းတို့သည် ဟောတော်မူအပ်သော၊ သဒ္ဓမ္မံ- သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားကို၊ ဝိဇာနာသိ- အထူးသဖြင့် သိပေ၏၊ အရိယော- ကောင်းပေစွ၊ အရိယသမာစာရော- ကောင်းသောအကျင့် ရှိပေစွ၊ တွံ- သင်ညီချစ်ကို၊ မမ- ငါသည်၊ ဗာဠှံ- လွန်စွာ၊ ရုစ္စသိ- နှစ်သက်၏။

၁၅၄။ ဘဝန္တဥ္စ- ဖခင်ကိုလည်းကောင်း၊ ဘောတိဥ္စ- မိခင်ကို လည်းကောင်း၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဝဒါမိ- ကြားလျှောက်အံ့၊ မမ- အကျွန်ုပ်၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုဏာထ- နာတော်မူပါကုန်။ အယံ ဘာရော- ဤမိခင်ဖခင်တို့ကို လုပ်ကျွေးခြင်းဟူသော တာဝန်ကို၊ ကုဒါစနံ- တစ်ရံ တစ်ဆစ်မျှ မယှံ- အကျွန်ုပ်၏၊ ဘာရမတော- ဝန်ဟု အမှတ်ရှိသည်၊ န အဟု- မဖြစ်။

၁၅၅။ တံ- ထိုတာဝန်ကို၊ ဘာရောတိ- ဝန်ဟူ၍၊ အမညိတွာဝ- မအောက်မေ့မူ၍သာလျှင်၊ မာတာပိတုသုခါဝဟံ- အမိအဖတို့အား ချမ်းသာကို ရွက်ဆောင်တတ်သော၊ သန္တံ- မြတ်နိုးတနာ၊ ဥပဋ္ဌိတံ- လုပ်ကျွေးသော၊ မံ- အကျွန်ုပ် ကို၊ နန္ဒော- အကျွန်ုပ်ညီနန္ဒသည်၊ အဇ္ဈာဝရံ- အခြံအရံကို[1] ကတွာ- ပြုပြီး၍၊ ဥပဋ္ဌာနာယ- လုပ်ကျွေးခြင်းငှာ၊ ယာစတိ- တောင်းပန်ပြန်၏။

၁၅၆။ သန္တာနံ- ကိုယ်နှုတ်နှလုံးဖြင့် ငြိမ်သက်ပေကုန်သော၊ ဗြဟ္မစာရိနံ- မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိကုန်သော မိခင်ဖခင်တို့တွင်၊ ယော ဧကော- အကြင်တစ်ယောက်သည်၊ တံ နန္ဒံ- ထိုအကျွန်ုပ်ညီ နန္ဒကို၊ ဝေ- စင်စစ်၊ ဣစ္ဆတိ- အလိုရှိ၏။ ဧဝံ သတိ- ဤသို့ အလိုရှိသည်ရှိသော်၊ သော ဧကော- ထိုတစ်ယောက်ယောက်သည်၊ ကာမေန- လုပ်ကျွေးစေ လိုသောအားဖြင့်၊ ဝေါ- သင်မိခင်ဖခင်တို့သည်၊ နန္ဒံ- အကျွန်ုပ်ညီနန္ဒကို၊ ဝရထ- အလိုရှိပါကုန်လော့။ နန္ဒော- အကျွန်ုပ်ညီနန္ဒသည်၊ ကံ- အဘယ် သူကို၊ ဥပတိဋ္ဌတု- လုပ်ကျွေးရအံ့နည်း။

တတ္ထ- ထို 'အဒ္ဓါ' စသော ဂါထာတို့၌၊ အရိယောတိ- အရိယော ဟူသည် ကား၊ သုန္ဒရော- ကောင်းသော။ အရိယသမာစာရောတိ- အရိယသမာစာရော ဟူသည်ကား၊ သုန္ဒရသမာစာရောပိ- ကောင်းသော အကျင့်သည်လည်း၊ ဇာတော-

---

၁။ အဇ္ဈာဝရံ- မိုးထိမူ၌ အဇ္ဈာဝရံ-နေရာ၌ အဇ္ဈာစာရံ-ဟုပါဌ်များ၍နေ၏၊ ထို့ကြောင့် လွန်ကျူးသောအပြစ်ကို-ဟုအနက်ပေးမှား၍ နေသည်၊ အဇ္ဈာဝရ-သဒ္ဒါ အခြံအရံ ပရိသတ်ကိုဟော၏။

ဖြစ်သော။ ဗာဠ္ဟံ့- ဗာဠှ ဟူသည်ကား၊ ကါဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ တွံ- သင့်ကို၊ မမ-
ငါသည်၊ အတိဝိယ- အလွန်လျှင်၊ ရုစ္စသိ- နှစ်သက်အပ်၏။[1] သုဏာထာတိ-
သုဏာထ ဟူသည်ကား၊ အမ္ဘ တာတာ- အိုမိခင်ဘခင်တို့၊ တုမှေ- သင်တို့သည်၊
မမ- ငါ၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သုဏာထ- နားထောင်ပါကုန်လော့။ နာဃံ
ဘာရောတိ- နာဃံ ဘာရော ဟူသည်ကား၊ တုမှာကံ- သင်မိဘနှစ်ပါးတို့ကို၊ အဃံ
ပဋိဇဂ္ဂနဘာရော- ဤလုပ်ကျွေးသော ဝန်သည်၊ မမ- ငါ၏ (ဝါ) ငါ့အဖို့၊ ကဒါစိ-
တစ်ရံတစ်ခါမျှ၊ ဘာရမတော- ဝန်ဟူ၍ အမှတ်သည်၊ န အဟု- မဖြစ်။ တံ မန္တိ-
တံ မံ ဟူသည်ကား၊ တံ- ထိုမိဘတို့ကိုပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်းကို၊ ဘာရောတိ- ဝန်ဟူ၍၊
အမညိတွာဝ- မမှတ်ထင်မူ၍သာလျှင်၊ တုမှေ- သင်မိဘတို့ကို၊ ဥပဋ္ဌိတံ- လုပ်ကျွေး
သည်၊ သမာနံ- ဖြစ်ပါလျက်၊ မံ- ငါ့ကို။ ဥပဋ္ဌာနာဃ ယာစတီတိ- ဥပဋ္ဌာနာဃ
ယာစတိဟူသည်ကား၊ တုမှေ- သင်တို့ကို၊ ဥပဋ္ဌာတုံ- လုပ်ကျွေးခြင်း ငှါ၊ မံ- ငါ့ကို၊
ယာစတိ- တောင်းပန်၏။ ယော ဝေ ဣစ္ဆတီတိ- ယော ဝေ ဣစ္ဆတိဟူသည်ကား၊
ဟိ- မှန်၏၊ မယှံ- ငါ့အား၊ တွံ- သင်သည်၊ မေ- ငါ၏၊ မာတရံ ဝါ- အမိကို
လည်းကောင်း၊ ပိတရံ ဝါ- အဖကိုလည်းကောင်း၊ ဥပဋ္ဌဟ- လုပ်ကျွေးလော့၊ ဣတိ-

၁။ တွံ မမ အတိဝိယ ရုစ္စသိ- တွံ-သင်သည်၊ မမ-ငါ့အား၊ အတိဝိယ-အလွန်လျှင်၊ ရုစ္စသိ-နှစ်သက်စေ၏ဟု မိုးထိမူ၌ အနက်ပေးထားသည်။ ရုစ္စသိ-ကို ကာရိုက်အကျေကြံ၍ ပေးခြင်းဖြစ်သည်၊ ဤကဲ့သို့သော သမ္ဗန္ဓဝါကျကို အနက်ပေးရာ၌ မြန်မာဂတိသို့ လိုက်၍ပေးမှသာ အဓိပ္ပါယ်ရှင်းမည်ဟု ယူဆသည်၊ သမဏာသ ရောစတေ သစ္စံ- ဤပြယုဂ်၌ သမဏာသ-ရဟန်းအား၊ သစ္စံ-သစ္စာတရားသည်၊ ရောစတေ- နှစ်သက်၏ဟု အနက်ပေးလေ့ရှိသည်၊ မြန်မာဂတိအားဖြင့် ရဟန်းသည် အမှန်ကို နှစ်သက်၏ဟု ဆိုလို သည်၊ ထို့ကြောင့် ရဟန်းသည် ရုစ-ဓာတ်၏ ကတ္တားဖြစ်သည်၊ သို့သော် ရုစ-ဓာတ်နှင့်ယှဉ်ရာ၌ သမ္ဗန္ဓနိခံ၍ ဝိဘတ်သက်ရမည်ဖြစ်၍ စတုတ္ထီ ဝိဘတ်သက်ထားခြင်းဖြစ်သည်၊ သမဏာသ-ရဟန်းသည်ဟု ကတ္တားထားလျှင် သစ္စံ-ဟူသော ကတ္တားပုဒ်ကို ကံ-ပုဒ်သို့ ပြောင်းပေးရတော့သည်၊ ထို့ကြောင့် သမဏာသ-ရဟန်းသည်၊ သစ္စံ-အမှန်ကို၊ ရောစတေ-နှစ်သက်၏ဟု အနက်ပေးမှ မြန်မာလို နားလည်နိုင်မည်၊ ကစ္စည်းဘာသာဋီကာကိုလည်း ကြည့်ပါဟု ညွှန်းလိုပါသည်။

ဤသို့၊ ဝတ္တုံ- ဆိုခြင်းငှါ၊ န ယုတ္တံ- မသင့်၊ ပန- ဆက်၍ဆိုဦးအံ့၊ သန္တာနံ- ငြိမ်သက်သော ဣန္ဒြေရှိကုန်သော၊ ဗြဟ္မစာရီနံ- မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့် ကုန်သော၊ တုမှာကံ- သင်မိဘ နှစ်ပါးတို့တွင်၊ ဧကော- တစ်ယောက်သော၊ ယော- အကြင်သူသည်၊ ဣစ္ဆတိ- အလိုရှိ၏၊ တံ- ထိုသူကို၊ ဝဒါမိ- ငါဆို၏၊ ကာမေန- ဆန္ဒအားဖြင့်၊ ဝေါ- သင်မိဘနှစ်ပါးတို့သည်၊ နန္ဒံ- သားဖြစ်သောနန္ဒကို၊ ဝရထ- အလိုရှိပါကုန်လော၊ မမ- ငါ၏၊ ကနိဋ္ဌံ- ညီဖြစ်သော၊ တံ နန္ဒံ- ထိုနန္ဒကို၊ ရောစေထ- နှစ်သက်ကြပါကုန်လော၊ တုမှေသု- သင်မိဘနှစ်ပါးတို့တွင်၊ ကံ- အဘယ်သူကို၊ ဧသ- ဤညီဖြစ်သော နန္ဒသည်၊ ဥပဋ္ဌာတု- လုပ်ကျွေးရမည်နည်း။ ဟိ- မှန်၏၊ ဥဘောပိ- နှစ်ယောက်လည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ မယံ- ငါတို့ ညီအစ်ကိုသည်၊ တုမှာကံ- သင်တို့၏၊ ပုတ္တာယေဝ- သားတို့သည်သာတည်း။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

မယ်တော်ကို လုပ်ကျွေးစေခြင်း

[နှာ- ၃၄၉] အထ- ထိုအခါ၌၊ အဿ- ထိုနန္ဒရသေ့၏၊ မာတာ- မယ်တော်သည်၊ အာသနာ- နေရာမှ၊ ဝုဋ္ဌာယ- ထ၍၊ "တာတ သောဏပဏ္ဍိတ- ချစ်သား သောဏပညာရှိ တေ- သင်၏၊ ကနိဋ္ဌော- ညီတော်နန္ဒသည်၊ စိရပ္ပဝုတ္ထော- ကြာမြင့်စွာ ကွေကွင်းနေရပြီ။ ဧဝံ- ဤသို့၊ စိရာဂတမ္ပိ- ကြာမြင့်စွာ ကွေကွင်းရသော်လည်း၊ တံ- ထိုသင်ချစ်သားကို၊ ယာစိတုံ- တောင်းပန်ခြင်းငှာ၊ န ဝိသဟာမိ- မဝံ့ပါ။ ဟိ- ထိုစကားသည် မှန်၏၊ မယံ- ငါတို့သည်၊ တံ- ထိုသင်ချစ်သားကို၊ နိဿိတာ- မှီနေရကုန်ပြီ။ ဣဒါနိ ပန- ယခုအခါ၌မူကား၊ တယာ- သင်ချစ်သားသည်၊ အနုညာတာ- ခွင့်ပြုအပ်ပြီးသည်ဖြစ်၍၊ အဟံ- ငါသည်၊ ဗြဟ္မစာရိနံ- မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသော၊ ဧတံ- ဤသားနန္ဒကို၊ ဗာဟာဟိ- လက်နှစ်ဖက်တို့ဖြင့်၊ ဥပဂူဟိတွာ- ပွေ့ဖက်၍၊ သီသေ- ဦးခေါင်း၌၊ ဥပသိင်္ဃာယိတုံ- ကပ်၍ နမ်းခြင်းငှာ၊ လဘေယျံ- ရလိုပါ၏။" ဣတိ- ဤသို့၊ ဣမမတ္ထံ- ဤအကြောင်းကို၊ ပကာသေန္တီ- (သောဏပညာရှိအား) ထင်ရှားပြလိုသည်ဖြစ်၍၊ "တယာ တာတ အနုညာတာ၊ (ပ) မုဒ္ဓနိ ဗြဟ္မစာရိန"န္တိ- "တယာ တာတ အနုညာတာ၊ (ပ) မုဒ္ဓနိ ဗြဟ္မစာရိနံ"ဟူသော၊ ဂါထံ- ဂါထာကို၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

၁၅၇။ တာတ သောဏ- ချစ်သားသောဏ၊ တံ- သင်ချစ်သားကို မယံ- ငါတို့သည်၊ နိဿိတာ- မှီ၍နေရကုန်၏၊ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ တယာ-

သင်ချစ်သား သည်၊ အနုညာတာ- ခွင့်ပြုတော်မူအပ်ပြီ၊ ပြဟ္မစာရိန်- မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသော၊ နံ နန္ဒ- ထိုငါ့သားနန္ဒကို၊ မုဒ္ဒနိ- ဦးထိပ်၌၊ ဥပဃာတုံ- ကပ်၍နမ်းခြင်းငှါ၊ လဘေ- ရချင်ပါ၏။

အထ- ထိုအခါ၌၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားလောင်း သောဏရသေ့သည်၊ "အမ္မ- မိခင်၊ တေန ဟိ- ထိုသို့ဖြစ်လျှင်၊ အနုဇာနာမိ- အကျွန်ုပ်ခွင့်ပြု၏။ တွံ- သင်မိခင်သည်၊ ဂစ္ဆ- ကြွတော်မူလော့၊ ပုတ္တံ- သားဖြစ်သော၊ နန္ဒံ- နန္ဒကို၊ အာလိင်္ဂိတွာ- လည်ဖက်၍၊ သီသေ- ဦးခေါင်း၌၊ ဃာယိတွာ- နမ်း၍၊ စုမ္ဗိတွာ- စုပ်၍၊ တဝ- သင်မိခင်၏၊ ဟဒယေ- နှလုံး၌၊ သောကံ- စိုးရိမ်ခြင်းကို၊ နိဗ္ဗာပေဟိ- ငြိမ်းစေတော်မူလော့၊" ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ၊ သာ- ထိုမယ်တော်သည်၊ တဿ- ထိုသားတော် နန္ဒပညာရှိ၏၊ သန္တိကံ- အထံသို့ ဂန္တွာ- သွား၍၊ နန္ဒပဏ္ဍိတံ- သားနန္ဒပညာရှိကို၊ ပရိသမဇ္ဈေယေဝ- ပရိသတ်၏ အလယ်၌သာလျှင်၊ အာလိင်္ဂိတွာ- လည်ဖက်၍၊ သီသံ- ဦးခေါင်းကို၊ ဃာယိတွာ- နမ်း၍၊ စုမ္ဗိတွာ- စုပ်၍၊ ဟဒယေ- နှလုံး၌၊ သောကံ- စိုးရိမ်ခြင်းကို၊ နိဗ္ဗာပေတွာ- ငြိမ်းစေပြီး၍၊ မဟာသတ္တေန- သားတော်ဘုရားလောင်းနှင့်၊ သဒ္ဓိံ- တကွ၊ သလ္လပန္တီ- စကားပြောလိုသည်ဖြစ်၍၊ "အဿတ္ထဿေဝ တရုဏံ၊ (ပ) မံ နန္ဒော ဥပတိဋ္ဌတု"တိ- "အဿတ္ထဿေဝ တရုဏံ၊ (ပ) မံ နန္ဒော ဥပတိဋ္ဌတု" ဟူကုန်သော၊ (ဣမာ ပဉ္စ ဂါထာ- ဤငါးဂါထာတို့ကို) အာဟ- ဆို၏။

၁၅၈။ တာတသောဏ- ချစ်သားသောဏ၊ အဿတ္ထဿ- ညောင်ဗုဒ္ဓဟေပင်၏၊ မာလုတေရိတံ- လေခတ်အပ်သော၊ ပဝါဠံ- သန္တာအဆင်းနှင့် တူသော အဆင်းရှိသော၊ တရုဏံ- ရွက်နုသည်၊ ကမ္ပတိ ဣဝ- လှုပ်သကဲ့သို့၊ ဧဝံ တထာ- ထို့အတူ၊ စိရဿံ- ကြာမြင့်မှ၊ အာဂတံ- ရောက်လာသော၊ နန္ဒံ- ငါ့သားနန္ဒကို၊ ဒိသွာန- မြင်၍၊ မေ- ငါ၏၊ ဟဒယံ- နှလုံးသည်၊ ပဝေဓတိ- တုန်လှုပ်၏။

၁၅၉။ တာတ- ချစ်သားသောဏ၊ ယဒါ- အကြင်အခါ၌၊ အဟံ- ငါသည်၊ သုတ္တာ- အိပ်ပျော်သည်၊ အမှိ- ဖြစ်၏။ သုပိနေ- အိပ်မက်၌၊ နန္ဒံ- ငါ့သား နန္ဒကို၊ အာဂတံ- လာလတ်သည်ကို၊ ပဿာမိ- မြင်မက်၏။ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ နော- ငါတို့၏၊ ပုတ္တော- သားဖြစ်သော၊ အယံ နန္ဒော-

ဤနန္ဒသည်၊ အာဂတော- လာပြီဟု၊ ဥဒဂ္ဂါ- ဝမ်းမြောက်သည်၊ သုမနာ- နှစ်သက်သည်၊ ဟောမိ- ဖြစ်၏။

၁၆၀။ တာတ- ချစ်သားသောဏ၊ ယဒါ စ- အကြင်အခါ၌ကား၊ ပဋိဗုဒ္ဓိတွာ- နိုးလတ်၍၊ နန္ဒံ- ငါ့သားနန္ဒကို၊ အာဂတံ- လာလတ်သည်ကို၊ န ပဿာမိ- မမြင်၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ ဘိယျော- လွန်စွာသော၊ သောကော- စိုးရိမ်ခြင်းသည်၊ အာဝိသတိ- ဖြစ်၏၊ ဝါ- ဝင်ရောက်၏။ အနပ္ပကံ- များသော၊ ဒေါမနဿဉ္စ- နှလုံးမသာယာခြင်းသည်လည်း၊ အာဝိသတိ- ဖြစ်၏၊ ဝါ- ဝင်ရောက်၏။

၁၆၁။ တာတ- ချစ်သားသောဏ၊ သော အဟံ- ထိုငါသည်၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ စိရဿံ- ကြာမြင့်မှသာလျှင်၊ နန္ဒံ- ငါ့သားနန္ဒကို၊ အာဂတံ- လာလတ် သည်ကို၊ ပဿာမိ- မြင်ရ၏။ နန္ဒော- ငါ့သားနန္ဒသည်၊ ဘတ္တု စ- လင်၏ လည်းကောင်း၊ မယှဉ္စ- ငါ၏လည်းကောင်း၊ ပိယော- ချစ်အပ် သူသည်၊ ဘဝတိ- ဖြစ်၏။ နော- ငါတို့၏၊ ပုတ္တော- သားဖြစ်သော၊ နန္ဒော- နန္ဒသည်၊ ယရံ- ငါတို့ကျောင်းသို့၊ ပါဝိသီ= ပဝိသတု- ဝင်ပါစေ။

၁၆၂။ တာတ- ချစ်သားသောဏ၊ ယံ ယသ္မာ- အကြင်ကြောင့်၊ နန္ဒော- ငါ့သားနန္ဒသည်၊ ပိတုပိ- အဖ၏လည်း၊ သုပ္ပိယော- အလွန်ချစ်မြတ် နိုးအပ်သူသည်၊ ဘဝတိ- ဖြစ်၏။ တံ တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ ယရာ- ကျောင်းမှ၊ နန္ဒော- ငါ့သားနန္ဒကို၊ နပ္ပဝသေ- ထွက်မသွားပါစေလင့်၊ တာတ- ချစ်သားသောဏ၊ နန္ဒော- ငါ့သားနန္ဒသည်၊ ယံ- အကြင်သူကို၊ ကစ္စသိ- လုပ်ကျွေးခြင်းငှာ အလိုရှိ၏၊ တံ- ထိုလုပ်ကျွေးလိုသောသူကို၊ လဘတု- ရပါစေ။ မံ- ငါ့ကို၊ နန္ဒော- ငါ့သားနန္ဒသည်၊ ဥပတိဋ္ဌတု- လုပ်ကျွေးပါစေ။

တတ္ထ- ထို'အဿတ္ထဿေဝ' စသော ဂါထာတို့၌၊ မာလုတေရိတန္တိ- မာလုတေရိတံ ဟူသည်ကား၊ ဝါတာဟတံ- လေသည်ခတ်အပ်သော၊ အဿတ္ထဿ- ပညောင်ပင်၏၊ ပလ္လဝံ- စိမ်းညိုသောအရွက်သည်၊ ကမ္ပတိ ယထာ- လှုပ်ရှား ဘိသကဲ့သို့၊ ဧဝံ- ထို့အတူ၊ စိရဿံ- ကြာမြင့်မှ၊ နန္ဒံ- သားဖြစ်သောနန္ဒကို၊ ဒိသွာ-

မြင်၍၊ အဇ္ဇ- ယနေ့၊ မမ- ငါ၏၊ ဟဒယံ- နှလုံးသည်၊ ကမ္ပတိ- လှုပ်ရှား၏၊ ဣတိ- ဤသို့၊ ဝဒတိ- ဆို၏။ သုတ္တာတိ- သုတ္တဟူသည်ကား၊ တာတ သောဏ- ချစ်သား သောဏ၊ ယဒါ- အကြင်အခါ၌၊ အဟံ- ငါသည်၊ သုတ္တာပိ- အိပ်ပျော်၍ နေပါသော်လည်း၊ သုပိနေ- အိပ်မက်၌၊ နန္ဒံ- သားနန္ဒကို၊ အာဂတံ- ရောက်လာ သည်ကို၊ ပဿာမိ- မြင်ရ၏၊ တဒါပိ- ထိုအခါ၌လည်း၊ ဥဒဂ္ဂါ- တတ်ကြွသော စိတ်ရှိသည်၊ ဟောမိ- ဖြစ်၏။ ဘတ္တုစ္စာတိ- ဘတ္တုစ္စဟူသည်ကား၊[၁] မေ- ငါ၏၊ သာမိကဿ စ- လင်၏လည်းကောင်း၊ မယှ္ဉ- ငါ၏လည်းကောင်း၊ ပိယော- ချစ်အပ် သူသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ နန္ဒော နော ပါဝိသီ ယရန္တိ- နန္ဒော နော ပါဝိသီ ယရံ ဟူသည်ကား၊ တာတ- ချစ်သားသောဏ၊ နော- ငါတို့၏၊ ပုတ္တော- သားဖြစ်သော၊ နန္ဒော- နန္ဒသည်၊ ပဏ္ဏသာလံ- သစ်ရွက်မိုးကျောင်းသို့၊ ပဝိသတု- ဝင်စေလော့။ ယန္တိ- ယံဟူသည်ကား၊ ယသ္မာ- အကြင့်ကြောင့်၊ ပိတုပိ- ဘခင်၏ လည်း၊ သုဋ္ဌု- လွန်စွာ၊ ပိယော- ချစ်အပ်သူသည်၊ (ဟောတိ- ဖြစ်၏၊) တသ္မာ- ထို့ကြောင့်၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ ဣမမှာ ယရာ- ဤအိမ်မှ၊ န ဝိပ္ပဝသေယျ- မထွက်ခွါပါ စေလင့်။ နန္ဒော တန္တိ- နန္ဒော တံဟူသည်ကား၊ တာတ- ချစ်သား သောဏ၊ နန္ဒော- သားနန္ဒသည်၊ ယံ- အကြင်အရာကို၊ ဣစ္ဆတိ- အလိုရှိ၏၊ တံ- ထိုအရာကို၊ လဘတု- ရပါစေ။ မံ နန္ဒောတိ- မံ နန္ဒောဟူသည်ကား၊ တာတ သောဏ- ချစ်သားသောဏ၊ တဝ- သင်၏၊ ပိတရံ- ဘခင်ကို၊ တွံ- သင်သည်၊ ဥပဋ္ဌဟ- လုပ်ကျွေးလော့။ မံ- ငါ့ကို၊ နန္ဒော- နန္ဒသည်၊ ဥပဋ္ဌာတု- လုပ်ကျွေးစေလော့။

မိခင်တို့ ကျေးဇူး

[နှာ-၃၅၀] မဟာသတ္တော- ဘုရားလောင်း သောဏရှင်ရသေ့သည်၊ "ဧဝံ- ဤသို့ ဟောတု"တိ- ဖြစ်စေဟု၊ မာတု- မယ်တော်၏၊ ဝစနံ- စကားကို၊ သမ္ပဋိစ္ဆိတွာ- ဝန်ခံ၍၊ "နန္ဒ- ညီထွေးနန္ဒ၊ တယာ- သင်သည်၊ ဇေဋ္ဌကကောဋ္ဌာသော- ကြီးသော

၁။ ဘတ္တုစ္စ- အရှင်၊ လင်သား-အနက်ဟော ပါဠိပုဒ်မှာ ဘတ္တာ-ဖြစ်သည်၊ သက္ကတ၌ (bhaht)-ဖြစ်သည်၊ ဆဋ္ဌသံဂါယနာ ဝိဘတ်ဆုံး နာမ်ပုဒ် ပုံစံမှာ သက္ကတ အလို ဘတ္တုး- ဟု ဝိသဇ္ဇနီနှင့်ရှိသည်၊ နောက် စ-ဗျည်းနှင့် ၎င်းဝိသဇ္ဇနီကို သဒိသပြု၍ ဘတ္တုစ္စ- ဟုပုဒ် ဖြစ်လာသည်၊ သက္ကတပုဒ်ကို အသုံးပြုထားခြင်း ဖြစ်သည်။

အဖို့အစုကို၊ လဒ္ဓေါ- ရအပ်ပြီ။ မာတာ နာမ- အမိမည်သည်ကား၊ အတိ ဂုဏကာရိကာ- ကျေးဇူးကို အလွန်ပြုတတ်ပေ၏။ အပ္ပမတ္တော- မမေ့မလျော့သည်၊ ဟုတွာ- ဖြစ်၍၊ ပဋိဇဂ္ဂေယျာသိ- ပြုစုလုပ်ကျွေးရာ၏၊" က္ကတိ- ဤသို့၊ ဩဝဒိတွာ- (ညီတော်နန္ဒကို) ဆုံးမတော်မူ၍၊ မာတု- မယ်တော်၏၊ ဂုဏံ- ဂုဏ်ကျေးဇူးကို၊ ပကာသေန္တော- ထင်ရှားပြတော်မူလိုသည် ဖြစ်၍၊ "အနုကမ္ပကာ ပတိဋ္ဌာ စ၊ (ပ) မာတာ တံ ဝရတေ က္ကသေ" တိ- "အနုကမ္ပကာ ပတိဋ္ဌာ စ၊ (ပ) မာတာ တံ ဝရတေ က္ကသေ"ဟူကုန်သော၊ ဒွေ ဂါထာ- နှစ်ဂါထာတို့ကို၊ အဘာသိ- ဆိုပြီ။

၁၆၃။ က္ကသေ- ညီထွေးနန္ဒရသေ့၊ မာတာ နာမ- အမိမည်သည်ကား၊ ပုတ္တေ- သား၌၊ အနုကမ္ပိကာ- နူးညံ့သော စိတ်ရှိ၏၊ ပတိဋ္ဌာ စ- တည်ရာလည်း ဖြစ်၏၊ ပုဗ္ဗေ- ရှေးငယ်စဉ်ကာလ၌၊ နော- ငါတို့အား၊ ရသဒဒီ စ- နို့ရည်ဟူသော အရသာကိုလည်း ပေးတတ်၏။ သဂ္ဂဿ လောကဿ- နတ်ရွာကို ရခြင်း၏၊ မဂ္ဂေါ- အကြောင်းပေတည်း။ မာတာ- မယ်တော်သည်၊ တံ- ထိုသင်ညီထွေးကို၊ ဝရတေ- တောင့်တ၏။

၁၆၄။ က္ကသေ- ညီထွေးနန္ဒရသေ့၊ မာတာ- မယ်တော်သည်၊ ပုဗ္ဗေ- ရှေး ငယ်စဉ်ကာလ၌၊ ရသဒဒီ - နို့ရည်တည်းဟူသော အရသာကို ပေးတတ်၏။ ဂေါတ္တီ- စောင့်ရှောက်တတ်၏၊ မာတာ- အမိသည်၊ ပုညူပသံဟိတာ- ကောင်းမှုနှင့် စပ်၏။ သဂ္ဂဿ လောကဿ- နတ်ရွာကို ရခြင်း၏၊ မဂ္ဂေါ- အကြောင်းပေတည်း။ မာတာ- မယ်တော်သည်၊ တံ- သင်ညီထွေးကို၊ ဝရတေ- တောင့်တ၏။

တတ္ထ- ထို'အနုကမ္ပိကာ' စသော ဂါထာတို့၌၊ အနုကမ္ပိကာတိ- အနုကမ္ပိကာ ဟူသည်ကား၊ မုဒုဟဒယာ- နူးညံ့သော စိတ်ထားရှိ၏။ ပုဗ္ဗေ ရသဒဒီတိ- ပုဗ္ဗေ ရသဒဒီဟူသည်ကား၊ ပဌမမေဝ- ရှေးဦးကပင်လျှင်၊ အတ္တနော- မိမိ၏၊ ခီရသင်္ခါတဿ- နို့ရည်ဟု ဆိုအပ်သော၊ ရသဿ- အရသာကို၊ ဒါယိကာ- ပေးတတ်သူသည်။ မာတာ တန္တိ- မာတာ တံဟူသည်ကား၊ မမ- ငါ၏၊ မာတာ- အမိသည်၊ မံ- ငါ့ကို၊ န က္ကစ္ဆတိ- အလိုမရှိ၊ တံ- သင့်ကို၊ ဝရတိ က္ကစ္ဆတိ- အလိုရှိ၏။ ဂေါတ္တီတိ- ဂေါတ္တီဟူသည်ကား၊ ဂေါပါယိကာ- စောင့်ရှောက်တတ်သူသည်။

ပုညျပသံဟိတာတိ- ပုညျပသံဟိတာဟူသည်ကား၊ ပုညျပနိဿိတာ- ကောင်းမှု၏ မှီရာသည်၊ ပုညဒါယိကာ- ကောင်းမှုကို ပေးတတ်သူသည်။

မိဘတို့ကို လုပ်ကျွေးသင့်ကြောင်း

ဧဝံ- ဤသို့၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားလောင်းသောဏရသေ့သည်၊ ဒွီဟိ ဂါထာဟိ- နှစ်ဂါထာတို့ဖြင့်၊ မာတု- မယ်တော်၏၊ ဂုဏံ- ကျေးဇူးကို၊ ကထေတွာ- ပြောဆို၍၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ အာဂန္တွာ- လာ၍၊ တဿာ- ထိုမယ်တော်၏၊ အာသနေ- နေရာ၌၊ နိသိန္နကာလေ- နေသောအခါ၌၊ "နန္ဒ- ညီထွေးနန္ဒ၊ တွံ- သင်သည်၊ ဒုက္ကရကာရိကံ- လုပ်ကျွေးနိုင်ခဲသော၊ မာတရံ- အမိကို၊ လဘသိ- ရ၏၊ ဥဘောပိ- နှစ်ယောက်လည်းဖြစ်ကုန်သော၊ မယံ- ငါတို့ကို၊ မာတရာ- မယ်တော်သည်၊ ဒုက္ခေန- ဆင်းရဲသဖြင့်၊ သံဝဍ္ဎိတာ- ကောင်းစွာကြီးစေအပ်ကုန်ပြီ၊ တံ- ထိုမယ်တော် ကို၊ ဣဒါနိ- ယခုအခါ၌၊ တွံ- သင်သည်၊ အပ္ပမတ္တော- မမေ့မလျော့သည်ဖြစ်၍၊ ပဋိဇဂ္ဂါဟိ- ပြုစုလုပ်ကျွေးလော့၊ အမဓုရာနိ- မချို(မကောင်း)ကုန်သော၊ ဖလာဖလာနိ- သစ်သီးကြီးငယ်တို့ကို၊ မာ ခါဒါပေဟိ- မစားစေလင့်၊" ဣတိ- ဤသို့၊ ဝတွာ- ဆို၍၊ ပရိသမဇ္ဈေယေဝ- ပရိသတ်၏ အလယ်၌ပင်လျှင်၊ မာတု- အမိအား၊ ဒုက္ကရကာရိကတံ- လုပ်ကျွေးရခဲသည်၏ အဖြစ်ကို၊ ပကာသေန္တော- ထင်ရှားပြတော်မူလိုသည်ဖြစ်၍၊ "အာကင်္ခမာနာ ပုတ္တဖလံ ။ပ။ ပေစ္စ သဂ္ဂေ ပမောဒတိ"တိ- "အာကင်္ခမာနာ ပုတ္တဖလံ ။ပ။ ပေစ္စ သဂ္ဂေ ပမောဒတိ"ဟူကုန်သော၊ (ဣမာ ဧကူနဝီသတိဂါထာ- ဤတစ်ဆယ့်ကိုးဂါထာတို့ကို၊) အာဟ- မိန့်တော်မူပြီ။

> ၁၆၅။ တာတ- ညီထွေးနန္ဒ၊ မာတာ နာမ- အမိမည်သည်ကား၊ ပုတ္တဖလံ- သားဆုဟု ဆိုအပ်သော အကျိုးကို၊ အာကင်္ခမာနာ- အလိုရှိသည်ဖြစ်၍၊ ဒေဝတာယ- နတ်အား၊ နမဿတိ- ရှိခိုး၏၊ နက္ခတ္တာနိ စ- နက္ခတ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ ဥတုသံဝစ္ဆရာနိ စ- ဥတု နှစ်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ပုစ္ဆတိ- မေး၏။
>
> ၁၆၆။ နန္ဒ- ညီထွေးနန္ဒ၊ တဿာ- ထိုအမိအား၊ ဥတုမှိ- ရှေးဖြစ်သော ဥတုသည်၊ နှာတာယ- သန့်ရှင်းပြီးသော်၊ ဂဗ္ဘဿ- ကိုယ်ဝန်၏၊ ဝေါက္ကမော- တည်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏၊ တေန- ထိုကိုယ်ဝန်တည်ခြင်းကြောင့်၊

ဒေါဟဠိနီ- ချင်ခြင်းရှိသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ တေန ကာရဏေန- ထိုသို့ချင်ခြင်းရှိသောကြောင့်၊ သာ မာတာ- ထိုအမိကို၊ သုဟဒါ- သုဟဒါမည်၏ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ဆိုအပ်၏။

၁၆၇။ နန္ဒ- ညီချစ်နန္ဒ၊ သံဝစ္ဆရံ ဝါ- တစ်နှစ်ပတ်လုံးလည်းကောင်း၊ ဦနံ ဝါ- တစ်နှစ်အောက် ယုတ်လျော့၍လည်းကောင်း၊ ပရိဟရိတွာ- လွယ်၍၊ ဝိဇာယတိ- ဖွား၏၊ တေန ကာရဏေန- ထိုသို့ဖွားသောကြောင့်၊ သာ မာတာ- ထိုအမိသည်။ ဇနယန္တီတိ စ- ဇနယန္တီဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဇနေတ္တိ စ- ဇနေတ္တိ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝုစ္စတိ- ဆိုအပ်၏။

၁၆၈။ နန္ဒ- ညီထွေးနန္ဒ၊ ယာ မာတာ- အကြင်အမိသည်၊ ထနခီရေန စ- နို့ရည်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဂီတေန စ- သီချင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အင်္ဂပါဝုရဏေန စ- သားမြတ်အကြား၌ အိပ်စေ၍ ကိုယ်အတွေ့ကို နှံ့စေလျက် ကြီးပွါးစေသဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရောဒန္တံ- ငိုသော၊ ပုတ္တံ- သားကို၊ တောသေတိ- နှစ်သက်စေ တတ်၏၊ ဝါ- နှစ်သိမ့်၏၊ တေန ကာရဏေန- ထိုအကြောင်းကြောင့်၊ သာ မာတာ- ထိုအမိကို၊ ကောသေန္တိ- တောသေန္တိ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ဆိုအပ်၏။

[နှာ-၃၅၁] ၁၆၉။ နန္ဒ- ညီထွေးနန္ဒ၊ တတော ပစ္ဆာတော- နောက်မှ၊ ယာ မာတာ- အကြင်အမိသည်၊ ဃောရေ- ပြင်းစွာသော၊ ဝါတာတပေ- လေနေပူသည်၊ ဇာတေ- ဖြစ်လတ်သော်၊ မမံ ကတွာ- မြတ်နိုးတနာပြု၍၊ ဥဒိက္ခတိ- ကြည့်တတ်၏၊ အပ္ပဇာနန္တံ- မသိကြား မလိမ္မာသေးသော၊ ဒါရကံ- မိမိသားငယ်ကို၊ ပေါသေတိ- မွေးမြူတတ်၏၊ တေန- ထို့ကြောင့်၊ သာ မာတာ- ထိုအမိကို၊ ပေါသေန္တိ- ပေါသေန္တိ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ဆိုအပ်၏။

၁၇၀။ နန္ဒ- ညီထွေးနန္ဒ၊ မာတု- အမိ၏၊ ယဉ္စ ဓနံ- အကြင်ဥစ္စာသည် လည်း၊ ဟောတိ- ရှိ၏၊ ပိတု- အဖ၏၊ ယဉ္စ ဓနံ- အကြင်ဥစ္စာသည်လည်း၊ ဟောတိ- ရှိ၏။ နော- ငါတို့၏၊ ပုတ္တဿ- သားအား၊ သိယာ အပိ- ဖြစ်ငြား အံ့လည်း မသိ၊ က္ကတိ- ဤသို့ ဧတဿ- ထိုသား၏၊ အတ္ထာယ- အကျိုးငှါ၊ ဥဘယံ- အမိဥစ္စာ အဖဥစ္စာ နှစ်ပါးစုံကို၊ မာတာ- အမိသည်၊ ဂေါပေတိ- စောင့်ရှောက်ပေတတ်၏။

၁၇၁။ နန္ဒ- ညီထွေးနန္ဒ၊ 'ပုတ္တ- သားမိုက်၊ ဧဝံ- ဤသို့ ကရောဟိ- ပြုလော့၊ ပုတ္တ- သားမိုက်၊ အဒုံ- ဤအမှုကို၊ မာ ကရောဟိ- မပြုလင့်။' ဣတိ- ဤသို့ မာတာ- အမိသည်၊ ဝိဟညတိ- ပင်ပန်းခံ၏၊ ပတ္တယောဗ္ဗနေ- အရွယ်သို့ ရောက်သော အခါ၌၊ ပရဒါရေသု- တစ်ပါးသူ မယားတို့၌၊ ပမတ္တံ- မေ့လျော့သော၊ နိသီထေ- ညဉ့်အခါ၌၊ အနာယန္တံ- မရောက်လာသော၊ သာယံ- ညဉ့်အခါ၌၊ အနာယန္တံ- မရောက်လာသော၊ ပုတ္တံ- သားကို၊ ဥတွာ- သိ၍၊ မဂ္ဂံ- လမ်းကို၊ ဩလောကေန္တီ- ကြည့်လျက်၊ ဣတိ ဣမေဟိ ကာရဏေဟိ- ဤသို့သော အကြောင်းတို့ဖြင့်၊ မာတာ- အမိသည်၊ ဝိဟညတိ- ပင်ပန်းတတ်၏။

အမိမလုပ်ကျွေးပြစ်

၁၇၂။ နန္ဒ- ညီထွေးနန္ဒ၊ ဧဝံ ဣမိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရေန- ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားအားဖြင့်၊ ကိစ္ဆာ ဘတော- ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာ သုတ်သင်ကျွေးမွေးအပ်သော၊ ယော ပေါသော- အကြင်သားသည်၊ မာတု- အမိအား၊ အပရိစာရကော- မလုပ်ကျွေး။ သော ပေါသော- ထိုသားသည်၊ မာတရိ- အမိကို၊ မိစ္ဆာစရိတွာန- မလုပ်ကျွေးသောကြောင့်၊ နိရယံ- ငရဲ၌၊ ဥပပဇ္ဇတိ- ဖြစ်ရ၏။

အဖမလုပ်ကျွေးပြစ်

၁၇၃။ နန္ဒ- ညီထွေးနန္ဒ၊ ဧဝံ ဣမိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရေန- ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော အပြားအားဖြင့်၊ ကိစ္ဆာ ဘတော- ဆင်းရဲငြိုငြင်စွာ သုတ်သင်ကျွေးမွေးအပ်သော၊ ယော ပေါသော- အကြင်သားသည်၊ ပိတု- အဖအား၊ အပရိ စာရကော- မလုပ်ကျွေး။ သော ပေါသော- ထိုသားသည်၊ ပိတရိ- အဖကို၊ မိစ္ဆာ စရိတွာန- မလုပ်ကျွေးသောကြောင့်၊ နိရယံ- ငရဲ၌၊ ဥပပဇ္ဇတိ- ဖြစ်ရ၏။

၁၇၄။ တာတ- ညီထွေးနန္ဒ၊ ဓနကာမာနံ- ဥစ္စာကို အလိုရှိကုန်သော သူတို့၏၊ ဓနာပိ- ရပြီးသော ဥစ္စာသည်လည်း၊ မာတရံ- အမိကို၊ အပရိစရိတွာန- မလုပ်ကျွေးသောကြောင့်၊ နဿတိ- ပျောက်ပျက်တတ်၏။

သော ပေါသော- ထိုအမိကို မလုပ်ကျွေးသော သားသည်၊ ကိစ္ဆံ ဝါ- ဆင်းရဲ ငြိုငြင်ခြင်းသို့လည်း၊ နိဂစ္ဆတိ- ရောက်တတ်၏၊ ဣတိ- ဤသို့ မေ မယာ- ငါသည်၊ သုတံ- ကြားအပ် ဖူး၏။

၁၇၅။ တာတ- ညီထွေးနန္ဒ၊ ခေကာမာနံ- ဥစ္စာကို အလိုရှိကုန်သော သူတို့၏၊ ခေနာပိ- ရပြီးသော ဥစ္စာသည်လည်း၊ ပိတရံ- အဖကို၊ အပရိ စရိတွာန- မလုပ်ကျွေးသော ကြောင့်၊ နဿတိ- ပျက်စီးတတ်၏။ သော ပေါသော- ထိုအဖကို မလုပ်ကျွေးသော သားသည်၊ ကိစ္ဆံ ဝါ- ဆင်းရဲ ငြိုငြင်ခြင်းသို့လည်း၊ နိဂစ္ဆတိ- ရောက်တတ်၏။ ဣတိ- ဤသို့ မေ မယာ- ငါသည်၊ သုတံ- ကြားအပ်ဖူး၏။

၁၇၆။ တာတ- ညီထွေးနန္ဒ၊ အာနန္ဒော စ- နှစ်သက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ပမောဒေါ စ- လွန်စွာနှစ်သက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဟသိတဉ္စ- ရယ်ရွှင်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ကီဠိတဉ္စ- မြူးထူးပျော်ပါး ကစားခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဧတံ သဗ္ဗံ- ဤအလုံးစုံကို၊ မာတရံ- အမိကို၊ ပရိစရိတွာန- ရှိသေစွာလုပ်ကျွေးသောကြောင့်၊ ဝိဇာနတော- ပညာရှိသော သားအား၊ သဒါ- အခါခပ်သိမ်း၊ လဗ္ဘာ- ရအပ်၏။

၁၇၇။ တာတ- ညီထွေးနန္ဒ၊ အာနန္ဒော စ- နှစ်သက်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ပမောဒေါ စ- လွန်စွာနှစ်သက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဟသိတဉ္စ- ရယ်ရွှင်ခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ကီဠိတဉ္စ- မြူးထူးပျော်ပါး ကစားခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ဧတံ သဗ္ဗံ- ဤအလုံးစုံကို၊ ပိတရံ- အဖကို၊ ပရိစရိတွာန- ရှိသေစွာ လုပ်ကျွေးသောကြောင့်၊ ဝိဇာနတော- ပညာရှိသော သားအား၊ သဒါ- အခါခပ်သိမ်း၊ လဗ္ဘာ- ရအပ်၏။

သင်္ဂဟတရားလေးပါး

၁၇၈။ တာတ- အမောင်နန္ဒ၊ လောကေ- ဤလူ့ရွာလောက၌၊ မာတာပိတူနံ- အမိအဖတို့အား၊ ယံ ဒါနဉ္စ- အကြင်ပေးအပ်သောဝတ္ထုသည်၊ အတ္ထိ- ရှိ၏၊ တံ ဒါနဉ္စ- ထိုပေးအပ်သော ဝတ္ထုကိုလည်း၊ ဒါတဗ္ဗံ- ပေးအပ်၏။ ယာ ပိယဝါစာ စ- အကြင်ချစ်ဖွယ်သော စကားသည်လည်း၊ အတ္ထိ- ရှိ၏။

သာ ပိယဝါစာ စ- ထိုချစ်ဖွယ်သော စကားကိုလည်း၊ ဘဏိတဗ္ဗာ- ပြောဆိုအပ်၏။ ယာ အတ္တစရိယာ စ- အကြင် ဖြစ်ပေါ်သောကိစ္စကို ပြီးစေသောအားဖြင့် အကျိုးကို ကျင့်ခြင်းသည်လည်း၊ အတ္ထိ- ရှိ၏။ သာ အတ္တစရိယာ စ- ထို ဖြစ်ပေါ်သော ကိစ္စကို ပြီးစေသောအားဖြင့် အကျိုးကို ကျင့်ခြင်းကိုလည်း၊ စရိတဗ္ဗာ- ကျင့်အပ်၏။ တတ္ထ တတ္ထ- ထိုထိုအရပ် တို့၌၊ ယထာရဟံ- ထိုက်သည့်အားလျော်စွာ၊ ဓမ္မေသု- ကြီးသောသူတို့အား အရိုအသေပြုအပ်သော ကုသိုလ်တရားတို့၌၊ ယာ သမာနတ္တတာ စ- အကြင် ကိုယ်နှင့်ထပ်တူ ကျင့်အပ်သော အဖြစ်သည်လည်း၊ အတ္ထိ- ရှိ၏၊ သာ သမာနတ္တတာ စ- ထို ကိုယ်နှင့်ထပ်တူ ကျင့်အပ်သော အဖြစ်ကိုလည်း၊ ကာတဗ္ဗာ- ပြုအပ်၏၊ တာတ- ညီတော်နန္ဒ၊ လောကေ- လောက၌၊ ဧတေ ခေါ သင်္ဂဟာ- ဤလေးပါးသော သင်္ဂဟဝတ္ထုတို့သည်၊ ယာယတော- သွားသော၊ ရထဿ- ရထား၏၊ အာဏိဝ- နားစောင့်ကဲ့သို့တည်း။

၁၇၉။ ဧတေ စ သင်္ဂဟာ- ဤ လေးပါးသော သင်္ဂဟဝတ္ထုတို့သည်၊ နာ'သု- မရှိကုန်ငြားအံ့၊ မာတာ- အမိသည်၊ ပုတ္တကာရဏာ- သားဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ မာနံ ဝါ- မြတ်နိုးခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ပူဇံ ဝါ- ပူဇော်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ န လဘေထ- မရနိုင်ရာ၊ ပိတာ ဝါ- အဖသည်မူလည်း၊ ပုတ္တ ကာရဏာ- သားဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ မာနံ ဝါ- မြတ်နိုးခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ပူဇံ ဝါ- ပူဇော်ခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ န လဘေထ- မရနိုင်ရာ။

၁၈၀။ ယသ္မာ စ- အကြင်ကြောင့်လည်း၊ ဧတေ- ဤလေးပါးတို့သည်၊ သင်္ဂဟာ- သင်္ဂဟဝတ္ထုမည်ကုန်၏ (ဧတေ သင်္ဂဟာကို ဧတေ သင်္ဂဟေဟုကံအနက်ယူ၍ သမ္မပေက္ခန္တိ၌စပ်ဟု ပါဠိကဋီကာဖွင့်၏)။ ပဏ္ဍိတာ- ပညာရှိတို့သည်၊ သမ္မပေက္ခန္တိ- ကောင်းစွာ ရှုကုန်၏၊ တသ္မာ- ထိုကြောင့်၊ တေ- ထိုလေးပါးသော သင်္ဂဟဝတ္ထုတို့သည်၊ မဟတ္တံ- မြတ်သောအဖြစ်သို့ ပပ္ပေါန္တိ- ရောက်ကုန်၏။ ပသံသာ စ- ချီးမွမ်းခြင်းငှာ ထိုက်ကုန်သည်လည်း၊ ဘဝန္တိ- ဖြစ်ကုန်၏။

[နှာ-၃၅၂] ၁၈၁။ မာတာပိတရော- အမိအဖတို့ကို၊ ပုတ္တာနံ- သားတို့၏၊ ဗြဟ္မာတိ- ဗြဟ္မာဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပုဗ္ဗာစရိယာတိ- လက်ဦးဆရာဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဝုစ္စရေ- ဆိုအပ်ကုန်၏၊ နန္ဒ- ညီထွေးနန္ဒ၊ မာတာပိတရော- အမိအဖတို့သည်၊ ပုတ္တာနံ- သားတို့၏၊ အာဟုနေယျာ- ဆောင်၍ ပူဇော် အပ်သော ဝတ္ထုကိုလည်း ခံထိုက်ကုန်၏၊ ပဇာယ- သား၌၊ ယသ္မာ- အကြင့်ကြောင့်၊ အနုကမ္ပကာ- အစဉ်သနားခြင်းရှိကုန်၏။

မိဘကို ရှိခိုးသင့်ကြောင်း

၁၈၂။ တသ္မာ ဟိ- ထို့ကြောင့်သာလျှင်၊ နေ- ထိုမိဘတို့ကို၊ ပဏ္ဍိတော- ပညာရှိသော သားသည်၊ အန္နေန စ- ထမင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ အထော- ထိုမှတစ်ပါး၊ ပါနေန စ- အဖျော်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဝတ္ထေန စ- အဝတ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ သယနေန စ- အိပ်ရာဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဥစ္ဆာနေန စ- ခြေလက် ဆုပ်နယ်ခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ နှာပနေန စ- ရေချိုးစေခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ ပါဒါနံ- ခြေတို့ကို၊ ဓောဝနေန စ- ဆေးသဖြင့်လည်းကောင်း၊ နမဿေယျ စ- ရှိလည်း ရှိခိုးရာ၏၊ သက္ကရေယျ စ- အရိုအသေကိုလည်း ပြုရာ၏။

၁၈၃။ နန္ဒ- ညီထွေးနန္ဒ၊ မာတာပိတူသု- အမိအဖတို့၌၊ တာယ ပါရိစရိယာယ- ထိုသို့လုပ်ကျွေးခြင်းကြောင့်၊ နံ- ထိုသားကို၊ ပဏ္ဍိတာ- ပညာရှိတို့သည်၊ ဣဓေဝ- ဤလူ့ပြည်၌ပင်လျှင်။ နံ- ထို မိဘတို့၌ လုပ်ကျွေးသော သားကို၊ ပသံသန္တိ- ချီးမွမ်းကုန်၏၊ ပေစ္စ- သေလွန်ပြီးသော အခါ၌၊ သဂ္ဂေ- နတ်ပြည်၌၊ ပမောဒတိ- မွေ့လျော်ရ၏။ ဣတိ- ဤသို့၊ အာဟ- ဆိုပြီ။

တတ္ထ- ထို'အာကခ်မာနာ' စသော ဂါထာတို့၌၊ ပုတ္တဖလန္တိ- ပုတ္တဖလံ ဟူသည်ကား၊ ပုတ္တသင်္ခါတံ- သားဟုဆိုအပ်သော၊ ဖလံ- အကျိုးတရားကို။ ဒေဝတာယ နမဿိတွာတိ- ဒေဝတာယ နမဿတိဟူသည်ကား၊ "မေ- ငါ့အတွက်၊ ဝါ- ငါ့အား၊ ပုတ္တော- သားသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတု- ဖြစ်စေသတည်း။" ဣတိ- ဤသို့၊ ဒေဝတာယ- နတ်အား၊ နမက္ကာရံ- ရှိခိုးခြင်းကို၊ ကရောတိ- ပြု၏။ အာယာစတိ-

တောင်းပန်၏။ **ပုစ္ဆတီတိ**- ပုစ္ဆတိဟူသည်ကား၊ "ကတရေန နက္ခတ္တေန- အဘယ်နက္ခတ်ဖြင့်၊ ဇာတော- မွေးဖွားသော၊ ပုတ္တော- သားသည်၊ ဒီဃာယုကော- ရှည်သောအသက် ရှိသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်သနည်း၊ ကတရေန- အဘယ်နက္ခတ်ဖြင့်၊ (ဇာတော- မွေးဖွားသော၊ ပုတ္တော- သားသည်၊) အပ္ပါယုကော- တိုသောအသက်ရှိသည်၊" (ဟောတိ- ဖြစ်သနည်း၊) ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့ နက္ခတ္တာနိ စ- နက္ခတ်တို့ကိုလည်း၊ ပုစ္ဆတိ- မေး၏။ **ဥတုသံဝစ္ဆရာနိ စာတိ**- ဥတုသံဝစ္ဆရာနိ စဟူသည်ကား၊ "ဆန္န- ခြောက်ပါးကုန်သော၊ ဥတူနံ- ဥတုတို့တွင်၊ ကတရသ္မိံ ဥတုမှိ- အဘယ်ဥတု၌၊ ဇာတော- မွေးဖွားသော သားသည်၊ ဒီဃာယုကော- ရှည်သောအသက်ရှိသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်သနည်း၊ ကတရသ္မိံ ဥတုမှိ- အဘယ်ဥတု၌၊ (ဇာတော- မွေးဖွားသော သားသည်၊) အပ္ပါယုကော- တိုသော အသက်ရှိသည်၊ (ဟောတိ- ဖြစ်သနည်း၊) ဝါ- ထို့အပြင်၊ ကတိဝဿာယ- အဘယ်အရွယ်ရှိသော၊ မာတုယာ- အမိသည်၊ ဇာတော- မွေးဖွားသော၊ ပုတ္တော- သားသည်၊ ဒီဃာယုကော- ရှည်သော အသက်ရှိသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်သနည်း၊ ကတိဝဿာယ- အဘယ် အရွယ်ရှိသော၊ (မာတုယာ- အမိသည်၊ ဇာတော- မွေးဖွားသော၊ ပုတ္တော- သားသည်၊ အပ္ပါယုကော- တိုသောအသက်ရှိသည်၊ (ဟောတိ- ဖြစ်သနည်း၊)" ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့ ဥတုသံဝစ္ဆရာနိ စ- ဥတု နှစ်တို့ကိုလည်း၊ ပုစ္ဆတိ- မေး၏။ **ဥတုမှိ နှာတာယာတိ**- ဥတုမှိ နှာတာယ ဟူသည်ကား၊ ပုပ္ဖေ- ရာသီပန်းသည်၊ ဥပ္ပန္နေ- ဖြစ်ပြီးလတ်သော်၊ ဥတုမှိ- ဥတုသည်၊ နှာတာယ- သန့်ရှင်းပြီးလတ်သော်။ **ဝေါက္ကမောတိ**- ဝေါက္ကမောဟူသည်ကား၊ တိဏ္ဏံ- သုံးပါးသော တရားတို့၏၊ သန္နိပါတာ- ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့်၊ ဂဗ္ဘာဝက္ကန္တိ- ကိုယ်ဝန်၏ သက်ရောက်ခြင်း သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏၊ ကုစ္ဆိယံ- အမိဝမ်း၌၊ ဂဗ္ဘော- ကိုယ်ဝန်သည်၊ ပတိဋ္ဌာတိ- တည်၏။ **တေနာတိ**- တေန ဟူသည်ကား၊ တေန ဂဗ္ဘေန- ထိုကိုယ်ဝန်ကြောင့်၊ သာ- ထိုမိခင်သည်၊ ဒေါဟဠိနီ- တပ်ချင်ခြင်းသည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။ **တေနာတိ**- တေန ဟူသည်ကား၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ တဿာ- ထိုမိခင်၏၊ ကုစ္ဆိမှိ- ဝမ်း၌၊ နိဗ္ဗတ္တပဇာယ- ဖြစ်သော သတ္တဝါ၌၊ သိနေဟော- ချစ်ခြင်းသည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ- ဖြစ်၏၊ တေန ကာရဏေန- ထိုအကြောင်းကြောင့်၊ "သုဟဒါ"တိ- သုဟဒါ ဟူ၍၊ ဝုစ္စတိ- ဆိုအပ်၏။ **တေနာတိ**- တေန ဟူသည်ကား၊ တေန ကာရဏေန- ထိုအကြောင်းကြောင့်၊ သာ- ထိုမိခင်သည်၊ "ဇနယန္တီ"တိ စ-

ဇနယန္တိ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ "ဇနေတ္တိ"တိ စ- ဇနေတ္တိဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝုစ္စတိ- ဆိုအပ်၏။

အင်္ဂပါဝုရဏေန စာတိ- အင်္ဂပါဝုရဏေန စဟူသည်ကား၊ ထနန္တရေ- သားမြတ်တို့၏ အကြား၌၊ နိပဇ္ဇာပေတွာ- လျောင်းစေ၍၊ သရီရသမ္ဖဿံ- ကိုယ်ခန္ဓာ၏ အတွေ့ကို၊ ဖရာပေန္တီ- **ပျံ့နှံ့စေလျက်၊** အင်္ဂသင်္ခါတေန- အင်္ဂဟု ဆိုအပ်သော၊ ပါဝုရဏေန ဧဝ- အခြုံအရုံဖြင့်**သာ။ တောသေန္တီတိ-** တောသေန္တီ ဟူသည်ကား၊ သညာပေန္တီ- သိစေတတ်သူ၊ **ဟာသေန္တီ- ရွှင်စေတတ်သူ။ မမံ ကတ္ဝာ ဥဒိက္ခတီတိ-** မမံ ကတ္ဝာ ဥဒိက္ခတိ ဟူသည်ကား၊ "မေ- **ငါ၏၊** ပုတ္တသ- သား၏၊ ဥပရိ- အထက်၌၊ ဝါတော- လေသည်၊ ပဟရတိ- ခတ်၏၊ အာတပေါ- နေပူသည်၊ ဖရတိ- ဖြန့်၏။" ဣတိ ဧဝံ- ဤသို့ မမံ ကာရံ- မြတ်နိုးတနာမှု ပြုခြင်းကို၊ ကတ္ဝာ- ပြု၍၊ သိနိဒ္ဓေန- နူးညံ့သော၊ ဟဒယေန- စိတ်နှလုံးဖြင့်၊ ဥဒိက္ခတိ- ကြည့်မြင်တတ်၏။ **ဥဘယမေ့တဿာတိ-** ဥဘယမေ့တဿဟူသည်ကား၊ ဥဘယမ္ပိ- မိဘက်ဖဘက် နှစ်ပါးစုံလည်းဖြစ်သော၊ ဧတံ ခန်- ထိုဥစ္စာသည်၊ ဧတဿ ပုတ္တဿ- ထိုသား၏၊ အတ္ထာယ-အကျိုးငှါ၊ အညေသံ- အခြားသော သူတို့အား၊ အဒသေတွာ- မပြမူ၍၊ သာရဂဗ္ဘာဒိသု- ဥစ္စာထားရာတိုက်ခန်း အစရှိသည်တို့၌၊ မာတာ- အမိသည်၊ ဂေါပေတိ- စောင့်ရှောက်၏။ **ဧဝံ ပုတ္တ, အဒုံ ပုတ္တာတိ-** ဧဝံ ပုတ္တ အဒုံ ပုတ္တ ဟူသည်ကား၊ "အန္ဓဗာလပုတ္တ- သားမိုက်၊ ဧဝံ- ဤသို့၊ ရာဇကုလာဒိသု- မင်းမျိုး အစရှိသည်တို့၌၊ အပ္ပမတ္တော- မမေ့မလျော့သည်၊ ဟောဟိ- ဖြစ်လော့။ အဒုံ- ဤမည်သော၊ ကမ္မံ စ- အမှုကိုလည်း၊ မာ ကရောဟိ- မပြုပါနှင့်၊" ဣတိ- ဤသို့၊ သိက္ခာပေန္တီ- သင်ကြားပေးလေ့ရှိသည်၊ (ဟောတိ- ဖြစ်၏)။ ဣတိ- ထို့ကြောင့်၊ မာတာ- အမိသည်၊ ဝိဟညတိ- ပင်ပန်း၏၊ ကိလမတိ- ပင်ပန်း၏။

[နှာ-၃၅၃] ပတ္တယောဗ္ဗနေတိ- ပတ္တယောဗ္ဗနေဟူသည်ကား၊ ပုတ္တေ- သားသည်၊ ပတ္တယောဗ္ဗနေ- အရွယ်ရောက်သော အခါ၌၊ တံ ပုတ္တံ- ထိုသားကို၊ နိသီထေ- ညဉ့်သန်းခေါင်၌၊ ပရဒါရေသု- သူတစ်ပါးမယားတို့၌၊ ပမတ္တံ- ယစ်မူး၍ နေသည်ကို၊ သာယံ- ညချမ်း၌၊ အနာဂစ္ဆန္တံ- ပြန်မလာသည်ကို၊ ဉတွာ- သိ၍၊ အဿုပုဏ္ဏေဟိ- ပြည့်သောမျက်ရည်ရှိကုန်သော၊ နေတ္တေဟိ- မျက်လုံးတို့ဖြင့်၊ မဂ္ဂံ- သားလာမည့်လမ်းကို၊ ဩလောကေန္တီ- ကြည့်လျက်၊ ဝိဟညတိ- ပင်ပန်း၏၊ ကိလမတိ- ပင်ပန်း၏။

ကိစ္ဆာ ဘတောတိ- ကိစ္ဆာ ဘတောဟူသည်ကား၊ ကိစ္ဆေန- ပင်ပန်းစွာ၊ ဘတော- မွေးမြူအပ်သော၊ ပဋိဇဂ္ဂိတော- ကျွေးမွေးသုတ်သင်အပ်သော။ မိစ္ဆာ စရိတွာနာတိ- မိစ္ဆာ စရိတွာန ဟူသည်ကား၊ မာတရံ- အမိကို၊ အပဋိဇဂ္ဂိတွာ- မလုပ်ကျွေးမူ၍။ ဓနာပီတိ- ဓနာပိ ဟူသည်ကား၊ ဓနမ္ပိ- ဥစ္စာသည်လည်း၊ အယမေဝ ဝါ- ဤ ဓနမ္ပိဟူသော ပုဒ်သည်ပင်လျှင်၊ ပါဠော- ပါဠ်သည်၊ (ဘဝတိ- ဖြစ်၏)။ ဣဒံ- ဤအနက်ကို၊ ဝုတ္တံ- ဆိုအပ်သည်၊ ဟောတိ- ဖြစ်၏။။ ဓနကာမာနံ- ဥစ္စာကို အလိုရှိကုန်သော သူတို့အား၊ ဥပ္ပန္နံ- ဖြစ်ပြီးသော၊ ဓနမ္ပိ- ဥစ္စာသည်လည်း၊ မာတရံ- အမိကို၊ အပဋိဇဂ္ဂန္တာနံ- မလုပ်ကျွေးသော သူတို့အား၊ နဿတိ- ပျက်တတ်၏၊ ဣတိ- ဤသို့၊ မေ- ငါသည်၊ သုတံ- ကြားအပ်ဖူးပြီ။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။ ကိစ္ဆံ ဝါ သောတိ- ကိစ္ဆံ ဝါ သော ဟူသည်ကား၊ ဣတိ- ဤသို့လျှင်၊ တဿ- ထို အမိကို မလုပ်ကျွေးသော သူ၏၊ ဓနံ ဝါ- ဥစ္စာသည် မူလည်း၊ နဿတိ- ပျက်တတ်၏။ သော ပုရိသော- ထို အမိကို မလုပ်ကျွေးသော ယောကျာ်းသည်၊ ဒုက္ခံ ဝါ- ဆင်းရဲသို့မူလည်း၊ နိဂစ္ဆတိ- ရောက်ရ၏။ လဗ္ဘမေတန္တိ- လဗ္ဘမေတံ ဟူသည်ကား၊ ဣဓ လောကေ စ- ဤလောက၌လည်းကောင်း၊ ပရလောကေ စ- တမလွန်လောက၌လည်းကောင်း၊ ဧတံ အာနန္ဒာဒိသုခံ- ထို ဝမ်းမြောက်ခြင်း အာနန္ဒအစရှိသော ချမ်းသာကို၊[1] မာတရံ- အမိကို၊ ပရိစရိတွာ- လုပ်ကျွေး၍၊ ဝိဇာနတော- သိတတ်သော၊ ပဏ္ဍိတဿ- ပညာရှိအား၊ လဗ္ဘံ- ရအပ်၏။ တာဒိသေန- ထိုကဲ့သို့ အမိကို လုပ်ကျွေးသော သူသည်၊ လဒ္ဓုံ- ရခြင်းငှါ၊ သက္ကာ- တတ်ကောင်း၏၊ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

ဒါနဥ္စာတိ- ဒါနဥ္စဟူသည်ကား၊ မာတာပိတူနံ- အမိအဖတို့ကို၊ ဒါနံ- အလှူဝတ္ထုကို၊ ဒါတဗ္ဗံ- ပေးအပ်၏၊ ပိယဝစနံ- ချိုသာသော စကားကို၊ ဘဏိတဗ္ဗံ- ဆိုအပ်၏၊ ဥပ္ပန္နကိစ္စသာဓနဝသေန- ဖြစ်ပေါ်သောကိစ္စကို ပြီးစေခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်၊ အတ္ထော- အစီးအပွားကို၊ စရိတဗ္ဗော- ကျင့်အပ်၏။ ဓမ္မေသူတိ- ဓမ္မေသု

[1] အာနန္ဒာဒိသုခံ- အာနန္ဒ-အားသေးသော ပီတိ၊ ပမောဒ-အားကြီးသော ပီတိ၊ ဟာသိက-ရယ်ရွှင်ခြင်း၊ ကီဠိတ-မြူးထူးပျော်ရွှင်ခြင်း။ ပါဠိတော်၌ သုခလေးမျိုးကို ပြထားသည်။

ဟူသည်ကား၊ ဇေဋ္ဌာပစာယနဓမ္မေသု- ကြီးသောသူတို့အပေါ်၌ အရိုအသေ ပြုသော တရားတို့၌၊ တတ္ထ တတ္ထ- ထိုထိုအရပ်၌၊ ပရိသမဇ္ဈေ- ပရိသတ်အလယ်၌၊ (ဂုတာနံ- ကပ်ရောက်ကုန်သော၊ မာတာပိတူနံ ဝါ- အမိအဖတို့အားလည်းကောင်း)၊ ရဟောဂတာနံ- ဆိတ်ကွယ်ရာ၌ ကပ်ရောက်ကုန်သော၊ (မာတာပိတူနံ ဝါ- အမိအဖတို့အားလည်းကောင်း၊) အဘိဝါဒနာဒိဝသေန- ရှိခိုးခြင်း အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ သမာနတ္တတာ- တူမျှသည်၏အဖြစ်ကို၊ ကာတဗ္ဗာ- ပြုအပ်၏၊ ရဟော- ဆိတ်ကွယ်ရာ၌၊ အဘိဝါဒနာဒီနိ- ရှိခိုးခြင်း အစရှိသည်တို့ကို၊ ကတွာ- ပြု၍၊ ပရိသတိ- ပရိသတ်အလယ်၌၊ န ကာတဗ္ဗာနိ- မပြုအပ်ကုန်သည်ကား၊ န- မဟုတ်ကုန်၊ သဗ္ဗတ္ထ- အလုံးစုံသော အရပ်၌၊ သမာနေနေဝ- တူမျှသောအားဖြင့် သာလျှင်၊ ဘဝိတဗ္ဗံ- ဖြစ်အပ်၏။[၁] ဧတေ စ သင်္ဂဟာ နာ'သ္သုတိ- ဧတေ စ သင်္ဂဟာ နာ'သု ဟူသည်ကား၊ သစေ- အကယ်၍၊ စတ္တာရော- လေးပါးကုန်သော၊ ဧတေ သင်္ဂဟာ- ဤသင်္ဂဟတရားတို့သည်၊ န ဘဝေယျုံ- မဖြစ်ကုန်ငြားအံ့။ သမ္မပေက္ခန္တိတိ- သမ္မပေက္ခန္တိဟူသည်ကား၊ သမ္မာ- ကောင်းစွာ၊ နယေန- နည်း အားဖြင့်၊ ကာရဏေန- အကြောင်းအားဖြင့်၊ ပေက္ခန္တိ- ကြည့်ကုန်၏။ မဟတ္တန္တိ- မဟတ္တံ ဟူသည်ကား၊ သေဋ္ဌတ္တံ- မြတ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ပြဟွာတိ- ပြဟ္မာ ဟူသည်ကား၊ ပုတ္တာနံ- သားတို့အတွက်၊ ပြဟ္မသမာ- ပြဟ္မာနှင့် တူကုန်၏၊ ဥတ္တမာ- မြတ်ကုန်၏၊ သေဋ္ဌာ- မြတ်ကုန်၏။ ပုဗ္ဗာစရိယာတိ- ပုဗ္ဗာစရိယာ ဟူသည်ကား၊

၁။ မှတ်ချက်။ ၁၇၈-၁၇၉-ဂါထာတို့သည် ဒီဃနိကာယ်၊ ပါထိကဝဂ်၊ သိင်္ဂါလ သုတ်၌လည်း လာသော ဂါထာများ ဖြစ်သည်၊ ဤဇာတ်အဋ္ဌကထာဖွင့်ပုံမှာ သိင်္ဂါလသုတ်ဖွင့်ပုံနှင့် မတူပေ၊ သိင်္ဂါလသုတ်၌ တတ္ထ တတ္ထ-ကို ထိုထိုပုဂ္ဂိုလ်၌-ဟု ဖွင့်၏၊ ဤ၌ကား ထိုထိုအရပ်၌ဟု ဖွင့်၏၊ ဓမ္မေသု-ကို သိင်္ဂါလသုတ်၌ အမှုကိစ္စတို့၌ (ဝါ) သုခဒုက္ခစသော လောကဓံတရားတို့၌-ဟု ဖွင့်၏၊ ဤ၌ ကြီးသောသူတို့၌ အရိုအသေပြုခြင်းဟူသော တရားတို့၌-ဟု ဖွင့်၏၊ သမာနတ္တတာ-ကို သိင်္ဂါလသုတ်၌ ချမ်းသာဆင်းရဲ အတူအမျှပြုသည်၏အဖြစ်-ဟု အဓိပ္ပါယ်ယူ၏၊ ဤ၌ ပရိသတ် အလယ်၌လည်းကောင်း၊ ဆိတ်ကွယ်ရာ၌လည်းကောင်း အညီအမျှပြုသည်၏ အဖြစ်-ဟု အဓိပ္ပါယ်ယူ၏။

ပဥ္စမာစရိယာ- လက်ဦးဆရာဖြစ်ကုန်၏။ အာဟုနေယျာတိ- အာဟုနေယျာ ဟူသည်ကား၊ အာဟုန ပဋိဂ္ဂါဟကာ- အဝေးမှဆောင်ယူအပ်သော ဝတ္ထုကို ခံယူခြင်းငှာ ထိုက်ကုန်၏။ ယဿ ကဿစိ- အမှတ်မရှိ တစ်စုံတစ်ခုသော၊ သက္ကာရဿ- ပူဇော်သက္ကာအား၊ အနုစ္ဆဝိကာ- လျောက်ပတ်ကုန်၏။ အန္နေန အထောတိ- အန္နေန အထောဟူသည်ကား၊ အန္နေန စေဝ- ထမင်းအစာဖြင့် လည်းကောင်း၊ အထော- ထို့အပြင်၊ ပါနေန စ- သောက်ရေ သုံးဆောင်ရေဖြင့်လည်းကောင်း။ ပေစ္စာတိ- ပေစ္စ ဟူသည်ကား၊ ကာလကိရိယာယ- သေခြင်းကို ပြုသည်၏၊ ပရိယောသာနေ- အဆုံး၌၊ ဣတော- ဤဘဝမှ၊ ဂန္တွာ- သွား၍၊ သဂ္ဂေ- နတ်ပြည်၌၊ ပမောဒတိ- မွေ့လျော်ရ၏။ ဣတိ- ဤကား၊ အတ္ထော- အနက်တည်း။

ဧဝံ- ဤသို့လျှင်၊ မဟာသတ္တော- ဘုရားလောင်း သောဏရှင်ရသေ့သည်၊ သိနေရုံ- မြင်းမိုရ်တောင်မင်းကို၊ ပဝဋ္ဋေန္တော ဝိယ- လိမ့်စေဘိသကဲ့သို့၊ ဓမ္မဒေသနံ- တရားဒေသနာတော်ကို၊ နိဋ္ဌာပေသိ- ပြီးစေတော်မူပြီ။ တံ- ထိုတရားဒေသနာတော်ကို၊ သုတွာ- ကြားနာရ၍၊ သဗ္ဗေပိ- အလုံးစုံလည်း ဖြစ်ကုန်သော၊ တေ ရာဇာနော စ- ထို တစ်ရာ့တစ်ပါးကုန်သော မင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ဗလ ကာယာ စ- စစ်သည်ဗိုလ်ပါ အပေါင်းတို့သည်လည်းကောင်း၊ ပသီဒိံသု- ကြည်ညိုကုန်ပြီ။ အထ- ထိုအခါ၌၊ နေ- ထို တစ်ရာ့တစ်ပါးသော မင်းတို့ကို၊ ပဥ္စသု သီလေသု- ငါးပါးကုန်သော သီလတို့၌၊ ပတိဋ္ဌာပေတွာ- တည်စေတော်မူပြီး၍၊ "ဒါနာဒီသု- အလှူပေးခြင်း အစရှိသည်တို့၌၊ အပ္ပမတ္တာ- မမေ့မလျော့ကုန်သည်၊ ဟောထ- ဖြစ်ကြကုန်လော့။" ဣတိ- ဤသို့၊ ဩဝဒိတွာ- ဆုံးမတော်မူ၍၊ ဥယျောဇေသိ- စေလွှတ်လိုက်ပြီ။ သဗ္ဗေပိ- အလုံးစုံကုန်သော မင်းတို့သည်လည်း၊ ဓမ္မေန- တရားသဖြင့်၊ ရဇ္ဇံ- မင်းအဖြစ်ကို၊ ကာရေတွာ- ပြုစေ၍၊ အာယုပရိယောသာနေ- အသက်၏ အဆုံး၌၊ ဒေဝနဂရံ- နတ်ပြည်ကို၊ ပူရယိံသု- ပြည့်စေကုန်ပြီ။ သောဏပဏ္ဍိတ နန္ဒပဏ္ဍိတာပိ- နောင်တော် သောဏပညာရှိရသေ့, ညီတော် နန္ဒပညာရှိရသေ့ တို့သည်လည်း၊ ယာဝတာယုကံ- အသက်ရှည်သမျှ ကာလပတ်လုံး၊ ဝါ- အသက်ထက်ဆုံး၊ မာတာပိတရော- မယ်တော်ခမည်းတော်တို့ကို၊ ပရိစရိတွာ- လုပ်ကျွေးကုန်၍၊ ဗြဟ္မလောကပရာယဏာ- ဗြဟ္မာ့ပြည်လျှင် လဲလျောင်းရာရှိကုန်သည်၊ အဟေသုံ- ဖြစ်ကုန်ပြီ။

ဇာတ်ပေါင်းခန်း

သတ္ထာ- မြတ်စွာဘုရားသည်၊ ဣမံ ဓမ္မဒေသနံ- ဤ “သောဏနန္ဒဇာတ်” တရားဒေသနာတော်ကို၊ အာဟရိတွာ- ဆောင်တော်မူ၍၊ သစ္စာနိ- သစ္စာတရားတို့ကို၊ ပကာသေတွာ- ပြတော်မူ၍၊ ဇာတကံ- ဇာတ်တော်ကို၊ သမောဓာနေသိ- ပေါင်းတော်မူပြီ။ သစ္စပရိယောသာနေ- သစ္စာတို့ကို ပြတော်မူပြီးသည်၏ အဆုံး၌၊ မာတုပေါသကဘိက္ခု- မိဘတို့ကို လုပ်ကျွေးသော ရဟန်းသည်၊ သောတာပတ္တိဖလေ- သောတာပတ္တိဖိုလ်၌၊ ပတိဋ္ဌဟိ- တည်ပြီ။ (တဒါ- ထိုအခါ၌)၊ မဟာရာဇကုလာနိ- မြတ်သော သာကီဝင်မင်းမျိုးဖြစ်ကုန်သော မယ်တော် မဟာမာယာ, ခမည်းတော် သုဒ္ဓေါဒနမင်းကြီးတို့သည်၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ မာတာပိတရော- မယ်တော် ခမည်းတော်တို့သည်၊ အဟေသုံ- ဖြစ်ဖူးကုန်ပြီ။ (ကဒါနိ- ယခုအခါ၌)၊ အာနန္ဒော- ညီတော်အာနန္ဒာသည်၊ တဒါ- ထိုအခါ၌၊ နန္ဒပဏ္ဍိတော- နန္ဒပညာရှိ ရသေ့သည်၊ (အဟောသိ- ဖြစ်ဖူးပြီ)။ (ကဒါနိ- ယခုအခါ၌)၊ သာရိပုတ္တော- အရှင်သာရိပုတ္တရာသည်၊ တဒါ- ၌၊ မနောဇရာဇာ- မနောဇမင်းသည်၊ (အဟောသိ- ဖြစ်ဖူးပြီ)။ (ကဒါနိ- ယခုအခါ၌)၊ အသီတိမဟာထေရာ စေဝ- ရှစ်ကျိပ်သော မထေရ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ အညတရထေရာ စ- တစ်ပါးကုန်သော မထေရ်တို့သည်လည်းကောင်း၊ တဒါ- ၌၊ ဧကသတ ရာဇာနော- တစ်ရာ့တစ်ပါးသော မင်းတို့သည်၊ (အဟေသုံ- ဖြစ်ဖူးကုန်ပြီ)။ (ကဒါနိ- ၌၊) ဗုဒ္ဓပရိသာ- ငါဘုရားပရိသတ်တို့သည်၊ တဒါ-၌၊ စတုဝီသတိ အက္ခောဘဏီယော- နှစ်ဆယ့်လေးအက္ခောဘဏီ အရေအတွက် ရှိကုန်သော စစ်သည်အပေါင်းတို့သည်၊ (အဟေသုံ- ကုန်ပြီ)။ (ကဒါနိ- ၌၊) အဟမေဝ- ငါဘုရားသည်သာလျှင်၊ တဒါ- ၌၊ သောဏပဏ္ဍိတော ပန- သောဏပညာရှိ ရသေ့သည်ကား၊ အဟောသိ- ဖြစ်ဖူးပြီ၊ ဣတိ- ဤသို့ (ဇာတကံ- ဇာတ်တော် ကို၊ သမောဓာနေသိ- ပေါင်းတော်မူပြီ။)

ဒုတိယာ- နှစ်ခုတို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော၊ ဝါ- နှစ်ခုမြောက်သော၊ သောဏနန္ဒဇာတကဝဏ္ဏနာ- သောဏနန္ဒဇာတ်၏ အဖွင့်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ- ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ပြီ။

ဇာတကုဒ္ဒါနံ- ဇာတ်တို့၏အခန်းကား -

အထ- သဋ္ဌိနိပါတ်မှ အခြားမဲ့၌၊ နိပါတဝရေ- မြတ်သော နိပါတ် ဖြစ်သော၊ သတ္တတိမမှိ- ခုနစ်ဆယ်မြောက်၌၊ သဘာဝန္တ ကုသာဝတိရာဇ ဝရော စ- (အောင်အပ်သော) မင်းပွဲသဘင်ရှိသော ကုသာဝတီမင်းမျိုး၌ ဖြစ်သော ကုသမင်းမြတ်ဇာတ်လည်းကောင်း၊ အထ- ထို့ပြင်၊ ပုန- တစ်ဖန်၊ သုတေ- နာကြားသိမှတ်အပ်သော၊ အဘိဝါသိတသတ္တတိမမှိ- အလွန် ကောင်းစွာ ထုံမွမ်းအပ်သော ခုနစ်ဆယ်မြောက်၌၊ သောဏသုနန္ဒဝရော စ- မြတ်သော သောဏနန္ဒဇာတ်လည်းကောင်း၊ ဣတိ- ဤနှစ်ဇာတ်တို့ ဤတွင် ပြီး၏။

သတ္တတိနိပါတဝဏ္ဏနာ- သတ္တတိနိပါတ်၏ အဖွင့်သည်၊ နိဋ္ဌိတာ- ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ပါပြီ။

ဇာတ်အဋ္ဌကထာ နိဿယ

(သဋ္ဌိနိပါတ်-သတ္တတိနိပါတ်)

ဂါထာသူစိ

ဂါထာပထမပါဒ	အဋ္ဌကထာ စာမျက်နှာ	နိဿယ စာမျက်နှာ
အကာမံ ဝါ သကာမံ ဝါ	၃၁၂	၁၆၃
အဇ္ဇမေဝ ပဗ္ဗဇိဿာမိ	၂၇၃-၅	၃၉၊ ၄၂၊ ၄၄
အဇ္ဈာဝရမှာ နန္ဒဿ	၃၄၄	၂၆၂
အဋ္ဌမမှိ ဘဒြမဓေနုဿ	၂၆၇	၂၁
အတိကာယော မဟိဿာသော	၂၈၄	၇၃
အတ္ထိ တေ ဒဟရော ပုတ္တော	၂၇၃	၄၀
အထဗြဝိ မာဏဝကော	၂၆၄	၁၁
အထာယံ ဣသိနာ သတ္တော	၂၈၄	၇၄
အထော ဍံသာ မကသာ စ	၃၄၃	၂၆၀
အဒ္ဓါ နန္ဒ ဝိဇာနာသိ	၃၄၈	၂၇၅
အဓမ္မံ ပဋိပန္နဿ	၂၈၂	၆၉
အဓမ္မစာရိနော ရာဇ	၂၈၃	၇၀
အဓိဂမာ တမေ ဉာဏံ	၃၄၇	၂၇၂
အနုကမ္ပိကာ ပတိဋ္ဌာ စ	၃၅၀	၂၈၂
အနုဇ္ဇုဘူတေန ဟရံ မဟန္တံ	၃၁၁	၁၅၇
အနုလိတ္တာ စန္ဒနေန	၃၄၃	၂၅၉
အပရာဓံ မဟာရာဇ	၃၂၆	၂၈၅
အဗ္ဘုတိ တဿ ဘော ဟောတိ	၃၁၂	၁၆၃
အမနုဿာ အတိဗလာ	၂၈၅	၇၉

ဂါထာပထမပါဒ	အဋ္ဌကထာ စာမျက်နှာ	နိဿယ စာမျက်နှာ
အမှာကဗ္ဗေဝ တာသဋ္ဌ	၃၃၀	၂၁၈
အယံ ဧကပဒီ ရာဇ	၃၄၀	၂၅၀
အယောမယာ သိမ္ဗလိယော	၂၈၆	၈၀
အရဇံ ရဇသာ ဝစ္ဆံ	၂၈၄	၇၄
အရိန္ဒမော်တိ မေ နာမံ	၂၆၆	၁၈
အဝဝ'ဂေါ် ဝါ မဂဓေ	၃၃၆	၂၃၈
အဝုဋ္ဌဟိ ရာဇပုတ္တိ	၃၂၀	၁၈၅
အဿတ္ထဿေဝ တရုဏံ	၃၄၉	၂၇၉
အဿမံ ပရိမဇ္ဇိတွာ	၃၄၀	၂၅၁
အဿော စ သိသတိ ဒွါရေ	၃၂၃	၁၉၅
အဟံ သောဏော မဟာရာဇ	၃၃၉	၂၄၉
အဟဥ္စ ပဋိပန္နောသ္မိ	၂၇၆	၄၈
အာကာမ်မာနော ပုတ္တဖလံ	၃၅၀	၂၈၃
အာဒိယိတွာ ဂရုံ ဘာရံ	၃၄၆	၂၇၀
အာနန္ဒော စ ပမောဒေါ စ	၃၅၁	၂၈၆
အာရုဠှာ ဂါမဏီယေဘိ	၂၇၄	၄၃
အာရောဟပရိဏာဟေန	၃၆၅	၃၂၇
အာသီဝိသံဝ ကုပိတံ	၂၈၄	၇၃
ဣစ္စေတေ အဋ္ဌ နိရိယာ	၂၈၃	၇၁
ဣဏ္ဍာမ အဿမံ ဂန္တုံ	၃၄၀	၂၅၀
ဣဒံ တေ ရဋ္ဌံ သဓနံ သယောဂ္ဂံ	၃၀၇၊	၁၄၅၊
ဣဒံ ဝတွာန ပက္ကာမိ	၂၇၂၊ ၃၄၀	၇၇၊ ၂၅၁
ဣဒမ္ဗိ ပါနီယံ သီတံ	၃၄၃	၂၆၁
ဣဓေဝ သော သတ္တုမြဒ္ဒနော	၃၂၄	၁၉၈

ဂါထာပထမပါဒ	အဋ္ဌကထာ စာမျက်နှာ	နိဿယ စာမျက်နှာ
ဣမံ ဝါကျံ နိသာမေတွာ	၂၆၅	၁၆
ဣမာ တေ ဓီတရော သတ္တ	၃၃၀	၂၁၈
ဣမိနာ နူန အသိနာ	၃၂၂	၁၉၂-၃
ဣမေ အာယန္တိ ရာဇာနော	၃၄၀	၂၅၂
ဣသိံ ပုဏ္ဏာမ သံကိစ္စံ	၂၈၁	၆၅
ဣသီ အဝစ သံကိစ္စော	၂၈၂	၆၈
ဥက္ကာမုခပဟဋ္ဌံဝ	၃၄၁	၂၅၄
ဥဋ္ဌာနပါရိစရိယာယ	၃၄၅	၂၆၅
ဥပဖုံ ဝါပိ ရုဠှဿ	၃၃၆	၂၃၈
ဥပမံ တေ ကရိဿာမိ	၂၆၉	၂၈
ဥပသင်္ကမိတွာ သော ရာဇာ	၂၈၁	၆၄
ဥပဟစ္စံ မနံ မဇ္ဈော	၂၈၄	၇၄
ဥပ္ပထေန ဝဇန္တဿ	၂၈၂	၆၈-၉
ဥမ္မတ္တိကာ နု ဘဏသိ	၃၂၄	၁၉၈
ဥယျာနဘူမိံ ဂန္တွာန	၂၆၅	၁၄
ဧကမန္တံ နိသိန္နောဝ	၂၈၁	၆၅
ဧကမေကဿ ဧကေကံ	၃၃၀	၂၁၆
ဧကဝါစမ္ပိ ဒွိဝါစံ	၂၇၂	၇၇
ဧတေ စ သင်္ဂဟာ နာ'သု	၃၅၁	၂၈၇
ဧတေ နာဂါ ဥပတ္ထဒ္ဓါ	၃၁၉	၁၈၃
ဧတေ ပတန္တိ နိရယေ	၂၈၃	၇၂
ဧတေ ဝဇန္တိ နိရယေ	၂၈၆	၈၁
ဧဝံ ကိစ္စာ ဘတော ပေါသော	၃၅၁	၂၈၅
ဧဝံ စေ ယာစမာနာယ	၃၂၇	၂၀၈-၉
ဧဝံ တံ အနုဂစ္ဆာမိ	၂၇၅	၄၅

ဂါထာပထမပါဒ	အဋ္ဌကထာ စာမျက်နှာ	နိဿယ စာမျက်နှာ
ဧဝံ တေ ယာစမာနာယ	၃၂၇	၂၁၀
ဧဝံ ဒိဝါ စ ရတ္တော စ	၂၈၆	၁၂၅-၆
ဧဝံ ပုတ္တ အဒုံ ပုတ္တ	၃၅၁	၁၇၁
ဧဝံ မေ ယာစမာနဿ	၃၄၇	၂၇၄
ဧဝမာပဇ္ဇတိ ပေါသော	၃၂၂	၁၉၄
ဧဝမေဝ တုဝံ ရာဇ	၂၇၀	၃၀
ဧဝမေဝါယံ ပုတ္တကလိ	၂၇၅	၄၆
ဧသော တေ ဥပမာ ရာဇ	၂၇၀	၃၁
ဧသော အာဠာရိကော ပေါသော	၃၂၄	၁၉၉
ဩရဗ္ဘိကာ သူကရိကာ	၂၈၇	၈၂
ဩရုယှ ရာဇာ ယာနမှာ	၂၈၁	၆၄
ကံ ဂတိံ ပေစ္စ ဂစ္ဆန္တိ	၂၈၁	၆၅
ကစ္စိ ဍုံသာ မကသာ စ	၃၄၃	၂၆၀
ကစ္စိ နု ဘောတော ကုသလံ	၃၄၃	၂၅၉
ကဏှာဒီပါယနာသဇ္ဇ	၂၈၄	၇၄
ကတမသ္မိံ သော ဇနပဒေ	၂၆၄	၁၃
ကတရူပမိဒံ ဘောတော	၃၃၆	၂၃၇
ကဒရိယတာပနာ ဃောရာ	၂၈၃	၇၁
ကပဏော ဝတ’ယံ ဘိက္ခု	၂၆၅	၁၆
ကရောမိ တေ တံ ဝစနံ	၃၃၇	၂၄၃
ကဿ အင်္ဂ ပရိဂ္ဂယှ	၃၄၁	၂၅၅
ကဿ ကေသတံ ခတျာ	၃၄၂	၂၅၅
ကဿ ကဋ္ဌနပင်္ဂေန	၃၄၁	၂၅၄
ကဿ ကဒမ္ဗယော ကာဇော	၃၃၉	၂၄၈
ကဿ ပဂ္ဂဟိတံ ဆတ္တံ	၃၄၁	၂၅၅

ဂါထာပထမပါဒ	အဋ္ဌကထာ စာမျက်နှာ	နိဿယ စာမျက်နှာ
ကဿ ဘေရိ မုဒိင်္ဂါ စ	၃၄၁	၂၅၄
ကဿ သေတာနိ ဆတ္တာနိ	၃၄၂	၂၅၅
ကဿ သုတွာ သတံ ဒမ္မိ	၂၆၂၊ ၂၆၄	၁၀
ကဿေသာ မဟတီ သေနာ	၃၄၂	၂၅၆
ကဟံ နု ခေါ သတ္တုမဒ္ဒနော	၃၂၃	၁၉၇
ကာမေ ဂိဒ္ဓါ ကာမရတာ	၂၆၉	၂၈
ကုသလဉ္စေဝ နော ရာဇ	၃၄၃	၂၆၀
ကော နု မေ ရာဇကတ္တာရော	၂၇၃	၃၉
ခါဒံ နာဂဿ မံသာနိ	၂၇၀	၂၉
ခိပ္ပံ ကုမာရမာနေထ	၂၇၃	၄၁
ခုရဓာရမနုက္ကမ္မ	၂၈၆	၈၀
ခေတ္တာနိ အမ္မ ကာရေတွာ	၃၂၁	၁၈၈
ဂင်္ဂါယ ကုဏပံ ဒိသွာ	၂၆၉	၂၉
ဂစ္ဆ ဗာလေ ခမာပေဟိ	၃၂၆	၂၀၆-၇
စက္ခုမာပိ ဟိ စက္ခူဟိ	၂၈၆	၈၀
စတုက္ကဏ္ဏာပိ စတုဒွါရာ	၂၈၃	၇၁-၂
စတုတ္ထမှိ ဘဒြမဓနေဿ	၂၆၆	၁၉၊ ၂၀
ဆဋ္ဌမှိ ဘဒြမဓနေဿ	၂၆၇	၂၀
ဇိဂုစ္ဆံ ကုဏပံ ပူတိံ	၂၈၆	၇၉
ဇီဝဂ္ဂါဟံ ဂဟေတွာန	၃၂၉	၂၁၅
ဍယှမာနေန ဂတ္တေန	၂၈၃၊ ၂၈၅	၇၂-၃၊ ၇၆
တံ တံ ဗြူမိ မဟာရာဇ	၂၉၅	၁၀၉
တံ တတ္ထ အဝစုံ ကညာ	၂၇၆	၄၇
တံ ဒဠှတာလံ ပရိဘိန္နဂတ္တံ	၂၈၅	၇၈
တံ နူန သောဏိံ ပုထုလံ သုကောဋ္ဋိတံ	၃၂၀	၁၈၇

ဂါထာပထမပါဒ	အဋ္ဌကထာ စာမျက်နှာ	နိဿယ စာမျက်နှာ
တံ နူန ကက္ကူပသေဝိတံ မုခံ	၃၂၀	၁၈၆
တံ မံ ဥပဋ္ဌိတံ သန္တံ	၃၄၈	၂၇၆
တဂ္ဃ တေ ဒုက္ကဋံ ဗာလေ	၃၂၆	၂၀၅
တတ္ထ ဩတရဏီ ဂင်္ဂါ	၂၇၀	၂၉
တတ္ထ တတ္ထ ဥဒိက္ခိံသု	၃၂၈	၂၀၄-၅
တတ္ထ သာမုဒ္ဒိကာ မစ္ဆာ	၂၇၀	၃၀
တတိယမ္ပိ ဘဒြမခနေဿ	၂၆၆	၁၉
တတော ကုမာရံ ပါပေသုံ	၂၇၅	၄၆
တတော ကုမာရမာနေသုံ	၂၇၄	၄၁
တတော စ ရာဇာ တရမာနော	၂၈၁	၆၄
တတော စ ရာဇာ ပါယာသိ	၂၆၅၊ ၃၃၈	၁၃-၄၊ ၂၄၅
တတော ဖိတာနိ ရဋ္ဌာနိ	၃၃၆	၂၇၇
တတော ရတျာ ဝိဝသာနေ	၂၈၆	၁၀၁
တတော ဝါတာတပေ ဃောရေ	၃၃၆၊ ၃၅၁	၂၇၇၊ ၂၈၄
တတ္တံ ပက္ကုထိတမယောဂုဠ	၂၈၅	၇၇
တထေဝ သန္တိ မနုဇာ	၃၄၅	၂၆၅
တတ္ထ ကမ္ဗုသဟတ္ထာယော	၂၇၅	၄၆
တမဿဝံ သကာ ဂတ္တာ	၂၈၆	၇၉
တမေနံ ကိမယော တတ္ထ	၂၈၆	၇၉
တယာ တာတ အနုညာတာ	၃၄၉	၂၇၈-၉
တဝ ကာမာ ဟိ သုဿောဏိ	၃၂၇	၂၀၀
တဝေဝ ဒေဝ ဝိဇိတေ	၂၆၄	၁၃
တသ္မာ ဟိ နေ နမဿေယျ	၁၅၂	၂၈၈
တသ္မာ ဟိ ဆန္ဒာဂမနံ	၂၈၄	၉၉
တသ္မိံ သင်္ဂါမသီသသ္မိံ	၃၂၉	၂၀၅

ဂါထာပဌမပါဒ	အဋ္ဌကထာ စာမျက်နှာ	နိဿယ စာမျက်နှာ
တဿ အဂ္ဂိသိခါ ကာယာ	၂၈၅	၇၆
တဿ တံ နဒတော သုတွာ	၃၂၉	၂၃၄
တဿ တံ ဝစနံ သုတွာ	၃၄၀	၂၅၂
တဿ တေ သွာဂတံ ရာဇ	၂၇၆	၄၈
တဿာ ဥတုမှိ နှာတာယ	၃၅၀	၁၆၆-၇
တဿာ မာတာ ဥဒဋ္ဌာသိ	၃၂၂	၁၉၂
တဿာ ဝင်္ဂေန ဇိဝှဂ္ဂံ	၂၈၇	၈၂
တဿေသာ မဟတီ သေနာ	၃၄၂	၂၅၆
တာ နူန မေ တမ္ဗနခါ သုလောမာ	၃၂၀	၁၈၆
တာယ နံ ပါရိစရိယာယ	၃၅၂	၂၈၈
တိဋ္ဌန္တိ မေဃသမာနာ	၂၆၄	၁၃
တိန္ဒုကာနိ ပိယာလာနိ	၃၄၃	၂၆၀
တုယှံ သတ္တာဝေါ ဧတေ	၃၃၀	၂၁၃
တေ အစ္စိမန္တော တိဋ္ဌန္တိ	၂၈၆	၈၀-၁
တေ နူန တာလုပနိဘော အလမ္ဗေ	၃၂၀	၁၈၇
တေ နူန မေ အသိတေ ဝေလ္လိတဂ္ဂေ	၃၂၀	၁၈၆
တေ ပတန္တိ အဓောက္ခန္ဓာ	၂၈၆	၈၁
တေ ဘူနဟုနော ပစ္စန္တိ	၂၈၃	၇၂
တေသံ အယောမယာ ဘူမိ	၂၈၃	၇၂
တေသာ'ဟံ ပုဗ္ဗာစရိယေသု	၃၃၇	၂၄၁-၂
တျာသု ဧကရထေ ယန္တာ	၃၃၀	၂၂၀
ထနခီရေန ဂီတေန	၃၅၀	၂၈၄
ဒဟရဿေဝ မေ တာတ	၂၇၅	၄၅
ဒါနဥ္စ ပိယဝါစာ စ	၃၅၁	၂၈၆-၇
ဒိသွာ နိသိန္နံ ရာဇာနံ	၂၈၀	၆၃

ဂါထာပထမပါဒ	အဋ္ဌကထာ စာမျက်နှာ	နိဿယ စာမျက်နှာ
ဒီပံ သော နဇ္ဈဂါဂစ္ဆိ	၂၇၀	၃၀
ဒုတိယမ္ပိ ဘဒြမနေသ	၂၆၆	၁၉
ဒေဝတာ နု'သိ ဂန္ဓဗ္ဗော	၂၇၅	၄၇
ဓင်္ကာ ဘေရဏ္ဍကာ ဂိဇ္ဈာ	၂၈၇	၈၃
ဓနာပိ ဓနကာမာနံ	၃၅၁	၂၈၅-၆
ဓမ္မော ပထော မဟာရာဇ	၂၈၃	၇၀
န မေ အကာသိ ဝစနံ	၃၂၂	၁၉၄
န မေ အတ္ထောပိ ရဇ္ဇေန	၃၃၇	၂၄၁
နမော ကတွာန ဘူတာနံ	၃၄၄	၂၆၄
နမ္ပိ ဒေဝေါ န ဂန္ဓဗ္ဗော	၂၇၆	၄၇
နမ္ပိ ဝေဏီ န စဏ္ဍာလီ	၃၂၅	၂၀၂
န ဟိ နူနာယံ ရာဇပုတ္တီ	၃၁၆	၁၇၃
န ဟိ နူနာယံ သာ ခုဇ္ဇာ	၃၁၆	၁၇၄-၅
နာပိ ဒေဝေါ န ဂန္ဓဗ္ဗော	၃၃၆	၂၃၆
နာဟံ ဂမိဿာမိ ဣတော ကုသာဝတိံ	၃၁၁	၁၅၉
နိက္ခမ္ပ ပဉ္စ ကကုဓာနိ	၂၈၁	၆၄
နေက္ခံ ဂိဂံ တေ ကာရေဿံ	၃၁၅	၁၇၀
ပင်္ကံ ရာဇာ အတိက္ကန္တော	၂၇၆	၄၈
ပဉ္စမမ္ပိ ဘဒြမနေသ	၂၆၇	၂၀
ပဋိဂ္ဂဟိတံ ယံ ဒိန္နံ	၃၄၄	၂၆၁
ပတိတာ'သု မယံ ဘောတော	၃၃၆	၂၃၈
ပဘာဝတိဉ္စ အာဒါယ	၃၃၀	၂၂၀
ပဘာဝတီ ဝဏ္ဏပလောဘိတော တဝ	၃၁၁	၁၅၉
ပရောသတံ ဇာနပဒါ	၃၃၈၊ ၃၄၄	၂၄၄-၅၊ ၂၆၃
ပါသာဏသာရံ ခဏသိ	၃၁၃	၁၆၄

ဂါထာပထမပါဒ	အဋ္ဌကထာ စာမျက်နှာ	နိဿယ စာမျက်နှာ
ပါသာဒေဿာ နူန တေ ဟာဒယေ	၃၁၃	၁၆၄-၅
ပိတရံ မေ ဇနေတ္တိံ စ	၃၄၄	၂၆၄
ပိတုပိ နန္ဒော သုပ္ပိယော	၃၄၉	၂၈၀
ပိတုဿ ဝစနံ သုတွာ	၃၂၇	၂၀၇-၈
ပိယာ မေ မာနုသာ ကာမာ	၂၆၉	၂၇-၈
ပီဏိတာ တေန လာဘေန	၃၇၀	၂၁၉၊ ၂၂၀
ပုတ္တော စ မာတရံ ဟန္တွာ	၂၈၅	၇၈-၉
ပုဗ္ဗေ ရသပဒီ ဂေါတ္တိ	၃၅၀	၂၈၂
ပုရတ္ထိမေန ဓာဝန္တိ	၂၈၃	၇၃
ဗဟူနိ ဝဿပူဂါနိ	၃၄၃	၂၆၀-၁
ဗဟူနိ ဝဿသဟဿာနိ	၂၈၄	၇၃
ဗဟူနိ သမဏာ ဘဒြာနိ	၂၆၉	၂၇
ဗြဟ္မာတိ မာတာပိတရော	၃၅၂	၂၈၈
ဘဝန္တိ ဝဒါမိ ဘောတိဥ္စ	၃၄၈	၂၇၆
ဘောတော ရဋ္ဌေ ဝိဇိတေ	၃၇၇	၂၄၁
မနသာ စေ ပဒုဋ္ဌေန	၂၈၄	၇၅
မယူရကောဉ္စာဘိရုဒေ	၃၂၃	၁၉၅
မာတာ ပိတာ စ ဘာတာ စ	၃၄၆	၂၇၀
မာတာ ပုတ္တေန သံဂစ္ဆိ	၃၇၁	၂၂၀
မာဒိသဿ န တံ ဆန္ဒံ	၃၂၆	၂၀၆
မာ နံ ရူပေန ပါမေသိ	၃၁၇-၈	၁၇၅-၆၊ ၁၇၈
ယဥ္စ မာတုဓနံ ဟောတိ	၃၅၁	၂၈၄
ယတ္ထဿု ဘေရီ နဒတိ	၃၂၃	၁၉၄-၅
ယထာ အာရညကံ နာဂံ	၂၇၅	၄၅
ယထာ ဥဒယမာဒိစ္စော	၃၄၇	၂၇၂

ဂါထာပထမပါဒ	အဋ္ဌကထာ စာမျက်နှာ	နိဿယ စာမျက်နှာ
ယထာ သာမုဒ္ဒိကံ နာဝံ	၂၇၅	၄၆
ယထာ ဥမှုယမာနာ မံ	၃၁၃	၁၆၅
ယဒါ စ ပဋိဗုဇ္ဈိတွာ	၃၄၉	၂၈၀
ယဒါ မံ ဘကုဋိံ ကတွာ	၃၁၃	၁၆၅
ယဒါ သုတ္တာပိ သုပိနေ	၃၄၉	၂၇၉၊ ၂၈၀
ယသ္မာ စ သင်္ဂဟာ ဧတေ	၃၅၁	၂၈၇
ယဿ အဿသဟဿာနိ	၃၂၅	၂၀၃
ယဿ ဥသဘသဟဿာနိ	၃၂၅	၂၀၃
ယဿ တွံ ဘတကော ရညော	၃၈၈	၃၉၇
ယဿ ဓေနုသဟဿာနိ	၃၂၅	၂၀၃
ယဿ နာဂသဟဿာနိ	၃၂၅	၂၀၃
ယဿ ရထသဟဿာနိ	၃၂၅	၂၀၃
ယဿ လောဟိတကာ တာလာ	၃၉၆	၄၂၂
ယဿာ'ဟ မိဈ္ဈာမိ သုခံ မဟာမုနိ	၄၂၄	၅၀၆
ယာ စ ဘရိယာ ဓနက္ကီတာ	၂၈၆	၈၂
ယာနဉ္စ ဝတိံဒ လဒ္ဓံ	၂၇၀	၂၉
ယာ'မာ ရတျော အတိက္ကန္တာ	၃၂၇	၂၀၈
ယေ စ ကာမေ ပဟန္တွာန	၂၆၉	၂၈
ယေ စ ဓမ္မဿ ကုသလာ	၃၄၆	၂၆၉၊ ၂၇၀
ယေ စ သန္တိ သမီတာရော	၃၄၄	၂၆၄
ယေ မိဂေန မိဂံ ဟန္တိ	၂၈၇	၈၃
ယေ ဝုမှေ ပရိဘာသန္တိ	၂၈၄	၇၅
ယော စ ဓမ္မံ နိရံကတွာ	၂၆၅	၁၆
ယော စ ပဗ္ဗဇိတံ ဟန္တိ	၂၈၄	၇၅
ယော စ ရာဇာ အဓမ္မဋ္ဌော	၂၈၄	၇၅-၆

ဂါထာပထမပါဒ	အဋ္ဌကထာ စာမျက်နှာ	နိဿယ စာမျက်နှာ
ယောဇယန္တု ရထေ အဿေ	၃၂၈	၂၁၁-၂
ယော ဗြာဟ္မဏသဟဿာနိ	၃၂၅	၁၉၉
ယော လောဘာ ပိတရံ ဟန္တိ	၂၈၅	၇၆
ယော ဝေ ကုဇ္ဈတိ ကာမေန	၃၄၈	၂၇၆
ရာဇာဘိရာဇာ မနောဇော	၃၄၂	၂၅၆
ဝနေ ဖလဋ္ဌ မူလဋ္ဌ	၃၃၉	၂၄၉
ဝေဏီ တွမသိ စဏ္ဍာလီ	၃၂၄	၂၀၁
သံကိစ္စာ'ယံ အနုပ္ပတ္တော	၂၈၁	၆၇-၄
သံဝစ္ဆရံ ဝါ ဦနံ ဝါ	၃၅၀	၂၈၄
သစေ စ အဇ္ဇ ဓာရေသိ	၃၂၂	၁၉၄

ဇာတ်အဋ္ဌကထာပါဠိ(ဇာ၊ဋ္ဌ၊၅။ ၂၆၁-၃၅၃) နှင့် ၎င်းဇာတ်အဋ္ဌကထာနိဿယတို့၏

စာမျက်နှာအညွှန်း

အဋ္ဌကထာပါဠိ စာမျက်နှာ	နိဿယ စာမျက်နှာ	အဋ္ဌကထာပါဠိ စာမျက်နှာ	နိဿယ စာမျက်နှာ
၂၆၁	၁	၂၈၁	၆၃
၂၆၂	၄	၂၈၂	၆၆
၂၆၃	၇	၂၈၃	၇၀
၂၆၄	၁၀	၂၈၄	၇၃
၂၆၅	၁၅	၂၈၅	၇၆
၂၆၆	၁၇	၂၈၆	၇၉
၂၆၇	၂၀	၂၈၇	၈၂
၂၆၈	၂၃	၂၈၈	၈၅
၂၆၉	၂၆	၂၈၉	၈၉
၂၇၀	၂၉	၂၉၀	၉၂
၂၇၁	၃၂	၂၉၁	၉၆
၂၇၂	၃၅	၂၉၂	၉၉
၂၇၃	၃၈	၂၉၃	၁၀၂
၂၇၄	၄၁	၂၉၄	၁၀၅
၂၇၅	၄၄	၂၉၅	၁၀၈
၂၇၆	၄၇	၂၉၆	၁၁၁
၂၇၇	၅၀	၂၉၇	၁၁၅
၂၇၈	၅၄	၂၉၈	၁၁၆
၂၇၉	၅၇	၂၉၉	၁၁၉
၂၈၀	၆၀	၃၀၀	၁၂၂

အဋ္ဌကထာပါဠိ စာမျက်နှာ	နိဿယ စာမျက်နှာ	အဋ္ဌကထာပါဠိ စာမျက်နှာ	နိဿယ စာမျက်နှာ
၃၀၁	၁၂၆	၃၂၄	၁၉၇
၃၀၂	၁၂၉	၃၂၅	၂၀၀
၃၀၃	၁၃၂	၃၂၆	၂၀၄
၃၀၄	၁၃၅	၃၂၇	၂၀၇
၃၀၅	၁၃၉	၃၂၈	၂၁၀
၃၀၆	၁၄၂	၃၂၉	၂၁၄
၃၀၇	၁၄၅	၃၃၀	၂၁၇
၃၀၈	၁၄၉	၃၃၁	၂၂၀
၃၀၉	၁၅၁	၃၃၂	၂၂၄
၃၁၀	၁၅၄	၃၃၃	၂၂၇
၃၁၁	၁၅၇	၃၃၄	၂၃၀
၃၁၂	၁၆၀	၃၃၅	၂၃၄
၃၁၃	၁၆၄	၃၃၆	၂၃၆
၃၁၄	၁၆၆	၃၃၇	၂၄၀
၃၁၅	၁၆၉	၃၃၈	၂၄၄
၃၁၆	၁၇၂	၃၃၉	၂၄၈
၃၁၇	၁၇၅	၃၄၀	၂၅၀
၃၁၈	၁၇၈	၃၄၁	၂၅၂
၃၁၉	၁၈၁	၃၄၂	၂၅၅
၃၂၀	၁၈၅	၃၄၃	၂၅၈
၃၂၁	၁၈၇	၃၄၄	၂၆၃
၃၂၂	၁၉၁	၃၄၆	၂၆၉
၃၂၃	၁၉၄	၃၄၈	၂၇၅
		၃၅၀	၂၈၁

အရှင်သာသနဝရ ရေးသားထုတ်ဝေပြီး

ကျမ်းစာအုပ်များ

၁။ ဗုဒ္ဓဝင်နှင့် ဓမ္မစကြာ (တတိယအကြိမ်) (၂၀၀၉)
၂။ ဗုဒ္ဓ၏ ပုံတော်နှင့် ဂုဏ်တော်များ (၁၉၉၉)
၃။ မိဘမေတ္တာ (ဒုတိယအကြိမ်) (၂၀၀၉)
၄။ ဘဝငြိမ်းချမ်းအောင် နေမယ် (၂၀၀၀)
၅။ အနှိုင်းမဲ့ဗုဒ္ဓ၏ အနှိုင်းမဲ့တရားတော်များ
ဥပရိပဏ္ဏာသ (၁) (တတိယအကြိမ်) (၂၀၁၂)
၆။ အနှိုင်းမဲ့ဗုဒ္ဓ၏ အနှိုင်းမဲ့တရားတော်များ
ဥပရိပဏ္ဏာသ (၂) (တတိယအကြိမ်) (၂၀၁၂)
၇။ ဓမ္မလက်ဆောင် (၂၀၀၁)
၈။ အနှိုင်းမဲ့ဗုဒ္ဓ၏ အနှိုင်းမဲ့တရားတော်များ မူလပဏ္ဏာသ (ဒုတိယအကြိမ်) (၂၀၁၁)
၉။ ပိဋကဝိနိစ္ဆယကထာ (၁) (၂၀၀၇)
၁၀။ စိန်ရတနာ ပါဠိသင်နည်း (ဒုတိယအကြိမ်) (၂၀၁၁)
၁၁။ ပရိတ်တော် အဓိပ္ပာယ် ကြည်ညိုဖွယ် (၂၀၀၈)
၁၂။ ပရိတ်တော် လင်္ကာများ (၂၀၀၈)
၁၃။ ပဋ္ဌာန်းလင်္ကာများ (၂၀၀၈)
၁၄။ သဒ္ဒါအုတ်မြစ် (၂၀၀၉)
၁၅။ ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာနိဿယ (ပထမတွဲ) (၂၀၁၀)
၁၆။ ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာနိဿယ (ဒုတိယတွဲ) (၂၀၁၃)

ဖြန့်ချိရေး

သစ္စာမဏ္ဍိုင်စာပေ၊ ရွှေတိဂုံတောင်ဘက်မုခ်
ဖုန်း-၀၁-၃၈၇၈၄၉၊ ၀၉-၅၁-၂၅၂၈၅

ဓမ္မဗိမာန်ထုတ် ကျမ်းစာအုပ်များ

၁။ ဂါထာသူစိ (ဒုတိယအကြိမ်) (၂၀၁၀)
၂။ ဗုဒ္ဓဘာသာအရေး ဓမ္မဒဿန အတွေးအမြင်များ (၂၀၀၃)
၃။ WHAT BUDDHISM HAS TO OFFER THE WORLD (2003)
၄။ နှစ်ကိုပ်ရှစ်ဆူ ဗုဒ္ဓဝင် (၂၀၀၃)
၅။ ဣတိဝုတ်ပါဠိတော် နိဿယသစ် (၂၀၀၃)
၆။ သီလက္ခန် အဋ္ဌကထာ မြန်မာပြန် (၂၀၀၃)
၇။ အဋ္ဌသာလိနီ စည်းမျဉ်းရောင်ခြည် (၂၀၀၃)
၈။ ပိဋကတ်ဝတ္ထုလမ်းညွှန် (၂၀၀၄)
၉။ ဗုဒ္ဓညွှန်ပြ အလှကမ္ဘာ (၂၀၀၄)
၁၀။ မြန်မာနိုင်ငံနှင့် ဗုဒ္ဓသာသနာတော် (၂၀၀၄)
၁၁။ KHANDHĀ (THE AGGREGATES) AND THEIR NATURE (2005)
၁၂။ ဥဒါန်းပါဠိတော် နိဿယသစ် (၂၀၀၅)
၁၃။ သီလက္ခန်စည်းမျဉ်း အဖြေ (၂၀၀၅)
၁၄။ နေတ္တိအဋ္ဌကထာနိဿယ (ပထမတွဲ) (၂၀၀၅)
၁၅။ ဘာသာဋီကာလမ်းညွှန် (၂၀၀၇)
၁၆။ နေတ္တိအဋ္ဌကထာနိဿယ (ဒုတိယတွဲ) (၂၀၀၇)
၁၇။ သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌကထာ မြန်မာပြန် (၂၀၀၉)
၁၈။ မဟာဝဂ္ဂဋီကာနိဿယ (ပထမတွဲ) (၂၀၁၀)
၁၉။ မဟာဝဂ္ဂဋီကာနိဿယ (ဒုတိယတွဲ) (၂၀၁၀)
၂၀။ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် နိဿယ (ပထမတွဲ) (၂၀၁၀)
၂၁။ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် နိဿယ (ဒုတိယတွဲ) (၂၀၁၀)
၂၂။ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် နိဿယ (တတိယတွဲ) (၂၀၁၁)
၂၃။ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် နိဿယ (စတုတ္ထတွဲ) (၂၀၁၁)
၂၄။ အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် နိဿယ (ပဉ္စမတွဲ) (၂၀၁၃)
၂၅။ ဇာတ်အဋ္ဌကထာ(ပဉ္စမတွဲ)နိဿယ (၂၀၁၂)
၂၆။ အဘိဓမ္မာဝိနိစ္ဆယကျမ်း (၂၀၁၃)
၂၇။ စူဠဂန္ထဝံသမြန်မာပြန် နှင့် လေ့လာစိစစ်ချက် စာတမ်း (မောင်မောင်ညွှန့်-မန်းတက္ကသိုလ်) (၂၀၁၃)

၂၈။ သတ္တမစတုဝီသတိဝဂ္ဂ ပဏ္ဍိတအာဂုံ မှတ်စု (၂၀၁၄)
၂၉။ ဇာတ်အဋ္ဌကထာ ဒုတိယတွဲ (ဒုကနိပါတ်)နိဿယ (၂၀၁၄)
၃၀။ ဇာတ်အဋ္ဌကထာ ဒုတိယတွဲ (တိကနိပါတ်)နိဿယ (၂၀၁၄)
၃၁။ ဇာတ်အဋ္ဌကထာ စတုတ္ထတွဲ (ဒသက-တေရသက)နိဿယ (၂၀၁၄)
၃၂။ ဇာတ်အဋ္ဌကထာ ပထမတွဲ (ဧကကနိပါတ်-၁-၂၇၉)နိဿယ (၂၀၁၄)
၃၃။ ဇာတ်အဋ္ဌကထာ ပထမတွဲ (ဧကကနိပါတ်-၂၇၉-၅၃၈)နိဿယ (၂၀၁၄)

ဖြန့်ချိရေး

သစ္စာမဏ္ဍိုင်စာပေ၊ ရွှေတိဂုံတောင်ဘက်မုခ်
ဖုန်း-၀၁-၃၈၇၈၄၉၊ ၀၉-၅၁-၂၅၂၈၅

၂၉၄၃၀